Risale-i Nur Külliyatından

Fmirdag Lähikasi

> Müellifi Bediüzzaman SAİD NURSÎ

Manadadadadadadada

EMİRDAĞ LÂHİKASI - 1

Müellifi Bedîüzzaman Said Nursî

Takdim

Bu lâhika mektubları -ki "Yirmiyedinci Mektub"dur- Risale-i Nur'un ilk te'lifi ile başlayıp devam edegelmiştir. Risaleler Barla'da te'lif edilmeye başlanıp Isparta ve civarındaki kıymetdar talebeleri bu risaleleri okumak ve yazmak suretiyle istifade ve istifaza ettiklerinde hissiyatlarını, iştiyak ve ihtiramlarını bir şükran borcu olarak muhterem müellifi Hazret-i Üstad'a mektublarla takdim etmişler. Bazı müşkilâtlarının ve suallerinin halledilmesini rica etmişler; böylece hem Hazret-i Üstad'ın, hem talebelerin mektubları ile "Barla", "Kastamonu" ve "Emirdağ" lâhika mektubları vücuda gelmiştir.

Barla Lâhikaları: Risale-i Nur'un Barla'da te'lif edildiği ve kalemle istinsah edilerek neşre başlandığından Eskişehir hapsi zamanına kadar olan devrede Nur'un ilk müştak talebelerinin, Nurların hemen te'lifi zamanında, ilk okuyup yazdıklarında duydukları samimî hissiyat, kalbî ve ruhî istifade ve istifazalarını dile getiren fıkralarını ve Hazret-i Üstad'ın da bazı mektublarını ihtiva etmektedir.

Kastamonu Lâhikaları ise: Eskişehir hapsinden tahliyeden sonra Nur Müellifi Kastamonu'ya nefyedilmiş, Denizli hapsi zamanına kadar orada ikamete mecbur edilmiş; bu müddet zarfında Nur Müellifi Isparta'daki talebeleri ile daimî muhabere ederek Nurların hattı Kur'an'la yazılıp çoğalması, neşri ve inkişafı ve eski yazı bilmeyen gençlerin istifadesi için de, Risale-i Nur Külliyatı'ndan bazı bahislerin daktilo ile çoğaltılması hususunda şedid alâka göstermiş ve Risale-i Nur'un mahiyeti, kıymeti, deruhde ettiği kudsî vazife-i imaniyesi ve mazhariyeti; hem talebelerinin tarz-ı hizmetleri, mütecaviz dinsizler karşısında sebat ve metanetleri ve ehl-i İslâm'ın birbiri ile muamelâtında takib edecekleri ihlaslı hareketleri gibi, dâhilî ve haricî birçok mes'elelere temas etmiştir. Bu itibarla Kastamonu Lâhika mektubları bilhâssa yazıldığı zaman itibariyle de büyük ehemmiyet kesbeden bir devrin mahsulü olması ve birçok içtimaî mes'eleleri ve

küllî imanî bir nazar-ı hakikatle mütalaa, mülahaza ve küllîleşmesi gibi cihetlerde büyük kıymeti haizdir.

Emirdağ Lâhika Mektubları, birinci kısmı: 15 Haziran 1944'de Denizli hapsinden beraet ile tahliyeden sonra Heyet-i Vekile kararıyla Emirdağı'nda ikamete memur edilen Risale-i Nur Müellifi Said Nursî Hazretleri 1947 sonlarına kadar, yani üçüncü büyük hapis olan Afyon hapsine kadar Emirdağı'nda ikamet ettiği müddetçe İsparta, Kastamonu, İstanbul, Ankara ve Üniversite talebeleri ve Anadolu'da Nurların neşre başlandığı yerlerdeki talebelerine hizmete müteallik bazı mektub ve suallerine cevaben yazdığı mektublardır.

İkinci kısım ise: 1948-1949 Afyon Cezaevi'nde yirmi ay mevkufen kalıp tahliyeden sonra tekrar Emirdağı'na avdet edip orada bir müddet kaldıktan sonra 1951 yılında Eskişehir'de iki ay ikameti müteakib, oradan da Gençlik Rehberi mahkemesi münasebetiyle iki defa İstanbul'a gelip üçer ay İstanbul'da kaldığı 1952-1953 tarihlerinde ve daha sonra yine Emirdağı'nda iken talebelerine yazdığı mektublar ve mahkemelere ve davalara temas eden mes'elelere dair müteaddid bahislerdir. 1953'ten sonra ikamet eylediği İsparta'da da arasıra yazdığı mektublar da vardır.

Eskişehir, Denizli ve Afyon Cezaevleri'nde iken hapisteki talebelerine yazdığı pek kıymetdar hapishane mektubları ise, yine müellif-i muhterem Hazret-i Üstad'ın neşrini tensibiyle Şualar Mecmuası'nda aynen neşredilmiştir. Bu lâhikalarda geçen talebelerin mektubları, Nurlardan aldıkları feyz-i iman, ihlas ve sadakatlarını, şehamet-i imaniyelerini ifade ile üstadlarına arzetmek ve teşekküratlarını bildirmekle bu zamanda zuhur eden bu ders-i Kur'aniyenin muhatabları olduklarını izhar ediyor. Ve Risale-i Nur'un hakkaniyetine ve Hazret-i Üstad'ın davasına birer şahid hükmünde bulunuyor.

Risale-i Nur'un te'lifi ve neşriyle beraber bu lâhika mektublarının zuhuru, devamı ve neşri, bizzât muhterem müellifi tarafından yapılması ve tensib edilmesi ve müteaddid mektublarda da bu lâhikaların kıymetini ifade buyurmaları ve nazara vermeleri, herhalde bu lâhikaların ehemmiyetini tebarüze kâfidir.

Evet Risale-i Nur'un te'lifi, zuhuru ve neşri ile beraber hizmet-i Nuriyenin ve ders-i Kur'aniyenin taliminde ve îfasında ve meslek-i Nuriyenin taallümünde ve uzun bir zamandaki hizmetin devamında vaki' olacak binler ahval ve hücuma maruz talebelerin cereyanlar karşısında sebat, metanet ve ihlasla hareketlerinde onlara yol gösterecek, hizmet-i Kur'aniyenin inkişafında sühulete medar olacak ikaz ve ihtarlara elbette ihtiyaç zarurîdir, kat'îdir, bedihîdir.

İşte Hazret-i Üstad'ın bu gibi şübhe götürmez hakikatlara ve mes'elelere isabetle parmak basıp dikkati çekmesi, talebelerini ikazda bulunması, elbette bu hizmet-i kudsiyenin ehemmiyeti iktizasındandır. Hem bu lâhikaların bir kısmı, ihtiyaca binaen yazılmış ve yazdırılmış ihtarlar olması ve aynı ihtiyacın her zaman tekerrürü melhuz bulunduğundan daima müracaat olunacak hikmetleri ve düsturları muhtevidir. Nitekim yüzer vakıalar, hâdiseler ve mes'elelerde bu ihtiyaç, kendini göstermiştir.

Nurların birinci talebesi Hulusi Bey, Hazret-i Üstad'a arzettiği bir mektubunda "Dünyayı unutmak isteseniz başka hiçbir sebeb olmasa dahi, yalnız bu mübarek Sözlerle rabıta peyda eden insanların rica edecekleri izahatı vermek isteyecek ve cevabsız bırakmayacaksınız... Allah için sizi sevenlere ve sizden istizahta bulunanlara yazdığınız pek kıymetli yazılarla meclis-i ilmînizde takrir buyurduğunuz mütenevvi ve Sözler'e bile geçmeyen mesail, kat'iyyetle gösteriyorlar ki; ihtiyaç da, hizmet de bitmemiştir." demekte ve Nurların hizmetinde ikaz, ihtar ve irşadlara ihtiyaç bulunacağını ifade etmektedir ki, ondan sonra zuhur eden ihtiyaca muvafık lâhikalar, o mübarek zâtın isabetli sözünü teyid etmiştir.

Bu lâhikalarda görüleceği gibi, Nur Müellifi Aziz Üstadımız Risale-i Nur'un neşri, okunup yazılması gibi bizzât nurlarla iştigale ehemmiyet vermekte, talebelerini daima teşvik etmektedir. Bunun lüzum ve hikmeti ise, şübhesiz izahtan vârestedir. Zira asrımızda kâinat fenleri ve maddî ilimler revaçta olup, yeni yetişen nesiller bu ilim ve fenleri okudukları; hem tabiiyyun ve maddiyyunun din ve maneviyat aleyhindeki neşriyatı; hem küfr-ü mutlak cereyanı ki, hiçbir din ve maneviyatı tanımayan ve Allah'a iman hakikatına karşı muaraza ederek dinsizliği neşreden, İslâmî fikri zedeleyen ve bütün beşeriyeti tehdid eden, yeni nesillere ve gençliğe imansızlık fikr-i küfrîsini aşılamak isteyen kitab, broşür, gazete gibi neşir vasıtalarının İslâm ve iman düşmanlarınca ön plâna alındığı böyle acib ve dehşetli bir

zamanda elbette Risale-i Nur'a, okunmasına, neşredilmesine şiddetle ihtiyaç ve zaruret var.

Çünki Risale-i Nur, Kur'an-ı Hakîm'in bir mu'cize-i maneviyesi ve bu zamanın dinsizliğine karşı manevî atom bombası olarak solculuk cereyanlarının maneviyat-ı kalbiyeyi tahribine mukabil, maneviyat-ı kalbiyeyi tamir edip ferden ferdâ iman-ı tahkikîden gelen muazzam bir kuvvet ve kudrete istinadı okuyucuların kalblerine kazandırıyor. Ve bu vazifeyi de yine mukaddes Kur'anımızın ilham ve irşadıyla ve dersiyle îfa ediyor. Tefekkür-ü imanî dersiyle tabiiyyun ve maddiyyunun boğulduğu aynı mes'elelerde tevhid nurunu gösteriyor; iman hakikatlerini madde âleminden temsiller ve deliller göstererek izah ediyor. Liselerde, üniversitelerde okutulan ilim ve fenlerin aynı mes'elelerinde iman hakikatlerinin isbatını güneş gösteriyor. Bu gibi çok cihetlerle Risale-i Nur bu zamanda ehl-i iman ve İslâm için ön plânda ele alınması îcabeden ehl-i iman elinde manevî elmas bir kılınçtır. Asrın idrakine, zamanın tefehhümüne, anlayışına hitab eden, ihtiyaca en muvafik tarzı gösteren, ders veren ve doğrudan doğruya feyz ü ilham tarîkıyla âyetlerin yıldızlarından gelen ders-i Kur'anîdir, küllî marifetullah bürhanlarıdır.

Asrımızın efkârının anlayışına ve idrakine hitab edici mahiyeti ve Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanın fehmine bir dersi olması noktasından Nur Risaleleri, bilhâssa bu memlekette büyük ehemmiyet kazanmıştır. Asırlarca Kur'an'a bayraktarlık yapan ve dünyayı diyanetiyle ışıklandıran bu necib millet, yine dünyaya örnek, ahlâk ve fazilette üstad olarak insanlığın geçirdiği müdhiş buhranlardan halas için çare-i necatı göstermektedir. Beşeriyeti dehşetli sadmelere uğratan, tehdid eden anarşiliğin, ifsad ve tahribin yegâne çaresi ancak ve ancak İlahî, semavî bir dinin ezelî ve ebedî hakikatlarıdır, hakikat-ı İslâmiyettir. Risale-i Nur, hakikat-ı İslâmiye ve Kur'aniyeyi müsbet ve müdellel bir şekilde insanlığın nazar-ı tahkikine arz ve ifade etmektedir.

Hem Nur Müellifi bir mektubunda "Dâhilde tarafgirane adavet ve münakaşalara vesile olan füruatı değil, belki bütün nev'-i beşerin en ehemmiyetli mes'elesi olan erkân-ı imaniyeyi ve beşerin medar-ı saadeti ve umum İslâm'ın esas ve rabıta-i uhuvveti bulunan Kur'anın hakaik-i imaniyesini bulmak ve muhtaçlara buldurmaya hayatımı vakfettim." demek suretiyle hizmet-i İslâmiyenin ve mesail-i diniyenin

umumunu tazammun eden vüs'at ve câmiiyeti haiz bulunduğunu; dinî hizmetlerin her nev'ini teyid ve teşvik ettiğini ve bir cadde-i kübra-yı Kur'aniye olan Risale-i Nur dairesinin umum ehl-i iman ve İslâm'a şamil bulunduğunu ifade ediyor. Ve yine aynı mektubunda devamla "Hattâ değil Müslümanlarla, belki dindar Hristiyanlarla dahi dost olup adaveti bırakmağa çalışıyorum. Harb-i umumî ve komünizm altındaki anarşistlik tehlike ve tahribatlarının lisan-ı haliyle: Dünya fânidir, firaklarla doludur. Ey insanlar adaveti bırakınız, Kur'an dersini dinleyip birleşiniz; yoksa sizi mahvedeceğiz." diye beyanıyla bu zamanın şartları ve îcabları karşısında tarz-ı hizmeti yine Kur'anın nuruyla göstererek hakîmane irşadın ve tevfik-i İlahiyeye muvafık hareketle isabetli hizmetin îfası gibi noktalardan Risale-i Nur'un lüzum ve ehemmiyetini tebarüz ettiriyor.

İşte Lâhika Mektubları bu gibi hususlara da işaret ediyor. Değişen dünya hâdiseleri, geniş ve küllî mes'eleler ve şartlar altında isabetli hizmet-i Kur'aniyenin esaslarını ders veriyor.

Bedîüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Hizmetkârları Tahirî, Zübeyr, Hüsnü Bayram, Mustafa Sungur, Bayram

Emirdağ'daki kardeşlerime!

Benim hakkımda evham edenlere deyiniz ki: Biz, hizmet ettiğimiz bu adamın yirmi senelik hayatının bütün mahrem ve gayr-ı mahrem mektublarını ve kitablarını ve esrarını hükûmet şiddetli taharriyatla elde etti. Dokuz ay hem Isparta, hem Denizli, hem Ankara adliyeleri tedkikten sonra, bir tek gün cezayı, bir tek talebesine vermeyi mûcib bir madde -beş sandık kitablarında ve evraklarında- bulunmadı ki; hem Ankara Ehl-i Vukufu, hem Denizli Mahkemesi ittifakla beraetine karar verdiler.

Hem bu zarurî işlerini ihtiyarlığına hürmeten gördüğümüz adam, mahkemece dava etmiş ve bütün hazır arkadaşlarını şahid gösterip, tasdik ettirmiş ki: Yirmi senedir hiçbir gazeteyi ve siyasî eserleri ne okumuş, ne sormuş, ne bahsetmiş; ve on senedir, hükûmetin iki reisinden ve bir vali ve bir meb'usundan başka hiçbir erkânı ve büyük

memurlarını bilmiyor ve tanımıyor ve tanımağa merak etmemiş. Ve üç senedir harb-i umumîyi ne sormuş, ne bilmiş, ne merak etmiş, ne radyo dinlemiş. Ve intişar eden yüzotuz te'lifatından, yirmi sene zarfında yüzbin adamın dikkatle okudukları halde ne idareye, ne asayişe, ne vatana, ne millete hiçbir zararı hükûmet görmemiş. Beş vilayetin dikkatli zabıtaları ve taharri memurları ve mahkeme işiyle iştigal eden üç vilayetin ve merkez-i hükûmetin dört adliyelerinin ağır ceza mahkemeleri en ufak bir suç bulmamış ki, tahliyelerine mecbur oldular. Eğer bu adamın dünya iştihası ve siyasete meyli olsaydı; hiç imkânı var mı ki, bir tereşşuhatı ve emareleri bulunmasın? Halbuki mahkeme safahatında hiçbir emare bulamadılar ki, muannid bir müddeiumumî mecbur olup vukuat yerinde imkânatı istimal ederek mükerreren iddianamesinde "yapabilir" demiş ve "yapmış" dememiş. Yapabilir nerede? Yapmış nerede? Hattâ mahkemede Said ona demiş: "Herkes bir katli yapabilir; bu iddianız ile herkesi ve sizi mahkemeye vermek lâzım gelivor!"

Elhasıl: Ya bu adam tam divanedir ki, bu derece dehşetli umûr-u dünyaya karşı lâkayd kalıyor veyahut bu vatanın ve bu milletin en büyük bir saadetine ihlasla çalışmak için, hiçbir şeye tenezzül etmez ve ehemmiyet vermez. Öyle ise bunu taciz ve tazyik etmek, vatan ve millete ve asayişe bir nevi ihanettir. Ve onun hakkında bu çeşit evham etmek, bir divaneliktir.

* * *

Mühim bir suale hakikatlı bir cevabdır.

Büyük memurlardan birkaç zât benden sordular ki: "Mustafa Kemal sana üçyüz lira maaş verip, Kürdistan'a ve vilayat-ı şarkıyeye, Şeyh Sünusî yerine vaiz-i umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin? Eğer kabul etseydin, ihtilâl yüzünden kesilen yüzbin adamın hayatlarını kurtarmaya sebeb olurdun?" dediler.

Ben de onlara cevaben dedim ki: Yirmişer-otuzar senelik hayatı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüzbinler vatandaşa, herbirisine milyonlar sene uhrevî hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zayiatın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olamayan ve tâbi' olmayan ve sırr-ı ihlası taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi. Hattâ ben hapiste muhterem kardeşlerime demiştim: Eğer Ankara'ya gönderilen Risale-i Nur'un şiddetli tokatları için beni i'dama mahkûm eden zâtlar, Risale-i Nur ile imanlarını kurtarıp i'dam-ı ebedîden necat bulsalar; siz şahid olunuz, ben onları da ruh u canımla helâl ederim!

Beraetimizden sonra Denizli'de beni tarassudla taciz edenlere ve büyük âmirlerine ve polis müdürüyle müfettişlere dedim: Risale-i Nur'un kabil-i inkâr olmayan bir kerametidir ki; yirmi sene mazlumiyet hayatımda, yüzer risale ve mektublarımda ve binler şakirdlerde hiçbir cereyan, hiçbir cem'iyet ile ve dâhilî ve haricî hiçbir komite ile hiçbir vesika, hiçbir alâka, dokuz ay tedkikatta bulunmamasıdır. Hiçbir fikrin ve tedbirin haddi midir ki, bu hârika vaziyeti versin. Bir tek adamın, birkaç senedeki mahrem esrarı meydana çıksa, elbette onu mes'ul ve mahcub edecek yirmi madde bulunacak. Madem hakikat budur; ya diyeceksiniz ki: "Pek hârika ve mağlub olmaz bir dehâ bu işi çeviriyor." veya diyeceksiniz: "Gayet inayetkârane bir hıfz-ı İlahîdir." Elbette böyle bir dehâ ile mübareze etmek hatadır, millete ve vatana büyük bir zarardır. Ve böyle bir hıfz-ı İlahî ve inayet-i Rabbaniyeye karşı gelmek, firayunane bir temerrüddür.

Eğer deseniz: "Seni serbest bıraksak ve tarassud ve nezaret etmesek, derslerinle ve gizli esrarınla hayat-ı içtimaiyemizi bulandırabilirsin."

Ben de derim: Benim derslerim bilâ-istisna bütünü, hükûmetin ve adliyenin eline geçmiş; bir gün cezayı mûcib bir madde bulunmamış. Kırk-elli bin nüsha risale, o derslerden milletin ellerinde dikkat ve merakla gezdiği halde, menfaatten başka hiçbir zararı hiçbir kimseye olmadığı, hem eski mahkemenin, hem yeni mahkemenin mûcib-i mes'uliyet bir madde bulamamaları cihetiyle, yenisi ittifakla beraetimize; ve eskisi, dünyaca bir büyüğün hatırı için yüzotuz risaleden beş-on kelime bahane edip, yalnız kanaat-ı vicdaniye ile yüzyirmi mevkuf kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi kat'î bir hüccettir ki, bana ve Risale-i Nur'a ilişmeniz, manasız bir tevehhümle çirkin bir zulümdür. Hem daha yeni dersim yok ve bir sırrım gizli kalmadı ki, nezaretle ta'diline çalışsanız.

Ben şimdi hürriyetime çok muhtacım. Yirmi seneden beri lüzumsuz ve haksız ve faidesiz tarassudlar artık yeter! Benim sabrım tükendi. İhtiyarlık za'fiyetinden, şimdiye kadar yapmadığım bedduayı yapmak ihtimali var. "Mazlumun âhı tâ Arş'a kadar gider." diye bir kuvvetli hakikattır.

Sonra o zalim, dünyaca büyük makamlarda bulunan bedbahtlar dediler: "Sen yirmi senedir bir tek defa takkemizi başına koymadın, eski ve yeni mahkemelerin huzurunda başını açmadın, eski kıyafetin ile bulundun. Halbuki onyedi milyon bu kıyafete girdi." Ben de dedim: Onyedi milyon değil, belki yedi milyon da değil, belki rızasıyla ve kabulüyle ancak kalben yedi bin Avrupaperest sarhosların kıyafetlerine ruhsat-ı şer'iye ve cebr-i kanunî cihetiyle girmektense; azimet-i şer'iye ve takva cihetiyle, yedi milyar zâtların kıyafetlerine girmeyi tercih ederim. Benim gibi yirmibeş seneden beri hayat-ı içtimaiyeyi terkeden adama "inad ediyor, bize muhaliftir" denilmez. Haydi inad dahi olsa, madem Mustafa Kemal o inadı kıramadı ve iki mahkeme kırmadı ve üç vilayetin hükûmetleri onu bozmadı; siz neci oluyorsunuz ki, beyhude hem milletin, hem hükûmetin zararına, o inadın kırılmasına çabalıyorsunuz? Haydi siyasî muhalif de olsa, madem tasdikiniz ile yirmi senedir dünya ile alâkasını kesen ve manen yirmi seneden beri ölmüş bir adam, yeniden dirilip, faidesiz, kendine çok zararlı olarak hayat-ı siyasiyeye girerek sizin ile uğraşmaz. Bu halde onun muhalefetinden tevehhüm etmek, divaneliktir. Divanelerle ciddî konuşmak dahi bir divanelik olmasından, sizin gibilerle konuşmayı terkediyorum, "Ne yaparsanız minnet çekmem!" dediğim, onları hem kızdırdı, hem susturdu. Son sözüm: ﴿ خَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿ وَنِعْمَ النَّصِيرُ

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu parçayı sizler dahi Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan risaleler ve mektublar mecmuasının başında yazarsınız. Eğer mecmualar olmasa da Birinci Şua'ın başında yazarsınız. Beni merak etmeyiniz. Sevabın ziyade olması, bana sıkıntıları bir cihette sevdirir ve Nurların intişarına başka sahalarda meydan açar. Umumunuza birer birer selâm...

«Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan ve gaybî işaretler ile ondan haber veren sekiz parçadan birinci parçadır. Aynı mes'eleye, aynı davaya ittifakları sarahat derecesindedir. Vahdet-i mes'ele cihetiyle o emareler birbirine kuvvet verir, teyid eder. O sekizden üç tanesi, İmam-ı Ali'nin üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber vermesine dairdir. Bu sekiz parçayı Ankara ehl-i vukufu tedkik etmiş, itiraz etmemişler. Yalnız demişler: "Bu yazılmamalı idi. Keramet sahibi, kerametini yazamaz." Ben de onlara cevab verdim ki:

Bu, benim değil, Risale-i Nur'un kerametidir. Risale-i Nur ise, Kur'anın malıdır ve tefsiridir dedim. Onlar sustular, demek kabul ettiler. Gerçi bu çeşit ikramlar yazılmasaydı daha münasibdi, fakat bu kadar hadsiz muarızlar ve çok kuvvetli ve kesretli düşmanlar karşısında az ve fakir ve zaîf olan bizlere kuvve-i maneviye ve gaybî imdad ve teşci' ve sebat ve metanet vermek için mecburiyet-i kat'iyye oldu, ben de yazdım. Benim benliğime bir hodfüruşluk verip sukutuma sebeb olsa da, ehemmiyeti yok. Bu hizmete, yani ehl-i imanı dalalet-i mutlakadan kurtarmağa -lüzum olsa- dünyevî hayat gibi, uhrevî hayatımı da feda etmek bir saadet bilirim; binler dostlarım ve kardeşlerimin Cennet'e girmeleri için Cehennem'i kabul ederim.»

* * *

Ankara ehl-i vukufunun ittifakla verdikleri raporun suretinden

Dolu bulunan cem'an beş sandık kitab, tarafımızdan açılarak okundu. ¹(Haşiye) Said Nursî tarafından te'lif edilen basılmış, basılmamış Risalei Nur eczaları ve Risalei Nur'a ekli Said Nursî ile bazı şakirdleri tarafından yazılmış kısmen ilmî ve dinî mektublarla, şakirdlerin birbiriyle ve Said Nursî ile âdi muhabere mektubları ve klişeler, inceleme mevzuu salahiyetimiz dâhilinde görülerek incelendi. Bunların mahiyetini belirtmek için bu risale ve mektubları iki nev'e ayırmak gerektir:

Risaleler: Bir âyetin tefsiri ve bir hadîsin şerhi maksadıyla yazılmış olanlarıyla; din, iman, Allah, Peygamber, Kur'an ve âhiret akidelerini ve ibarelerini açıkça anlatmak için temsillerle yazılmış ilmî görüşleri ve ihtiyarlarla gençlere hitab eden ahlâkî öğütler ve kısmen hayat tecrübesinden alınmış ibretli vak'alar ve esnafa ait faideli menkıbeleri ihtiva eden, mevcudun yüzde doksanını teşkil eden risalelerdir ki; -bunlarda- bütün bu risalelerde müellif hem samimî, hem hasbî ve hem de ilim yolundan ve dinî esaslardan hiç ayrılmamıştır. Bunlarda dini âlet etmek ve cem'iyet teşkil etmekle emniyeti ihlâl hareketinin bulunmadığı sarihtir. Şakirdlerin birbiriyle ve Said Nursî ile âdi muhabere mektubları da bu nevidendirler.

1- Said Nursî, İstanbul'da iken kazandığı ehemmiyetli şan ü şerefin, kalın bir uykudan ibaret sakil bir rü'ya, muvakkat bir sersemlik olduğunu söyler. Ve İstanbul'da bir-iki sene gafletle siyasete karıştığından, bunu dünyanın ölümü diye tasvir eder. Bu münasebetle "Eski Said", "Yeni Said" diye iki şahsiyet bulunduğunu ve bu şahsiyetlerin birbirinden ayrı olduklarını söyler. Sonra, dokuz aded birincide, yirmi kadar risale bulunan mecmuasının sonunda, İsparta'da Risale-i Nur şakirdlerine yazılan mektubun içinde, siyasete tenezzülün hata olduğunu söyler.

- 2- Said Nursî'nin, en mühim kitabı olan "Hüccet-ül Baliğa" adlı kitabın bir münacat kısmında: "Bu dünya fânidir. En büyük dava, bâki olan âlemi kazanmaktır. İnsanın itikadı sağlam olmazsa, davayı kaybeder. Hakikî dava budur. Bunun haricindeki davalara karışmak zararlıdır. Siyasetle meşgul olan, ehemmiyetli hizmetlerinden geri kalır. Hem de siyaset boğuşmalarına kapılanlar, selâmet-i kalbini kaybeder." der.
- 3- "Yirmialtıncı Lem'a"da "İhtiyar dünyada, benim hakikî vazifem, neşr-i esrar-ı Kur'aniyedir." (Sahife: 45). "Bu memleketle, hamiyet-i İslâmiye noktasından alâkadarım. Yoksa benim ne hanem var, ne evlâdım." (Sahife: 59).
- 4- "Yirmibirinci Lem'a"da kardeşlerine verdiği öğütlerden birinci düstur: "Amelinizde rıza-i İlahî olacak, maddî menfaat fikri olmayacak." Bu yazılarda: "Ben sofi değilim.", "Mesleğimiz tarîkat değildir." (Sahife: 8). "Hubb-u câh ve nazarı kendine celbetmek, ruhî bir marazdır. Buna gizli bir şirk denir." "Eğer mesleğimiz şeyhlik olsaydı, makam bir olurdu; o makama çok namzedler olurdu. Mesleğimiz uhuvvettir. Kardeş kardeşe peder olamaz, mürşid vaziyetini takınamaz..."

* * *

Denizli Mahkemesi'nin ittifakla verdiği karar suretinden

Şahidler ifadelerinde, maznunlara atf ve isnad olunan suçu işledikleri hakkında adem-i malûmat beyan etmişler; bilhâssa Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nden Emin Büke'nin riyaseti altında ehl-i vukuf intihab olunan Ankara Diyanet İşleri Müşavere Heyeti a'zâsından ders-i âm ve profesör Yusuf Ziya Yörükhan ve Ankara Dil-Tarih Fakültesi Şarkiyat Enstitüsü Müdürü Necati Lügal ve Türk Tarih Kurumu ve Türk-İslâm Kitabları Derleme Heyeti a'zâsından Yusuf Aykut tarafından tanzim kılınan evrak arasında mevcud raporlarında: Said Nursî'nin yegân yegân tedkik olunan risale ve kitablarında halkı; dini ve mukaddesatı âlet ederek devletin emniyetini ihlâle teşvik etmek veya cem'iyet kurmak kasdında olduğunu gösterir bir sarahat, emare olmadığı...

Mevkuflardan Said Nursî'nin mensublarına gelince: Onlar Said Nursî'nin ilmî ve vâkıfane eserlerine; din mes'elelerini ve Kur'an hakikatlarını öğreneceğiz diye peşine düşmüşler ve bunlar hüsn-ü niyet sahibi olup, sırf dinî itikad yönünden Said'e ve okudukları risalelere bağlılık göstermişler. Bu maksadla yaptıkları muhabere münderecatında, hükûmete karşı mektublarının kötü maksad beslemedikleri ve bir cem'iyet veya tarîkat kurmak fikriyle hareket etmedikleri anlaşılmış olduğuna mütedair olduğu görülmüş; ve her ne kadar evrak arasında mevcud sorgu hâkimliğince Denizli ehl-i vukuf raporunda Said Nursî'nin bazı âsârından istidlal tarîkıyla ve mesnedsiz olarak kendisinin ve mensublarının hükûmete karşı kötü bir maksad besledikleri beyan olunmakta ise de, evrak-ı tahkikiye münderecatında ve şuhudun, maznunlara atfen ve isnad olunan ef'al hakkında adem-i malûmat beyan etmelerine ve Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nce yaptırılan ehl-i vukuf raporu mahiyet ve münderecatına göre şâyan-ı ihticac ve iltifat görülmemiş; ve esasen maznunların ekseriyet-i a'zamîsi okumak-yazmaktan âciz bulunmuş, diğer kısmı da kendilerini ibadet ü taata vermiş oldukları, binaenaleyh devletin emniyetini ihlâl

edecek mahiyet arzedecek şerait ve evsafı haiz kimselerden olmadıkları tezahür ve tahakkuk etmiş ve mahkemenin kanaatı vicdaniyesi de bu merkezde tecelli ve tahassül etmiş olmakla; müddeiumumînin tecziyeleri hakkındaki mütalaası, zikr ü ta'dad olunan delaile karşı gayrı vârid görüldüğünden reddiyle, zan altına alındıkları ef'alden beraetlerine, başka sebeble mevkuf değillerse tahliyelerine müttefikan karar verildi. 15.6.944

A'zâ A'zâ Reis Ali Rıza (Rahmetullahi Aleyhi)

[Denizli Ağır Ceza Mahkemesi, ittifakla beraetlerine kararlarını hükmüyle imza ediyorlar.]

* * *

Kendi kendime bir hasbihaldir

[Bu hasbihali Ankara makamatına işittirmeyi, ıslahtan sonra sizin tensibinize havale ederim.]

Hâkim kendisi müddeî olsa, elbette "Kimden kime şekva edeyim, ben dahi şaştım." benim gibi bîçarelere dedirtir. Evet şimdiki vaziyetim hapisten çok ziyade sıkıntılıdır. Bir günü, bir ay haps-i münferid kadar beni sıkıyor. Bu gurbet ve ihtiyarlık ve hastalık ve yoksulluk ve za'fiyetle, kışın şiddeti içinde herşeyden men'edildim. Bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka kimse ile görüşmem. Zâten ben, tam bir haps-i münferidde yirmi seneden beri azab çekiyorum. Bu halden fazla bana tecrid ve tarassudlarıyla sıkıntı vermek ise, "gayretullah"a dokunup, bir belaya vesile olmasından korkulur. Mahkemede dediğim gibi; nasılki dört defa dehşetli zelzeleler, bize zulmen taarruzun aynı zamanında gelmesi gibi pek çok vukuat var. Hattâ tahmin ederim ki; benim hukukumu muhafaza ve beni himaye etmek için çok güvendiğim Afyon Adliyesi, Denizli Mahkemesi'ndeki Risale-i Nur hakkında müracaatıma bilakis ehemmiyet vermedi, beni me'yus etti, adliyenin yangınına bir vesile oldu ihtimali var.

Ben derim ki: Benim hakkımda vicdanlı ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam himaye etmek, en ehemmiyetli bir vazifesidir. Çünki yirmi senelik bütün eserlerimi ve mektublarımı, üç adliye ve merkez-i hükûmet dokuz ay tedkikten sonra beraetimize ve tahliyemize karar verdi. Fakat ecnebi menfaati hesabına ve bu millet ve bu vatanın pek büyük zararına çalışan bir gizli komite, bizim beraetimizi bozmak için, her tarafta kubbe bir habbevi vaparak kısım memurları alevhime evhamlandırdılar. Bir maksadları; benim sabrım tükensin, artık yeter dedirtsinler. Zâten onların şimdi benden kızdıklarının bir sebebi; sükûtumdur, dünyaya karışmamaktır. Âdeta ne için karışmıyorsun, tâ karışsın maksadımız yerine gelsin diyorlar.

Aleyhime hükûmetin bir kısım memurlarını evhamlandırmakta istimal ettikleri bir-iki desiselerini beyan ediyorum.

Derler: "Said'in nüfuzu var. Eserleri hem tesirli, hem kesretlidir. Ona temas eden, ona dost olur. Öyle ise, onu her şeyden tecrid etmek ve ihanet etmekle ve ehemmiyet vermemekle ve herkesi ondan kaçırmakla ve dostlarını ürkütmekle nüfuzunu kırmak lâzımdır." diye hükûmeti şaşırtır, beni de dehşetli sıkıntılara sokarlar. Ben de derim:

Ey bu millet ve vatanı seven kardeşler! Evet o münafıkların dedikleri gibi, nüfuz var. Fakat benim değil, belki Risale-i Nur'undur. Ve o kırılmaz, ona iliştikçe kuvvetleşir. Ve millet ve vatan aleyhinde hiçbir vakit istimal edilmemiş ve edilmez ve edilemez. İki adliye, on sene fasıla ile şiddetli ve hiddetli yirmi senelik evrakımı tedkikat neticesinde, bir hakikî sebeb cezamıza bulmaması, bu davaya cerhedilmez bir şahiddir.

Evet eserler tesirlidir. Fakat millet ve vatanın tam menfaatine ve hiçbir zarar dokundurmadan yüzbin adama kuvvetli iman-ı tahkikî dersi vermekle, saadet ve hayat-ı ebediyelerine tam hizmette tesirlidir. Denizli hapishanesinde, kısmen ağır ceza ile mahkûm yüzler adam, yalnız Meyve Risalesi'yle gayet uslu ve mütedeyyin suretine girmeleri; hattâ iki-üç adamı öldürenler, onun dersiyle daha tahta bitini de öldürmekten çekinmeleri ve o hapishane müdürünün ikrarıyla, hapishanenin bir terbiye medresesi hükmünü alması, bu müddeaya reddedilmez bir seneddir, bir hüccettir.

Evet beni herşeyden tecrid etmek, işkenceli bir azab ve katmerli bir zulümdür ve bu millete gadirli bir hıyanettir. Çünki otuz-kırk sene hayatımı bu millet içinde geçirdiğim halde, temasımdan hiç zarar görmediğine ve bu dindar millet çok muhtaç olduğu kuvve-i maneviye ve teselli ve kuvvet-i imaniye menfaatini gördüğüne kat'î bir delili; bu kadar aleyhimde olan şiddetli propagandalara bakmayarak, her tarafta Risale-i Nur'a fevkalâde teveccüh ve rağbet göstermeleri.. -hattâ itiraf ederim- yüz derece haddimden ziyade lâyık olmadığım büyük iltifat etmesidir.

Ben işittim ki; benim iaşeme ve istirahatime buradaki hükûmet müracaat etmiş, kabul cevabı gelmiş. Ben bunların insaniyetine teşekkürle beraber, derim:

En ziyade muhtaç olduğum ve hayatımda en esaslı düstur olan Asılsız evham vüzünden. emsalsiz bir hürriyetimin kayıdlar ve istibdadlar altına alınması, beni hayattan cidden usandırıyor. Değil hapis ve zindanı, belki kabri bu hale tercih ederim. Fakat hizmet-i imaniyede ziyade meşakkat ise ziyade sevaba sebeb olması bana sabır ve tahammül verir. Madem bu insaniyetli zâtlar benim hakkımda zulmü istemiyorlar, en evvel benim meşru' dairedeki hürriyetime dokundurmasınlar. Ben ekmeksiz yaşarım, hürriyetsiz yaşayamam. Evet ondokuz sene bu gurbette yalnız ikiyüz banknot ile, şiddetli bir iktisad ve kuvvetli bir riyazet içinde kendini idare ederek, hürriyetini ve izzet-i ilmiyesini muhafaza için kimseye izhar-ı hacet etmeyen ve minnet altına girmeyen ve sadaka ve zekat ve maas ve hediyeleri kabul etmeyen bir adam, elbette iaseden ziyade adalet içinde hürriyete muhtaçtır. Evet emsalsiz bir tazyik altındayım. Bir-iki cüz'î nümunesini beyan ediyorum:

Birisi: Mahkemece, Risale-i Nur'un ilmî bir müdafaanamesi ve Ankara'nın yedi makamatına ve Reis-i Cumhur'a müdafaatımla beraber gönderilen ve neticede Ankara Ehl-i Vukufunun takdiriyle beraetimize bir sebeb olan ve hapis arkadaşlarımın bana bir yâdigâr ve hatıra olmak üzere güzel yazılarıyla birkaç nüshası yazılan ve elimde bulunan ve Denizli zabıtası görüp ilişmeyen ve Afyon polishanesinde bir gece ve buranın zabıtasında da açık olarak bir gece kalan Meyve Risalesi ile Müdafaaname'yi, her gün endişeler içinde, bunları da elimden almasınlar diye saklıyordum. Belki beni taharri edecekler telaşı ile, bu gurbette tanımadığım adamlara, bunları sakla diyemediğimden çok üzülüyordum.

İkincisi: Denizli Mahkemesi hiç ilişmediği ve Eskişehir Mahkemesi yalnız bir tek kelimesine ilişip, bir tek harfle cevabını alan İhtiyarlar Risalesi'ni, İstanbul'lu bir adam, burada bir adamdan alıp İstanbul'a götürmüş. Her nasılsa aleyhimdeki bir dinsizin eline geçmiş. Habbeyi on kubbe yaparak vilayet zabıtasını şaşırtıp, "Kiminle görüşüyor, yanına kimler gidiyor?" diye beni sıkmağa başladılar. Her ne ise.. bunlar gibi çok acı nümuneler var. Fakat en manasızı budur ki; beni konuşturmamak için, hizmetimde bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka herkesi ürkütüp, benden kaçırtmalarıdır. Ben de derim:

On adamın benden çekinmeleri yerine; onbinler, belki yüzbinler Müslüman, Risale-i Nur'un dersine hiçbir manie ehemmiyet vermeyerek devam ediyorlar. Hem bu memlekette, hem hariç âlem-i İslâm'da çok kuvvetli hakikatları ve çok kıymetli faideleri için tam bir revaç ile intişar eden Risale-i Nur'un binler nüshalarından herbiri, benim yerimde benden mükemmel konuşuyor. Benim susmamla, onlar susmaz ve susturulmazlar.

Hem madem mahkemece isbat edilmiş ki; yirmi seneden beri siyasetle alâkamı kestiğim ve hiçbir emare aksine zuhur etmediği halde, elbette benimle görüşenden tevehhüm etmek pek manasızdır. $\frac{2}{\text{(Haşiye)}}$

* * *

[Kendi kendime hasbihal namındaki parçaya lâhika olarak]

Adliye Vekiliyle ve Risale-i Nur'la alâkadar mahkemelerin hâkimleriyle bir hasbihaldir.

Efendiler! Siz, ne için sebebsiz bizimle ve Risale-i Nur'la uğraşıyorsunuz! Kat'iyyen size haber veriyorum ki: Ben ve Risale-i Nur, sizinle değil mübareze, belki sizi düşünmek dahi vazifemizin haricindedir. Çünki Risale-i Nur ve hakikî şakirdleri, elli sene sonra gelen nesl-i âtîye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatanı büyük bir tehlikeden kurtarmağa çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak oluyorlar. Farz-ı muhal olarak o saadet ve selâmet hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmağa yüz tutanları alâkadar etmemek gerektir.

Evet hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâübalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden; şimdiki vaziyette de, elli sene sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtîsi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde, ne şekle girecek elbette anlıyorsunuz. Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'anın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri halde, elli sene sonra o parlak mazisini dehşetli lekedar belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtînin eline elbette Risale-i Nur gibi bir hakikatı verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i

milliye ve vataniye bildiğimizden; bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.

Evet efendiler! Gerçi Risale-i Nur sırf âhirete bakar; gayesi rıza-yı İlahî ve imanı kurtarmak ve şakirdlerinin ise, kendilerini ve vatandaşlarını i'dam-ı ebedîden ve ebedî haps-i münferidden kurtarmaya çalışmaktır. Fakat dünyaya ait ikinci derecede gayet ehemmiyetli bir hizmettir ve bu millet ve vatanı anarşilik tehlikesinden ve nesl-i âtînin bîçareler kısmını dalalet-i mutlakadan kurtarmaktır. Çünki bir müslüman başkasına benzemez. Dini terkedip İslâmiyet seciyesinden çıkan bir müslim; dalalet-i mutlakaya düşer, anarşist olur, daha idare edilmez.

Evet eski terbiye-i İslâmiyeyi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve an'anat-ı milliye ve İslâmiyeye karşı yüzde elli lâkaydlık gösterildiği halde; elli sene sonra, yüzde doksanı nefs-i emmareye tâbi' olup millet ve vatanı anarşiliğe sevketmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belaya karşı bir çare taharrisi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan kat'iyyen men'ettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem şakirdlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşguliyet yok.

Madem hakikat budur, adliyelerin değil beni ve onları itham etmek; belki Risale-i Nur'u ve şakirdlerini himaye etmek en birinci vazifeleridir. Çünki onlar bu millet ve vatanın en büyük bir hukukunu muhafaza ettiklerinden, onların karşısında, bu millet ve vatanın hakikî düşmanları Risale-i Nur'a hücum edip, adliyeyi şaşırtıp, dehşetli bir haksızlığa ve adaletsizliğe sevkediyorlar. Küçücük iki nümunesini beyan ediyorum:

Ezcümle: Hapisteki arkadaşlarımdan, selâm-kelâmdan ibaret ve Arabî bir risalemin fiatı olan on banknotu, buradaki bir adama gönderip; tâ İsparta'da tab' masrafını veren o nüshalar sahibine verilsin diyen mektubu yüzünden; hem adliye, hem hükûmet bana sıkıntılar verip, hem vasıta olan adamı taharri etti. Bu sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir âdi mektubu, hem altı ay zarfında bir tek âdi muhabereyi bu kadar büyük bir mes'ele suretine getirmek, elbette adliyenin şerefine, haysiyetine yakışmaz.

İkinci Nümune: Benim gibi garib, ihtiyar ve zaîf ve beraet etmiş bir misafire, herkesi hattâ hizmetçilerini resmen propaganda ile ondan ürkütmek, kendini perişan bir vaziyete sokmak bu vilayetteki hükûmetin hamiyet-i milliyesine yakışmadığından, sinek kanadı kadar mevhum bir zarara dağ gibi ehemmiyet verip aleyhimde resmen propaganda yapmak, "Kimin ile görüşüyor ve yanına kim gidiyor?" diye herkese bir telaş vermek.. hükûmetin hikmeti ve hâkimiyeti, bu acib halete elbette tenezzül etmemek gerektir. Her ne ise... Bu iki madde gibi, muttali olanlara hayret veren çok maddeler var.

Efendiler! Dalalet ve fenalıklar cehaletten gelse, def'etmesi kolaydır. Fakat fenden, ilimden gelen dalaletin izalesi çok müşkildir. Bu zamanda dalalet fenden, ilimden geldiği için, ancak onları izale etmeye ve nesl-i âtîden o belaya düşen kısmını kurtarmağa, karşılarında dayanmağa Risale-i Nur gibi her cihetle mükemmel bir eser lâzımdır. Risale-i Nur'un bu kıymette olduğuna delil şudur ki: Yirmi seneden beri, benim şiddetli ve kesretli bulunan muarızlarım ve şiddetli tokatlarını yiyen feylesofların hiçbirisi, Risale-i Nur'a karşı çıkmamış ve cerhedememiş ve çıkamaz. Ve dokuz ay, üç adliye ve merkez-i hükûmet ehl-i vukufu, yüz kitabdan ibaret eczalarında, bizi mes'ul edecek bir tek madde bulamamalarıdır. Ve binler ehl-i dikkat olan Risale-i Nur şakirdlerine kanaat-ı kat'iyye veren, "İşarat-ı Kur'aniye" ve "İhbarat-ı Gaybiye-i Aleviye ve Gavsiye"nin, bu asırda Risale-i Nur'un ehemmiyetine ve makbuliyetine imza basmalarıdır.

Evet adliyeler hukukları muhafaza etmek ve haksızları tecavüzden durdurmak, vazifeleri olmak cihetiyle; Risale-i Nur'un yüz risalesi, yirmi senede yüzbin adamın saadetlerine hizmet ettiği sabit olmakla beraber; on seneden beri, iki mahkeme ve merkez-i hükûmet ve birkaç vilayetin zabıtaları ve Denizli Mahkemesi münasebetiyle dokuz ay bütün mahrem ve gayr-ı mahrem evraklarımızda ve risalelerde millete ve vatana bir zararlı maddeyi ve mûcib-i ceza bir yanlış görmediğinden, elbette Risale-i Nur'un bu vatanda gayet küllî ve büyük hukuku var. Bu küllî ve çok ehemmiyetli hukuku nazara almayıp, âdi evraklar gibi müsadere ederek, millete ve takviye-i imana muhtaç bîçarelere pek büyük bir haksızlığı nazara almamak ve âdi bir adamın cüz'î ve küçük bir hakkını ehemmiyetle nazara almak; adliyenin mahiyetine ve adaletin hakikatına hiçbir cihetle yakışmaz, diye size hatırlatıyoruz.

Doktor Duzi'nin vesair zındıkların eserlerine ilişmemek, Risale-i Nur'a ilişmek, gazab-ı İlahînin celbine bir vesile olabilir diye korkuyoruz. Cenab-ı Hak size insaf ve merhamet ve bize de sabır ve tahammül ihsan eylesin. Âmîn!

> Gayr-ı resmî, fakat tecrid-i mutlakta Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ emriyle, kardeşlerimle bir meşverete muhtacım. وَ شَاوِرْهُمْ فِي اْلاَمْرِ Aziz sıddık kardeşlerim!

Şimdi bir emr-i vaki' karşısında bulunuyorum. Benim iaşem için her gün iki buçuk banknot, hem yeniden benim için bir hane -mobilyasıyla beraber ve istediğim tarzda- yaptırmak için emir gelmiş. Halbuki ellialtmış senelik bir düstur-u hayatım, bunu kabul etmemek iktiza eder. Gerçi Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye'de bir-iki sene maaşı kabul ettim, fakat o parayı kitablarımın tab'ına sarfederek ve ekserini meccanen millete verip, milletin malını yine millete iade ettim. Şimdi eğer mecbur olsam ve size ve Risale-i Nur'a zarar gelmemek için kabul etsem, yine ileride millete iade etmek üzere saklayacağım. Zaruret-i kat'iyye derecesinde kendime yalnız az bir parça sarfedeceğim.

İşittim ki; eğer reddetsem onlar, hususan lehimde iaşem için çalışanlar gücenecekler. Ve aleyhimde olanlar diyecekler: "Bu adam başka yerden iaşe ediliyor." O bedbahtlar, iktisadın hârikulâde bereketini bilmiyorlar ve iki günde beş kuruşluk ekmek bana kâfi geldiğini görmemişler ki, bütün bütün asılsız bir evhama kapılıyorlar. Eğer kabul etsem, yetmiş senelik hayatım gücenecek; ve bu zamandan haber verip tama' ve maaş yüzünden bid'alara giren ve ihlası kaybeden âlimleri tokatlayan İmam-ı Ali Radıyallahü Anh dahi benden küsecek ihtimali var: ve Risale-i Nur'un hakikî ve safi olan ihlası beni de ihlassızlıkla ittiham etmek ciheti var. Ben, hakikaten tahayyürde kaldım. Ben işittim ki; eğer kabul etmesem, beni daha ziyade sıkacaklar ve belki Risale-i Nur'un tam serbestiyetine ilişecekler. Hattâ şimdiki tazyikleri, beni o jaşe tekliflerine mecbur etmek için imiş. kaidesiyle, zaruret إِنَّ الصَّرُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ kaidesiyle, zaruret

derecesinde olsa, inşâallah zarar vermez. Fakat ben reddettim; re'yinize havale ediyorum.

Aziz kardeşlerim! Beni merak etmeyiniz. Ben her zahmette bir eser-i rahmet ve bir lem'a-i inayet gördüğümden, sıkılmıyorum. Sizin gayret ve ciddiyetiniz ve yardımınız, her sıkıntıyı izale eder, daimî sürur verir.

Burada, Abdülmecid kardeşim hükmünde ve hanedanı da benim hanedanım olması cihetiyle en çalışkan ve fedakâr Mustafa Acet, hem küçücük bir Hüsrev, hem küçücük bir Abdurrahman hükmünde Ceylan namında çok çalışkan bir çocuk, Risale-i Nur'a tam hizmet ediyor.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Size melaikeye ait "Meyveler"in bir parçasını daha gönderdim. Mahkeme reisi, kitablarımı bana vereceğini söylemesi üzerine, Denizli'ye iki vekaletname gönderdim. Burada bana şiddetli bir tecrid ve tazyik verildiğine merak etmeyiniz; inayet-i Rabbaniye devam ediyor.

Medar-ı ibrettir ki, burada Risale-i Nur serbest okunup yazılırken - hilaf-ı âdet- başta bu kış, yaz gibi gittiğini çok adamlardan işittim. Ne vakit bana ve Risale-i Nur'a hücum edildi, yazdırılmadı, ta'til oldu; gayet şiddetli bir kış başladığı gibi, Afyon'a şekva suretinde yazılan hasbihal ve zelzeleleri Risale-i Nur'un ta'tiliyle münasebetdar gösterdiği cihetini inanmayanlara güya inandırmak için aynı taarruz zamanında başlayıp şimdiye kadar arasıra hafifçe sarsar, ikaz ediyor diye işittim.

Hem ne vakit Risale-i Nur'a ilişilmişse, bir nevi umumî korku başlamış görüyoruz. Demek bu vatanın belalardan muhafazası için Risale-i Nur bir kat'î vesiledir. Madem böyledir, millet ve vatanı sevenler Risale-i Nur'u serbest bıraksınlar ve okusunlar ve okutsunlar.

İaşe için tahsisatlarından, yalnız masraf borçları vermek için bir tek defa sekiz günlük tayinatı kabul ettim, daha istemem dedim.

Aziz, sıddık tam metin kardeşlerim!

Şehid merhumun berzahta okumasıyla mesrurane meşgul olduğu Nur Risaleleri'ni dünyada kendi yerinde çalışmak ve beni de çalıştırmak için yazılmışlar gibi tam vaktinde yetişti ve Medrese-i Yusufiye'nin üç tatlı meyvesini ve Kur'anın kudsî ve Firdevsî binler meyveler veren üç hizbini beraber getirdi.

İki kahraman mübarek, yazdıkları güzel iki Meyvelerinin tarzında ve kıt'asında Onbirinci Mes'elesini dahi yazıp, dört-beş nüsha Hizb-i Nuriye varsa ve beş-altı Hizb-i Kur'aniye ile beraber gönderilse münasibdir. Ve Hüsrev'in fıkrası, Onbirinci Mes'elenin âhirinde kaydedilsin. Size bu defa Âyet-ül Kürsî'nin arkadaşı ve tetimmesi iki-üç âyetin bir nükte-i i'caziyelerine dair bir parça gönderdim; daha tamamlamağa bir ihtar almadım, noksan kaldı; pek acelelikle yazıldı. Ehemmiyetli sırlar göründü, fakat dünyaya bakmamak için tamam ve açık yazdırılmadı. Eğer hoşunuza gitse, Onbirinci Mes'elenin Haşiyesinin bir lâhikası olarak kaydedersiniz ve İ'caz-ı Kur'an Risalesi'nin zeyillerinde hem El-Felak nüktesini, hem bunu yazarsınız.

Kardeşlerim! Hiç merak etmeyiniz. Kat'î kanaatım geldi, bizler bir inayet altında, gayet ehemmiyetli bir hizmette ve ihtiyar ve iktidarımız haricinde bir dest-i gaybî tarafından istihdam ediliyoruz. Çok defa عَسَى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ sırrına mazhar oluyoruz. Bu çalışmada zahmet pek az, ücret pek çok.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin gayet mübarek ve Cennet meyveleri gibi şirin hediyelerinizi ve Denizli cihetindeki beşaretinizi aldım. Şimdi bu dakikada pek çok işler beni uzun konuşturmayacak, kısa kesmeye mecbur oldum. Çünki hediyeyi getiren çabuk gidecek diye acele yazdım.

Evvelâ: Son parçada, başta 1344 بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى sehivdir. Eğer okunmayan iki hemze ve medde sayılmazlarsa sehiv değil; hem çok manidardır. Doğrusu 1347'dir ki, parçanın âhirinde tekrar doğru yazılmış. Hem bâki kalan kısmı hem ehemmiyetli, hem dünyaya baktığı için ve "Alak"taki اِنَّ الْاِنْسَانَ لَيَطْغَى o parçadaki taguta baktığından şimdilik yazdırılmadı.

Ve sâniyen: Fihriste'de Âyet-i Hasbiye olan "Dördüncü Şua"ın fihristesi, "İhtiyar Lem'ası"nın Ondördüncü Ricası yerinde yazılsın. Hakikaten münasib görünüyor, tam bir ricadır.

Sâlisen: Yirmisekizinci Lem'anın Yirmisekizinci Nüktesinin aynı (fihristesi değil), Onbeşinci Söz'ün âhirinde yazılsın. Çünki ikisi aynı

hakikatten bahsediyor.

Râbian: Merhum Hâfiz Ali'nin Lem'alarını tashih ettim. Yakında inşâallah gönderilecek.

Bugünlerde mübarek kahramanların Firdevsî ve Yusufî meyvelerini tashih ederken o risale bana o derece kuvvetli ve kıymetli göründü ki, bağırarak dedim: Bütün çektiğimiz hapis sıkıntıları yüz misli ziyade olsa da, yine bu Meyve Risalesi, yüz derece daha fazla iş görmüş. En muannidleri de imana getirerek geniş dairelerde kendini zevkle okutturuyor.

Ey bana sıkıntı veren bedbahtlar! Bana ne yaparsanız yapınız, beş para vermem. Başımıza ne gelse ucuzdur, ayn-ı inayettir ve mahz-ı rahmettir, diye tam teselli buldum.

Umum Risale-i Nur talebelerine selâm ve selâmetlerine dua ederiz. Said Nursî

* * *

Bu istida, üç makamata gönderilmiştir. Oradaki kardeşlerime bir me'haz olmak için gönderildi.

Yirmi seneden beri sabredip sükût eden bir mazlumun şekvasını dinlemenizi istiyorum!

Hürriyetin en geniş suretini veren Cumhuriyet Hükûmetinde herbir hürriyetten men'edilmekle beraber, düşmanlarım benim aleyhime her cihetle serbest olarak beni eziyorlar. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikr-i ilmiyeyi temin eden Cumhuriyet Hükûmeti, ya beni tam himaye edip, garazkâr, evhamlı düşmanlarımı sustursun veyahut bana, düşmanlarım gibi hürriyet-i kalem verip, müdafaatıma yasak demesin. Çünki resmen, perde altında her muhabereden men'im için postahanelere gizli emir verilmiş. Su ve ekmeğimi getiren bir tek çocuktan başka kimse ile beni görüştürmemek için tenbihat verildiği bir zamanda, eskiden beri benim muarızlarım fırsat bulup, tam Mahkeme-i Temyiz'in beraetimizi tasdik ederek, mahkemedeki ehl-i vukufun tahsin ettikleri kitablarımı almayı beklerken; o düşmanlarım, hiç münasebetim olmayan bir-iki mahrem risalelerimi verdirip, sonra meslekçe benim aleyhimde bir-iki ehl-i vukufun eline geçirip, aleyhimde fena bir rapor hazırladıklarını işittim. Daha sabır ve tahammülüm kalmadı. Ben Hükûmet-i Cumhurivenin bütün erkânlarına, belki dünyaya ilân ediyorum ki:

Kur'an-ı Hakîm'in sırr-ı hakikatıyla ve i'cazının tılsımıyla, benim ve Risale-i Nur'un proğramımız ve mesleğimiz ve bilfiil semeresini gördüğümüz ve çalıştığımız ve gaye-i hareketimiz ve hedefimiz, ölümün i'dam-ı ebedîsinden iman-ı tahkikî ile bîçareleri kurtarmak ve bu mübarek milleti de her nevi anarşilikten muhafaza etmektir.

İşte Risale-i Nur, üç ehl-i vukuf heyetinin ve üç mahkemenin incelemesinden geçtiği halde, bu iki vazife-i kudsiyeden başka, kasdî olarak dünyaya, idareye, asayişe dokunacak ciheti olmadığına, yirmi senelik hayatım ve yüzotuz Risale-i Nur meydanda cerhedilmez bir hüccettir.

Evet mahkemece dava ettiğim ve benimle münasebetdar bütün dostlarımın tasdiki altında, yirmi seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan, dinlemeyen ve bu kadar muhtaç olduğu halde istirahatı için hiç müracaat etmeyen ve on seneden beri hükûmetin erkânlarını birkaçı müstesna olarak- bilmeyen ve dört seneden beri dünya harbinden ve hâdisatından hiç haber almayan ve merak etmeyen bu bîçare mazlum Said, hiç imkânı var mı ki, ehl-i siyasetle uğraşsın ve idareye ilişsin ve asayişin ihlâline meyli bulunsun? Eğer zerre mikdar bulunsaydı; "Karşımda kimler var, dünyada neler oluyor, bana kim yardım edecek?" diye soruşturacaktı, merak edecekti, karışacaktı, hilelerle büyüklere hulûl edecekti.

En elîm cüz'î bir hâdise şudur ki:

"Bir tecrid-i mutlak içinde her muhabereden kesilmiş vaziyetimden kurtulmak için hapse girmeye bir bahane bulunuz ki; beni hapse alsınlar, bu azabdan kurtulayım." diye bazı dostlarıma bir gizli mektub elden göndermiştim. Tâ, benim hayatımın sermayesi ve neticesi ve gayet zînetli bir surette tezyin edilmiş Risale-i Nur'dan, Denizli'de mahkemede bulunan kitablarıma yakın olayım ve teslim almaya çalışayım. Maatteessüf aleyhime olan oradaki ehl-i vukuftan bir tek adam beni müdafaa ederken, o dahi mektubumu görüp, hapse girmem için aleyhime hüküm vermeye mecbur olmuş.

Beni hapislere sokan muarızlarımın bir bahaneleri de -o mahkemede ondan beraet kazandığım- "tarîkatçılık"tır. Halbuki Risale-i Nur'da daima dava edip demişim: "Zaman tarîkat zamanı değil, belki imanı kurtarmak zamanıdır. Tarîkatsız Cennet'e gidenler çoktur, imansız Cennet'e giden yoktur." diye bütün kuvvetimizle imana

çalışmışız. Ben hocayım, şeyh değilim. Dünyada bir hanem yok ki, nerede tekkem olacak? Bu yirmi sene zarfında, bir tek adam yok ki; çıksın desin: "Bana tarîkat dersi vermiş." Ve mahkemeler ve zabıtalar bulmamışlar. Yalnız eskiden yazdığım tarîkatların hakikatlarını ilmen beyan eden Telvihat Risalesi var ki, bir ders-i hakikattır ve yüksek bir ders-i ilmîdir, tarîkat dersi değildir. Hürriyet-i vicdanı esas tutan Hükûmet-i Cumhuriyenin, elbette bu milletin milyarlar ecdadının ruhları bağlandığı bir hakikata ve onun yolunda dünyaya meydan okudukları ve iman-ı tahkikîyi galibane felsefeye karşı isbat eden bir eseri ve hâdimlerini himaye etmek, ehemmiyetli bir vazifesidir. Yoksa o zaîf hâdimin ellerini bağlayıp, binler düşmanlarını ona saldırtmaya, hiçbir vecihle o cumhuriyetin düsturları müsaade etmez. Cumhuriyet beni dinleyecek diye şekvamı yazdım. Evet "Hasbünallahü ve ni'melyekil" derim.

* * *

Heyet-i Vekile'ye ve Milletvekilleri Riyasetine cüz'î fakat ehemmiyetli bir maruzatımdır.

Otuz seneden beri hayat-ı siyasiyeden çekildiğim halde, bu sırada bir defaya mahsus olarak, vatanî ve millî ve asayişî bir mes'eleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Çok emarelerle kat'î kanaatımız geldi ki; anarşilik hesabına bana ve bu Emirdağ kasabasına ve dolayısıyla bu vatana bir sû'-i kasd var ki, bir habbeyi kubbeler ve bir sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir hâdiseyi dağ gibi gösterip, sükûnete muhtaç olan bu vatanda beni bahane edip, anarşilik hesabına ve bir ecnebi plânıyla bize, yani bîçare vatandaşlarımızı i'dam-ı ebedîden ve şübehat-ı uhreviyeden kurtarmağa çalışan Nur şakirdlerine, bütün bütün kanunsuz ve keyfî hücum edildi. Pek zahir bir garaz ile, evham yüzünden, baruta ateş atmak gibi, bu vatana ve asayişe beni bahane edip sû'-i kasd edildi. Şöyle ki:

Üç mahkeme, yirmi senelik mektublarımı ve kitablarımı ve hallerimi inceden inceye tedkikten sonra, bize ve kitablarıma beraet verdiği halde; ve üç seneden beri te'lifatı terkettiğim ve haftada ancak bir mektub yazabildiğim ve mecbur olmadan, herbiri bir gün nöbetle zarurî hizmetimi yapan üç-dört terzi çırağından başka kimseyi kabul etmediğim halde ve serbestiyet verildiği ve memleketime gitmediğim halde, hiç ömrümde görmediğim bir tarzda ve resmî bir surette beni hiddete getirip bir hâdise çıkarmak için, tahkir ve ihanet kasdıyla, kanunsuz ve garazla, beni taharri ile kapımın kilidini kırıp, Kur'anımı ve Arabî levhalarımı evrak-ı muzırra gibi alıp götürmekle beraber, adliyenin mühim bir memuru, resmen buradaki memurlara âmirane demiş ki: "Said'i iki jandarma ile teşhir suretinde çıkarıp, zorla başına şapka giydirip, öylece ifadeye getirmeli idiniz. Hem ona yanaşanları tutunuz." diye, ehemmiyetli bir mecliste ve ayn-ı hakikat olan ifademi

okudukları vakit söylemiş. Bunda şekk ve şübhe kalmadı ki; beni tahkir ve ihanet edip, hiddete getirip, asayişi bozmak garazı takib ediliyor.

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki: Binler haysiyet ve şerefimi bu vatandaki bîçarelerin istirahatına ve onlardan belaların def'ine feda etmek için bana bir halet-i ruhiyeyi ihsan eylemiş ki; ben de, onların yaptığı ve niyetinde bulundukları tahkirat ve ihanetlere karşı tahammüle karar vermişim. Bu milletin asayişine, hususan masum çocukların ve muhterem ihtiyarların ve bîçare hastaların ve fakirlerin dünyevî istirahatlarına ve uhrevî saadetlerine binler hayatımı ve binler şerefimi feda etmeye hazırım.

İşte sinek kanadını dağ gibi yaptıklarının bir emaresi şu ki; benim gibi gurbette, hasta, ihtiyar, zaîf, tek başına bulunan bir adam için, on gün zarfında beş defa Afyon Valisi ve Emniyet Müdürü ve iki defa Afyon Müddeiumumîsi benim için buraya gelmesi ve iki günde, her bir günde beş tayyare benim gezdiğim yerlerde beni nezaret altına alması ve beş polis hafiyesinin burada bana tarassud edenlere ilâve edilip, ahvalimi tecessüs etmek için gönderilmesi ve postahanelere, bana ait mektubların müsaderesi için resmen emir verilmesi gösteriyor ki; Şeyh Said ve Menemen hâdisesinin on misli bir hâdiseyi evhamla düşünmüşler. Habbeyi kubbe söylemişler ki, böyle bir vaziyet alıyorlar. Benim eski hayatını zannedip, ihanetle hiddete gelecek tahmin etmişler. Bilakis aldandılar. Biz, bütün kuvvetimizle anarşiliğe bir seddi Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî tesisine çalışıyoruz. Bize ilişenler, anarşilik ve belki komünistliğe zemin ihzar ediyorlar.

Evet eğer eski hayatım gibi, izzet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için hiçbir hakareti kabul etmemek olsaydı ve vazife-i hakikiyesi, sırf âhiret ve ölümün i'dam-ı ebedîsinden müslümanları kurtarmak vazifesi olmasaydı ve bana ilişenler gibi sırf dünyaya ve menfî siyasete çalışmak olsaydı; on Menemen, on Şeyh Said Hâdisesi gibi bir hâdiseye, o anarşilik hesabına çalışanlar sebebiyet vereceklerdi.

Hem üç mahkeme ve yirmi senede kaç vilayetin zabıtaları, kıyafetime kanunca ilişmedikleri ve mazuriyetim ve inzivama binaen, tebdil-i kıyafetime hiçbir ihtar olmadığı halde, böyle keyfî, kanunsuz, cebren, ahali içinde başıma şapkayı giydirmeye çalışmak, kırk seneden beri bu vatanda, hususan iman-ı tahkikî dersinde kardeşane alâkadar

olan yüzbinler adam, pek büyük bir heyecan içinde zemini hiddete getirip, emsalsiz ağlamağa vesile olacaktı.

Zâten ecnebi parmağıyla, güya hakkımda teveccüh-ü ammeyi kırmak fikriyle damarlarıma dokunacak kanunsuz muamelelerin mezkûr maksad için yapıldığına, çok emarelerle kat'î kanaatımız geldi. Fakat Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; benim gibi kabir kapısında, alâkasız, dünyadan usanmış, hürmetten, teveccüh-ü âmmeden kaçmış ve şan ü şeref ve hodfüruşluk gibi riyakârlıklara hiçbir meyli kalmamış bir vaziyette iken, bunların bana karşı kanunsuz ihanetlerinin hiçbir ehemmiyeti kalmadı; Cenab-ı Hakk'a havale ediyorum. Bana lüzumsuz evham yüzünden eziyet edenlerin yakında ölümle i'dam-ı ebediyeye giriftar olacaklarını düşünüp, hakikaten acıyorum. Ya Rabbî, onların imanını Risale-i Nur'la kurtar! İ'dam-ı ebedîden, sırr-ı Kur'anla terhis tezkeresine çevir! Ben de onlara hakkımı helâl ediyorum!

Said Nursî

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Bana hizmet eden küçücük bir Risale-i Nur talebesinin çoklar namına sorduğu sualine cevabdır.

Sual: Üstadım, yağmur duası ve namazın neticesi görünmedi, faidesiz kaldı; iki-üç defa bulut toplandı, yağmur vermeden dağıldı. Neden?

Elcevab: Yağmursuzluk, bu çeşit dua ve namazın vaktidir, illeti ve hikmeti değil. Nasılki güneş ve ayın tutulması zamanında küsuf ve husuf namazı kılınır ve güneşin gurubuyla akşam namazı kılınır; öyle de yağmursuzluk, kuraklık, yağmur namazının ve duasının vaktidir. İbadet ve duanın sebebi ve neticesi, emir ve rıza-i İlahîdir; faidesi, uhrevîdir. Eğer namazdan, ibadetten dünyevî maksadlar niyet edilse, yalnız onlar için yapılsa, o namaz battal olur. Meselâ: Akşam namazı güneşin batmaması için ve husuf namazı ayın açılması için kılınmaz. Öyle de: Bu nevi ibadet, yağmuru getirmek için kılınsa, yanlış olur. Yağmuru vermek, Cenab-ı Hakk'ın vazifesidir. Biz vazifemizi yaptık, onun vazifesine karışmayız. Gerçi yağmur namazının zahir neticesi yağmurun gelmesidir, fakat asıl hakikî, en menfaatli neticesi ve en

güzel ve tatlı meyvesi şudur ki: Herkes o vaziyetle anlar ki, onun tayinini veren, babası, hanesi, dükkânı değil; belki onun tayinini ve yemeğini veren, koca bulutları sünger gibi ve zemin yüzünü bir tarla gibi tasarrufunda bulunduran bir zât, onu besliyor, rızkını veriyor. Hattâ en küçücük bir çocuk da -daima aç olduğu vakit vâlidesine yalvarmağa alışmışken- o yağmur duasında küçücük fikrinde büyük ve geniş bu manayı anlar ki: Bu dünyayı bir hane gibi idare eden bir zât; hem beni, hem bu çocukları, hem vâlidelerimizi besliyor, rızıklarını veriyor. O vermese, başkalarının faidesi olmaz. Öyle ise ona yalvarmalıyız der, tam imanlı bir çocuk olur. Bu münasebetle kısacık altı nokta beyan edilecek.

Birinci Nokta: Nimet ve rahmet-i İlahiyenin fiatı, şükürdür. Biz, şükrü hakkıyla vermedik. Evet rahmetin fiatını şükürle vermediğimiz gibi; zulmümüzle, isyanımızla gazabı celbediyoruz. Şimdi zemin yüzünde zulüm ve tahribat, küfür ve isyan ile nev'-i beşer, tam tokada kendini müstehak etti ve dehşetli tokatlar yedi. Elbette bir parça hissemiz de olacak.

İkinci Nokta: Hadîste var ki: "Hattâ deniz dibindeki balıklar dahi günahkâr ve zalimlerden şekva ediyorlar ki; onların yüzünden yağmur kesilir, hattâ bizim de nafakamız azalır." derler. Evet bu zamanlarda öyle günahlar, zulümler oluyor ki; rahmet istemeye yüzümüz kalmıyor; masum hayvanlar da azab çekerler.

Üçüncü Nokta: Âyette vardır: "Öyle musibetten kaçınız ki; geldiği vakit zalimlere mahsus kalmaz, masumlar ve mazlumlar da içinde yanar." Çünki musibet-i âmmeden masumlar hârika bir tarzda yangın içinde selâmette kalsalar, hikmet-i diniye bozulur. Çünki din bir imtihan, bir tecrübedir. O vakit, Ebu Cehil gibi fenalar, aynen Ebu Bekir-i Sıddık Radıyallahü Anh gibi tasdik ederler. Onun için, musibet-i âmmede masumlar da bela çekerler.

Dördüncü Nokta: Şimdi malda ve rızıkta hileler ile, sû'-i istimal ile, rüşvetle çok haram karıştığı ve ekinciler kendi malına hakkıyla sahib olmadığı ve on adamdan iki-üçü tam rahmete müstehak ise, ekincilerin malından istifade edenlerden beş-altısı ya zulüm ile, ya haram karıştırmakla, ya şükürsüzlükle rahmete istihkakını kaybediyor.

Beşinci Nokta: Risale-i Nur, bu Anadolu memleketine belaların def'ine ehemmiyetli bir vesiledir. Sadaka nasıl belayı def'ediyor, onun

intişarı ve okunması küllî bir sadaka nev'inde semavî ve arzî belaların def'ine çok emareler ve çok hâdiselerle tebeyyün etmiş. Hattâ Kur'anın işaretiyle tahakkuk etmiş. Ve yazmasını ve intişarını men'etmek zamanlarında dört defa zelzelelerin başlaması ve intişarıyla durmaları ve Anadolu'da ekser okunması, İkinci Harb-i Umumî'nin Anadolu'ya girmemesine bir vesile olduğu Sure-i وَ الْعَصْرِ işaret ettiği, bu iki ay kuraklık zamanında mahkemenin Risale-i Nur'un beraetine ve vatana menfaatli olduğuna dair kararını Mahkeme-i Temyiz tasdik ederek tam bir serbestiyetle Risale-i Nur'un intişar ve okunmasını beklerken, bütün bütün aksine olarak men'edilmesi ve mahkemedeki risalelerin sahiblerine iade edilmemesi ve bizi de o cihetle konuşmaktan men'etmeleri cihetiyle, belaların def'ine vesile olan bu küllî sadaka-i maneviye karşı çıkamadı, günahımız neticesi kuraklık başladı.

Altıncı Nokta: Yağmursuzluk bir musibettir ve ceza-yı amel bir azabdır. Buna karşı ağlamakla ve hüzün ve kederle, niyaz ve hazînane yalvarmakla ve pek ciddî nedamet ve tövbe ve istiğfar ile karşılamak ve sünnet-i seniye dairesinde, bid'alar karışmadan, şeraitin tayin ettiği tarzda dergâh-ı İlahiyeye iltica etmek ve dua ve o hale mahsus ubudiyetle mukabele etmektir.

Hem böyle umumî musibetler, ekser nâsın hatasından geldiği cihetle, o insanların ekseri, -kısm-ı a'zamı- tövbe ve nedamet ve istiğfar etmekle def'olur.

Biz Risale-i Nur şakirdleri dünyaya cok ehemmivet vermediğimizden, dünyaya yalnız Risale-i Nur için baktığımızdan, bu dahi yağmursuzlukta o noktadan bakıyoruz. lşte Denizli'de mahkemeye verilen cüz'î bir kısım Risale-i Nur, sahiblerine iadesinin aynı zamanında, burada dahi bir kısım zâtlar yazmağa başlamaları aynı vaktinde, bu yağmursuzlukta bir derece rahmet yağdı; fakat Risale-i Nur'un serbestiyeti cüz'î olmasından, rahmet dahi cüz'î kaldı. İnşâallah yakında benim de risalelerim iade edilecek, tam serbest ve intişarı küllîleşecek ve rahmet dahi tam olacak.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hizb-ül Kur'an-ül Muazzam'ın hem fevkalâde ehemmiyeti, hem faideleri; hem okumasında hiçbir vesvesenin gelmemesi, hem bütün Kur'an'ın en sevablı âyetlerinin ihtivası, hem Resail-i Nuriye'nin bütün esaslarını ve hakikatlarını cem'etmesi, hem herkese, hususan her vakit bütün Kur'anı okumağa fırsat bulamayan ve hâfiz olmayanlara tamam Kur'anın bir nümune-i kudsîsi: hem tamam Kur'anın tevafuklu tab'ında bir misal-i musaggarı ve müjdecisi; hem maddî ve lafzî ve manevî parlak bir i'caz göstermesi gibi, pek çok hâsiyetleri var ve bu şuhur-u mübarekedeki pek çok bereketlere ve nurlara ve sevablara medardır ve onun tab'ına ve neşrine çalışmışlara çok büyük hayırlar kazandırır. Risale-i Nur'un iki parlak ve kudsî istinad noktası ve âb-ı hayat ولَيْ اللَّهُمَّ ilh... âyetiyle شَهِدَ اللَّهُ آنَّهُ لاَ اِلهَ اِلاَّ هُوَ وَالْمَلئِكَةُ çeşmesi olan ilh... âyeti, her nasılsa sehven Sure-i Âl-i İmran'dan alınan مَالِكَ الْمُلْكِ âyetlerde yazılmamışlar. O iki âyeti de yazıp içine koyunuz. اِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِى الدَّرْكِ Bugünlerde onikinci sahifeyi okurken birden وَمَنْ اَحْسَنُ دِينًا ,âyeti gözüme ilişti. Mâkabline baktım اْلاَسْفَل مِنَ النَّارِ ilh... gördüm. Arka sahifesine baktım, gördüm ki; مِمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ Risale-i Nur'a işaret eden dört âyet var ve onlar Birinci Şua'da izah edilmiş. Kalbime geldi: Herhalde bu dehşetli âyet, bu dehşetli ve zulümatlı ve nifakı kuvvetli asrımıza da hususî bakar. Dikkat ettim, kanaatım geldi. Bir emaresi şudur ki: اِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ اْلاَسْفَلِ مِن cifir ve ebced hesabıyla, tam tamına nifakın dört mertebesinin tarihlerine tevafuk ile parmak basıyor. Şöyle ki:

Şeddeler sayılır, eğer okunmayan hemzeler ve في deki okunmayan sayılmazsa, tam tamına 1362 ederek bu seneye parmak basar. Eğer deki şedde bir nun bir lâm-ı aslî hesab olsa 1342 ederek Birinci Harb-i Umumî'nin dehşetli nifakları netice veren tarihine tam tamına tevafukla haber verir. Eğer şedde iki nun sayılsa, okunmayan hemzeler ve و de sayılsa 1376 ederek, bu zulümatlı nifakın sukut mertebesine ve çok âyetlerde "Nur" ile karşılaştırılan الظُّلُمَاتِ kelimesinin makam-ı cifrîsi olan 1372'ye dört farkla tevafuk ederek haber verir. Eğer okunmayanlar sayılsa ve النَّالِ daki şedde lâm-ı aslî olsa, tam tamına (1356) ederek küfür ve nifakın dehşetli fırtınalarının tarihine tevafukla parmak basar gördüm.

Evet, iki "ra" (400); üç "fa", iki "lâm" (300); bir "kaf", iki şeddeli "nun" lar (300); bir "mim" bir "sin" (100); diğer "mim", bir "ye", bir "nun" o da (100), iki "nun" o da (100); yekûnü (1300). Bir "lâm", bir "kef" (50), şeddeli "dal" (8) ve iki medde, iki hemze (4); mecmuu (1362) eder. Öteki üç adedi de kıyas edilsin.

Hem onikinci ve onüçüncü sahifelere dikkatle baktım, gördüm ki: Risale-i Nur'a ve şakirdlerine ve muarızlarına o derece mutabık geliyor ki; değil yalnız bir mana-yı işarî ile bir remizdir; belki bu asra bakan mana-yı sarihiyle hususî bakar, küllî manasına mümtaz bir ferd olarak dâhil eder diye kat'î anladım, hadsiz şükrettim. Bu hizmet-i nuriyede şimdiye kadar başımıza gelen belalar yüz derece ziyade olsa yine ucuzdur; biz kazanıyoruz. O belalar, ehemmiyetsiz fâni şişelerimizi ve cam parçalarımızı kırmalarıyla, bâki ve uhrevî elmasları bize kazandırıyorlar diye sabır içinde şükretmeliyiz ve sevinmeliyiz bildim.

Hem beni bu sekizinci defadaki zehirlendirmeleri dahi yine akîm kaldığını size beşaret veriyorum. فَاِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ Gavs-ı A'zam'ın teminatı, yine tahakkuk eyledi.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua eder ve dualarını bu mübarek şuhur-u selâsede isterim.

Ve daire-i nuriyede kesretli bulunan masumların ve elleri boş dönmeyen mübarek ihtiyarların masumane dualarını bütün ruhumla arzu eden kardeşiniz

Said Nursî

* * *

Aziz kardeşlerim!

Size iki puslayı Leyle-i Regaib'den altı saat evvel yazdım. "Hizb-ün Nuriye" kâğıt ile teslimden sonra, kat'iyyen benim kanaatimde bir nevi mu'cize-i Ahmediye olarak, iki aydan beri mütemadiyen kuraklık ve yağmursuzluk, her tarafta daima namazlardan sonra pek çok duaların akîm kaldığı ve herkes me'yusiyetten derd-i maişet endişesiyle kalben ağlarken, birden Leyle-i Regaib -bütün ömrümde hiç mislini işitmediğim ve başkalar da işitmediği- üç saatte yüz defa, belki fazla tekrar ile melek-i ra'dın yüksek ve şiddetli tesbihatıyla öyle bir rahmet yağdı ki; en muannide dahi Leyle-i Regaib'in kudsiyetini ve Hazret-i Risalet'in bir derece, bir cihette âlem-i şehadete teşrifinin umum

kâinatça ve bütün asırlarda nazar-ı ehemmiyette ve Rahmeten lil'âlemîn olduğunu isbat etti ve kâinat o geceyi alkışlıyor diye gösterdi. Acaba, dualarımızda Isparta bu memleketle beraberdi, bu yağmurda hissesi var mı, merak ediyorum. Şimdiye kadar çok emarelerle Risale-i Nur bir vesile-i rahmet olmasından, bu rahmet îma eder ki; her halde ehemmiyetli bir fütuhatı perde altında vardır ve belki serbestiyetine bir işarettir. Hem burada "Lem'alar"ın verdiği iştiyak cihetiyle yazıcıların çoğalması, inşâallah bir nevi makbul dua hükmüne geçti.

* * *

Aziz, sıddık, sarsılmaz kardeşlerim ve vârislerim!

Bana karşı şimdiki tazyikatın üç sebebi var:

Birincisi: Heyet-i Vekile'nin kararıyla, iaşem için her gün iki buçuk banknot ve sair masraflar için de bir tahsisat ve istediğim tarzda bir haneyi inşa edip bana vermek hakkında buraya emir gelmişti. Ben de kabul etmedim. Yalnız yol masrafı için Denizli'de sevkiyatım için verilen bir kısmı kabul ettim. Onlar da kızdılar, tarassuda başladılar.

İkinci Sebeb: Denizli havalisindeki ahali Risale-i Nur hesabına bana karşı haddimden pek çok ziyade hüsn-ü teveccüh göstermesiyle ve buralarda dahi aynı hal başlaması, garazkârların evhamına dokunmasıdır.

Üçüncüsü: Malûm ölmüş adamın hesabına benden intikamını almak için Afyon Valisinin garazkârane bahaneleridir.

Fakat kader-i İlahî, onların bu zulümlerini hakkımızda merhametlere ve maslahatlara çeviriyor. Siz merak etmeyiniz. Bir maslahat şudur ki: Onlar, yalnız Risale-i Nur yerinde beni susturuyorlar. Halbuki benim bedelime Risale-i Nur yüzer dillerle ve şakirdleri binler lisanlarıyla mükemmel konuşuyorlar; bu Nurları, zulmetli kafalara ders veriyorlar. En büyük memurların onlara gönderilen Risale-i Nur'un müdafaası olan "Meyve"nin tesiriyle başka risaleleri de -bilhâssa "Hüccetullah-il Baliğa Mecmuası"nı kemal-i merakla tedkik etmeğe başlamaları, onların inadlarını kırdığına çok emareler var.

Evet nasılki onlar şahsımla meşgul olmaları Risale-i Nur'un bir derece serbestiyetine ve intişarına faidedir, öyle de kardeşlerimle görüştürmemek dahi ehemmiyetli bir maslahattır. Hattâ bir defa görüşmek için yüz lirasını sarfedip buraya kadar gelen bir kardeşimizin

görüşmeden geri gitmesi; tam bir maslahat oldu. Eğer kapı açılsa, her taraftan ziyaretçi tehacümüyle hem garazkâr ve vehhamların evhamına dokunmak ihtimali, hem sırr-ı ihlasa ve mesleğimiz olan mahviyet ve enaniyeti bırakmak ve dünya cereyanlarına karışmamak, hattâ düşünmemek olan prensibimize zararı bulunması cihetiyle bu tecridim, hakkımızda bir inayettir.

Bu şuhur-u mübarekede kazanç bire yüzdür. Mübarek kardeşlerim ricalen ve nisaen ve masumlar ve muhterem ihtiyarlar dualarıyla bize yardım etmelerine pek ziyade ihtiyacımız var. İnşâallah daha hiçbir fırtına sizleri sarsmayacak, çelik gibi metanetiniz kırılmayacak.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

[Hem manevî, hem maddî birkaç cihette sorulan bir suale mecburiyet tahtında bir cevabdır.]

Sual: Neden ne dâhilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhâssa siyasetli cemaatlara hiçbir alâka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şakirdlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan men' ediyorsun. Halbuki eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur dairesine girip parlak hakikatlarını neşredeceklerdi; hem bu kadar sebebsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın!

Elcevab: Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi: Mesleğimizin esası olan "ihlas" bizi men'ediyor. Çünki bu gaflet zamanında, hususan tarafgirane mefkûreler sahibi, herşeyi kendi mesleğine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor. Halbuki hakaik-i imaniye ve hizmet-i nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye âlet olamaz. Rıza-yı İlahîden başka bir gayesi olamaz. Halbuki şimdiki cereyanların tarafgirane çarpışmaları hengâmında bu sırr-ı ihlası muhafaza etmek, dinini dünyaya âlet etmemek müşkilleşmiş. En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, inayet ve tevfik-i İlahiyeye dayanmaktır.

İçtinabımızın çok sebeblerinden bir sebebi de; Risale-i Nur'un dört esasından birisi olan "şefkat etmek", zulüm ve zarar etmemektir. Çünki, وَ لاَ تَزرُ وَازرَةٌ وْزْرَ أُخْرَى Yani "Birisinin hatasıyla, başkası veya

akrabası hatakâr olmaz; cezaya müstehak olmaz." olan düstur-u irade-i sırrıyla şedid bir إِنَّ الْانْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ sırrıyla şedid bir zulüm ile mukabele eder. Tarafgirlik hissiyle, bir câninin hatasıyla, değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adavet eder. Elinden gelse zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatasıyla bir köye bomba atar. Halbuki bir masumun hakkı, yüz câni için feda edilmez; onların yüzünden ona zulmedilmez. Şimdiki vaziyet, yüz masumu birkaç câni için zararlara sokar. Meselâ: Hatalı bir adama müteallik, bîçare ihtiyar vâlide ve pederi ve masum çoluk-çocukları ezmek, perişan etmek, tarafgirane adavet etmek, şefkatin esasına zıddır. Müslümanlar içinde tarafgirane cereyanlar yüzünden, böyle masumlar kurtulamıyorlar. Hususan ihtilale sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir. Cihad-ı dinîde olsa, kâfirlerin çolukçocuklarının vaziyetleri aynıdır. Ganîmet olabilir; Müslümanlar, onları kendi mülküne dâhil edebilir. Fakat İslâm dairesinde birisi dinsiz olsa: çoluk-çocuğuna hiçbir cihetle temellük edilmez, hukukuna müdahale edilmez. Çünki o masumlar, İslâmiyet rabıtasıyla dinsiz pederine değil, belki İslâmiyet'le ve cemaat-ı İslâmiye ile bağlıdır. Fakat kâfirin cocukları, gerçi ehl-i necattırlar; fakat hukukta, hayatta pederlerine tâbi' ve alâkadar olmasından, cihad darbesinde o masumlar memluk ve esir olabilirler.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve kârı binler olan Leyle-i Mi'racınızı tebrik ederim. Merhum Hacı İbrahim'in, Re'fet Bey gibi müteallikatlarına benim tarafımdan ta'ziye edip, deyiniz ki: "O merhum, Risale-i Nur talebeleri dairesi içindedir; daima onlara olan dualara mazhardır. Biz de hususî ona dua ederiz."

Said Nursî

k * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sual: "Tevafukla bu keramet nasıl kat'î sabit oluyor?" diye kardeşlerimizden birisinin sualine küçük cevabdır.

Elcevab: Bir şeyde tevafuk olsa, küçük bir emare olur ki; onda bir kasd var; bir irade var; rastgele bir tesadüf değil. Ve bilhâssa tevafuk birkaç cihette olsa, o emare tam kuvvetleşir. Ve bilhâssa yüz ihtimal içinde iki şeye mahsus ve o iki şey birbiriyle tam münasebetdar olsa, o

tevafuktan gelen işaret sarih bir delalet hükmüne geçer ki; bir kasd ve irade ile ve bir maksad için o tevafuk olmuş, tesadüfün ihtimali yok.

İşte bu mes'ele-i Mi'raciye de aynen böyle oldu. Doksandokuz gün içinde yalnız Leyle-i Regaib ve Leyle-i Mi'raca yağmur rahmetinin tevafuku ve o iki gece ve güne mahsus olması, daha evvel ve daha sonra olmaması ve ihtiyac-ı şedidin tam vaktine muvafakatı ve Mi'raciye Risalesi'nin burada çoklar tarafından şevk ile kıraat ve kitabet ve neşrine rastgelmesi ve o iki mübarek gecenin birbiriyle birkaç cihette tevafuk etmesi ve mevsimi olmadığı için acib gürültülerle, söylenmeyecek maddî manevî zemin gürültüleriyle feryadlarına tehdidkârane ve tesellidarane tevafuk etmesi ve ehl-i imanın me'yusiyetinden teselli aramalarına ve dalaletin savletinden gelen vesvese ve za'fiyetine karşı kuvve-i maneviyenin takviyesini istemelerine tam tevafuku, bu geceler gibi şeair-i İslâmiyeye karşı hürmetsizlik edenlerin hatalarına bir tekdir olarak, kâinat bu gecelere hürmet eder, neden siz etmiyorsunuz? diye manasında, kesretli rahmetle şeair-i İslâmiyeye karşı, hattâ semavat ve feza-yı âlem hürmetlerini göstermekle tevafuk etmesi, zerre mikdar insafı olan bilir ki; bu işde hususî bir kasd ve irade ve ehl-i imana hususî bir inayet ve merhamettir, hiçbir cihetle tesadüf ihtimali olamaz. Demek hakikat-ı Mi'rac, bir mu'cize-i Ahmediye (A.S.M.) ve keramet-i kübrası olduğu ve Mi'rac merdiveni ile göklere çıkması ile Zât-ı Ahmediye'nin (A.S.M.) semavat ehline ehemmiyetini ve kıymetini gösterdiği gibi; bu seneki Mi'rac da zemine ve bu memleket ahalisine kâinatça hürmetini ve kıymetini gösterip bir keramet gösterdi.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

İşarat-ı Gaybiye-i Gavsiye ve Aleviye'de, altmışdörtte Risale-i Nur te'lifçe tamam olur. Demek o tarihten sonra, yalnız izahat ve haşiyeler ve tetimmeler olacak. Bu münasebetle iki nokta ihtar etmek kalbime geldi:

Birincisi: Risale-i Nur'un fitraten ve zamanın vaziyetine göre talebesi olacak, başta masum çocuklardır. Çünki bir çocuk küçüklüğünde kuvvetli bir ders-i imanî alamazsa, sonra pek zor ve müşkil bir tarzda İslâmiyet ve imanın erkânlarını ruhuna alabilir. Âdeta gayr-ı müslim birisinin İslâmiyeti kabul etmek derecesinde zor oluyor,

yabani düşer. Bilhâssa peder ve vâlidesini dindar görmezse ve yalnız dünyevî fenlerle zihni terbiye olsa, daha ziyade yabanilik verir. O halde o çocuk, dünyada peder ve vâlidesine hürmet yerinde istiskal edip çabuk ölmelerini arzu ile onlara bir nevi bela olur. Âhirette de onlara şefaatçi değil, belki davacı olur. Neden imanımı terbiye-i İslâmiye ile kurtarmadınız?

İşte bu hakikata binaen en bahtiyar çocuklar onlardır ki; Risale-i Nur dairesine girip dünyada peder ve vâlidesine hürmet ve hizmet ve hasenatı ile onların defter-i a'maline vefatlarından sonra hasenatı yazdırmakla ve âhirette onlara derecesine göre şefaat etmekle bahtiyar evlâd olurlar.

Risale-i Nur'un **ikinci kısım talebeleri:** Fıtraten Risale-i Nur'a muhtaç, bir derece de dünyadan ürkmüş veyahut küsmüş kadınlardır. Hususan bir derece yaşlı da olsa, Risale-i Nur ona hakikî bir gıda-yı manevîdir. Çünki Risale-i Nur'un dört esasından birisi şefkattir ki, ism-i Rahîm'in mazhariyetinden gelmiş. Kadınların da en esaslı hâssaları ve fitrî vazifelerinin mayası, şefkattir.

Üçüncü kısım: Fıtrî olmasa da, vaziyeti itibariyle Risale-i Nur'a ekmek ve ilâç gibi muhtaç olan hastalar ve ihtiyarlardır. Çünki Risale-i Nur hayat-ı bâkiyeyi güneş gibi gösterdiğinden ve dünyevî hayatın fânilik cihetinde mahiyetini tam gösterdiğinden; dünyevî hayatlarına ya hastalık veya ihtiyarlıkla darbe gelen ve gaflet veya dalalet cihetiyle ölümü i'dam tevehhüm eden hastalar ve ihtiyarlar Risale-i Nur'a o derece muhtaçtırlar ve öyle bir teselli, bir nur alırlar ki; onların hastalık ve ihtiyarlığını sıhhat ve gençliğe tercih ettiriyor.

İhtar Edilen İkinci Nokta: Madem Arabîce altmışdörde girdik, işaret-i gaybiye gelmesiyle Risale-i Nur tekemmül etmiş olur. Eğer Rumi tarihi olsa, daha iki senemiz var. Halbuki çok mühim yerde yazılmayan ve te'hir edilen risaleler kalmış. Meselâ: Otuzuncu Mektub ve Otuzikinci Mektub ve Otuzikinci Lem'alar gibi ehemmiyetli mertebeler boş kalmış. Kalbime ihtar edilmiş ki: Eski Said'in en mühim eseri ve Risale-i Nur'un fatihası, Arabî ve matbu' olan İşarat-ül İ'caz Tefsiri, Otuzuncu Mektub olacak ve olmuş. Eski Said'in en son te'lifi ve yirmi gün ramazanda te'lif edilen, kendi kendine manzum gelen Lemaat Risalesi, Otuzikinci Lem'a olması ve Yeni Said'in en evvel hakikattan şuhud derecesinde kalbine zahir olan ve Arabî ibaresinde

Katre, Habbe, Şemme, Zerre, Hubab, Zühre, Şu'le ve onların zeyillerinden ibaret büyükçe bir mecmua Otuzüçüncü Lem'a olması ihtar edildi. Hem "Meyve" Onbirinci Şua' olduğu gibi, Denizli Müdafaanamesi de, Onikinci Şua' ve hapiste ve sonra Küçük Mektublar Mecmuası Onüçüncü Şua' olması ihtar edildi. Ben de aziz kardeşlerimin tensiblerine havale ediyorum. Demek birkaç mertebede kapı açıktır, bizlere daha iyi tetimmeler yazdırılabilir.

Aziz kardeşlerime birer birer selâm ediyorum. Kastamonu ve civarındaki kardeşlerimi de -eski zamanda olduğu gibi- daima beraber görüyorum. Hiç merak etmesinler; Risale-i Nur tevakkuf etmiyor, perde altında büyük fütuhatı var. Sıkıntılarımızın neticeleri, Risale-i Nur'un derslerine daha ziyade nazar-ı dikkati celbedip geniş bir dairede kendini okutturuyor. Onun için gayet çalışkan iki kardeşimiz olan baba ve oğlu; ve babası ziyade sıkıntı çekmelerinde iftihar etsinler, orada muvakkat tevakkuftan müteessir olmasınlar. Benim ve bizim nazarımızda onlar, eski mevkilerini tam muhafaza ediyorlar.

Başta Risale-i Nur'un fitrî talebeleri masum çocuklar demiştik. İşte bir nümunesi; bu mektubumu rahatsızlıktan kendim yazamadığım için ben söyleyip yeni hurufla yazan Ceylan, biri de ona mektub yazan masum Küçük Ali, biri de bu defa bana kâmilane ve müdakkikane mektub yazan Medrese-i Nuriye'nin küçük şakirdi Küçük Mehmed'dir. Ben de onlara "Bârekâllah bahtiyar çocuklar!" derim, peder ve vâlidelerini de tebrik ederim.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

[Bir suale mecburî cevabın tetimmesidir.]

Bu yaz mevsimi, gaflet zamanı ve derd-i maişet meşgalesi hengâmı ve şuhur-u selâsenin çok sevablı ibadet vakti ve zemin yüzündeki fırtınaların silâhla değil, diplomatlıkla çarpışmaları zamanı olduğu cihetle; gayet kuvvetli bir metanet ve vazife-i nuriye-i kudsiyede bir sebat olmazsa, Risale-i Nur'un hizmeti zararına bir atalet, bir fütur ve tevakkuf başlar.

Aziz kardeşlerim, siz kat'î biliniz ki: Risale-i Nur ve şakirdlerinin meşgul oldukları vazife, rûy-i zemindeki bütün muazzam mesailden daha büyüktür. Onun için dünyevî merak-aver mes'elelere bakıp, vazife-i bâkiyenizde fütur getirmeyiniz. Meyve'nin Dördüncü Mes'elesini çok defa okuyunuz, kuvve-i maneviyeniz kırılmasın.

Evet ehl-i dünyanın bütün muazzam mes'eleleri, fâni hayatta zalimane olan düstur-u cidal dairesinde gaddarane, merhametsiz ve mukaddesat-ı diniyeyi dünyaya feda etmek cihetiyle; kader-i İlahî onların o cinayetleri içinde, onlara bir manevî cehennem veriyor. Risale-i Nur ve şakirdlerinin çalıştıkları ve vazifedar oldukları; fâni hayata bedel, bâki hayata perde olan ölümü ve hayat-ı dünyeviyenin perestişkârlarına gayet dehşetli ecel celladının, hayat-ı ebediyeye birer perde ve ehl-i imanın saadet-i ebediyelerine birer vesile olduğunu, iki kerre iki dört eder derecesinde kat'î isbat etmektedir. Şimdiye kadar o hakikatı göstermişiz.

Elhasıl: Ehl-i dalalet, muvakkat hayata karşı mücadele ediyorlar. Bizler, ölüme karşı nur-u Kur'an ile cidaldeyiz. Onların en büyük mes'elesi -muvakkat olduğu için-, bizim mes'elemizin en küçüğüne bekaya baktığı için- mukabil gelmiyor. Madem onlar divanelikleriyle bizim muazzam mes'elelerimize tenezzül edip karışmıyorlar; biz, neden kudsî vazifemizin zararına onların küçük mes'elelerini merakla takib ve usûl-ü İslâmiyetin لاَ يَضُرُّكُمْ مَنْ صَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْ ve usûl-ü İslâmiyetin ehemmiyetli bir düsturu olan اَلرَّاضِي بِالضَّرَرِ لاَ يُنْظَرُ لَهُ Yani: "Başkasının dalaleti sizin hidayetinize zarar etmez. Sizler lüzumsuz onların dalaletleriyle meşgul olmazsanız." Düsturun manası: "Zarara kendi razı olanın lehinde bakılmaz, ona şefkat edip acınmaz." Madem bu âyet ve bu düstur bizi, zarara bilerek razı olanlara acımaktan men'ediyor; biz de bütün kuvvetimiz ve merakımızla vaktimizi kudsî vazifeye hasretmeliyiz. Onun haricindekileri malayani bilip, vaktimizi zayi' etmemeliyiz. Çünki elimizde nur var; topuz yoktur. Biz tecavüz edemeyiz. Bize tecavüz edilse, nur gösteririz. Vaziyetimiz bir nevi nuranî müdafaadır.

Bu tetimmenin yazılmasının sebeblerinden birisi:

Risale-i Nur'un bir talebesini tecrübe ettim. Acaba bu heyecan, şimdiki siyasete karşı ne fikirdedir diye boğazlar hakkında bir

boşboğazlığı münasebetiyle bir-iki şey sordum. Baktım, alâkadarane ve bilerek cevab verdi. Kalben "yazık" dedim. Bu vazife-i Nuriyede zararı olacak. Sonra şiddetle ikaz ettim. "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" bir düsturumuz vardır. Eğer insanlara acıyorsan, geçmiş düstur onlara merhamete liyakatını selbediyor. Cennet adamlar istediği gibi, Cehennem de adam ister.

(Beşinci Şua'ın yine kısmen verdiği haberler tezahür ediyor.)

Said Nursî

* * *

Denizli tüccarı, aslı Burdur'lu Hâfız Mustafa'ya hitabdır.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حُرُوفَاتِ رَسَائِلِ النُّورِ

Aziz, sıddık kardeşim ve hizmet-i Kur'aniye'de muvaffakıyetli arkadaşım!

Sen binler safalarla geldin, beni ebedî minnetdar ettin. Ve sadık arkadaşlarınla Risale-i Nur'un serbestiyetine hizmetiniz o derece büyük ve kıymetlidir, değil yalnız bizi ve Risale-i Nur'un şakirdlerini, belki bu memleketi, belki âlem-i İslâm'ı manen minnetdar ettiniz ki; ehl-i imanın imdadına yetişmeye Risale-i Nur'un yolunu serbestçe açtınız. Ben, bir seneden beri seni ve seninle beraber bu serbestiyetine çalışanları, Merhum Hâfız Ali ve Hüsrev gibi Risale-i Nur'un kahramanlarıyla beraber manevî kazançlarıma, dualarıma şerik etmişim; hem devam edecek. Buraya kadar herbir dakika yoldaki, bir gün Risale-i Nur'un hizmetinde bulunduğun gibi beni minnetdar eyledin. Hâkim-i âdil namını alan malûm zâtı ve lehimizde onunla beraber çalışanları, bu hakikî adalete hizmetleri için âhir ömrüme kadar unutmayacağım. Altı-yedi aydır onları da aynen manevî kazançlarıma şerik ediyorum.

Bana teslim ettikleri Risale-i Nur'un bir kısmını, kardeşlerime cevab vereceğim, bütününü yazsınlar, onlara hediye edeceğim. Çünki onlar, Risale-i Nur'un bundan sonraki hizmetine tam hissedardırlar. Bu mes'elede ben Denizli şehrini kendi karyeme arkadaş edip bütün emvatını ve ehl-i imanın hayatta olanlarını hem kendim, hem Risale-i Nur'un talebeleri, manevî kazançlarımıza hissedar etmeğe karar verdik. Denizli hapishanesini de, bir imtihan medresemiz telakki ediyoruz. Ve bizimle alâkadar hem Denizli'de, hem hapiste umumuna ve hususan tam adaletini gördüğümüz mahkeme heyetine çok selâm ve dualar ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Kat'iyyen şekk ve şübhemiz kalmadı ki; bu hizmetimizin neticesi olan Risale-i Nur'un serbestiyetini değil yalnız biz ve bu Anadolu ve âlem-i İslâm alkışlıyor, takdir ediyor; belki kâinat memnun olup cevv-i sema, feza-yı âlem alkışlıyor ki; üç-dört ayda yağmura şiddet-i ihtiyaç varken gelmedi ve Denizli'de mahkemenin bilfiil teslimine karar vermesi, yine Leyle-i Mi'rac'da aynen Risale-i Nur'un bir rahmet olduğuna işareten Leyle-i Regaib'e tevafuk ederek kesretli melek-i ra'dın alkışlamasıyla ve rahmetin Emirdağı'nda gelmesi, o teslim kararına tevafuk etmesi ve bir hafta sonra demek Denizli'de vekillerin eliyle alınması hengâmlarında yine aynen Leyle-i Mi'rac'a ve Leyle-i Regaib'e tevafuk ederek aynen onlar gibi Cuma gecesinde kesretli rahmet ve yağmurun bu memlekette gelmesi o tevafuklarıyla kat'î kanaat verdi ki; Risale-i Nur'un müsaderesine ve hapsine dört zelzelelerin tevafuku Küre-i Arz'ca bir itiraz olduğu gibi, bu Emirdağı memleketinde dört ay zarfında yalnız üç cuma gecesinde -biri Leyle-i Regaib, biri Leyle-i Mi'rac, biri de Şaban-ı Muazzam'ın birinci cuma gecesinde- rahmetin kesretli gelmesi ve Risale-i Nur'un da serbestiyetinin üç devresine tam tamına tevafuk etmesi; küre-i havaiyenin bir tebriki, bir müjdesidir ve Risale-i Nur'un da manevî bir rahmet ve yağmur olduğuna kuvvetli bir işarettir.

Ve en latif bir emare şudur ki; dün birdenbire bir serçe kuşu pencereye geldi, vurdu. Biz uçurmak için işaret ettik, gitmedi. Mecbur oldum, Ceylan'a dedim: "Pencereyi aç, o ne diyecek?" Girdi durdu, tâ bu sabaha kadar; sonra odayı ona bıraktık, yatak odama geldim. Bu sabah çıktım, kapıyı açtım; yarım dakikada döndüm. Baktım "Kuddüs Kuddüs" zikrini yapan bir kuş odamda gördüm. Gülerek dedim: "Bu misafir ne için geldi?" Tam bir saat bana baktı, uçmadı, ürkmedi. Ben de okuyordum; ekmek bıraktım, yemedi. Yine kapıyı açtım çıktım, yarım dakikada geldim; o misafir kayboldu. Sonra bana hizmet eden çocuk geldi, dedi ki: "Ben bu gece gördüm ki, Hâfız Ali'nin kardeşi yanımıza gelmiş." Ben de dedim: Hâfız Ali ve Hüsrev gibi bir kardeşimiz buraya gelecek. Aynı günde, iki saat sonra çocuk geldi dedi: "Hâfız Mustafa geldi." Hem Risale-i Nur'un serbestiyetinin müjdesini, hem mahkemedeki kitablarımı da kısmen getirdi; hem serçe kuşunun ve senin, hem kuddüs kuşunun tabirini isbat etti -ki, tesadüf

olmadığını isbat etti.- Acaba emsalsiz bir tarzda hem serçe kuşu acib bir surette, hem kuddüs kuşu garib bir surette gelip bakması, sonra kaybolması ve masum çocuğun rü'yası tam tamına çıkması, Risale-i Nur'un Hâfız Ali gibi bir zâtın eliyle buraya gelmesinin aynı zamanına tevafuku hiç tesadüf olabilir mi? Hiçbir ihtimali var mı ki, bir beşaret-i gaybiye olmasın?

Evet bu mes'ele, küçük bir mes'ele değil; kâinat ve hayvanat ile alâkadardır. Ben Risale-i Nur'un bir şakirdi olmak itibariyle, kendi hisseme düşen bu kâr ve neticeyi, binler altun lira kadar kazancım var kanaat ediyorum. Başka yüzbinler Risale-i Nur şakirdleri ve takviye-i imana muhtaç ehl-i imanın istifadeleri buna kıyas edilsin.

Evet dinin, şeriatın ve Kur'an'ın yüzden ziyade tılsımlarını, muammalarını hall ve keşfeden ve en muannid dinsizleri susturup ilzam eden ve Mi'rac ve haşr-i cismanî gibi sırf akıldan çok uzak zannedilen Kur'an hakikatlarını en mütemerrid ve en muannid feylesoflara ve zındıklara karşı güneş gibi isbat eden ve onların bir kısmını imana getiren Risale-i Nur eczaları, elbette Küre-i Arz ve küre-i havaiyeyi kendi ile alâkadar eder ve bu asrı ve istikbali kendi ile meşgul edecek bir hakikat-ı Kur'aniyedir ve ehl-i iman elinde bir elmas kılınçtır.

* * *

Aziz kardeşim!

Risale-i Nur'un avukatı Ziya'yı bizim tarafımızdan hem çok teşekkür, hem tebrik ediniz. Çoktan beri ruhuma ihtar edilmiş ki; Ziya namında birisi, Risale-i Nur namına büyük bir hizmet edecek. Bu mes'ele gösterdi ki; o Ziya, bu Ziya'dır. Bizleri ebede kadar minnetdar eyledi. Mahkemede zabıt kâtibi ve a'zâdan Hasnâ hanım ve sorgu hâkimi gibi vicdanlı zâtlara teşekkür ederiz. Ve onları unutmayacağımı; bilhâssa başta Müftü Osman, Hasan Feyzi olarak çok ehemmiyetli kardeşlerime selâmımızı ve minnetdarlığımızı bildiriniz. Ve hâkim-i âdil olan zâta, Risale-i Nur'un ekser eczalarını ona hediye etmek için yazdırmayı karar verdiğimi söyleyiniz. Ve Risale-i Nur'un fahrî avukatı Ziya'ya; kısm-ı mühimmini yazdırıp ona hediye etmek niyetindeyim.

Tab' olunan Âyet-ül Kübra Risalesinin beşyüz matbu' nüshaları da tab'edenlere verilecek mi? Merak ediyorum.

Biri de, İstanbul'da müsadere edilen ne kadar Risale-i Nur varsa bana aittir. İçinde yirmi risale bulunan mecmua bana çok ehemmiyeti var.

Hem Denizli'den müfarakat ederken, emanet Mu'cizat-ı Ahmediye Risalesini, orada bazılarına bırakmıştım, o da bana çok lâzımdır, belki Hoca Musa Efendi biliyor.

* * *

Risale-i Nur'un zaîf veya yeni şakirdlerini vesveseden kurtarmak için beyan ediyorum ki: Gizli bir komitenin desisesiyle safdil bazı hocalar veyahut bid'a tarafdarları bazı muarızlar, Risale-i Nur'un hiç zedelenmez bazı hakikatlarına karşı gelmek için, benim çok kusurlu ve -itiraf ediyorum- çok hatalı şahsımın noksanlarını ve hatalarını işaa etmek ve beni onlar ile çürütmekle Risale-i Nur'a ilişmek ve darbe vurmak istediklerinin bu yirmi senedir yirmi ehemmiyetli hâdisesi var. Hattâ iki defa hapsimize de bir nevi vesilesi olduğundan, dostlarıma ve Risale-i Nur'un şakirdlerine ilân ediyorum ki: Ben, Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum ki; nefsimi kendime beğendirmemiş ve kusurlarımı kendime bildirmiş. Değil kendimi satmak, hodfüruşluk etmek, belki kemal-i mahcubiyetle Risale-i Nur'un mübarek şakirdleri içinde onların samimiyet ve ihlası ile kendimi afvettirmek ve onların manevî şefaatıyla günahlarıma bir keffaret aramaktır. Bana itiraz edenler, gizli ayıblarımı bilmiyorlar. Yalnız zahirî bazı hatalarımı bahane edip ve yanlış olarak Risale-i Nur'u benim malım zannedip Risale-i Nur'un nurlarına perde çekmek, intişarına rekabet etmek için derler: "Said cuma cemaatine gelmiyor, sakal bırakmıyor." gibi tenkidleri var.

Elcevab: Ben, çok kusurları kabul ile beraber derim: Bu iki mes'elede büyük mazeretlerim var.

Evvelâ: Ben Şafiîyim. Şafiî Mezhebinde cumanın bir şartı; kırk adam imam arkasında Fatiha okumaktır. Daha başka şartlar da var. Onun için burada bana cuma farz değil. Ben, mezheb-i A'zamîyi takliden, bazan sünnet olarak kılıyordum.

Sâniyen: Yirmi senedir haksız olarak beni insanlarla görüştürmekten men'ettikleri için, -hem bu âhirde, resmen dört ay evvel perde altında insanlarla temas ettirmemek için tenbihat olmuşhem yirmibeş senedir ben münzevi yaşadığım için, kalabalık yerlerde huzur bulamıyorum ve herkesin arkasında mezhebimce iktida edip

namaz kılamıyorum ve okumakta yetişemiyorum ve daha Fatiha'nın yarısını okumadan, imam rükua gidiyor. Bizde Fatiha okumak farzdır.

Sakal mes'elesi ise: Bu bir sünnettir, hocalara mahsus değil. Bu millette yüzde doksan sakalsız olanların içinde küçükten beri sakalsız senedir bana resmî hücumlarda bulundum. Bu virmi arkadaşlarımın sakallarını kestirmeleriyle, benim sakal bırakmadığım bir hikmet, bir inayet-i İlahiye olduğunu isbat etti. Eğer sakal olsaydı traş edilseydi, Risale-i Nur'a büyük bir zarardı. Çünki ölecektim, dayanamayacaktım. Bazı âlimler "Sakalı traş etmek caiz değildir." demisler. Muradları sakalı bıraktıktan sonra traş etmek haramdır demektir. Yoksa hiç bırakmayan, bir sünneti terketmiş olur. Fakat bu zamanda, dehşetli pek çok günah-ı kebireden çekinmek için, bu terk-i sünnete mukabil, Risale-i Nur'un irşadıyla, yirmi sene haps-i münferid hükmünde işkenceli bir hayat geçirdik; inşâallah o sünnetin terkine bir keffarettir.

Hem bunu kat'iyyen ilân ediyorum ki: Risale-i Nur, Kur'anın malıdır. Benim ne haddim var ki, sahib olayım; tâ ki kusurlarım ona sirayet etsin. Belki o Nur'un kusurlu bir hâdimi ve o elmas mücevherat dükkânının bir dellâlıyım. Benim karmakarışık vaziyetim ona sirayet edemez, ona dokunamaz. Zâten Risale-i Nur'un bize verdiği ders de, hakikat-ı ihlas ve terk-i enaniyet ve daima kendini kusurlu bilmek ve hodfüruşluk etmemektir. Kendimizi değil, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsini ehl-i imana gösteriyoruz. Bizler, kusurumuzu görene ve bize bildirene -fakat hakikat olmak şartıyla- minnetdar oluyoruz, Allah razı olsun deriz. Boynumuzda bir akrep bulunsa, ısırmadan atılsa, nasıl memnun oluruz; kusurumuzu, -fakat garaz ve inad olmamak şartıyla ve bid'alara ve dalalete yardım etmemek kaydı ile- kabul edip minnetdar oluyoruz.

* * *

Aziz kardeşlerim!

Hazret-i Ali Radıyallahü Anh وَ بِاْلاَيَةِ الْكُبْرَى اَمِنِّى مِنَ الْفَجَتْ fıkrasında "Âyet-ül Kübra" yüzünden şakirdleri bir musibete düşüp ve onun berekâtıyla emniyet ve selâmete çıkacaklarını kerametkârane haber verdiği gibi, Âyet-ül Kübra Risalesi Nurlar içinde yüzer matbu' nüshasıyla serbestiyet noktasında daha ziyade mevki alması cihetiyle

bu memlekete üç büyük yağmur rahmetine birinci vesile olduğu gibi; ben dünya halini bilmiyorum, fakat eskiden beri boğazımızı sıkan ve daima bizi istila etmeye firsat bekleyen ve dehşetli kuvvet alan ve taraftarlar bulan ve bizi istinadsız zannıyla fırsat bekleyenin Âvet-ül istilasından ve esaretinden Kübra ve arkadaslarının serbestiyeti çok hâdise ve emarelerle şimdiye kadar Risale-i Nur sadaka gibi- belaların def'ine bir vesile olduğundan, bu da bu belaya وَ اسْمُ karşı vesiledir denilebilir. Ve İmam-ı Ali Radıyallahü Anhu'nun fikrasında bir vecihte Âyet-ül Kübra عَصَا مُوسَى بِهِ الظِّلْمَةُ انْجَلْتْ Risalesi maksud olduğu gibi, Denizli Meyvesinin onbir mes'elesi, "Hüccet-ül Baliğa" onbir hüccetiyle aynen asâ-yı Musa'nın onbir mu'cizesine tevafuk edip, bu fikrada aynen Âyet-ül Kübra Risalesi gibi İmam-ı Ali'nin (R.A.) medar-ı nazarı olduğu kalbime ihtar edildi. Demek Meyve Risalesi asâ-yı Musa gibi çok firavunları susturur, mağlub eder. "Âyet-ül Kübra"yı tab'eden kahraman ve mübarek kardeşlerimiz, pek büyük bir hizmet-i Nuriye yapmışlar. Merhum Hâfız Ali'nin (R.H.) hizmet-i Nuriyesi, bununla da devam ediyor.

* * :

Aziz, sıddık kardeşlerim!

"Âyet-ül Kübra"nın matbu nüshaları perde altında çok hizmet görmüşler. Baştaki ihtarın âhirinde -beyaz yerde- bir haşiye olarak size altı satır suretini gönderdik; siz münasib görürseniz yazdırırsınız, hem ıslah ve tashih edersiniz. Benim kat'î kanaatım geldi ki: Bu defa, "Âyet-ül Kübra"yı dikkatle ve muarızları nazara alıp okudum. Şübhem kalmadı ki, Risale-i Nur'un çok şiddetli darbelerine karşı muarızlar zaîf bahaneler ve sinek kanadı kadar ehemmiyetsiz kusurları medarımes'uliyet gördükleri halde; bu dehşetli darbeleri nazara almayıp hem beraetimizi, hem Risale-i Nur'un serbestiyetini kabul etmelerinin sebebi: Başta "Âyet-ül Kübra" olarak Risale-i Nur'un "Meyve" ve "Hüccet-ül Baliğa" gibi eczalarındaki hârikulâde ve sarsılmaz hakikatlar, onların dehşetli inadlarını kırmasıdır. Çaresiz mecburiyetle serbestiyetini; beraetimizi resmen kabul etmişler. Fakat yine gizli zındıka komitesi, elinden geldiği kadar nazar-ı millette kendilerini lanetten, nefretten bir derece kurtarmak için, kusurlarımızı arıyorlar ve

hükûmeti iğfal etmeğe çalışıyorlar. Onun için biz; eskisi gibi ihtiyatımızı elden bırakmamalıyız. ³(Haşiye)

Umum kardeşlerimizin gelecek mübarek Ramazan-ı Şerifinizi ve geçmiş Berat gecelerinizi bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak, onların ve bizlerin hakkımızda bu Ramazan'daki Leyle-i Kadrimizi bin aydan hayırlı ve bin ay kadar medar-ı sevab eylesin, ümmet-i Muhammediyeye saadet ve selâmet versin, âmîn!

Hem cümlenize birer birer selâm eden kardeşiniz Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık, metin, sarsılmaz, sebatkâr, fedakâr, vefâdar kardeşlerim!

Bilirsiniz ki Ankara ehl-i vukufu Risale-i Nur'a ait kerametleri ve işaret-i gaybiyeleri inkâr edememişler. Yalnız, yanlış olarak o kerametlerde beni hissedar zannedip itiraz ederek, "Böyle şeyler kitabda yazılmamalı idi; keramet izhar edilmez." diye hafif bir tenkide mukabil müdafaatımda onlara cevaben demiştim ki:

Onlar bana ait değil ve o kerametlere sahib olmak benim haddim değil. Belki Kur'anın mu'cize-i maneviyesinin tereşşuhatı ve lem'alarıdır ki hakikî bir tefsiri olan Risale-i Nur'da kerametler şeklini alarak (şakirdlerinin kuvve-i maneviyelerini takviye etmek için) ikramat-ı İlahiye nev'indendir. İkram ise, izharı bir şükürdür, caizdir, hem makbuldür. Şimdi ehemmiyetli bir sebebe binaen bu cevabı bir parça izah edeceğim. Ve "Ne için izhar ediyorum ve ne için bu noktada bu kadar tahşidat yapıyorum ve ne için birkaç aydır bu mevzuda çok ileri gidiyorum. Ekser mektublar o keramete bakıyor?" diye sual edildi.

Elcevab: Risale-i Nur'un hizmet-i imaniyesinde bu zamanda binler tahribatçılara mukabil yüzbinler tamiratçı lâzım gelirken, hem benimle lâakal yüzer kâtib ve yardımcı bulunmak ihtiyaç varken, değil çekinmek ve temas etmemek, belki millet ve ehl-i idare takdir ile ve teşvik ile yardım ve temas etmek zarurî iken ve o hizmet-i imaniye hayat-ı bâkiyeye baktığı için hayat-ı fâniyenin meşgalelerine ve faidelerine tercih etmek, ehl-i imana vâcib iken, kendimi misal alarak derim ki:

Beni herşeyden ve temastan ve yardımcılardan men'etmek ile beraber aleyhimizde olanlar bütün kuvvetleriyle arkadaşlarımın

kuvve-i maneviyelerini kırmak ve benden ve Risale-i Nur'dan soğutmak ve benim gibi ihtiyar, hasta, zaîf, garib, kimsesiz bir bîçareye, binler adamın göreceği vazifeyi (başına) yüklemek ve bu tecrid ve tazyiklerde maddî bir hastalık nev'inde insanlar ile temas ve ihtilattan çekilmeğe mecbur olmak, hem o derece tesirli bir tarzda halkları ürküttürmek ki, en ziyade merbut görülen bazı dostların bana selâm vermemek, hattâ bazı namazı da terketmek derecesinde ürkütmek ile kuvve-i maneviyeyi kırmak cihetleriyle ve sebebleriyle, ihtiyarım haricinde bütün o manilere karşı Risale-i Nur şakirdlerinin kuvve-i maneviyelerinin takviyesine medar ikramat-ı İlahiyeyi beyan ederek Risale-i Nur etrafında manevî bir tahşidat yaptırmak ve Risale-i Nur kendi kendine, tek başıyla (başkalarına muhtaç olmayarak) bir ordu kadar kuvvetli olduğunu göstermek hikmetiyle bu çeşit şeyler bana yazdırılmış. Yoksa hâşâ kendimizi satmak ve beğendirmek ve temeddüh etmek, hodfüruşluk etmek ise; Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan ihlas sırrını bozmaktır. İnşâallah Risale-i Nur kendi kendine, hem kendini müdafaa ettiği, hem kıymetini tam gösterdiği gibi, bizi de manen müdafaa edip kusurlarımızı afvettirmeğe vesile olacaktır.

* * *

Aziz kardeşlerim!

Risale-i Nur'un zuhurundan kırk sene evvel, geniş bir hiss-i kabl-el vuku', acib bir tarzda; hem bende, hem bizim köyde, hem nahiyemizde tezahür ettiğini şimdi bir ihtar-ı manevî ile kat'î kanaatım gelmiş. Şefik ve kardeşim Abdülmecid gibi eski talebelerime bu sırrı fâşetmek isterdim. Şimdi Cenab-ı Hak sizlerde çok Abdülmecid'leri ve çok Abdurrahman'ları verdiği için, size beyan ediyorum:

Ben on yaşında iken, büyük bir iftihar, hattâ bazan temeddüh suretinde bir haletim vardı; istemediğim halde pek büyük bir iş ve büyük bir kahramanlık tavrını takınıyordum. Kendi kendime der idim: Senin beş para kıymetin yok. Bu temeddühkârane hususan cesarette çok fazla gösterişin ne içindir? Bilmiyordum, hayret içinde idim. Bir-iki aydır o hayrete cevab verildi ki; Risale-i Nur, kabl-el vuku' kendini ihsas ediyordu. Sen âdi odun parçası gibi bir çekirdek iken, o firdevs salkımlarını bilfiil kendi malın gibi hiss-i kabl-el vuku' ile hissedip hodfüruşluk ederdin.

Bizim Nurs köyümüz ise; hem eski talebelerim, hem hemşehrilerim biliyorlar ki; bizim köyümüz, fevkalâde gösteriş ve cesarette ileri göstermek için temeddühü çok severdiler, güya büyük bir memleketi fetheder gibi kahramanane bir tavır almak istiyordular. Ben hem kendime, hem onlara çok hayret ederdim. Şimdi hakikî bir ihtar ile bildim ki: O masum Nurslu insanlar, Nurs Karyesi Risale-i Nur'un nuruyla büyük bir iftihar kazanacak; o vilayetin, nahiyenin ismini işitmeyen, Nurs Köyü'nü ehemmiyetle tanıyacak diye bir hiss-i kabl-el vuku' ile o nimet-i İlahiyeye karşı teşekkürlerini temeddüh suretinde göstermişler.

Hem o nahiyemiz olan Hizan Kazası'na tâbi' İsparta'da, birdenbire meşhur Seyda namında Şeyh Abdurrahman-ı Tagî himmetiyle o kadar çok talebeler ve hocalar ve âlimler çıktılar ki, bütün Kürdistan onlar ile iftihar eder bir şekil aldığı zaman, içlerinde münazara-i ilmiye ve pek büyük bir himmetle ve pek geniş bir daire-i ilim ve tarîkat içinde öyle bir vaziyet hissediyordum ki, güya rûy-i zemini fethedecek bu hocalardır. Eski meşhur ülema ve evliyalar ve allâmeler ve kutublar, onların medar-ı bahsi oldukça ben de dokuz-on yaşında iken dinliyordum. Kalbime geliyordu ki; bu talebeler, âlimler ilimde, dinde büyük bir fütuhat yapmışlar gibi vaziyet alıyorlardı. Bir talebenin bir parça ziyade zekâveti olsa idi, büyük bir ehemmiyet verilirdi. Münazarada, bir mes'elede birisi galebe çalsa büyük bir iftihar alırdı. Ben de hayret ediyordum; o hissiyat bende de vardı. Hattâ tarîkat şeyhleri ve dairelerinde medar-ı hayret bir müsabaka; hem nahiye, hem kaza, hem vilayetimizde vardı. O haletleri başka memleketlerde o derece göremedim.

Şimdi bir ihtar ile kat'î kanaatım geldi: O talebe arkadaşlarım, o üstadlar hükmünde hocalarım, o mürşidlerim, evliya ve şeyhlerim; bir hiss-i kabl-el vuku' ile ruh hissedip akıl bilmeyerek -ki en lüzumlu bir zamanda- o talebeler içinde ve o hocaların şakirdleri içinde ve o mürşidlerin müridleri içinde parlak bir nur çıkacak, ehl-i imanın imdadına gelecek diye o istikbaldeki nimet-i İlahiyeye gayet ağır ve acib şerait içinde ve hadsiz muarızların karşısında ve bin seneden beri kuvvet bulan dalaletin mukabilinde ve gayet vehham ve garazkâr düşmanlarımızın desiselerinin ihatasında ve iki dehşetli mahkemenin uzun tedkikatında Risale-i Nur'un bu fevkalâde galebesi ve hârikulâde

perde altında tenviratı ve düşmanlarını mecbur edip serbestiyetini kazanması gösteriyor ki; o mevkiine lâyıktır ki, kabl-el vuku' İmam-ı Ali Radıyallahü Anhu ve Gavs-ı A'zam (Kuddise sırruhu) ondan haber verdikleri gibi, bunlar köy ve nahiye ve vilayetim, benimle beraber şuursuz olarak geleceğini hissedip mesrur olmuşlar. ⁴(Haşiye)

Sizi eski talebelerim ve eski arkadaşlarım ve kardeşim ve biraderzadem Abdülmecid ve Abdurrahman'lar bildiğimden, bu mahrem sırrı size açtım.

Evet ben yirmidört saat evvel hassasiyetimle ve a'sabımın rutubetten tesiriyle rahmet ve yağmurun gelmesini hissettiğim gibi, aynen öyle de; ben ve köyüm ve nahiyem, kırkdört sene evvel Risale-i Nur'daki rahmet yağmurunu bir hiss-i kabl-el vuku' ile hissetmişiz demektir.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve dua ederiz ve dualarını rica ederiz.

* * *

Hiss-i Kabl-el vukuun Tetimmesi

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Risale-i Nur'un zuhuru hiss-i kabl-el vuku' ile küllî bir surette hissedilmesi gibi; Risale-i Nur'un has talebelerinin bir kısmının itirafıyla ve bir kısmının tarz-ı hayatı Risale-i Nur gibi bir hizmete namzedliğini gösterdiği cihetle bu tetimmeyi yazıyorum:

Evet hiss-i kabl-el vuku' herkeste cüz'î-küllî vardır, hattâ hayvanatta dahi vardır. Hattâ rü'ya-yı sadıkanın ehemmiyetli bir kısmı, bu hiss-i kabl-el vukuun nev'indendir; hattâ bazılarda hassasiyet cihetiyle keramet derecesine çıkar. Benim a'sabımdaki hassasiyetle yağmurdan yirmidört saat evvelki rutubet-i havaiye ile yağmurun gelmesini hissetmem, bir cihette hiss-i kabl-el vuku' sayılabilir ve bir cihette sayılmaz.

Ben Risale-i Nur'a ehemmiyetli hizmet eden kardeşlerimin tarz-ı hayatlarına dikkat ettim, gördüm ki; aynı benim güzeran-ı hayatım gibi, Risale-i Nur gibi bir neticeye göre techiz edilip sevkedilmiş.

Evet Hüsrev, Feyzi, Hâfiz Ali, Nazif gibi çok kardeşlerimizin geçen tarz-ı hayatları bu hizmet-i nuriyeye göre bir vaziyet verildiğini onlar hissettikleri gibi; ben de çok has kardeşlerimde, hattâ burada aynen tarz-ı hayatım gibi böyle bir nuranî meyveyi vermek için tanzim edilmiş görüyorum. Hissetmeyen kısmı, dikkat etseler hissedecekler. Ben kendim, bütün hayatımın hârika kısmını, evvelce Gavs-ı A'zam'ın bir silsile-i kerameti telakki ediyordum; şimdi Risale-i Nur'un bir silsile-i kerameti olduğu tebeyyün etti.

Ezcümle: Ben hürriyetten evvel İstanbul'a gelirken yolda -bir-iki mühim- İlm-i Kelâm'a ait kitablar elime geçti. Dikkatle mütalaa ettim. İstanbul'a geldikten sonra, sebebsiz olarak hem ülemayı, hem mekteb muallimlerini münazaraya "Kim ne isterse benden sorsun." diye ilân ettim. Medar-ı hayrettir ki; münazaraya gelenlerin bütün sordukları sualler, yolda mütalaa ettiğim ve hâfızamda kaldığı mes'elelerdi. Hem

feylesofların sordukları sualler, hâfizamda bulunan mes'elelerdi. Şimdi anlaşıldı ki; o fevkalâde muvaffakıyet ve benim de haddimden çok ziyade o hodfüruşluk ve manasız izhar-ı fazilet ise, ileride Risale-i Nur'un İstanbul'ca ve ülemaca makbuliyetine ve ehemmiyetine zemin hazır etmek imiş.

İkincisi: Hattâ ben, fakir ve muhtaç olduğum ve zâhid ve sofi ve riyazetçi olmadığım ve büyük bir şeref ve haysiyet ve hanedanlık haysiyetinden, şan ü şerefinden hissedar olmadığım halde, -tarihçe-i hayatımda yazıldığı gibi- küçükten beri halkların mallarını, hediyelerini kabul edemiyordum; ihtiyacımı izhara tenezzül edemiyordum. Beni bilenler gibi, ben de çok hayret ederdim. Şimdi hâssaten birkaç sene zarfında anlaşıldı ki; Risale-i Nur'un dehşetli bir mücahedesinde, tama' ve mal yüzünden mağlub olmamak ve itiraz gelmemek için o halet-i ruhiye bize ihsan edilmişti. Yoksa düşmanlarım, o cihetten büyük bir darbe indirecektiler.

Hem ezcümle: Eski Said siyasette çok ileri gittiği halde, Yeni Said de taraftar bulmak için çok muhtaç olduğu zamanda bütün insanları meşgul eden bu beş-altı senedeki beşer tufanları, siyaset fırtınaları içinde kat'â ve aslâ beni meşgul etmedi ve merakla mağlub etmedi ve beş sene, bilmeyi merak etmedim.

Beni bilenler gibi, ben de bu hale çok hayret ederdim. Hattâ kendi kendime der idim: "Acaba ben mi divane olmuşum ki, bütün dünyayı kendiyle meşgul eden bu hâdisata bakmıyorum, ehemmiyet vermiyorum. Yoksa insanlar mı divane olmuşlar?" diye hayret içinde idim. Şimdi hem manevî ihtarla, hem mezkûr hiss-i kabl-el vuku' ile, hem meydandaki Risale-i Nur'un galebe ve serbestiyeti ile tahakkuk etti ki: Risale-i Nur'daki hakikat-ı ihlas, rıza-yı İlahîden başka hiçbir şeye âlet ve tâbi' olamaz ve Kur'andan başka hiçbir nokta-i istinadı olmadığını isbat etmek için o acib halet-i ruhiye verilmiş.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Meyve'nin Dördüncü Mes'elesindeki bir hakikatın izahını Eski Said'in âfâka bakmak damarıyla ve bana hizmet eden kâtibin Ramazan başlarında bayram alâmetini şarkta bir hâdisenin tesiriyle heyecanla demesi ve bu Ramazan-ı Şerif'teki kıymetdar vakitleri radyonun

malayaniyatıyla zayi' etmemesi için manen kalbime kaç defa ihtar edildi ki; o geniş ve karışık fırtınalı hakikatın kısaca zararlarını beyan eyle. Ben de gayet muhtasar bazı işaretler nev'inde, Risale-i Nur şakirdlerinin meraklarını ta'dil etmek niyetiyle beyan ediyorum. Fakat hem mes'ele çok geniş, vaktim de dar, hâlim de perişan olmasından, anlamasında zahmet çekeceksiniz, zekâvetinize güveniyorum.

Meyve'nin o Dördüncü Mes'elesinde denilmiş ki: "Dünya siyasetine karışmadığımın sebebi: O geniş ve büyük dairede vazife az ve küçük olmakla beraber, cazibedarlık cihetiyle meraklıları kendiyle meşgul eder; hakikî ve büyük vazifelerini onlara unutturur veya noksan bıraktırır; hem her halde bir tarafgirlik meylini verir, zalimlerin zulümlerini hoş görür, şerik olur." mealinde orada denilmiştir.

Şimdi ben de derim ki: Merak yüzünden ve âfâkî hâdisatın verdiği sarhoşane gafletten zevk alan bîçareler! Eğer insanın fitratındaki merak, insaniyet damarıyla sizin farz ve lâzım vazifeniz zararına, o hâdise o geniş boğuşmalara sevkediyor. Bu da bir ihtiyac-ı manevîdir, fitrîdir derseniz ben de derim:

Kat'iyyen biliniz ki: İnsanın çok mu'cizatlı hilkatine merak etmeyip, dikkat etmeyerek iki başlı veya üç ayaklı bir insan görse kemal-i merakla temaşasına daldığı gibi, aynen bu asırda nev'-i beşerin muvakkat ve fâni, tahribçi geniş hâdiseleri ve zemin yüzünde yüzbin millet ve insan nev'i gibi çok hâdisat-ı acibeye mazhar o milletlerden her baharda yalnız bir tek arı milletine ve üzüm taifesine baksan, bu nev'-i beşerdeki hâdisatın yüz defa daha mûcib-i merak ve ruhanî, manevî zevklere medar hâdiseler var. Bu hakikî zevklere ehemmiyet vermeyip beşerin zararlı, şerli, ârızî hâdiselerine bu kadar merak ve zevk ile bağlanmak; dünyada ebedî kalmak ve o hâdiseler daimî olmak ve herkese o hâdiseden bir menfaat veya zarar gelmek ve o hâdiseye sebebiyet verenlerin hakikî fâil ve mûcid olmak şartıyla olabilir. Halbuki havanın fırtınaları gibi geçici hallerdir. Sebebiyet verenlerin tesirleri pek cüz'î. Ondaki zarar ve menfaati o vaziyet şarktan, Bahr-i Muhit'ten sana göndermez. Senden sana daha yakın ve senin kalbin onun tasarrufunda ve senin cismin onun tedbir ve icadında olan bir Zât-ı Akdes'in rububiyetini ve hikmetini nazara almayıp, tâ dünyanın nihayetinden zarar ve menfaati beklemek, ne derece divanelik olduğu tarif edilmez!

Hem iman ve hakikat noktasında bu çeşit merakların büyük zararları var. Çünki gaflet verecek ve dünyaya boğduracak ve hakikî vazife-i insaniyeti ve âhireti unutturacak olan en geniş daire ise, siyaset dairesidir. Hususan böyle umumî ve mücadele suretindeki hâdiseler, kalbi de boğuyor. Güneş gibi bir iman lâzım ki; her şeyde, her vaziyette, her bir harekette kader-i İlahî ve kudret-i Rabbaniyenin izini, eserini görsün, tâ o zulm-ü zulmette kalb boğulmasın, iman sönmesin; akıl, tabiat ve tesadüfe saplanmasın.

Hattâ ehl-i hakikat, hakikat ve marifetullahı bulmak için kesret dairelerini unutmağa çalışıyorlar, tâ kalb dağılmasın ve lüzumlu ve kıymetli şeye sarfetmek lâzım gelen merakı, zevki, şevki lüzumsuz fâni şeylerde telef olmasın.

Hattâ bu ehemmiyetli sırdandır ki, din düsturlarının bir hâdimi olmak cihetinde güneş gibi imanlar taşıyan bir kısım sahabeler ve onlara benzeyen mücahidînden, selef-i sâlihînden başka siyasetçi, ekserce tam müttaki dindar olamaz. Tam ve hakikî dindar, müttaki olanlar siyasetçi olmazlar. Yani maksad-ı aslî siyasetini yapanlarda, din ikinci derecede kalır, tebaî hükmüne geçer. Hakikî dindar ise; "Bütün kâinatın en büyük gayesi ubudiyet-i insaniyedir." diye siyasete aşk-ı merak ile değil; ikinci üçüncü mertebede onu dine ve hakikata âlet etmeye -eğer mümkünse- çalışabilir. Yoksa bâki elmasları, kırılacak âdi şişelere âlet yapar.

Elhasıl: Nasılki sarhoşluk, hakikî vazifelerden gelen elemleri ve ihtiyaçları sarhoşlukla muvakkaten unutturduğu cihetle, menhus ve kısa bir zevk verir; öyle de: Böyle fâni boğuşmaları ve hâdiseleri merakla takib etmek, bir nevi sarhoşluktur ki; hakikî vazifelerden gelen ihtiyacat ve yapmamaktan gelen teellümatı muvakkaten unutturduğu için, menhus bir zevk verir veya tehlikeli bir ye'se düşüp ayetindeki emr-i İlahîye muhalefet eder, tokada müstehak olur. Veya لَا تَوْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ olan şiddetli tehdid-i İlahî tokadına mazhar olur; zalimlerin zulümlerine hasbî olarak manen iştirak eder; bil'istihkak cezasını da dünyada, âhirette çeker.

Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki: Bu geniş boğuşmaların neticesinde eski harb-i umumîden çıkan zarardan

daha büyük bir zarar, medeniyetin istinadı, menbaı olan Avrupa'da deccalane bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medar; Âlemi İslâm'ın tam intibahıyla ve Yeni Dünya'nın, Hristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve İncil, Kur'ana ittihad edip tâbi' olması, o dehşetli gelecek iki cereyana karşı semavî bir muavenetle dayanıp inşâallah galebe eder.

Umum kardeşlerime birer birer selâm. Gelen veya geçen Leyle-i Kadirlerinizi tebrik ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Denizli'nin bir Hüsrev'i Hasan Feyzi'nin uzunca, tafsilatlı bir mektubunu vasıtanızla aldım. Ve bildim ki; nasıl bir dane toprak altına konulur tâ çok daneleri sünbül versin, aynen öyle de: Şehid merhum Hâfız Ali o tarlada, toprak altına girdi, otuz-kırk Hâfız Ali'leri sünbül verdi ve verecek kanaatım geldi. Siz, benim tarafımdan ona ve Risale-i Nur'un hizmetine çalışanlara yazınız ki: Bir-iki sene zarfında Denizli kahramanları, yirmi sene kadar Risale-i Nur'a hizmet ettiklerinden, biz Risale-i Nur şakirdleri ebede kadar onların bu iyiliklerini unutmayız ve Denizli, nazarımızda ikinci bir Isparta hükmüne geçtiği gibi, hapishanesini dahi bir Medrese-i Nuriye manasında biliyoruz.

Feyzi'nin mektubunda isimleri bulunan ve bilhâssa hâkim-i âdil ile beraber hakikî adalete çalışanlar (M.H.A.) ve Avukat Ziya gibi bütün o zâtlar, değil yalnız bizi, belki Anadolu'yu ve âlem-i İslâmı manen minnetdar eylemişler. Onlar, bizim gibi Risale-i Nur'a sahibdirler. Eğer lüzum olsa, elime teslim edilen bir kısım mecmuaları da onlara emaneten okutmak için göndereceğim. Orada kalan kitablar, lüzumu varsa, muattal kalmamak şartıyla kalabilirler. Büyük mecmua elinde bulunan (SVK), muattal bırakmamak ve okutmak ve mümkün ise hapishaneyi teşrik etmek şartıyla onun elinde kalsın. Daha isterse, daha başkaları da ona ve oraya göndereyim.

Ben Denizli gibi, az bir zamanda, bize ve Risale-i Nur'a metin kahraman sahibleri ve kardeşleri verdiği için, elimden gelse, kemal-i sürur ve sevinçle onların mübarek hapishanesinde bakiyye-i ömrümü geçirmek istiyorum. Bizimle çok alâkadar ve hapishanede görüştüğümüz veya bana hizmet eden Beylerbey'li Süleyman ve Tavas'lı Mehmed Çavuş gibi ne kadar dostlar varsa, hepsine çok selâm

ediyorum ve her vakit manevî kazançlarımıza ve dualarımıza dâhildirler. Ve Feyzi'nin mektubunda isimleri bulunan zâtlara bilhâssa birer birer selâm ve umumunun Ramazan'larını ve Leyle-i Kadir'lerini ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Milas'lı Halil İbrahim, hakikaten Risale-i Nur'un demir gibi metin ve sarsılmaz bir şakirdidir. O kasaba onunla iftihar etmeli. Hem o zâtın, hem Hasan Feyzi'nin haddimden yüz derece ziyade hüsn-ü zanları neticesinde yazdıkları parlak manzum iki parçayı; Risale-i Nur'a hitab ediyorlar ve benim ehemmiyetsiz şahsımı perde ve ârızî bir ünvan olarak yapmışlar diye kabul ediyorum. Yoksa benim ne haddim var ki o meziyetlere sahib olayım. Hem ona, hem Risale-i Nur'un avukatı Ahmed Feyzi'ye ve arkadaşlarına ve eski kahraman kardeşlerimizden Şefik'e çok selâm ve dua ediyoruz.

Kardeşlerim! Âyet-ül Kübra Ramazan'da zuhur ettiği gibi, zannımca Ramazan'da da matbaadan çıktığını, Isparta'ya geldiğini ve Ramazan'da serbestiyetle okunması ve câmilere okutmak için girmesi gibi; bu Ramazan-ı Şerif'te Âyet-ül Kübra'dan çıkan ve bir saat tefekkür bir sene ibadet manasını taşıyan Hizb-i Nuriye Âyet-ül Kübra'dan çıktığı misillü, bizim tesbihatımızda otuzüç defa "Lâ ilahe illallah" Âyet-ül Kübra'nın berekâtı ve feyziyle on dakikada aynı hakikat-ı tevhidi veren iki sahife kadar Ramazan'ın nuruyla kalbe ihtar edildi. Ben de on dakikada Âyet-ül Kübra'nın tamamını okuyor gibi ve herbir mertebede, mukaddemesinde denildiği gibi Küre-i Arz'ın küllî dili benim hayalen lisanım olup "Lâ ilahe illallah" der; ve denizler ve dağlar ve unsurların ve göklerin ve insan tabakatlarının lisan-ı halleri benim dillerim olup "Lâ ilahe illallah" der diye, ben de herbir "Lâ ilahe illallah" dedikçe, ya bilisan-ı arz, ya bilisan-ı semavat, ya bilisan-ı cevv, ya bilisan-ı anasır derim, gibi... İnşâallah, sonra size gönderilecek.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

İkramı izhar mektubunun tetimmesi

[İşarat-ı Kur'aniyenin başında yazdık.]

Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan ve gaybî işaretlerle ondan haber veren sekiz parçadan birinci parçadır. Aynı mes'eleye bu risalede yirmidokuz işaret var. Sair parçalar ile beraber bine yakın işaretler, rumuzlar, îmalar, emareler aynı mes'eleye, aynı davaya bakmaları sarahat derecesindedir. Vahdet-i mes'ele cihetiyle, o emareler birbirine kuvvet verir, teyid eder. O sekizden üç tanesi, "İmam-ı Ali Radıyallahü Anh" üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber vermiş.

Bu sekiz parçayı Ankara ehl-i vukufu tedkik etmiş, itiraz etmemişler. Yalnız demişler: "Keramet sahibi, kerametini yazmaz." Ben de onlara cevab verdim ki: Bu benim değil, Risale-i Nur'un kerametidir. Risale-i Nur ise, Kur'anın malıdır ve tefsiridir dedim, onlar sustular; demek kabul ettiler. Gerçi bu çeşit ikramlar yazılmasaydı daha münasib olurdu; fakat bu hadsiz ve kuvvetli ve kesretli düşmanlar karşısında az ve zaîf ve fakir olan bizlere kuvve-i maneviye ve gaybî imdad ve teşci' ve sebat ve metanet vermek için mecburiyet-i kat'iyye oldu, ben de yazdım. Benim benliğime bir hodfüruşluk verip sukutuma sebeb olsa da, ehemmiyeti yok. Bu hizmete, yani ehl-i imanı dalalet-i mutlakadan kurtarmağa lüzum olsa dünyevî hayat gibi, uhrevî hayatımı da feda etmek bir saadet bilirim; binler dostlarım ve kardeşlerim Cennet'e girmeleri için Cehennem'i kabul ederim.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Şimdi bir halimi size beyan etmek lâzım geliyor; tâ başka sebebler sizi müteessir etmesin. O hal de şudur:

Bu yirmi sene tazyik neticesi, ehemmiyetli ve müzmin bir hastalık bana ârız olmuş. Zâten eskiden beri o hastalığın esası bende vardı ki; ona merdümgirizlik yani insanlardan çekinmek, temas etmemek, temastan müteessir olmak... Hattâ şimdi en hafif ruhlu bir kardeşim, bir şakirdimle görüşmeyi -fakat Risale-i Nur hizmetine ait olmamak şartıyla- ruhum kaldırmıyor. Hattâ dostane bakmaktan cidden müteessir oluyorum. Bu ehemmiyetli halde insanların bana karşı zulüm ve cinayetleri bir vesile olduğu gibi; inayet-i İlahiye ve kaderin adaleti ve hizmet-i imaniyedeki ihlasın muhafazası en ehemmiyetli bir sebebdir ki; hem zulm-ü cinayet-i beşeriyeyi hiçe indiriyor; hem bu hastalığı tam bana sevdiriyor, sabır ve tahammül verir. Nasılki insanlar vüzünden beni temastan men' ede ede dokundurdular; inayet-i İlahiye dahi, hizmet-i imaniyedeki ihlası kırmamak ve tasannukârane hodfüruşluk vaziyetine girmeye mecbur etmemek ve ziyade hüsn-ü zan edenlerin karşısında beni tekellüflere ve gösterişlere mecbur etmemek ve bu zamanda çok tesir eden şahsıma karşı teveccüh, muhabbet ve hizmete zarar veren kendini makam sahibi göstermek vaziyetinden kurtarmak ve Kur'andan gelen Risale-i Nur'un elmas gibi hakikatlarını bana mal etmekle cam parçalarına indirmemek hikmetleriyle, Cenab-ı Erhamürrâhimîn bana bu hastalığı vermiştir. Ben, Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum. Siz de müteessir olmayınız, memnun olunuz. Fakat fitrî teellümlere karşı tahammülüm için duanıza muhtacım.

Aziz kardeşlerim! Bize teslim olunan kitablarımın -yaldızlı kaplı büyük mecmualardan- bir kısmına baktım, gördüm ki: Nur, gül fabrikalarının elmas kalemleriyle yazdıkları risaleler, o yaldızlı kaplar içinde bazan onbeş-yirmi risale içinde bulunan mecmualar o kadar güzel birer elmas kılınç hükmünde düşmanlarına karşı kendilerini büyük makamlarda ve mahkemelerde müdafaa etmek hikmetiyle; hiçbir sebeb yokken, birdenbire Risale-i Nur'u büyük mecmualar tarzında yaptırmağa hapsimizden beş ay evvel başladık. Bunda büyük bir inayet-i İlahiye olduğuna şübhem kalmadı ve feylesofların mağlubiyetinin hikmetini anladık. Çünki içtimada, eczaların kuvvetinden çok ziyade bir kuvvet, hususan müdafaa vaktinde içtima ve tesanüdden ileri geliyor.

Kardeşlerim! Çoktan size söylemek lâzım gelirken unutmuştum; kerametli Yirmidokuzuncu Söz o Söz'ün yalnız birinci makamıdır. O Söz'ün ikinci makamı ise, ehemmiyetine binaen ki, bir vecihte ona da "Âyet-ül Kübra" namını İmam-ı Ali (Radıyallahü Anhu) vermiş olan

Yirmidokuzuncu Lem'a-i Arabiye'dir ki, "Allahü Ekber" gibi sair tesbihatın mertebelerindeki nurları beyan ediyor ve Hizb-i Nuriye'nin de bir me'hazıdır.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ederim. Gizli olan her gecede muhtemel bulunan Leyle-i Kadirlerinizi tebrik ederim.

Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşim!

Bilmukabele biz de Ramazanınızı tebrik ediyoruz. Rü'yalarınız pek çok mübarektirler. İnşâallah, Cenab-ı Hak sizi büyük ihsanlara mazhar eyleyecek, diye bir işarettir.

Bu zamanda en büyük bir ihsan, bir vazife; imanını kurtarmaktır, başkaların imanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktır. Sakın, benlik ve gurura medar şeylerden çekin. Tevazu, mahviyet ve terk-i enaniyet, bu zamanda ehl-i hakikata lâzım ve elzemdir. Çünki bu asırda en büyük tehlike, benlikten ve hodfüruşluktan ileri geldiğinden; ehl-i hak ve hakikat, mahviyetkârane daima kusurunu görmek ve nefsini itham etmek gerektir. Sizin gibilerin ağır şerait içinde kahramancasına imanını ve ubudiyetini muhafaza etmesi, büyük bir makamdır. Senin rü'yalarının bir tabiri de, bu noktadan seni tebşir etmektir. Risale-i Nur eczalarında tarîkat hakikatına dair Telvihat-ı Tis'a namındaki risaleyi elde edip bakınız. Hem zâtınız gibi metin ve imanlı ve hakikatlı zâtlar, Risale-i Nur dairesine giriniz. Çünki bu asırda Risale-i Nur, bütün tehacümata karşı mağlub olmadı. En muannid düşmanlarına da, serbestiyetini resmen teslim ettirdi. Hattâ iki seneden beridir büyük makamatlar ve adliyeler, tedkikat neticesinde Risale-i Nur'un serbestiyetini tasdik ve mahrem ve gayr-ı mahrem bütün eczalarını sahiblerine teslime karar verdiler.

Risale-i Nur'un mesleği, sair tarîkatlar, meslekler gibi mağlub olmayarak belki galebe ederek pek çok muannidleri imana getirmesi; pek çok hâdisatın şehadetiyle, bu asırda bir mu'cize-i maneviye-i Kur'aniye olduğunu isbat eder. O dairenin haricinde, ekseriyetle bu memlekette bu hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet; veya mağlubane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde veya tevilat ile bin

nevi tahrifat içinde hizmet-i diniye edilebilir diye, hâdisat bize kanaat vermiş.

Madem sizde büyük bir himmet ve kuvvetli bir iman var; tam bir ihlas ve tam bir mahviyetle, sebatkârane Risale-i Nur'a şakird ol. Tâ binler, belki yüzbinler şakirdlerin şirket-i maneviye-i uhreviyelerine hissedar ol. Tâ senin hayırların, iyiliklerin cüz'iyetten çıkıp küllîleşsin, âhirette tam kârlı bir ticaret olsun.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

İki sene tedkikattan sonra mahkeme tarafından bana teslim olunan mecmualardan bugün, masumlar taifesinin ve ümmi ihtiyarlar cemaatinin bana yadigâr olarak gönderdikleri parçaları hâvi büyük ve yaldızlı cildli bir mecmua gördüm. Bu mecmuanın başında tâ Kastamonu'da yazdığım bir fıkrayı size göndermek hatırıma geldi. Belki de eskiden bir sureti size gönderilmiş. Bunda kanaatım geldi ki:

Feylesoflara ve muannidlere karşı masumlar ve ümmilerin masumane ve hâlisane olan bu elimdeki mecmuası, en büyük bir vasıta-i galebedir; inadları kırıp insafsızları insafa getirmiştir. İşte çok yerlerden bana gönderilen mecmualar ve ümmilerin parçalarını üç mecmua içinde cem'etmiştik. Ve mecmuanın başında, bu gelen parça yazılı gördüm, size de gönderiyorum.

Hem bununla, Risale-i Nur'un makbuliyetine delalet eden sekiz parçadan mürekkeb yaptığımız bir mecmua ve Keramet-i Gavsiye ve Aleviye ve İşaret-i Kur'aniyeden başka, lâhika vesaireden üç-dört parça daha ilâve edilen mecmuanın başında yazılmağa lâyık bir parçayı leffen beraber gönderiyorum.

Umum kardeşlerime, bilhâssa masum ve ümmilere selâm ve dua eder ve dualarını istiyoruz. Ve bin mâşâallah ve bârekâllah onlara deriz. Onların yazılarını kimler görüyorsa, takdirkârane meftun olur.

Risale-i Nur'un küçük ve masum şakirdlerinden elli-altmış talebenin yazdıkları nüshaları bize göndermişler, o parçaları üç cild içinde cem'ettik. İşte bu mecmuadaki parçaları yazanların nümune olarak bir kısmı şunlardır:

Ömer 15, Mustafa 13, Hâfiz Nebi 14, Hicret 15, Hüseyin 11, Ahmed Zeki 13, Ayşe 11, Hâfiz Ahmed 12, Mustafa 14, Bekir 9, Ali 12

İşte bu mecmuadaki risaleler, bu masum çocukların Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıklarının bir kısmıdır. Onların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki: Risale-i Nur'da öyle bir manevî zevk ve cazibedar bir nur var ki; mekteblerde çocukları okumağa şevkle sevketmek için icad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki çocuklar böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki; Risale-i Nur kökleşiyor. İnşâallah, daha hiçbir şey onu koparamıyacak, ensal-i âtiyede devam edecek gidecek.

Aynen bu masum çocuk şakirdler gibi, Risale-i Nur'un cazibedar dairesine giren ümmi ihtiyarların dahi kırk-elli yaşından sonra Risale-i Nur'un hatırı için yazıya başlayıp yazdıkları kırk-elli parça, iki-üç mecmua içinde dercedildi. Bu ümmi ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin bu zamanda, bu acib şerait içinde herşeye tercihan Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki: Bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki; harmancılar, çiftçiler, çobanlar, yörük efeleri hacat-ı zaruriyeden ziyade bir hacat-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakaikını görüyorlar.

Bu cildde az ve sair altı cild-i âherde masumların ve ihtiyar ümmilerin yazılarının tashihinde çok zahmet çektim; vakit müsaade etmiyordu. Hatırıma geldi ve manen denildi ki: Sıkılma! Bunların yazıları çabuk okunmadığından, acelecileri yavaş yavaş okumağa mecbur ettiğinden, Risale-i Nur'un gıda ve taam hükmündeki hakikatlarından hem akıl, hem kalb, hem ruh, hem nefis, hem his, hisselerini alabilir. Yoksa yalnız akıl cüz'î bir hisse alır, ötekiler gıdasız kalabilirler. Risale-i Nur, sair ilimler ve kitablar gibi okunmamalı. Çünki ondaki iman-ı tahkikî ilimleri, başka ilimlere ve maariflere benzemez. Akıldan başka çok letaif-i insaniyenin kut ve nurlarıdır.

Elhasıl: Masumların ve ümmi ihtiyarların noksan yazılarında iki faide var:

Birincisi: Teenni ve dikkatle okumağa mecbur etmektir.

İkincisi: O masumane ve hâlisane ve samimî ve tatlı dillerinden, derslerinden Risale-i Nur'un şirin ve derin mes'elelerini lezzetli bir hayretle dinlemek ve ders almaktır.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

* * *

Elhamdülillah, bu sene Isparta'daki talebelerinizi dünyevî meşagil daha çok gaflete sokmadı. Hizmet-i Nuriyedeki gayretlerimiz ciddî bir surette devam ediyor. Herbirimizin kalblerimizdeki Nur'a karşı incizab, sîmalarımızda okunuyor. Sanki bu talebelerinizin kalbleri sevinçle doludur. Evet sevgili Üstadımız, bütün talebeleriniz hep birden diyorlar: Liyakatsızlığımız, hiçliğimiz ile beraber sâfiyane istihdam edildiğimiz bu hizmet-i Nuriyede bedî' bir Üstada hem talebe, hem kâtib, hem muhatab, hem naşir, hem mücahid, hem halka nâsih, hem Hakk'a âbid olmak gibi cihandeğer güzelliklerin hepsini birden bize veren Hazret-i Allah'a ne kadar şükretsek azdır. Ve bu yapmak istediğimiz şükürler dahi, Hâlıkımızın fazlı ile kalbimize gelen bir ihsan olduğunu tahattur eden biz talebelerinizin kalblerini sürur ve sevinç Nurs'luların Üstadımızın Masum dolduruvor. kücüklüğünde geçirdikleri hayatın müteşekkirane bir tarzı, hal ve etvarımızda okunuyor. Hududsuz şükürler, nihayetsiz senalar olsun o Zât-ı Zülcelal'e ki; bizleri cehl-i mutlak derelerinden, isyan ve küfran bataklıklarından lütf u keremiyle çıkarıp, gözleri kamaştıran en parlak bir nura talebe etmiştir.

Eğer sevgili üstadımız, "iktiran" tabir edilen iki nimetin beraber geldiğini daha evvelden bize izah etmeseydi, çok minnetdarlıklarımızı kalblerimize tercüman olan kalemlerimizden okuyacaklardı.

Evet sevgili üstadımız! Biz kendimize bakıyoruz, Risale-i Nur'a muhatab olamıyoruz. Buna rağmen, ihtiyaç şiddetlendikçe, Hâlık-ı Rahîm'in merhametli tecellilerini müşahede ediyoruz. Kalb-i üstad parlak bir âyine, bir mazhar, bir ma'kes.. lisan-ı üstad âlî bir mübelliğ, bir muallim, bir mürşid.. hâl-i üstad tecessüm etmiş en güzel bir örnek, bir nümune, bir misal oluyor. Tavaif-i beşerin ihtiyaçları yazılıyor, gösteriliyor. İşte yedi seneden beri ateş püsküren zalim beşerin hâli, bugün daha çok ızdırablı bir hale girmiş bulunuyor. Her bir zîidrak, acaba yarın ne olacak düşüncesiyle kulaklarını radyoların ağızlarına koymuşlar, mütehayyir duruyorlar. Şarkta Japonların mağlub olmasıyla, dünyanın salah-u selâmete ve emn ü emana kavuşması beklenirken; deccalane bir hareket şimalde kendini gösterdiği

görülüyor. Şu vaziyet herkesi heyecana, endişeye sevkediyor. İstikbalin zulmetlere gittiği zannıyla, merakla radyoları takibe koşturuyor. Lillahilhamd Risale-i Nur'un âlî beyanatı, her ihtiyaçlı zamanlarımızda ihtiyacımıza koşuyor. En yüksek, en belig beyanatıyla ruhlarımızı teskin ediyor, hakikî dersleriyle kalblerimizi tatmin ediyor.

İşte, bu günde meydana çıkan bu dehşetli cereyanı, ancak ve ancak Hristiyanlık âleminin Müslümanlıkla ittihadı; yani İncil, Kur'an ile ittihad ederek ve Kur'ana tâbi' olması neticesi elde edilecek semavî bir kuvvetle mağlub edileceği iş'ar buyuruluyor ki, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın da vüruduna intizar etmek zamanının geldiğini mana-yı işarî ile ihtar ediyor. Mesmuata göre; bugünkü Amerika, aktar-ı âleme tedkikat için gönderdiği dört heyetten birisini, bugünkü beşeriyetin saadetini temin edecek sâlim bir din taharrisine memur etmiştir. Bu ise, müceddidliğini mahkeme lisanıyla her tarafa ilân eden Risale-i Nur, bu muzdarib, perişan beşeriyetin en büyük bir saadeti olacağına imanımız pek kuvvetlidir.

Sevgili üstadımız başımızda ve en âlî hakikatları taşıyan ve Kur'anın en yüksek ve mübarek tefsiri bulunan Risale-i Nur elimizde oldukça, sevinçlerimiz hadd ü hududa alınmaz.

İşte bu hakikatların herbir cüz'ü, saha-i faaliyete çıksa, her tarafta merakla, zevkle kendini okutturuyor. Buna bâriz deliller pek çok var. Hususuyla, inkâr-ı haşr mefkûresini mağlub eden Onuncu Söz matbu' nüshaları; ve bilhâssa gizli tab'edildiği halde kendini serbest okutan ve takviye-i imanda pek yüksek hârikaları taşıyan Âyet-ül Kübra risaleleri; ve inkâr-ı uluhiyet mefkûresini zîr ü zeber eden Külliyat-ı Nur Hüccet-ül Baliğa ve Meyve gibi eczaları meydanda... İnşâallah Kur'anın etrafına çevrilmek istenilen imansızlığın emansız sûr'unu, Risale-i Nur temelinden kaldıracak, imansızlığın emansız ateşini söndürüp, âb-ı hayat bahşeden şarab-ı kevserini, bütün dünyaya emanlı iman vermekle içirecektir.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Çok kusurlu talebeniz Hüsrev Zâtınızın şahsıma karşı haddimden pek çok ziyade hüsn-ü zannınızı, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi namına kabul edebilirim; yoksa kendimi o makamlarda görmek benim haddim değil.

Hem "Risale-i Nur mesleği tarîkat değil, hakikattır; sahabe mesleğinin bir cilvesidir. Bu zaman, tarîkat zamanı değil, imanı kurtarmak zamanıdır." Risale-i Nur, bu hizmeti lillahilhamd en müşkil ve ağır zamanlarda yapmış ve yapıyor. Risale-i Nur dairesi, Hazret-i Ali ve Hasan ve Hüseyn'in (R.A.) ve Gavs-ı A'zam'ın (K.S.) -ihbarat-ı gaybiyeleriyle- şakirdlerinin bu zamanda bir dairesidir. Çünki Hazret-i Ali, üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber verdiği gibi; Gavs-ı A'zam (K.S.) da kuvvetli bir surette Risale-i Nur'dan haber verip tercümanını teşci' etmiş. Bu mahrem dört risale, Keramet-i Aleviye ve Gavsiyeye ait dört risale inşâallah bir vakit size gönderilebilir. Mahkeme ehl-i vukufu onlara itiraz edememiş, yalnız "Bu yazılmamalı idi." diye küçük bir tenkid etmişler. Ben de cevab verdim, onlar sustular. Zâten Üveysî bir surette doğrudan doğruya hakikat dersimi Gavs-ı A'zam'dan (K.S.) ve Zeynelâbidîn (R.A.) ve Hasan Hüseyin (R.A.) vasıtasıyla İmam-ı Ali'den (R.A.) almışım. Onun için, hizmet ettiğimiz daire onların dairesidir.

* * *

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; duanızın himmetiyle, onbeş günden ziyade şiddetli bir hararet içinde tehlikeli ve zehirli hastalığın, iki gündür tehlikesi geçti. Hastalıkla bir saat ibadet bir gün kadar olması cihetiyle, inşâallah yapamadığım çok hayratın yerini bu hastalık doldurmuş ve çok kusuratıma da keffaret olmuş. Fakat za'fiyet ve hastalık devam ediyor.

Latif ve manidar bir tevafuktur ki; dünkü gün masumların mecmuası elime geçti, açtım. O mecmuanın başında, o masumların bir kumandanı hükmünde ve Medrese-i Nuriye'nin kahramanlarından Marangoz Ahmed'in gayet zînetli ve nakışlı ve dikkatli yazdığı Küçük Sözler başında dercedilmiş gördüm. Mâşâallah Marangoz Ahmed dedim, masumların çavuşu olmuş. Aynı günde bir mektubu elime geçti, açtım. Marangoz Ahmed'in gönderdiğimiz mektubları arkadaşlara gecede okumak zamanında, iki çekirge mektubun başına gelip tâ bitinceye kadar dinlemelerini gördüm. Birkaç gün evvel biz mektubu yazarken, iki güvercin, mektubun makbuliyetini ve müjdeci

serçe ve kuddüs kuşlarının müjdelerini tasdik ettikleri gibi; Marangoz'un iki çekirgeleri de güvercinleri ve müjdeci kuşları tasdik ederek, biz dahi Risale-i Nur'u tanıyoruz diye, lisan-ı halleri ifade ediyor diye latif ve manidar tevafuk olmuş.

Bu münasebetle, o mecmua içinde mübarek kahramanlardan Küçük Ali'nin biraderzadesi masum ve küçük bir Abdurrahman olan Hâfız Ahmed'in yazdığı Sekizinci Şua'ın Sekizinci Remzinden bir sahife evvel bir fıkra nazarıma değdi. Bir-iki aydır size Risale-i Nur'un makbuliyetine dair yazılan mektublarda şahsımın hisse-i şerefi ve hüneri olmadığını ve sırf bir ikram-ı İlahî olmasına dair yazılan parçayı bu fıkrayı, o fıkraya alâkadar gördüm, size gönderiyorum. Onlara münasib bir yerde ilhak edersiniz. O fıkra, Celcelutiye'nin fevkalâde Risale-i Nur'a verdiği ehemmiyetten şahsımın bir lem'ası, bir hüneri olmadığına dairdir. Şöyle ki; orada demiştim:

Hem ben itiraf ediyorum ki: Böyle makbul bir eserin mazharı olmak, hiçbir vecihle o makama liyakatım yoktur. Fakat küçük ehemmiyetsiz bir çekirdekten, koca dağ gibi bir ağacı halketmek; kudret-i İlahiyenin şe'nlerindendir ve âdetidir ve azametine delildir. Ben kasemle temin ederim ki: Risale-i Nur'u senadan maksadım, Kur'anın hakikatlarını ve imanın rükünlerini teyid ve isbat ve neşirdir. Hâlık-ı Rahîmime hadsiz şükrolsun ki; kendimi kendime beğendirmemiş, nefsimin ayıblarını ve kusurlarını bana göstermiş ve o nefs-i emmareyi başkalara beğendirmek arzusu kalmamış.

Evet kabir kapısında bekleyen bir adam, arkasındaki fâni dünyaya riyakârane bakması, acınacak bir hamakattır ve dehşetli bir hasarettir. Cenab-ı Hak beni böyle hasaretlerden muhafaza eylesin, âmîn!

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua eder ve dualarını rica ederiz.

* * *

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim!

Sizin mübarek Ramazanınızı ve Leyle-i Kadrinizi ve bayramınızı bütün ruh u canımızla tebrik ve tes'id ediyoruz. Cenab-ı Erhamürrâhimîn, emsal-i kesîresiyle sizleri müşerref eylesin, âmîn!

Bu Ramazan-ı Şerifte gerçi bir tesmim neticesinde ziyade sıkıntı ve ızdırab çektimse de Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, sabır ve tahammül ihsan eyledi. Ve hastalığın ehemmiyetli sevabı da ızdırabın

verdiği gaflet noktalarını izale eyledi. Dualarınız berekâtıyla, bu defa da o tesmimden tam kurtuldum. Fakat verdiği za'fiyet ve sarsıntı, arasıra sıkıntı verir.

Size yazmıştım ki: Nasıl "Hizb-i Nuriye" Risale-i Nur'un ve Âyet-ül Kübra'nın bir hülâsasıdır; öyle de on dakika zarfında Hizb-i Nuriye'nin bir hülâsası, bu Ramazan-ı Şerif'in feyzinden ve Ramazan'da te'lif edilen ve yeni intişar eden Ramazaniye Risalesi olan Âyet-ül Kübra'nın otuzüç mertebe-i vücub u vücud ve tevhid otuzüç elsine-i külliye ile tezahür ettiği gibi; ruh ve hayal ve kalb o noktadan öyle bir inbisat ve inkişaf etti ki, herbir mertebenin söylediği "Lâ ilahe illallah" şehadetini dediğim vakit, o küllî lisan benim oluyor gibi azametli bir tevhid hissettiğimden, "Âyet-ül Kübra" güneş gibi iman nurlarını ruhlara telkin edebilir. Şeksiz şübhesiz kanaat ettim ve gördüm ve İmam-ı Ali'nin (R.A.) ona verdiği ehemmiyetin sırrını bildim.

Bu defa Isparta umum şakirdlerinin hissiyatı ile Risale-i Nur kahramanı Hüsrev'in yazdığı mektub, gerçi hakkım olmayarak bana ziyade hisse vermiş, fakat Isparta ve civarı kahraman şakirdlerinin tam derece-i irtibatlarını ve Risale-i Nur'un tam kıymetini gösterdiğinden ve mektublarım içinde ve Lâhika'ya, hem daha münasib gördüğünüz makamlarda yazmağa lâyıktır. Size bir sureti yeni hurufla gönderiliyor. Pek çok alâkadar olduğum Kastamonu ve içindeki ehemmiyetli kardeşlerim, Isparta şakirdleriyle vasıta-i irtibat Mustafa Osman, hakikaten az bir zamanda çok ehemmiyetli bir iş görmesinden, birinci saftaki haslar içine girmeğe hak kazanmış. Demek ihlası tamdır ki, az bir zamanda çok zaman işini gördü. Cenab-ı Hak onun emsalini o havalide çoğaltsın, sebat ve selâmet versin, âmîn.

Umum kardeşlerime ve hemşirelerime birer birer selâm ve tebrik ve dua ediyorum.

Said Nursî

* * *

[Gayet ehemmiyetli iki mes'eleyi; sizlere -zekâvetinize itimaden-Risale-i Nur'da müteferrikan parçaları bulunmalarına binaen, gayet muhtasar konuşacağım.]

Birincisi: Risale-i Nur'un hakikî ve hakikatlı bir şakirdi bulunan ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın kâtibi, bu defa yazdığı mektubda, haddimden bin derece ziyade hüsn-ü zannına istinaden, bir hakikat

soruyor. Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin gayet ehemmiyetli ve kudsî vazifesini ve hilafet-i nübüvvetin de gayet ulvî vazifelerinden bir vazifesini benim âdi şahsımda, üstadı noktasından bir cilvesini gördüğünden, bana o hilafet-i maneviyenin bir mazharı nazarıyla bakmak istiyor.

Evvelâ: Bâki bir hakikat, fâni şahsiyetler üstüne bina edilmez. Edilse, hakikata zulümdür. Her cihetle kemalde ve devamda bulunan bir vazife, çürümeye ve çürütülmeye maruz ve mübtela şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, vazifeye ehemmiyetli zarardır.

Sâniyen: Risale-i Nur'un tezahürü, yalnız tercümanının fikriyle veyahut onun ihtiyac-ı manevî lisanıyla Kur'andan gelmiş, yalnız o tercümanın istidadına bakan feyizler değil; belki o tercümanın muhatabları ve ders-i Kur'anda arkadaşları olan hâlis ve metin ve sadık zâtların o feyizleri ruhen istemeleri ve kabul ve tasdik ve tatbik etmeleri gibi çok cihetlerle o tercümanın istidadından çok ziyade o Nurların zuhuruna medar oldukları gibi, Risale-i Nur'un ve şakirdlerinin şahs-ı manevîsinin hakikatını onlar teşkil ediyorlar. Tercümanının da içinde bir hissesi var. Eğer ihlassızlıkla bozmazsa, bir tekaddüm şerefi bulunabilir.

Sâlisen: Bu zaman, cemaat zamanıdır. Ferdî şahısların dehâsı, ne kadar hârika da olsalar, cemaatın şahs-ı manevîsinden gelen dehâsına karşı mağlub düşebilir. Onun için, o mübarek kardeşimin yazdığı gibi, âlem-i İslâmı bir cihette tenvir edecek ve kudsî bir dehânın nurları olan bir vazife-i imaniye; bîçare, zaîf, mağlub, hadsiz düşmanları ve onu ihanetle, hakaretle çürütmeye çalışan muannid hasımları bulunan bir şahsa yüklenmez. Yüklense, o kusurlu şahıs ihanet darbeleriyle düşmanları tarafından sarsılsa; o yük düşer, dağılır.

Râbian: Eski zamandan beri çok zâtlar, üstadını veya mürşidini veya muallimini veya reisini kıymet-i şahsiyelerinden çok ziyade hüsnü zan etmeleri, dersinden ve irşadından istifadeye vesile olması noktasında o pek fazla hüsn-ü zanlar bir derece kabul edilmiş, hilafı vakıadır diye tenkid edilmezdi. Fakat şimdi, Risale-i Nur şakirdlerine lâyık bir üstada muvafık bir ulvî mertebe ve fazileti; bîçare, kusurlu bu şahsımda kabul ettikleri sebebiyle gayret ve şevkleriyle çalışmaları, bu noktada haddimden ziyade hüsn-ü zanları kabul edilebilir. Fakat Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin malı olarak elimde bulunuyor diye

bilmek gerektir. Fakat başta zındıklar ve ehl-i dalalet ve ehl-i siyaset ve ehl-i gaflet, hattâ safi-kalb ehl-i diyanet şahsa fazla ehemmiyet verdikleri cihetinde, haksızlar o şahsı çürütmekle hakikatlara darbe vurmak ve o Nurlara, benim gibi bir bîçareyi maden zannederek bütün kuvvetleriyle beni çürütüp, o nurları söndürmeye ve safi-kalblileri de inandırmaya çalışıyorlar. Ezcümle, İkinci Mes'elede bir hâdise bu hakikatı gösteriyor.

İkinci Mes'ele: Bayramın ikinci gününde, teneffüs için kırlara çıktığım zaman, ehemmiyetli bir memur tarafından beş vecihle kanunsuz bir taarruza maruz kaldım. Cenab-ı Hak rahmet ve keremiyle, belime, başıma yüklenen Risale-i Nur eczalarını ve ruhuma ve kalbime yüklenen şakirdlerinin haysiyet ve izzet ve rahatlarını muhafaza için, fevkalâde bir tahammül ve sabır ihsan eyledi. Yoksa bir plân neticesinde beni hiddete getirip Risale-i Nur'un, bahusus "Âyet-ül Kübra"nın fütuhatına karşı bir perde çekmek olduğu tahakkuk etti. Sakın, sakın hiç kederlenmeyiniz, merak etmeyiniz, hem telaş etmeyiniz, hem bana acımayınız. Şeksiz şübhesiz inayet-i İlahiye perde altında bizi muhafaza etmekle عَسَى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ ayetine mazhar etsin.

Onların o plânları da yine akîm kaldı. Fakat bu vilayette, doğrudan doğruya büyük bir makamdan kuvvet alıp şahsımla uğraşanlar var. Eğer mümkün olsa, buranın havasıyla hiç imtizac edemediğim cihetini vesile edip, münasib bir yere naklime, Denizli mahkemesini ve Ankara Temyiz Mahkemelerini vasıta yapıp çalışmak lâzım geliyor. Ben kendim yapamadığım için, benden bana daha ziyade alâkadar Denizli dostları teşebbüs etseler iyi olur. Hiç olmazsa oranın hapsine, bir daha bahane ile beni alsınlar.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık, çok mübarek, çok faal, çok hâlis, çok kıymetdar kardeşim Hüsrev!

Senin bayramın ikinci gününde elime geçen mektubun bir güvercin haber veriyor gibi geldiği aynı günde beni çok müteessir eden hâdise-i taarruziyeden neş'et eden elemlerime, kederlerime bir merhem, bir ilâç hükmüne geçti; bu manayı hatıra getirdi: "Sana ihanet eden ehemmiyetsiz adamlara karşı, Gül ve Nur fabrikasının kahramanlarının hârikulâde hürmet ve ihtiramları varken böyle bir-iki vicdansızın hakaretine değil, milyonlarca düşmanların ihanetlerine karşı gelebilir ve hükümden ıskat edebilir." diye kalbime geldi. Fakat kendi şahsıma baktım ki; kurumuş, çürümüş, vazifesi bitmiş bir hurma çekirdeği hükmünde iken, Risale-i Nur bahçesinde bir derece o çekirdekten tezahür eden meyvedar, muhteşem koca bir ağaç nazarıyla baktığınızı gördüm. Sizin fevkalâde hüsn-ü zannınız o ağaçtan ileri geldiğini ve çekirdeğin de bir cihette, bir nevi vesile olduğu cihetinde hüsn-ü zanna mazhar olmuş gördüm.

O mektubun birinci sahifesi güzeldir; ben de iştirak ediyorum. İkinci sahifede birkaç yerde kalem karıştırdım, ta'dil ettim. Ezcümle: Hazret-i Hasan Radıyallahü Anh'ın altı aylık hilafeti ile beraber Risale-i Nur'un Cevşen-ül Kebir'den ve Celcelutiye'den aldığı bir kuvvet ve feyizle vazife-i hilafetin en ehemmiyetlisi olan neşr-i hakaik-i imaniye noktasında Hazret-i Hasan Radıyallahü Anh'ın kısacık müddetini uzun bir zamana çevirerek tam beşinci halife nazarıyla bakabiliriz. Çünki adalet-i hakikiye ile bu asırda insanları mes'ud edebilir bir istidadda bulunan, Risale-i Nur'dur ve onun şahs-ı manevîsi, Hazret-i Hasan Radıyallahü Anh'ın bir muavini, bir mütemmimi, bir manevî veledi hükmündedir diye senin mektubunu ta'dil ettim. Buna kıyasen, sana vekaleten bir-iki yerde kalem karıştırdım. Fakat aynı günde mahkeme, kitablarım içinde bana teslim ettikleri mektublar müsveddeleri ve onların üstünde yeşil kalemle işaretlerine göre çok ehemmiyet verdikleri o müsveddeler içinde bu size yazdığım noksan bir parçayı gördüm; fesübhanallah dedim. Mektubuna benimle cevab ver diye manasını aldım. Belki bu parça Lâhika'ya girmiş, ben de size aynını yazıyorum. Parça budur:

"Benim çok kusurlu şahsıma hüsn-ü zan ile verdiğiniz makamlar cihetinde değil; belki vazifeye, hizmete bakıp o noktada bakmalısınız. Perde açılsa, benim baştan aşağıya kadar kusurat ile âlûde mahiyetim, benden kaçmağa bir vesile olur. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için, şahsiyetime karşı haddimin pek fevkinde tasavvur ettiğiniz makamlara irtibatınızı bağlamayınız. Ben size nisbeten kardeşim, mürşidlik haddim değil. Üstad da değilim, belki ders arkadaşıyım. Ben sizin, kusuratıma karşı şefkatkârane dua ve

himmetinize muhtacım. Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenab-ı Hakk'ın ihsan ve keremiyle sizlerle gayet kudsî ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymetdar ve her ehl-i imana menfaatli bir hizmette, taksim-i mesaî kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesanüdümüzden hasıl olan bir şahs-ı manevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.

Madem bu zamanda her şeyin fevkinde hizmet-i imaniye bir kudsî vazifedir; hem kemmiyet, keyfiyete nisbeten ehemmiyeti azdır; hem muvakkat ve mütehavvil siyaset daireleri ebedî, daimî, sabit hizmet-i imaniyeye nisbeten ehemmiyetsizdir, mikyas olmaz. Risale-i Nur'un talimatı dairesinde bize bahşettiği feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddimden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ile müfritane âlî makam vermek yerine, fevkalâde sadakat ve sebat ve müfritane irtibat ve ihlas lâzımdır. Onda terakki etmeliyiz." Elhak, bunda tam terakki etmişsiniz. (Parça bitti)

* * *

Aziz, sıddık, sebatkâr, muhlis kardeşlerim!

Hem maddî hem manevî, hem nefsim hem benimle temas edenler gayet ehemmiyetli benden sual ediyorlar ki: "Neden herkese muhalif olarak -hiç kimsenin yapmadığı gibi- sana yardım edecek çok ehemmiyetli kuvvetlere bakmıyorsun? İstiğna gösteriyorsun? Ve herkes müştak ve talib olduğu ve Risale-i Nur'un intişarına, fütuhatına çok hizmet edeceğine o Risale-i Nur şakirdlerinin hasları müttefik oldukları ve senden kabul ettikleri büyük makamları kabul etmiyorsun? Şiddetle çekiniyorsun?"

Elcevab: Bu zamanda ehl-i iman öyle bir hakikata muhtaçtırlar ki; kâinatta hiçbir şeye âlet ve tâbi' ve basamak olamaz ve hiçbir garaz ve maksad onu kirletemez ve hiçbir şübhe ve felsefe onu mağlub edemez bir tarzda iman hakikatlarını ders versin. Umum ehl-i imanın bin seneden beri teraküm etmiş dalaletlerin hücumuna karşı imanları muhafaza edilsin.

İşte bu nokta içindir ki, dâhilî ve haricî yardımcılara ve ehemmiyetli kuvvetlerine, Risale-i Nur ehemmiyet vermiyor, onları arayıp tâbi' olmuyor.. tâ avam-ı ehl-i imanın nazarında, hayat-ı dünyeviyenin bazı gayelerine basamak olmasın ve doğrudan doğruya hayat-ı bâkiyeden

başka hiçbir şeye âlet olmadığından, fevkalâde kuvveti ve hakikatı, hücum eden şübheleri ve tereddüdleri izale eylesin.

"Amma manevî ve makbul ve zararsız ve bütün ehl-i iman ve hakikatın istedikleri nuranî makamlar ve uhrevî rütbelerden, hâlis kardeşlerimizden hüsn-ü zanla verilen ve ihlasınıza zarar gelmediği halde, eğer kabul etsen reddedilmeyecek derecede senedler, hüccetler bulunduğu halde; sen değil tevazu ve mahviyetle, belki şiddet ve hiddetle ve o makamı sana veren kardeşlerinin hatırını kırmakla o rütbelerden ve makamlardan kaçıyorsun?"

Elcevab: Nasılki ehl-i hamiyet bir insan, dostların hayatını kurtarmak için kendini feda eder; öyle de ehl-i imanın hayatı ebediyelerini tehlikeli düşmanlardan muhafaza etmek için, lüzum olsa -hem lüzum var- kendim değil yalnız lâyık olmadığım o makamları, belki hakikî hayatıı ebediyenin makamlarını dahi feda etmeye, Risale-i Nur'dan aldığım ders-i şefkat cihetiyle terkederim. Evet her vakit, hususan bu zamanda ve bilhâssa dalaletten gelen gaflet-i umumiyede, siyaset ve felsefenin galebesinde ve enaniyet ve hodfüruşluğun heyecanlı asrında, büyük makamlar herşeyi kendine tâbi' ve basamak yapar. Hattâ dünyevî makamlar için dahi mukaddesatını âlet eder. Manevî makamlar olsa, daha ziyade âlet eder. Umumun nazarında kendini muhafaza etmek ve o makamlara kendini yakıştırmak için bazı kudsî hizmetlerini ve hakikatları basamak ve vesile yapıyor diye itham altında kalıp, neşrettiği hakikatlar dahi tereddüdler ile revacı zedelenir. Şahsa, makama faidesi bir ise, revaçsızlıkla umuma zararı bindir.

Elhasıl: Hakikat-ı ihlas, benim için şan ü şerefe ve maddî ve manevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni men'ediyor. Hizmet-i Nuriyeye gerçi büyük zarar olur; fakat kemmiyet keyfiyete nisbeten ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir hâdim olarak, hakikat-ı ihlas ile, herşeyin fevkinde hakaik-i imaniyeyi on adama ders vermek, büyük bir kutbiyetle binler adamı irşad etmekten daha ehemmiyetli görüyorum. Çünki o on adam, tam o hakikatı herşeyin fevkinde gördüklerinden sebat edip, o çekirdekler hükmünde olan kalbleri, birer ağaç olabilirler. Fakat o binler adam, dünyadan ve felsefeden gelen şübheler ve vesveseler ile, o kutbun derslerini hususî makamından ve hususî hissiyatından geliyor nazarıyla bakıp, mağlub olarak dağılabilirler. Bu mana için hizmetkârlığı, makamatlara tercih ediyorum.

Hattâ bu defa bana beş vecihle kanunsuz, bayramda, düşmanlarımın plânıyla bana ihanet eden o malûm adama şimdilik bir bela gelmesin diye telaş ettim. Çünki mes'ele şaşaalandığı için, doğrudan doğruya avam-ı nâs bana makam verip hârika bir keramet sayabilirler diye, dedim: "Ya Rabbi, bunu ıslah et veya cezasını ver. Fakat böyle kerametvari bir surette olmasın." Bu münasebetle bir şeyi beyan edeceğim. Şöyle ki:

Bu defa mahkemeden bana teslim olunan talebelerin mektubları içinde, çok imzalar üstünde bulunan bir mektub gördüm; belki Lâhika'ya girmiş. Risale-i Nur'un şakirdlerinin maişet cihetindeki bereketine ve bazıların tokatlarına dairdi. Burada, aynen Kastamonu'daki tokat yiyenler gibi şübhe kalmamış; beş adam, aynen burada da tokat yediler. 5(*)

Risale-i Nur'un bir kâtibi dedi ki: "Neden dostların kusuratına tokat gelir. Hücum eden düşmanlara bu tarzda gelmiyor?"

Elcevab: Memur olmayan veya hususî, şahsı itibariyle hıyanet eden, hususî tokat yer. Bu nevi vukuat pek çoktur. Ve tam sadakat edenlerde, maişetindeki bereket ve kalbindeki rahat cihetinde ikramlara mazhar olanlar dahi pek çoktur. Eğer memur ise, kanun namına kanunsuz hıyanet eden, ilişen; o memlekete, o bîçare ahaliye bir umumî tokada vesile olur. Ya zelzele, ya yağmursuzluk, ya hastalık, ya fırtına gibi umumî belalara bir vesile olur. Kendisi, zahiren hususî tokat yememiş gibi görünüyor.

Hem eğer dinsizlik hesabına, imanî hizmetimize ilişenler olsa اَلظُّلُمُ الطُّلُمُ وَالْكُفْرُ يَدُومُ لَا لَكُفْرُ يَدُومُ لَا يَدُومُ وَالْكُفْرُ يَدُومُ لَا لَكُفْرُ يَدُومُ لَا لَا يَدُومُ وَالْكُفْرُ يَدُومُ zulümleri -büyük olduğu için- âhirete te'hir edilir; ekseriyetçe küçük zulümler gibi cezaları dünyaca ta'cil edilmez.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

* * *

Ankara'da bulunan Emniyet-i Umumiye Müdürü Bey'e!

[Yirmi senedir gayr-ı resmî, hem haps-i münferid, hem tecrid-i mutlak içinde bulunduğu ve sebebsiz evham yüzünden emsalsiz tazyik gördüğü halde sükût eden bir bîçare ile resmî değil, hakikî ve ciddî görüşmek istersen az sizinle konuşacağım.]

Evvelâ: İki sene, iki mahkeme, yirmi sene hayatımın eserlerini, mektublarını tedkikten sonra, idare ve asayiş aleyhinde hiçbir madde bulunmadığına ve bulmadıklarına delil; mahrem ve gayr-ı mahrem bütün kitablarımı beraetimle beraber iade etmeleri cerhedilmez bir hüccettir, bir seneddir.

Yirmi seneden evvelki hayatım ise, bu vatan ve millet lehinde fedakârane sarfolunduğuna delil, eski harb-i umumîde gönüllü alay kumandanı olarak başkumandanın takdiratı altında hizmetlerimle ve harekât-ı milliyede fevkalâde hizmetimi Ankara'daki hükûmet reisleri takdir ile ve Meclis-i Meb'usan beni orada görmekle alkışlamasıdır.

Demek bu yirmi senede bana verilen azab, bütün bütün kanunsuz ve keyfî bir muameledir. Bu yirmi sene kırk bayramımı münzevi, yalnız geçirdim. Artık yeter! Kabir kapısındayım, beni dünyaya baktırmayınız.

Hem emniyet-i umumiye reisi olduğunuz cihetle, benim hizmetime taraftar olmanız lâzım. Çünki mahkemelerce sabit olduğu gibi, Risale-i Nur'un dersleri, dünyaya baktığı vakit bütün kuvvetleriyle asayişin temellerini muhafaza etmek, korumak ve fesad ve ihtilâllerin önünü kesmek olmasından, kudsî ve manevî inzibat komiserleri hükmünde olduğuna delil, üç vilayet zabıtalarını işhad edebilirim. Risale-i Nur'un dersini işitenler, polisten ziyade asayişe hizmet ettiklerini ehl-i insaf zabıtalar anlamışlar.

Bu âhirde pek ziyade, ahaliyi memurlar benimle görüşmekten ürkütmek cihetiyle anladım ki, hakkımda haddimden fazla ve lâyık olmadığım teveccüh-ü ammeyi kırmak için imiş. Ben de size bunu kat'iyyen beyan edip ve has kardeşlerime mahremce yazdığım mektublarda teveccüh-ü ammeyi kat'iyyen -mesleğimize ve ihlasımıza muhalif olduğu için- şahsıma kabul etmiyorum ve reddediyorum. Ve o hususta, çok has kardeşlerimin de hatırlarını kırmışım. Yalnız Kur'an-ı Hakîm'in hakikatını emsalsiz bir surette tefsir eden Risale-i Nur'un kıymetini gösteren eski zâtların gaybî haberlerini kabul edip yazmışım. Ve kendim âdi bir hizmetkâr olduğumu isbat etmişim. Farz-ı muhal olarak bu teveccüh-ü ammeye taraftar olsam da, asayiş lehinde hizmet edecek ve sizin gibi asayiş memurlarına faidesi dokunacak.

Madem ölüm öldürülmüyor; hayattan çok ziyade ehemmiyetli bir mes'eledir. Yüzde doksanı bu hayatın selâmetine çalışıyorlar; biz Risale-i Nur şakirdleri de, herkesin başına muhakkak gelecek olan ölümün dehşetli hücumuna karşı mücadele ediyoruz. Hadsiz şükür olsun ki; şimdiye kadar o ölüm i'dam-ı ebedîsini, yüzbinler adam hakkında terhis tezkeresine Risale-i Nur ile çevirdiğine yüzbinler şahid gösterebiliriz. Bu hakikat nokta-i nazarından sizin gibi vatanperver, milliyetperverler bizi teşviklerle alkışlaması lâzım gelirken, evhamlarla ittiham altına alıp tarassudlarla taciz etmek, ne kadar insaftan ve hamiyetten uzak olduğunu insafınıza havale ediyorum.

Gayr-ı resmî tecrid ve haps-i münferidde Said Nursî

* *

Afyon Emniyet Müdürlüğü'ne

Ben sizin insaniyet ve vicdanınıza itimaden, mahrem işlerimi size beyan ediyorum. Hem vazife itibariyle siz, bizimle pek çok alâkadarsınız. Çünki Risale-i Nur'un asayiş noktasında yirmi seneden beri yüzbin şakirdinden hiçbir vukuat olmadığı gibi; pek çok zabıta memurlarının itiraflarıyla ve bir şey aleyhimizde kaydetmemeleriyle, bunu isbat eder. Buraya, Ankara emniyet-i umumiye müdürü geldiğini bir çocuktan işittim. Her halde benim halimi soracak diye bir şey kaleme aldım ki, rahatsızlığım münasebetiyle ona konuşmak yerinde takdim edeyim. Birden gittiğini işittim. Size leffen onu gönderiyorum; münasib görseniz, bera-yı malûmat ona gönderirsiniz. Ben dünya işlerini bilmiyorum, halklar ile görüşemiyorum. Senden başka burada kimsem yok ki re'yini alayım. Benim şahsıma ait mes'ele gerçi çok ehemmiyetsizdir, cüz'îdir; fakat Risale-i Nur'a ait mes'ele; bu vatan ve millette pek çok ehemmiyeti var.

Size kat'iyyen ve çok emarelerle ve kat'î kanaatımla beyan ediyorum ki; gelecek yakın bir zamanda, bu vatan, bu millet ve bu memleketteki hükûmet, âlem-i İslâm'a ve dünyaya karşı gayet şiddetle Risale-i Nur gibi eserlere muhtaç olacak; mevcudiyetini, haysiyetini, şerefini, mefahir-i tarihiyesini onun ibrazıyla gösterecektir.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Aliköyü'nde Risale-i Nur şakirdlerinden Ali Efendi, münafıklar hakkında bir âyet-i kerimeyi soruyor. Şimdi zamanım izaha müsaid olmadığı için kısaca bir-iki cümle beyan ediyorum.

"Münafik öldükten sonra namazı kılınmaz." mealindeki âyet, o zamandaki ihbar-ı İlahî ile bilinen kat'î münafıklar demektir. Yoksa zan ile, şübhe ile, münafik deyip namaz kılmamak olmaz. Madem "Lâ ilahe illallah" der, ehl-i kıbledir. Sarih küfür söylemese veyahut tövbe etse, namazı kılınabilir. O Aliköy'de Alevîler çok olduğunu ve bir kısmı Râfizîliğe kadar gidebilmesi nazarıyla, onların en fenası da, münafik hakikatına dâhil olmamak lâzım gelir. Çünki münafik itikadsızdır, kalbsizdir ve vicdansızdır, Peygamber (A.S.M.) aleyhindedir. (Şimdiki bazı zındıklar gibi.) Alevî ve Şiîlerin müfritleri ise; değil Peygamber (A.S.M.) aleyhinde, belki Âl-i Beyt'in muhabbetinden, ifratkârane muhabbet besliyorlar. Münafıkların tefritlerine mukabil, bunlar ifrat ediyorlar. Hadd-i Şeriattan çıktıkları vakit, münafik değil ehl-i bid'a fâsık oluyorlar; zındıkaya girmiyorlar. oluvorlar. Hazret-i Ali Radıyallahü Anh yirmi sene hürmet ettiği ve onlara şeyhülislâm mertebesinde onların hükmünü kabul ettiği Ebu Bekir, Ömer, Osman (Radıyallahü Anhüm)e ilişmeseler, Hazret-i Ali Radıyallahü Anh o üç halifeye hürmet ettiği gibi, onlar da hürmet etseler, farz namazını kılsalar yeter.

Hem madem Risale-i Nur şakirdlerinin en büyük üstadı, Peygamber'den (A.S.M.) sonra Celcelutiye'nin şehadetiyle İmam-ı Ali Radıyallahü Anhu'dur; onun muhabbetini dava eden Şiîler, Alevîler, Risale-i Nur'un derslerini Sünnîlerden ziyade dinlemeseler, Âl-i Beyt'e muhabbet davaları yanlış olur. Zâten kaç sene evvel, o Alevî köyünde üç Ali'nin himmetiyle masumlar Risale-i Nur'u şevk ile yazmalarını işittim. Hattâ o zamanda, o köyü de duama dâhil etmiştim. İnşâallah yine orada imam olmak istenilen kardeşimiz Ali'nin himmetiyle ve Hâfız Ali'nin (R.H.) vârisi Küçük Ali gibi kardeşlerimizin gayretiyle, onların hakkındaki dualarım boş gitmeyecek; o köydeki iki kısım Sünnî, Alevî ittifak edecek.

* * *

Geçen hâdise-i ihanetten merak etmeyiniz. O hâdise söndü, plânları akîm kaldı. O yapan adam da, şimdi kendini nefret-i umumîden kurtarmak için yeminler ile inkâr ediyor. Ben onu, o olduğunu bilmedim. Yoksa ilişmezdim. Zâten iliştiği yoktur. Elini uzattı, başımdaki mendili açtı. Hem de buraya Ankara emniyet müdür-ü umumîsi mühim memurlar ile buraya gelmesini haber aldığı için o

ihanete cesaret etti. O büyük memurlar buraya geldiler. Benim aleyhimde olan vali Rumelili olmasından benimle görüştürmedi. Ben de size gönderdiğim konuşmak parçasını Afyon Emniyet Müdürü vasıtasıyla Ankara'da ona göndermek için, bunun ile melfuf pusla ile Afyon emniyeti dairesine gönderdim. Ben de kat'iyyen müteessir değilim. Zâten ehemmiyeti de kalmadı. Siz de hiç merak etmeyiniz. Hem her şeyde olduğu gibi, bunda da kader-i İlahî benim hakkımda onların o zulmünü ehemmiyetli bir merhamete çevirdiğini kat'iyyen gördüm, Allah'a şükrettim.

Dünkü gün, bayramdan sonra bana göndereceğiniz emanetleri beklerken, mektubunuzu aldım; "Bir iş'ar olmazsa, on gün sonra takdim edeceğiz." cümlesini gördüm. Demek telaş etmişsiniz, onun için göndermediniz. Endişe edilecek bir şey yok. Fakat buraya ehemmiyetli memurlar geldikleri zamanda göndermemek, emanet buraya gelmemek, ihtiyarsız bir güzel ihtiyat olmuş.

* * *

Salahaddin'in pek uzun ve on mektub kadar beni memnun eden ve sadakatine ve sebatina bu firtinalar hiç tesir etmediğini ve daima bir Abdurrahman hükmünde bulunduğunu ve o havalideki kardeşlerimiz fütursuz çalıştıklarını bildiren mektubunu aldım, mâşâallah dedim. Baba ve oğlu İsparta kahramanları gibi sarsılmıyorlar. Fakat şimdi Risale-i Nur'un tab' suretiyle intişarı, hakikî bir ihlas ve kuvvetli bir tesanüd ve birbirinin kusuruna bakmamak lâzım geldiğinden, Kastamonu Vilayetindeki kardeşlerimiz, İsparta'lılara ihlas ve tesanüdde benzemeye mecburdurlar. İnşâallah onlar dahi, şahsî hissiyatlarını bu kudsî hizmetin zararına istimal etmeyecekler.

Hem gerçi Risale-i Nur, parlak ve kuvvetli hakikatlarıyla serbestiyetini kazanmış ve düşmanlarını bir cihette mağlub etmiş, fakat eskiden ziyade ihtiyata ihtiyacımız var. Çünki münafık düşmanlar durmuyorlar, bahaneler arıyorlar, hükûmeti iğfale çalışıyorlar.

Salahaddin hususî, kendine ait bir mes'eleyi soruyor. Dünya, hayatı içtimaiyeye bağlanmak istiyor. Madem o haslar içindedir, kat'iyyen Risale-i Nur'un hizmetine zararı varsa, girmeyecek. Eğer bilse ki; o refika-i hayatını bazı has kardeşlerimiz gibi Risale-i Nur'un hizmetinde yardımcı olarak çalıştırsa, o hayata girebilir. Çünki hasların hayatı, Risale-i Nur'a aittir ve şahs-ı manevîsini temsil eden şakirdlerinin

tensibiyle kayıd altına girebilir. Peder ve vâlidesinin re'yleri de varsa, inşâallah zararı olmaz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Merak etmeyiniz, telaş edilecek bir şey yok. Yalnız bayramdan sonra Ankara emniyet-i umumî müdürü, mühim memurlarla buraya gelmeleri ve bir cihette benimle de gizli alâkadar bir surette gelmesinden evvel bir kumandan, onların gelmesinden cesaret alıp hafifçe bana ilişti. Fakat sonra pişman oldular. O büyük memurlar geldikten sonra, mûcib-i endişe birşey olmadı. Tahminimce, bana ait mes'ele bir derece kardeşlerime sirayet etmesi cihetiyle, Feyzi'ye zahiren hafifçe ilişilmiş. Fakat ben merak ediyorum, onu taharri etmekte neyi bahane etmişler? Neyi aramışlar? Tafsilâtı nedir? Madem iki sene tedkikattan sonra üç mahkeme kitab ve mektublarımızı bilâ-istisna bize iade etmiş, biz de dünya siyasetiyle alâkadar olmadığımız onlarca tahakkuk etmiş, daha ne arayabilirler? Olsa olsa hususî, belki kıskançlık eseri veyahut garaz veyahut gizli zındıkların tahrikiyle böyle bazı kanunsuzluklar kanun namına yapılıyor. Bu hallere mukabil, tam metanet ve tesanüd ve sarsılmamak ve telaş etmemek lâzımdır.

* * *

Aziz, sıddık kardeşim!

Câmide az görüştük; lüzumlu bazı şeyler söyleyeceğim, hatırında kalsın.

Evvelâ: Bedre'deki yüz senelik vazifeyi on sene zarfında gören Sabri kardeşimizin samimî dostları olan Hakkı, Hulusi, — Mehmed ve Barla'da Şamlı, Süleyman, Bahri gibi kıymetdar kardeşlerimize benim tarafımdan çok selâm ediyorum.

Sâniyen: Küçük Ali'nin büyük kardeşi mübarek Mustafa'nın Abdurrahman'dan irsiyet aldığı vazifesini, kahraman kardeşi ve mübarek mahdumu o vazifeyi tamamıyla görüyorlar. Onun vazifesi ve hizmeti devam ediyor, merak etmesin. Hâfız Mustafa, elhak merhum Hâfız Ali'nin zamanında onunla beraber ektikleri nuranî tohumların çok mübarek mahsulâtı var. Hem Hâfız Ali'nin (R.H.) vefatından sonra hapiste onun yerinde bana hizmeti, her vakit onu, benim hatırıma getiriyor. Merhum Lütfü'nün ehemmiyetli vârislerinden Abdullah

Çavuş, kahraman Tahirî ile Atabey'i Nurs karyem hükmüne getirmişler. İslâmköy'lü Abdullah, Hâfız Ali (R.H.) zamanında Risale-i Nur'a çok hizmet etmiş. Onlara umumen selâm ediyorum. Mübarek Tahirî'nin küçücük bir Medrese-i Nuriye hükmünde hanesindeki mübareklere dua ediyorum. Yeni bir Hâfız Ali (R.H.) nümunesini gösteren ve Milas'lı Halil İbrahim'in sadakatını andıran İslâmköy'lü Halil İbrahim ve orada ona benzeyen kardeşlerime de pek çok selâm; ve bilhâssa İsparta'da kahraman Rüşdü'nün kahraman kardeşi Burhan bizi çok minnetdar ettiğini ve az bir işle bize ve Risale-i Nur'a pek çok iş gördüğünü söyleyiniz. Zâten sana şifahen söylemiştim, unutma, hususî Zekâi'yi de gör ve de ki: "Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum. Yine Zekâi namında ve suretinde biraderzadem Abdurrahman'ı yine bana verdi." Daha şifahen söylediklerimi sen bilirsin, sen benim mektubumsun.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin bu defa neş'eli güzel mektublarınız, Risale-i Nur'un serbestiyeti ve matbaa kapısıyla intişarı hakkında beni çok mesrur eyledi. Ve kahraman Tahirî'nin yine bu ehemmiyetli işde çalışması için buraya gelmesi, beni şiddetle dünyaya bakmağa sevketti. Kalben dedim: Madem kardeşlerim bu derece istiyorlar, çaresini arayacağız. Gecede kalbime geldi ki: İki ehemmiyetli sebebden, inayet-i İlahiye tam serbestiyet ve eski harflerle tamamını tab'etmek tam müsaade etmiyor:

Birinci sebeb: İmam-ı Ali'nin (R.A.) işaret ettiği gibi, perde altında her müştak, kendi kalemi ile veyahut başka kalemi çalıştırmasıyla büyük bir ibadet ve âhirette şehidlerin kanıyla racihane müvazene edilen mürekkep ile mücahede hükmündeki kitabetle envâr-ı imanı neşretmektir. Eğer tab'edilse, herkes kolayca elde ettiği için, kemal-i merakla ona çalışamaz, bilfiil neşrine hizmet vazifesini kaybeder.

İkinci sebeb: Risale-i Nur'un mühim bir vazifesi, âlem-i İslâmın ekseriyet-i mutlakasının yazısı ve hattı olan huruf-u Arabiyeyi muhafaza etmek olduğundan, tab' yoluyla işe girişilse; şimdi ekser halk yalnız yeni hurufu bildikleri için, en çok risaleleri yeni hurufla tab'etmek lâzım gelecek. Bu ise Risale-i Nur'un yeni hurufa bir fetvası olup, şakirdleri de o kolay yazıyı tercih etmeğe sebeb olur. Onun için şimdiye kadar pek çok müstehak ve lâyık iken, Risale-i Nur'a

serbestiyet verilmemişti. Lillahilhamd şimdi hakikatlarının kuvvetiyle serbestiyeti kazandı. Hattâ eski harfle tab' yasak iken, Âyet-ül Kübra'yı bize teslim ettirip, bir keramet-i ekber gösterdi.

Biz şimdi gayet mühim ve herkese lâzım Meyve ile Hüccetullah-il Baliğa'yı ikisi bir cild olarak yeni hurufla tab'etmek için Tahirî ile İstanbul'a gönderdim. Yalnız Meyve'nin Onuncu ve Onbirinci Mes'elelerini vakit bulamayıp tashihsiz ona verdim. Şayet tab'edilse, o iki mes'eleyi tam tashih edip ona gönderirsiniz.

Hem o iki risale; dâhilde, ya hariçte, aşikâre veya gizli, İstanbul'da veya dışarıda eski harflerle tab'etmek lâzımdır.

Hem Mu'cizat-ı Kur'aniye zeyilleriyle ve Mu'cizat-ı Ahmediye (A.S.M.) dahi zeyilleriyle beraber ikisi bir cild içinde eski harflerle imkân dairesinde ya İstanbul veya başka yerde eski harflerle, tevafuklu Hizb-ün Nuriye, Hizb-ül Kur'an gibi tab'etmesine çalışmak lâzımdır ki; Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın göze görünen tevafuk mu'cizesinin muhafaza ile tab'edilmesine mukaddeme olsun. Fakat teenni ile, meşveret ile, ihtiyat ile bu kudsî mes'eleye çalışmak lâzımdır.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve selâmetlerine dua ederiz. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun, en eski şakirdlerden olan Kâtib Osman ve Halil İbrahim, hiç sarsılmadan, değişmeden sadakatlerinde demir gibi devam edip çoklara da hüsn-ü misal oluyorlar.

* * *

Yirmiyedinci Mektub'un Lâhikasının Zeyli

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu defa şehid merhum Hâfız Ali'nin ehemmiyetli bir vârisi ve Denizli talebelerinin yüksek bir mümessili ve Denizli şehrinin Risale-i Nur'a karşı fevkalâde teveccühünün bir tercümanı kardeşimiz Hasan Feyzi'nin edibane, Risale-i Nur hakkında fevkalâde senakârane pek uzun bir mektubunu aldım. 6(*) Risale-i Nur'un bana teslim olması münasebetiyle, kardeşimiz Hâfız Mustafa'nın çalışması hakkında yazdığım mektubun içinde Risale-i Nur'un çok ehemmiyetli kıymetini surette hiss-i muhtasar bir beyanatıma ve kabl-el mektublarımdaki ehemmiyetli davalarıma bu uzun mektub tam bir izah ve Denizli şehrinin Risale-i Nur lehinde bir kuvvetli şehadeti ve bir şahidi olmak cihetiyle, hem bu zât mekteb fenlerinde çok zaman alâkadar olup kıdemli bir muallim ve âlim olması haysiyetiyle, Risale-i Nur hakkındaki bu parlak şehadeti çok ehemmiyetli gördüm. Yalnız, bana bakan kısımları ya tayy veya ta'dil etmeyi münasib gördüm. Bir, iki, üç yerde de herkese göstermek münasib görmediğimden, çizgi altına aldım ve sizlere de Yirmiyedinci Mektub'un veya lâhikasının bir zeyli olarak gönderdim. Bu parça mektubumu, onun mektubunun başında yazabilirsiniz. Hasan Feyzi kardeşimiz, onun bazı cümlelerini tayyetmemden gücenmesin. Çünki umum talebelere o tayyolunan kısım lâzım değil, hususî bazılarda kalabilir.

Bu zât, doğrudan doğruya hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeyi bir şahsı manevî mahiyetinde, Risale-i Nur şahsıı manevîsinin cesedine girmiş ve eczalarının libasını giymiş bir tarzda, fevkalâde bir sena ile ona hitab ediyor. Ben baktıkça, birden itirazkârane "hüsn-ü zannı pek ziyadedir" tahattur ettiğim dakikada, hakikatıı Kur'aniye manen dedi: "Cesede, libasa bakma; bana bak. O, benim hakkımda konuşuyor.

Doğru söylemiş." Ben daha ilişmedim. Yalnız Risale-i Nur tercümanı hakkında sarihan veya işareten veya kinayeten onun haddinden pek fazla senakârane tabiratı ta'dil etmeye lüzumu var. Başkalar, hususan ehl-i tenkid insanlar nazarında bîçare şahsıma bu nevi hüsn-ü zannını kabul etmemek mesleğimize lâzım geliyor; ta'dilime gücenmesin.

* * *

O (Bedîüzzaman), Nur'un hâdimidir. Eğer dünyayı istese ve dileseydi, kendisine sunulan hediye ve behiyeleri, zekat ve sadakaları ve bu teberru' ve terekeleri alsaydı, bugün bir milyoner olurdu. Fakat o, tıpkı Cenab-ı Ömer'in (R.A.) dediği gibi: Sırtıma fazla yük alırsam, nefs-i nâtıka-i kâinatın kalbi ve Allah'ın habibi Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'a ve yârânı olan kâmil ve vâsıllara yetişemem ve yarı yolda kalırım diyor. "Bütün eşya ve eflâki senin için yarattım habibim!" fermanına, "Ben de senin için onların hepsini terk ve feda ettim!" diye verilen cevab-ı Hazret-i Risaletpenahî'ye ittiba ve imtisalen, o da dünya ve mâfîhayı ve muhabbet ve sevdasını terk ve hattâ terki de terk ederek bütün hizmet ve himmetini ve şu ömr-ü nazeninini envâr-ı Kur'aniyenin intişarına sarf ve hasretmiştir. İşte bunun için, şimdi çektiği bütün zahmetler rahmet, yaptığı hizmetler hikmet olmuş. Celali yüzünden cemalini de gösterip, âlem, bir gülzarı kemal bulmuştur.

"Lütf u kahrı şey-i vâhid bilmeyen çekti azab,

Ol azabdan kurtulup sultan olan anlar bizi."

Niyazi-i Mısrî gibi diyen bu tercüman, her şeyi hoş görerek, katreyi umman, âdemi insan ve nurunu âleme sultan eylemiştir.

Ona "Kürdî" denilmesi ve Kaside-i Hazret-i İmam-ı Ali'de (R.A.) görülen يَا مُدْرِكًا kelimesinin hazf ve kalbiyle "Kürd" îma ve işaretinin bulunması, gerçekten Kürdlüğüne delalet etmez ve onun manevî silsile-i şerafet ve siyadetten tenzil ve teb'idini îcab ettirmez. Bu isnad ve izafe, Kürdistan'da doğup büyüyen ve bu lakabla maruf ve meşhur olan bu zâtın Risalet-ün Nur'un tercümanı olduğunu sırf âleme ilân etmek içindir; yoksa Kürdlüğünü isbat etmek için değildir. Kürdçe bilmesi, o kıyafete girmesi ve öyle görünmesi, kendini setr ü ihfa için olup, hakikî hüviyet ve milliyetini ihlâl ve inkâr mana ve maksadıyla değildir diye düşünüyorum. Âlem-i İslâmiyet ve insaniyete ve

Haremeyn-i Şerifeyn'e asırlarca hizmet eden bu kahraman Türk Milletini onun çok sevmesinde ve hayatının mühim bir kısmını hep Türklerle meskûn olan bu havalide geçirmesinde büyük hikmetler, mana ve mülahazalar olsa gerektir.

Âb-ı rûy-i Habib-i Ekrem için

Kerbelâ'da revan olan dem için

Şeb-i firkatte ağlayan göz için

Râh-ı aşkında sürünen yüz için

Risale-i Nur'a ve Üstada ve İslâm'a zafer ver ya Rabbî!.. Âmîn!

Ey Risale-i Nur! Seni söndürmek isteyen bedbahtların necm-i istikbali sönsün. İzzet ve ikbali ve şan ü şerefi aksine dönsün. Sen sönmez ve ölmez bir nursun.

Boyun bâlâ, gözün şehlâ, gören mecnun seni leyla

Sözün ferşte, gözün Arş'ta, gönül meftun sana cânâ

Nikabın nur, nigâhın nur, kitabın nur senin ey nur

Bağın Nursî, huyun munis, özün idris ferd-i yekta

Açılmış gül, öter bülbül, yüzünde var zarif bir tül

قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنَى Yazılmış üstüne nurdan

Sana canın feda etmez mi senden hem görenler hak

Sözün hak, hem özün hak, hem mesleğin hak, hem makamın Kâ'be-tül Ulya.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِؤُا نُورَ اللّهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَاللّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ Üstadım Efendim Hazretleri!

Ben, bu yazıları Risalet-ün Nur'un eli ve kalemi ve dili ile bu hakir kalbime ondan sıçrayan küçük bir kıvılcım parçasıyla yazdım. Kabulünü ve imdad ve ilhamın kesilmemesini rica eder ve hürmetle ellerinizden öper ve dualarınızı beklerim efendim.

Duanıza muhtaç talebeniz Hasan Feyzi (Rahmetullahi Aleyh)

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Size dört mes'eleyi beyan etmek kalbime ihtar edildi:

Birincisi: Hem lisan-ı hal, hem lisan-ı kal ile ve başka tezahüratlarla sorulan bir suale cevabdır.

Deniliyor ki: Madem Risale-i Nur hem kerametlidir, hem tarîkatlardan ziyade iman hakikatlarının inkişafında terakki veriyor ve sadık şakirdleri kısmen bir cihette velayet derecesindeler. Neden evliyalar gibi manevî zevkler ve keşfiyatlara ve maddî kerametlere mazhariyetleri görülmüyor; hem onun talebeleri de öyle şeyler aramıyorlar. Bunun hikmeti nedir?

Elcevab: Evvelâ sebebi, sırr-ı ihlastır. Çünki dünyada muvakkat zevkler, kerametler tam nefsini mağlub etmeyen insanlara bir maksad olup, uhrevî ameline bir sebeb teşkil eder, ihlası kırılır. Çünki ameliuhrevî ile dünyevî maksadlar, zevkler aranılmaz. Aranılsa sırr-ı ihlası bozar.

Sâniyen: Kerametler, keşfiyatlar, tarîkatta sülûk eden âmi ve yalnız imanı taklidî bulunan ve tahkik derecesine girmeyenlere, bazan zaîf olanları takviye ve vesveseli şübhelilere kanaat vermek içindir. Halbuki Risale-i Nur'un imanî hakikatlarına gösterdiği hüccetler, hiçbir cihette vesveselere meydan vermediği gibi, kanaat vermek cihetinde kerametlere, keşfiyatlara hiç ihtiyaç bırakmıyor. Onun verdiği imanıtahkikî; keşfiyat, zevkler ve kerametlerin çok fevkinde olmasından, hakikî şakirdleri öyle keramet gibi şeyleri aramıyorlar.

Sâlisen: Risale-i Nur'un bir esası. kusurunu bilmekle mahviyetkârane yalnız rıza-i İlahî için rekabetsiz hizmet etmektir. Halbuki keramet sahibleri ve keşfiyattan zevklenen ehl-i tarîkatın mabeynindeki ihtilaf ve bir nevi rekabet ve bu enaniyet zamanında ehl-i gafletin nazarında onlara sû'-i zan edip o mübarek zâtları, benlik ve enaniyetle ittiham etmeleri gösteriyor ki; Risale-i Nur'un şakirdleri şahsı için keramet ve keşfiyatlar istememek, peşinde koşmamak lâzım ve elzemdir. Hem onun mesleğinde şahsa ehemmiyet verilmiyor. Şirket-i maneviye ve kardeşler birbirinde tefani noktasında Risale-i Nur'un mazhar olduğu binler keramet-i ilmiye ve intişar-ı hizmetteki teshilât ve çalışanların maişetindeki bereket gibi ikramat-ı İlahiye umuma kâfi gelir; daha başka şahsî kemalât ve kerameti aramıyorlar.

Râbian: Dünyanın yüz bahçesi, fâni olmak haysiyetiyle âhiretin bâki olan bir ağacına mukabil gelemez. Halbuki hazır lezzete meftun kör hissiyat-ı insaniye fâni hazır bir meyveyi, bâki uhrevî bir bahçeye tercih etmek cihetiyle, nefs-i emmare bu halet-i fitriyeden istifade

etmemek için Risale-i Nur şakirdleri ezvak-ı ruhaniyeyi ve keşfiyat-ı maneviyeyi dünyada aramıyorlar.

Risale-i Nur şakirdlerine bu noktada benzeyen eskiden bir zât, haremiyle beraber büyük bir makamda bulundukları halde, maişet müzayakası yüzünden haremi demiş zevcine: "İhtiyacımız şediddir." Birden, altundan bir kerpiç yanlarında hazır oldu. Haremine dedi: "İşte Cennet'teki bizim kasrımızın bir kerpicidir." Birden o mübarek hanım demiş ki: "Gerçi çok muhtacız ve âhirette de çok böyle kerpiçlerimiz var; fakat fâni bir surette bu zayi' olmasın, o kasrımızdan bir kerpiç noksan olmasın. Dua et, yerine gitsin; bize lâzım değil." Birden yerine gitti. Keşf ile gördüler diye rivayet edilmiş.

İşte bu iki kahraman ehl-i hakikat, Risale-i Nur şakirdlerinin dünyaya ait ezvak-ı kerametlere koşmadıklarına bir hüsn-ü misaldir.

İkinci Mes'ele: Tevafuk eğer müteaddid tarzda ve ayrı ayrı cihette birbirini takviye edecek surette olsa, kat'iyyet ve sarahat derecesinde kanaat verebilir. İşte hapisten sonra yazılan bir kısım mektublarımız hem makbul, hem çok ehemmiyetli, hem bu zamanda halk onlara çok muhtaç olduğuna bir emare olarak, yazdığımız zaman -hilaf-ı âdet bir tarzda- serçe kuşunun ve kuddüs kuşunun ve güvercinlerin garib bir tarzda odama gelmeleri ve birbirine tevafuk etmesi ve Milas'ta ehemmiyetli bir kardeşimiz Halil İbrahim'in, kuddüs kuşu bahsi bulunan mektubu aldıkları zaman, aynen, hilaf-ı âdet, kilitli bir odasını açarken kuddüs kuşu oda içerisinde uçmağa çalışması, hem içinde bulunan mektubu, hem bizim kuşlarımıza tevafuku; ve Medrese-i Nuriye'deki şakirdlerin o mektublarımızı okumak zamanında iki çekirge mektubun başına gelip dinlemeleri, sâbık kuşlarda tevafukatına bu küçük kuşlar dahi hem tasdik, hem tevafuk ettikleri gibi; İnebolu'daki kardeşlerimizin imzalarıyla yine mektubumuzu sadık okudukları zaman gayet heyecanlı bir tarzda bir gece kuşu onları korkutup, pencereye el atıp iki kanadı ile pencereyi döğerek lisan-ı hal ile ben de o mektubla alâkadarım, bizi alâkasız zannetmeyiniz diye yine sâbık aynı mes'eleye ve sâbık kuşların alâkadarlıklarına, büyük kuş da tam tevafuk ve tasdik ediyor.

Aynı mes'eleye bu kadar tevafukat $\frac{7}{4}$ (Haşiye) hem mektublardaki mücmelen bahsedilen hakikatların çok ehemmiyetli olmasından ve

nev'-i beşerin bu asırdaki vaziyetine bakması noktasında, acaba kâinat kitabının hâdisat ve mes'eleleri birbiriyle münasebetdarlığını düşünen ve hayali geniş bir ehl-i kalb ve fikir böyle dese, hakkı yok mu ki: Güya beşer gayet kesretli tayyareleriyle ve insan kuşlarıyla, kuşların âlemi olan cevv-i havadaki kuşları hem korkutup, hem kuşlar âleminde acib bir heyecanla nev'-i beşerin gidişatına karşı kuşlar dahi ciddî alâkadarlık gösterip, insanların bu zalim, tahribatçı canavar kuşlarına karşı kimler mukabele edip onları zulümden, tahribden vazgeçirip beşerin menfaatinde ve saadetinde çalıştırmasına çalışan kimlerdir diye Risale-i Nur mes'elelerine alâkadarlık gösteriyorlar denilse, yeri yok mu? İhtimal verilmez mi? Manasız bir hayal denilebilir mi?

Üçüncü Mes'ele: Geçen üç sene evvel Ramazan'da te'lif edilen ve yine bu sene Ramazan'da serbest intişar eden Âyet-ül Kübra'nın bir hülâsası olan Hizb-i Nuriye'yi okudum. Fakat bir saatten fazla çekerdi. Birden o hülâsanın da bir hülâsası, on veya onbeş dakika aynı Ramazan'da tezahür etti. Onu okuduğum zaman, bütün Âyet-ül Kübra'yı okuyorum gibi bir inkişafat-ı imaniye ve تَفَكُّرُ سَاعَةٍ خَيْرُ مِنْ sırrına mazhar iki veya üç sahifelik arabiyy-ül ibare okuyorum. Vakit bulamıyorum, kendi kalemimle size yazayım. İnşâallah bir zaman size yazacağım. O parçayı benim gibi anlayanlar, kendisine mahsus nüshalarından ya Âyet-ül Kübra'ya, ya Hizb-ün Nuriye'nin âhirinde yazar, tesbihattan ve duadan sonra otuzüç defa "Lâ ilahe illallah" tesbihatımızın yerinde -yalnız sabah tesbihatındamanasını düşünerek onu okuyabilir.

Dördüncüsü: İki noktadır:

Birincisi: Isparta kardeşlerimiz, hususan Gül Nur kahramanı Hüsrev, benim bu kış münasebetiyle maddî hacetlerimi merak ediyorlar, yardım etmek istiyorlar. Ben de onlara teşekkürle beraber derim ki: Onların Risale-i Nur'a hizmeti, her şakirdin saadet-i ebediyesine menfaati gibi, benim de hakikî kışım suretinde olan kabrimden sonraki kışta ihtiyacatıma o derece mükemmel yardım ediyorlar ki; bu fâni, muvakkat kışın hacatına yardımdan binler derece ziyadedir. Eğer benim elimden gelse idi, bütün ruh u canımla, kemal-i iştiyak ile bütün onların hacat-ı maddiyesini temine çalışırdım. Beni merak etmeyiniz. İktisad ve kanaat, bana iki hazinedir; tükenmez bitmez.

İkinci Nokta: Bir zaman Küçük İsparta namını alan ve her yerden ziyade, geçen mes'elemizde hapis musibetini çeken İnebolu ve civarı kardeşlerimin gayet güzel ve samimane mektubları, beni çok mesrur kahramanlarından eyledi. Yalnız, Risale-i Nur'un baba-oğulun mesrebleri avrı avrı olduğundan. birbirivle tam imtizac edemediklerinden endişe ediyorum. Baba ne kadar haksız da olsa, oğul onun rızasını tahsil etmeye mecburdur. Oğul da ne kadar serkeş de olsa, baba şefkat-i fitriyesini ona karşı esirgemez ve esirgememeli. Değil böyle baba ve evlâd ve mümtaz seciyeli ve Risale-i Nur'un baş şakirdleri, belki birbirinden çok uzak ve düşman da olsalar Risale-i Nur'un hatırı için Risale-i Nur şakirdlerinin mabeynindeki tefani, birbirini tenkid etmemek, kusurunu afvetmek düsturu ile bu iki kardeşim, dünyevî ve cüz'î ve hissî şeyleri medar-ı münakaşa etmesinler. Pederlik ve veledliğin iktiza ettiği hürmet ve şefkatle beraber, Nur'un şakirdliği iktiza ettiği kusura bakmamak ve afvetmek ve benim çok sevdiğim iki kardeşim -benim hatırım için- birbirini tenkid etmemek lâzım geliyor.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyoruz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Manen maruz kaldığım iki şıklı bir sualin cevabıdır:

Birincisi: "Neden en ziyade senin şahsın hakkında hüsn-ü zan eden ve sana büyük bir makam veren ve Risale-i Nur'la çok kuvvetli irtibatı bulunan ve sen de onları çok sevdiğin halde, hizmet-i Nuriyenin haricinde senin şahsın ile temaslarını istemiyorsun ve senin hakkında fazla hüsn-ü zan beslemeyeni sohbette tercih ediyorsun, daha ziyade iltifat gösteriyorsun, nedendir?"

Elcevab: Otuzüçüncü Söz'ün İkinci Mektub'unda dediğim gibi: Bu zamanda insanlar, ihsanını, muhtaçlara çok pahalı satarlar. Meselâ: Benim gibi bir bîçareyi, sâlih veya veli zannedip, sonra bir ekmek verir ve mukabilinde makbul bir dua ister. Bu kadar fiat vermekten ise, bu ihsanı istemiyorum, diye hediyelerin adem-i kabulüne bir sebeb gösterdiğim gibi; -Risale-i Nur'un has şakirdleri müstesna olarakbaşkaları beni büyük bir makamda bilmekle, kuvvetli bir alâka ve hizmet gösterir. Hem mukabilinde, dünyada, ehl-i velayet gibi nuranî neticeleri ister. Sonra bize hizmeti ile ve alâkası ile manevî ihsan eder.

Böylelerin bu nevi ihsanlarına karşı, istediği fiata sahib olamadığım için mahcub oluyorum. Onlar da ehemmiyetsizliklerimi bildikleri vakit inkisar-ı hayale uğrarlar, belki hizmette fütura düşerler. Gerçi umûr-u uhreviyede hırs ve kanaatsizlik bir cihette makbuldür, fakat mesleğimizde ve hizmetimizde -bazı ârızalar ile- inkisar-ı hayal cihetiyle, şükür yerine, me'yusiyetle şekva etmeğe sebeb olur; belki de hizmetten vazgeçer. Onun için mesleğimizde kanaat, daima şükrü ve metaneti ve sebatı netice verdiği için; ihlas dairesinde, hizmet noktasında çok hırs ve kanaatsizlik gösterdiğimiz halde, neticelerine ve semeratına karşı kanaatla mükellefiz.

Meselâ: Risale-i Nur hizmetiyle Isparta ve civarında binler ehl-i imana fevkalâde kuvvet-i imaniyeyi temin etmek olan bu netice, bizim fevkalâde hizmetimize kâfidir. On kutub derecesinde biri çıksa, bin adamı derece-i velayete sevketse, yine bu neticeyi aşağıya düşürtmez. Nur'un hakikî şakirdleri, bu gibi neticelere kanaat ediyorlar. O büyük kutbun müridlerinin kanaat-ı kalbiyelerini temin eden üstadlarının fevkalâde makamı ve mes'elelerde hükümleri yerine, Risale-i Nur'un sarsılmaz hüccetleri -o müridlerinin kanaatlerinden çok ziyadeşakirdlerine kanaat verdiği gibi; bu halet ve itikad başkasına da sirayet eder, menfaat verir. O müridlerin kanaati ise, hususî ve şahsî kalır.

Hattâ İlm-i Mantık'ta "kaziye-i makbule" tabir ettikleri; yani büyük zâtların delilsiz sözlerini kabul etmektir. Mantıkça yakîn ve kat'iyyeti ifade etmiyor; belki zann-ı galible kanaat verir. İlm-i Mantık'ta bürhan-ı yakînî, hüsn-ü zanna ve makbul şahıslara bakmıyor, cerhedilmez delile bakar ki; bütün Risale-i Nur hüccetleri, bu bürhan-ı yakînî kısmındandır. Çünki ehl-i velayetin amel ve ibadet ve sülûk ve riyazetle gördüğü hakikatlar ve perdeler arkasında müşahede ettikleri hakaik-i imaniye, aynen onlar gibi Risale-i Nur ibadet yerinde, ilim içinde hakikata bir yol açmış; sülûk ve evrad yerinde, mantıkî bürhanlarla ilmî hüccetler içinde hakikat-ül hakaika yol açmış; ve ilm-i tasavvuf ve tarîkat yerinde, doğrudan doğruya İlm-i Kelâm içinde ve İlm-i Akide ve Usûl-üd Din içinde bir velayet-i kübra yolunu açmış ki; bu asrın hakikat ve tarîkat cereyanlarına galebe çalan felsefi dalaletlere galebe ediyor, meydandadır.

Teşbihte hatâ olmasın, nasılki Kur'anın gayet kuvvetli ve mantıkî hakikatı, sair dinleri felsefe-i tabiiyenin savletinden ve galebesinden

kurtarıp onlara bir nokta-i istinad oldu; taklidî ve aklın haricindeki usûllerini de bir derece muhafaza etti. Aynen öyle de: Bu zamanda onun bir mu'cizesi ve nuru olan Risale-i Nur dahi, felsefe-i maddiyeden gelen dehşetli dalalet-i ilmiyeye karşı avam-ı ehl-i imanın taklidî olan imanlarını, o dalalet-i ilmiyenin savletinden kurtarıp, umum ehl-i imana bir nokta-i istinad ve yakın ve uzaklarda olanlara dahi, zabtedilmez bir kal'a hükmüne geçmiştir ki; bu emsalsiz dehşetli dalaletler içinde, yine avam-ı mü'minînin imanını şübhelerden ve İslâmiyetini hakikatsızlık vesveselerinden muhafaza ediyor.

Evet her tarafta, hattâ Hind ve Çin'de ehl-i iman, bu zamanın çok dehşetli dalaletinin galebesinden; acaba İslâmiyet'te bir hakikatsızlık mı var ki, sarsılmış diye şübheye ve vesveseye düştüğü vakit birden işitir ki; bir risale çıkmış, imanın bütün hakikatlarını kat'î isbat eder, felsefeyi mağlub edip zındıkayı susturuyor, diye anlar. Birden o şübhe ve vesvese zâil olup imanı kurtulur ve kuvvet bulur.

Sualin ikinci şıkkı: "Sen, bir mektubunda, şâirane bir latifeyi -yani kuşların, mektublarını yazmak ve okumak zamanında yanınıza ve şakirdlerin yanına gelmelerini o latifeyi- ciddî bir tarzda kardeşlerine yazdın. Halbuki o kuşlar, hal-i âlemi ve Risale-i Nur'un hâdisata karşı faidesini bilecek mahiyetinden uzaktırlar?"

Elcevab: Emir ve izn-i İlahî ve havl ve kuvvet-i Rabbaniye ile, umum hayvanatın melaikeden bir çobanı, bir nâzırı olduğu gibi; kuş taifesinin de bir çobanı var. Onlar bilmese de, emr-i İlahî ile ve ilham-ı Rabbanî ile çobanları onları sevkeder. O sevk-i fitrî ise, kuşlara gelen ilhama dayanır. Kuşlar, ilhama mazhardırlar ki; yaşı bir günlük bir arı yavrusu, havada bir gün mesafede gider; o ilham-ı fitrî ile, o sevk-i Rabbanî ile yolunu şaşırmadan dönüp, gelip yuvasına girer.

Evet nasılki küre-i arz, Risale-i Nur ve şakirdlerine gelen zulme itiraz etti ve cevv-i hava yağmursuzlukla ve soğukla Risale-i Nur'a gelen tazyikat ve müsadereyi tenkid etti ve bulutlar serbestiyetini yağmurlarla alkışladı; elbette kuş nev'i de alâkadar olabilir.

Evet insanın bir kısım sun'î kuşlarının bir bomba yumurtası ile bir köyü harab edip bin adamı mahveden cinayetine ve cehennemî zakkum yumurtaları taşıyan o insanî kuşların tahribçi kısmını; hem küre-i arza, hem nev'-i beşere müstebidane, merhametsiz tahribatına karşı, bu hayvanî kuşlar, tesirli bir surette istikbali tenvir eden Risale-i

Nur'u elbette manen tebrik edip alkışlar, diye suretindeki hâdise, gerçi çok tatlı bir latifedir, fakat çok ince bir hakikat dahi içinde var.

* * *

Kardeşlerim!

Bu defa Meyve Risalesi'nin tam kıymetini bilen ve kendine Meyveci namını veren Risale-i Nur santralcısının yazdığı mektub, beni çok memnun eyledi. Çünki Hulusi, Hakkı gibi yirmi seneye yakın bir zamandan beri mabeynlerinde olan samimane dostluk ve kardeşlik tam devam ve sebat ettiği gibi; onların Risale-i Nur'a karşı alâka ve irtibat ve sadakatları, aynen mabeynlerindeki hâlisane münasebetleri gibi hem devam ediyor, hem metanet kesbediyor, ârızalarla sarsılmıyor. Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum ki; böyle hâlis, muhlis ve başkalara hüsn-ü misal olan sadık şakirdleri Risale-i Nur'a vermiş ki, daimî hakta hulûs ile ve Nur hizmetinde sabır içinde şükrediyorlar. O meyvecinin civarında ismini söylemediğim malûm ve çok alâkadar olduğum kardeşlerim, hususan Barla sıddıkları, beni çok defa hayalen eski zamana ve o memlekete celbediyorlar. Barla ve dağlarında gezdirivorlar. Ben onlarla o yerleriyle çok alâkadarım, ve unutmuyorum. Onlara binler selâm ediyorum.

Kozca hatibi Hasan Şükrü'nün mektubu beni memnun eyledi; selâm ederim. Masumlar, ümmiler, hemşireler ve kalemle çalışanlar başta olarak umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Mahkeme tarafından bana iade edilen ve daha elime geçmeden postadan müsadere edilen mübarekler heyetinin pehlivanı Küçük Ali'nin bir mektubunu gördüm ki; her iki senede bir defa bütün Risale-i Nur'u yazmağa karar vermiş ve yapmış. Bu kahramanlığı ile benim, Risale-i Nur'un birinci şakirdi olan büyük Mustafa'da hakikî bir Abdurrahman'ı ve arkasında çok Abdurrahman'ları göreceğim diye keşfiyatımı tam tasdik etmiş ve o mübarek Mustafa'nın vazifesini tam yapmış. Ve Hâfız Mustafa dahi, Hâfız Ali zamanında tam bir muavini ve vefatından sonra tam bir vârisi olduğunu hapiste gösterdi. Demek

mübarek heyet-i âlîsinde, onsekiz sene evvel ümid ettiğim hizmet-i Nuriyeyi tam yapmışlar ve yapıyorlar. Ektikleri tohumlar, onlar çalışmasalar da, onların bedeline mahsulât veriyor. Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Sizin leyali-i aşere olan mübarek o geçmiş gecelerinizi ve kudsî bayramınızı ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak, rahmet ve keremiyle ve hıfz u himayetiyle ve tevfik ve hidayetiyle, Risale-i Nur'un tab' ve intişarına ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tevafuklu tab'ına sizleri muvaffak eylesin, âmîn!

Sâniyen: Risale-i Nur'un bir hülâsası olan Âyet-ül Kübra ve Hizb-i Nuriye'nin bir hülâsat-ül hülâsası hükmünde otuzüç kelime-i tevhidin namaz tesbihatındaki eskiden beri okuduğum ve Risale-i Nur'un ekser hakikatları namaz tesbihatında inkişaf etmesiyle hayalim fazla tevessü' ederek, o otuzüç kelime-i tevhid herbirisini kâinatın bir tabaka-i mahlukatının lisan-ı haliyle söylediği o kelimeyi ben o lisan ile söylüyorum gibi o küllî lisan-ı hal benim cüz'î lisan-ı kālimin aynı olur. Ben, kemal-i zevk ile okuyorum. Size de suretini gönderiyorum. Benim şübhem kalmadı ki: تَفَكُّرُ سَاعَة ilh... sırrını taşıyan Hizb-i Nuriye'nin onbeş dakika zarfında bu hülâsat-ül hülâsası dahi aynı sırrı taşıyor. Arabî bilmeyenler Âyet-ül Kübra'nın mertebelerini güzelce anlasalar, bu Arabî parça tam anlaşılır. Arabî bilmeyen birkaç defa ikisine baksa, tam anlayacak. Bunu ben yirmidört saatte bir defa, ya sabah namazının tesbihatında veya başka vakitte en ziyade usandığım ve sıkıntı zamanında okuyorum. Bana ulvî bir inşirah verir, usancı izale eder. Âyet-ül Kübra ve Hizb-i Nuriye'nin âhirinde yazılsa, münasib olur. Manidardır ki; Âyet-ül Kübra ve Risale-i Nur'un ekser hakikatları, Ramazan'da ve namaz tesbihatında zuhuru gibi; bu Hülâsat-ül Hülâsa, aynen Ramazan'da ve tesbihatta zuhur etti.

Sâlisen: Bugünlerde haber aldım ki; heyet-i vekile, benim nüfusumu Kastamonu'dan alıp Emirdağı'na nakletmeğe karar vermişler. Anlaşılıyor ki; Risale-i Nur'a ve talebelerine ilişmeğe bahane bulamıyorlar.. yalnız ehemmiyetsiz şahsıma ehemmiyet veriyorlar, kayıdlar altına alıyorlar. Ben de sizi bütün kuvvetimle temin ediyorum ki; ben ruh u canımla, onların Risale-i Nur ve talebelerine ilişmeğe bedel, bana ilişmelerini iftihar ile kabul ediyorum. Güya başka yerlerde birden bana iltihak ediyorlar ve men'ine çare bulamıyorlar; fakat burada tam çare bulmuşlar zannedip böyle muamele oluyor, siz hiç müteessir olmayınız. Benim bu vaziyetim, Risale-i Nur şakirdlerinin fütuhatlarına bir vesiledir. İnayet ve merhamet-i İlahiye, hakkımda ehl-i dünyanın haksızlıklarını büyük bir hayra çevirecek kanaatındayım. Zâten mesleğimizde zaman, mekân sohbetimize mani' olamaz. Şarkta, garbda, hattâ âhirette, berzahta olsa da beraberiz. Meselâ; berzahta Hâfız Ali (R.H.), her gün manen yanımızdadır. Bu hakikata binaen, surî ayrılmağa, hattâ ölüme ehemmiyet vermemeliyiz.

Râbian: Medrese-i Nuriye kahramanlarından Marangoz Ahmed'in bülbülü, gül fabrikasının mübarek gülcü kâtibinin bülbülünü tasdik etmesi pek latif olmuş. Zâten baharda umum kuşlar namına nebatat kafilelerinin erzak-ı hayvaniyeyi getirmelerine karşı bülbüller bir hatibdir ki; onları, kuşlar namına alkışlıyor. Risale-i Nur'un kuşlar tarafından alâkadarlıkları içinde elbette yine başta bülbül görünmek lâzım geliyordu ki, göründü.

Safranbolu'lu muhlis, metin kardeşimiz Mustafa Osman, buradaki kardeşlerime bir-iki mektub gönderdim diyor; mektubların cevabını alamadığından telaş etmiş. Etmesin. İhtiyata binaen ve Isparta vasıtasıyla muhabereye itimaden ona ayrı mektub yazılmamış; merak etmesinler. Kastamonu'lu kardeşlerimiz de telaş etmesinler. Nüfusumun buraya nakli, Kastamonu ve onlarla alâkamı gevşetmez; bilakis daha kuvvetli beni onlarla bağlıyor. Ben, ekser vakitte hayalen ve manen kendimi Kastamonu'nun mübarek dağlarında ve o kardeşlerimin yanında buluyorum.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hakikî vârislerim!

Bayram tebriklerine ait çok mektubları aldım. Herbirine cevab vermeye vaktim, halim müsaade etmiyor. Herbir mektubu, çok kardeşlerimi temsil ederek bir has kardeşimiz yazmış. O mektublarda, tebrikten başka bazı ehemmiyetli noktalar da var; beni mesrur, minnetdar eyledi.

Ezcümle: Gül ve Nur fabrikası namına Hüsrev'in tebrik mektubu, beni sevinçle ağlattırdı. Zâten Hüsrev'in mümtaz bir hâsiyeti budur ki;

şimdiye kadar bana gelen bütün mektublarının hiçbirisi beni incitmiyor.. elîm zamanlarımda da yumuşak geliyor, ruhumu okşuyor. Bu cihette dahi ona şahsım itibariyle çok minnetdarım.

Hulusi-i sâni Sabri'nin, malûm kardeşleri hesabına tebriknamesi beni derinden derine sevindirdi. O has kardeşimizin takdir ve tahsin noktasında ileri olması, Hüsrev ve Hasan Feyzi hakkında çok güzel takdiratı, beni cidden müferrah eyledi. Hasan Feyzi'nin Denizli şakirdlerinin hesabına tebriki dahi onun yüksek irtibatını, kuvvetli alâkasını gösterdi.

Kastamonu fedakârları namına Kastamonu'nun Hüsrev'i ve Rüşdü'sü olan Feyzi ve Emin'in tebrikli mektubu ve Feyzi'nin malûm hâdisede hiçbir endişe verecek bir hal vuku' bulmadığını, bilakis bir teşvik kamçısı hükmüne geçtiğini yazması, bizim endişemizi izale etti.

Nazif'in o havalideki kardeşlerimizin namına tebriki ve Nazif'in sarsılmaz sadakat ve irtibatı ve kuvvetli ümidleri bize tam bir nefes aldırdı. Onun hususî rakibleri bulunduğu için telaşlı idim.

Sadakatı hârika olduğu gibi, cesareti de o nisbette olan Halil İbrahim'in (R.H.) doğrudan doğruya benim adresime gönderdiği tebrikini aldım. Onu ve Nur'un dikkatli avukatı başta olarak onların umumuna selâm ve bayramlarını tebrik ederiz.

Medrese-i Nuriye kahramanlarından Şükrü Efe'nin, kuşların ve serçelerin alâkadarlıklarını gösteren mektubu, kahraman marangozun teyidini teyid etti, bizi de memnun etti.

Atabey kardeşlerimizden, Lütfü vârislerinden Ali Osman'ın mektubundaki sualine cevab vermeğe vakit bulamadık.

İşte bu mezkûr kardeşlerimizin her biri temsil ettikleri kendilerine ve arkadaşlarına ayrı ayrı ruh u canımızla maddî ve manevî bayramlarını tebrik ediyoruz ve büyük Re'fet kardeşimize, binler safalar ile geldin deriz.

Umum kardeşlerime ki, içinde masumlar taifesi ve ümmi ihtiyarlar ve fedakâr hemşireler taifeleri olarak birer birer üçüncü olarak bayramlarınızı tebrik ve selâm ve selâmet ve saadetlerine dua ederek hatm-i mekal ediyorum.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Merhum şehid Hâfiz Ali'nin (R.H.) kitablarıyla beraber bana gelen mübareklerin pehlivanı ve Abdurrahman'ların kahramanı büyük ruhlu Küçük Ali'nin "Sikke-i Tasdik-i Gaybî" namındaki mecmuası çok güzel ve münasibdir. Fakat Lâhika'da ve bilhâssa Emirdağı parçasında, Risale-i Nur'un kerametlerine alâkadar zelzele ve yağmur ve kuşlar bahisleri gibi daha münasib gördüğünüz mektublar o Sikke'nin âhirine girse, daha güzel olur. Bu münasebetle, Mübarekler Heyeti'nin bayramlarını tekrar tebrik ile Küçük Ali'ye bin bârekâllah derim.

Safranbolu bahadırı fedakâr Mustafa Osman'ın buradaki şakirdlere gönderdiği güzel mektubu okudum. Bu zât dahi Hasan Feyzi gibi fevkalâde sadakatini ve hüsn-ü zannını edibane yazmış; fakat Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi yerine bana haddimden çok ziyade makam vermiş. Üstadını kendi parlak âyinesinde çok parlak görmüş. Ben de onun o hüsn-ü zannını bir manevî dua yerinde kabul ettim. Hem onun, hem civarındaki kardeşlerimizin bayramlarını tebrik ederiz.

* * *

Muhterem, sevgili, mübarek kardeşlerim Risale-i Nur talebelerine beyan ediyorum ki:

Risale-i Nur nurdan bir ibrişimdir ki, kâinat ve kâinattaki mevcudatın tesbihatları onda dizilmiştir.

Risale-i Nur âhize ve nâkile ile mücehhez bir radyo-yu Kur'aniyedir ki; onun tel ve lâmbaları, âyine; tel ve bataryaları hükmündeki satırları, kelimeleri, harfleri öyle intizamkârane ve îcazdarane bastedilmiştir ki; yarın her ilim ve fen adamları ve her meşreb ve meslek sahibleri ilim ve iktidarları mikdarında âlem-i gayb ve âlem-i şehadetten ve ruhaniyat âleminden ve kâinattaki cereyan eden her hâdisattan haberdar olabilir.

Risale-i Nur mü'minlere; Kur'an'dan hedaya-yı hidayet, kevneyn-i saadet, mazhar-ı şefaat ve feyz-i Rahman'dır.

Risale-i Nur kâinata, baharın feyzini veren bir âb-ı hayat ve ayn-ı rahmet ve mahz-ı hakikat ve bir gülzar-ı gülistandır.

Risale-i Nur lütf-u Yezdan, kemal-i iman, tefsir-i Kur'an ve bereket-i ihsandır.

Risale-i Nur kâfire hazan, münkire tufan, dalalete düşmandır.

Risale-i Nur bir kenz-i mahfî ve bir sandukça-i cevher ve menba-i envârdır.

Risale-i Nur hakaik-i Kur'an ve mi'rac-ı imandır.

Risale-i Nur Kur'an ve Hadîs'ten sonra sertac-ı evliya, sultan-ül eser ve zübdet-ül meâni ve atâyâ-yı İlahî ve hedaya-yı Sübhanî ve feyyaz-ı Rahmanî'dir.

Risale-i Nur bir bahr-i hakaik ve bir sırr-ı dekaik ve kenz-ül maarif ve bahr-ül mekârimdir.

Risale-i Nur hastalara şifahane-i hikmet ve mâ-i zemzem, sağlara maişet-i hakikat ve rîh-ı reyhan ve misk-i anberdir.

Risale-i Nur mev'id-i Ahmedî (A.S.M.) ve müjde-i Haydarî (R.A.) ve beşaret ve teavün-ü Gavsî (K.S.) ve tavsiye-i Gazalî (K.S.) ve ihbar-ı Farukî (K.S.)dir.

Risale-i Nur Şems-i Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın elvan-ı seb'ası, Risale-i Nur'un menşur-u hakikatında tam tecelli ettiğinden, hem bir kitab-ı şeriat, hem bir kitab-ı dua, hem bir kitab-ı hikmet, hem bir kitab-ı ubudiyet, hem bir kitab-ı emr ü davet, hem bir kitab-ı zikir, hem bir kitab-ı fikir, hem bir kitab-ı hakikat, hem bir kitab-ı tasavvuf, hem bir kitab-ı mantık, hem bir kitab-ı İlm-i Kelâm, hem bir kitab-ı İlm-i İlahiyat, hem bir kitab-ı teşvik-i san'at, hem bir kitab-ı belâgat, hem bir kitab-ı isbat-ı vahdaniyet; muarızlarına bir kitab-ı ilzam ve iskâttır.

Risale-i Nur Kur'an semalarından bir sema-yı maneviyenin güneşleri, ayları ve yıldızlarıdır. Nasılki zahiren, perde-i esbab olan Güneş'ten, Kamer'den ve kevkeb-i münirden bütün kâinat tenevvür ve tezeyyün ve bütün eşya neşv ü nema ve hayat buluyor. İşte Risale-i Nur da Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'dan alıp saçtığı şualarla bütün âleme hayat ve âdeme kâmil insan ve kulûbe neş'e-i iman ve ukûle yakîn bir itminan ve efkâra inkişaf-ı iman ve nüfusa teslim-i rıza ve candır. O sema-yı maneviyeyi bazan ve zahiren bihaseb-il hikmet âfâkî bir bulut kütlesi kaplar. O celalli sehabdan öyle bir baran-ı feyz-i rahmet takattur eder ki; sünbüllenmeye müstaid tohumlar, çekirdekler, habbeler o sıkıcı ve dar âlemde gerçi muzdarib olurlar, o sıkılmaktan üzerlerindeki kışırları çatlar ve yırtarlar; o anda bulutlar da ufuklara çekilip nöbetçi vaziyetinde beklemesi bir imtihan-ı Rabbanî ve bir inkişaf-ı feyezanî ve bir rahmet-i nuranîdir ki; evvelceki bir habbe; bir çekirdek yeniden taze bir hayata iştiyakla ve neş'e-i inkişafla

meyvedar koca bir ağaç suretini alır ve يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ sırrına mazhar olurlar.

Evet yirmi senedir devam eden şu mevsim-i şita, inşâallahü teâlâ nihayet bulmuş ola... Dünyaya yeni ve feyizli bir fasl-ı nevbahar gele ve âlemin yüzü nur ile güle...

Risale-i Nur Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın taht-ı tasarrufunda olduğundan, ona uzanan, ilişmek isteyen her el kırılır ve her dil kurur. Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın قَوْمِهِ إِلاَّ بِلِسَانِ قَوْمِهِ kavl-i şerifinin îma ve işaratından şu devrede Türk lisanının sadmeler geçirmesine bakılırsa, "Risale-i Nur", Türkçe'de, lisan üzerinde de imam olacağına; yani yarın hâlis Türkçe olan Risale-i Nur'un kesb-i imtiyaz edip diğerlerini terkedeceklerine dair işaret-i Kur'aniyedendir demiş olsam hata etmemiş olurum zannederim.

Başta Üstadımız olduğu halde bilumum kardeşlerimize samimî selâmlarımla arz-ı hürmetler eyler, mübarek bayramlarını tebrik ve tes'id eylerim. Üstadım hakkında bir şey yazamadım. Çünki veraset-i Muhammediye (A.S.M.) makamında olan bir zât-ı âlîkadr hakkında ne diyebilirim? Ona Hasan Feyzi Efendi kardeşimizin sözlerini tekrar etmekten başka bir şey bilmem.

Milas ve havalisi Risale-i Nur talebeleri namına duanıza muhtaç Halil İbrahim (R.H.)

[Halil İbrahim'in Risale-i Nur hakkındaki parlak fıkrasının sonunda kaydedilip, ikisi beraber Emirdağı mektublarının âhirlerinde kaydedersiniz. Bu zât, Risale-i Nur'un çok eski ve çok sadık ve çok fedakâr bir şakirdidir, Risale-i Nur'a hitab ederek bu mektubu yazmış. [هذَا مِنْ فَصْلِ رَبِّي

Said Nursî

* * *

Risale-i Nur

Mazhar-ı esma u sıfât-ı Bedîüzzaman'dır bu Mev'ûd-u risaletten bizlere fazl-ı ihsandır bu Kenz-i mahfîde muhit-i mekteb-i irfandır bu Hava-i zulmette işrak eden şems-i tâbândır bu Mişkât-ı misbahtan menşur-u hakikat-ı Kur'andır bu Mevsim-i a'sarda yekta bir gülistandır bu İrşad-ı feth-i keşifte serencam-ı hidayettir bu Sefine-i necatta sırr-ı menzile vusule kaptandır bu Leyle-i zulmet-i cehilde nur-u çırağ-ı Yezdan'dır bu Gamgin gönüllerde behçet-i ferahfeza-yı şâdümandır bu Sems-i Kur'andan akseden nur-u irfandır bu Sultan-ül eser ve zübdet-ül meâni tefsir-i Furkan'dır bu Şeref-i Ehl-i Beyt ve teşci-i Gavs-ı A'zam'dır bu Etba-i Ehl-i Sünnet ve iklim-i marifette sultandır bu Maden-i marifet ve ibraz-ı sefkatte ümm-ül enamdır bu Cism-i velayette evliyaya ruhfeza-yı candır bu Kevkeb-i muhakkikînde mü'minlere atâ-yı Sübhan'dır bu Vahdet-i mevcud ve râhının semasında kehkeşandır bu İlm ü marifet bahrinde dürr-i yekta-yı mercandır bu İlm ü hakikatta şu'ledar mâhitab-ı âhirzamandır bu Müstağrak-ı envâr-ı safada gelen bahardandır bu Teslim-i rıza ve nezahet-i istiğnada avnı iz'andır bu Risale-i Nur talebelerine hakikat-ı kıble-i imandır bu!... Halil İbrahim (R.H.)

Risale-i Nur

Bu Nur eser tefsiridir o semavî kitabın İlân eder hakikatı, emr-i hakkı bildirir İsyanlara, zulümlere maruz olan cihanın Bu asırda gözyaşını nur saçarak dindirir. Bu eserdir muzdarib gönüllere teselli Bu kararsız âlemin her buhranında nur saçar Bu eserdir her zulmette selâmetin rehberi Ehl-i iman bu sayede, bu eserle hür yaşar... Masumlara bir öğüttür, gençlerin de rehberi Her mazluma "Ağlama" der, güleceksin yarın sen Tesellisi çok yücedir, ibretlidir dersleri Beli bükük ihtiyara müjde verir derinden! Bu eserdir insanları dehşetlerden dür eden Kudret eli hâmisidir, hayret-feza hükmü var Muannidler teslim olur hükmüne mağrur iken Her serseri feylesofu meftun eden nuru var! Bu nur eser her bilginin, her mü'minin sertacı Derdlilerin dermanıdır, her münkiri tokatlar Şirklerin hem hêdimidir, hem her kaygı ilâcı Zındık, zalim ilişirse başında volkan patlar! Ey güç yetmez dehşet veren haletlerden ağlayan Fânilere aldanarak kırıldıkça bağırma Ey zâilden, âcizlerden meded umup bağlanan Gir bu Nur'un âlemine, fânileri çağırma... Ayıl artık gaflet sarhoşluğundan, durma uyan Hevesatın bir ejderdir, kalbini kemirecek Yarın mes'ud olacaktır yoklukta Hakk'ı bulan Nur'a ver nakd-i ömrü, yarın sana verilecek Huzuruna uhrada ihtişamlar serilecek.

Risale-i Nur'un kusurlu hâdimi Zekâi

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Şimdiye kadar gizli münafıklar, Risale-i Nur'a kanunla, adliye ile ve asayiş ve idare noktasından hükûmetin bazı erkânını iğfal edip tecavüz ediyorlardı. Biz müsbet hareket ettiğimiz için, mecburiyet olduğu zaman tedafüî vaziyetinde idik. Şimdi plânları akîm kaldı. Bilakis tecavüzleri Risale-i Nur'un dairesini genişlettirdi. Bu defa yeni hurufla Asâ-yı Musa'yı tab'etmek niyetimiz, ihtiyarımız olmadığı halde, tecavüz vaziyeti Risale-i Nur'a veriliyor gibidir. Bu hâdisenin ehemmiyetli bir hikmeti şu olmak gerektir:

Risale-i Nur bu mübarek vatanın manevî bir halaskârı olmak cihetiyle şimdi iki dehşetli manevî belayı def'etmek için matbuat âlemiyle tezahüre başlamak, ders vermek zamanı geldi veya gelecek gibidir zannederim.

O dehşetli beladan birisi: Hristiyan dinini mağlub eden ve anarşiliği yetiştiren şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanı, bu vatanı manevî istilasına karşı Risale-in Nur, sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî vazifesini görebilir.

Ve âlem-i İslâmın bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ittihamlarını izale etmek için matbuat lisanıyla konuşmak lâzım gelmiş diye kalbime ihtar edildi.

Ben dünyanın halini bilmiyorum, fakat Avrupa'da istilakârane hükmeden ve edyan-ı semaviyeye dayanmayan dehşetli cereyanın istilasına karşı Risale-i Nur hakikatları bir kal'a olduğu gibi; âlem-i İslâmın ve Asya kıt'asının hal-i hazırdaki itiraz ve ittihamını izale ve eskideki muhabbet ve uhuvvetini iade etmeğe vesile olan bir mu'cize-i Kur'aniyedir. Bu memleketin vatanperver siyasîleri çabuk aklını başına alıp Risale-i Nur'u tab'ederek resmî neşretmeleri lâzımdır ki, bu iki belaya karşı siper olsun.

Acaba bu yirmi sene zarfında iman-ı tahkikîyi pek kuvvetli bir surette bu vatanda neşreden Risale-i Nur olmasaydı, bu dehşetli asırda acib inkılab ve infilâklarda bu mübarek vatan, Kur'anını, imanını dehşetli sadmelerden tam muhafaza edebilir miydi? Her ne ise... Risale-i Nur'a, daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle

tecavüz edilmez, daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar. Fakat cepheyi değiştirip, din perdesi altında bazı safdil hocaları veya bid'a tarafdarı veya enaniyetli sofi-meşreblileri bazı kurnazlıklarla Risale-i Nur'a karşı -iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi-istimal etmek ve Risale-i Nur'a ve şakirdlerine ayrı bir cephede tecavüz etmeğe münafıklar çabalıyorlar. İnşâallah muvaffak olamazlar. Risale-i Nur şakirdleri, tam ihtiyatla beraber, bir taarruz olduğu vakitte münakaşa etmesinler, aldırmasınlar. Aldanan ehl-i ilim ve imansa, dost olsunlar. "Biz size ilişmiyoruz. Siz de bize ilişmeyiniz. Biz ehl-i imanla kardeşiz." deyip yatıştırsınlar.

Sâniyen: Mübareklerin pehlivanı hem Abdurrahman, hem Lütfü, hem Büyük Hâfız Ali manalarını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali kardeşimiz bir sual soruyor. Halbuki o sualin cevabı Risale-i Nur'da yüz yerde var. "Risale-i Nur'un erkân-ı imaniye hakkında bu derece kesretli tahşidatı ne içindir? Bir âmî mü'minin imanı büyük bir velinin imanı gibidir, diye eski hocalar bize ders vermişler?" diyor.

Elcevab: Başta Âyet-ül Kübra meratib-i imaniye bahislerinde ve âhire yakın müceddid-i elf-i sâni İmam-ı Rabbanî beyanı ve hükmü ki: "Bütün tarîkatların müntehası ve en büyük maksadları, hakaik-i imaniyenin inkişafıdır. Ve bir mes'ele-i imaniyenin kat'iyyetle vuzuhu, bin kerametlerden ve keşfiyatlardan daha iyidir." ve Âyet-ül Kübra'nın en âhirdeki ve Lâhika'dan alınan o mektubun parçası ve tamamının beyanatı cevab olduğu gibi, Meyve Risalesi'nin tekrarat-ı Kur'aniye hakkında Onuncu Mes'elesi, tevhid ve iman rükünleri hakkında tekrarlı ve kesretli tahşidat-ı Kur'aniyenin hikmeti, aynen bitamamiha onun hakikî tefsiri olan Risale-i Nur'da cereyan etmesi de cevabdır.

Hem iman-ı tahkikî ve taklidî ve icmalî ve tafsilî ve imanın bütün tehacümata ve vesveseler ve şübhelere karşı dayanıp sarsılmamasını beyan eden Risale-i Nur parçalarının izahatı, büyük ruhlu Küçük Ali'nin mektubuna öyle bir cevabdır ki, bize hiçbir ihtiyaç bırakmıyor.

İkinci Cihet: İman, yalnız icmalî ve taklidî bir tasdike münhasır değil. Bir çekirdekten, tâ büyük hurma ağacına kadar ve eldeki âyinede görünen misalî güneşten tâ deniz yüzündeki aksine, tâ güneşe kadar mertebeleri ve inkişafları olduğu gibi; imanın o derece kesretli hakikatları var ki, binbir esma-i İlahiye ve sair erkân-ı imaniyenin kâinat hakikatlarıyla alâkadar çok hakikatları var ki: "Bütün ilimlerin ve

marifetlerin ve kemalât-ı insaniyenin en büyüğü imandır ve iman-ı tahkikîden gelen tafsilli ve bürhanlı marifet-i kudsiyedir." diye ehl-i hakikat ittifak etmişler. Evet iman-ı taklidî, çabuk şübhelere mağlub olur. Ondan çok kuvvetli ve çok geniş olan iman-ı tahkikîde pek çok meratib var. O meratiblerden ilmelyakîn mertebesi, çok bürhanlarının kuvvetleriyle binler şübhelere karşı dayanır. Halbuki taklidî iman bir şübheye karşı bazan mağlub olur.

Hem iman-ı tahkikînin bir mertebesi de aynelyakîn derecesidir ki, pek çok mertebeleri var. Belki esma-i İlahiye adedince tezahür dereceleri var. Bütün kâinatı bir Kur'an gibi okuyabilecek derecesine gelir. Hem bir mertebesi de hakkalyakîndir. Onun da çok mertebeleri var. Böyle imanlı zâtlara şübehat orduları hücum da etse, bir halt edemez.

Ve ülema-i İlm-i Kelâm'ın binler cild kitabları, akla ve mantığa istinaden te'lif edilip, yalnız o marifet-i imaniyenin bürhanlı ve aklî bir yolunu göstermişler. Ve ehl-i hakikatın yüzer kitabları keşfe, zevke istinaden o marifet-i imaniyeyi daha başka bir cihette izhar etmişler. Fakat Kur'anın mu'cizekâr cadde-i kübrası, gösterdiği hakaik-i imaniye ve marifet-i kudsiye; o ülema ve evliyanın pek çok fevkinde bir kuvvet ve yüksekliktedir.

İşte Risale-i Nur bu câmi' ve küllî ve yüksek marifet caddesini tefsir edip, bin seneden beri Kur'an aleyhine ve İslâmiyet ve insaniyet zararına ve adem âlemleri hesabına tahribatçı küllî cereyanlara karşı Kur'an ve iman namına mukabele ediyor, müdafaa ediyor. Elbette hadsiz tahşidata ihtiyacı vardır ki, o hadsiz düşmanlara karşı dayanıp ehl-i imanın imanını muhafazasına Kur'an nuruyla vesile olsun. Hadîs-i Şerif'te vardır ki: "Bir adam seninle imana gelmesi, sana sahra dolusu kırmızı koyunlardan daha hayırlıdır." "Bazan bir saat tefekkür, bir sene ibadetten daha hayırlı olur." Hattâ Nakşîlerin hafî zikre verdiği büyük ehemmiyet, bu nevi tefekküre yetişmek içindir. Umum kardeşlerime birer selâm ve dua ediyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî Aziz, sıddık kardeşlerim!

"İhlas" ve mektubların suretlerinin hafiyeler tarafından alınması, sizi müteessir etmesin. Zâten o mektubları ve "İhlas" ve İhbarı Aleviye'yi onlara okutmak, Risale-i Nur hesabına ve fütuhatına lâzım idi. Hem bu hâdise zamanında İstanbul'da bolşevizm aleyhindeki nümayiş hâdisesi, Risale-i Nur'a karşı perde altında hücum eden iki kuvvet birbirine vaziyet almağa başladığı cihetle, Risale-i Nur fütuhatına büyük bir vesiledir. Muvakkat bize karşı bazı ilişmeler olsa da, hiç ehemmiyeti yok. Çünki bolşevizmin, müslümanlar içinde anarşilik mahiyetinde küfr-ü mutlak ve fikr-i tabiatla yerleştirilmesine mukabil; ancak ve ancak Risale-i Nur'un fevkalâde kuvvetli hakikatları çıkabilmesinden, milliyetperver ve vatanperver ve siyasetçiler ve dindarlar, Risale-i Nur'un arkasına girmeğe ve onunla barışmağa ve onunla siper almağa bir yol açılıyor nazarıyla bakıyoruz.

Said Nursî

* * *

Afyon Emniyet Müdürlüğü'ne!

Zâtınızı tanımadan bir defa gördüğüm vakit insaflı ve adaletli gördüğümden herkesten evvel alâkadar olduğun bir hakikatı size beyan ediyorum. O hakikatı alâkadar makamata vazifeniz itibariyle bildirmeyi, size bırakıyorum. O hakikat da şudur:

Benim şimdiki vaziyetim, tarihte emsali yoktur. Herşeyden tecridimutlak içinde, herkesten hattâ câmideki cemaat adamlarından ve temastan memnu' olduğum halde; ihtiyarlık, hastalık, yoksulluk içinde birden kalbime geldi ki: Madem ben de bu vatanın bir evlâdıyım, bu vatanın saadetine hizmet etmek benim için farzdır. Maddî cihette elimden hiçbir şey gelmiyor. Yalnız Kur'andan anladığım ve kaleme aldığım Meyve Risalesi ile Hüccetullah-il Baliğa'yı yeni hurufla tab'etmek için bazı kardeşlerime izin verdim. O iki risaleyi iki seneye yakın alâkadar Ankara makamatı ve ehl-i vukufu, hem Denizli Mahkemesi tedkikten sonra mûcib-i mes'uliyet hiçbir şey bulamayarak bize resmen teslim ettiler. Hem cevab gönderdim ki; sansüre ve büyük muharrirlere göstersinler, sonra tab'etsinler. Hem tab'dan sonra resmen hükûmetin oniki makamatına vermek bir usûldür. Sonra da İhlas Risalesi ile İktisad Risalesi'ni de o iki risalenin âhirine ilhak edip yeni hurufla tab'edilsin.

Kat'iyyen size beyan ediyorum ki benim maksadım, bunun tab'ında, bu mübarek milleti ve vatanı manevî ve maddî anarşilikten muhafaza etmek ve asayiş ve inzibata manevî yardım etmek ve anarşiliği uyandıran haricî bir cereyanın istilasına manevî sed çekmek ve âlem-i İslâm'ın bize karşı itiraz ve ittihamını izaleye ve eski muhabbet ve uhuvvetini celbetmeye çalışmaktır. Fakat maatteessüf ben dünya ile alâkadar olmadığımdan ve ehl-i idare ile de görüşmediğimden ve dünya halini bilmediğimden ve kanunsuz ilişmek belasına maruz kaldığımdan, eskiden beri perde altında bana husumet eden bazı insanlar, fırsat bulup zabıtayı, ya adliyeyi evhamlandırıyorlar.

Ezcümle: Acib bir tesadüfle işittim ki; dört risalem ile bu iki sene zarfında yazdığım mektubların suretini taharri memurları şimendiferde tutmuşlar. O risalelerin ikisi, "İhlas"tır. Gerçi bir derece mahremdir, fakat mahkeme, hem Ankara ehl-i vukufu tedkikten sonra zararsız görmüşler ki, bize iade ettiler.

Hem sansüre ve büyük muharrirlere göstermek için İstanbul'a gönderilmiş "İktisad" ise, bu zamanda herkese lâzımdır. Onsekizinci Lem'a olan Keramet-i Aleviye ise, yanlışlıkla onlara, beraber gönderilmiş. Değil o risaleyi tab'etmek, belki en mahrem kardeşlerime de ancak okumasına izin veriyorum. Hem o, dünyaya bakmıyor. Hem ehl-i vukuf ve mahkeme tedkik etmiş, bize iade etmişler. Hem, on sene evvel Eskişehir Hapishanesi'nde çok sıkıntılı bir zamanımda ve teselliye çok muhtaç olduğum bir zamanda bir müjde-i manevî kalbime geldi, ben de kaleme aldım.

Amma benim bu iki sene, belki dört-beş senede yazdığım mektubların suretleri, değil o risaleler ile beraber tab' ve neşretmek; belki mahrem bir-iki dostumun arzusu ile okunmasını merak edip beraber gönderilmiş. Bu mektubları kendim yazdığımın sebebi, benim yüzümden hapiste sıkıntı çekenlere bir teselli, bir musahabe ve bu vatan ve millete dünya ve âhiretlerine yirmi seneden beri büyük menfaatı görülen Risale-i Nur hakkında bir müdavele-i efkâr etmek içindir. Hem zâtınıza, hem Ankara makamatına yazdığım bazı hasbihaller, belki içinde bulunmuş.

İşte bu mahiyetteki risaleler ve mektublar, taharri memurları tarafından alınmış; belki size de gelmiş veya gelecek ihtimaliyle size bu hakikatı beyan ediyorum. Benim şimdi pek ağır beş-altı cihetteki

sıkıntılarıma evham yüzünden kanunsuz bana iliştirmeğe meydan vermemenizi, sizin vazifeperverliğinizden ve ciddiyetinizden ümid ediyorum.
* * *

İstanbul'da hâdiseyi gören Risale-i Nur talebelerinin mektubundan bir parçadır.

Aziz kardeşlerimiz!

"Lehülhamdü velminne" dün, Nur'un manevî bir fütuhatı, bütün azamet ve dehşetiyle İstanbul'da görüldü. Küfr-ü mutlakı dünyaya, hususan âlem-i İslâm'a yerleştirmek isteyen bir cem'iyet ve onun naşir-i efkârı ve mürevvic-i âmâli olan bir-iki gazete matbaası ve kütübhanesi darmadağın edilerek; dinsiz yaptık, komünist yaptık zannedilen gençlik ve mekteblilerin ağzıyla ve harekâtıyla ve fiilleriyle protesto edildi. "Kahrolsun komünistlik!" diye beddualar edildi. Bu cem'iyetin binler lira maddî, milyonlar lira da manevî zararı oldu. Ve üzülen bizlere, kalbimiz ve ruhumuzla çok alâkadar bir şahs-ı manevî:

Ey Nurcular! Şimdi maddî imkân hasıl olmuyor diye üzülmeyiniz. Nur'un fütuhatı geniş bir sahada devam ediyor. Küllî bir muvaffakıyet hasıl oluyor. Vesaire vesaire diye bağırdı. هذَا مِنْ فَصْلِ رَبِّي

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Size, manidar ve acib ve Risale-i Nur'un talebeleriyle ve Risale-i Nur ve Âyet-ül Kübra'nın kerametiyle ve ehl-i dünyanın ilişmek niyetleriyle alâkadar, karşımda eskiden belediye bulunan hükûmet dairelerinden birisi, hiçbir şey kurtulmayarak, hiç görmediğimiz acib bir parlamakla gecenin en soğuk bir vaktinde üç saat Cehennem gibi yandığı halde; tam bitişiğinde, Risale-i Nur'un Çalışkanlarından bir talebesi ve yine iki kardeşinin, masum Ceylan'ın sermayelerinin kısmı a'zamı bulunan büyük mağazaları, o yangın yeri ile iki küçük dükkân fasıla ile o dehşetli yangın bütün şiddetiyle mağazaya doğru gelirken bîçare Ceylan yanıma geldi, dedi: "Biz yanıyoruz, mahvolduk." Ben de iki gün evvel mağazalarında bulunan Âyet-ül Kübra'nın bir kısım matbu' nüshalarını yanıma getirmek için söyledim, fakat getirmedi. Demek o ateşi söndürmek için orada kalmıştı. Ben de Risale-i Nur'u ve

Âyet-ül Kübra'yı şefaatçı yapıp: "Yâ Rabbi kurtar!" dedim. Üç saat o dehşetli yangın hücumunda bütün o büyük daireyi mahvetti. Altında ve bitişiğindeki dükkânları bütün yaktı, yıktırdı. Risale-i Nur'un ve Âyet-ül Kübra'nın hıfzında olan mağazaya kat'iyyen ilişmedi ve altındaki şakirdin dükkânı da müstesna olarak sağlam kaldı. Yalnız ahali camlarını kırdılar. Eğer ahali ilişmeseydi, eşyalarını almasaydılar, hiçbir zarar olmayacaktı.

İşte İsparta halıcıhanesinin yangını ile, Risale-i Nur'un derslerine köşklerini tahsis eden zâtların o dehşetli yangınla bitişik iki kardeşinin iki hanesinin kurtulması Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi; Kastamonu'da aynen bu Emirdağı yangını gibi, orada karşımdaki dehşetli bir yangının ittisalindeki Risale-i Nur şakirdlerinden Hâfiz Ahmed'in evi hârika bir surette kurtulması ve hemşiresinin üçüncü kat yangın içinde hârika bir tarzda, hem elmas ve altun mücevheratını, hem canını Risale-i Nur'un berekâtıyla kurtarması misillü; burada da bu yangında, Risale-i Nur'un çalışkan talebelerinden ve Çalışkan Hanedanından üç kardeş olarak dört zâtın o dehşetli yangından kurtulması, Risale-i Nur'un ve Âyet-ül Kübra'nın bir kerameti olduğuna hem benim, hem onların, hem sair kardeşlerimizin kat'î kanaatımız geldi. Burada eksik olmayan az bir rüzgâr esseydi, o çarşı yandırabilirdi. ekserîsini Hattâ Ävet-ül dükkânlarının Kübra mağazasından on-onbeş dükkân tâ uzakta eşyalarını çıkarıp kaçırdılar.

Bazı emarelerle, Sandıklı'da, hem Afyon, Kütahya ortasında, Risalei Nur'a ve yeni mektublarımı elde etmeleriyle bana karşı bir ilişmek emareleri göründü. O iki hâdisede, İstanbul hâdiseleriyle tokat yediler. Bu defa, niyetlerinde bana ilişmek cezası olarak bu tokat geldi, inşâallah o niyetten onları vazgeçirdi ve korkutup susturdu.

Kardeşlerim! Sizin zekâvetiniz ve tedbiriniz, benim tesanüdünüz hakkında nasihatıma ihtiyaç bırakmıyor. Fakat bu âhirde hissettim ki, Risale-i Nur şakirdlerinin tesanüdlerine zarar vermek için birbirinin hakkında sû'-i zan verdiriyorlar, tâ birbirini ittiham etsin. Belki filan talebe bize casusluk ediyor, der; tâ bir inşikak düşsün. Dikkat ediniz; gözünüzle görseniz dahi perdeyi yırtmayınız. Fenalığa karşı iyilikle mukabele ediniz. Fakat çok ihtiyat ediniz, sır vermeyiniz. Zâten sırrımız yok, fakat vehhamlar çoktur. Eğer tahakkuk etse, bir talebe onlara hafiyelik ediyor; ıslahına çalışınız, perdeyi yırtmayınız. Sizin, hususan

Isparta medresesindeki tesanüdünüz; hem Risale-i Nur'u, hem şakirdlerini, hem bu memleketin yüzünü ak etmiş. Ve her tarafta Risale-i Nur'a çalıştıran ehemmiyetli bir sebeb, tesanüdünüzdür ve şevk ve gayretinizdir. Cenab-ı Hak sizleri bu hizmet-i imaniyede daim ve muvaffak eylesin, âmîn âmîn.

Umum kardeşlerime taife taife, birer birer selâm ve dua; ve dualarını rica ediyoruz.

Said Nursî

Yangın hakkında Üstadımızın yazdığı hakikata kat'î kanaatımız geldi, gözümüzle gördük.

Osman, Mehmed, Hasan, Ceylan ve yardım eden İbrahim

Aziz kardeşim!

Senin mektublarını iyi gördüm. Fakat şimdiki gazeteciler ve baştakiler, hakikatları tam takdir edemiyorlar. Hem Risale-i Nur yalvarmaz, onlar yalvarmalı ve aramalı; ve kıymetini takdir edip müşteri olduktan sonra onların yardımını kabul eder.

Hem şimdi nazar-ı dikkati Risale-i Nur şakirdlerine celbetmemek münasibdir diye düşünüyorum. Fakat yedi sene harb-i umumîye bakmayan ve yirmibeş sene gazeteleri okumayan, dinlemeyen bu kardeşinizin fikri, bu mes'elede sorulmaz. Asıl fikir sahibi, sizler ve Risale-i Nur'un has şakirdleri ve müdakkik naşirleri meşveretle, hususan İspartadakiler ile, maslahat ne ise yaparsınız. Senin bu güzel mektubunu Lâhika'ya yazdık.

Risale-i Nur'un Lâhika Risalesi'nde Feyzi ile Emin ehemmiyetli mevki kazanmışlar; acaba ne haldedirler? O ehemmiyetli mevkie muvafik vaziyete muvaffak oluyorlar mı? Kederleri yok mu? Hem hapishanede hakikaten merdane ve fedakârane istirahatıma çalışan ve on sene şahsıma hizmet kadar beni minnetdar eden Taşköprü'lü Sadık ve Hilmi ve İhsan ne haldedirler? Ve o civarda, hususan İnebolu'daki kardeşlerimi unutamıyorum; beni merak etmesinler. Risale-i Nur'un -bazı arasıra- bazı yerlerde tevakkufuna mukabil, pek tesirli ve ehemmiyetli bir tarzda perde altında fütuhatı var. Telaş etmesinler; ihtiyat ile beraber sebat, metanet ve yazıda devam etsinler.

Umuma binler selâm ve dua ediyoruz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Sizleri, birinci vazife-i Nuriyeyi, Asâ-yı Musa'ya ait hizmete başlamanızı tebrik ve Isparta'nızı diyanette ve âdâb-ı İslâmiyede geri değil, ileri gitmesini ruh u canımızla tahsin ve tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Denizli'nin Hüsrev'i Hasan Feyzi'nin Risale-i Nur hakkında ve Risale-i Nur'un aslı ve esası ve madeni olan hakikat-ı Kur'aniye ve sırr-ı iman ve nur-u Ahmedî tarifinde yazdığı manzum fikrası, içinde tam bir samimiyet ve metin bir kanaat-ı imaniye bulunduğundan; hem her şeyi çabuk kabul etmeyen ve delilsiz teslim olmayan âlim, hususan muallim olduğu halde Risale-i Nur'un hakkaniyetini hem kendi namına, hem etrafındaki rüfekasının şahs-ı manevîsi hesabına bir derece fevkalâde, hâlisane tarif etmesinden Sikke-i Tasdik-i Gaybî âhirinde, Lâhika'dan alınan parçaların sonunda yazılmasını, hem ayrıca Lâhika'da da kaydedilmesini ve Halil İbrahim'in de son Risale-i Nur hakkındaki tavsifnamesini dahi bunun gibi Sikke-i Tasdik-i Gaybî'nin arkasında yazılmasını münasib gördük ve burada da öyle yaptık. Çünki bu kadar kuvvetli ve samimî bir kanaat, Sikke-i Gaybî'deki îmalar nev'inde hakkaniyetine bir îma, bir emare olabilir.

Sâlisen: Hasan Feyzi'nin mektubunda bahsettiği bütün oradaki kardeşlerimize pek çok selâm, tebrik ediyoruz. Hapishaneleri bir dershane-i Nuriye olduğu gibi, inşâallah Denizli Vilayeti de bir nevi Medreset-üz Zehra hükmüne geçecek. Ve çokların yüzünü ak eden ve Nur'u zulümlerden kurtarmağa çalışan ve Nur'un şakirdlerinin her birisine ona hediye edilen risalelerden ziyade hediye vermiş hükmünde manen bizlere hediyesi var. Bu Nur'un teberrükü, umum ona minnetdar olanların hatıralarıdır. Yüzer misli mukabili alınmış bir hatıra-i adalettir.

Râbian: İşaret-i gaybiye ile, altmışdörtte Risale-i Nur te'lifçe tamam olur diye haber-i gaybiyeyi iki hal tasdik ediyor:

Birincisi: Çok mühim noktalar hatıra geldiği halde, risaleyi te'lif cihetine sevkedilmiyorum.

İkincisi: Risale-i Nur'un hıfz ve neşrine ve sahabet ve himayetine çalışmak için hayat isterdim. Fakat hadsiz şükür olsun ki, bir bîçare ihtiyar Said yerinde çok genç Said'ler o vazifeyi yapıyorlar. Hususan Hüsrev'ler, Feyzi'ler, Ahmed'ler, Mehmed'ler, biraderzadem gibi çok

Abdurrahman'lar ve hâkeza Hâfiz Ali'yi kabrinde mesrur-u müferrah ettikleri gibi, inşâallah kabrimde de öyle mesrur edecekler.

Umum kardeşlerime, masumlara, ümmiler, hemşireler gibi her taifenin herbirisine birer birer selâm ve dua ediyoruz. Çalışkanların da Risale-i Nur'un bereketiyle o yangından ziyanları yoktur, sizlere arz-ı hürmet ve selâm edip ellerinizden öperler.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Birkaç aydan beri aleyhime çevrilen desiseleri meydana çıktı. Hıfz-ı İlahî ile o musibet, yirmiden bire indi.

Hâlî zamanda câmiye gidiyordum. Haberim olmadan, talebeler beni üşütmemek için, mahfelde bir kulübecik yapmıştılar. Ben de dörtbeş gündür kendi kendime karar verdim, daha gitmeyeceğim. O malûm zabit adam vasıta olup kulübeciği kaldırdılar. Bana da resmen tebliğ ettiler ki: "Daha câmiye gitmeyeceksin." Fakat manasız habbeyi kubbe yapıp bir heyecan verdiler. Hiç ehemmiyeti yok, hiç de merak etmeyiniz. Tahminimce, her tarafta haddimden pek fazla teveccüh-ü ammeyi kırmak için, bana böyle bazı bahanelerle ihanet ediyorlar. Eski zamanımı düşünüp güya tahammül etmeyeceğim. Halbuki -Risale-i Nur'un selâmet ve intişarına halel gelmemek şartıyla- her gün bin ihanet ve tazibler de gelse, Allah'a şükrederim. Ben ehemmiyet vermediğim gibi, buradaki talebeler de hiç sarsılmıyorlar. Çoktan beri beklediğimiz bu hâdise de, inayet-i İlahiye ile hafif geçti.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Nur-u Muhammedîye ve sahabeye bakan dört sahife çok güzeldir. Âhirinde, Risale-i Nur'a ve dolayısıyla bize bakan kısımlar Hasan Feyzi'nin hüsn-ü zannı pek fazla gitmiş. Gerçi o âhir-i kasidesinde Risale-i Nur'un hakikatını ve şahs-ı manevîsini murad etmiş. Yine ta'dile muhtaç gördüm. Bazı kelimeleri ilâve ve birkaçını tebdil ettiğim halde, yine ondan benim hisseme düşen, bin derece haddimden ziyadedir diye titredim. Fakat madem şakirdleri şevke ve gayrete getiriyor, size havale ediyorum. Siz, hem bu zamandaki vehhamlıları, hem mesleğimizin muktezası olan mahviyet ve ihlas ve terk-i enaniyet noktalarını nazara alınız; münasib gördüğünüz kelimeleri ta'dil ediniz.

Bu fütur zamanında ehemmiyetli bir kamçı-yı teşviktir, arkadaşlara gönderebilirsiniz.

Hem o kıymetli kardeşimiz, merhum Hâfız Ali'nin (R.H.) vârisi ve halefi yerinde Risale-i Nur'a fevkalâde irtibat ve sadakatla bağlıdır. Benim ta'dilimden gücenmesin.

Gayet samimî bir kanaatla ve kuvvetli bir itimad ile ve derin bir ilimle ve parlak bir iman ile Risale-i Nur'un mahiyetini iki defadır tarif eden Risale-i Nur'un has şakirdlerinden ve ehemmiyetli eski muallimlerden Hasan Feyzi'nin Sikke-i Tasdik-i Gaybî'den aldığı bir ilham ile Risale-i Nur hakkında ve o nurun menbaı ve esası olan Nur-u Muhammedî (A.S.M.) ve hakikat-ı Kur'an ve sırr-ı iman tarifinde bu kasideyi yazmıştır.

يِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ يُرِيدُونَ لِيُطْفِؤُا نُورَ اللَّهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ مُرِيدُونَ لِيُطْفِؤُا نُورَ اللَّهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

Ahmed yaratılmış o büyük Nur-u Ehad'den

Her zerrede nurdur o ezelden hem ebedden

Bir nur ki odur hem yüce hem lâ-yetenahî

Ol Fahr-i Cihan Hazret-i Mahbub-u İlahî

Parlattı cihanı bu güzel Nur-u Muhammed (A.S.M.)

Halkolmasa, olmaz idi bir zerre ve bir ferd

Ol nuru ânın, her yeri her zerreyi sarmış

Baştan başa her dem bu kesif zulmeti yarmış

Bir nur ki odur sade ve hem lâ-yetezelzel

Âri ve berî cümleden üstün ve mükemmel

Bir nur ki bütün zerrede ancak o nümayan

Bir nur ki verir kalblere hem aşk ile iman

Bir nur ki eğer olmasa ol nur hele bir an

Baştan başa zulmette kalır hem de bu ekvan

Bir nur ki değil öyle muhat, hem dahi mahsur

Bir nur ki eder kalbi de pür-nur, çeşmi de pür-nur

Bir lem'adır andan, şu büyük şems ve kamerler

Hep işte o nurdan bu acaib koca âlem

Halk oldu o nurdan yine Cennet'le Cehennem Şekk yok ki o nurdur okunan Hazret-i Kur'an

Ol nur-u ezel hem sebeb-i hilkat-i insan Her seve odur mebde' ve asıl ve esas hem Ondan görünür nev'-i beşer böyle mükerrem Bir zerre değil, bahr-i muhit o bahr-i münirden Hem nasıl beşer hiç kalıyor hepsi de birden Şekk yok ki cihan, katre-i nurundan o nurun Şekk yok ki bu can, zerre-i nurundan o nurun Sönsün diye üflense, o derya gibi kaynar Söndürmeğe hem kimde aceb zerre mecal var Söndürmeğe kalkmıştı asırlar dolu küffar Kahreyledi her hepsini ol Hazret-i Kahhar Hep sönmüş asırlar, yanıyor sönmeden ol Tarihe sorun, kimdir o nur, hem kim imiş menfur Alnında yanan Nur-u Muhammed'di Halil'in Yetmezdi gücü, bakmağa her çeşm-i alîlin Görseydi Resul'ün o güzel nurunu, Nemrud Yakmazdı o dem, nârını ol kâfir-i matrud Bir sivrisinek öldürüyor o şah-ı cihanı (!) Atmıştı Halil'i ateşe çünki o câni Bir perde açıp söyledi Hak gizli kelâmdan Ol ateşe bahseyledi hem berd ü selâmdan "Dostum ve Resulüm yüce İbrahim'i ey nâr At âdetini, yakma bugün, sen onu zinhar!" Bir gizli hitab geldi de ol dem yine Hak'tan Bir abd-i mükerrem dahi kurtuldu bıçaktan Ol nurdan için Yunus'u hıfzeyledi ol hut Ol nur ile kahreyledi hem kavmini ol Lut Ol hüsn-ü cemal, eyledi âlemleri hayran Nerden onu bulmuş, acaba Yusuf-u Ken'an Hikmet nedir, ol derdlere sabreyledi Eyyüb Hem sırrı nedir, Yusuf için ağladı Ya'kub Öldükçe dirildikçe neden duymadı bir his Ol namlı nebi, şanlı şehid Hazret-i Cercis Hasretle neden ağladılar Âdem ve Havva Kimdendi bu yıllarca süren koskoca dava

Hem âh, neden terkedilip Ravza-i Cennet Bir dâr-ı karar oldu neden âlem-i mihnet Nur sehri olan Tûr'da o dem Hazret-i Musa Esrar-ı kelâm hep çözülüp buldu tecella Bir parça Zebur'dan okusa Hazret-i Davud Başlardı hemen sanki büyük mahşer-i mev'ud Bilmem ki neden, yel ve sular hep onu dinler Bilmem ki neden, hep işiten âh! diye inler Mahluku bütün kendine râmetti Sülevman Nerdendi bu kuvvet, ona kimdendi bu ferman Yellerle uçan şanlı büyük taht-ı mukaddes Esrar-ı ezelden o da duymuş yine bir ses Ol hangi acib sır ki, çıkar göklere İsa Kimdir çekilen çarmıha, kimdir yine Yuda Nur derdi için tahtını terkeyledi Edhem Bir başkasının tahtı olur derdine merhem Çok şahs-ı veli, nur ile hem etti kanaat Çok şahs-ı denî, nur ile hem buldu keramet Her hepsi de pervanesi, üftadesi nurun Her hepsi muamma, gücü yetmez bu şuurun Fillerle varıp Kâ'be'ye hem Ebrehe zalim İsterdi ki yapsın nice bin türlü mezalim İsterdi ki o beyt yıkılıp şöhreti sönsün Halk Kâ'be'yi terkederek kiliseye dönsün İsterdi ki çeksin doğacak nura bir sed Hem doğmadan ölsün diye Mahbub-u Müebbed Günlerce gidip Kâ'be'ye hem yaklaşan ordu Birdenbire bir tehlike sezmiş gibi durdu Sür'atle gelip bir sürü kuş, semt-i bahrden Taş harbine başlar pek acib hepsi birden İndikçe havadan o muamma gibi taşlar Cansız yıkılıp yerlere yatmış nice başlar Şahıyla beraber kocaman orduyu Mevlâ Olsun diye Mahbub'a nişan, eyledi mevta Hem kavm-i Kureyş, söndürelim derken o nuru Erkek ve kadın, cümlesinin kaçtı huzuru

Müşrik ve muvahhid, iki fırka olup urban Yıllarca dökülmüş yine üstüne bir kan Şakk etti Kamer, Fahr-i Beşer, ol yüce Server Her yerde ve her anda onun nuru muzaffer Kur'andı kavli, nurdu yolu, ümmeti mutlu Ümmet olanın kalbi bütün nur ile doldu Çekmezdi keder, ol sözü cevher, özü kevser Ol Sure-i Kevser, dedi a'dasına "ebter" Ol Şems-i Ezel'den kaçınan ol kuru başlar Gayya-i Cehennem'de bütün yakmış ateşler Bitmişti nefes, çıkmadı ses, bıktı da herkes Ol nura varıp baş eğerek hem dediler pes İdraki olan kafile ayrıldı Kureyş'ten Feyz almak için doğmuş olan şanlı güneşten Ol kevser-i Ahmed'den içip herbiri tas tas Olmuştu o gün sanki mücella birer elmas Ol başlara taç, derde ilâç, mürşid-i âlem Eylerdi nazar bunlara nuruyla demadem Bunlardı o a'dayı boğan bir alay arslan Hak uğruna, nur uğruna olmuş çoğu kurban Bunlardan o gün ehl-i nifak cümle kaçardı Müşrik ise, ol aklı anın kalmaz uçardı Bunlardı o Peygamberin ashabı ve âli Dünyada ve ukbada da hem şanları âlî Tavsif ediyor bunları hep şöylece Kur'an: Sulh vakti koyun, kavgada kükrek birer arslan Hep yüzleri pâk, sözleri hak, yolları haktı Merkebleri yeller gibi Düldül'dü, Burak'tı Bir cezbe-i "Yâ Hayy!" ile seller gibi aktı A'daya varıp herbiri şimşek gibi çaktı Bunlardı o gün halka-i tevhidi kuranlar Bunlardı o gün baltalayıp küfrü kıranlar Bunlardı mübarek yüce cem'iyet-i şûra Bunlardı o nurdan dizilen halka-i kübra Bunlardı alan Suriye, Irak, ülke-i Kisra Bunlarla ziyadar o karanlık koca sahra

Bunlardı veren hasta, alîl gözlere bir fer

Bunlardı o tarihe geçen şanlı gazanfer

Her hepsi de bir zerre-i nuru o Habib'in

Her an görünür gözlere ondan nice yüzbin

Nur altına girmiş bulunan türlü cemaat

Hem buldu beka, hem de bütün gördü adalet

Ecdad-ı izamın o büyük ruhları küskün

Zira ne küfürler okunur onlara her gün

Yağmıştı o gün âh ne kederler, ne elemler

Âciz onu hep yazmağa, eller ve kalemler

Binlerce yetimin yıkılan kalbini sen yap

Afvet yeter artık, o Habib aşkına ya Rab!..

Derken yeter artık, bizi afvet güzel Allah

Sarsıldı cihan, öldü de bir gümgüme nâgâh

Buz parçası halinde bulut, bir yere düşmüş

Erkek ve kadın hepsi de ol semte üşüşmüş

Derhal açılıp gökyüzü hem parladı ol nurdan gelen Risale-in Nur

Hallak-ı Rahîm eyledi mahlukunu mesrur

Zulmet dağılıp başladı bir yepyeni gündüz

Bir neş'e duyup sustu biraz ağlayan o göz

Bir dem bile düşmezken onun âhı dilinden

Kurtuldu, yazık dertli beşer derdin elinden

Ol taze güneş, ülkeye serptikçe ışıklar

Hep şâd olacak, şevk bulacak kalbi kırıklar

Her kalbe sürur, her göze nur doldu bu günden

Bir müjde verir sanki o bir şanlı düğünden

Arzeyleyelim ol yüce Allah'a şükürler

Kalkar bu kahr u cehl ü dalal, şirk ü küfürler

Ol nur-u Hüda saldı ziya, kalbe safa hem

Gösterdi beka, göçtü fena, buldu vefa hem

Çıkmıştı şakî, geldi nakî gördü adavet

Eylerdi nefiy, oldu hafî nur-u hidayet

Fışkırdı Risale-i Nur, ufuktan o nur-u Risalet

Ol nur-u Risalet verecek emn ü adalet

Allah'a şükür, kalkmada hep cümle karanlık

Allah'a şükür, dolmada hep kalbe ferahlık

Allah'a şükür, işte bugün perde açıldı Âlemlere artık yine bir neş'e saçıldı Artık bu sönük canlara can üfledi canan Artık bu gönül derdine ol eyledi derman Bir fasl-ı bahar başladı illerde bu günden

Bir sohbet-i gül başladı dillerde bu günden Benden bana ben gitmek için Risale-i Nur diye koştum

Nur derdine düştüm de denizler gibi coştum Bir zerrecik olsun bulayım der de ararken

Düştüm yine derya gibi bir nura bugün ben Verdim ona ben gönlümü baştan başa artık

Maşukum odur şimdi benim, ben ona âşık Ol nur-u ezel hem kararan kalblere lâyık

Ol nurdan alır feyzini hem cümle halâyık Kahreyledi ol zulmeti Risale-i Nur'a akanlar

Nur kahrına uğrar, ona hasmane bakanlar Küfrün bütün alayı hücum etse de ey nur

Etmez seni dûr, kendi olur belki de makhur Sensin yine hazır, yine sensin bize nâzır

Ey nur-u Rahîm, ey ebedî bir cilve-i kudret-i Fâtır Bir neş'e duyurdun imanla sırr-ı ezelden

Bir müjde getirdin bize ol namlı güzelden Madem ki içirdin bize ol âb-ı hayattan

Bir zerre kadar kalmadı havf şimdi memattan Hasret yaşadık nuruna yıllarca bütün biz

Masum ve alîl, türlü bela çekti sebebsiz Yıllarca akan, kan dolu gözyaşları dinsin

Zalim yere batsın, o zulüm bir yere sinsin Yıllarca, asırlarca bu nurun yine yansın

Öksüz ve yetim, dul ve alîl hepsi de kansın Ey nur gülü, nur çehreni öpsem dudağından

Kalb bahçesinin kalbine diksem budağından Her dem kokarak hem o güzel rayihasından

Çıksam yine ben âlem-i fâni tasasından Nur güllerin açsın, yine miskler gibi tütsün Sinemde bu can bülbülü tevhid ile ötsün

Sensin bize bir neş'e veren ol gül-ü hâlis Sensin bize hem cümleden a'lâ, dahi muhlis Ey Nur-u Risalet'ten gelen bir bürhan-ı Kur'an Ey sırr-ı Furkan'dan çıkan hüccet-i iman Sendin bize matlub, yine sendin bize mev'ud Sayende bugün herkes olur zinde ve mes'ud Her an seni bekler ve sayıklardı bu dünya Hak kendini gösterdi, bugün bitti o rü'ya Bin üçyüz senedir toprağa dönmüş nice milyar Mü'min ve muvahhid seni gözlerdi hep ey yâr Her hepsi de senden yana söylerdi kelâmı Her hepsi de her an sana eylerdi selâmı Nur çehreni açsan, atarak perdeyi yüzden مَا ازْدَدْتُ يَقِينًا Söyler bana ruhum yine Vallah, ezelden bunu ben eyledim ezber Risale-in Nur'dur vallah o son müceddid-i ekber Yüzlerce sened, hem nice yüzlerce işaret Eyler bu mukaddes koca davaya şehadet En başta gelen şahid-i adl Hazret-i Kur'an Göstermiş ayânen otuzüç yerde o bürhan nin kalbine gömmüş Esedullah يَا مُدْرِكَا Çok sır ki, bilenler oluyor hep sana âgâh demiş ol pîr-i muazzam كُنْ قَادِرِيَّ الْوَقْتِ Binlerce veli hem yine yapmış buna bin zam Mu'cizdir o söz, haktır o öz, görmedi her göz Artık bu muammaları gel sen bize bir çöz Altıncı Söz'ün aldı bütün fiil ü sıfâtı Verdim de arındım ona hem zât u hayatı Müflis ve fakir bekliyordum şimdi kapında Tevhide eriştir beni, gel varını sun da Ben ben diye yazdımsa da sensin yine ol ben Hiçten ne çıkar, hem bana benlik yine senden Afvet beni ey afvı büyük, lütfu büyük Risale-in Nur Bir dem bile hem eyleme senden beni ya Rabbena mehcur Nur aşkına, Hak aşkına, dost aşkına ey nur

Nurunla ve sırrınla bugün kıl bizi mesrur

Ey Nur-u Ezel'den gelen Nur-u Muhammed (A.S.M.)

Ey sırr-ı imandan gelen nur-u müebbed

Binlerce yetimin duyulan âhını bir kes

Sarsar o büyük arşı da vallah bu çıkan ses Vallah cemilsin, yeter artık bu celalin

Göster bize ey Nur-u Muhammed, bir kerre cemalin

Dergâhını aç, et bize ihsan, yine ey nur-u Risalet Biz dertli kuluz, kıl bize derman, yine ey nur-u hakikat Emmare olan nefsimizin emrine uyduk

Ver bizlere sen nur ile îkan, yine ey Nur-u Kur'an Hırs ateşi sönsün de gönül gülşene dönsün

Saç nurunu, hem feyzini her an, yine ey nur-u iman Sen nur-u Bedî', Nur-u Rahîm'sin bize lütfet

Hep isteğimiz aşk ile iman, yine ey Nur-u İlahî Dinin çekilip, dev gibi saldırmada vahşet

Rahm et bizi garketmeye tufan, yine ey Nur-u Rahmanî Pür-nura boyansın bütün âfâk-ı cihanın

Her yerde okunsun da bu Kur'an, yine ey Nur-u Sübhanî Mahbubuna uyduk, hepimiz ümmeti olduk

Ağlatma yeter, et bizi handan, yine Ey Nur-u Rabbanî Ol Ravza-i Pâk-i Ahmed'i (A.S.M.) göster bize bir dem

Artık olalım hep ona kurban, yine Ey Nur-u Samedanî İslâm'a zafer ver, bizi kurtar, bizi güldür

A'damızı et hâk ile yeksan, yine ey Nur-u Furkanî Her belde-i İslâm ile, olsun bu yeşil yurd

Tâ haşre kadar cennet-i canan, yine ey Nur-u imanî Ol Fahr-i Cihan, Âl-i Abâ hakkı için ya Rab

Hıfzet bizi âfât u beladan, ya Nur-el Envâr, bihakkı ismike-n Nur!

Âciz, bîçare talebeniz Hasan Feyzi (Rahmetullahi Aleyh)

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Gayet ehemmiyetli bir mes'eleyi -bundan evvel size icmalen beyan ettiğim mes'eleyi- tekrar size söylememe kuvvetli, manevî bir ihtar

aldım. Şöyle ki:

Perde altındaki düşmanımız münafıklar, şimdiye kadar yaptıkları gibi, adliyeyi ve siyaset ve idareyi zahirî dinsizliğe âlet edip, bize hücumları akîm kaldığı; ve Risale-i Nur'un fütuhatına menfaati olan eski plânlarını bırakıp, daha münafıkane ve şeytanı da hayrette bırakacak bir plân çevirdiklerine dair buralarda emareleri göründü. O plânların en mühim bir esası; has, sebatkâr kardeşlerimizi soğutmak, fütur vermek, mümkün ise Risale-i Nur'dan vazgeçirmektir.

Bu noktada o kadar acib yalanları ve desiseleri istimal ediyorlar ki, Isparta ve havalisi, gül ve nur fabrikasının kahraman şakirdleri gibi, çelik ve demir gibi bir sebat ve sadakat ve metanet lâzım ki dayanabilsin. Bazı da dost suretinde hulûl edip, korkutmak mümkünse, habbeyi kubbe edip evham veriyorlar. "Aman, aman Said'e yanaşmayınız! Hükûmet takib ediyor." diye zaîfleri vazgeçirmeye çalışıyorlar. Hattâ bazı genç talebelere, hevesatlarını tahrik için, bazı genç kızları musallat ediyorlar. Hattâ Risale-i Nur erkânlarına karşı da, benim şahsımın kusuratını, çürüklüğünü gösterip; zahiren dindar ehl-i bid'adan bazı şöhretli zâtları gösterip; "Biz de müslümanız, din yalnız Said'in mesleğine mahsus değil." deyip, bize karşı perde altında cephe alan zındıklara ve anarşilik hesabına o safdil ehl-i diyanet ve hocaları âlet edip istimal ediyorlar. İnşâallah bunların bu plânları da akîm kalacak. Böyle heriflere dersiniz:

"Biz, Risale-i Nur'un şakirdleriyiz. Said de, bizim gibi bir şakirddir. Risale-i Nur'un menbaı, madeni, esası da Kur'andır. Yirmi senedir emsalsiz tedkikat ve takibatla beraber, kıymetini ve galebesini en muannid düşmana da isbat etmiştir. Onun tercümanı ve bir hizmetkârı olan Said ne halde olursa olsun, hattâ Said de -El'iyazü billah- Risale-i Nur'un aleyhine dönse, bizim sadakatımız ve alâkamızı inşâallah sarsmayacak." deyip, o kapıyı kaparsınız. Fakat mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'la meşgul olmak, elinden gelirse yazmak ve mübalağalı propagandalara hiç ehemmiyet vermemek ve eskisi gibi tam ihtiyat etmek gerektir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Said Nursî

Bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan âlem-i İslâm'ın teveccühünü ve hamiyetini ve uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için, siyaseti dinsizliğe âlet ederek, perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirmek isteyenler, hükûmeti iğfal ve adliyeyi iki defadır şaşırtıp der: "Risale-i Nur şakirdleri, dini siyasete âlet eder; emniyete zarar vermek ihtimali var." Halbuki, bu memlekete maddî ve manevî bereketi ve fevkalâde hizmeti ve umum âlem-i İslâm'a taalluk edecek hakaikı câmi' olduğu, otuzüç âyât-ı Kur'aniyenin işaretiyle ve İmam-ı Ali'nin (R.A.) üç keramet-i gaybiyesiyle ve Gavs-ı A'zam'ın kat'î ihbarıyla tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur'un siyasetle alâkası yoktur. Fakat küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşilik ve üstü olan istibdad-ı mutlakı esasıyla bozar, reddeder. Emniyeti ve asayişi ve hürriyeti ve adaleti temin eder. Risale-i Nur'a daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez. Daha kimseyi o bahane ile inandıramazlar. Fakat cepheyi değiştirip, din perdesi altında bazı safdil hocaları veya bid'a taraftarları veya enaniyetli sofimeşreblileri, bazı kurnazlıklar ile, Risale-i Nur'a karşı iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi istimal etmeye münafıklar belki çabalayacaklar. İnşâallah muvaffak olamazlar.

* * *

Kardeşlerim!

Şimdi tam tahakkuk etti ki; resmen bana ihanet ve hakaret etmek, onunla teveccüh-ü ammeyi hakkımda kırmak için gizli bir tedbir kurulmuş. Benim bütün dostlarımı -perde altında- soğutmak ve ürkütmeye çalışıyorlar. Halbuki Sikke-i Tasdik-i Gaybî onların bütün propagandalarını zîr ü zeber ediyor. Gerçi böyle dinsizlik hesabına bana olan hakaret, bir derece beni sıkıyor; Eski Said'den kalma bazı damarlarıma dokunuyor. Fakat Risale-i Nur'un hârika fütuhatı ve şakirdlerinin ehl-i hakikat nazarında ve ruhanî ve melaikeler yanında hürmet ve merhametle karşılanmaları, benim şahsıma gelen ihanet ve hakaretlerin sivrisinek kanadı kadar ehemmiyeti kalmaz. O bedbaht ehl-i ihanet, dindarlık cihetiyle, ehl-i din ve ehl-i ulûm-u diniyenin hürmetini kırmak dine bir ihanet olduğu cihetinde, ruhanî ve melaikelerin ve ehl-i iman ve ehl-i hakikatın nazarında mel'un olduğu gibi; binden ancak bir-iki serserinin veya zındığın âferinini kazanırlar. O bedbahtlar bana hakaret etmekle, güya Risale-i Nur'un nüfuzunu

kırıyor; şahsımı menba' zannedip beni çürütmekle, Risale-i Nur sukut edecek gibi ahmakane bir zan ile şahsıma tecavüz oluyor.

Ben de derim: Ey bana dinsizlik hesabına ihanet ve hakaret eden bedbahtlar! Kat'iyyen size haber veriyorum; yakında -tövbe etmemek şartıyla- hiç çare-i halas yok ki, ecel celladıyla sen, i'dam-ı ebedî ile ölüm darağacı ile asılacaksın! Şeraretli ruhun dahi ebedî bir haps-i münferidde mahkûm olmakla beraber, ehl-i iman ve ruhanîlerin nefret ve lanetini kazanacaksın! -Tövbe etmemek şartıyla- benim intikamım, senden, pek muzaaf bir surette alınıyor bildiğimden, hiddet değil hattâ sana acıyorum!

Amma Risale-i Nur'un, senin gibi sinekler kadar ehemmiyeti olmayanların perde çekmesi, zerre kadar nüfuzunu kıramaz. Yüzbinler adam onunla imanlarını kurtardıkları için, ruh u canla hürmet ve perestiş ederler. Amma şahsımın teessürü ise kat'iyyen size haber veriyorum ki; bir-iki dakika asabiyetle bir teessüratıma mukabil, birden öyle bir teselli buluyorum ki, bin derece sizlerin hakaret ve ihaneti ziyadeleşse o teselliyi kıramaz. Çünki Risale-i Nur'un keşf-i kat'îsiyle, dinsizlik hesabına bize hücum edenler, ebedî azablar ve haps-i münferidde ve i'dam-ı ebedî ile ihanetini gördükleri gibi; Risale-i Nur'la imanını kurtaran şakirdleri, ölümle terhis tezkeresi ve saadet-i ebediye vesikasını alıp, ebedî bir hürmet ve merhamet ve ikrama mazhar olacaklarını, feylesofları susturan binler hüccetlerle beyan etmişiz.

Hem bu Yeni Said, Eski Said gibi kendine hürmet ve teveccüh kazanmak ve şan ü şeref bulmak; kat'iyyen aleyhindedir, kat'iyyen kabul etmez. Onun için, yirmi senedir inzivayı tercih etmiş.

Eğer asayiş ve idare hesabına nüfuzunu kırmak ve umumun nazarında çürütmek için yapıyorsanız, pek büyük bir hata ediyorsunuz. İki sene üç mahkeme, yirmi senelik hayatımın yüzyirmi eserinde, yüzyirmi bin Risale-i Nur şakirdlerinden mûcib-i ihtilâl ve medar-ı mes'uliyet ve vatan ve millet aleyhinde hiçbir şey bulmadıklarına beraetimizle ve Risale-i Nur eczalarının bütününü iade etmeleriyle gösterdiği cihetle, kat'iyyen size beyan ediyorum ki; dinsizlik hesabına bizi ezen sizler; vatan ve millet, asayiş ve idare aleyhinde ve anarşilik lehinde ve müdhiş bir ecnebi hesabına beni sıkıştırıp, bir sarsıntı çıkarıp, o cereyanın müdahalesini istiyorsunuz. Onun için, bütün

ihanet ve hakaretlerinize beş para kıymet vermem; asayiş, idare lehinde, sabır ve tahammüle karar verdim.

Elbette dünya daimî olmadığı gibi, hâdisatı da fırtınalı, daima değişir. Birkaç saat cinayetlerle, dünyevî ve uhrevî binler zakkum ve azab neticeleri var. O zaman, faidesiz "yüzbinler teessüf" diyeceksiniz! Ben, resmî makamata ve bizimle tam alâkadar vazifedarlara yazdığım gibi, sizin gibi bedbahtlara dahi derim: Biz, Risale-i Nur'la, bu memleketin ve istikbalinin en büyük iki tehlikesini def'etmeye çalışıyoruz ve bilfiil çok emarelerle, hattâ mahkemede de kısmen isbat etmişiz.

Birinci tehlike: Bu memlekette, hariçten kuvvetli bir surette girmeğe çalışan anarşiliğe karşı sed çekmek.

İkincisi: Üçyüz elli milyon müslümanların nefretlerini kardeşliğe çevirmekle, bu memleketin en büyük nokta-i istinadını temin etmektir.

Afyon Emniyet Müdürü'ne derim ki:

Müdür Bey! Dünyada, eski zamandan beri görülmemiş bu derece kanunsuz ve manasız ve maslahatsız tecavüzler bana geldiği halde neden aldırmıyorsunuz? Bir misali:

Câmiye, hâlî zamanda, cemaat hayrına sahib olmak için, bazı bir-iki adamdan başka kimseyi yanıma kabul etmediğim halde, resmen "Kat'iyyen câmiye gitmeyeceksiniz!" deyip; bu gurbette, hastalık ve ihtiyarlık ve yoksulluk içinde bu ihanet hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Haberim olmadan, câminin hâlî bir yerinde iki-üç tahta, bir kilimle beni üşütmemek fikriyle bir zâtın yaptığı iki kişilik bir settare yüzünden, ehemmiyetli bir mes'ele şeklinde, hem bana, hem umum halka manasız telaş vermek hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Soruyorum.

Bana bu ihanetleri yapanların hiçbir bahaneleri yoktur. Yalnız teveccüh-ü ammeyi bahane edip: "Bu menfî adama neden hürmet ediyorsunuz?" Ben de derim:

Bütün dostlarım biliyorlar ki; ben, şahsıma karşı hürmeti ve teveccüh-ü ammeyi istemiyorum, reddediyorum. Benim hakkımda başkalarının hüsn-ü zannını kabul etmediğim halde, hangi kanun beni mes'ul eder ki; ihtiyarım ve rızam haricinde, başkasının hüsn-ü zannıyla bana ihanet ediliyor. Farz-ı muhal olarak, bu teveccüh-ü

amme hakikat da olsa; vatana, millete faidesi var, zararı olmaz. Hem eğer, bir parçasını ben de kabul etsem; bu ihtiyarlık, hastalık, yoksulluk ve soğuk bir oda içerisinde, dehşetli bir haps-i münferidde, zarurî hizmetlerimi görmek için bir-iki insanın dostluğunu kabul etmekliğimde hangi fenalık var? Hangi kanun bunu men'eder? Bir-iki işçi çocuktan başka benimle temas ettirmemek hangi kanunladır? O işçi çocuklar her vakit bulunmadığı için, kendim işimi göremiyorum.

Bu dehşetli vaziyeti, elbette bu memlekette inzibat ve hükûmet ve idare adamları nazar-ı ehemmiyete almak borçlarıdır. Cidden alâkadar eder diye size beyan ediyorum.

Emirdağı'nda bir tecrid-i mutlakta Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, çoktan beri beklediğim bir ciddî yardım, Konya ülemasından görülmeğe başladı.

Evet Risale-i Nur, medreseden çıkmış, ilim içinde hakikata yol açmış. Hakikî sahibleri ve taraftarları medreseden çıkan hocalar olduğuna binaen, umum Anadolu'nun eskiden beri parlak ve faal bir medresesi Konya şehri olduğundan o mübarek medresenin şakirdleri kendi malları olan Risale-i Nur'a sahib çıkmağa ve sarılmağa başladığını Sabri'nin mektubundan anladım ve buraya, Konya'ya yakın geldiğime ruh u canımla memnun olup bana gelen bütün sıkıntılara sürur ile mukabele edip tahammül ediyorum. Başta, çok mübarek tefsirin çok muhterem ve kıymetdar sahibi olan Hoca Vehbi Efendi olarak, Risale-i Nur'u takdir edip alâkadarlık gösteren bütün Konya ve civarı ülemalarını, bütün kazançlarıma ve dualarıma şerik ettim. Ve has kardeşlerim dairesi içinde isimlerini bildiğim zâtları, isimleriyle dua vaktinde yâdediyorum. Risale-i Nur şakirdlerindeki şirket-i maneviye itibariyle, benim çok noksan kazancımdan hisse aldıkları gibi; bütün şakirdlerin bütün kazançlarından da hisseler almağa yol açıldığını; benim tarafımdan selâmımı hürmetlerimle onlara tebliğ ediniz. İsparta kahramanları gibi, Konya'nın mübarek âlimleri Risale-i Nur'a sahib çıktıklarından, daha dünyaca, vazife-i Nuriyeye bir endişem kalmadı. O mübarek ve kuvvetli ellere Risale-i Nur'u emanet edip rahat-ı kalb ile kabrime gidebilirim.

Sâniyen: Elhak, az bir zamanda Risale-i Nur'a pek çok faidesi dokunan ve on seneden beri Risale-i Nur'a çalışmış gibi haslar dairesinde bulunan Mustafa Osman'ın, Emirdağı'ndaki kardeşlerine, yangın münasebetiyle geçmiş olsun makamında nev'-i beşer yangınını bahsedip, güzel bir mektub yazmış. Onun mektubunun bir kısmını hem Lâhika'da, hem Sikke-i Gaybiye'de kaydediyoruz; sonra suretini size göndereceğiz. Benim tarafımdan hem ona, hem yanındakilere, hem vasıta-i muhabere olduğu Kastamonu ve İnebolu'daki kardeşlerimize pek çok selâmlarla beraber; hattı güzel, vaktı müsaid olanlar, İsparta ve civarı gibi Asâ-yı Musa Mecmuası'nı yazsalar, çok münasib olur. Bu vazife-i Nuriye, inşâallah matbaanın çok fevkinde iş görecek.

Sâlisen: Hâfiz Emin'in Risale-i Nur'a çok hizmeti var. Onun kasabası olan Küre, geçen hâdiseden evvel Nuri, Hakkı, İhsan ve merhum Muallim Osman gibi zâtların himmetiyle bir medrese-i Nuriye hükmüne geçip parlak bir surette Nur'a çalışıyordu. İnşâallah o kıymetdar hizmeti, mümkün oldukça yine yapacak. Gerçi geçen musibette en ziyade onlar üzüldüler, fakat ona mukabil Risale-i Nur'un geniş muzafferiyetinde o kasabanın ve o fedakâr kardeşlerimizin hisseleri çok ehemmiyetlidir.

Hâfiz Emin mektubunda diyor ki: "Ben mahkemeden kitablarımı alamadım. Size gelmiş mi, gelmemiş mi?" diye benden soruyor. Siz ona selâmımla beraber yazınız ki: Seninki bana gelmediği gibi, sana İstanbul'a gönderdiğim kitablarımdan da hiçbirisi elime geçmedi. Ve bilhâssa İstanbul'a gönderdiğim "büyük kitab" namında içinde yirmi risaleden ziyade bulunan mecmuayı çok araştırdımsa da bulamadım. Fakat madem Risale-i Nur kendi kendine intişar ediyor ve muhtaç olanlara kendini okutturuyor, Hâfiz Emin'e ve bizlere sevab kazandırıyor. Hâfiz Emin de, benim gibi, kitablarının başka ellerde gezmesinden memnun olmalı. Hem Küre'de erkek ve hanım ne kadar Risale-i Nur'la alâkadar varsa, onlara selâm ediyorum. Eskisi gibi şimdi de Küre'ye bir Medrese-i Nuriye nazarıyla bakıyorum. Hususan İhsan Abdurrahman'a selâm ediyorum; ne haldedir? İnşâallah eski parlak hizmeti devam ediyor. Tam bir Abdurrahman olduğunu isbat ettiği gibi, devam edecek.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hadsiz şükür olsun ki; Risale-i Nur yerine beni sıkıyorlar, benimle meşgul oluyorlar. Hiç merak etmeyiniz, عَسَى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرُ sırrıyla inşâallah bu yeni hâdisede dahi bir hayır olacak.

Hâdise budur: Ceylan'ı ve iki arkadaşları, -ki bana hizmet ediyorlardı- yanıma gelmelerini men'ettiler. Anahtarı onlardan aldılar, bekçilere verdiler. O bekçilerden birisi geliyor, su ve ekmek gibi işlerimi görüyor. Ben bunun sebebini bilemedim. Fakat bu kasabada bir parti münazaası var. Çocuğun bir amucası $\frac{8}{3}$ (Haşiye) bir taraftadır. Onun muarızları yapıyor ihtimali var.

Hem her tarafta Risale-i Nur'un fütuhatı ve hariçten gelen anarşistlik müdahalesi sebebiyet verdi zannederim. Ve Sandıklı'da elde edilen mektubatla, bir vasıta-i muhabere olması bahanesiyle, bu sıkıntıyı verdiler. Siz hiç telaş etmeyiniz, bunun da hiç ehemmiyeti yoktur. Siz, yine eski gibi bana yazarsınız. Fakat ben, kendim çok yazamıyorum. Güya beni, ihanet ve hakaretle çürütmekle Risale-i Nur'un fütuhatına sed çekilecek. Divaneliklerinden, üflemekle milyonlar elektrik kuvvetinde bulunan Risale-i Nur gibi bir hakikat güneşi sönecek diye, -ziyade sevabı bana kazandırmak için- beni fazla sıkıyorlar.

Medar-ı ibret ve dikkat bir tevafuktur ki; dün, çocukla pederini zabıta celbedip ifadelerini aldığı aynı dakikada, ehemmiyetli bir vukuatı, telefon-u zabıta haber vererek, bütün erkânı telaşa düşürttü. Mahall-i vak'aya gitmeğe mecbur oldular. Manen onlara denildi: "Siz, sinek kanadı kadar zararı olmayanı bırakınız; kartallar, belki ejderhalar gibi zararlara bakınız."

Hem câmiden men' hâdisesinin aynı vaktinde, men'e emir veren yeni kaymakam, Afyon'da ameliyata maruz kaldı. Lisan-ı haliyle ona denildi: "Ölüm var! Onun i'damından kurtulmasına çalışanı tazyik değil, belki çok takdir ve tahsin etmek gerektir."

Umum kardeş ve hemşirelerime birer birer selâm ve dua ederim ve dualarını isterim.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî Aziz, sıddık kardeşlerim ve mübarek vârislerim ve emin vekillerim!

Evvelâ: Size kat'î haber veriyorum ki; hakkımızda ve Risale-i Nur hizmetinde, inayet-i Rabbaniye ve tevfikat-ı Samedaniye devam ediyor. Zahiren çirkin perdeler altında, gayet güzel neticeler var. Bir zararımıza bedel, yüz menfaat bizlere ihsan ediliyor. Onun için geçici, muvakkat sıkıntılara ve sarsıntılara ehemmiyet vermemek lâzımdır.

Sâniyen: Mümkün olduğu kadar Asâ-yı Musa mecmuasını yazmakta fütur ve tevakkuf verilmesin. O kudsî birinci vazifenin pek çok ehemmiyeti var. Ve بِهِ الظُّلْمَةُ انْجَلَتُ onun hakkında İmam-ı Ali (R.A.) demiş.

Size iki Ali'nin ondört parça mübarek risalelerini tashih edip posta ile gönderdim. Burada hem beni, hem talebeleri şevk ile tam çalıştırdılar. Kastamonu'da imdadıma geldikleri gibi, burada dahi o iki kahraman yine imdadıma yetiştiler.

Sâlisen: Ben burada gerçi pek çok sıkılıyorum. Fakat sizlerin fütursuz çalışmanızı düşündükçe ve iştiyakla beklediğim mülayimane ve tesellikâr mektublarınızı gördükçe, o sıkıntılar gider, bazan sevinçlere inkılab ederler. Benim mektublarımı yazan, şimdilik yanıma gerçi gelemiyor, fakat şahsî hizmetten başka, Risale-i Nur'a ait üç-dört vazifesi var. Onları mükemmel yapıyor. Hem benim hususî işlerimi de kapıya gelip anlar, gider; onları da yapar.

Râbian: Sair yerlerdeki kardeşlerimiz Asâ-yı Musa yazmasına başlamışlar mı? Bu birinci vazifeyi eskiden yapan ve yanında mevcud bulunan zâtlar, bir cild içine alıp; ikinci vazife-i imaniye olan mu'cizatları zeyilleriyle beraber tedarikine başlasınlar veyahut geri kalanlara yardım etsinler. Elinden geldiği kadar güzel ve tashihli yazılmalı.

Hâmisen: Âlimlerden sonra muallimler dahi risaleye ihtiyaçlarını hissetmeye başladıklarına çok emareler var. Bir emare budur:

İstanbul'da din konferansında okumak niyetiyle Âyet-ül Kübra risalesini istemeleridir.

* * *

Re'fet Kardeş! Sen de çok safalar geldin ve Risale-i Nur yazısı ile meşguliyetin beni cidden sevindirdi. Hulusi ve Sabri gibi senin de suallerinin Risale-i Nur'da ehemmiyetli neticeleri ve tatlı meyveleri var. Senin yanında bulunan ve risalelerde kaydedilmeyen ilmî parçaları münasib yerlerde veya Lâhika'da yazarsınız.

Kardeşlerim! Asâ-yı Musa mecmuasının yazmasında bir tedbir hatırıma geldi. Taksim-ül a'mal ile beş-altı zât, aynı kıt'ada herbiri bir kısmını yazsın; daha çabuk ve daha kolay olur. Hem usandırmaz, hem -büyüklüğü için- yazmak cesaretini kırmaz. Tahmin ederim ki; bu çok ehemmiyetli vazife-i Nuriye tam ileri gitmemesi bu sebebdendir. Yazısı güzel olanlar, herhalde bu yeni tedbir ile o vazifeye çalışmalı.

Kardeşlerim! Çok dikkat ve ihtiyat ediniz. Sakın sakın hocalarla münakaşa etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar musalahakârane davranınız, enaniyetlerine dokunmayınız, bid'at tarafdarı da olsa ilişmeyiniz. Karşımızda dehşetli zındıka varken, mübtedilerle uğraşıp onları dinsizlerin tarafına sevketmemek gerektir. Eğer size ilişmek için gönderilmiş hocalara rastgelseniz, mümkün olduğu kadar münazaa kapısını açmayınız. İlim kisvesiyle itirazları, münafıkların ellerinde bir sened olur. İstanbul'da ihtiyar hocanın hücumu ne kadar zarar verdiğini bilirsiniz. Elden geldiği kadar Risale-i Nur lehine çevirmeğe çalışınız.

Umum kardeşlerime birer birer selâm.

k * *

Çok aziz, sıddık, kahraman, bahtiyar Emirdağ'lı kardeşlerim!

Geçirdiğiniz çok büyük âfeti müş'ir, mübarek efendimiz hazretlerinin, çok ehemmiyetli ve çok kıymetli ve perde altında çok müjdeli lütufnamelerini aldık. Her birerlerinize, hususan bu yangında daha çok tehlike atlatan kardeşlerime, bura ve bu civar talebeleri namına büyük geçmiş olsun der ve bu vesile ile dehşetli küfr-ü mutlak yangınının mahallemizi sardığı ve kızıl kıvılcımlarının saçaklarımıza sıçramak üzere olduğu bir hengâmda, umum ehl-i iman ve hususan Nurcular namına, o maddî yangında çocuk Ceylan'ın ağlamakla meded istemesi gibi, bir manevî Ceylan olarak, o büyük ve çok müşfik Üstad'a "Meded! Biz yanıyoruz, mahvolduk." diye niyaz eylerim.

Bu Emirdağ yangınında, günün en çok nüfuzuna sahib kızıl Rusya'dan çıkarak, kızıl ateşler ve kızıl kıvılcımlar saçan ve birer birer dünya şehrinin mahallelerini saran ve oraları yakıp kavuran, bazı yerlerde de nifak ve şikak ateşleri saçarak, kardeşine "Kardeşini

öldür!" diye bağıran ve en nihayette âlem-i hristiyaniyeti yakıp, kavurup, harman gibi savurduktan sonra âlem-i İslâm mahallesini saran ve evimizin saçaklarına kıvılcımları sıçrayan ve çok büyük ve çok dehşetli bir bela olan komünizm ve bu azîm yangında itfaiye vazifesini üzerine alan Risale-i Nur'a ve Risale-i Nur'un günün en büyük mutfîsi, en büyük tahassüngâhı ve en büyük melcei ve penahı ve onun şahs-ı manevîsinin dualarının bârigâh-ı Ehadiyette kabul olduğuna sarih bir işaret var. Ve âdeta ona hücum edenlere ve etmek isteyenlere karanlık gecede kırmızı diliyle şöyle hitab ediyor:

"Ey Fahr-i Âlem'in gösterdiği doğru yoldan şaşanlar! Dünyanın fâni meta'larıyla gururlanıp taşanlar ve ey dünyamıza zararı olur korkusu ile, Nur-u Kur'andan kaçanlar! Sizler, dünyanızın uçurumlara gittiği zannıyla, o bâki ve tatlı sandığınız fâni ve hakikatta çok acı lezzetlerinizin zeval bulmak, şedid ve elîm elem ve ızdırablara tahavvül etmek üzere olduğunu tahmin ederek manasızca radyoların başına koşuyorsunuz. Bu koşmakta ve bu dedikoduları dinlemekte ne faide var? Zeval bulucu lehviyat ve lezaizle körleşmiş, bakan gözleriniz artık yeter biraz hakikatı görsün, sağırlaşmış duyan kulaklarınız, biraz hakikatı duysun ki, bu acib ve dehşetli ve hiç misli görülmemiş devirde, hususan ehl-i imanın çok sarsıntılar geçirdiği ve çok dehşetli karşısında bulunduğu ve küfr-ü mutlak düsmanlar mahallemizi sardığı bir zamanda, ancak ve ancak günümüzün en müstahkem, kavî, yıkılmaz, sarsılmaz tahkimatı olan Risale-i Nur'un nuranî siperlerine iltica etmekle ve onun daire-i kudsiyesine dehalet etmekle kurtulacak ve imanınızı kurtararak, i'dam-ı ebedî zannettiğiniz ölümü, bir hayat-ı bâkiyeye tebdil edeceksiniz.

Ve işte o Nur'un mübarek tercümanının ve mübarek şahs-ı manevîsinin المجرَّا وَ اَجِرْ وَالِدَيْهَمْ مِنَ النَّارِ وَوَالِدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ وَالِدَيْنَا وَ اَجِرْ طَلَبَةَ رَسَائِلِ النُّورِ وَوَالِدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ وَالِدَيْنَا وَ اَجِرْ طَلَبَةَ رَسَائِلِ النُّورِ وَوَالِدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ وَالدَيْنَا وَ اَجِرْ طَلَبَةَ رَسَائِلِ النُّورِ وَوَالِدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ وَالدَيْنَا وَ اَجِرْ طَلَبَةَ رَسَائِلِ النُّورِ وَوَالِدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ وَالدَيْنَا وَ اَجِرْ طَلَبَةَ رَسَائِلِ النّورِ وَوَالِدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ وَالدَيْنَا وَ اَجِرْ طَلَبَةَ رَسَائِلِ النّورِ وَوَالِدَيْهِمْ مِنَ النَّارِ وَالدَيْنَا وَ اللَّهِ وَالدَيْنَا وَ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَلْهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَلَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَلَا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا الللَّهُ وَاللَّهُ وَلَّهُ وَاللَّهُ وَلَا الللّهُ وَاللَّهُ وَلِهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا لَا اللَّهُ وَاللّهُ وَاللَّهُ وَلَا الللَّهُ وَاللَّهُ وَلَا لَا الللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلَا اللللّهُ وَاللّهُ وَلَا لَا اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلَا اللّهُ وَلَا الللّهُ اللّهُ وَلَا ال

kurtaracaksınız. Ve her birerleriniz maddî ve manevî felah ve saadete nâil olacaksınız. Bakıp da görmeyen ve görüp de görmek istemediğinizden kapadığınız gözlerinizi açınız, görünüz ve azîm tehlikelerin çok yakın olduğunu ihsas ve telaş ve ızdırabınızı artırmaktan başka bir işe yaramayan dünya havadislerini veren radyo başına değil, ayaklarınızdaki bütün derman ve kuvvetinizle Risale-i Nur başına ve onun neticesi emniyet, selâmet ve saadet olan nuranî dairesine koşunuz."

Bizlere de: Ey Nurcular! Allah'ın sizlere ihsan ettiği ezelî lütfuna secdeden başlarınızı kaldırmayınız. Gecenin soğuğuna aldırmayınız. Sizlere lütfunu hiçbir hususta esirgemeyen Rabb-ı Rahîm'e, gecenin bu mübarek saatlerinde kalkarak vazife-i şükrü eda ediniz. Ve bazıların düştüğü, istikbali düşünmek derdiyle akl-ı maaşı sarsan hâdiseler karşısında titremeyiniz, korkmayınız; Nur'un kudsî kerameti ve imdadını müşahede ediniz. Dünya fânidir, binler sene yaşamak olsa, bâki olan hayat-ı uhreviyenin yanında, hiç-ender-hiç mesabesindedir. Fakat fâni olmakla beraber, bâki hayatın bâki meyvelerini verecek bir mezraasıdır. Fırtınaların şiddeti, havanın dehşeti sizleri sarsmasın, korkutmasın. Bu mübarek mezraaya en mübarek ve nuranî ve verimli ve bereketli olan Nur tohumlarını ekiniz. Zira "Eken biçer.", atalarımızdan kalma mübarek bir sözdür.

Ey Nurcular! Sizin hakikî vazifeniz, dünyaya bakmak değildir. Farz-ı muhal olarak dünyaya da bakılsa, bakınız ve görünüz ve zuhuru muhtemel dehşetli yangınlar sebebiyle ve o yüzden karşılaşmanız ihtimali bulunan tehlikeler dolayısıyla kat'iyyen sarsılmayınız, fütur getirmeyiniz. Çalışınız, çalışınız, çalışınız ve kat'iyyen inanınız ki; Nur'un şefaatı, Nur'un duası, Nur'un himmeti sizleri kurtaracaktır. İşte bu davanın şahidi Emirdağ'lı Nurcuların dehşetli ateşten zararsız kurtulmalarıdır. Şimdiden umumunuza müjdeler olsun.

Kardeşiniz Mustafa Osman

* * *

Vasiyetnamemdir

Aziz, sıddık kardeşlerim ve vârislerim!

Ecel gizli olmasından, vasiyetname yazmak sünnettir. Benim metrukâtım ve Risale-i Nur'dan olan benim hususî kitablarım ve güzel cildlenmiş mecmualarım vesair şeylerimin bütününü, Gül ve Nur fabrikalarının heyetine, başta Hüsrev ve Tahirî olarak o heyetten oniki ${}^{9}(^{*})$ kahraman kardeşlerime vasiyet ediyorum. Onlara bırakıyorum ki; emr-i hak olan ecelim geldiği zaman, benim arkamda o metrukâtım, benim bedelime o sadık ve mübarek ellerde hizmet-i Nuriye ve imaniyede çalışsın ve istimal edilsin.

Kardeşlerim! Bu vasiyetten telaş etmeyiniz. Ben, teessürattan ve dokuz defa zehirlenmekten, pek çok zaîf olmakla beraber; gizli münafıkların desiselerle müteaddid sû'-i kasdları için bu vasiyeti yazdım. Merak etmeyiniz, inayet-i Rabbaniye ve hıfz-ı İlahî devam ediyor.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i imaniyede azimkâr arkadaşlarım!

Evvelâ: Birinci vazife-i Nuriye, inşâallah matbaanın pek çok fevkinde iş görecek. Hem şimdi de şakirdlerine büyük sevablar ve kuvvetli iman hizmetleri veriyor. Acaba bu vazife ileri gidiyor mu, yoksa bu kışın ağır şeraitiyle geri mi kalıyor?

İkinci vazifede; "Onuncu Söz" zeyilleriyle beraber, iki mu'cizat risaleleri ve zeyillerinin âhirinde bulunmak lâzımdır. Birinci vazifesini bitirenler, yine mevcudu varsa, bir cild içine almağa çalışsınlar; yoksa, tedarik etsinler. Çünki âlem-i İslâm, şimdiki intibahı, vahdet-i İslâm'a çalışması, herhalde Risale-i Nur gibi eserleri arayacak ve büyük dairelerin geniş nazarlarına elbette büyük mecmualar lâzımdır.

Sâniyen: Sizin bana yardımınız iki cihetle pek zahir ve pek büyüktür:

Birincisi: Sizin fütursuz hizmet-i Nuriyede çalışmanız, benim bütün musibetlerimi ve sıkıntılarımı hiçe indiriyor, bilakis sürurlara kalbediyor.

İkinci Cihet: Kat'iyyen biliniz ki; duanız, onların ağır ve işkenceli zulümlerini, benim hakkımda inayetkâr, maslahatdar merhametlere çevirmesine sebeb olduğuna kat'iyyen şübhem kalmadı. Ezcümle:

Memurları ve halkları benden ürkütmeleri, beni büyük hatalardan ve tasannu'lardan ve ihlasa münafî haletlerden ve vaktimi zayi' etmekten kurtarıp, kader-i İlahî'nin hakkımda, zulm-ü beşerî içinde tam adaletini ve inayetini gösterdi. Buna kıyasen, başıma ne gelse, altında bir rahmet var. Yalnız benim ile meşgul olmaları için on dirhem zarar, Risale-i Nur'un onbin lirasını kurtarıyor. Onun için, siz hiç beni merak etmeyiniz. Hattâ bazan damarlarıma dokunduracak tarzdaki ihanetlerine karşı beddua etmek isterken, onların yakında ölüm i'damıyla kabr-i haps-i münferidde azabları ve bu ihanetlerinin neticesinde bana ait maslahatları ve hizmetimize menfaatleri düşündükçe, bedduadan vazgeçiyorum.

Sâlisen: Her hafta bir-iki mektubunuz bana hem şifa, hem medar-ı teselli ve manevî bir sohbetle sizin ile görüşmeye vesile olmasından, kemal-i şevk ile postayı bekliyorum.

Umumunuza birer birer selâm ve dua.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hakikat yolunda hakperest arkadaşlarım!

Bu defa sizin beş-altı mübarek mektublarınıza yalnız bir tek müşevveş mektubla cevab vermemden gücenmeyiniz.

Evvelâ: Halil İbrahim'in mektubu, şahsıma verdiği fevkalâde meziyetler için kabul etmemek mesleğimizce lâzım gelirken, iki manidar tevafuku bana hem kendini kabul ettirdi, hem Lâhika'ya girdi. Fakat şahsıma ait kısmını bazan tayyettim ve bazısının üstünde "Risale-i Nur" kelimesini yazdım, ibaredeki suallerine cevab oldu.

Birinci tevafuk: Hakkımda teveccüh-ü ammeyi kırmak için bir yüzbaşı bana karşı beş vecihle kanunsuz hakaret ve ihanet ettiği aynı zamanda, belki aynı saatte, yüz tane böyle yüzbaşıdan ehl-i hakikat nazarında daha ehemmiyetli ve Risale-i Nur'un erkânından bir kardeşimiz, bu yeni mektubu, haddimden yüz derece ziyade ihtiram verip o gibi ihanetleri hiçe indirerek yazmış. Hem şakirdlerin erkân-ı mühimmesinden dört zât, aynı mes'eleye iştirak edip imza basmışlar. Ben de bu garib tevafukun hatırı için, mesleğime muhalif olan senakârane mektubu kabul edip ta'dil ederek Lâhika'ya geçirdim ve size de müsveddesini gönderdim.

İkinci tevafuk: Ben gece Asâ-yı Musa Risalesi'ni yazanları düşündüm ve yeni mektublarda o noktada bahis aradım. Bu ağır kışta ve arasıra bana münafıkların ilişmeleri, bunlara fütur vermek ihtimali var. Bu yazıcılara bir kamçı-yı teşvik lâzım. Nasılki Hasan Feyzi ve Halil İbrahim'in edibane iki tarifnameleri çokları yazıya şevk ile sevkettiler diye bir teşvik vesilesini aradım. Birden, sabahta benim ölümümü mevzu yapan ve şakirdleri korkutan ve sa'yde ve yazıda acele etmelerine medar o mektubu aldım, dedim: İbrahim Halil'in sadakatı, keramet derecesine çıkmış.

Sâniyen: Feyzi ve Emin'in mektubu, benim çok endişelerimi izale etti. Evet bu iki kardeşimizin sadakatları ve hizmetleri ve Risale-i Nur'a sahabetlerinin çok ehemmiyeti var. Ve hapishanede dokuz ayda, dokuz sene kadar kıymetdar hizmet eden Hilmi ve Sadık ve İhsan ve Beşkardeş namında Risale-i Nur'a kalemiyle çok hizmet eden ihtiyar Tahsin gibi ve Feyzi ve Emin'in mektubunda işaret edilen umum o civarda çok alâkadar olduğum kardeşlerimin hizmet-i Nuriyede devamları, beni sürurla ağlattırdı. Fakat öz kardeşim Abdülmecid, beni çok merak ediyor; görüşemediğim buranın müftüsünden, halimi anlamağa çalışıyor. Bundan sonra Feyzi ve Emin'in üçüncüsü Abdülmecid olsun. Safranbolu kahramanlarından aldıkları lüzumlu mektubları ona da göndersinler.

Hem benim tarafımdan ona yazsınlar ki: Eski Said'in birinci talebesi bulunduğun gibi, Yeni Said'in dahi Hulusi ile beraber yine birinci safta talebelerisiniz.

Hem benim hakkımda musibet ve fena haberleri aldığı vakit, merhum pederim Mirza (R.H.) gibi olsun, merhume vâlidem Nuriye (R.H.) gibi olmasın. Çünki eski zamanda, dağdağalı hayatımda hakkımda acib havadisler peder ve vâlideme ihbar ediliyordu. "Sizin

oğlunuz öldü veya vuruldu veya hapse girdi" gibi fena haberleri babam işittikçe, keyifleniyordu, gülüyordu. Derdi: "Mâşâallah, oğlum yine bir ehemmiyetli iş, bir kahramanlık göstermiştir ki, herkes ondan bahsediyor." Vâlidem ise, onun süruruna karşı şiddetle ağlıyordu. Sonra zaman, babamın haklı olduğunu çok defa gösteriyordu.

Sâlisen: Lütfü'nün sebatkâr ve pek ciddî vârisi Abdullah Çavuş ve İslâmköy'lü merhum Hâfız Ali'nin şakird ve vârislerinden Mustafa'nın mektublarını umum Nur fabrikasının kahramanları hesabına kabul ettim. Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun ki; o köyleri de Sava ve Kuleönü gibi bir medrese-i nuriye hükmüne getirmiş.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin bu defa müteaddid mektublarınıza, rahatsızlık mecburiyetiyle, bir tek mektubla iktifa ediyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur'un kahramanı Hüsrev, benim bedelime ölmek ve benim yerimde hasta olmak samimî ve ciddî istiyor. Ben de derim: Te'lif zamanı değil, şimdi neşir zamanıdır. Senin yazın, benim yazımdan ne derece ziyade ve neşre faideli ise, hayatın dahi hizmet-i Nuriyede benim bu azablı hayatımdan o derece faidelidir. Eğer benim elimden gelseydi, hayatımdan ve sıhhatimden size memnuniyetle verirdim.

Sâniyen: Şehid merhum Hâfız Ali'nin tam bir vârisi Hasan Feyzi'nin, Denizli hesabına ve o civarda ciddî kardeşlerimizin namına yazdığı parlak kaside ve dördüncü şehnamesi ve orada dahi şakirdlerin faaliyetle Nur'a çalışmaları, benim zehirli, şiddetli hastalığıma bir merhem oldu. Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun, Denizli'yi ikinci bir İsparta ve büyük bir İslâmköyü yapıyor.

Evet hâkim-i âdil, Muharrem ve Feyzi ve Hâfiz Mustafa, bir-iki senede, yirmi sene kadar hizmet-i Nuriyeyi yaptılar; Nur'un şakirdlerini ebede kadar minnetdar eylediler. Cenab-ı Hak onlardan ve beraberlerinde Nur'a hizmet edenlerden ebeden razı olsun, âmîn!

Sâlisen: Medrese-i Nuriyenin kahramanlarından ve Barla'lı marangoz Mustafa Çavuş ve Hâfız Mehmed'in tam vârisi Marangoz Ahmed'in Medrese-i Nuriye namına pek samimî ve hazîn ta'ziyenamesi, beni sürurla ağlattırdı. Ben de derim: Madem o mübarek medresede küçük ve büyük çok Said'ler var; ihtiyar, âciz, vazifesi bitmiş bir Said noksan olsa, ehemmiyeti yok. Hayat-ı bâkiyede

madem beraberiz, bir muvakkat müfarakat olsa da, sizi müteessir etmesin.

Râbian: Hâkim-i âdilden sonra en ziyade hakikî adalete çalışıp Risale-i Nur'un serbestiyetine hizmet eden م ح ر en hâlis şakirdler içinde ve benim öz kardeşim ve birinci talebem Molla Mehmed ismiyle onun namı, dualarımda ve manevî kazançlarımda beraberdirler.

Hâmisen: Bu saatte Konya'lı Sabri de; -Halil İbrahim ve Hasan Feyzi tarzında vasiyetnamem münasebetiyle- kısa fakat güzel bir kaside yazmış, üstadına çok ziyade kıymet vermiş. Kendi hüsn-ü zannının parlak âyinesinde, bu bîçare kardeşine fevkalâde ehemmiyet vermiş. Ve oranın âlimleri pek ciddî Nur'a çalışmalarını yazıyor.

Ben de derim: O üstad namı verdiği ve çok kıymet verdiği şahıs ise, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi olabilir. Ben de onun namına kabul ettim, Lâhika'ya geçirdim; hem size de bir suretini gönderdim.

Merak etmeyiniz, hastalığım gittikçe hafifleşiyor. Isparta'lı Mustafa namında bir kardeşimizin samimî, fakat garib bir mektubu içinde vardı. Bu zât hangi Mustafa'dır, bilemedim. Ona da çok selâm ederim. Acib rü'yası hayırdır, şimdi tabir edemem.

Umum kardeş ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ederiz, makbul dualarını isteriz.

Hasan Feyzi'nin güzel kasidesini, bazı kelimeleri ilâve ile Lâhika'ya geçirdik ve size de gönderdik.

Said Nursî

* * *

Çok aziz, çok sıddık ve sadık kardeşlerim ve Risale-i Nur cihetinde emin ve hâlis vârislerim!

Çok manidar ve kuvvetli bir tevafuk ve şakirdlerin sadakatlarına delil, bir zahir keramet-i Nuriyeyi beyan etmeme bir ihtar aldım. Şöyle ki:

Ben vasiyetnamemi yazdığım aynı zamanda, gizli münafıklar, benim itimad ettiğim hizmetçilerimi zabıta tarafından yanıma gelmekten men'ettikleri aynı vakitte, fırsat bulup, tanımadığım birisiyle, sâbık dokuz defadan daha tesirli bir zehir bana yutturdular.

Hem aynı zamanda, Tunus'lu ve âlim kardeşlerimizden ve buraya kadar geçen sene beni görmek için gelip görüşmeden giden Hoca Haşmet, Yozgat'tan buraya yazıyor ki: "Said vefat etmiş, Risale-i Nur'un yüzotuz risalesi muhafaza edilsin. Tâ ki, ileride tab'edeceğiz."

Hem aynı zamanda Halil İbrahim'in vefatım hakkında bir hazîn mersiye hükmündeki parlak mektubu, şakirdleri ağlattırdı.

Hem bu zamana pek yakın, Hüsrev'in, kendi âdetine muhalif benim vefatıma dair bir-iki mektubunda, iki-üç gün ömür gibi tabirlerle ecelime işaretleri, bir parça beni müteessir etti. Acaba ben gidiyorum diye endişe ettim.

Hem bu aynı hengâmlarda, en ziyade hayat-ı dünyeviyedeki vazifemi düşünüp vefatımdan sonra şakirdler bu dehşetli zamanda benim bedelime de o vazifeyi yapacaklar mı diye çok merak ederken; birden Denizli, Milas, Isparta, İnebolu, ümidimin yüz derece fevkinde ve öyle bir sahabetkârane ve iltizamperverane o vazifeye koşup başkaları da ve muallim ve âlimleri koşturdular ki, beni hayret hayret içinde bıraktılar.

Elhasıl: Bu beş cihetteki tevafuk, zahir bir keramet-i Nuriyedir. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ هِذَا مِنْ فَضْل رَبِّى

Kardeşlerim! Merak etmeyiniz, Cevşen ve Evrad-ı Bahaiye bu defa dahi o dehşetli zehirin tehlikesine galebe etti; tehlike devresi geçti, fakat hastalık devam ediyor.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve selâmetlerine dua edip, şübhesiz makbul olan dualarını isterim. Ve İnebolu'da ve civarında hem çok hanımların, hem küçük yavrularının Risale-i Nur'u yazmağa başlamalarını ve Kur'an dersini çok masumların almasını bütün ruh u canımla tebrik ederiz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Duanıza muhtaç kardeşiniz Said Nursî

* *

Kardeşlerim!

Siz müteessir olmayınız, hem merak etmeyiniz. Yalnız, dua ile bana yardım ediniz. Çünki birkaç gündür sol kolum çok ağrıyor, gece rahatsız ediyor. Kimseyi yanıma bırakmadığımdan, oda içindeki zarurî işlerimi zahmetle yapabilirim. Zannederim eskiden beri bende bulunan kulunç illetinin bir şubesidir ki; buranın mizacıma çok dokunan maddî

havası ve kışı, o insafsızların evhamı, tazyikatları ve manevî kışı, damarıma dokunur. Âdeta bir yarım nüzul isabeti gibi ızdırab çektim. Fakat lillahilhamd sizin makbul dualarınız, o tehlikeyi de hafif bir surete çevirdi. İnşâallah o suret de geçer; çok sevablı faidesi, yerinde kalır.

Kardeşlerim! Salahaddin'in yazısına göre, o havalide dahi Asâ-yı Musa Mecmuası çok faaliyettedir, fütuhat yapıyor. Demek o tarafta o çok ehemmiyetli vazife-i Nuriyeyi yapıyor. Yüzbin elhamdülillah, yazanlara da yüz mâşâallah, bârekâllah!

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Hadsiz şükür olsun ki; Isparta, tam bir Medreset-üz Zehra ve Câmi-ül Ezher olacağını ve olmaya başladığını, kahraman talebelerinin bu ağır şerait altında sarsılmadan faaliyetleri isbat ediyor. Diyanetçe ve Kur'an ve Risale-i Nur'a müştakane çalışmaları, hattâ Aliköyü'nde, Ali'lerin gayretiyle çok çocukların talebeliğe girmeleri ve diğer bir köyün umum gençleri gecede Kur'ana çalışmaları ve câmiler cemaatle dolmaları, Nur şakirdlerinin çektikleri bütün sıkıntıları hiçe indiriyor.

Sâniyen: Fevkalâde sadakat ve alâka taşıyan Halil İbrahim'in bu dördüncü şehnamesi, benim Nur'a hâdimliğim noktasında haddimin pek fevkindeki tarifnamesi gerçi çok güzeldir; fakat Risale-i Nur'dan ziyade benim şahsıma baktığı cihetiyle, şimdilik size göndermedim, ta'dilden sonra gönderilecek. Hem ona, hem onun rüfekalarına bilhâssa selâm ederiz.

Sâlisen: Siz bana karşı sû'-i kasdlara merak etmeyiniz, belki bir cihette memnun olunuz ki; Risale-i Nur ve şakirdleri yerinde, benim cüz'î ve vazifesi bitmiş olan şahsıma hücum ediyorlar, tazib ederler. Bugünlerde buranın büyük memurları, çekinmeyerek bazılara demiş: "Said'in vücudu ortadan kalkmalı."

İşte gizli düşmanlarım, bunun bu gibi fikirlerinden istifade ederek, mutemed hizmetçilerimi dağıtmakla fırsat bulup beni zehirlediler. Ve bu gibi memurlardan kuvvet alıyorlar. Fakat hıfz u inayet-i İlahiye, bu sû'-i kasdleri de akîm bıraktı. İnşâallah daima inayet himayet edecek, bütün plânlarını akîm bıraktı, bırakacak.

* * *

Dâhiliye Vekili ile hasbihalden bir parçadır

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vuku' bulmayan bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve tazyike hedef olmuşum. Şöyle ki:

Hem şiddetli sû'-i kasd eseri olarak zehirlenmeden hasta; hem gayet zaîf, yetmişbir yaşında ihtiyar; hem kimsesiz, acınacak bir gurbette; hem sako, hem fanila ve pabucunu satmakla maisetini temin eden fakir-ül hal; hem yirmibeş sene münzevi olmasından, binden ancak tam sadık bir adam ile görüşebilen bir merdümgiriz, mütevahliş; hem yirmi sene hayatını ve eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tedkikten sonra bil'ittifak beraetine ve eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir masum; hem eski harb-i umumîde ehemmiyetli hizmet etmiş bir evlâd-ı vatan; hem şimdi bu milleti, bu vatanı anarşilikten ve ecnebi ifsadlarından kurtarmak için, meydandaki tesirli âsârıyla bütün kuvvetiyle çalışan bir hamiyetperver; ve mahkemede yetmiş şahidle isbat edildiği gibi, yirmibeş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmeyen ve yedi sene harb-i umumîye bakmayan, sormayan, bilmeyen ve eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün bütün alâkasını kestiğini isbat eden ve dünyanıza karışmadığını adliyeleriniz resmen itiraf ettiği bir zararsız adam; hem âhiretine ve ihlasına zarar gelmemek için şiddetle teveccüh-ü ammeden kaçan ve kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmeyen bu bîçare Said'e; başta Dâhiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtasını musallat edip, her gün bir ay haps-i münferid azabını çektirmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferidde durmağa mecbur etmek, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadre müsaade eder diye, hukuk-u umumiyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla Dâhiliye Vekili'ne beyan ediyorum.

Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden ve insaniyeden ve yaşamak hakkından mahrum edilen

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim ve benim hakkımda bu gurbette samimî akrabalarım Osman, Mehmed, Hasan Efendiler!

Sizin hâlisane bana ve Risale-i Nur'a karşı hiç unutulmayacak hizmetinize bir mükâfat-ı âcile olarak Hasan Feyzi ve sair talebelerin, Çalışkan Hanedanına karşı fevkalâde teveccühleri ve memlekette sizin şerefinizi neşretmeleri ve ehl-i hakikatı size dost yapmakları cihetiyle; benden ziyade Risale-i Nur ve şakirdlerini himaye ve muhafaza etmek ve ehl-i siyasetin ve beni zehirleyen düşmanlarımın desiselerinden kurtarmak için gayet derecede bir ihtiyat, tam bir sadakat ve benim yerimde tam bir dikkat ile mükellefsiniz. Yoksa az bir hata, yalnız bana değil, belki binler masum şakirdlere ve şimdi parlayan şerefinize dokunacak. Benim vaziyetim ve verilen sıkıntılar altı vecihle kanunsuz olmasından, ileride mes'uliyetten kurtarmak için insafsız ve kanunsuz beni tazib edenler, kendilerine bir bahane, bir vesile arıyorlar. Pek çok dikkatli olmanız lâzımdır.

* *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bir-iki gün evvel hasbihalin bir parçası size gönderilmiş. Tâ, siz onu esas tutup, lüzum olduğu zaman ya istida veya o vekile ve mahkemeye vermek veya başka makamata o parça ile müracaat etmek ve kardeşlerimiz dahi o esas üzerine kendilerini münafıklara karşı müdafaa etmek için size gönderilmiş. Demek, şimdiye kadar bana garazla işkenceli sıkıntıları verdiren, en başta o imiş. Her ne ise.. siz meşveretle ne lâzımsa yaparsınız. Fakat ihtiyatla, telaşsız, velveleye vermemek lâzım.

Sâniyen: Bu defa görüşmediğim buranın korkak müftüsü vasıtasıyla, Hulusi'nin Kars'tan bir mektubunu biraderzadem Nihad'ın mektubuyla aldım. Elhak o kardeşimiz, daima fevkalâde sadakatını ve Nurlara kuvvetli alâkasını muhafaza ediyor. Manidar bir tevafuktur ki, bilmediğim halde, Nihad'ın orada bulunması ihtimaliyle, Sabri'ye ait fıkrada demiştim ki: Nihad Kars'ta ise, Hulusi ile görüşür mealinde burada söylediğim ve sonra size yazdığım aynı zamanda, o ikisi şimdiye kadar sükût ettikleri halde, beraber bana mektub yazıyorlar.

Sâlisen: Re'fet kardeşimizin kemal-i sadakat ve alâkasını ve Hulusi gibi Nurların bir kumandanı olduğunu gösteren mektubu, Hulusi'nin mektubunu aldığım zamanına tevafuku, latif ve sürurlu oldu. O ikisi Lâhika'ya girsin. Ve Re'fet'in masumlara Kur'an okutması ve kendisi

Lem'alar ile, yazmak ve okumakla meşgul olması ve benim hastalığımın şifasına o masumlarla dua etmeleri, bir merhem gibi hastalığıma ferah ve hıffet verdi.

Ve râbian: Yazıda merhum Âsım'a benzeyen Yakub Cemal'in hayatta olduğunu ve hayatta ise Nurlar ile, o güzel kalemi ile hizmet ediyor mu bilemediğim için, çok defa hazînane ve müteessifane düşünüyordum. Hadsiz şükür olsun ki; hem hayatta, hem Nurlara hizmette, hem sadakatta olduğunu gösteren bir mektubunu aldım, "Elhamdülillah" dedim.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Yüz defadan ziyade, gayet kıymetli bir hakikat-ı imaniye bana görünüyor. Te'lif zamanı tamam olması hikmetiyle, ne kadar çalıştım, o çok ehemmiyetli hakikatı avlayamadım. Vâzıhan ifade ve ihsas etmek için bekledim, muvaffak olamadım. Şimdi gayet kısa bir işaretle, o çok geniş ve çok uzun hakikattan kısacık bahsedeceğim:

kelimden, hem müteşabih hadîslerdendir. Pek büyük ve küllî nüktesi, benim kalbime, Hülâsat-ül Hülâsa ile Cevşen-ül Kebir'i okuduğum vakit zahir oldu. Ben de o acib ve çok güzel nükteyi kaçırmamak için, şifreler, işaretler nev'inden Hülâsat-ül Hülâsa'nın onyedinci mertebesi olan "Kur'an lisanıyla şehadet" ve onsekizinci mertebesi olan "kâinat lisanıyla şehadet" ortasında o şifreli işaretleri şöyle koydum:

لاَ اِلهَ اِلاَّ اللَّهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْاَحَدُ بِلِْسَانِ الْحَقِيقَةِ اْلاِنْسَانِيَّةِ بِكَلِمَاتِ حَيَاتِهَا وَ حِسِّيَّاتِهَا وَ سَجِيَّاتِهَا وَ مِقْيَاسِيَّتِهَا وَ مِرْآتِيَّتِهَا وَ بِكَلِمَاتِ صِفَاتِهَا وَ خِلاَفَتِهَا وَ فِهْرِسْتِيَّتِهَا وَ اَنَانِيَّتِهَا وَ بِكَلِمَاتِ مَخْلُوقِيَّتِهَا الْجَامِعَةِ وَ عُبُودِيَّتِهَا الْمُتَنَوِّعَةِ وَ اِحْتِيَاجَاتِهَا الْكَثِيرَةِ وَ فَقْرِهَا وَ عَجْزِهَا وَ نَقْصِهَا الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ وَ لا اِسْتِعْدَادَاتِهَا الْغَيْرِ الْمَحْصُورَةِ

İşte bu kısa şifreyi, yine gayet muhtasar bir şifre ile tercüme ve izah edeceğim. Bunu Hülâsat-ül Hülâsa'ya bir haşiye yapınız.

Evet ben, Hülâsat-ül Hülâsa'yı okuduğum zaman, koca kâinat, nazarımda bir halka-i zikir oluyor. Fakat her nev'in lisanı çok geniş olmasından, fikir yoluyla sıfât ve esma-i İlahiyeyi ilmelyakîn ile iz'an etmek için akıl çok çabalıyor, sonra tam görür. Hakikat-ı insaniyeye baktığı vakit, o câmi' mikyasta, o küçük haritacıkta, o doğru

nümunecikte, o hassas mizancıkta, o enaniyet hassasiyetinde öyle kat'î ve şuhudî ve iz'anî bir vicdan, bir itminan, bir iman ile o sıfât ve esmayı tasdik eder. Hem çok kolay, hem hazır yanındaki âyinesinde, hiç uzun bir seyahat-ı fikriyeye muhtaç olmadan iman-ı tahkikîyi kazanır ve إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَى صُورَةِ الرَّحْمنِ hakikî bir manasını anlar. Çünki Cenab-ı Hak hakkında suret muhal olmasından, suretten murad sîrettir, ahlâk ve sıfâttır.

Evet nasılki ehl-i tarîkat, seyr-i enfüsî ve âfâkî ile marifet-i İlahiyede iki yol ile gitmişler ve en kısa ve kolayı ve kuvvetli ve itminanlı yolunu enfüsîde, yani kalbinde zikr-i hafiyy-i kalble bulmuşlar. Aynen öyle de: Yüksek ehl-i hakikat dahi, marifet ve tasavvur değil, belki ondan çok âlî ve kıymetli olan iman ve tasdikte, iki cadde ile hareket etmişler:

Biri: Kitab-ı kâinatı mütalaa ile, Âyet-ül Kübra ve Hizb-ün Nuriye ve Hülâsat-ül Hülâsa gibi âfâka bakmaktır.

Diğeri: Ve en kuvvetli ve hakkalyakîn derecesinde vicdanî ve hissî, bir derece şuhudî olan hakikat-ı insaniye haritasını ve enaniyet-i beşeriye fihristesini ve mahiyet-i nefsiyesini mütalaa ile, imanın şübhesiz ve vesvesesiz mertebesine çıkmaktır ki; sırr-ı akrebiyete ve veraset-i nübüvvete bakar. Ve enfüsî tefekkür-ü imanî hakikatının bir parçası, Otuzuncu Söz'ün "ene ve enaniyet"te ve Otuzüçüncü Mektub'un Hayat Penceresinde ve İnsan Penceresinde ve bazı parçaları da sair ecza-yı Nuriyede bir derece beyan edilmiş.

Bunu hem Lâhika'ya, hem Sikke-i Gaybiye'ye, hem Hülâsa'nın âhirine yazılsın.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Halimin müsaadesizliği için müteaddid mektublarınıza bir tek perişan mektubumla cevab verdiğimden gücenmeyiniz.

Evvelâ: Gizli düşmanlarımız hükûmetin ehemmiyetli ve birkaç vazifedarlarını elde edip beni tazyikatla, Menemen ve Şeyh Said hâdisesi gibi bir hâdise çıkarmak için bütün kuvvetiyle en hassas damarlarıma dokunduracak tarzda her desiseyi istimal ettiler. Gördüler ki Eski Said yok, yenisi ise her şeye tahammül ediyor, o plânı sair sû'-i kasdlere ezcümle zehir vermeye tebdil ettiler. Hıfz-ı İlahî onu da akîm

bıraktı. Şimdi o münafıklar resmen hükûmetin nüfuzunu, benden halkları ürkütmek ve vazgeçirmek için burada dehşetli bir propaganda ile istimal ediyorlar. Fakat siz hiç telaş etmeyiniz. İnayet-i Rabbaniye devam eder. Gittikçe fütuhat-ı Nuriye tevessü' ediyor.

Sâniyen: Bu defa Hasan Feyzi'nin ve bir hafta evvel Halil İbrahim'in şahsıma karşı fevkalâde hüsn-ü zan ile mersiyeleri ve samimî ve hazîn vedanameleri, az ta'dil ile üç sebeb için kabul edildi:

Birincisi: Onlar, şahsıma değil, belki Kur'an ve imana ve Nurlara hâdimliğim ve o vazife-i kudsiyeye bakıp yazmışlar.

İkincisi: Onların ve onlar temsil ettikleri o civardaki hâlis kardeşlerimizin ve haddimin çok fevkindeki tarifatlarını, bir nevi samimî dua ve ulvî bir tefe'ül ve yüksek bir arzu-yu hayır ve istidadlarının ve itikadlarının ve Nurlara pek ciddî alâkalarının bir in'ikası olmasıdır.

Üçüncüsü: Ben onların nazarında Risale-i Nur ve şakirdlerdeki şahs-ı manevîsinin mümessili ve nümunesi olmam cihetiyle, onların sebeb-i teşvikleri olan o hârika hüsn-ü zanlarını ve kuvve-i maneviyelerini kırmak, maslahat değildir. O ikisine ve arkadaşlarına, hususan Ahmed Feyzi ve Denizli hapsindeki kardeşlerimize ve hakkımızda adalete çalışanlara binler selâm.

Sâlisen: Çok defa benim sıkıntılarıma bir merhem hükmüne geçmiş ve yanımdaki sakladığım kahraman Hüsrev'in çok mektubları ve onların her birinden birer ehemmiyetli fikrayı alıp mecmuunu Lâhika'ya geçirmek için zaman bulamıyorum. İnşâallah bir istirahat zamanında tedkik edeceğim. Ahmed Nazif'in İnebolu talebeleri namına yazdığı ve Halil İbrahim'in ağlatıcı mersiyesine iştiraklerini gösteren mektubu, benim o havalideki sebatkâr kardeşlerim hakkında endişelerimi izale eyledi. Cenab-ı Hak onlardan razı olsun.

Râbian: Çoban İsa Köyü'nde Ahmed'in mektubunda isimleri bulunan eski ve yeni kardeşlerimizin Risale-i Nur'a çalışmaları ve çocukları da Kur'ana ve Nurlara çalıştırmaları, bu vakitte Nurlara büyük bir hizmettir. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn!

Hâmisen: Münafik düşmanlarımın maddî ve manevî zehirlerine karşı gerçi Cevşen ve Evrad-ı Kudsiye-i Şah-ı Nakşibend beni ölüm tehlikesinden, belki yirmi defa kudsiyetleriyle kurtardılar; fakat maatteessüf a'sabımda ve sinirlerimde ve hassasiyetimde, o zulümden

öyle şiddetli bir teessür, bir heyecan, bir teellüm, bir teneffür gelmiş ki; en samimî dostumu ve tam sadık bir kardeşimi bir saat yanımda tahammül edemiyorum, ruhum kaldırmıyor. Hattâ biri bana baksa da sıkılıyorum. Eskide bende biraz bulunan merdümgirizlik hastalığı, o zalimlerin gaddarane sıkıntılarıyla ve tarassudlarıyla bende çok şiddetlenmiş. Güya ölmeden evvel hayat-ı içtimaiye cihetinde ölmüşüm ki; bu hakikat ve bu sır için hakkımda, has kardeşlerim vefat mersiyelerini yazıyorlar.

Hem buranın havası, benim a'sabıma pek çok dokunuyor. Bu kışın bir günü, Denizli hapsinin o geçirdiğimiz kış kadar bana ağır geliyor, beni üzüyor.

Evet nasıl göz, bir saçı kaldırmıyor; aynen öyle de, şimdiki ruhum ve omuzum, bir saç kadar sıkletten, ağırlıktan müteessir olduğu halde, Risale-i Nur'un ve şakirdlerinin selâmetlerine, onların bedellerine ve yerlerinde dağ gibi ağır tazyikat ve sıkıntıları memnuniyetle o ruh, o omuz çeker, tahammül eder ve şâkirane sabreder diye size kat'iyyen haber veriyorum. Fakat madem acz u za'fım ve teessüratım çok ziyadedir; has kardeşlerim beni medihlerle yüklerimi ağırlaştırmağa bedel, dualarıyla ve şefkatleriyle ve himmetleriyle ve acımalarıyla yardım edip, yükümü hafifleştirmek lâzımdır. İnayet-i Rabbaniyenin bir cilvesidir ki; bu şiddetli merdümgirizlik hastalığıyla, zalimlerin tecridimutlaklarını hiçe indiriyor.. beni tazib etmiyor, bir cihette memnun ediyor.

* * *

Aziz, sıddık, faal kardeşlerim ve bu dehşetli asırda mükemmel tesellilerim ve vârislerim!

Sizin fevkalâde sa'y ü gayretiniz Isparta ve civarını bir geniş Medreset-üz Zehra'ya ve bir Câmi-ül Ezher'e çevirdiğine bir delil de, bu defa matbaacıları da hayrette bırakan yazdıklarınız Asâ-yı Musa mecmuasından yirmiden ziyade mükemmel tevafuklu nüshalarını bu yarım ümmi kardeşinize göndermenizdir. Cenab-ı Erhamürrâhimîn sizlere ve yazanlara ve yardım edenlere herbir harfine mukabil bin rahmet eylesin ve binler meyve-i Cennet ihsan etsin ve yüzer hasenat defter-i a'malinizde yazdırsın, âmîn âmîn!

Ben onlara baktım, kalbime geldi ki: Bu kahramanların şimdi de bir mükâfatları yok mu?

Birden ihtar edildi ki: Onlar, bu mecmuayı yazmakla feylesofları susturan, imana getiren kuvvetli bir ders-i imanîyi en evvel kendi kendine tam okuyorlar, manevî bir hazine kazanıyorlar. Hem onların nüshaları, pek çokların imanlarını kurtaracaklar veya imana gelecekler. Bir hadîste vardır ki: "Bir tek adam seninle imana gelse, sahra dolusu kırmızı koyundan daha hayırlıdır." Hem onlar, bu mübarek kalemleriyle, eski zamanda İslâmiyet'in büyük mücahid kahramanlarının kılınçlarının kudsî hizmetlerini görüyorlar. Elbette istikbal, onları ve Nurcuları çok alkışlayacak.

Sâniyen: Asâ-yı Musa mecmuasının başında, bu gelen ve çizgi ile işaret edilen fıkra yazılsa münasibdir. İsteyen, bu mektubun başındaki kısmını da beraber yazabilir.

İmam-ı Ali Radıyallahü Anh "Celcelutiye"sinde pek kuvvetli ve vakın bir tarzda Risale-i Nur'dan ve ehemmiyetli risalelerinden aynı numara ile haber verdiğini, Yirmisekizinci Lem'a ile Sekizinci Şua tam isbat etmişler. İmam-ı Ali, Radıyallahü Anh, Risale-i وَ اسْمُ عَصَا مُوسَى بِهِ الظُّلْمَةُ Nur'un en son risalesini Celcelutiye'de fıkrasıyla haber veriyor. Biz bir-iki sene evvel Âyet-ül Kübra'yı انْجَلَتْ en son zannetmiştik. Halbuki şimdi altmışdörtte te'lifçe Risale-i Nur'un tamam olması ve bu cümle-i Aleviyenin mealini, yani karanlığı dağıtacak, asâ-yı Musa Aleyhisselâm gibi ışık verecek, sihirleri ibtal edecek bir risaleden haber vermesi; ve bu mecmuanın "Meyve" kısmı bir müdafaa hükmüne geçip başımıza çöken dehşetli, zulümlü zulmetleri dağıttığı gibi; "Hüccetler" kısmı da, Nurlara karşı cephe alan felsefe karanlıklarını izale edip Ankara ehl-i vukufunu teslime ve tahsine mecbur etmesi ve istikbalde zulmetleri dağıtacak çok emareler bulunması ve Asâ-yı Musa Aleyhisselâm'ın bir taşta oniki çeşme akıtmasına ve onbir mu'cizeye medar olmasına mukabil ve müşabih bu "Meyve" mes'ele-i nuraniyesi ve onbir mecmua dahi. "Hüccetullah-il Baliğa" kısmı onbir hüccet-i katıası bulunması cihetinde bize kanaat verdi ki: İmam-ı Ali Radıyallahü Anh, o fikra ile doğrudan doğruya bu Asâ-yı Musa ismindeki mecmuaya bakar ve ondan tahsinkârane haber verir.

Sâlisen: Nur santralı ve Yirmiyedinci Mektub'da çok ehemmiyetli fikraları bulunan Sabri'nin bu defaki mersiyesini Lâhika'ya geçirdik ve

size de gönderdik. Ve çalışkan mübareklerden ve Nurların neşrine çok hizmet eden Hâfız Mustafa'nın yedi yaşında iken Altıncı Şua'ı ve bana bir mektub yazan tam mübarek, masum mahdumu; burada, masumlar içinde Nurlara bir iştiyak uyandıracak. Onun namı, Said Nurî olmalı; Nursî köydür, manasız olur. (Sin) olmasın, yalnız (ye) olsun; tâ Nurlara alâkasını göstersin. Daha çok şeyler yazacaktım, fakat başımda çok vazifeler ve işler bulunmasından kısa kesmeğe mecbur oldum.

Said Nursî

k * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: İkinci vazife "Mu'cizat Mecmuası"na birinci vazifeyi bitirenler başlamalarını müjde vermeniz, sizleri bu hizmet-i imaniyede bana hakikî kardeş veren Erhamürrâhimîn, beni hadsiz şükre sevkeyledi. Hatt-ı Kur'anî lehinde birincisinin bir kerameti, merkezde hatt-ı Kur'anînin bir kursu açılması olduğu gibi; inşâallah ikincisi, daha mu'cizane bir keramet gösterecek.

Sâniyen: Konya'lı Sabri sizin vasıtanız ile benimle muhabere etse, daha maslahattır ve münasibdir. Çünki ekserce siz benim bedelime istediğini yapabilirsiniz. Meselâ; tashihat için oradaki âlimler tam yardım edebildikleri için, orada tashihat yapılsın, etsinler. Siz benim tashihimden geçmiş bazı nüshaları, onlara gönderirsiniz. Hakikaten tashih mes'elesi ehemmiyetlidir. Bazan bir harfin ve bir noktanın yanlışı, kıymetli bir manayı zayi' eder. En evvel, yazanlar bir kerre güzelce mukabele etsinler. Sonra tashihçi adamlara ve bana versinler. Mâşâallah, bu defa bana gelen Asâ-yı Musa mecmualarında hem yanlışlar azdır, hem bir derece tashih edilmiş. Cenab-ı Hak hem yazanlardan, hem tashihçilerden ebeden razı olsun, âmîn.

Sâlisen: Yozgat'ta oturan, Risale-i Nur'la alâkadar Tunus'lu Hoca Haşmet, evvelce vefatımı, sonra hayatta olduğumu işitip buraya samimî iki mektub yazmış; ona benim tarafımdan selâm gönderiniz.

Râbian: Rüşdü'nün çok defadır hususî selâm eden kahraman biraderi Burhan -eskiden beri- ümmiliğiyle beraber, Nurlara lüzumlu zamanlarda ehemmiyetli hizmetleri için, onu da haslar sırasında her gün ismiyle kazançlarımızda hissedar ediyoruz.

Manidar bir tevafuktur ki; ben, Hüsrev'in ve Sabri'nin mektubları gelmemesinden gelen endişelerimi yazarken, aynı zamanda

me'mulümün haricinde en cem'iyetli ve bütün o endişelerimi izale eden müteaddid mektubları kapıya geldi.

Umum kardeşlerime selâm.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim ve ebed ve hak yolunda hakikatlı arkadaşlarım!

Kastamonu efelerinden ve Nur'un kahramanlarından ve Safranbolu fedakârlarından size oradan buraya gelen hususî mektublarına hususî cevab vermeğe müstehak ve lâyıktırlar. Fakat halim ve vaktim müsaade etmediğinden, vasıtanızla bir kısa cevab verdiğime gücenmesinler.

Evvelâ: Hilmi, İhsan, Emin'in ve Taşköprü'lü Sadık Bey'in mektubları, beni çok mesrur eyledi. Hakikaten bu kardeşlerimiz, hapishanede dokuz ayda dokuz sene kadar hizmet-i Nuriyeyi yaparak Isparta kahramanlarıyla omuz omuza geldiler. Ben, onların hem istirahatıma, hem hapisteki arkadaşlarımızın ittifaklarına ve yeni Nurların hizmetine tam çalışmalarını hiçbir vakit unutmayacağım. Cenab-ı Hak onlardan ve sizden ebeden razı olsun. Ben hayalen, çok defa eski zamana ve Kastamonu'daki ve Barla'daki malûm yerlerime ve mesiregâhlarıma şevkle gidiyorum. Oralarda oturup ağlıyorum. O enîslerimi hayalen görüyorum.

Kahraman Sadık Bey'in kuvvetli ifadesine ve güzel yazısına benzeyen bir kısa mektubda, Safranbolu şakirdlerinin, Mustafa Osman'ın ve Hıfzı'nın selâmını da yazıyor. Şübhelendim, acaba Sadık oraya gelmiş, yoksa onlar oraya gitmişler veya başka Sadık namında bir kardeşimiz midir?

Barla sıddıkları Nurların yazmasına tam çalışmaları, herkesten evvel onların vazifeleridir. Çünki Barla, birinci medrese-i Nuriye şerefini kazanmasından, o mübarek medreseyi talebesiz bırakmak caiz değil. İnşâallah tekrar şenlenecek. Çalışanlara bârekâllah deriz. Cenabı Hak tevfik versin, âmîn.

Sâniyen: Safranbolu'nun sadık şakirdlerinden Osman ve Ahmed'in iki mektubları, onların fevkalâde sadakat ve Nurlara alâkadarlıklarını gösteriyor. Mâşâallah, Osman az zamanda hem Kur'anı ders almış, hem Nurları yazmış, şimdi de Asâ-yı Musa'yı yazıyor. Fedakâr Mustafa Osman ve Hıfzı'ya tam bir kardeş ve Ahmed dahi tam alâkadardır.

Mektubunda imlâsı noksan olmasından dediğini bilemedim. Onlara, Safranbolu'da ve Kastamonu ve civarındaki kardeşlerime çok selâm ve dua ederiz, dualarını isteriz. Medreset-üz Zehra'daki Isparta ve civarı umum kardeşlerimize birer birer selâm ve selâmetlerine dua ederiz.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bir-iki hafta Hüsrev'in kalemiyle mektubunu almadığımdan ve Konya'ya gönderdiğim mecmuaların cevabı gelmediğinden ve bir vekil-i dâhiliye başta olarak, düşmanlarımız anarşistlerle beraber beni tazyiklerinden buradaki münafiklar emsalsiz ve bazı dostlarımızdan hem Eskişehir'e, hem Konya'ya kitablar gönderdiğimi ve Asâ-yı Musa mecmualarını aldığımı haber almalarından endişeler ederken, birden hiç emsali görülmemiş bir buçuk metre kar ve dehşetli firtina ve soğuk bu mevsimde gelmesi; bir hiddet, bir gazab eseri ve Nurlara bir tecavüz niyetinin neticesi olması zannettim. Dört defa zelzeleler ve geçen sene yağmursuzluk gibi, Risale-i Nur ve şakirdleriyle münasebetdar olabilir diye sordum: "Bu bela umumîdir, yoksa Afyon ve Eskişehir Vilayetlerine mi mahsustur?" Dediler ki: "O iki vilayete mahsustur." Ben de, Elhamdülillah dedim. Demek Risale-i Nur'a ve şakirdlerine umumî bir taarruz yoktur. Belki yalnız bana ve elimdeki Nurlara... Çok güvendiğim Eskişehir, Denizli gibi bir Medresei Nuriye olacağını tahmin ettiğim halde, Denizli'den on derece noksan kalmasının sebebi; onları da, Afyon ve Emirdağı gibi ürkütmektir. Her ne ise, merak etmeyiniz; inşâallah bu hâdise-i cevviye, aynı İstanbul mekteblilerinin hâdisesi gibi, gizli masonları, niyet ettikleri yeni bir taarruzdan vazgeçirdi; inayet-i Rabbaniye himaye ediyor.

Sâniyen: Bu defa yedi-sekiz mektublarınızı aldım. Hususî cevablara halim, kalemim ve vaktim müsaade etmediğinden gücenmeyiniz. Mehmed Feyzi ve Emin'in mektublarını, ilişmeden Lâhika'ya geçirdik. O ikisi, sekiz sene hususî hizmetimde bulunmaları cihetiyle, haddimden çok ziyade tavsifatlarını bir nevi manevî dua ve sebebi teşvik ve kanaat bir hüsn-ü zan ve tercüman-ı Nur haysiyetiyle üstadlarına bir alâmet-i sadakat ve bir vesika-i itikad ve irtibattır diye ilişmedim. Ve Feyzi'nin merhume vâlidesinin Risale-i Nur dersleriyle güzel ve nuranî vefatı; Nurların, şakirdlerine sekerat vaktinde ve

sıkıntılı zamanlarında imdada yetişmesine bir parlak nümune olarak Lâhika'ya girmesi münasibdir.

Halil İbrahim'in bu defaki mektubunda kaza ve kader-i İlahî'den ne kadar? nedendir? diye çok suallerinin birden cevabı: Bizlere mücahidane çok hasenat kazandırmak ve Nurlara herkesin nazar-ı dikkatini celbetmekle umuma okutmaktır. Fakat bir derece kaza ve kadere itiraz manasını hayale getirdiği için, şimdilik Lâhika ile tamimi münasib olmaz. Ve mektubun âhirindeki, Cevşen-ül Kebir'den alınan fıkralar, dualar çok güzeldir.

Sâlisen: Hüsrev'in mektubunda, Atabey'li Kötürüm Ali ve Eğirdir'li Kâzım'ın Nurlara tam şevkle hizmetleri, hattâ ruhanîleri de onları tebrike ve tahsine sevkeder. Ve Aliköyü'nden bana mektub yazan ondört yaşındaki Mustafa Veysel, pederiyle hem Kur'ana, hem Nurlara hizmetleri ve üç Ali'lerin gayret ve himmetleriyle o köy masumları Risale-i Nur'a çalışmaları; değil yalnız beni, belki umum Nur şakirdlerini tahsine ve şükre sevkeder.

Râbian: Salahaddin -Abdurrahman- Feyzi'nin vâlidesinin vefatı münasebetiyle yazdığı mektubun âhirindeki Feyzi'ye ta'ziyesi ve haşiyede benim ölümümü kabul etmemesi ve Gavs-ı A'zam'ın bir kısım himayeti Asâ-yı Musa Risalesi'ne geçmesi diye beni sürurla ağlattırdı ve Safranbolu kahramanları Mehmed Feyzi ve Emin'in şehnamelerine iştirakleri ve merkez-i hükûmette umumî bir arabî hattı ve hurufu kursu açılması ve Asâ-yı Musa Risalesi'nin fütuhatına ve kerametine alâmet olmasını müjdelemeleri, pek büyük bir inşirah vermesiyle bu kışın bütün çektiğim sıkıntıları hiçe indirdi.

Denizli fedakâr çalışkanlarından Tavas'lı Molla Mehmed'in sureten kısa, fakat manen uzun mektubunda, o dahi ölümüme razı olmuyor ve haddimden çok ziyade kıymet veriyor gördüm.

Hem ona, hem hapiste görüştüğüm kardeşlerimize, hem Hasan Feyzi ve Hâfız Mustafa ve arkadaşlarına binler selâm...

Umum kardeşlere selâm eden, dualarınızın tiryak gibi tesirini gören kardeşiniz

Said Nursî

* * *

Evvelâ: Medrese-i Nuriyenin eski masumlarından Ahmed'in bu güzel ve hâlis fikrasını umum Sava masumlarının ve kahramanlarının namına Lâhika'ya yazdık. Mâşâallah, Hacı Hâfiz Mehmed'in tam ona benzer bir kıymetli hafidi olduğunu gösterdi.

Sâniyen: Safranbolu'da Nur'un ehemmiyetli şakirdlerinden Hıfzı'nın iki masum mahdumları biri on, biri de sekiz yaşlarında Asâ-yı Musa mecmuasını yazdıkları ve bitmek üzere diye o masumlar bana bir mektub yazmaları, beni fevkalâde sevindirdi.

Sâlisen: Bu kışta bana verilen elîm sıkıntıların bir sebebi: Selanik'lilerin istibdad-ı mutlakları, serbest fırkalarla kırılmasına yardımım olmasın diye beni herkesten tecrid ettiler. Risale-i Nur, binlerle benim bedelime konuşuyor, küfr-ü irtidadı kırıyor, anarşiliği bozuyor.

* * *

Dâhiliye Vekili Hilmi Uran Bey'e Merhum Sâlih Yeşil tarafından yazılan mektubun sureti:

[Yazıları yanlış telakki ve tefsirlere uğratılmakla senelerden beri çenber içinde yaşatılan ve safi, samimî bir insan ve müslümanlıktan başka hiçbir maksadı bulunmayan Bedîüzzaman Molla Said nam masumun, ya bulunduğu yerde veya Ankara'ya nakil ile orada hayat ve huzurunun muhafazası için sırf insaniyet namına yazılmış olan bu mahrem ricanameyi bizzât okumak nezaketinde bulunur ve genç zamanında yaptığı, unutulan hizmetlerine mükâfaten ihtiyar halinde bu adamı serbest bir ölüm hayatına kavuşturmak lütfunu diriğ buyurmazsanız, zât-ı keremkârlarına en büyük hürmetlerimi sunar, minnetdarınız olurum.]

Molla Said kimdir?

El-ân Afyon'un Emirdağı kazasında ikamete memur olan Molla Said, doğumundan itibaren Türk kardeşleri arasında yaşamış, Türk seciyesiyle perverde olmuş, umumî harbde Kafkas'ın karlı dağlarında kahraman askerlerimiz arasında gönüllü alay kumandanı olarak mücahede ve irşad için dolaşıp büyük bir harb madalyası almış, Sarıkamış taarruzunda, Bitlis'in sukutunda yaralı olduğu halde esir olup senelerce Rus garnizonlarında çile çekmiş, firar edip İstanbul'a gelerek ilmî kudretine binaen Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye a'zâlığında bulunmuş, Kuva-yı Milliye ihdasında halkı mücahedeye teşvik etmiş;

Büyük Millet Meclisi'nin ilk senesinde Ankara'ya gelerek Hacı Bayram misafirhanesinde birçok mütereddid kimselere vatanın müdafaası lüzumunu anlatmak hizmetinde bulunmuş olan, bu hakikî vatanperver insanın, evvelce ibadete, imana, itikada müteallik yazdığı ve yazagelmekte olduğu eserleri, din ve dindarları sevmeyen bazı hususuyla dâhiliye kimselerin. vekaletinde bulunmus menfaatperest Şükrü Kaya'nın mezheb ve rejimine uygun gelmemekle, asılsız isnad ve uydurma raporlarla bu zavallı adam, yirmi küsur seneden beri hapis ve nefiy cezalarıyla perişan edilmiş ve iki sene evvelisi yine o yazıları bahanesiyle Kastamonu'daki çilehanesinden kollarına kelepçe vurularak kendisine selâm vermiş olan altmışaltı adamla Denizli Cezaevine sevk ve onbir ay kadar hapsedildikten sonra, muzır telakki edilen o eserleri, evvelâ İstanbul müftülüğünde bir heyet tarafından, bilâhere Ankara'da Diyanet Riyaseti ve Dil Tarih Enstitüsü a'zâlarından mürekkep bir komisyon marifetiyle aylarca tedkik olunduktan sonra, bu eserlerin hiçbirisinde devletin siyasetini ve asayişi rencide edebilecek en ufacık bir şey görülmemekle, Molla Said ve Nur şakirdleri ve eserlerini okuyanlar, mahkeme kararıyla serbest bırakılmış ve Denizli'de oturmasına müsaade olunmuş iken, maatteessüf bu ihtiyar adam, az zaman sonra Denizli'den Afyon'a ve oradan da Emirdağı kazasına teb'id ve herhangi bir Türk kardeşiyle dahi temastan men'edilmis.

Sayın beyim! Cumhuriyet serbestiyetinden, Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'nun hürriyetinden mahrum kalan bu zavallı ihtiyar adam, her suretle himayeye lâyık, bakılmağa muhtaç, akraba ve taallukatı olmayıp sırf bir İslâm hükûmetin himayesine muhtaç bir İslâm mütefekkiridir. Şâir-i meşhur Âkif Bey merhumun rivayetine nazaran, Mısır'ın en maruf ülemasından olan ve garbın müteaddid lisan ve felsefesine aşina bulunan üstad-ı a'zam Abdülaziz Çaviş'in yirmi küsur sene evvelisi "El-Ehram Ceridesi"ndeki Said hakkında yazdığı "Fatîn-ül Asr" başlıklı makalesini okuyan ve kendisiyle bizzât görüşen ilim adamları, bu zâtın fıtraten ilmî kudretini ve İlahî mesleğini takdir edebilirler.

Sayın beyim! Kürdlük sözüyle türlü hakarete hedef olan Molla Said, seciyeten takdire şâyan bir Türk âşıkı ve İslâmiyet hâdimidir. ¹⁰(Haşiye)

Bundan memleketimiz içtimaen zarar değil, manen faide görecektir. Ben namus ve şerefim namına şehadet ederim ki; Molla Said, kat'iyyen temiz bir adamdır. Onun için, sizin gibi milletin dâhilen idare ve mukadderatına el koyan dirayetli zâtlardan insaniyet namına temenniyatım şudur: Yanlış anlayışlı jurnalcilerin sözleriyle hürriyet nimetinden, saf hava teneffüsünden, herhangi bir Türk kardeşiyle görüşmeden mahrum kalan bu adamı, hükûmetin adaleti, makamınızın ehemmiyeti namına ve adl ü ihsan kaziyesine tevfikan olsun, bu adam hakkında dahi adalet ve kendisiyle de hiç olmazsa bir defa olsun hüsnü niyetle görüştükten sonra onun hakkında ibka veya ifna kararını vermek lütfunda bulunursanız, elbette ehemmiyetli vazifenizi kanun dairesinde îfa etmiş olacağınızdan dolayı tarihçe-i hayatınıza takdire değer bir fasıl derc buyurmuş, adaletperverliğinizi halka ve âcizleri gibi bacağı kesilmiş, köşede kalmış hür fikirli vak'a-nüvislere duyurmuş olursunuz efendim.

Milliyetini, memleketini candan seven; teninde, kanında, Kürdlük, Arnavutluk, Boşnaklık kanı kokusu olmayan, Erzurum'un eski milletvekillerinden, bacağı kesik Yeşil oğlu Mehmed Sâlih

Muhterem din kardeşim!

Kırk gündür yatakta sizinle meşgulüm. Hayal ve mesmuuma nazaran, huzurunuzun muhtel olduğuna zâhibim. اَلْمُؤْمِنُ بَلَوِیٌّ Tahminen on gün kadar evvelsi, sokaklarda "Hâlis Afyon tereyağım var." diyen birisini pencereden yanıma çağırıp biraz yağ aldım. Maksadım, sizi sormaktı. Afyon'dan Emirdağı kazasına sürüldüğünüzü, ahalinin sizinle görüşmesinin yasak olduğunu duyunca çok müteessir oldum.

Muhterem din kardeşim! Bu mektubu size yazan, otuzbir sene evvelisi sizinle Erzurum'un Es'ad Paşa Medresesi'nde, umumî harbde Kafkas'ın karlı dağlarında ve yirmidört sene evvel de meb'usluğum hengâmında Van Valisi Haydar Bey dostunuzla Millet Meclisi salonunda görüşen Erzurum'un esbak meb'uslarından Yeşil oğlu Mehmed Sâlih'tir.

Mehmed Sâlih (R.H.)

* * *

Yeşil Sâlih'e yazılan mektubdur:

Aziz kardeşim Hasan Efendi! Sen benim tarafımdan kıymetli kardeşimiz Sâlih Efendi'ye yaz ki, ben ölünceye kadar onun bu insaniyetini unutmayacağım ve ona çok minnetdarım ve çok selâm ve dua ederim. Fakat ben her sıkıntıya karşı tahammüle karar vermişim. Hem ben iyiliği o reislerden beklemiyorum.

Said Nursî

* * *

Bana gönderdiğiniz Asâ-yı Musa'dan bir nüsha; cildsiz, -yalnız sarı kâğıt cild olmuş- Hüsrev'in yazısına bir parça benzer, fakat üstünde Mustafa ismi var. O kimdir, hangi Mustafa'dır? Hem nüshanın üstünde "13 yaşında Hatice, Ahmed'in kızı" yazılmış. Bu Ahmed, hangi Ahmed'dir? Hem ona, hem kızına bin bârekâllah. Bu yaşta bu koca kitabı hem dikkatli, tevafuklu, hem güzel sıhhatli yazmak, masumların taifesinin bir kahramanlığıdır. Kim görüyor, mâşâallah der. Buradaki mekteb görmüş hanımlarda bir şevk uyandıracak.

* * *

Nazif kardeşimizin mektubu, ehemmiyetlidir. Hakikaten Amerika'da, siyasete âlet değil; belki dini, din için mutaassıbane iltizam edenler çok vardı. İnşâallah Asâ-yı Musa'yı alan, o dindarlardandır. Keçeli Salahaddin tam bir Abdurrahman'dır, kahramanlıkta babasından geri kalmak istemiyor. Bizi de arasıra âdetimize muhalif olarak dünyaya baktırıyor. Eğer o Amerika'lı ehemmiyetli âlim bütün Risale-i Nur'u istese ve neşrine söz verse, sizin meşveretinizle bir mükemmel takım ona vereceğiz.

Nazif'in mektubuyla beraber bir mütekaid efendinin vesveseye dair bir suali var. Eğer o adamın ciddî olarak Nurlara alâkası varsa, böyle suallere hiç ihtiyacı olmaz. Hikmet-ül İstiaze Lem'asını ve Yirmidokuzuncu Söz'ün melaike ve ruhanîlerin vücudlarına dair kısmını okusun. Onun manasız ve yüz yerde cevabı bulunan vesvesesi ise, zındık maddiyyunların şimdilik dehşetli vaziyetinden fırsat bulup bir aşılamalarıdır ki; o adam, ondan müteessir olmuş, o suali sormuş. Ona selâm ederim. Risale-i Nur onun her müşkilini halledebilir. Hâlisane, teslimkârane ona çalışsın, onu dinlesin.

Medrese-i Nuriyenin eski ve yeni kahramanlarından Marangoz Ahmed'in mektubu, üç-dört cihetten beni mesrur ve minnetdar eyledi. O medresenin baş talebesi namını verdiği Ahmed ise, hem şehid Hâfiz Ali'nin vazifesini yaptığını, hem Süleyman gibi kıymetli kardeşiyle ve küçük kerimesiyle üç tane Asâ-yı Musa'yı yazmaları ve mübarek Hasan Dayı'nın hafidi olması, beni meraktan kurtardı, hem çok memnun eyledi. Cenab-ı Hak ona şifa ve onlara muvaffakıyet ve saadet versin, âmîn âmîn!

Merhum Hâfiz Mehmed'in iki kardeşi o merhumun vazifesini yapmaları ve Mustafa'nın yazısı, Hüsrev'in tatlı hattına mutabık gelmesi, benim nazarımda, yeniden iki Hâfiz Mehmed'i bulmuş kadar memnun oldum.

Kahraman marangozun gayretiyle Gökdere'li hatib, Risale-i Nur'a üç oğluyla beraber talebe olup yazmaya başlamalarıyla; hem onları, hem marangozu, hem köylerini tebrik ederiz. Ve marangozun onlara söylediği manzumesini Lâhika'ya geçirdik.

Atabey'li alîl (kötürüm) Ali Osman'ın yazdığı uzun mektubu ve Asâyı Musa Risalesi ve Nurların neşrinde cidden tesirli çalışması ve hizmet-i Nuriyede çok çalışkan Çilingir Ali ile ve dayısı Hasan'ın ona yardım etmesi ve mübarek hülyaları ve tevafukları bizleri ferahlandırdı. Eğirdir kasabasını bana ziyade sevdirdi. Cenab-ı Erhamürrâhimîn onlardan razı olsun.

* * *

Bir derece mahremdir

Geçen kışta bana karşı sû'-i kasdların, inayet-i İlahiye ile ve duanızın yardımıyla gelen sabır ve tahammülüm neticesinde akîm kalan plânı pek geniş bir tarzda olduğuna delil ise; bu yakında Reisicumhur, Afyon'da demiş: "Bu vilayette din cihetinde bir karışıklık çıkacağını zannederdik..."

Demek, gizli komite beni sıkıştırmakla bir hâdise çıkarmak istiyordular. Bir ecnebi müdahalesi hesabına ve müslümanlar ve vatan zararına, bütün bütün kanunsuz ve keyfî bir tarzda, damarıma şiddetle dokunan ihanetler ve sıkıntılarla tazibleri, onlara dünyada tam zarar, âhirette Cehennem ve sakar; ve bize, dünyada mükemmel sevab ve zafer ve âhirette inşâallah Cennet ve âb-ı kevseri kazandırır. Demek bu gizli plânı heyet-i vekile ve reis hissetmiştiler ki; buralarda umum memurlar, hattâ vali ve kaymakam, zabıta benimle görüşmekten kaçıyor ve ürküyordular. Ben de hayret ederdim. Fakat elimizde yalnız Nur bulunduğunu ve siyaset topuzu bulunmadığını, zerre kadar aklı

bulunanlar anladılar. Garibdir ki, en ziyade lehime çalışması lâzım olan bazı vazifedarlar, aleyhimde istimal ve istihdam edildi.

Nurcular, çok ihtiyat ve dikkat ve temkinde bulunmaları lâzımdır. Çünki manevî fırtınalar var, bazı dessas münafıklar her tarafa sokulur. İstibdad-ı mutlaka dinsizcesine taraftarken, hürriyet fırkasına girer; tâ onları bozsun ve esrarlarını bilsin, ifşa etsin.

Hem Salahaddin'in, Asâ-yı Musa'yı Amerikalıya vermesi münasebetiyle deriz:

"Misyonerler ve Hristiyan ruhanîleri, hem Nurcular, çok dikkat etmeleri elzemdir. Çünki her halde şimal cereyanı; İslâm ve İsevî dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-i avama müsaadekâr ve vücub-u zekat ve hurmet-i riba ile, burjuvaları avamın yardımına davet etmesi ve zulümden çekmesi cihetinde müslümanları aldatıp, onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir." Her ne ise, bu defa sizin hatırınız için kaidemi bozdum, dünyaya baktım.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Çok ehemmiyetli mektublarınıza bir tek muhtasar cevaba mecburiyetim var.

Evvelâ: Sualleri çok nurlu hakikatların zuhuruna vesile olan Re'fet'in, hem masumlara Kur'an ve Nurları ders vermesi, hem kendisi Nur Lem'alarıyla meşgul olması, hem tashihatta bana ve Hüsrev'e yardım etmesi, hem İstanbul'da Asâ-yı Musa'nın insaflı âlimlerin ellerine geçmesine çalışması, çok şâyan-ı tebriktir. Ve yeni sualine şimdi cevab verilmez, daha zamanı gelmemiş.

Kahraman Burhan'ın Serbest Fırkası'nın reisine verdiği cevab güzeldir. Evet Nurcular, siyasetlerle alâkaları olmaz. Yalnız iman hakikatlarıyla bütün hayatları bağlıdır. Şimdiye kadar gizli komiteden, siyaseti dinsizliğe ve zındıkaya âlet edenler, istibdad-ı mutlakla Nurcuları ezdiler. İnşâallah bir sebeb çıkar ¹¹(Haşiye) o istibdadı kıracak, masum ve mazlum Nurcuları kurtaracak. Fakat çok dikkat ve ihtiyat lâzımdır. Risale-i Nur, dünyada her cereyanın fevkinde

bulunması ve umumun malı olması cihetiyle, bir tarafa tâbi' ve dâhil olmaz. Belki mütecaviz dinsizlere karşı haklı tarafa yardımcı olur ve dost olur ve ihtiyat kuvveti hükmünde onlara bir nokta-i istinad olur. Fakat siyaset hesabına değil; belki Nurların intişarı ve maslahatı hesabına bazı kardeşler; Nurlar namına değil, belki kendi şahısları namına girebilir. Hususan mübarek İsparta'nın şimdiye kadar Nurlar medresesi olması ve muarızların dahi ona çok ilişmemesi noktasında, dâhilde tarafgirane vaziyet almamak, mu'terizlerin nedametine ve hakikata dönmelerine bir vesile olabilir. Siz daha iyi bilirsiniz.

Salahaddin'in mektubu, birkaç cihette ehemmiyetlidir. Amerika âlimleri, elbette Asâ-yı Musa Risalesi'ne lâkayd kalmayacaklar. Eğer dini, din için seven kısmının ellerine geçse, fütuhat yapar. Yoksa bazı enaniyetli hocalarımız gibi, kıskançlık damarıyla neşrine ve tervicine çalışmaları meşkuktur. Her ne ise.. inayet-i İlahiye'ye havaledir.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Tahirî'nin İstanbul'a gitmesi, inşâallah hayırdır. Ve Hüsrev'in pek çok vazifelerini tamamen yapması.. kanaatım geldi ki; Barla'da bulunduğum zaman bütün yazanların tashihatını ve te'lif hizmetini yapmamda tahakkuk eden büyük inayet ve hârika muvaffakıyet, aynen Hüsrev'de, yardımcılarında dahi nümunesi var.

Sâniyen: Tahirî'nin Denizli hapsinde unutulmaz hâlisane hizmeti ile ve Nurlara sarsılmaz sadakatıyla ve yanılmaz zekâvetiyle ve çekilmez bahadırlığıyla, daire-i Nur'da ehemmiyetli makamı için; bütün bu defaki mektubunu Lâhika'ya geçirdik. Başta Nur'un şakirdlerinden vâlidesi Zübeyde olarak, akrabasına ve rüfekasına selâm ederim. Cenab-ı Hak onlardan ebeden razı olsun, âmîn!

Sâlisen: Nesli Kureyşî'lerden Ahmed Kureyşî, muhterem pederiyle ve ammizadesi Ahmed ile Nurların has naşir ve talebelerinden olması, o havali şakirdlerinin namına Nurlar hakkında güzel manzum fikraları Lâhika'ya girdi. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn.

Râbian: Eğirdir kasabasında, isimlerini yazmadığım gayet ehemmiyetli kardeşlerimiz var. Onlara ve Mehmed Sabri gibi büyük santrala istinaden ve Sabri'nin yazısına benzettiğim dikkatli ve güzel ifadeli bir mektubu çalışkan ve ciddî kardeşlerimizden Çilingir Ali'den

aldım. Onun arzusuyla aynını Lâhika'ya geçirdik. Ona ve onu çalıştırana mâşâallah ve veffakakümüllah deriz.

* * *

Aziz, sıddık, âlîcenab eski ve yeni kardeş Yeşil Sâlih!

Benden, sergüzeşte-i hayatıma ait sorduğun maddelere gayet kısa ve mücmel işaret edilecek. Bir zaman sonra inşâallah başkalar izahla cevab verecekler. Fakat tarihe geçmek ve bu asır âlimlerinin içinde kendi âdi şahsımı nesl-i âtîye göstermek, bildirmek ne isterim ve ne de liyakatım var. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ederim ki; beni bana beğendirmemiş, dehşetli kusurlarımı bana göstermiş.

Hem insanlara kendini bildirmek, bir şöhretperestlik olmasından; bir enaniyet, bir hodfüruşluk, bir riyakârlık ihtimali var. Bu ise, bizim gibilere tam zarardır.

Hem ben, madem bu asırda maddeten ve manen münferid yaşamağa ve hayat-ı içtimaiyeden çekilmeğe mecbur olmuşum; elbette hakkım yoktur ki, hayat-ı içtimaiyeyi geçirenler içinde tarihe binip istikbaldekilere görüneyim. Yalnız bu cihet var ki; Risale-i Nur, bu vatana ve bu millete pek büyük menfaati, mahkemelerin ve ehl-i vukufların müttefikan kararlarıyla tahakkuk etmiş. Bu nokta-i nazarda, benim ehemmiyetsiz, bîçare, perişan, çok kusurlu şahsiyetim değil; belki yalnız Kur'anın malı ve meali olan Risale-i Nur namına, sizin suallerinize cevab için ben işaretler ederim, sonra da Risale-i Nur ve şakirdleri izahla cevab versinler.

Evvelâ: Otuz sene evvelki hayatımın tarihçesini merhum Abdurrahman yazmış, tab'edilmiş.

Sâniyen: Risale-i Nur'un zuhur zamanının bir nevi tarihçesi Eskişehir hapsinin müdafaanamesiyle (Yirmiyedinci Lem'a olmuş) ve Denizli hapsindeki Müdafaa Risaleleriyle (Onbirinci ve Onikinci Şua) "İhtiyarlar Lem'ası" ve "Âyet-i Hasbiye Risalesi" ve "Onaltıncı Mektub"la "Hücumat-ı Sitte" ve "İşarat-ı Selâse" ve "İşarat-ı Seb'a" risaleleri gibi Nur eczaları, suallerinize tafsilen cevab vermek için mahkeme bana iade ettiği ve şimdi elimde bulunmayan risaleler, bir zaman elinize gelecek. İnşâallah sizi hiç unutmayacağım. Bu halimde bu alâkadarlığınız, benim çok ağır sıkıntılarımı hafifleştirdi. Allah senden razı olsun, âmîn!

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bir bîçare vesveseli ve hassas ve dinsizlerle görüşen bir adam, meşhur dua-i Nebevî olan Cevşen-ül Kebir hakkında ve akıl haricindeki sevab ve faziletine dair bir hadîsi görmüş, şübheye düşmüş. Demiş: "Râvi, Ehl-i Beyt'in imamlarındandır. Halbuki hadsiz bir mübalağa görünüyor. Meselâ içinde der: Bu duaya Kur'an kadar sevab verilir. Hem göklerdeki büyük melaikeler, o dua sahibini gördükçe, kürsîlerinden inip ona pek büyük bir tevazu ile hürmet ederler. Bu ise, aklın ve mantığın mikyaslarına gelmez." diye, Risale-i Nur'dan imdad istedi. Ben de Kur'andan ve Cevşen'den ve Nurlardan gayet kat'î ve tam akıl ve hikmete mutabık bir cevab verdim. Size gayet kısa bir icmalini beyan ediyorum. Şöyle ki, ona dedim:

Evvelâ: Yirmidördüncü Söz'ün Üçüncü Dalında on aded usûl var, böyle şübheleri esasıyla keser, izale eder. Ona bak, cevabını al.

Sâniyen: Her gün bütün ümmet kadar hasenat ona işlenen ve bütün ümmetin saadetlerine yardım eden ve ism-i a'zamın mazharı ve kâinatın çekirdek-i aslîsi, hem en mükemmel ve câmi' meyvesi olan Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm, o duanın kendi hakkında o azîm mertebesini görmüş, ona haber veren Cebrail Aleyhisselâm'dan işitmiş, başkalarını kendine kıyas etmiş veya edilmiş. Demek o pek fevkalâde ve acib sevab, Zât-ı Ahmediye'nin (A.S.M.) velayet-i kübrasından ona gelmiş. Küllî, umumî değil. Belki o duanın mahiyetinde böyle hârika bir kıymet var ve ism-i a'zam mazharı olan zâtın tebaiyetiyle başkalara dahi o sevab mümkündür; fakat gayet ehemmiyetli şartları var, yalnız okumak kâfi gelmez. Yoksa müvazene-i ahkâmı bozar, farzlara ilişir.

Sâlisen: O dua, nasılki Zât-ı Ahmediye'ye baktığı vakit mübalağadan münezzeh ve ayn-ı hakikat oluyor; öyle de, o duadaki yüzer esma-i hüsnanın hakikatlarına baktığı zaman değil mübalağa, belki onların nihayetsiz tecellilerinden gelmesi mümkün ve gelebilen feyizlerin nihayetsizliğini göstermek için pek az bir kısmını Muhbir-i Sadık (A.S.M.) haber vermiş ve teşvik için mübhem ve mutlak bırakmış. Sonra mürur-u zamanla o kaziye-i mümkine ve mutlaka, bilfiil vaki' ve külliye telakki edilmiş.

Râbian: "Yirminci Lem'a-i İhlas"ta bir adama beşyüz senelik bir genişlikte bir Cennet verilmesine dair olan bir haşiye var. Ona da bak,

gör ki; o koca Cennet'in verilmesi, bilmediğimiz tarzda bir mâlikiyet değil, belki insan nasıl hususî hanesine çok cihetlerle mâliktir, sahibdir; öyle de zemin yüzündeki şeylere çok duygularıyla bir nevi mâliktir, tasarruf ve istifade edebilir. Hem koca dünyayı, benim hanemdir, bana vermiş ve güneş lâmbamdır diyebilir. Demek bazı fevkalhad, hârika ve akıl haricindeki bir kısım sevablar, bu mezkûr hakikata bakar.

Hem İslâmiyette her sevabın, her fazilet-i a'malin en evvel mazharı ve bizlerin bir duada, bir zerre sevabımızda, o duada bir dağ kadar sevab ve feyzi kazanan Zât-ı Ahmediye (A.S.M.), hususî virdler ve dualar ve şeriat ve risalet cihetiyle değil, belki velayet-i Ahmediye noktasında ve umumî olmayan derslerinde, kendine verilen en yüksek mertebeyi beyan eder. Kendine tam tebaiyet eden has vârislerini, o noktalara teşvik eder. وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ اِلاَّ اللَّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ اِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّا اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلاَّ َعْلَمُ الْعَيْبَ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْعُنْ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْعُنْ الْعُنْ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْعُنْ الْعُنْ الْعُنْ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْعُنْ اللّهِ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْعُنْ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْعُنْ اللّهِ الْعُنْ اللّهِ لاَ يَعْلَمُ الْعُنْ اللّهِ الْعَلْمُ الْعُنْ اللّهِ اللّهِ اللّهِ اللّهُ الْعُنْ اللّهِ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ اللّهِ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهِ اللّهُ الْعُنْ اللّهِ الللّهِ اللّهِ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ الْعُنْ اللّهُ اللّهُ الْعُنْ ا

O vesvese edip şübhelere düşen adam, lillahilhamd kurtuldu, tam kanaatı geldi. Belki sizin bazılarınıza faidesi var diye size de gönderdim. Umumunuza binler selâm.

* * *

Bu fikra bir derece mahremdir, yalnız haslara mahsustur.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Çok defa hatırıma geliyordu ki: Neden herkesten ziyade medreseden çıkanlar Risale-i Nur'a sarılmaları lâzım iken, en ziyade çekinen, onlardan resmî vazifeyi alanlardır?

Şimdi birden hatıra gelen cevabın bir az kısmını beyan etmek lâzım geldi.

Evvelâ: Gizli münafıklar aleyhimizde büyük makamlarda olanların bir kısmını istimal ederek resmî bir tarzda şiddetli propaganda etmelerinden, bütün resmî memurlar ürkmeye ve çekinmeye mecbur olmuşlar. Onlar içinde dahi enaniyetli ve evhamlı ve bid'aları kabul eden hocalar, daha ziyade çekinmeye başlamışlar; kendilerine bir özür, bir bahane aramışlar. Risale-i Nur'dan "İşarat-ı Seb'a"nın bid'acılara şiddetli tokadı ve "Sekizinci ve Onsekizinci Lem'a"da İmam-ı Ali'nin (R.A.) "Ercuze"de, ülema-is sû' hakkında dehşetli tokadı ve bid'alara bir derece ve bir cihette müsaid olan Vehhabîlik Mezhebi'ni perde altında kabul edenler, "Yirmisekizinci Mektub"un Vehhabîler hakkındaki mes'elenin tokadı ve Kur'an tercümesini yapan ve Kur'an yerinde

tercümesinin okunmasına cevaz gösterenlere Risale-i Nur'un şiddetli tokatları ve derd-i maişet zarureti ve mevki-i içtimaîde haysiyetini düşünmeleri sebebiyle hocalar, hattâ İstanbul'un eskide dost hocaları kaçmağa ve az bir kısmı tenkide çalışmaya; hattâ Âl-i Beyt ve İmam-ı Ali'ye adavetleri bulunan müfrit Vehhabîlik hesabına Risale-i Nur'un Âl-i Beyt ve İmam-ı Ali'nin bir manevî hediyesi ve eseri olmasından, itiraz etmeye başlamışlar. Fakat biz İstanbul âlimlerinden kızmıyoruz, belki bir cihette memnunuz. Çünki başkalara nisbeten ilişmiyorlar.

Hem merhum Fetva Emini Ali Rıza ve merhum Ahmed Şiranî ve merhum Şevket Efendi ve merhum Mehmed Âkif gibi insaflı, Risale-i Nur'u fevkalâde takdir ve tahsin eden o muhterem ve merhum zâtların hatırı için biz İstanbul hocalarına dostuz, onlardan gücenmeyiz. İnşâallah bir zaman "Yirminci Lem'a-i İhlas" kendini onlara okutturacak, o eski dostları da yeni dostlar yapacak.

Kardeşlerim! Herkes sizin gibi sebatkâr olamaz. Perde altında Nurcuların kuvve-i maneviyelerini kırmak için bazı hocalar vasıta oluyorlar, aldanmayınız ve sarsılmayınız ve onlarla münakaşa etmeyiniz, mümkün oldukça dostane muamele ediniz. Biz onlarla kardeşiz deyiniz ve bu pusladaki noktaları unutmayınız, tâ sizi aldatmasınlar.

* * *

Hüsrev'in himmetiyle daireye giren ve Nur'un yeni şakirdlerinden bana mektub yazan Hatice ve Râbia, haslar içinde kabul edildiler. Ve çok alâkadar olduğum Barla'da hararetle Bahri ve evlâdı ve Eyyüb ve Ali ve Mehmed ve Süleyman'ların gayretleriyle Nurlar dersine çalışmaları, beni sevinçle ağlattırdı. Ben bütün Barla halkına, hususan Süleymanlar ve Bahri ve Mehmedler ve Mustafalar, eski zamanda Nurlara kıymetdar hizmet eden Şamlı Hâfız Tevfik ve mübarek Hâfız Hâlid ve imam Hakkı Efendi ve Muhacir Hâfız Ahmed ve evlâdı ve ahfadı ve Şem'î ve bana çok hizmet eden Abdullah Çavuş ve oradaki komşularıma ricalen ve nisaen binler selâm ve dua ederim ve mübarek aylarda dualarını isterim.

Bahri ve evlâdları üç Asâ-yı Musa yazdıklarını şimdi haber aldım. Muhacir Hâfız Ahmed ile Barla'da kardeşlerimizin hesabına hem Kâzım'ın, hem berber Mehmed'in ciddî hâlisane mektubları Lâhika'ya

girmeğe hak kazandılar ve Bahri'nin güzel manzumesi, küçük bir Medrese-i Nuriye hesabına tam girebilir.

Medar-ı hayret bir latif inayettir ki; Büyük Mustafa'yı (R.H.) aynen merhum Abdurrahman gibi hem sadakatıyla, hem kalemiyle, hem iktidarıyla Nurlara hizmet edeceğini kalbime ihtar edilmesiyle o zamanda Abdurrahman'ın vefatını unutmaya çalıştım. Hakikaten Küçük Ali, o hatıra-i gaybiyeyi kalem cihetinde dahi tam tamına tasdik ettirdi. Kardeşinin kalemini kendisi aldı. Sarı bıçağı, elmas kılıncı yaptı. Demek o zaman, onu da mübarek Mustafa'nın ruhunda hissetmiştim.

Hem Muhacir Hâfiz Ahmed'i, hem bana, hem Nurlara alâka ve sadakat noktasında Nurların birinci talebesi ve fedakâr bir naşiri kalben hissetmiştim. Halbuki kalemle hizmete muvaffak olamadı. Çok defa o gaybî hissimi tahattur ederdim. Sonra birden hem oğlu Kâzım, hem damadı Bahri, hem diğer damadı berber Mehmed ondan his ve ümid ettiğim metinane hizmeti fevkalâde bir alâka ve sadakatla tam tamına yerine getirmeye, çalışmaya başladılar. Hattâ hafideleri dahi masum şakirdler içine girmişler. Umuma selâm.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık, bahtiyar, vefakâr, faal, sebatkâr kardeşlerim!

Evvelâ: Tekraren hem sizin receb-i şerifinizi ve Leyle-i Regaib'inizi tebrik, hem Safranbolu'lu kardeşlerimizin tebriklerine mukabeleten şuhur-u selâselerini ve dört leyali-i mübarekelerini ve Nurlarla gayet ciddî alâkalarını tebrik ederiz. Ve oranın şakirdleri namına yazılan tebrikname mektubunda benim pek çok kusurlu şahsıma verdikleri ünvanları ve senaları, Halil İbrahim'in bazı mektubları gibi, ta'dil ile "Risale-i Nur"a çevirip Lâhika'ya girmesini istedim. Fakat şahsım pek sarih bir tarzda mevzu yapıldığı için yakıştıramadım, şimdilik geri kaldı.

Kardeşlerim! Kat'iyyen biliniz: Şan ü şeref ve hodfüruşluk ve kendine güvenmek ve şahsımı beğendirmekten ürküyorum ve kaçıyorum ve şahsıma karşı medihlerden hoşlanmıyorum. Yalnız Risale-i Nur'a karşı sadakat ve kanaata bir emare olmak cihetiyle, bazı müfritane tabirleri, ya hatırları için veya hüsn-ü zanlarını kırmamak

fikriyle kısmen ta'dil ile kabul ve sükût ederim. Fakat iki İhlas Lem'aları ve mesleğimizin "hıllet" ve "ihlas" ve "uhuvvet" esasları, bu tarz medihlere müsaade etmez. Hem bu benlik ve enaniyet asrında ve şöhretperestlerin nazarında Nurların safiyetine ve hâlisiyetine zarar verebilir.

Sâniyen: Hıfzı'nın iki masumunun yazdıkları Asâ-yı Musa ve Rehber ve Küçük Sözler bizi mesrur eyledi. Yüz mâşâallah. Böyle binler Nurcu masumlar, istikbali nurlandıracaklar.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu şuhur-u mübarekede, Nurcuların şirket-i maneviyesine inşâallah pek çok kudsî servet girecek. Herbir Nurcu, binler lisanla ve yüzer kalemle çalışacak gibi kâr kazanacak. Ve bu mübarek ve çok bereketli aylarda beş tarzda ibadet sayılabilen kalemle Zülfikar-ı Mu'cizat mecmuasına hizmet edenler, tam bahtiyardırlar. Fakat yazıdan ziyade, sıhhatine dikkat etmek lâzım ve elzemdir. Bugün de tatlı iki manidar tevafuku gördüm. Kanaatım geldi ki; benim bugünlerde zahmetler içinde Asâ-yı Musa tashihinde sıkıntılarıma mukabil, inayet-i İlahiye ücretimi ve tayinatımı şirin bir surette veriyor.

Birisi: Kahraman Tahirî'nin teberrük olarak getirdiği tatlı lokmalar, acib bir bereketle, her gün ikişer-üçer yediğim halde bitmiyordu. Hayret ederdim. Bugün âdetimle iki alacaktım; baktım yalnız iki tane kalmış, iktisad için birisini aldım. Aynı saatte, Hıfzı'nın iki masum evlâdının, bir kutu içinde yazdıkları nüshalar altında şekerden, ekmekten, aynen Tahirî'nin lokmaları gibi; hem onun mikdarında elime verildi. Ben bu tatlı tevafuktan zevk alırken, dünkü gün aynı saatte çok hararetim vardı, çok su içiyordum. Canım, üryani erik hoşafı istedi. Ben bilmiyordum, unutmuştum; şiddetli bir arzu ile hararetimi teskin edecek eskide alıştığım ve çok istimal ettiğim üryani erik, bir kutu içinde ve Âsiye'nin has arkadaşlarından Nurcu Şerife Hanım'ın şekeriyle elime verildi. Ben de bu çok tatlı tevafukun hatırı için hem

masumların, hem onların teberrüklerini yüz misli kadar kabul ettim. Umumunuza binler selâm.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık, sarsılmaz, usanmaz, çekinmez, çekilmez kardeşlerim!

Evvelâ: Bu yaz, derd-i maişet cihetiyle ve bu şuhur-u selâse, ibadet haysiyetiyle bir derece Nurların kitabetine fütur verebilir diyenlere beyan ederiz ki: Bilakis, yazmağa şevk verir ve vermek gerektir. Çünki Nur'un hizmeti; hem maişet, hem rahat-ı kalbe bereketleriyle yardım ettiği gibi; ibadet-i tefekkürî nev'inden olması cihetiyle, mübarek ayların sevablarına büyük yardımı olur.

Sâniyen: Nur'un bir şakirdi bana dedi ki: Geçen sene daha Nurlar bize teslim olmadan ve hususî bir iade neticesinde burada rahmet dahi hususî bir derece tezahürüyle demiştin ki: "Ne vakit tam serbestiyetle Nurlar okunsa ve yazılsa ve bize iade edilse, yağmurla rahmet tam olacak." haber vermiştin. Hakikaten bu baharda hem Asâ-yı Musa her tarafta merakla yazılması ve okunması, hem Zülfikar-ı Mu'cizat yazılmasına şevkle başlanması, bu emsalsiz rahmete bir vesile olduğuna kat'î kanaatım geliyor dedi.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Hüsrev'le bir ruh iki cesed ve kendisi, bahadır biraderiyle Nur hizmetinde çok ehemmiyetli mevki alan kahraman Rüşdü'nün acib bir el makinesini Nurlar için celbine çalışması, ehemmiyetli bir fütuhat-ı Nuriyenin mukaddemesidir. İnşâallah yine Nurlar, Nurcuların lâyık elleriyle kalemleri gibi tab' ve neşredilecek; yabani ve lâyık olmayanlara muhtaç olmayacak. Fakat herşeyden evvel sıhhatlı ve yanlışsız ve güzel bir tarzda makine ile, mümkün ise evvel eski harfle yazılsa, sonra yeni harfle daha münasibdir. Sizlerin isabetli tedbirinize havale ediyoruz.

Sâniyen: Konya'lı Sabri'nin Re'fet'e yazdığı mektubunu gördüm, ondan bildim ki; bu Sabri, öteki Sabri gibi gayet hâlis ve samimî ve çalışkan bir Nurcudur. Bin bârekâllah hem ona, hem onu teşvik ve teşci' eden ve hocaların yüzlerini ak eden Konya âlimlerine. Başta müfessir mübarek Hoca Vehbi olarak onlara ve oradaki Nur

şakirdlerine çok selâm ederiz ve bu mübarek şuhur-u selâsede dualarını isteriz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sekiz sene çoluk ve çocuğuyla sadakatla bana hizmet eden; ve evlâd ve ahfad ve refika ve damatlarıyla Nurlara ciddî çalışan; ve ders ve vaazlarını bütün Nurlardan veren; ve vefatından on dakika evvel dünyaca en ehemmiyetli vasiyeti, kendinin Nur Risalelerini tekmil için Şamlı Hâfız'a rica eden, vefatından iki gün evvel bana mektub yazıp benim aynı vakitte Sava'yı Barla'ya tercih ederek Sava mezaristanında defnimi arzu ettiğimi sizlere yazdığımı sadakatın kerametiyle hissedip bana mukabele ve itiraz tarzında o mektubunda der: "Sen Barla'yı ikinci vatanımdır dediğin halde, neden ona gelmiyorsun, başka yerleri tercih edersin? İbtida-i medrese-i Nuriye Barla'dır, senin mezarın orada olmalı." diye bana ihtar etti. İki gün sonra -size yazdığım daha size yetişmeden- onun mektubunu, hem Şamlı Hâfız ikinci sahifesinde yazdığı vefat haberini aldığım merhum Muhacir Hâfiz Ahmed'in (R.H.) dünyadan göçmesi, aynen Abdurrahman gibi beni çok sarstı, ağlattırdı, ِاللَّهُ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ dedirtti. Binler rahmet onun ruhuna insin, âmîn! Kabri de hanesi gibi Kur'an ve Nur'un bir menzili olsun, âmîn! Şübhem kalmadı ki; bu zahir sadakat kerameti, Nurcuların imanla kabre gireceklerini isbat ediyor ve hüsn-ü hâtimeye mazhardırlar. Benim tarafımdan onun akrabasını ta'ziye ediniz ve ben bütün dualarımda onu hissedar ediyorum diye tebliğ ediniz.

Sâniyen: Kardeşimiz Re'fet bana yazıyor ki: İstanbul'da Nurlara çok ihtiyaç var ve ekmek gibi herkes muhtaçtır. Ve kardeşlerimizden ve Nurlarla çok alâkadar ve çok okumuş ve Nurcu olan Yeşil Şemseddin, Nur'un hakikatlarından ders verdiğinden; vaazında binlerle adam bulunur.

Hem Re'fet der: "Bundan anlaşılıyor ki; Risale-i Nur, bu millete her gün ekmek gibi lâzımdır."

Hem bir kısım Nurları, ehemmiyetli zâtlara vermiş ve "Zülfikar-ı Mu'cizat"ın benim tashihimden geçmiş bir nüshasını istiyor.

Umuma birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını isteriz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

* * *

Hüsrev'i tashihte ve tevzi'de ve tedbirde ve muhaberede ve Nurların neşir ve yetiştirmesinde tebrik ve muvaffakıyetine dua ederiz. Bu ehemmiyetli vazifelerle beraber; yine o şirin ve parlak kaleminin yazılarını çok nüshalarda görüyoruz; hem müstakil nüshaları da yazıyor, mektubundan anlıyorum.

Şimdi birden Sava medrese-i Nuriyenin Hacı Hâfız'ı ve merhum Hâfız Mehmed'i ve kardeşlerini ve Mehmed'lerini ve Ahmed'leri ve masum Nurcuları ve mübarek ihtiyar ve sair kahraman şakirdlerini düşündüm. Hayatım müddetince ona yakın olmak bütün canımla istedim ve vefattan sonra onların mezaristanında defnolmamı arzuladım. Birden ihtar edildi ki: "Gerçi Medreset-üz Zehra'nın merkezi olan İsparta vilayetinde maddeten bulunmak çok cihetle faideli, saadetlidir; fakat Nur'un mesleği ve Nurcuların meşrebi cihetiyle daima berabersiniz. Zaman ve mekân, perde olamazlar. Şarkta, garbda, şimalde, cenubda, dünyada, berzahta bulunsanız, manen bir mecliste beraber sayılırsınız. Onların manevî yardımları daima birbirine oluyor ve sana da gelir." diye beni teskin etti.

Ben dedim: Madem şimdi her tarafta Nurlara kuvvetli ve kesretli eller sahib çıkıyorlar ve tam muhafaza ve neşrine çalışıyorlar, elbette ben bir parça istirahat etsem tenbellik olmaz.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Geçen mübarek Leyle-i Beratınızı ve gelecek Ramazan-ı Şerifinizi tebrik ederiz. Bu sene Berat Gecesi, Nurcular hakkında çok bereketli ve kerametli olduğuna bir emaresini hayretle gördük. Şöyle ki:

Ben Berat Gecesinden az evvel Asâ-yı Musa tashihiyle meşgul iken; bir güvercin pencereye geldi, bana baktı. Ben dedim: "Müjde mi getirdin?" İçeriye girdi, güya eskiden dost idik gibi hiç ürkmedi. Asâ-yı Musa ¹²(Haşiye) üstüne çıktı, üç saat oturdu; ekmek, pirinç verdim, yemedi; tâ akşama kaldı, sonra gitti, tekrar geldi. Berat gecesinde, tâ

sabaha kadar yanımda kaldı. Ben yatarken başıma geldi, Allah'a ısmarladık nev'inden başımı okşadı, sonra çıktı gitti. İkinci gün, ben teessüf ederken, yine geldi; bir gece daha kaldı. Demek bu mübarek kuş, hem Asâ-yı Musa'yı, hem beratımızı tebrik etmek istedi.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Kastamonu Hüsrev'i ve Süleyman Rüşdü'sü olan Mehmed Feyzi ve Emin'in, üstadlarının Kastamonu'daki hayatının bir tarihçesini, hüsn-ü zanla haddimden çok fazla senalarını tebdil etmeyerek kabulümün sebebi şudur ki: Bugünlerde Afyon'un büyük memuru, bir çavuşu bana ihanete vasıta yapıp güya teveccüh-ü ammeyi hakkımda kırarak, tâ bu vilayet, Denizli, İsparta gibi Nurlara tam sahib çıkmasın ve Nurlar parlamasın. Gerçi ben tahammül ettim, fakat buranın yeni şakirdlerinin teessürlerinden müteessirdim. Düşünürken, Mehmed Feyzi'nin bu samimane ve âlimane, hürmetkârane mektubu, o herifin ve o âmirinin ihanetlerini yüzlerine vurup hiçe indirerek, teessüratımı tam sildi, süpürdü. Binler derece o iki bedbahttan yüksek olan iki Nurcunun böyle medih ve hürmetleri, onların kanunsuz cebir ve ihanetlerinin aynı zamanda tam tamına tevafuku, Feyzi ve Emin'in sadakatlarının bir kerameti olduğuna kanaat ettiğimdir.

* * *

Kardeşlerim!

Şimdi tebeyyün etti ki: Beni karakola çağırmak, lüzumsuz bahanelerle beni hükûmete celbetmekte maksad, ihanet ve halkın nazarında ehemmiyetsizliğim ve bana müttehem vaziyeti vermek için idi. Şimdi tahammülüm kalmadı. Mümkün oldukça oraya beni çağırmamak lâzımdır. Ceza hâkimini görünüz. Bana bir dava vekili tarzında bir adamı bulunuz; benim bedelime lüzum olsa karakola gitsin. Yirmibeş sene münzevi bir adam, böyle ihanetkâr insanlarla görüşmek, işkenceli bir azabdır. Ben sekiz sene, Kastamonu'da bir tek defa valinin ısrarıyla yanına ve iki defa da polishaneye gittim. Burada sebebsiz on defadan geçti. Ben, daha gidemem. Hem doktordan bir rapor alınız, yoksa bu şehre maddî ve manevî zarardır.

* * *

Hüsrev'in müdafaatımda yazılan dört zelzele mes'elesini tasdik eden bu geceki şiddetli dört defa zelzele, bana ve Nurlara ve bu memlekete kat'î bir sû'-i kasd eseri olarak hükûmet içinde hizmetçime

bağırarak bana tahkirkârane ihanet ve şetmedip "Git ona söyle!" diyen ve kaymakamın emr-i cebrîsiyle "Hasta da olsa buraya getiriniz!" bekçilere ve jandarmalara emir veren ve Afyon'un perde altındaki büyük memura dayanan karakol çavuşu, hem Nur şakirdlerinin şevklerine, hem Nurların burada yazılmasına, hem bana ehemmiyetli sıkıntı vermesinin aynı vakitte, böyle burada görülmeyen bu şiddetli zelzelenin gelmesi gösteriyor ki; Risale-i Nur bir vesile-i def'-i beladır; ta'tile uğradıkça, bela fırsat bulup gelir.

Nurlara az zamanda çok hizmet eden Mustafa Osman'ın gayet tevazukârane ve mahviyetkârane mektubu, tam onun hâlisane sadakatını ve ihlasını isbat edip onbeş senelik haslarla omuz omuza geldiğini gösterir. Zâten yazdığı Asâ-yı Musa mecmuası, kuvvetli bir delildir. İşte bu dakikada bunu yazarken, yine hafif zelzele başladı.

* * *

Emirdağı Zabıtasıyla Bir Hasbihal

"Hem insaniyet namına istediğim bir hukukuma karşı yapılan, hayretimi mûcib acib bir muamelenin sebebi nedir?" diye bir sualim var.

Birincisi: Bir seneden beri sakladığım şekvamı vermedim. Şimdi zabitanın vasitasıyla Ankara makamatına vermek üzere, bir zâta gönderdik. Dedim: Afyon Emniyet Müdürü insaflıdır. Ona da bir suret elden gönderdim. Ondan istirahatıma dair bir eser beklerken, bilakis beni sıkıştıran zâtlara yazmış: "Bu güzel yazı onun değil, kim yazmışsa tahkik ediniz." Acaba çok kuvvetli ve ayn-ı hakikat o şekvayı nazara almayıp lüzumsuz, ehemmiyetsiz, zararsız bir yazıyı merak etmek, benim istirahatımı bozmak; bin liraya ehemmiyet vermemek, beş paraya çok ehemmiyet vermek gibi olmaz mı? Yüzotuz risalelerden binler nüshaları ayrı ayrı yazılarla üç mahkeme inceden inceye tedkikten sonra ve onları yazanların mühim bir kısmı benimle beraber mahkemede bulunmaları ve zerre kadar medar-ı mes'uliyet olmadığı halde, "Kim ona yazıyor diye tahkik ediniz." demek yüzünden bir kanun, bir maslahat var mı? Bir bîçareyi bu bahane ile karakola çağırmak, endişe vermek ve bilhâssa benim ihbarımla istemek ne lüzumu var? İşte ben size haber veriyorum: Eğer arzu etsem, binler adam yazılarımı yazacaklar; hem her tarafta millet ve vatan menfaatine yazıyorlar.

İkincisi: İnsaniyet namına sizden isterim ki, tâ bayrama kadar benim yüzümü dünyaya çevirmeyiniz. Ben sizi düşünmediğim gibi; siz dahi beni unutunuz. Bu mübarek aylarda benim gibi dünyadan küsmüş bir bîçareyi, âhiret zararına gayet ehemmiyetsiz dünya işleriyle meşgul etmeye mecbur etmeyiniz.

* * *

Bu manidar yeni zelzeleyi merak ettim. Kalben dedim: Eğer sair yerlerde bu şiddetle olmuşsa, herhalde Nur şakirdlerine dahi yine bir tecavüz var. "Yoksa benim yalnız mektubumla alâkadardır?" diye sordum. Dediler: Yalnız Ankara hafif, Afyon ve Eskişehir ve bu Emirdağı'nda ve en şiddetlisi bu kasabada olmuş. Fakat medar-ı hayrettir ki, dört defa şiddetli olduğu halde, hiçbir zarar olmadı. Bunun bir hikmeti budur: Kat'î emir verilmiş ki: "Said'i cebren hükûmete getiriniz." Bekçiler ve bir onbaşı gelmişler. Kapımı kapamıştım, kilitlemiştim. Onlar demişler: "Biz istifa ederiz, onun kapısını kırmayacağız." Dönmüşler, gitmişler. Demek bu hususî zelzele, müdafaatımdaki zelzeleler gibi Risale-i Nur'la alâkadardır ki; bu defa hususî kaldı, hem şiddetiyle beraber zararsız geçti. Eğer Nur'un buradaki küçücük medresesinin kapısını kırsaydılar, elbette tokat ciddî olacaktı; yalnız ihtar için olmayacaktı. Gerçi bu taarruz cüz'î ve hafif idi, fakat ben gizlemem ki, hiç bu defa gibi damarıma dokunmamıştı. Fakat Nur ve Nurcuların hatırı için, hârika tahammül ettim. Çünki o bedbaht, hükûmette, vazife sandalyasında bana şetmedip hizmetçime der: "Git, ona söyle." Hükûmetin nüfuzunu serseri şahsına mâlederek meydan okumuş ve Eski Said'in bende irsiyet kalan damarıma çok ilişti. Fakat fevkalâde ehemmiyetli olan sükûn ve temkin ve itidal-i dem ve sabır ve tahammülün kat'î lüzumu beni teskin etti.

Sâlisen: Marangoz merhum Barla'lı, hârika sadakatlı Mustafa Çavuş'un tam yerine geçen Medrese-i Nuriyenin tam çalışkan kahramanlarından Marangoz Ahmed'in benim için Sava'nın Davraz Dağı'nda berzahî ve uhrevî bir menzil, bir mezar düşünmesi ve yazması, beni çok sevindirdi ve hazînane ağlattırdı.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Tekrar mübarek Ramazanınızı tebrik ederiz. İki kahraman kardeşin ve Mu'cizat-ı Ahmediye'de yedi çocuğun bir cihette bir sekizincisi hükmüne geçen Süleyman Rüşdü'nün mübarek kerimesinin makine ile Zülfikar-ı Mu'cizat'a çalışmasını ve Hüsrev ve Tahirî'nin şirin ve dikkatli yazılarını teksir etmeğe fedakârane deruhde etmelerini bütün ruh u canımızla onları tebrik ederek, şimdiye kadar pek fevkalâde Nurlara ettikleri kıymetdar ve meyvedar sâbık hizmetlerine karşı, Risale-i Nur hesabına binler mâşâallah ve bârekâllah ve veffakakümullah deriz. ¹³(Hasive)

* * *

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşlerim!

İnebolu kahramanlarının tebrik mektublarında iki tevafuk ve iki kuşun garib ziyaretleri çok manidardır. Evet, benim bir tek mektubumu yazan bir tek adamın hükûmetçe araştırılması ve ehemmiyetle bakılması tazyiki zamanında, şahsımdan binler derece daha ziyade konuşan ve tesirli ders veren Risale-i Nur'un Zülfikar-ı Mu'cizat'ın bin nüshaları ve bin dille ve binler mektubatıyla şimdiye kadar çok rakibleri bulunan ve takib edilen ve mümaşata tenezzül edemeyen Ahmed Nazif'in kalemiyle serbest ve mümanaat görmeden yazılmasına; değil yalnız kuşlar, belki melekler ve ruhanîlerden bir kısım temessül edip bu hârika muvaffakıyeti tebrik etseler, yine çok değil. Biz dahi o küçük İsparta kahramanlarına binler bârekâllah ve mâşâallah ve veffakakümullah deriz. Bütün ruh u canımızla onları tebrik ederiz ve bu pek büyük vazifede ihtiyat ve dikkatin lüzumunu ihtar ederiz.

* * *

İnebolu civarında bulunan ve Nurlara güzel kalemiyle çok hizmet eden kardeşlerimizden Mehmed Zekeriya'nın bir mektubunu aldım. Endişelerimi izale edip beni mesrur eyledi. Şimdi Nurların bir vazifesi olan, çocuklara Kur'an okutmak ve iman derslerini vermek hizmetiyle meşgul olduğunu yazıyor. Ona yazınız ki: Bu hizmetin, aynen eskide Nurlara çalışmanız gibi kıymetlidir. Hem senin yazdığın kesretli risaleler, senin bedeline Nurların neşrine hizmet ederler. Merak etmesin; o, eski makamını muhafaza ediyor.

* * *

Bugünlerde rahatsızlık için Evrad-ı Bahaiye'yi ezber değil, kitaba bakarak okudum. Âhirinde ihtitam-ı Bahaiye olan hâtimesini bilemediğimden, eskiden beri okumuyordum. Haydi bu defa bunu da okuyayım dedim. Gördüm ki: Bir sahifede ve uzun altı buçuk satırında, ondokuz defa "nur nur" kelimeleri... Kat'î kanaatım geldi ki: Şah-ı Nakşibend, Gavs-ı A'zam gibi Risale-i Nur'u ve kudsî hizmetini keşfen müşahede edip tahsinkârane haber vererek ona işaretler ediyor. Ben de, yalnız o altı satırı ve baştaki satırı ve âhirdeki satırı ile otuz senelik Bahaiye virdime, o meleklerin, Nurların intişarına muavenetleri niyetiyle ilhak eyledim.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Isparta'nın acib yangınında musibetzedelerin elemlerine ben cidden iştirak ediyorum. Çünki müteaddid vecihle ben Isparta'lı olduğum gibi; o mübarek şehir, taşıyla toprağıyla nazarımda çok ehemmiyeti var ve Nurların Câmi-ül Ezher'i ve Medreset-üz Zehra'sının merkezi hükmündedir.

Benim tarafımdan o musibetzedelere deyiniz ki: Nass-ı hadîsle, böyle musibetlerde ehl-i imanın zayi' olan malları tam sadaka hükmündedir. Hususan bu zamanda, yüz sadaka kadar o fâni malları, bâki ve daha çok ebedî mallara inkılab ederler. Onun için sabır içinde bir cihette şükretmek gerektir. İnşâallah dünyada dahi o keffaret-üz zünub olan zayiatın yerine Erhamürrâhimîn ihsan eder. Geçmiş olsun, başınız sağ olsun, faidesiz merak etmeyiniz deyiniz.

Sâniyen: Bu çeşit kazaların bir sebebi, beşerin çirkin bir hatası bulunmasından, bu Ramazan-ı Şerif'in hürmetini ve kıymetini muhafaza etmek ve Nurları himaye etmeye, her yerden ziyade Nurların menbaı ve medresesi olan İsparta borçludur ve vazifesidir. Ve sefahetlere karşı şeair-i İslâmiyeyi muhafaza etmekle mükelleftir.

* * *

Hem meselâ: لَوْلاَكَ لَمَا خَلَقْتُ ٱلاَفْلاَكَ beyanında "Bu hitab zahiren Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'a müteveccih ise de, zımnen hayata ve zevilhayata raci'dir." fıkrası, ta'dile muhtaçtır. Çünki küllî hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.) hem hayatın hayatı, hem kâinatın hayatı, hem İsm-i A'zam'ın tecelli-i a'zamının mazharı ve bütün zîruhların nuru ve kâinatın çekirdek-i aslîsi ve gaye-i hilkati ve meyve-i ekmeli olmasından, o hitab doğrudan doğruya ona bakar. Sonra hayata ve şuura ve ubudiyete onun hesabına nazar eder.

Hem meselâ: Felsefeye temas eden bazı cümleler, "Mürur-u zamanla kabuk bağlamış, sonra toprağa inkılab etmiş, sonra nebatat husule gelmiş, sonra hayvanat vücuda gelmiş." gibi tabirler, icad ve hilkat-i İlahî noktasında felsefîdir ki, Risale-i Nur'un san'at ve icad-ı İlahî cihetindeki beyanatına münasib düşmüyor.

Kardeşim Abdülmecid! Her ne ise, bu küçücük kusurla beraber sen, haşir hakkında, Nur'un emsalsiz hüccetlerinden tam ve mükemmel bir ders alıp, Eski Said'in mümtaz bir şakirdi olduğun gibi, inşâallah Risale-i Nur'un dahi mükemmel bir şakirdi ve dikkatli bir muallimi olacağına kuvvetli bir hüccettir. Ben müsaid bir vakitte bazı kelimeleri ya ıslah veya ta'dil ederek "Haşir Mes'elesine Bir İzahlı Haşiye" namında Lâhika'ya dercetmek için senin gibi Nur'dan tam ders alanlara göndereceğim. Sen evlâdlarınla beraber başta Fuad, her gün dualarımda ve manevî yanımda bulunuyorsunuz. Ve senin şimdi vazife-i resmiye cihetiyle çocuklara Kur'an-ı Azîmüşşan'ı okutmanı bütün ruh u canımla tebrik ediyorum. Bin bârekâllah derim.

Hem civarınızda, hem memlekette bütün dost ve akrabalara selâmımı tebliğ ediniz. Şimdi Zülfikar Mu'cizat ve Asâ-yı Musa mecmuaları teksir makinesiyle iki merkezde tab'edilmesinden, sen bütün kuvvetinle ve tashih cihetinde güzel kalemin ile ve dikkatli ilmin ile tam alâkadar ol.

Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Re'fet ameliyat oldu mu? Ne haldedir? Merak ediyorum. Ona çok dua edildi. Sava'lı kahraman Ahmed'in kerimesi Hatice'nin yazdığı Asâ-yı Musa mecmuasını kahraman Tahirî, İstanbul'da birisine emaneten bırakmış. O nüsha hanımları Nurculuğa teşvik ettiği için zayi' olmasın. Muattal kalmışsa, lüzum kalmamışsa bana gönderilsin.

* * *

Ramazanınızı, leyle-i kadrinizi, hem bayramınızı tebrik ederim.

Kastamonu'da iken nasıl her gün dualarımda ve manevî kazançlarımda Nur'un has şakirdlerinden Âsiye, Ulviye, Lütfiye'ler, Zehra'lar, Şerife'ler, Hacer'ler, Necmiye'ler, Nimet'ler, Aliye'ler hissedar olmak için manen yanımda bulunuyordular; aynen şimdi de öyledirler.

Ben sizleri unutmuyorum. Hattâ bugünlerde birden Ulviye, Lütfiye'yi merak ettim. İkinci gün, ikisinin de mektublarını, hediyelerini aldım; bunların sadakatlarına bir emare oldu. Eskiden beri âdetim hediyeleri kabul etmemek ile beraber; sizin cübbe ve yeleğinizi bu geceki Leyle-i Kadir'de giyip Âsiye ile beraber Kastamonu'daki bütün Nur şakirdleri namına kabul ettim. Fakat kaideme muhalif olmamak için ona mukabil, Emin'de bulunan risalelerimden Lütfiye, Ulviye

istediklerini alsınlar veyahut benim hesabıma Mehmed Feyzi ve arkadaşları onların beğendiklerini yazsınlar.

Benim yanıma çok defa gelen bu hemşirelerimin masum evlâdları, Nur şakirdlerinden masumlar dairesinde dâhildirler ve çok defa hatırlıyorum.

* * *

Hadsiz şükür ve hamd ü sena ediyorum ki; sizlerin bu mektublarınız, hem Hüsrev ve arkadaşlarına ve makinelerine, hem Nazif ve yardımcılarına ve makinesine ve bu kudsî yeni hizmette devam edebilmelerine ait sıkıcı çok endişelerimi izale ettiler. Binler elhamdülillah.

Hattâ mektublarınızı aldığımdan bir gün evvel, araba ile gezmeğe çıkmıştım. Birden, Kur'anın medhine mazhar olan hüdhüd-ü Süleymanî kuşu bir müjde vermek istiyor gibi onbeş dakika kadar yolumuzu takiben sağa ve sola ve yola konup, uçup, yine gelip; hiç bu acib tarzı görmediğimiz surette, kanaatım geldi ki, yarın beni mesrur edecek bir haber alacağım. Beni gezdiren Nureddin'e dedim. O da benim gibi o kuşun o garib vaziyetinden hayret ediyordu. Birden, biz onun sırrını ifşa ettiğimizden kayboldu. İkinci gün, hem tesellikâr Nazif'in mektubunu ve makinesinin yeni mahsulünü, hem Abdurrahman Salahaddin'in medar-ı merak mektubunu ve bana şapka için Ankara'da sıkıntı veren vali Nevzad'ın intiharıyla, kendi tokadını ve cezası kendi eliyle verilmesini ve Zülfikar hizmetine hiçbir taarruz olmadığını ve devam ettiğini; hem Medreset-üz Zehra'nın kahramanları hiç telaş etmeyerek Zülfikar'a devamlarını ve hakikat-ı hali beyan etmelerini; ve çok alâkadar olduğum Atabey kahramanlarının ve Lütfü vârislerinin ve büyük merhum Hâfız Ali'nin vekil ve vâris ve hizmet-i Nuriyede muktedir arkadaşlarının, Tahirî ve Abdullah Çavuş'un tebrik mektublarını ve Aliköyü'nün imamı Ali'nin bu yeni taarruzda pek merdane ve Nur şakirdlerine lâyık bir tarzda ve hükûmette suallerine karşı manidar ve hakikatlı cevablarını aldım ve dedim: İşte hüdhüdün müjde sözü doğru çıktı.

Nasılki Asâ-yı Musa Risalesi tabiatta boğulanları dalaletten kurtarıyor ve bu zamanda herkese, hususan şübheye ve inkâra düşenlere lâzımdır ve tiryaktır; öyle de Zülfikar, ehl-i imana ve ehl-i ilme ve bilhâssa hâfızlara elzemdir. Her bir hâfız-ı Kur'an, bu

mecmuaya bu zamanda şiddetle ihtiyacı var. Kur'anın kırk vecihle i'cazını beyan eden bu eser, her hâfizın elinde bulunmalı.

Şimdiye kadar hiçbir zaman tarih göstermiyor ki, Risale-i Nur gibi, pek çok taifelere ve mesleklere hücum eden, bu derece, pek az ve hafif tenkidle kurtulmuş olsun. Hattâ yüz derece daha az zahmetle, yüz derece kudsî hizmet ve mücahede mukabilinde, küçük ve muvakkat ve netice itibariyle hayırlı bir-iki hapis ve iki-üç inayetli ve fütuhatlı musibet gördüler.

Umuma binler selâm ve muvaffakıyetlerine dua.

* * *

Kanaatım geliyor ki; bu sıralarda biz Zülfikar'ı ve Asâ-yı Musa'yı pek çok teksir etmeye mecbur olduğumuz hengâmda ve temiz olmayan matbaacılar dahi çekinmeleri aynı zamanda bu acib makine kolayca elimize verilmesi, o iki mecmuanın makbuliyetine bir işareti gaybiye ve inayet-i İlahiyenin bir hârika ikramıdır ve Nurların kerametidir.

Evet bir âdi mektubum için "Kim yazmış?" diye sekiz defa bana resmen sıkıntı ve eziyet verildiği aynı zamanda, sekizyüz sahifeyi binbeşyüz nüshaya ve bir milyon sahifelere çıkaran o makine, elbette gaybdan imdadımıza gelmiş Nurcu ve bin kalemli bir kâtibdir. Onun için bazı sahifeleri sönük çıksa, zarar yoktur. Parlak kısmı, bize şimdilik yeter. İyi okunmayan kısmı ayrı yapılsın; sonra elmas kalemliler, herbiri bir-iki nüshayı ıslah etsin.

Bir zaman bir memlekete şimendifer geldiği vakit, arabacılar telaş edip dediler: "Bizim san'atımız bozuldu." Halbuki şimendiferin gelmesiyle memlekette faaliyet çoğaldığından, faytonculuğa iki kat ziyade ihtiyaç olmuş. İnşâallah onun gibi Nur yazıcıları değil tevakkuf, belki daha ziyade yazı ile defter-i a'mallerine hasenat kaydedecekler.

* * *

Ben ehl-i siyasetin her nevi taziblerine karşı "Hasbünallahü ve ni'melvekil" deyip sabır ve tahammüle karar vermişim. Kâzım Karabekir ile eskiden münasebetim vardı. Acaba şimdi de o münasebetin sebebi olan merdane mesleğini muhafaza ediyor mu? Eğer eski gibi ise ve Nurlara zararı yoksa ve Nur'a faidesi muhtemel ise ve dost ise, benim selâmımı ona tebliğ edebilirsiniz. Fakat madem ehl-i siyaset, hayat-ı bâkiyesi için Risale-i Nur'a müracaata tenezzül

etmiyor; o hayata nisbeten beş paralık olan bu hayat-ı fâniye için onlara müracaata ben de tenezzül etmem ve istirahatım için şekva ve rica etmem.

* * *

Merhum Büyük Ali'nin tam vârisi ve tam bir sistemi ve merhum Abdurrahman'ın tam misli ve halefi ve mübareklerin pehlivanı ve kahramanı Küçük Ali'nin iki büyük ve pek güzel hediye-i Nuriyesini aldık. Fakat Zülfikar'ın âhirinde Hizb-i Nuriye'nin parçası yazılmamış; o parçayı da o hârika kalemiyle yazsın, bana göndersin.

* * *

(Haşiye): Memleketimizde medrese talebelerinden birisi bir kitabı bitirse veya başlasa, bir tatlı veya yemek meftuhane veya mahtumane diye vermek âdettir. Aynen bu kaideyi Kâtib Osman'ın üzümünde gördük. Onun yazdığı Asâ-yı Musa'nın tashihini bitirdiğim aynı vakitte mahtumanesi olarak bu üzümün gelmesi, tatlı bir latife ve şirin bir hatıra-i hayat-ı medresiye oldu.

Nur'da şefkat esas olmasından, hanımlar o cihette ileridir ve Nurlara ciddî yapışıyorlar. Ben "kardeşlerim" dediğim zaman, hanım hemşirelerimi kardeşler içinde kasdederim. Bütün mektublarımda onlar dahi muhatablarımdır.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hiç merak etmeyiniz. Yalnız duanızı almak için şimdilik şiddetli ve sû'-i kasd eseri olarak evvelce size yazdığım gibi hastalığımı beyan ediyorum. Fakat kat'iyyen telaş etmeyiniz. Hadsiz şükür olsun ki; hem evradıma, hem vazife-i tashihe mani' olmuyor. İnşâallah büyük bir sevab ve hayır var içinde. Ben kendim, bundan bir cihette memnunum; siz de hiç müteessir olmayınız. Zâten benim vazifem bitmek üzeredir. Risale-i Nur, hususan mecmuaları, herbir nüshası, Said'e karşı hüsn-ü zannınızın fevkinde onun vazifesini görebilir ve görüyor; ve Nur şakirdlerinin haslardan herbir fedakârı, o Said'in vazifesini mükemmel görebilir. İnşâallah ileride tam görecekler. Bir Said içinizde noksan olmakla, yüzer manevî Said olan mecmualar ve binler maddî Said'ler, içinizde hâlis ve mükemmel o vazifeyi görebilirler ve görüyorlar. Bu hakikata binaen, benim şahsıma ve başıma gelen hâdiselere çok ehemmiyet vermeyiniz. Yalnız çok dua ediniz.. za'f ve

ihtiyarlık ve ziyade teessüratıma, bence makbuliyetleri şübhesiz olan dualarınızla yardım ediniz.

Kahraman Tahirî'nin Nurcu masume, merhume mübarek Hicret'i dünyadan Cennet'e hicret etmesi, hakikaten beni mahzun eyledi. Öyle bir Nur şakirdi ve masum taifesinin ehemmiyetli bir çalışkanı gitmesi, Nur hesabına da beni müteessir etti. İnşâallah onun yerine çoklar girecek, yerini boş bırakmayacaklar. Nasılki şimdiden Uşak'lı küçücük Haydar meydana çıktı, hicret eden hemşiremin vazifesini göreceğim diye bizi mesrur eyledi. Cenab-ı Hak, Hicret'in peder ve vâlidesine ve akrabasına sabr-ı cemil ihsan edip, Hicret'i onlara şefaatçi eylesin ve o merhumeyi de merhume hemşirem Hanım'la Cennet'te mesrur eylesin, âmîn.

Uşaklı Haydar'a benim tarafımdan onu tebrik ve Nur hizmetinde tevfikine dua ettiğimi ve Nur'un masumlar taifesi içinde dâhil olduğunu bildiriniz ve onun hocası İzzet'e de pek çok selâm ediyorum.

* * *

Nur şakirdleri, hiç siyasete karışmadılar, hiçbir partiye girmediler. Çünki iman, mâl-i umumîdir. Her taifede muhtaçları ve sahibleri vardır. Tarafgirlik giremez. Yalnız küfre, zındıkaya, dalalete karşı cephe alır. Nur mesleğinde, mü'minlerin uhuvveti esastır.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bir mes'eleyi, çoktan beri size söylemek lâzım iken unutmuştum. O da şudur: Mu'cizat-ı Kur'aniye Risalesindeki ekser âyetler, herbiri ya mülhidler tarafından medar-ı tenkid olmuş veya ehl-i fen tarafından itiraza uğramış veya cinnî, insî şeytanların vesvese ve şübhelerine maruz olmuş âyetlerdir. İşte Yirmibeşinci Söz öyle bir tarzda o âyetlerin hakikatlarını ve nüktelerini beyan etmiş ki; ehl-i ilhad ve fennin kusur zannettikleri noktalar, i'cazın lemaatı ve belâgat-ı Kur'aniyenin kemalâtının menşe'leri olduğunu, ilmî kaideleri ile isbat edilmiş. Bulantı vermemek için onların şübheleri zikredilmeyerek cevab-ı kat'î verilmiş. İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İğülçi İşübheleri söylenmiş.

Hem o Mu'cizat-ı Kur'aniye Risalesi de gerçi gayet muhtasar, acele yazılmış ise de; fakat ilm-i belâgat ve ulûm-u arabiye noktasında âlimlere hayret verecek derecede âlimane ve derin ve kuvvetli bir tarzda beyan edilmiş. Gerçi her bahsini, her ehl-i dikkat tam anlamaz, istifade etmez; fakat o bahçede herkesin ehemmiyetli hissesi var. Pek acele ve müşevveş haletler içinde te'lif edildiğinden, ifade ve ibaresinde kusur var olması ile beraber ilim noktasında çok ehemmiyetli mes'elelerin hakikatını beyan etmiş.

* * *

Madem Risale-i Nur, makine ile taammüm etmeye başlamış ve madem felsefe ve hikmet-i cedideyi okuyan mektebliler ve muallimler çoklukla Risale-i Nur'a yapışıyorlar. Elbette bir hakikat beyan etmek lâzım geliyor. Şöyle ki:

Risale-i Nur'un şiddetli tokat vurduğu ve hücum ettiği felsefe ise mutlak değildir, belki muzır kısmınadır. Çünki felsefenin hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeye ve ahlâk ve kemalât-ı insaniyeye ve san'atın terakkiyatına hizmet eden felsefe ve hikmet kısmı ise, Kur'an ile barışıktır. Belki Kur'anın hikmetine hâdimdir, muaraza edemez. Bu kısma Risale-i Nur ilişmiyor. İkinci kısım felsefe, dalalete ve ilhada ve tabiat bataklığına düşürmeye vesile olduğu gibi sefahet ve lehviyat ile gaflet ve dalaleti netice verdiğinden ve sihir gibi hârikalarıyla Kur'anın mu'cizekâr hakikatlarıyla muaraza ettiği için, Risale-i Nur ekser eczalarında mizanlarla ve kuvvetli ve bürhanlı müvazenelerle felsefenin yoldan çıkmış bu kısmına ilişiyor, tokatlıyor; müstakim, menfaatdar felsefeye ilişmiyor. Onun için mektebliler, Risale-i Nur'a itirazsız çekinmeyerek giriyorlar ve girmelidirler. Fakat gizli münafıklar nasılki bir kısım hocaları bütün bütün manasız ve haksız bir tarzda. ehl-i medresenin ve hocaların hakikî malı olan Risale-i Nur aleyhinde istimal ettikleri gibi; bazı felsefecilerin enaniyet-i ilmiyelerini tahrik edip, Nurlar aleyhinde istimal etmek ihtimaline binaen, bu hakikatı Asâ-yı Musa ve Zülfikar mecmualarının başında yazılsa münasib olur.

* * *

Safranbolu Eflani nahiyesi Mülayim Köyü'nde mütekaid muallim bir kardeşimiz ve Nur'un has şakirdi, Nurların neşri ve tab'ı için âdeta sermayesinin kısm-ı a'zamını teberru etmek istiyor, kabulünü rica ediyor. Ben bu hâlis ve has kardeşimizin fedakârane ve hâlisane

ricasını reddedemiyorum ve dünya malları kaide-i şahsiyeme girmediği ve muavenetleri kendime kabul etmediğim için, bu işdeki maslahatı da bilemiyorum. İki İsparta'nın kahramanlarına ve Hüsrev ve Tahirî ve arkadaşlarına ve Nazif ve refiklerine bu mes'eleyi havale ediyorum. Nur'un neşri için böyle çok büyük bir hayır ve sevaba mani' olamam. Sizler ya bütün niyet ettiği mikdarı veyahut bir kısmını iki hisse ile, biri büyük İsparta'nın, biri küçük İsparta'nın makinelerine verilsin. Onun istediği gibi ya teberru veya ileride başka muavenet edenler gibi bir mukabele nev'inde, ya Nurlardan veya başka bir istediği ne varsa vermek suretiyle o has kardeşimizi memnun edersiniz.

* * *

Rumuzat-ı Semaniye'yi yazdığım zaman hem çok acele te'lif edilmiş, hem benim eski mahfuzatıma itimad ederek, takribî iki mikyas yaptım. Onunla, hem eski ülemanın hesablarına binaen hurufat-ı Kur'aniyenin i'caz cihetinde esrarını yazdım. Sonra meşhur Kamus-ül Lügat sahibi Mecdüddin-i Firuz Abadı'nin "El-Mikyas" namındaki tefsir-i meşhuru ve makbulünün hurufat ve kelimat-ı Kur'aniyeye dair beyanatına baktık, yüzde doksanı bizim hesabımıza tevafuk etmiş. Yalnız beş-on yerinde muhalefet gördük. Sonra tahkikî bir hesab yaptım. Bizimki doğru, onunki matbaaların sehvi olduğu tahakkuk etti. Madem böyle azîm yekûnlerdeki tevafuklarda küçük küsuratlar ve küçük farklar zarar vermez diye daha tam tamına tahkikî bir tarzda bütün Kur'anı, bütün hurufatıyla ve kelâm ve kelimatıyla hesab etmeğe ve letaif-i i'caziyeyi onunla tam takviye etmeğe vakit bulamadım. Zalimler, bana vakit bırakmadılar. Ben de o takribî mikyaslarımla ve mahfuzatımla ve eski ülemanın hesablarına ve Kenzül Arş Duasındaki adedlerime iktifa eyledim.

* * *

Nazif Çelebi'nin İnebolu hâlis kardeşlerimizin namına bayram tebriki ile ve Zülfikar'ın gayet dikkat ve ehemmiyet ve ihtiyatla devamı hizmeti ve Mu'cizat-ı Kur'aniye'yi de bitirip zeyillerinden bir kısmını da tamam etmesi ve Abdurrahman Salahaddin'in Amerika misyonerlerine dört-beş ay okutturduğu Asâ-yı Musa ve Mu'cizat-ı Ahmediye'yi emin bir vasıta ile bizim namımıza Câmi-ül Ezher'e hediye edip göndermesini ve ehemmiyetli bir Nur şakirdi Ahmed Kureyşî'nin onların makinesinin masrafına yüz banknot vermesini beyan eden bir

mektubunu aldım. Bu kahraman Nazif kardeşimize ve gayet ciddî ve sebatkâr ve tam alâkadar İnebolu Nurcularına ve Ahmed Kureyşî ve rüfekalarına, hem bayramlarını, hem devamlı hizmetlerini, hem yüksek sadakatlarını, hem Zülfikar'ın tab' ve muvaffakıyetini, hem Salahaddin'in Câmi-ül Ezher'le Medreset-üz Zehra'nın münasebetini temine çalışmasını ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn. Ve hizmetlerini tam makbul eylesin, âmîn.

* * *

Câmi-ül Ezher ülemasına gönderilen iki nüsha benim tashihimden geçmemiş olduğundan, bazı harekeler ve arabî kelimelerde sehivler elbette vardır. Hususan âhirdeki arabî Hülâsat-ül Hülâsa harekelerinde İlm-i Nahivce, başka nüshalarda müteaddid sehivler gördüm. Onun için, tam arabî hocalarının tedkikinden geçmiş birer nüsha Asâ-yı Musa ¹⁴(Haşiye) ve Zülfikar'dan, münasib gördüğünüz zaman Câmi-ül Ezher'e göndermekle beraber; onlara yazınız ki: Nur Risalelerinin Medreset-üz Zehrası, Câmi-ül Ezher'in şefkatine çok muhtaç bir mahdumudur, bir talebesidir; şiddetli düşmanların hücumuna hedef olmuş bir şakirdidir ve bütün medreselerin başı ve âlem-i İslâm'ı daima tenvir eden o büyük Câmi-ül Ezher'in küçük bir daire ve şubesidir. Onun için, o âlîkadr üstad ve müşfik peder ve hamiyetkâr mürşid-i a'zam, bîçare evlâdına ve şakirdlerine tam yardım etmesini onların ulüvv-ü himmetinden bekliyoruz. O pek büyük üstadımıza takdim edilen iki kitab ise; bir talebe, dersini ne derece anlamış diye akşamda babasına ve üstadına yazıp vermesi gibi; o iki dersimiz, o şefkatli allâmelerin nazar-ı müsamahalarına arzedilmiş.. diye bu mektubu yazarsınız.

* * *

Pek çok alâkadar olduğum ve Risale-i Nur'un gayet ehemmiyetli bir merkezi ve az zamanda, pek çok Nur işini gören Denizli Hüsrev'i ve gayet ciddî ve sadık rüfekaları, hususan hâkim-i âdil ve Muharrem ve Hâfız Mustafa vesairenin namına bayram tebrikiyle, Hasan Feyzi'nin şiddetli ve tehlikeli hastalığını beyan eden bir mektubu, çok ehemmiyetli bir kardeşimiz olan Muharrem'den aldım. Kanaat-ı kat'iyyem geldi ki; Hasan Feyzi, aynen şehid Hâfız Ali (R.H.) gibi, benim musibetimin kısm-ı a'zamını kendine alıp manevî bir fedakârlık

eylemiş. Hâfiz Ali benim bedelime birkaç emare ile berzaha gittiği gibi, bu Hasan Feyzi de aynı hastalığım zamanında, aynı vakitte, aynı müddette, aynı tarzda, aynı sıkıntılı dışarıya çıkmamakta tevafuku, kuvvetli bir emaredir ki; bana çok acıyan ve şefkat eden o kardeşimiz, manen hastalığımı kısmen kendine aldı. Bu dört cihetle tevafuk içinde yalnız bir fark var. Benimki zehirden, tesemmümden; onunki soğuktan gelmiştir. Elbette Hastalar Risalesi bizim bedelimize onu teselli edip, iyadet-ül mariz gibi keyfini sormuş ve hastalıktaki büyük sevablar ve sıkıntılarını sürura kalbetmiş. Cenab-ı Hak şifa-i âcil ihsan eylesin, âmîn!

* * *

Bir zaman Barla'da temsil için yazdığım bir risalede: İki adam, İstanbul'a gidecek. Birisinin yüzde doksandokuz dostu İstanbul'dadır. Onun için oraya iştiyakla gider. Öteki onun aksi, ilâ âhir.. mealinde birşey yazılmış. Şimdi aynen bu hastalığımın ihtarıyla, geçmiş zamana geçtim ve o zamanlarda hayatımı geçirdiğim memleketlerde de hayalen gezdim. O şirin hayatımın devirlerinde, her memlekette yüz dostumdan ancak bir-ikisini görebildim. Ötekiler. memleketlerinde... Hattâ kendi Nurs Köyümde, bir tek amucazadem ve talebem Molla Davud da (R.H.) eski ahbablarım, akrabalarım yanına berzaha gittiğini gördüm. Yirmi seneki ayrı ayrı ikinci vatanım sayılan Barla, Kastamonu gibi yerlerde, üç kısım dosttan ancak iki kısmını gördüm; ötekiler de gitmek üzeredirler. Bu hayalî hakikata binaen, hakikaten Nurların ışığıyla nuranî gördüğümüz berzaha gitmek, bana değil ağır gelmek; belki bir iştiyak verdi. Benim bedelime hem vazifemi kazandıracak yüzer Hüsrev'ler. görüp, hem sevab Tahirî'ler. Mustafa'lar, Nazif'ler, Osman'lar, Abdurrahman'lar, Ali'ler, Sabri'ler, Feyzi'ler, Ahmed'ler, Mehmed'ler, Âtıf'lar, Mustafa'lar, Sadık'lar, Osman'lar ve hâkeza Nurların bahadırları dünyada arkamda kaldıkları, ölümü bana çok hafifleştiriyorlar. Yalnız günah cihetinde ölüyorum, hasenat cihetinde yaşıyorum diye Allah'a hadsiz şükrediyorum.

Evvelen: لِكُلِّ مُصِيبَةٍ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُون Risale-i Nur'un kahramanlarından ve Hâfız Ali'nin makamına geçen merhum Hasan Feyzi'nin vefatı, Denizli'ye, Risale-i Nur dairesine ve bu memlekete ve

âlem-i İslâm'a büyük bir zayiattır. Fakat kendisi, pek samimî ve hâlis ve fevkalâde beyanatıyla ve dersleriyle, inşâallah kendi yerinde çok Hasan Feyzi'lerin yetişmesine bir zemin ihzar etmiş, sonra gitmiş. Aynen biraderzadem Abdurrahman gibi, bir-iki senede on sene kadar Nurlara kıymetli hizmet etti. Güya o da, Abdurrahman da çabuk dünyadan gideceğiz diye on senelik vazifeyi bir-iki senede gördüler. Ben, merhum Hasan Feyzi'nin vefatını onun şahsı itibariyle tebrik ediyorum ve Denizli'yi ve Nur dairesini ve bu memleketi cidden ta'ziye ediyorum. Bu çeşit zülcenaheyn ve hakikî mü'min ve müdakkik bir âlim ve yüksek bir edib muallim ve tesirli bir vaiz ve müderrisi kaybettiği için, büyük bir musibettir. Cenab-ı Hak, inşâallah Denizli gibi kahramanlar ocağından çok Hasan Feyzi ruhunda Nurlara sahib ve naşir çıkaracak. Bir tane toprak altına girer, vefat eder; fakat yüz tane sünbülünde meydana geldiği gibi; rahmet-i İlahiyeden ümidvarız ki, Hasan Feyzi de öyle kudsî bir sünbül verecek. Çok Hasan Feyzi'ler Nur dairesinde yetişecekler, vazifesini daha ziyade yapacaklar.

Sâniyen: Bu kahraman kardeşimizin, hayatta kaldığı gibi, defter-i hasenatına herbirimiz, manevî kazançlarımızı -umumda olduğu gibi, hususî bir surette dahi- o kardeşimize hediye etmeliyiz.

Ben kendim onu da, Hâfiz Ali, Hâfiz Mehmed ve Sava'lı Ahmed ve Mehmed Zühdü'nün beşincisi olarak evliya-i azîmenin has dairesinde manevî kazançlarımı ona da bağışlamaya karar verdim. O zâtın ağır şerait altında Nurların intişarına büyük hizmetler eden Nur hakkındaki fikraları, Lâhika'da olduğu gibi, münasib gördüğünüz bazı mecmuaların âhirine de o tesirli mektublarının birer tanesini ilhak ediniz. Nasılki Asâ-yı Musa ve Zülfikar'da yazılıyor; tâ onun o canlı fikraları, onun bedeline Nurlara hizmet etsin.

Hem benim bedelime onun küçücük medrese-i Nuriyesi olan hanesindeki akrabasına ve Denizli ve civarındaki büyük medrese-i Nuriyedeki refiklerine ve talebelerine ve Nur şakirdlerine ta'ziyemizi tebliğ edip deyiniz ki: Ben, bütün ömrümde, bu derece, bir vefattan bu kadar müteessir olup ağlamamıştım.

Hem size bundan evvel yazdığım mektubdaki şiddetli hiddetim ve dimağımdaki perişaniyet, şimdi tahakkuk etti ki, o kahraman kardeşimizin vefatı gününden başlamış. Hattâ o tesir, ihtiyarımı selbetmişti. Öleceğim diye hizmetçiye vasiyetimi söyledim. Demek ikinci bir ruhum hükmünde, Hasan Feyzi benim bedelime ölmüş ve ölüyor. Hattâ onun vefat mektubu, bütün bütün âdetime muhalif bir buçuk saat elimde iken açamıyordum. Her ne ise... Bütün bu elîm acılara mukabil, inayet-i İlahiye imdada geldi; hem kendimi, hem onu, hem Nurcuları mesrurane ruh u canımızla ta'ziye içinde tebrik ettim. Bin bârekâllah ve binler rahmetullah dedim, terhisini alkışladım.

Sâlisen: Merhum Hasan Feyzi'nin berzaha gitmesi ve vazifesi münhal kalması ve mekteblileri Nurlara sevkeden yüksek muallimlik ve mekteb fünununda mütefenninlik sıfatları, çok mekteblilere bir parlak nümune-i iktida olması cihetini teessüfle düşünürken; birden aynı sistemde hem muallim, hem iki mahdumuyla Nurcu, hem Hasan namında, hem bu iki Hasan'lar gibi müstesna ve fedakâr bir muallim olan Ahmed Fuad'ı Nur dairesine girmeğe vesile bulunan Daday'lı Hâfız Hasan'ın üç seneden beri hiç mektubunu almadığım ve halini ve Nurlara devamını bilemediğim halde, bir mektubunu aldım. Dedim: Bir muallim Hasan gitti, yerine bir muallim Hasan ve çok fedakâr diğer bir muallim Ahmed geldi.

Aynı vakitte, hacca gidip yeni gelen Bolvadin'li bir Hasan yanıma geldi. Nur dairesine girdi, risaleleri aldı, tenevvür etmeğe başladı.

Üç-dört saat sonra, Emirdağı'nın bir Hüsrev'i ve Feyzi'si, çok hayırlı olan tabib Hayri yanıma geldi. Dedi: "Buranın ehemmiyetli bir mekteb muallimi Abdurrahman, (Bu muallim aynen Feyzi kadar Nur'a hizmet etti) Nurlara talebe olmak istiyor. Kabul etseniz, Asâ-yı Musa'yı vereceğiz." Dedim: Veriniz.

Hem o merhum Hasan Feyzi gibi az zamanda çok hizmet eden kardeşimiz Mustafa Osman'ın o günde gelen mektubunu gördüm ki; Kastamonu Lisesi'ni kısmen bir cihette şereflendiren ve şimdi dârülfünunu nurlandırmağa çalışan mektebli Mustafa, Nur makinesi münasebetiyle Nurlara zarar gelmemek için matbuat kanununu hatırlatıp ihtiyatkârane muhaberesinden bahsediyor. ¹⁵(Haşiye-1)

Ben dedim: Hadsiz şükür olsun ki; bir muallim terhis edildi, onun bedeline iki Hasan ve iki Mustafa ve üç muallim ve bir çalışkan müteallim, vazifeleri içinde Denizli kahramanının vazifesini görüyorlar. İşte bu hal işaret eder ki: Nasıl Hâfız Ali gitti, Denizli onun yerine geldi,

acısını unutturdu; öyle de bir Hasan Feyzi gitti, yerine bir dârülfünun gelecek, inşâallah acısını unutturacak.

Umum kardeşlerime selâm.

* * *

Evvelen: Kahraman Nazif'in ve hakikaten Nazif ruhunda ve sadakatında kendi arkadaşlarının makine ile vesair cihette Nur'a hizmetleri, bu memleketi cidden minnetdar edecek bir vaziyettedirler. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn. Hususan makinelerinin mahsulâtı hem zînetli, hem açık, hem sıhhatli ¹⁶(Haşiye-2) olmasından, büyük bir muvaffakıyettir. Cenab-ı Hak Nazif'e çok Salahaddin'ler, İbrahim'ler vermiş.

Benim kendi hattımla Zülfikar'ın başında bir parça yazımı istiyor. Gönderdiği yağlı dört sahifeyi kendi yazımla bu rahatsızlığım zamanımda bizzât yazamadığımdan, ben söyleyip benim daimî kâtibim yazsın. Bazı kelimeleri ben yazacağım.

Nazif kardeşimizin hem İstanbul, hem İnebolu Nurcularının namına bayram ve yeni sene tebriki hesabına gönderdiği maddî üç nevi teberrükü aldım. Onların umumu namına âdetime muhalif olarak kabul ettim. Allah onlardan razı olsun, âmîn. Onların hatırı için kaidemi kırdım. Ve manevî ve firdevsî olan Nur Zülfikar'ı ikinci Salahaddin olan Küçük İbrahim'in namına ve ekseriyet-i mutlaka Sözler'i gayet güzel bir surette yazan ve Nazif sadakatında ve alâkasında bulunan kardeşimiz Mustafa Osman'ın umum Safranbolu Nurcuları namına gönderilen iki mecmuayı da beraber aldık. Cenab-ı Hak Zülfikar'ın ve o iki mecmuanın harfleri adedince onların, İbrahim ve Mustafa ve İzzet ve refiklerinin ve yardımcılarının defter-i a'maline hasenatlar yazsın ve her harfine mukabil yüz rahmet eylesin, âmîn.

Hakikaten Mustafa Osman, ehemmiyetli ve çok gayretli iki cenah buldu. Nazif'in Salahaddin'i ve İbrahim'i gibi; muallim Ahmed Fuad'ı ve dârülfünundaki Mustafa Oruc'u bulmuş; o iki cenahla, inşâallah Nur hizmetinde çok iş görecek. Hattâ Mustafa Oruç'la muallim Ahmed Fuad gibi zâtların bu sırada tesirli bir surette hizmet-i Nuriyeye geçmeleri, Denizli kahramanı Hasan Feyzi'nin vefat acısını bir derece izale ediyorlar. Küçük İbrahim, Nazif'e ikinci bir Salahaddin hükmüne geçip çoluk çocuğuyla, kardeşiyle ve refikasıyla Nur'a ve makineye

pek ciddî çalışması, mektubunda namları bulunan Sâlih ve Gülcü Hüseyin ve Osman ve Zühdü ve İzzet ve Ömer ve sair oradaki Nurcuların sebatkârane, sarsılmadan Nur hizmetinde terakki etmeleri bizleri çok mesrur ettikleri gibi; bu memleketi de ileride çok minnetdar edecekler. Mâşâallah İnebolu, küçük bir Isparta ve tam bir medrese-i Nuriye olduğunu isbat ettiler.

Sâniyen: Nurs köyü ve Nursî lakabımla ve Nurlarla münasebetdar üniversite mektebinin pek gayretli bir Nurcusu ve bir Abdurrahman ve bir Salahaddin kabiliyetinde Mustafa Oruc'a evvelce eski harfle gönderdiğimiz mecmualardan sonra, yeni harfle sekiz-dokuz parçayı da, onun istemesi ve "Üniversite talebeleri çok muhtaç ve müştaktır." demesi üzerine gönderdik. Fakat o genç şakirdin tecrübesi az olmasından, Nurların himayesine kâfi gelmediğinden ve lâyık ellere vermek ve muattal kalmamak için, Nur şakirdleri hususan İstanbul'a yakın olan veya uğrayan veyahud İstanbul'un içinde bulunanlar, Nur'un neşir ve himayesinde ona yardım etmek lâzımdır.

Sâlisen: Denizli'nin bir manevî kahramanı merhum Hasan Feyzi'nin (R.H.), Isparta kahramanı merhum Hâfiz Ali'nin (R.H.) yanına gitmesi gerçi bizi çok müteessir ediyor, fakat onun gayet has bir talebesi ve Nur'un hâlis bir şakirdi sıddık Muharrem'in dediği gibi deriz: O, bir cihette ölmemis; belki vazifesini acele bitirmis, âlem-i berzaha istirahat için gitmiş, terhis edilmiş. Hâfız Ali ile beraber, manen, şefaatleriyle ve bıraktıkları tesirli Nur hakkındaki eserleriyle yardım ediyorlar; yine çalışıyorlar. Nur'a Elbette manevî sehid hükmünde olmalarından, "Meyve"nin Onbirinci Mes'elesindeki İlm-i Nahiv talebesinin kendini medresede bildiği gibi; Hâfız Ali ile Nur hakikatlarının müzakeresi ve vefat eden Nurcuların dairesinde mesgul olmalarını, merhamet-i İlahiyeden kuvvetle ümidvarız. İnşâallah Cenab-ı Hak onun vazifesini dünyada gördürecek Nur dairesinde çok Hasan Fevzi'leri vetistirecek. <u>17</u>(Hasive)

Yalnız o mübarek kardeşimiz, benim gibi resmî ilâçlardan çekinmediği için bir sehivdir. Ben ondan ziyade ızdırabda iken, "Nurcuların duası yeter." diye maddî ilâçları aramadım ve hastalık hakkında kimsenin fikrini alıp evham etmedim. O merhum kardeşimiz, bu noktada bana muvafakata muvaffak olamamış. Nurlar hakkında

parlak fikralarında, bu bîçare kardeşine kendini kurban etmeğe söz verdiğinden ve Nur vazifesini acele yapmasıyla istirahat âlemine gitti. Ben hem onun akrabasını, hem Muharrem gibi kıymetli, ciddî talebelerini ve Denizli ve civarı Nurcularını tekrar ta'ziye edip, bizler gibi onlar da o merhumu hasenatlarına hissedar ederek hasenat cihetinde ölmemiş gibi, defter-i hasenatına haseneler yazdırsınlar diyerek umum onlara binler selâm ve ona binler rahmet deriz.

Râbian: Bir zaman bin kalemle Nurlara çalışan Sava kahramanlarından ve Nur'un ehemmiyetli şakirdlerinden Mustafa Yıldız'ın hüdhüdmisal kuşu "Hüdhüd-ü Süleymanî" nev'inde Nur işleri hakkında hârika vaziyetleri göstermek acib değil, çok emsali var. Kuşların Nurlarla alâkadarlıkları, çok hâdiselerle tahakkuk etmiş.

Hapishanede, hakikaten şahsıma ve Nurcuların ittihadına ve mahpusların Nurcularla tevafukuna unutulmayacak derecede Hilmi ile hizmet eden ve memleketinde hapisten evvel ve sonra kahramanane çalışan ve ismine tam mutabık Sadık Bey'in, akrabasıyla, vâlidesiyle tebrikine ve benim namıma orada kurban kestiğine mukabil, bin bârekâllah ve mâşâallah deriz. Ve onunla Risale-i Nur'a hem talebe ve bize selâm gönderen Sâlih oğlu Osman'a hem selâm ederiz, hem Nur dairesinde kabul edildi deriz.

يُوزَنُ مِدَادُ الْعُلَمَاءِ بِدِمَاءِ الشُّهَدَاءِ مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِى عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِى فَلَهُ أَجْرُ مِاَةِ شَهِيدٍ

Bu iki hadîs-i şeriften alınan bir ilhamla, Risale-i Nur'u yazmanın dünyevî ve uhrevî pek çok faidelerinden, Risale-i Nur'da beyan edilen ve şakirdlerinin tecrübeleriyle tasdik edilen yalnız birkaç tanesini beyan ediyoruz.

Beş türlü ibadet

- 1- En mühim bir mücahede olan ehl-i dalalete karşı manen mücahede etmektir.
- 2- Üstadına neşr-i hakikat cihetinde yardım suretiyle hizmet etmektir.
  - 3- Müslümanlara iman cihetinde hizmet etmektir.
  - 4- Kalemle ilmi tahsil etmektir.

5- Bazan bir saati bir sene ibadet hükmüne geçen, tefekkürî olan bir ibadeti yapmaktır.

Beş türlü de dünyevî faidesi var

- 1- Rızıkta bereket.
- 2- Kalbde rahat ve sürur.
- 3- Maişette sühulet.
- 4- İşlerinde muvaffakıyet.
- 5- Talebelik faziletini almakla, bütün Risale-i Nur talebelerinin has dualarına hissedar olmaktır.

Kalemle Nurlara hizmet ve sadakatla talebesi olmanın iki mühim neticesi vardır:

- 1- Âyât-ı Kur'aniyenin işaretiyle, imanla kabre girmektir.
- 2- Bütün şakirdlerin manevî kazançlarına, Nur dairesindeki şirket-i maneviye sırrıyla, umum onların hasenatlarına hissedar olmaktır.

Hem bu talebesizlik zamanında, melaikelerin hürmetine mazhar olan $\frac{18}{4}$ (Haşiye) talebe-i ulûm-u diniye sınıfına dâhil olup âlem-i berzahta -talii varsa, tam muvaffak olmuşsa- Hâfız Ali ve "Meyve"de bahsi geçen meşhur talebe gibi; şüheda hayatına mazhar olmaktır.

* * *

Makine ile çıkan mecmuaların başında yazılacak fıkra şudur:

"Risale-i Nur'un bütün eczalarını iki sene hem Ankara, hem Denizli mahkemeleri ve ehl-i vukufu tedkikten sonra hem beraetimize, hem umum Risale-i Nur eczalarını bana teslime müttefikan karar vermelerine binaen, neşirlerine bir mani' yoktur. Bana verilen Risale-i Nur'dan birisi, bu mecmuanın eczalarıdır."

Isparta'da hem mekteblerde, hem câmilerde din lehindeki icraatlar, Zülfikar'ın manevî fütuhatı sayılabilir. İnşâallah Isparta nasıl Nurların medresesi olmuş, başka vilayetlere de ders veriyor, inşâallah şeair-i İslâmiyede de birinci hüsn-ü misal ve nümune-i imtisal olacak. ¹⁹(Haşiye-1)

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bu şiddetli maddî ve manevî kışın, sıkıntılı maddî ve manevî hastalığı vaktinde dünyadan müfarakat ve pek çok alâkadar olduğum Nurcu kardeşlerimden iftirak ihtimalinden gelen elemler beni sıkarken,

birden Sıddık Süleyman, Nur santralı Sabri, umum o havalideki kardeşlerim namına ve nesebî akrabalarımın da hesabına, Abdülmecid ve Abdurrahman manasında buraya geldiler. Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum; onların gelmesi, bir panzehir hükmünde bana ilâç oldu. Ben de buradaki âdetime muhalif olarak ne olursa olsun yanıma davet ettim, geldiler. İki-üç saat kadar tam bütün meraklarımı, hususan Barla'daki dostlarımın hallerini anlamakla, Barla'daki eski zamanıma mesrurane bir seyahat-ı maneviye-i hayalî yaptık. Ondan bir ferah, bir inşirahla elîm sıkıntılarım zâil oldu. Onları bir-iki gün burada bırakmak isterdim. Fakat bu fena zaman ve buranın evhamlı vaziyeti müsaade etmedi. Bu iki kardeşimizi, umumunuzun hesabına kabul ettim. Ve kendime bedel, umumunuza iki canlı mektub olarak gönderdim.

Sâniyen: İkinci gün, çok ziyade merak ve alâka peyda ettiğim dârülfünun gençlerinin, üniversite talebelerinin namına, şimdiden dokuz tane hakikî Nurcu ve küçük Salahaddin'ler ve Abdurrahman'lar nev'inde dârülfünunun tenvirine ciddî çalıştıklarını bildiren bir mektub aldım. O küçük Abdurrahman'lar ise: Mustafa Oruç, Konya'lı Ziya ve Sabri'nin mahdumu Feyzi ve Bahaeddin, Abdurrahîm ve Kastamonu'lu Ömer ve Aziz ve Şükrü ve Sabri gibi ciddî genç Nurcular Nurlara sahib olmaları, merhum biraderzadem Abdurrahman ve Fuad yeniden on tane olarak dünyaya gelip vazife-i Nuriyeye başlaması gibi beni hem sevindirdi, hem hastalığımı da hafifleştirdi.

Sâlisen: Zülfikar'ın makine ile hitama yaklaşması, Nurcular belki bütün memleket için bir saadettir. Bu saadeti elden kaçırmamak için, ne kadar ihtiyatlı tedbirler varsa yaparsınız. Eğer farz-ı muhal olarak, - inşâallah olmaz- Âyet-ül Kübra'ya yapılan tecavüz gibi bir arama olsa, bütün nüshalar tecavüze maruz kalmasın. Gerçi şimdi tecavüz etmezler ve edemezler, belki musalahaya çalışıyorlar; fakat gizli zındıklar, kendilerini istikbalin lanetinden kurtarmak için, elbette bahaneler arıyorlar ve hüküm ellerinde bulunanları aldatıyorlar. Onun için, hıfz u inayet-i İlahiyeye tam itimad ederek ihtiyat edilmeli. İnşâallah Zülfikar kendini tecavüzden muhafaza edecek ve mütecavizlerin başını dağıtacak veya imana getirecek.

* * *

Aziz, sıddık kardeşim ve bu fâni dünyada hamiyetli ve ciddî bir arkadaşım!

Evvelâ: Bütün dostlarım ve hemşehrilerimden en ziyade zâtınız ve bazı Erzurum'lu zâtlar, benim bu işkenceli ve mazlumiyet haletimde şefkatkârane ciddî alâkadarlığınıza ve imdadıma fikren koşmanıza cidden çok minnetdarım; âhir ömrüme kadar unutmayacağım. Size bin mâşâallah ve bârekâllah derim.

Sâniyen: Mesleğime ve Risale-i Nur'dan aldığım dersime bütün bütün muhalif olarak ve on seneden beri fâni dünyanın geçici, ehemmiyetsiz hâdiselerine bakmamak olan bir düstur-u hayatıma da münafî olarak, sırf senin hatırın ve merak ettiğin ve bu defaki uzun mektubun için vaziyetime ve zalimlerin işkencelerine ait birkaç maddeyi beyan edeceğim.

Birincisi: Otuz sene evvel Dâr-ül Hikmet a'zâsı iken, bir gün arkadaşımızdan ve Dâr-ül Hikmet a'zâsından Seyyid Sa'deddin Paşa dedi ki: Kat'î bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebide ve kendisi burada bulunan bir zındıka komitesi, senin bir eserini okumuş. Demişler ki: "Bu eser sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi (yani zındıkayı, dinsizliği) bu millete kabul ettiremiyeceğiz. Bunun vücudunu kaldırmalıyız." diye senin i'damına hükmetmişler. Kendini muhafaza et.

Ben de "Tevekkeltü Alallah, ecel birdir, tegayyür etmez." dedim.

İşte bu komite, otuz sene belki kırk seneden beri hem tevessü' etti, hem benimle mücadelede herbir desiseyi istimal etti. İki defa imha için hapse ve onbir defa da beni zehirlemeye çalışmışlar (şimdi ondokuz defa oldu.) En son dehşetli plânları, sâbık dâhiliye vekilini ve Afyon'un sâbık valisini, Emirdağı'nın sâbık kaymakam vekilini aleyhime sevketmelerivle, resmî hükûmetin nüfuzunu bütün siddetivle aleyhimde istimal etmeleridir. Benim gibi zaîf, ihtiyar, merdümgiriz, fakir, garib, hizmete çok muhtaç bir bîçareye o üç resmî memurlar, aleyhimde öyle bir propaganda ve herkesi korkutmak o dereceye gelmiş ki; bir memur bana selâm etse, haber aldıkları vakitte değiştirdikleri için, casusluktan başka hiçbir memur bana uğramadığını ve komşularımın da bazıları korkularından hiç selâm etmediklerini gördüğüm halde; inayet ve hıfz-ı İlahî bana bir sabır ve tahammül verdi. Emsalsiz bu işkence, bu tazyik, beni onlara dehalete mecbur etmedi.

İkincisi: Belki tahattur edersin, Ankara'da divan-ı riyasetinde Mustafa Kemal'le münakaşa zamanında, ona karşı dedim: "Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduddur." Yüzüne şiddetli mukabele ettiğim halde; bana karşı ihanet ve hakarete cesaret edemediği halde; burada küçük bir zabit ve bir çavuş, o ihaneti ve hakareti yaptılar. Maksadları, beni hiddete getirip bir mes'ele çıkarmak olmasından, hıfz ve inayet-i İlahiye bana sabır ve tahammül verdi.

Üçüncüsü: İki sene, iki mahkeme, ellerinde tedkik edilen bütün Risale-i Nur eczalarında kanunca bir vesile bulamayıp ²⁰(Haşiye) bizi ve Risale-i Nur'u beraet ettirdikten sonra; zındıka komitesi, münafık bazı memurları vesile ederek, merkez-i hükûmette resmî bir plân çevirip beni bütün bütün hilaf-ı kanun olarak bütün dostlarımdan ve talebelerimden tecrid ve sıhhat ve hayatım noktasında en fena bir yerde, beni nefyetmek namı altında, haps-i münferid ve tecrid-i mutlak manasında beni Emirdağı'na gönderdiler. Şimdi tahakkuk etmiş ki, iki maksadla bu muameleyi yapıyorlar:

Birisi: Eskiden beri ihaneti kabul etmediğimden, beni o surette hiddete getirip bir mes'ele çıkararak mahvıma yol açmaktı. Bundan birşey çıkaramadıkları için, zehirlendirmek vasıtasıyla mahvıma çalıştılar. Fakat inayet-i İlahiye ile, Nur şakirdlerinin duaları tiryak gibi, panzehir gibi ve sabır ve tahammülüm tam bir ilâç gibi o plânı akîm bıraktı, o maddî ve manevî zehirin tehlikesini geçirdi. Gerçi hiçbir tarihte, hiçbir hükûmette bu tarzda işkenceli zulümler, kanun namına, hükûmet namına yapılmadığı halde; damarlarıma dokunduracak tarzda mütemadiyen tarassudlarla herkesi ürkütmekle beni hiddete getiriyordu.

Fakat birden kalbime ihtar edildi ki: Bu zalimlere hiddet değil, acımalısın. Onların herbirisi, pek az bir zaman sonra, sana muvakkaten verdikleri azab yerinde bin derece fazla bâki azablara ve maddî ve manevî cehennemlere maruz kalacaklar. Senin intikamın, bin defa ziyade onlardan alınır. Ve bir kısmı; aklı varsa, dünyada da kaldıkça, geberinceye kadar vicdan azabı ve i'dam-ı ebedî korkusuyla işkence çekecekler. Ben de onlara karşı hiddeti terkettim, onlara acıdım. Allah ıslah etsin dedim.

Hem bu azab ve işkencelerinde pek büyük sevab kazanmakla beraber, Risale-i Nur şakirdleri yerine ve onların bedeline benimle meşgul olup yalnız beni tazib etmeleri, Nurculara büyük bir faide ve selâmetlerine hizmet olması cihetinde de Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum ve müdhiş sıkıntılarım içinde bir sevinç hissediyorum.

Dördüncüsü: Senin mektubunda benim istirahatimi ve eğer iktidarım olsa, benim Şam ve Hicaz tarafına gitmeme dair sizin hükûmet-i hazıraya müracaat maddesi ise:

Evvelâ: Biz, imanı kurtarmak ve Kur'ana hizmet için, Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünki en ziyade burada ihtiyaç var. Binler ruhum olsa, binler hastalıklara mübtela olsam ve zahmetler çeksem, yine bu milletin imanına ve saadetine hizmet için burada kalmağa Kur'andan aldığım dersle karar verdim ve vermişiz.

Sâniyen: Bana karşı hürmet yerine hakaret görmek noktasını mektubunuzda beyan ediyorsunuz. "Mısır'da, Amerika'da olsaydınız, tarihlerde hürmetle yâdedilecektiniz." dersiniz.

Aziz, dikkatli kardeşim! Biz, insanların hürmet ve ihtiramından ve şahsımıza ait hüsn-ü zan ve ikram ve tahsinlerinden mesleğimiz itibariyle cidden kaçıyoruz. Hususan acib bir riyakârlık olan şöhretperestlik ve cazibedar bir hodfüruşluk olan tarihlere şaşaalı geçmek ve insanlara iyi görünmek ise, Nur'un bir esası ve mesleği olan ihlasa zıddır ve münafîdir. Onu arzulamak değil, bilakis şahsımız itibariyle ondan ürküyoruz. Yalnız Kur'anın feyzinden gelen ve i'caz-ı manevîsinin lemaatı olan ve hakikatlarının tefsiri bulunan ve tılsımlarını açan Risale-i Nur'un revacını ve herkesin ona ihtiyacını hissetmesini ve pek yüksek kıymetini herkes takdir etmesini ve onun pek zahir manevî keramatını ve iman noktasında zındıkanın bütün dinsizliklerini mağlub ettiklerini ve edeceklerini bildirmek, göstermek istiyoruz ve onu rahmet-i İlahiyeden bekliyoruz.

Şahsıma ait ehemmiyetsiz ve cüz'î bir maddeyi haşiye olarak beyan ediyorum:

Madem Receb Bey ve Kara Kâzım seninle dost ve zannımca Eski Said'le de münasebetleri var; onlardan iyilik istemek değil, belki bana karşı selefleri gibi manasız, lüzumsuz tazyik ve zulme meydan vermesinler. Hakikaten buranın maddî ve manevî havasıyla imtizac edemiyorum. Sıkıntılarım pek fazla. İkametgâhımı hem dışarıdan, hem içeriden kilitliyorum. Her cihetle yalnızım. Ve bir cihette de komşusuz, sıkıntılı bir odada, hasta bir halde hayatımı geçiriyorum. Bazan bir günü, Denizli'de bir ay hapisten fazla beni sıkmış. Bu yirmi sene

dehşetli zulüm ile hürriyetime ve serbestiyetime ilişmek artık yeter. Zâten iki sene mahkemelerin tedkikatıyla ve aleyhimdeki münafıkların plânları akîm kalmasıyla kat'iyyen tebeyyün etmiş ki, şahsımda ve Nurlarda bu vatan ve millete zarar tevehhüm etmekle daha kimseyi kandıramazlar. Ben de herkes gibi hürriyetime sahib olsam, belki tebdil-i hava için mutedil havası bulunan bu kazanın bazı köylerine gitmeme müsaadekâr bir iş'ar burada olsa, münasib olur. Size ve oradaki Nur dostlarıma çok selâm ve dua ediyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

* * *

Hakikaten merhum Hasan Feyzi gibi az zamanda çok hizmet eden ve Nurlara karşı pek çok ciddî alâkadar olan Mustafa Osman'ın hizmetinin makbuliyetine bir delil olarak, Hasan Feyzi'nin ve onun ruhlarında ve sadakatlerinde iki muallim olan Ahmed Fuad ve Mustafa Sungur ve iki yüksek talebe olan Mustafa Oruç ve Rahmi'yi bulması ve Risale-i Nur'un o kuvvetli ellerle hizmetine çalışması, o havali için büyük bir saadettir.

Hem bazı cümleleri ta'dilâtla beraber "Lâhika"mıza geçirdiğimiz Mustafa Osman'ın ve muallim Mustafa Sungur'un müşterek acib mektubları gösteriyor ki; merhum Hasan Feyzi nev'inde bir sünbül orada inkişafa başlamış, inşâallah çok bîçarelerin imanını kurtaracaklar. Hususan onların mahiyetinde ve Isparta'nın küçük masum kahramanlarına benzer Rahmi namında ondört yaşında bir mektebli çocuğun fedakârane Nurların derslerini gaye-i hayat bilmesi, bizleri ve Nurcuları cidden sevindiriyor. O havali için gençlerin kurtulmasına bir fâl-i hayırdır.

Risale-i Nur'un Zülfikar ve sair mecmuaların intişarı için büyük yardımlarda bulunan ve merhum şehid Hâfız Ali'nin en mükemmel tarzda yazdığı ve Nur fabrikasında tam çalışkan bir arkadaşı ve sadık bir vârisi olan Hâfız Mustafa'nın eline emanet bırakılan bütün Risale-i Nur eczaları onun eline geçmesini temin eden Ahmed Fuad'ı ve emaneti ona teslim eden kardeşimiz Hâfız Mustafa'yı ve Safranbolu memleketini ve oradaki kardeşlerimizi ruh u canımızla tebrik ediyoruz. İnşâallah Zülfikar'a verdiği herbir banknota mukabil bin kâr görecek,

binler hayırlara medar olacak. Hem ona, hem kardeşlerinden hatib İbrahim'e, hem yeni bir fedakâr muallim olan Mustafa Sungur'a ve küçük bir Salahaddin olan Rahmi'ye ve başta Mustafa Osman ve Hıfzı olarak oradaki bütün kardeşlerimize selâm ederiz.

* * *

Muhterem, mübarek, muazzez, şefkatli ve faziletli Üstadımız Efendimiz Hazretlerine!

Evvelâ: لِكُلِّ مُصِيبَةٍ اِتَّا لِلَّهِ وَاِتًا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ Risale-i Nur kahramanlarından şehid merhum Hâfız Ali Efendi'nin refakat-ı maneviyesine bu defa vâsıl olan Hasan Feyzi ağabeyimizin irtihali, bizleri cidden müteessir eylemiştir. Başta siz Üstadımız Efendimiz oldukları halde bütün Risale-i Nur talebelerine ve kendisinin mensub olduğu maddî ve manevî efrad-ı ailesine ve medrese-i Nuriyesine ve Denizli halkına ta'ziyetlerimi bildirir ve teessürlerinize iştirak eylerim. Ve naçiz manevî hediyelerimi dergâh-ı İlahiyeye takdim eylerken, garîk-ı rahmetler ihsan buyurmasını niyazlarda bulunurum. كُلُّ نَفْسٍ fehvasınca, bu âlemden âlem-i ervaha götürdüğü, وَالْقِالِ اَلْاَنَهَا لُوَالِ اَلْسَالِحَاتِ لَنُبَوَّنَاتَهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْلاَنَهَا لُوَالْقِامِلِينَ âyet-i sübhanînin işaret buyurduğu ecr-i naîm, çok Hasan Feyzi'ler sünbül vermesini eltâf-ı İlahiyeden tazarru' ve niyaz eylerim.

Muhterem efendim! Mesmuatıma nazaran, Denizli'de bundan yetmiş-seksen sene evvel büyük bir evliyadan Hasan Feyzi isminde bir zât, bir gün talebelerine: "Bugün Kürdistan'da bir evliya dünyaya geldi." diye beşarette bulunmakla zât-ı devletlerini işaret buyurmuş. Ba'dehu Denizli'ye başka başka perdelerle teşrifiniz, o zâtın ruhunu şâd u i'zaz için olduğunu telakki etmiştim. Ve az zaman sonra aynı isimde müteveffa Hasan Feyzi Efendi'nin Risale-i Nur'a hürmetle birinci Hasan Feyzi'ye imtisalen istikbal etmesi ve Nurlara taaşşukla idhal-i envâr olması, bu kanaatımı kat kat ziyadeleştirdi. Şimdi de düşündüm: Birinci Hasan Feyzi'nin vefatından sonra "Said" yetişti ve namına baktığı ikinci Hasan Feyzi de vazifesini yaptı ve nurlara gark olarak ve yerine bırakacağı çok Hasan Feyzi'leri de vazife başına davet edip hayata veda etti. Cenab-ı Erhamürrâhimîn'den tazarru' ve niyaz eylerim ki, Risale-i Nur'a ve üstadımıza bu Hasan Feyzi'nin acısını

unutturacak daha çok Hasan Feyzi'ler ihsan buyursun ve onların başlarında üstadımızı mes'ud ve bahtiyar ve muammer buyurmasını onun derya-i rahmetinden, fazlından, inayetinden ve ihsanından, ikramından, in'amından, eltâfından ümidvar olup, görmekliğimizi tazarru' ve niyaz eylerim.

Günahkâr, âciz, kusurlu talebeniz Halil İbrahim (Rahmetullahi aleyhi ve alâ Hasan Feyzi)

Bu sıkıntılı zamanda nefsim sabırsızlıkla beni taciz ederken, bu fıkra onu tam susturdu; şükrettirdi. Size de faidesi olur diye leffen takdim edilen bu fıkra, başımın yanında asılı duruyor.

- 1- Ey nefsim! Yetmişüç sene, yüzde doksan adamdan ziyade zevklerden hisseni almışsın. Daha hakkın kalmadı.
- 2- Sen, âni ve fâni zevklerin bekasını arıyorsun; onun için onun zevaliyle ağlamağa başlıyorsun. Kör hissiyatınla bu yanlışının tam tokadını yersin. Bir dakika gülmeye bedel, on saat ağlıyorsun.
- 3- Senin başına gelen zulümler ve musibetlerin altında kaderin adaleti var. İnsanlar, senin yapmadığın bir işle sana zulüm ediyorlar. Fakat kader senin gizli hatalarına binaen, o musibet eliyle seni hem terbiye, hem hatana keffaret ediyor.
- 4- Hem yüzer tecrübenle, ey sabırsız nefsim! Kat'î kanaatın gelmiş ki; zahirî musibetler altında ve neticesinde, inayet-i İlahiye'nin çok tatlı neticeleri var. عَسَى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ çok kat'î bir hakikatı ders veriyor. O dersi daima hatıra getir. Hem feleğin çarkını çeviren kanun-u İlahî, senin hatırın için -o pek geniş kanun-u kaderîdeğiştirilmez.
- أَمَنَ بِالْقَدَرِ اَمِنَ مِنَ الْكَدَرِ -5 kudsî düsturunu kendine rehber et! Hevesli akılsız çocuklar gibi, muvakkat, ehemmiyetsiz lezzetlerin peşinde koşma! Düşün ki; fâni zevkler, sana manevî elemler, teessüfler bırakıyor. Sıkıntılar, elemler ise; bilakis manevî lezzetler ve uhrevî sevablar veriyor. Sen divane olmazsan, muvakkat lezzeti yalnız şükür için arayabilirsin. Zâten lezzetler şükür için verilmiş.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelen: Garib bir münazara-i nefsiyemi, bana mahsus iken, berayı malûmat size yazmak hatırıma geldi. Şöyle ki:

Başım üstündeki sizce malûm levha, nefsimi tam susturduğu halde; bu gece nefs-i emmarenin silâhını daha musırrane istimal eden kör hissiyatım, damarlarıma tam dokundurup, tesemmüm ve hastalıktan gelen ziyade teessür ve hassasiyet ve şeytandan gelen ilkaat ve fitrî hubb-u hayattan gelen acib bir haletle, o ikinci nefs-i emmare hükmünde olan kör hissiyat, benim vefat ihtimalinden şiddetli bir me'yusiyet ve teellüm ve kuvvetli bir hırs ve zevk ve lezzetle kalb ve ruhuma tam ilişti. "Ne için istirahat-ı hayatına çalışmıyorsun, belki reddediyorsun; ve gayet zevkli ve masumane lezzetli bir hayat ve bir ömür, kendine Nur dairesinde aramıyorsun ve ölmeğe karar verip razı oluyorsun?" dedi ve dediler. Birden gayet kuvvetli iki hakikat, o ikinci nefs-i emmareyi şeytanla beraber susturdu.

Birincisi: Madem Risale-i Nur'un vazife-i kudsiye-i imaniyesi benim ölümümle daha ziyade hâlisane inkişaf edecek ve hiçbir cihetle dünya işlerine ve benlik ve enaniyete vesilelikle ittiham edilmeyecek ve rekabeti tahrik eden hayat-ı şahsiyemi bulmadığı için daha mükemmel ve ihlas ile o vazife devam edecek. Hem ben dünyada kaldıkça gerçi bir derece yardımım olabilir, fakat âdi şahsiyetimin ehemmiyetli rakibleri, münekkidleri, o şahsiyeti ittiham edebilir ve Risale-i Nur'a ihlassızlıkla ilişebilir ve bir derece çekinir, çekindirir. Hem bir derece bekçilik yapan bir şahsiyetin yatmasıyla, o daire-i nuraniyedeki bütün ehl-i gayret müteyakkız davranır. Bir nöbetdar yerine, binler bekçi çıkar. Elbette ölüm gelse, baş üstüne geldin demek gerektir.

Hem madem Nur şakirdlerinden çokları hem malını, hem istirahatını, hem dünya zevklerini, hem lüzum olsa hayatını Nur'un hizmetinde feda ediyorlar, sen ey nefsim neden fedakârlıkta en geri kalmak istersin.

Hem kat'iyyen bil ki: Çok bîçarelerin hayat-ı bâkiyelerini Nurlarla kurtarmak hizmetinde, fâni ve zahmetli ihtiyarlık hayatını memnuniyetle bırakmağa lüzum olsa veya vakti gelse, razı olmak gayet lezzetli bir şereftir.

İkincisi: Nasılki âciz, zaîf bir adam, bir batmanı kaldıramadığı halde on batman yük üstüne yığılmış bulunsa; ve dostları onu çok kuvvetli

bilip ona gizli za'fına yardımdan ziyade ondan yardım istedikleri halde; o bîçare de onların hüsn-ü zannını kırmamak veyahud kendini çok aşağı göstermemek için gayet ağır ve soğuk olan gösteriş ve tekellüflerle kendini yüksek ve kuvvetli göstermeğe çalışmak çok elîm ve zevksiz olması gibi; aynen öyle de: Ey kör hissiyatın içine giren nefs-i emmare! Bu âdi şahsiyetimin ve bir çekirdek kadar ehemmiyeti olmayan istidadımın yüz derece fevkinde ve sırf bir inayet-i Rabbaniye olarak bu karanlıklı ve çok hastalıklı asırda Kur'anın eczahane-i kudsiyesinden çıkan ve rahmet-i İlahiye ile elimize verilen Risale-i Nur'daki hakikatlara o şahıs masdar ve menba' ve medar olamaz. Belki yalnız çok bîçare ve muhtaç ve Kur'an kapısında bir sâil ve muhtaçlara yetiştirmeğe bir vesile olduğum halde, Nur'un muhlis ve hâlis, sıddık ve sadık, safi ve fedakâr şakirdleri, o bîçare şahsiyetim hakkında yüz derece ziyade hüsn-ü zanlarını kırmamak ve hissiyatlarını incitmemek ve Nurlara karşı şevklerine ilişmemek ve Üstad namı verdikleri o bîçare şahsı, onların hatırı için çok aşağı olduğunu göstermemek ve ağır ve elemli tekellüflere ve tasannu'lara mecbur olmamak için ve yirmi sene tecridatın verdiği tevahhuş için, hattâ dostlarla dahi hizmet-i Nuriye olmazsa- görüşmeyi terkediyorum ve etmeğe ruhen mecbur oluyorum ve tekellüfe ve kıymetten ziyade kendimi göstermeğe ve ziyade hüsn-ü zan edenlere karşı hoş görünmek için kendimi makam sahibi göstermek ve sırr-ı ihlasa tam münafî kendini büyük göstermek ve vakar perdesi altında benliğin zararlı ve fâni zevkini aramak haletleri ise, ey nefsim meftun olduğun o zevkleri hiçe indirirler.

Ey nefis! Ey zevke mübtela bedbaht kör hissiyat! Binler dünyevî zevki alsan, şu vaziyette yine bozulur, o zevk ayn-ı elem olur. Madem yüzde doksan mazideki ahbab âdeta güya beni berzaha çağırıyorlar. Bu hazır zamandaki on dosttan ben kaçmağa mecbur oluyorum. Elbette bu ihtiyarlık ve yalnızlık hayata, berzah hayat-ı maneviyesi bin derece müreccahtır.. diye bu iki hakikatla hadsiz şükürler olsun o ikinci nefs-i emmare tam susturuldu, kalb ve ruhtan gelen zevke razı oldu, şeytan dahi sustu. Hattâ damarlarımdaki maddî hastalık da gayet hafifleşti.

Elhasıl: Ölsem, vazife-i Nuriye daha ziyade ihlas ile rekabetsiz, ittihamsız inkişaf eder.

Hem bu zamanda aramadığım cüz'î, muvakkat zevk ve bu hayat ve dünya gözüyle fütuhat-ı Nuriye'den gelen lezzet bedeline; çok ağır, soğuk ve nâhoş tekellüf elemlerinden ve hodfüruşluk zahmetlerinden ve tasannu' zararlarından kurtulmak vardır.

Hem bu senede bir defa ey nefis; ruh ve kalb ile beraber çok müştak olduklarınız eski zevkli ve hayatımdaki yaşadığım memleketleri ve ünsiyet ettiğim ahbabları ve müfarakatlerinden çok mahzun olduğum kardeşleri görmek için, beraber kısmen hakikaten, kısmen hayalen o geçmiş mazide gezdin. Sen de gördün ki, o sevimli, müteaddid vatanlarımda, yüzde ancak bir-iki ahbabı bulabildin. Ötekiler, bütün berzah âlemine göçmüşler ve o sevimli hayat levhaları değişmiş, elîm ve hazîn bir vaziyet almış. Daha o ahbabsız yerleri görmek istenilmez. Onun için, bu hayat ve bu dünya bizi kovmadan evvel ve haydi dışarıya demeden, biz kemal-i izzetle, Allah'a ısmarladık deyip izzetimizle bu fâni zevklerimizi bırakmalıyız.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Umum kardeşlerimize binler selâm ve dua eden, hasta fakat tam mesrur kardeşiniz Said Nursî

* * *

Sizleri ve umum Risale-i Nur şakirdlerini ve bilhâssa Medrese-i Nuriyenin talebelerini ve bilhâssa o merhumun akrabalarını, Medrese-i Nurivenin mübarek üstadı Hacı Hâfiz Mehmed'in münasebetiyle ta'ziye ediyoruz. Ve Nurlar hesabına bütün ruh u canımızla biz dünyada kaldıkça ona dua-yı rahmet etmeğe ve Hâfız Ali ve Hasan Feyzi ortasında daima bütün manevî kazançlarımıza hissedar etmeğe kat'î karar verdik. O çok ehemmiyetli ve Nur hizmetinde muvaffakıyetli, merhum o mübarek zâtın mükemmel vazifesini bitirip yüzer manevî evlâd ve hayr-ül halef bırakıp gittiği ve terhis olduğu, rahmet ve istirahat âlemine çekildiği aynı zamanda, büyük üstadlarımın dairesine kazançlarımı bağışladığım zaman; Hâfız Ali, Hâfiz Mehmed, Mehmed Zühdü ve Sav'lı Ahmed ve Hasan Feyzi içinde ihtiyarım olmadan Hacı Hâfız Mehmed daha hayatta iken on günden beri onların içinde görüyordum. Derdim: "Vefat edenler içinde bu da bulunsun." İlişmedim. Hem hayatta olanlar içinde, hem üstadlar

dairesinde bulunmasına hayret ederdim. Şimdi bu mektubunuzdan anlaşıldı ki; onun hâlisane kudsî hizmetinin bir kerameti olarak vefatını ihsas ediyordu. Hâfız Ali, Hasan Feyzi ortasında makamım var diye iş'ar ediyordu. Cenab-ı Hak onun defter-i a'maline, Sava medrese-i Nuriyede okunan ve yazılan risalelerin harfleri adedince ruhuna rahmetler ve kabrine nurlar ihsan eylesin, âmîn. Ve aynı sistemde tam hayr-ül halef mahdumu Hâfız Mehmed ve hafidi Ahmed Zeki'yi onun vazifesinin idamesine muvaffak eylesin, âmîn! Ve onların umumuna sabr-ı cemil ihsan eylesin, âmîn.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim ve Nur şakirdlerinin küçük pehlivanları!

Asâ-yı Musa âhirlerinde -bazı nüshalarında- mübarekler pehlivanı büyük ruhlu Küçük Ali namında bir kardeşimizin sualine karşı verdiğim bir cevab var. Onu okuyunuz ki, o zâta bazı mu'terizler Risale-i Nur'un kıymetini bir derece kırmak için demişler: "Herkes Allah'ı bilir. Âdi bir adam, bir veli gibi Allah'a iman eder." diye Nurların pek yüksek ve pek çok kıymetdar ve gayet lüzumlu tahşidatını ziyade göstermek istemişler.

Şimdi İstanbul'da -daha dehşetli bir fikirde- anarşi fikirli küfr-ü mutlaka düşmüş bir kısım münafıklar, Risale-i Nur gibi, ekmek ve suya ihtiyaç derecesinde herkes muhtaç olduğu imanî hakikatlarına ihtiyacı düşürmek desisesiyle diyorlar ki: "Her millet, herkes Allah'ı bilir. Onu, daha yeni ders almağa ihtiyacımız çok yok." diye mukabele etmek istiyorlar. Halbuki Allah'ı bilmek. bütün kâinata ihata rububiyetine ve zerrelerden yıldızlara kadar cüz'î ve küllî herşey onun kabza-i tasarrufunda ve kudret ve iradesiyle olduğuna kat'î iman etmek ve mülkünde hiçbir şeriki olmadığına ve "Lâ ilahe illallah" kelime-i kudsiyesine, hakikatlarına iman etmek, kalben tasdik etmekle olur. Yoksa "Bir Allah var." deyip, bütün mülkünü esbaba ve tabiata taksim etmek ve onlara isnad etmek, hâşâ hadsiz şerikleri hükmünde esbabı merci' tanımak ve herşeyin yanında hazır irade ve ilmini bilmemek ve şiddetli emirlerini tanımamak ve sıfatlarını ve gönderdiği elçilerini, peygamberlerini bilmemek, elbette hiçbir cihette Allah'a

iman hakikatı onda yoktur. Belki küfr-ü mutlaktaki manevî cehennemin dünyevî tazibinden kendini bir derece teselliye almak için o sözleri söyler.

Evet inkâr etmemek başkadır, iman etmek bütün bütün başkadır.

Evet kâinatta hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczası kadar şahidleri bulunan Hâlık-ı Zülcelal'i inkâr edemez. Etse, bütün kâinat onu tekzib edeceği için susar, lâkayd kalır. Fakat ona iman etmek: Kur'an-ı Azîmüşşan'ın ders verdiği gibi, o Hâlık'ı sıfatları ile, isimleri ile umum kâinatın şehadetine istinaden kalben tasdik etmek ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak; ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tövbe ve nedamet etmek iledir. Yoksa, büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldırmamak, o imandan hissesi olmadığına delildir. Her ne ise... Evlâdlarım, ehemmiyetli bir hâdise size bu uzun mes'eleyi kısaca beyan etmeye sebeb oldu. Şimdilik sizlere Risale-i Nur'un ehemmiyetli şakirdleri nazarıyla bakıyorum. Mustafa Oruç çok tali'lidir ki, kendi sisteminde ve ruhunda ve ciddiyetinde, az bir zamanda sizleri buldu. Bir iken on Mustafa oldu.

Said Nursî

* * *

Aziz, muhterem kardeşim!

Evvelâ zâtınızın bir risale kadar câmi' ve uzun ve müdakkikane, hararetli mektubunuzu kemal-i merakla okudum. Peşin olarak size bunu beyan ediyorum ki: Risale-i Nur'un üstadı ve Risale-i Nur'a Celcelutiye Kasidesi'nde rumuzlu işaratıyla pek çok alâkadarlık gösteren ve benim hakaik-i imaniyede hususî üstadım İmam-ı Ali'dir (R.A.). Ve قُلُ لاَ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِللَّ الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى âyetinin nassıyla, Âl-i Beyt'in muhabbeti, Risale-i Nur'da ve mesleğimizde bir esastır. Ve Vehhabîlik damarı, hiçbir cihette Nur'un hakikî şakirdlerinde olmamak lâzım geliyor. Fakat madem bu zamanda zındıka ve ehl-i dalalet ihtilaftan istifade edip, ehl-i imanı şaşırtıp ve şeairi bozarak, Kur'an ve iman aleyhinde kuvvetli cereyanları var. Elbette bu müdhiş düşmana karşı cüz'î teferruata dair medar-ı ihtilaf münakaşaların kapısını açmamak gerektir.

Hem ölmüş insanları zemmetmek, hiç lüzumu yok. Onlar dâr-ı âhirete, mahall-i cezaya gitmişler. Lüzumsuz, zararlı, onların kusurlarını

beyan etmek, emrolunan muhabbet-i âl-i beytin muktezası değildir ve lâzım da değildir, diye Ehl-i Sünnet Velcemaat, sahabeler zamanındaki fitnelerden bahis açmayı men'etmişler. Çünki Vakıa-i Cemel'de Aşere-i Mübeşşere'den Zübeyr ve Talha ve Âişe-i Sıddıka (R.A.) bulunmasıyla Ehl-i Sünnet Velcemaat o harbi içtihad neticesi deyip; Hazret-i Ali (R.A.) haklı, öteki taraf haksız fakat içtihad neticesi olduğu cihetle afvedilir. Hem Vehhabîlik damarı, hem müfrit Râfızîlerin mezhebleri İslâmiyet'e zarar vermesin diye Sıffîn Harbi'ndeki bâgîlerden de bahis açmayı zararlı görüyorlar.

Haccac-ı Zalim, Yezid ve Velid gibi heriflere İlm-i Kelâm'ın büyük allâmesi olan Sa'deddin-i Taftazanî, "Yezid'e lanet caizdir." demiş; fakat "Lanet vâcibdir." dememiş. "Hayırdır ve sevabı vardır." dememiş. Çünki hem Kur'anı, hem peygamberi, hem bütün sahabelerin kudsî sohbetlerini inkâr eden hadsizdir. Şimdi onlardan meydanda gezenler çoktur. Şer'an bir adam, hiç mel'unları hatıra getirmeyip lanet etmese, hiçbir zararı yok. Çünki zemm ve lanet ise, medih ve muhabbet gibi değil; onlar amel-i sâlihte dâhil olamaz. Eğer zararı varsa daha fena...

İşte şimdi gizli münafıklar, Vehhabîlik damarıyla en ziyade İslâmiyet'i ve hakikat-ı Kur'aniyeyi muhafazaya memur ve mükellef olan bir kısım hocaları elde edip, ehl-i hakikatı Alevîlikle ittiham etmekle birbiri aleyhinde istimal ederek dehşetli bir darbeyi, İslâmiyet'e vurmağa çalışanlar meydanda geziyorlar. Sen de bir parçasını mektubunda yazıyorsun. Hattâ sen de biliyorsun; benim ve Risale-i Nur'un aleyhinde istimal edilen en tesirli vasıtayı, hocalardan bulmuşlar. Şimdi Haremeyn-i Şerifeyn'e hükmeden Vehhabîler ve meşhur, dehşetli dâhîlerden İbn-üt Teymiye ve İbn-ül Kayyim-i Cevzî'nin pek acib ve cazibedar eserleri İstanbul'da çoktan beri hocaların eline geçmesiyle, hususan evliyalar aleyhinde ve bir derece bid'alara müsaadekâr meşreblerini kendilerine perde yapmak isteyen, bid'alara bulaşmış bir kısım hocalar, sizin muhabbet-i Âl-i Beyt'ten gelen ve şimdi izharı lâzım olmayan içtihadınızı vesile ederek hem sana, hem Nur şakirdlerine darbe vurabilirler. Madem zemmetmemek ve tekfir etmemekte bir emr-i şer'î yok, fakat zemde ve tekfirde hükm-ü şer'î var. Zemm ve tekfir, eğer haksız olsa, büyük zararı var; eğer haklı ise, hiç hayır ve sevab yok. Çünki tekfire ve zemme müstehak hadsizdir. Fakat zemmetmemek, tekfir etmemekte hiçbir hükm-ü şer'î yok, hiç zararı da yok. İşte bu hakikat içindir ki; ehl-i hakikat, başta Eimme-i Erbaa ve Ehl-i Beyt'in Eimme-i İsna Aşer olarak Ehl-i Sünnet, mezkûr hakikata müstenid olan kanun-u kudsiyeyi kendilerine rehber edip, İslâmlar içinde o eski zaman fitnelerinden medar-ı bahs ve münakaşa etmeyi caiz görmemişler; menfaatsiz, zararı var demişler.

Hem o harblerde, çok ehemmiyetli sahabeler, nasılsa iki tarafta bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakikî sahabelere, Talha ve Zübeyr (R.A.) gibi Aşere-i Mübeşşere'ye dahi tarafgirane bir inkâr, bir itiraz kalbe gelir. Hata varsa da tövbe ihtimali kuvvetlidir. O eski zamana gidip lüzumsuz, zararlı, şeriat emretmeden o ahvalleri tedkik etmekten ise; şimdi bu zamanda bilfiil İslâmiyet'e dehşetli darbeleri vuran, binler lanete, nefrete müstehak olanlara ehemmiyet vermemek gibi bir halet, mü'min ve müdakkik bir zâtın vazife-i kudsiyesine muvafık gelemez...

Hatta Sabri ile küçücük münakaşanız; hem Risale-i Nur'a, hem hakaik-i imaniyenin intişarına ehemmiyetli zarar verdiğini senden saklamam. Aynı vakitte burada hissettim, müteessir ve müteellim oldum. Sonra senin gibi ehl-i tahkik bir âlimin Risale-i Nur'a oraca ehemmiyetli bir hizmete vesile olacak Sabri oraya gelmesi, ikinizden büyük bir hizmet-i Nuriye beklerken, bilakis üç cihetle Nur'a zarar geldiğini hissettim ve gördüm. Acaba neden bu zarar olmuş? diye, iki-üç gün sonra haber aldım ki; Sabri manasız, lüzumsuz seninle münakaşa etmiş; sen de hiddete gelmişsin. Eyvah dedim, "Yâ Rab! Erzurum'dan imdadıma yetişen bu iki zâtın münakaşasını musalahaya tebdil et." diye dua ettim. Risale-i Nur'un İhlas Lem'alarında denildiği gibi; şimdi ehl-i iman, değil müslüman kardeşleriyle belki hristiyanın dindar ruhanîleriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilaf mes'eleleri nazara almamak, niza' etmemek gerektir. Çünki küfr-ü mutlak hücum ediyor.

Senin hamiyet-i diniye ve tecrübe-i ilmiye ve Nurlara karşı alâkanızdan rica ediyorum ki, Sabri ile geçen macerayı unutmağa çalış ve onu da afvet ve helâl et. Çünki o, kendi kafasıyla konuşmamış; eskiden beri hocalardan işittiği şeyleri, lüzumsuz münakaşa ile söylemiş. Bilirsin ki; büyük bir hasene ve iyilik, çok günahlara keffaret olur. Evet o hemşehrimiz Sabri, hakikaten Nur'a ve Nur vasıtasıyla imana öyle bir hizmet eylemiş ki, bin hatasını afvettirir. Sizin

âlîcenablığınızdan, o Nur hizmetleri hatırı için, dost bir hemşehri ve Nur hizmetinde bir arkadaş nazarıyla bakmalısınız.

Sahabelerin bir kısmı, o harblerde adalet-i izafiye ve nisbiye ve ruhsat-ı şer'iyeyi düşünüp tâbi' olarak, Hazret-i Ali'nin (R.A.) takib ettiği adalet-i hakikiye ve azimet-i şer'iye ile beraber zâhidane, müstağniyane, muktesidane mesleğini terkedip muhalif tarafa bu içtihad neticesinde girdiklerini, hattâ İmam-ı Ali'nin (R.A.) kardeşi Ukayl ve "Habr-ül Ümme" ünvanını alan Abdullah İbn-i Abbas dahi bir vakit muhalif tarafında bulunduklarından, hakikî Ehl-i Sünnet bir düstur-u esasiye-i مِنْ مَحَاسِن الشَّرِيعَةِ سَدُّ ٱبْوَابِ الْفِتَنِ bir düstur-u esasiye-i diyerek o fitnelerin طَهَّرَ اللَّهُ أَيْدِيَنَا فَأَنْطَهَّرُ الْسِنَتَنَا diyerek o fitnelerin kapısını açmak, bahsetmek caiz görmüyorlar. Çünki itiraza müstehak birkaç tane varsa, tarafgirlik damarıyla büyük sahabelere, hattâ muhalif tarafında bulunan Âl-i Beyt'in bir kısmına ve Talha ve Zübeyr (R.A.) gibi Aşere-i Mübeşşere'den büyük zâtlara itiraza başlar, zemm ve adavet meyli uyanır diye, Ehl-i Sünnet o kapıyı kapamak tarafdarıdır. Hattâ Ehl-i Sünnet'in ve İlm-i Kelâm'ın azîm imamlarından meşhur Sa'deddin-i Taftazanî, Yezid ve Velid hakkında tel'in ve tadlile cevaz vermesine mukabil, Seyyid Şerif-i Cürcanî gibi Ehl-i Sünnet Velcemaat'in allâmeleri demişler: "Gerçi Yezid ve Velid, zalim ve gaddar ve fâcirdirler; fakat sekeratta imansız gittikleri gaybîdir. Ve kat'î bir derecede bilinmediği için, o şahısların nass-ı kat'î ve delil-i kat'î bulunmadığı vakit, imanla gitmesi ihtimali ve tövbe etmek ihtimali olduğundan, öyle hususî şahsa lanet edilmez. Belki لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى gibi umumî bir ünvan ile lanet caiz olabilir. Yoksa الظَّالِمِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ zararlı, lüzumsuzdur." diye Sa'deddin-i Taftazanî'ye mukabele etmişler.

Senin müdakkikane ve âlimane mektubuna karşı uzun cevab yazmadığımın sebebi; hem ehemmiyetli hastalığım ve ehemmiyetli meşgalelerim içinde acele bu kadar yazabildim.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Cennet-ül Firdevs'in meyveleri ve Medreset-üz Zehra'nın heyet-i faalesinin sahaif-i amelleri ve defter-i haseneleri olan Zülfikar

ve arkadaşlarını, selâmetle cuma gecesi serçe kuşunun verdiği müjdeden iki saat sonra kemal-i sürur ile aldık. Sizlere onların harfleri adedince "Bârekâllah, veffekakümüllah ve es'adekümüllahü fi-d dâreyn" deyip ruh u canımızla sizi tebrik ettiğimiz gibi, bu memleketi de tebrik ederiz. Ve Zülfikar'ın zuhurunun mukaddemeleri başlaması ile din lehinde kuvvetli cereyanların ve aleyhindeki tecavüzün durması ve bir kısmı rücu edip eski hatiatın tamirine çalışması işaretiyle, şimdi bilfiil tezahür ve neşrolması, inşâallah memleket için İslâmiyet cihetinde büyük bir faidesi olacak ve zulmetleri dağıtacak işaretini veriyor.

Evet şimalden gelen küfr-ü mutlak cereyanını durduracak, yalnız Risale-i Nur'dur. Siyaset, diplomatlık, bu vazifeyi göremez. Onun için, vatanperver ve milliyetçi ve siyasetçiler, Nurlara sarılmağa mecburiyet var. O Zülfikar'ın zuhura gelmesi için çalışanların şahs-ı manevîsinin, belki herbirisinin kıyametteki defter-i hasenatına yediyüz sahifesiyle bir tek sahife-i hasenat olmasını rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz. Madem o iman hakikatları yüksek bir ibadet ve hasenedir ve onunla çokların imanını kurtarmak binler hasene hükmündedir, onun zuhuruna çalışanların herbirisi onu okuyup ve dinleyip itikad etmesiyle, aynen işlediği sair hayratın defteri gibi bir uhrevî senedidir. Elbette onların ve şahs-ı manevîsinin âhirette defter-i hasenatından yediyüz sahifesiyle bir tek sahife olarak Zülfikar aynen neşrolmak ve bir sahifesi hükmüne geçmek hadsiz bir rahmetin şe'nidir.

Sâniyen: Gerçi Nurlar girdikleri her yerde galebe eder, fakat mütemerrid ve muannid zındıklar, maddiyyunlar, ellerinden geldiği kadar fütuhatına fütur vermek için desiselere ve ehl-i siyasete evham vermeğe çabalıyorlar. İnşâallah bir halt edemezler. Fakat ihtiyat, her vakit iyidir. "Sırran tenevverat" düsturu devam ediyor. Tâ bunun gibi birkaç mecmua çıkıncaya kadar temkinli ve ihtiyatlı bulunmak lüzumu var. Hattâ bu defa Sırr-ı İnna A'tayna'nın remizli risalesini onüç seneden beri görmediğim halde buraya göndermek bir derece ihtiyat kaidesine muhalif olduğu gibi, herkes anlamaz; hem tevil ve tefsir lâzımdır. Çünki Lâhika'da bir mektubda yazmıştım ki, iki hakikat mücmelen bana ihtar edilmişti:

Birisi: Bir derece dar bir dairede bir nur gösterilmişti; geniş bir dairede mana verip, kırk sene evvel "Bir nur göreceğiz." diye müjde

veriyordum. Hattâ hürriyetten evvel, eski talebelerime de o müjdeyi mükerrer söylüyordum. Zannederdim ki; geniş siyaset dairesinde olacak. Halbuki bu memleketin en ziyade muhtaç olduğu imanî ve İslâmî ve hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye dairesinde Risale-i Nur'u göreceksiniz diye hakikattan bana ihtar edilmiş; bir hiss-i kabl-el vuku' ile musırrane ve tekrar ile ben de haber veriyordum, o hak ve hakikatlı mes'elenin suretini değiştiriyordum.

İkincisi: Şeair-i İslâmiyeye ve siyaset-i İslâmiyeye darbe vuranlar oniki, onüç, ondört, onaltı sene zarfında büyük darbeler yiyecekler diye bana ihtar edildi. Evvelki mes'elenin aksine olarak, geniş dairede vuku'bulan o hâdisatı ve büyük cemaatlere gelen o tokatları, küçük bir dairede şahıslara gelecek tokatlar suretinde mana vermiştim ki, tam aynen iki dairede, hem küçük, hem büyük oniki sene sonra en müdhişi dünyayı terkettiği gibi; büyük dairede de onun gibi dehşetli cemaatler; oniki, onüç, ondört, onaltı tarihlerinde aynı tokatları yediler ve yiyecekler diye ihtar edildi. Ben tevilim ile bu büyük daireyi yalnız küçükte tatbik ettiğim gibi; evvelki nur mes'elesinde de bilakis küçük daireyi ve sırf imanî hâdise-i Nuriyeyi pek geniş daire-i siyasiyede tevilimle mana vermiştim. Onun için, Sırr-ı İnna A'tayna'yı herkes birden anlamaz. Hem şahsî isimleri böyle mesail-i ilmiyeye girmemek lâzım olduğundan, o risale hattâ onüç seneden beri elime geçmediğinde isabet var; kardeşlerim dahi onu merak etmesinler. Biri eğer çok merak etse, o Sırr-ı İnna A'tayna'nın başında şimdiki "Sâniyen" ile başlayan fikrayı ve Lâhika'da geçen aynı mes'eleye dair fıkrayı okumak lâzımdır, yoksa hiç bakmasın. O ikinci harb-i umumî ve o dehşetli şahsın dünyadan gitmesiyle ve şimdi de onun mesleği geri çekilmesi ve bir kısmı o mesleğin aksine din lehinde resmen çalışması ve ehl-i imanın istibdad-ı mutlakadan bir derece kurtulması ve az bir tevil ile o risaleciğin verdikleri haber aynı tarihlerde vuku' bulması, o surenin bir lem'a-i i'cazıdır. Fakat heyecanlı tevillerim perde çekmişti, hakikat gizlenmiş.

* * *

Aziz, muhterem kardeşim!

Bin üçyüz seneden beri âlem-i İslâm'ı ağlatan ve bütün ehl-i hakikata "Eyvahlar! Yazıklar olsun!" dediren âlem-i İslâm'ın en dehşetli büyük yarasını deşmek, düşünmek; benim hususî meşrebimde tahammülüm fevkinde elem veriyor. Hususan yirmibeş seneden beri ihlas ile hakikî hizmet-i imaniye, beni her nevi siyasetten çektiği ve yirmibes sene zarfında bir gazeteyi okutturmadığı gibi; yirmi sene bu işkenceli esaretimde hayat-ı siyasiyeye bakmamak için hükûmete müdafaat-ı hapsiyeden başka müracaat etmeyen ve vazife-i imaniyeye noksan gelmemek ve ihlas kırılmamak ve siyasete bulaşmamak için on sene bu dehşetli harb-i umumîye bakmayan, baktırmayan bir halet-i ruhiyeyi taşımağa mecburiyetim varken; şimdi dehşetli ejderhalar gözümüz imanive cephesinde ehl-i imana saldırmalarından ve çokları ısırmalarından, ehl-i imanı kurtarmak mecburiyeti Kur'anın emriyle varken; bu zamanı bırakıp, eski zamana gidip, Ehl-i Beyt'e gelen dehşetli zulümleri temaşa etmek, daha ziyade ruhumu ezer ve kuvve-i maneviyeyi kırıp ruhuma azab azab üstüne gelmektir.

Zalim siyasetin gaddarane bir düsturu olan "Cemaat için ferd feda edilir." diye çok zalimane pek çok vukuatı, ehven-üş şer diye bir nevi adalet-i izafiye namında hâkimiyetine bir maslahat göstermişler. Hattâ bu asırda, o gaddar düsturun hükmüyle, bir adamın hatasıyla bir köyü mahveder. Beş-on adamın, onların siyasetine zarar vermek tevehhümüyle, binler adamı perişan eder.

İşte eski zamanda bir derece, siyasetin bu gaddar düsturu İslâmlar içine girdiğinden; siyasette bu müdhiş düsturlar karşısında, mecburiyetle selef-i sâlihîn sükût ile ve Ehl-i Sünnet Velcemaat'ın imamları o kapıları kapamak, طَهَرَ اللَّهُ اَيْدِيَنَا فَنُطَهِّرُ اَلْسِنَتَنَا deyip o kapıları açmıyorlar.

Madem Ehl-i Beyt'e zulmedenler şimdi âhirette cezasını öyle bir tarzda görüyorlar ki, bizim onlara hücumla yardımımıza bir ihtiyaç kalmıyor. Ve mazlum Ehl-i Beyt, muvakkat bir azab ve zahmet mukabilinde o derece yüksek bir mükâfat görmüşler ki, aklımız ihata etmiyor. Değil şimdi onlara acımak, belki onları o hadsiz rahmete mazhariyetleri noktasında binler tebrik etmek gerektir ki; birkaç sene zahmetle, milyonlar mertebeler ve bâki saadetler âhirette kazandıkları gibi; dünyada da kaldıkları zamanda, ehemmiyetsiz dünyanın fâni saltanatı ve muvakkat hâkimiyeti ve karışık siyasetine bedel, manevî birer sultan ve hakikat âleminde birer şah, birer manevî padişah

makamını kazandılar. Valiler yerine, evliyalar, aktablara kumandan oldular. Kazançları bire bin değil, milyonlardır.

İşte bu sır içindir ki, Yeni Said'in hususî üstadı olan İmam-ı Rabbanî, Gavs-ı A'zam ve İmam-ı Gazalî, Zeynelâbidîn (R.A.) -hususan Cevşenül Kebir münacatını bu iki imamdan ders almısım- ve Hazret-i Hüsevin ve İmam-ı Ali Kerremallahü Vechehü'den aldığım ders, otuz seneden beri, hususan Cevşen-ül Kebir'le daima onlara manevî irtibatımda, geçmiş hakikatı ve şimdiki Risale-i Nur'dan bize gelen meşrebi almışım. Zalimlerin gaddarlıklarını değil deşmek, bakmak; belki düşünmek de meşrebimize gelmiyor. Çünki onlar mücazatını ve mazlumlar mükâfatını, aklımızın fevkinde görmüşler. O mes'eleler ile mesgul olmak, şimdiki bu hazır musibet-i diniyeye karşı mükellef olduğumuz vazife-i Kur'aniyeye zarar verir. Ülema-i İlm-i Kelâm'ın ve Usûl-üd Din allâmelerinin ve Ehl-i Sünnet Velcemaat'ın dâhî muhakkiklerinin İslâmî akidelere dair çok tedkik ve muhakematla ve âyât ve hadîsleri müvazene ile kabul ettikleri Usûl-üd Din düsturları, şimdiki Risale-i Nur'un meşrebini muhafazaya emrediyor, kuvvet veriyor. Hattâ hiçbir yerde, hattâ ehl-i bid'a kısmı da bu meşrebimize ilişemiyorlar. Hakikat-ı ihlas tam muhafaza edildiği için, her nevi ehl-i İslâm içine giriyor. Şîalıkta mutaassıb ve Vehhabîlikte de müfrit ve feylesofların en maddîsi ve mütefennini ve mutaassıb hocaların en enaniyetlisi, beraber Nur dairesine girmeğe başlamışlar ve kısmen şimdi de kardeşçe bulunuyorlar. Hattâ bazı misyonerler de, Din-i İsa'nın (A.S.) hakikî ruhanîsi de o daireye gireceklerine emareler var. Birbirine hücum değil; belki bir tesanüd, bir musalaha lüzumunu hissedip medar-ı münakaşa mes'eleleri ortaya atmıyorlar. Demek İmam-ı Ali'nin (R.A.) otuz-kırk işaretiyle sarahat derecesinde haber verdiği Risale-i Nur, bu zamanın müdhiş yaralarına tam bir ilâçtır. Onun için, o daire bize kâfi gelmiş, harice çıkmıyoruz.

İmam-ı Ali'nin (Kerremallahü Vechehu) şahsına ve hayatına ve adalet-i hakikî üzerine giden siyasetine ilişmek, darbe vurmak başkadır. Şahsiyet-i zahirîsinden ve hayat-ı dünyeviyesinden ve siyaset-i içtimaiyesinden binler derece daha yüksek olan şahsiyet-i manevîsine ve kemalât-ı ilmiyesine ve makamat-ı velayetine ve vârisliğine darbe gelmez ve gelmemiş ve gelemiyor. Kimin haddi var? Onun için, iki ciheti birleştirmek tevehhümüyle karşısında muarazaya

çalışanların taarruzu pek dehşetli görünüyor. Ehl-i iman ortasında nasıl böyle vukuat olabilir? diye hayret veriyor. Halbuki Yezid ve Velid gibi habis herifler müstesna, ötekilerin kısm-ı a'zamı, İmam-ı Ali'nin (R.A.) hârika kemalâtına ve kerametlerine ve verasetine ilişmek değil, belki yalnız hayat-ı içtimaiye-i insaniyeye ait idaresine darbe vurmağa çalışmışlar, hata etmişler.

Haricî ve büyük bir düşmanın hücumu zamanında, dâhilî küçük düşmanlıkları bırakmak elzemdir. Yoksa, hücum eden büyük düşmana yardım hükmüne geçer. Bunun için daire-i İslâmiyede eskiden beri tarafgirane birbirine mukabil, muarız vaziyetini alan ehl-i İslâm, o dâhilî düşmanlıkları muvakkaten unutmak, maslahat-ı İslâmiye muktezasıdır.

* * *

Aziz, sıddık, bahtiyar kardeşim Süleyman Rüşdü!

Seni ve kardeşin kahraman Burhan'ı ve senin iki mübarek, masum evlâdını ve senin hane halkını, Risale-i Nur namına ve umum şakirdler hesabına, ruh u canımızla sizi tebrik ediyoruz. Böyle kudsî ve daimî sevab kazandıracak uhrevî bir hizmete muvaffakıyetinizi, İsparta ve bu istikbalde alkışlayacaktır. Size çok memleket hayırlı kazandıracak. İnşâallah, Zülfikar gibi daha çok emsaline muvaffak olursunuz. Bu acib şerait içinde bu fevkalâde muvaffakıyet; hem Zülfikar'ın, hem sadakatınızın bir kerametidir. Çok mübarek olan senin rü'yan ki, emr-i İlahî ile Kur'anı Hazret-i Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'a vermek, Hazret-i Cebrail'in vazifesinin bir cilvesidir. İşarettir ki, bu hizmetiniz; hem rıza-yı İlahiyeye, hem rıza-yı Peygamberîye (A.S.M.) muvafıktır. Mu'cizat-ı Kur'aniyeyi, Mu'cizat-ı Ahmediye vasıtasıyla ümmet-i Muhammediyeye (A.S.M.) tebliğ etmek manasıyla senin rü'yan tabir edilir.

Nasıl bir küçücük cam parçasında güneşin bir timsali, ziyasıyla o elindeki camı tutanla münasebetdar olur; bir nevi muhabere eder. Öyle de hususî bir tecelli ile, rü'yalarda -selef-i sâlihînde bu çeşit rü'yalar görülmüş- makbuliyet ve rıza alâmetidir. Hazret-i Peygamber'in (A.S.M.) yanında gördüğün adam da, Nur ve Risale-i Nur şakirdlerinin şahs-ı manevîsidir.

* * *

Vazifemiz, ihlas ile ve sebat ve tesanüdle ve mümkün olduğu kadar ihtiyat ile "sırran tenevverat" irşad-ı Alevîyi fiilen tasdik etmek, ona

göre hareket etmektir. Yoksa, muarızlara mukabele etmek ve onların hücumundan telaş etmek değil. Muvaffakıyet ve fütuhat-ı Nuriye ve revaç ile intişarı ise, vazife-i İlahiyedir. Vazifemizi yapıp, vazife-i İlahiyeye karışmamak gerektir diye hem bana, hem sizin bedelinize teselli buldum.

.....

O beş Ahmed'den Safranbolu'da Hasan Feyzi'nin tam yerine geçen tam vârisi Safranbolu'lu Ahmed Fuad'ın, gayet samimî ve fedakârane mektubunda, benim bedelime, aynen Hasan Feyzi, Hâfız Ali gibi; bâki kalan hayatını bana verip, benden evvel berzaha gitmek için dua ediyor. Halbuki şimdi Nurlara onun hayatı daha ziyade faidelidir.

Bana nisbeten genç, faal bir kardeşim, benden sonra, kardeşlerim gibi vazife-i Nuriyemi yapıyorlar diye kemal-i istirahat-ı kalble ecelimi beklerim. Cenab-ı Hak, onun gibi çok fedakârları Nurlara kavuştursun.

• • • • • • • • •

Hem çok eski, hem çok sadık, hem çok muktedir, sebatkâr Medrese-i Nuriye kahramanlarından Marangoz Ahmed'in o medresenin üstadı olan merhum Hacı Hâfız'ın kerametli vefatına dair güzel, hazîn mektubunda, o Medrese-i Nuriye'nin şakirdlerinin, o merhum üstadlarına karşı gösterdikleri dindarane vaziyet ve yağmurun zahmet vermemek ve onları ıslatmamak ve üşütmemek için durması, iş bittikten sonra başlaması, o merhum zâtın ruhuna büyük rahmetlerin nüzulüne emare... Cenab-ı Hak o rahmet katreleri adedince ona ve onlara rahmet etsin, âmîn.

* * *

Kastamonu'da sekiz sene mübarek mahdumu ve merhum refikasıyla Risale-i Nur'a fevkalâde bir sadakatla çalışan ve kalemiyle Risale-i Nur'a çok hizmet eden ve çokları Nur dairesine getiren ve hapishanede kendi gibi kahramanlardan olan Sadık Bey'le hem istirahatıma, hem Nur şakirdlerinin tesanüdüne ehemmiyetli hizmet eden ve Feyzi ve Emin ve İhsan ve Ahmed'ler gibi has kardeşlerimizle yine Kastamonu'da Nurlara hizmet eden "Küçük Şeyh" namında Hilmi Bey bana mektubunda, Nurcu olan refikasının vefatını bildiriyor. O merhume hakkında medar-ı şükrandır ki; bir-iki aydır, dualarımda Zehra'lar dediğim vakit, Hacer'ler de derdim; içinde o merhumeyi de

niyet ediyordum. Vefatını bilmiyordum. Cenab-ı Hak ona binler rahmet eylesin ve akrabasına sabr-ı cemil ihsan etsin, âmîn!

.....

Risale-i Nur dairesinde bulunan ve bilfiil çalışan hocalardan ve Konya hocalarından başka sair hocalara, bugünlerde tashihat yaparken şiddetli bir hiddet bana geldi. Çünki arabî okumayan Nur şakirdlerinin fedakârları, arabî bilmemesinden sehivler, hatalar oluyor. Ben de zahmet çektiğimden, hem eski talebelerimden olan hocalara ve kardeşime, hem şimdiki Ankara'da ve İstanbul'daki resmî hocalara bağırarak dedim: "Ey insafsızlar! Neden hem vazifeniz, hem medresenin mahsulü, hem size farz-ı ayn gibi lüzumu bulunan bu hizmet-i imaniyede bana yardım etmiyorsunuz. Belki de sizin lâkaydlığınızdan çokların çekilmesine sebebiyet veriyorsunuz. İmamı Ali'nin (R.A.) âhirzamanın bir kısım hocalarına vurduğu tokattan hissedar oluyorsunuz." diye dehşetli bir itiraz kalbe gelirken, birden kalbini bozmayan hocaları müdafaa etmek için üç mana ihtar edildi:

Birincisi: Resmen iki büyük merkezde, iki heyet-i ilmiye, beyanı münasib olmayan çok esbaba binaen, her vesile ile, hoca kısımlarının Risale-i Nur'dan çekilmeleri için çok vasıtaları istimal ediyorlar. Memuriyet gibi derd-i maişet belasıyla bîçare hocaları dairelerine çekip, Nurlardan uzaklaştırıyorlar. Bîçare hocalar, Nurların kıymetini bilmiyorlar değil; belki derd-i maişet veyahud o heyet-i ülemadaki büyük hocalara itimad edip ve kendi tahsil ettiği ilm-i dinî kendi imanını kurtaracak derecesindedir zannıyla lâkayd kalıp, ruhsatla amel etmeğe kendine fetva buluyor.

İkinci Mana: Bu kadar dehşetli bir hücum ve tazyike maruz kalan Risale-i Nur şakirdlerini, evham yüzünden, güya Menemen ve Şeyh Said vakıaları gibi bir hâdisenin ihtimali var diye iki defa imha için, hem perde altında eskiden beri düşmanlarım, hem resmen kanun ve idare ve siyaset cihetinde merhametsiz bir surette bazı erkân-ı hükûmetin bizi iki defa hapis ve ittiham etmesi ve resmî ve gayr-ı resmî propagandalarla herkesi bizden ve Nurlardan ürkütmesiyle elbette hassas ve bir derece zaîf hocalara ehemmiyetli bir korku verip bir mazeret olur. Onun için, ekseriyet değil; belki yalnız fevkalâde bir cesaret ve gayret taşıyan bir kısım hocalar, Nurlar dairesine girip, girmeyenleri de bir derece afvettirdiler.

Üçüncü Mana: Şimdilik te'hir edildi. Bazı hocalar, "Minare kadar yüksek bir adamı", hem "Alnında okunacak bir yazı bulunacak" hem "Birden eli bir su ile delinecek" gibi hakikatın perdesi olan teşbihleri hakikat zannetmek bahanesiyle, Nur'un bazı ihbarat-ı gaybiyesi, sathî nazarlarına muvafik gelmiyor.. ona daha yanaşmıyor.

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, bu zamanda Risale-i Nur'da, nokta-i istinad olarak avam-ı mü'minînin en ziyade muhtaç oldukları ve Nur'da buldukları öyle bir hakikattır ki; hiçbir şeye âlet olmayacak ve hiçbir garaz ve maksad içine girmeyecek ve hiçbir şübhe ve vesveseye meydan vermeyecek ve hiçbir düşman ona bahane bulup çürütmeyecek ve yalnız hak ve hakikat için ona çalışanlar bulunacak; dünya maksadları ona karışmayacak; tâ ki, uzakta olan ehl-i iman, o hakikata ve sadık naşirlerine tam itimad edip imanlarını, zındıkların ve dinsizlerin, din aleyhindeki dehşetli feylesofların itirazlarından ve inkârlarından kurtarsınlar.

Evet o ehl-i iman, lisan-ı hal ile diyecek ki: Madem bu hakikatı, bu kadar şiddetli düşmanları çürütemediler ve itiraz edemiyorlar ve şakirdleri, haktan başka onun hizmetinde hiçbir maksad taşımıyorlar; elbette o hakikat, ayn-ı hak ve mahz-ı hakikattır diye bin bürhan kadar bir delil hükmünde imanını kuvvetlendirir ve kurtarır; ve "İslâmiyet'te bir hakikatsızlık mı var?" diye daha evhama düşmeyecekler.

İki defadır, himmeti uzun, eli kısa Abdurrahman Salahaddin, Asâ-yı Musa'yı ve Zülfikar'ın bir kısmını Câmi-ül Ezher'e göndermek istemiş, hilaf-ı me'mul olarak, o lüzumlu ve ehemmiyetli yere bazı esbaba binaen gitmemiş. الْخَيْرُ فِي مَا اخْتَارَهُ الله kaidesince, belki ben o iki nüshaya bakmadığım ve tashih edemediğim için; o inceden inceye herşeyi tedkik eden ülema heyetine, tam bir tashih gördükten sonra, hem tam Zülfikar ve Asâ-yı Musa beraber olarak gitmek münasibdir diye kalbime geldi. Belki ehemmiyetli ve ülemanın itirazını celbedecek sehivler içinde var. Onun için o iki risaleyi Salahaddin bana göndersin ki, ben bakacağım. Sonra inşâallah hem tam Zülfikar'ı, hem Asâ-yı Musa ile, hem Tılsım Mecmuası ile, ehemmiyetli bir beyanname ile beraber göndereceğiz.

•••••

Üstadlarımdan birisi olan Mevlâna Celaleddin-i Rumî'nin (K.S.) mensublarından olduğu anlaşılan eczacı Hacı Abdüllatif'in mektubundan anlaşılıyor ki; bilerek, tam takdir ederek Nurlara hizmet edecektir. Zâten ben bekliyordum ki, Mevlevîlerden bazı Nur kahramanları çıksın. İnşâallah birisi bu olacak. Ona çok selâm ederim. Hususî mektub yazmağa halim müsaade etmediği için gücenmesinler. Orada, Sabri ve mahdumları ve Nur şakirdlerine ve başta Hoca Vehbi Hazretleri olarak hocalarına çok selâm eder ve dualarını bekleriz.

* * *

Size hayatımda vefattan sonra elinize geçecek manevî malımı ve hukukumu size vermeğe ve مُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ اَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ الله sırına binaen, ölümden evvel sizi bilfiil vâris yapmağa dair bir Nur şakirdi sordu ki: "Hikmet nedir? Sizi daha çok zaman aramızda görmek istiyoruz. İnşâallah öyle kalacaksınız."

Ben de dedim ki: Eğer vefattan sonra bu hakikî ve hakikatlı vârislerin eline bu malım geçse, dünya malı gibi bir derece taksim olur; derecesine göre herbirisi maldan bir kısmına hakikî mâlik olur, umumuna mâlik olamaz. Fakat ölümden evvel vârislere verilse; emvaliuhrevî gibi herbirisi umum o mala, o nur lâmbasına derecesine göre mâlik sayılır; herbirisi küçük birer Said olur; bir nöbetçi yerine, binler nöbetçiler olur. Said'in irsiyette yalnız binden bir hisse sahibi bir Nurcu olmaz, belki tam bir genç Said olur. Meselâ o emval, emval-i Nuriye, farazâ bir hazine kadar olsa, binler Nurculara tevziatta, taksimatta yirmişer, yüzer altun düşebilir; fakat vefat etmeden onları onlara vermek, bir sırr-ı azîme binaen, herbirine istidadına göre, haslara bir milyon birden düşebilir. Bu sırrın bir sırrı var, şimdi izah edemem.

Yine o şakird dedi ki: "Herbir has şakirdin, senin gibi hayatını ve bütün rahatını feda edebilir mi ki, o koca malı bütün birden alsın?" Ben de dedim ki: İnşâallah tesanüdün sırr-ı azîmi ile -ki, üç elifi tesanüdle yüz onbir kuvvetinde gösterdiği gibi- has şakirdlerin mabeynindeki tesanüd-ü hakikînin verdiği kuvvet, benim gibi bir bîçarenin sizce fevkalâde zannedilen fedakârlığından geri kalmayacaktır inşâallah.

* * *

Sava Medrese-i Nuriye kahramanlarından Mehmed Çavuş, benim için yazdığı Zülfikar'ı emniyet müdürünün elinde görmüş, demiş:

"Benimdir, veriniz." O da demiş ki: "Hoşuma gitti, bir-iki hafta okuyacağım." O da demiş: "Kalsın." Eğer münasib görseniz, benim tarafımdan o emniyet müdürüne ve alan komisere deyiniz ki: Said size selâm edip, benim hattım güzel olmadığı için, o zât, benim için yazmış.

Ben Isparta'yı toprağıyla, taşıyla, bütün ahalisiyle mübarek gördüğümden; oradaki hükûmete, hususan zabıtasına ciddî dost nazarıyla bakıyorum. Hususan çok tecrübelerle ve üç vilayet zabıtasının itirafıyla ve üç vilayet mahkemesinin müttefikan beraet kararıyla ve üç cem'iyet-i ilmiyenin ve ehl-i vukufun tahsin ve takdirleriyle sabit olmuş ki; Risale-i Nur eczaları ve şakirdleri, emniyet müdürünün ve zabıtanın vazifeleri olan asayiş ve idare ve inzibat ve ahlâksızlığa karşı, komiserlerden ziyade, serkeşleri itaata getirmek ve asayişi temin etmekte, manevî ve tam tesirli manevî inzibat memurlarıdır. Onun için zabıta, evhamla değil; kemal-i takdirle, emniyet müdürünün bakması gibi bakmalıdır. Çünki o Zülfikar hakkında demiş: "Çok güzel, sevdim, okuyacağım.. hoşuma gitti." Her ne ise... Siz, daha ne münasib görürseniz öyle yaparsınız.

Hem emniyet müdürüne deyiniz ki: Kardeşimiz Said diyor: Eğer o Zülfikar tam hoşuna gitmişse; o benimdir, ona hediye ediyorum. Hem onun gibi mühim olan Asâ-yı Musa'yı da ona hediye edeceğim.

Denizli'den ve Tavas'tan gelen güzel mektublarına hususî cevab vermeğe kat'iyyen vaktim ve halim müsaade etmediğinden; hususî cevab vermediğimden gücenmesinler. Çakır Yusuf'un mektubundan, tam ciddiyeti ve tam Hasan Feyzi'nin bir vârisi olduğunu gösteriyor.

Kardeşimiz ve Nur'un kumandanlarından Isparta Hulusi'si Re'fet Bey'in mübarek masumunun dokuz yaşında iken -bu derece- Risale-i Nur'dan Birinci Söz'ü yazması gösteriyor ki; o mübarek Hüsnü, Safranbolu'nun onbir yaşındaki Hüsnü'sü gibi dahi masumların küçücük bir kahramanı olmağa namzeddir. Cenab-ı Hak onu Nurlara bağışlasın ve muvaffak eylesin, âmîn. İnşâallah yazdığı nüshayı sonra tashih edip göndereceğim.

* * *

Eski Dâhiliye Vekili, şimdi Parti Kâtib-i Umumîsi Hilmi Bey!

Evvelâ: Yirmi sene zarfında bir tek istida dâhiliye vekili iken sana yazdım. Fakat yirmi senelik kaidemi bozmadım, vermedim. İstersen

sana okuyacağım. Hem eski dâhiliye vekili, hem şimdi kâtib-i umumî sıfatlarıyla seninle konuşacağım. Yirmi sene hükûmetle konuşmayan, tek bir defa yine hükûmet hesabına hükûmetin büyük bir rüknü ile konuşan adam, on saat kadar söylese azdır. Onun için siz benimle konuşmayı bir-iki saat müsaade ediniz.

Sâniyen: Şimdi partinin kâtib-i umumîsi itibariyle size bir hakikatı beyan etmeğe kendimi mecbur biliyorum. Hakikat da şudur:

Sen kâtib-i umumî olduğun Halk Fırkası'nın, millet karşısında gayet ehemmiyetli bir vazifesi var. O da şudur:

Bin seneden beri âlem-i İslâmiyeti kahramanlığı ile memnun eden ve vahdet-i İslâmiyeyi muhafaza eden ve âlem-i beşeriyeti, küfr-ü mutlaktan ve dalaletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk milleti ve Türkleşmiş olanların din kardeşleri; eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına Kur'an'a ve hakaik-i imana sahib çıkmazsanız ve sizler gibi ehl-i hamiyet, eskide yanlış bir surette ve din zararına medeniyetin propagandası yerinde doğrudan doğruya hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız, size kat'iyyen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki; âlem-i İslâmın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet ve şimdi âlem-i İslâmı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlub olup, âlem-i İslâmın kal'ası ve şanlı ordusu olan bu Türk milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istila etmesine sebebiyet verecek.

Evet hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu kahraman millet, Kur'an kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı, sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibahe etmesini âlet ederek dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak; ancak İslâmiyet hakikatıyla mezcolmuş, ittihad etmiş ve bütün mazideki şerefini İslâmiyette bulmuş bu millet dayanabilir. Bu milletin hamiyetperverleri ve milliyetperverleri, herşeyden evvel bu mümtezic, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan hakaik-i Kur'aniyeyi terbiye-i medeniye yerine esas tutmak ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur inşâallah.

İkinci cereyan: Âlem-i İslâm'daki müstemlekâtlarını kendilerine ısındırmak ve tam bağlamak için bu vatandaki kuvvetli merkeziyet-i

İslâmiyeyi dinsizlikle ittiham etmekle bozmak ve âlem-i İslâm'ın irtibatını manen kesmek ve uhuvvetlerini bu millete adavete çevirmek gibi bir plânla şimdiye kadar bir derece muvaffak da olmuş. Eğer bu cereyanın aklı başında olsa, bu dehşetli plânı değiştirip hariçteki âlem-i İslâm'ı okşadığı gibi; bu merkezdeki İslâmiyet dinini okşasa, hem o da çok istifade eder, hem azîm fütuhatını bir derece muhafaza eder, hem bu vatan ve millet dehşetli beladan kurtulur.

Eğer şimdi siz kâtib-i umumî olduğunuz hamiyetperver, milliyetperver adamlar, şimdiye kadar cereyan eden ve medeniyet hesabına mukaddesatı çiğneyen usûlleri muhafazaya çalışıp, üç-dört şahsın inkılab namında yaptıkları icraatı esas tutarak mevcud haseneleri ve inkılab iyiliklerini onlara verip ve mevcud dehşetli kusurları millete verilse, o vakit üç-dört adamın seyyiesi üç-dört milyon seyyie olup bu kahraman ve dindar milleti ve İslâm ordusu olan Türk milletinin geçmiş asırlardaki milyarlar şerefli merhum ordularına ve milyonlarla şehidlerine ve milletine büyük bir muhalefet ve ervahına bir manevî azab ve şerefsizlik olmakla beraber; o üç-dört inkılabçı adamın pek az hisseleri bulunan ve millet ve ordunun kuvvet ve himmetiyle vücud bulan haseneleri o üç-dört adama verilse, o üç-dört milyon iyilikler, üç-dört haseneye inhisar edip küçülür, hiçe iner; daha dehşetli kusurlara keffaret olamaz.

Sâlisen: Size karşı elbette çok cihetlerde dâhilî ve haricî muarızlar var. Ben dünya ve siyasetin haline bakmadığım için bilemiyorum. Fakat beni bu senede çok sıkıştırdıkları için mecburiyetle sebebine baktım ki, size karşı bir muarız çıkmış. Eğer o muarız mükemmel bir reis bulup hakaik-i imaniye namına çıksa idi, birden sizi mağlub ederdi. Çünki bu milletin yüzde doksanı, bin seneden beri an'ane-i İslâmiye ile, ruh ve kalb ile bağlanmış. Zahiren muhalif-i fıtratındaki emre, itaat cihetiyle serfüru' etse de kalben bağlanmaz.

Hem bir müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıd altında kalamaz; istibdad-ı mutlaktan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez. Bu hakikatın çok hüccetleri, çok misalleri var. Kısa kesip sizin zekâvetinize havale ediyorum. Bu asrın Kur'ana şiddet-i ihtiyacını hissetmekte İsveç, Norveç, Finlandiya'dan geri kalmamak size elzemdir. Belki onlara ve onlar gibilere rehber olmak vazifenizdir.

Siz, şimdiye kadar gelen inkılab kusurlarını üç-dört adamlara verip, şimdiye kadar umumî harb ve sair inkılabların icbarıyla yapılan tahribatları -hususan an'ane-i diniye hakkında- tamire çalışsanız; hem size istikbalde çok büyük bir şeref ve âhirette büyük kusuratlarınıza keffaret olup, hem vatan ve millet hakkında menfaatli hizmet ederek milliyetperver, hamiyetperver namına müstehak olursunuz.

Râbian: Madem ölüm öldürülmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor ve madem siz de herkes gibi kabre koşuyorsunuz ve madem o kat'î ölüm dalalet için i'dam-ı ebedîdir, yüzbin hamivetcilik dünyaperestlik ve siyasetçilik onu tebdil edemez ve madem Kur'an, o i'dam-ı ebedîyi ehl-i iman için terhis tezkeresine çevirdiğini güneş gibi isbat eden Risale-i Nur elinize geçmiş ve yirmi seneden beri hiçbir feylesof, hiçbir dinsiz ona karşı çıkamıyor, bilakis dikkat eden feylesofları imana getiriyor ve bu oniki sene zarfında dört büyük mahkemeniz ve feylesof ve ülemadan mürekkeb ehl-i vukufunuz, Risale-i Nur'u tahsin ve tasdik ve takdir edip, iman hakkındaki hüccetlerine itiraz edememişler ve bu millet ve vatana hiçbir zararı olmamakla beraber, hücum eden dehşetli cereyanlara karşı sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî olduğuna, Türk milletinden hususan mekteb görmüş gençlerden yüzbin şahid gösterebilirim; elbette benim size karşı bu fikrimi tam nazara almak, ehemmiyetli bir vazifenizdir. Siz dünyevî çok diplomatları her zaman dinliyorsunuz; bir parça da âhiret hesabına konuşan, benim gibi kabir kapısında vatandaşların haline ağlayan bir bîçareyi dinlemek lâzımdır.

Küçük bir haşiye:

Hilmi Bey! Tâliin var. Ben, hapiste ve burada iken hakkımda seni merhametsiz gördüm. Ne vakit hiddet ettim, bedduayı niyet ettim. Hilmi Bey namında benim bir kardeşim ve Nur'un has bir şakirdini her vakit hayırlı duamda ismiyle zikrettiğimden, sana beddua niyet ederken, bu hayırlı duaya mazhar Hilmi Bey ismi âdeta şefaatçi oldu, beni men'etti; ben de, o niyetten vazgeçtim. Senin beni tazib eden memurlarından gelen eziyete tahammül edip o bedduadan vazgeçtim. Çok defa hayret ediyordum, bana bu kadar sebebsiz azab vermekle beraber sana hiddet etmiyordum. Demek en sonunda seninle dost olacağız diye, o hiss-i kabl-el vuku' ile kalbe gelmiş.

Bu istida, yirmi seneden beri hiç müracaat etmediğim halde, bir hiddet zamanında bir defa olarak beni tazib eden dâhiliye vekili Hilmi'ye hitaben yazılmış, bera-yı malûmat Afyon Emniyet Müdürü'ne gönderilmiş. Manasız, lüzumsuz dört-beş defa bana sıkıntı verdiler. "Senin yazın böyle değil, kim sana böyle yazmış?" diye resmen beni karakola çağırdılar. Ben de dedim: Böylelere müracaat edilmez, yirmi sene sükûtum haklı imiş.

Ey Emirdağ hükûmeti ve zabıtası! Bu hasbihali bir sene evvel yazmıştım. Fakat vermedim, sakladım. Şimdi beş cihetle kanunsuz, beni hususî ikametgâhımda bir hizmetçimi de men' ve müdahale etmeleri gibi dünyada emsalsiz bir tarzda beni istibdad-ı mutlak altına alıyorlar. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, insafa gelmek fikriyle izhar ediyorum.

Dâhiliye Vekili ile hasbihalden bir parçadır

.....

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vuku bulmayan bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve tazyike hedef olmuşum. Şöyle ki:

Hem şiddetli sû'-i kasd eseri olarak zehirlenmeden hasta; hem gayet zaîf, yetmişbir yaşında ihtiyar; hem kimsesiz, acınacak bir gurbette; hem palto ve fanila ve pabucunu satmakla maisetini temin eden fakir-ül hal; hem yirmibeş sene münzevi olmasından, binden ancak tam sadık bir adam ile görüşebilen bir merdümgiriz, mütevahliş; hem yirmi sene hayatını ve eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tedkikten sonra bil'ittifak beraetine ve eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir masum; hem eski harb-i umumîde ehemmiyetli hizmet etmiş bir evlâd-ı vatan; hem şimdi bu milleti, bu vatanı, anarşilikten ve ecnebi ifsadlarından kurtarmak için meydandaki tesirli âsârıyla bütün kuvvetiyle çalışan bir hamiyetperver; ve mahkemede yetmiş şahidle isbat edildiği gibi, yirmibeş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmeyen ve yedi sene harb-i umumîye bakmayan, sormayan, bilmeyen ve eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün bütün alâkasını kestiğini isbat eden ve dünyanıza karışmadığını adliyeleriniz resmen itiraf ettiği bir zararsız adam; hem âhiretine ve ihlasına zarar gelmemek için şiddetle teveccüh-ü ammeden kaçan ve kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmeyen bu bîçare Said'e; başta Dâhiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtasını musallat edip, her gün bir ay haps-i münferid azabını çektirmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferidde durmağa mecbur etmek, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadre müsaade eder diye, hukuk-u umumiyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla dâhiliye vekiline beyan ediyorum.

Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden ve insaniyeden ve yaşamak hakkından mahrum edilen

Said Nursî

* * *

Bu yakınlarda Üstadımızın yanına ehemmiyetli iki miralay (ikisi de jandarma kumandanlarından), bir de ehemmiyetli bir meb'us (partinin müfettişlerinden) Üstad'ın yanına geldiler. Uzun bir sohbetten sonra, üçü de kemal-i teslimiyetle, Üstad'a dostluğa karar verdiler. Ve birisi şimdiden Risale-i Nur talebesi olmuş. O meb'us (müfettiş-i umumî), Eski Said'in dostu imiş. Gittikten sonra haber aldık ki; bu zâtın vasıtasıyla eski dâhiliye vekili ve şimdi partinin kâtib-i umumîsi olan Hilmi Bey, bilhâssa hususî olarak Üstad'ın ziyaretine gelecek ve dostane bir surette görüşecek. Onun için Üstad da size gönderdiğimiz bu sureti aynen onun eline vermek, o mevzuda konuşmak için kaleme alınmış. Daha o gelmeden bera-yı malûmat size göndermeye Üstad bize izin verdi.

Hem Re'fet Bey'in mübarek mahdumu Hüsnü'nün küçük risalesinin âhirine duasını yazdı, onu da leffen gönderiyoruz. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; hem Nurcu, hem ciddî dost, hem mütedeyyin bir kaymakam, şimdi buraya kaymakam olmuş. Eskide size gönderilen "Dâhiliye Vekili ile bir hasbihal" namındaki parçayı dahi gönderiyoruz. Onu da Üstad ona okuyacak.

* * *

Kahraman Nazif'in ve Yakub Cemal'in, şimal-i garbîde üç devletin Kur'anı kabul etmesi Zülfikar'ın intişarına tevafuku; ve geçen sene, Zülfikar çıkarsa, dâhilen ve haricen büyük fütuhata vesile olacak hükmünü tasdik etmesi büyük bir fâl-i hayırdır diye biz de o iki kardeşimizin kanaatına iştirak ediyoruz. Bu fırtınalı ve ilhadlı asırda, biri gizli Alman, üçü aşikâr devletlerin, beşerin bu asırda Kur'ana

şiddet-i ihtiyacını hissetmesi ve bilfiil kabul etmesi büyük bir hâdise-i Kur'aniyedir. Değil üç devlet, belki yalnız on meşhur adam, on feylesof dahi -birden- uzak memleketlerde Kur'anı tasdik etmesi, bizlere ve âlem-i İslâm'a büyük bir müjde ve avam-ı ehl-i imana büyük bir kuvve-i maneviye temin eder.

Risale-i Nur'un Yirmidokuzuncu Mektub'unda Hücumat-ı Sitte ve Zeyli ve İşarat-ı Seb'a ve Telvihat-ı Tis'a gibi risalelerin rumuzat-ı Kur'aniye ve tevafukat-ı Nuriyeye karışık bir surette bulunmasının hikmeti, mahkemeler ve ehl-i vukufun susturulmasına ve bizi onlarla mes'ul etmemesine bir vesile olmaktı. Güya o rumuzat, o derin ince mes'eleler, lisan-ı hal ile onlara demiş: "İnsaf ediniz, Kur'anın bu derece esrarına çalışanlara ilişmeyiniz!" Şimdi ise o karışık vaziyeti hiç münasib değil. Çünki o rumuzat ve tevafukata, yirmiden ancak birisi muhtaç olur, anlar. İçindeki öteki risalelere yirmiden ondokuzu muhtaç olup anlayabilir.

•••••

Buradaki Nur şakirdleri diyorlar ki: "Mu'cizeli Kur'anımıza üç sene Denizli'li kardeşlerimiz baktılar; onlar müsaade etsinler, biz de üç ay bakacağız. Hem buradan İstanbul'a muhabere edip fotoğrafla Hizb-i Nuriye, Hizb-i Kur'aniye gibi tab'ına çalışacağız."

* * *

İstanbul'daki Amerika sefiri vasıtasıyla Amerika'daki müslüman heyetine Zülfikar'ı ve bir Asâ-yı Musa'yı göndermesini isteyen o dostumuz ve kardeşimize deyiniz ki: Sefirlerin kafası siyasetle meşgul olduğundan ve Risale-i Nur siyasetle alâkası olmadığından, siyasî bir kafa çabuk takdir edemiyor. Hem Risale-i Nur, müşterileri aramaz; müşteriler onu aramalı, yalvarmalı. Amerika, buranın en küçük bir havadisini merakla takib ettiği halde; buranın en büyük bir hâdisesi olan Risale-i Nur'u elbette arayacaktır. Bundan sonra her mes'elemizde emir, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsini temsil eden has şakirdlerin ve sizlerindir. Benim de şimdi bir re'yim var.

Umum kardeşlerimize binler selâm ve selâmetlerine dua eden ve dualarını isteyen kardeşiniz...

* * *

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ediyoruz ki; Medreset-üz Zehra'nın erkânları, hakikî bir tesanüd ve sarsılmaz bir ittihad kerametiyle, bütün

müşkilâta ve manialara galebe edip Nur'un elmas Zülfikar'larını ve hârika mu'cizatlı hüccetlerini muhtaçlara yetiştirmeğe muvaffak oluyorlar. Bu neticeye mukabil çektiğimiz zahmet bin derece ziyade olsa da ucuzdur, ehemmiyeti yoktur.

Kardeşimiz Re'fet'in mektubunda Münevvere, Nazmiye, Saime namında üç masumun üç ayda eliften başlayıp Kur'an-ı Hakîm'i hatmetmeğe muvaffak olmalarından ve Kur'an dersiyle beraber Nur hakikatlarını ve hakaik-i imaniyeyi masumane, müştakane dinlemeleri için onları ve üstadlarını ve peder ve vâlidelerini tebrik ediyoruz. Münevvere ve Nazmiye, Abdülbâki ve Mehmed Celal'in Nur hizmetinde noksan kalan vazifelerini inşâallah tekmil edecekler.

Bizi ve Risale-i Nur'u çok minnetdar eden kahraman Burhan'ın mektubunda yazılan hastaya Cenab-ı Hak şifa versin ve kardeşimiz Zekâi'nin vefat eden vâlidesine çok rahmet eylesin, âmîn.

Nur'un erkânından ve hocalar kısmının yüzünü ak eden Nur'un santralı Sabri'nin mektubunda, merhum Hâfız Ali, Hasan Feyzi ve onların halefi ve vazifelerini gören Ahmed Fuad'ın, ihtiyar ve vazifesi bitmek üzere olan bu bîçare üstadlarına bedel ömrünü feda etmek, onun yerinde çabuk berzaha gitmek gibi; Sabri kardeşimiz de dördüncü olmak üzere ve ömrünü kabilse bana vermek, nefis ve kalbini ikna' edip bana yazıyor. Ben, bu pek eski ve sarsılmaz ve Nurlar için hayatı çok faideli kardeşime binler bârekâllah deyip, bana verdiği ömrünü kabul edip, -ona aynen Ahmed Fuad gibi- o bâki kalan iki ömrümü, o iki kardeşime ve o iki yeni Said'e emanet verip benim bedelime hizmet-i imaniyede ve Nuriyede hizmet etsinler.

Ve onun mektubunda, Barla medrese-i Nuriyenin baş kâtibi Şamlı Hâfız Tevfik'in halka-i tedrisinde Sıddık Süleyman'ın mahdumu Yusuf ve merhum Mustafa Çavuş'un ve Ahmed'in oğulları gibi Kur'an dersiyle Kur'an yazısını ve Nurları öğrenmesi; ve Hulusi ve Hâfız Hakkı'nın Nurları şevk ile yazmaları, Barla'ya karşı benim ümidimi kuvvetlendirdiler ve derince bir ferah ve sürur verdiler. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin, âmîn. Ve Tevfik'e tevfik refik eylesin, âmîn!

Sabri'nin mektubu içinde, ben Barla'da iken bana çok hizmet eden ve çok defa hatırıma gelen Sıddık Süleyman'ın hemşirezadesi Hüseyin'in mektubu beni çok sevindirdi. Hem onun hakkındaki merakımı izale eyledi. Mâşâallah, tam Sıddık Süleyman'ın mahiyetinde eski alâkadarlığını muhafaza ediyor.

Hem Sabri'nin mektubuyla beraber Eğirdir Cire Köyü Risale-i Nur talebelerinden Şükrü, Süleyman, Osman Çavuş'un samimî ve ciddî alâkalarını Nurlara karşı gösteren mektublarına karşı, "Bârekâllah, Cenab-ı Hak sizleri muvaffak etsin." deriz.

Kastamonu'nun Hüsrev'i ve Rüşdü'sü olan Mehmed Feyzi ve Emin'in gönderdikleri benim Kastamonu'da kalan bir kısım risaleler emanetlerini aldım. Size gönderdiğim Asâ-yı Musa'nın lügatnamesini hasta olduğu halde çok güzel ve âlimane yazan, lügatnamenin başında güzel bir fikra derceden ve bana da ayrı mektub yazan Risale-i Nur'un serkâtibi Mehmed Feyzi'nin oraca çok müşkilât ve manialara rağmen, hârika sadakatını ve Nurlara faik alâkasını, sarsılmadan imana hizmetini birkaç cihette yapması gösteriyor ki; o küçük bir Hüsrev olduğu gibi, tam bir Hasan Feyzi'dir. Fakat ben orada iken, çok ehemmiyetli ve enaniyetli bir sofi-meşreb eski memurlardan bir zât ve gayet mühim malûmatlı, dünya ile çok alâkadar ve siyasî ve tüccar bir hoca, bana karşı ilişmedikleri için; ben de onları daire-i Nur'a celbetmeğe çalışmadım, onlara da ilişmedim. Şimdi Mehmed Feyzi ise, Kastamonu'yu onların nüfuzundan kurtarıp Denizli gibi muvaffak olamıyor. Hilmi, Sadık ve Ahmed Kureyşî gibi Nur'un kahramanları da köylerde bulunduğundan; Feyzi'nin hizmeti bir derece hususî kalıyor. İnşâallah bir vakit tam muvaffak olurlar.

Kastamonu'nun Zehra'ları, Hacer'leri, Lütfiye'leri, Ulviye'leri, Necmiye'leri başka bir sahada (hanımlar âleminde) Nur hizmetinde Feyzi'ye arkadaşlık ediyorlar.

Feyzi'nin mektubunda Risale-i Nur şakirdlerinin teşebbüsüyle resmî Kur'an mektebi açılıp, en evvel Nur'un masumları ve hususan Emin'in mahdumları en evvel mektebe girip, en evvel onlar Kur'anı hatmederek kısmen hıfza başlamaları cihetinde, onları ve pederlerini ve oradaki şakirdleri tebrik ediyoruz ve o masumlara binler bârekâllah deriz.

İki defa Nur'un hizmeti için buraya kadar gelen kıymetli hemşiremiz Zehra'nın Medreset-üz Zehra'nın kâğıt masrafına iki yüz lira vermesi, hanımlar kısmında da Hüsrev'ler, Feyzi'ler, Ahmed'ler bulunduğunu gösteriyor.

Kastamonu'da, Hâfız İhsan'ın imzasıyla ve Nur kahramanlarından Hilmi Bey ve Emin'in müşterek mektubunu aldım. Ben, bu iki eski ve kıymetli ve sarsılmaz ve metin o kardeşlerime ve İhsan'lara ve oradaki Nur şakirdlerine çok hasretler ve iştiyaklarla selâm ediyorum. Ve hapiste bizimle beraber ve bize hapiste çok hizmet eden İhsan nerededir, merak ediyorum?

Safranbolu havalisi, hakikaten Mustafa'lar ve Ahmed Fuad (R.H.) ve Hıfzı (R.H.) ve Rahmi gibi hârika sadakat ve alâkadarlıkla; Kastamonu'daki sekiz sene bizim Nur hizmetimizin akîm kalmadığını ve Safranbolu da parlak bir medrese-i Nuriye olacağını maddeten isbat ediyorlar. Bu defa Mustafa Osman'ın mektubunda iki saat yakınındaki Karabük fabrikalar şehrinde bulunan yüzer genç ve işçilerde Nurlar fütuhat yapacağını bildirmekle, ehemmiyetli bir müjde telakki ediyoruz.

Nur'un küçük kahramanlarından Mustafa Sungur ve Rahmi'nin güzel mektublarında, onların köylerinde Ahmed Fuad'ın ciddî gayretiyle ders vermesi ve Eflani Nahiyesinin, Barla Nahiyesi gibi bir medrese-i Nuriye hükmüne girdiğini ve ora ahalisi iştiyakla Nurları dinlemesi ve yeniden iki genç muallim daha eski yazı ile Nurlara girmesi ve çocukların huruf-u Kur'aniyeyi öğrenmeye başlaması ile Risale-i Nurları da yazmağa girmeleri, büyük bir fâl-i hayırdır. Cenab-ı Hak o masumları muvaffak etsin ve onların üstadları ve peder ve vâlidelerinden razı olsun. Onlar, duada masumlar dairesine girdiler. Başta Ahmed Fuad, Mustafa ve Rahmi olarak, Eflani Nahiyesini tebrik ediyoruz.

Nur'un küçük kahramanlarından Mustafa Sungur ve Rahmi'nin az bir zamanda, eski harfle, Mustafa Sungur'un gayet mükemmel "Meyve"nin Onbirinci Mes'elesi Hatimesi ile ve Rahmi'nin Gençlik Rehberi'ni eski harfle güzelce yazmaları ve Kastamonu'dan gelen kitablarım içinde bize göndermeleri; hakikaten benim için yeni biraderzadelerim bir Abdurrahman ve Fuad dünyaya gelmiş gibi beni memnun ediyor.

•••••

Edhem Hoca namında Balıkesir'de muhacir ve Celaleddin-i Rumî'nin mensublarından, yirmi seneye yakın köy hocalığı ve çocuklara Kur'an okutmakla meşgul ve şimdi de tam Risale-i Nur'a Balıkesir ve Kırkağaç havalisinde hizmet eden ve uzun mektubuyla korkak hocaları Nurlara davet eden ve cesaret veren ve "Balıkesir, Kırkağaç havalisi Nur şakirdleri namına, Sandıklı Alamescid Köy imamı İbrahim Edhem" imzasıyla yazdığı mektubda, çok ehemmiyetli ve güzel fikraları var ve korkak hocalara tokatları var. O zâtı cidden tebrik ediyorum. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin. Hem ona, hem mektubunda isimleri bulunan yeni ve çok Nurculara selâm ediyorum. Onun uzun mektubunu, hastalığımdan, tashih ve ıslah ve ta'dil edemedim. Hakkımda pek ziyade senalarını ya kaldırmak, ya ta'dil etmek lâzımdır. Lâhika'ya girmek için suretini size gönderiyorum. İnşâallah Hasan Feyzi, Ahmed Fuad, muallimleri Nurlara sevkettikleri gibi; bu gayretli kardeşimiz de hocaları Nurlara sevkedecek.

Ben Denizli Oteli'nde iken bana mahdumuyla arasıra ekmek, ateş cihetinde hizmet eden ve Tahir Çavuş'la bana mektub gönderen ekmekçi Mustafa'ya da selâm ediyorum.

Umuma binler selâm ve selâmetlerine dua ederiz.

* * *

Maddî ve manevî bir sual münasebetiyle hatıra gelen bir cevabdır.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Deniliyor ki: Neden Nur şakirdlerinin kuvvetli hüsn-ü zanları ve kat'î kanaatları, senin şahsın hakkında Nurlara daha ziyade şevklerine medar olan bir makamı ve kemalâtı şahsına kabul etmiyorsun? Yalnız Risale-i Nur'a verip, kendini çok kusurlu bir hâdim gösteriyorsun?

Elcevab: Hadsiz hamd ve şükür olsun ki, Risale-i Nur'un öyle kuvvetli ve sarsılmaz istinad noktaları ve öyle parlak ve keskin hüccetleri var ki; benim şahsımda zannedilen meziyete, istidada ihtiyacı yoktur. Başka eserler gibi müellifin kabiliyetine bakıp, makbuliyeti ve kuvveti ondan almıyor. İşte meydanda, yirmi senedir kat'î hüccetlerine dayanıp, şahsımın maddî ve manevî düşmanlarını teslime mecbur ediyor. Eğer şahsiyetim ona ehemmiyetli bir nokta-i istinad olsaydı, dinsiz düşmanlarım ve insafsız muarızlarım kusurlu şahsımı çürütmekle, Nurlara büyük darbe vurabilirdiler. Halbuki o düşmanlar divaneliklerinden, yine her nevi desiselerle beni çürütmeye ve hakkımda teveccüh-ü ammeyi kırmaya çalıştıkları halde, Nurların fütuhatına ve kıymetine zarar veremiyorlar. Yalnız bazı zaîf ve yeni müştakları bulandırsa da vazgeçiremiyorlar.

Bu hakikat için, hem bu zamanda enaniyet ziyade hükmettiği için, haddimden çok ziyade olan hüsn-ü zanları kendime almıyorum. Ve ben, kardeşlerim gibi, kendi nefsime hüsn-ü zan etmiyorum. Hem kardeşlerimin bu bîçare kardeşlerine verdiği makam-ı uhrevî, hakikî, dinî makam ise; Mektubat'ta İkinci Mektub'un âhirindeki kaideye göre, "Şahsıma verdikleri manevî hediye olan kemalâtı, eğer hâşâ ben kendimi öyle bilsem, olmamasına delildir; kendimi öyle bilmesem, onların o hediyesini kabul etmemek lâzım geliyor." Hem kendini makam sahibi bilmek cihetinde enaniyet müdahale edebilir.

Bir şey daha kaldı ki; dünya cihetinde hakaik-i imaniyenin neşrindeki vazifedar, makam sahibi olsa, daha iyi tesir eder denilebilir. Bunda da iki mani' var:

Birisi: Farazâ velayet olsa da; bilerek, isteyerek makam yapmak tarzında, velayetin mahiyetindeki ihlas ve mahviyete münafîdir. Nübüvvetin vereseleri olan Sahabeler gibi izhar ve dava edemezler, onlara kıyas edilmez.

İkinci mani': Pek çok cihetlerle çürütülebilir ve fâni ve cüz'î ve muvakkat ve kusurlu bir şahıs sahib olsa, Nurlara ve hakaik-i imaniyenin fütuhatına zarar gelir.

Fakat bir nokta var ki, mûcib-i şükrandır: Ehl-i siyasetteki düşmanlarım, mezkûr hakikatları bilmedikleri için; şerefli, izzetli Eski Said'i düşünüp mütemadiyen Nurlar bedeline benim şahsıma ihanet ve tenkis etmekle meşgul oluyorlar. Bazı mutaassıb enaniyetli hocaları da şahsımın aleyhine çeviriyorlar, güya Nurları söndürmeye çalışıyorlar. Halbuki Nurları daha ziyade parlattırmaya vesile oluyorlar. Nurlar, âdi şahsımdan değil, Kur'an güneşinin menbaından nurları alıyor.

* * *

Alamescid Köyü Hocası İbrahim Edhem'in hâlisane mektubuyla, ehemmiyetli ve Nur'un masum şakirdlerinin o mübarek hocanın dersinden tam hisse alan ve Nur dairesine giren altı küçücük masumların kendi kendilerine düşünüp hocalarına söyleyerek, altı pusla kendi kalemleriyle yazarak, bu ihtiyar, hasta Said'e, o masum mübarekler, ömürlerinden herbiri bir kısmını vermesi, hakikaten gayet medar-ı hayret ve takdir bir hâdise-i Nuriyedir. Ben dahi o masumların o mübarek hediyelerini kabul edip, yine o küçücük Said'lere hediye ederek, benim yerimde çalışmak için bağışlıyorum. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin. O küçücük Said'ler ise, işaretlerinden: İbrahim dokuz yaşında, Mustafa onbir yaşında, Halil İbrahim oniki yaşında, Emin Yılmaz ondört yaşında, Mehmed onbir yaşında, Abdullah oniki yaşlarındadır.

Medrese-i Nuriye kahramanlarından ve o medresenin üstadı mübareki merhum Hacı Hâfız'ın mahdumu ve vârisi Hâfız Mehmed'in, o medresenin umum şakirdleri namına yazdığı mektubunda "Nur'la iştigalin, ölümden başka her belaya, hastalıklara bir ilâç olduğu gibi;

dehşetli ölümü de, Cennet'in kapısı gösterip, ehl-i imanı heyecanla şevke getiriyor." diye fıkrası hakikat olduğuna pek çok hâdiseler var. Masum mahdumu da hâfızlığa başlaması, inşâallah muvaffak olacak; ceddinin ve pederinin mübarek hâfızlık ünvanlarını daimleştirecek.

Medrese-i Nuriyenin elmas kalemli kahramanlarından Mustafa Yıldız'ın, sureten kısa ve manen uzun ve kıymetli mektubunda, medrese-i Nuriyenin kahramanlarına havale edilen Sikke-i Gaybiye'nin yağlı kâğıda yazılmasını, üç-dört hüdhüdün manen alkışlaması gösteriyor ki, inşâallah Sikke-i Gaybiye medrese-i Nuriyede parlak bir tarzda çıkacak ve güzel fütuhat yapacak.

* * *

Kahraman Tahirî'nin gönderdiği kısa münacat, sıhhatlıdır. Fakat yalnız baştaki kısmın tercümesi var. Şimdi tam tercüme etmeğe halim müsaade etmiyor, aynen yazılsın. Bu kısacık münacat gösteriyor ki; enaniyet-i nefsiye ve hissiyat-ı hayatiye, Risale-i Nur'un te'lifi zamanında hükmetmemişler, Nurların ihlas ve safiyetini bulandırmamışlar. Eski harb-i umumîde daima şehid olmağa muntazır olduğumdan, İşarat-ül İ'caz Tefsiri tam hâlis yazıldığı gibi; bu münacattaki tam rabıta-i mevtin kuvvetli tezahürü dahi, Nurların safi ve hâlis bir mahiyet almasına vesile olmuş. İnşâallah hissiyat-ı nefsaniye karışmamış.

* * *

Nurların birinci medresesi olan ve ben ruhen çok alâkadar olduğum Barla'nın ehemmiyetli genç şakirdlerinden, aynen Denizli'den bana gelen Ahmed gibi, Mehmed gibi bir Ahmed ve Mehmed buraya geldiler ki; o eski zamanda en ziyade alâkadar olduğum ve bana sekiz sene sadakatla hizmet eden muhacir Hâfız Ahmed, Mustafa Çavuş hesabına; merhum Mustafa Çavuş'un mahdumu Ahmed merhum pederi hesabına; ve berber Mehmed ise, kayınpederi merhum Muhacir Hâfız Ahmed bedeline ve Barla'daki Nur şakirdleri namına yanıma geldiler. Hakikaten ben Barla'ya ve o zamana gitmiş kadar sevindim. Mâşâallah Barla, birinci medrese-i Nuriye olduğunu hissetmeğe başlamış. Ciddî bir intibah, bir alâkadarlık gösteriliyor. Hattâ eskiden Onuncu Söz'ü tab'eden Hacı Bekir, benim orada oturduğum odayı, herbir masrafını deruhde edip, satmaktan

men'etmiş. Nur şakirdlerinin bir misafirhanesi hükmünde muhafaza edilmesini Barla'ya haber göndermiş.

Nur Santralı kardeşimiz Hoca Sabri'nin, eskiden beri onun gibi Nurcu refikasının ve mübarek mahdumu Nureddin'in (Yaşar) küçük bir mektublarını aldım. Cenab-ı Hak, onlara sıhhat ve âfiyet ve saadet ihsan eylesin, âmîn.

* * *

Garibdir ki; müstesna olarak her tarafta yağmura ihtiyaç var iken, bu Emirdağı'na mahsus şiddetli bir yağmur ve emsali görülmemiş fındık kadar taneleri büyük ve ekinlere çok faideli bir dolu geldi. Şimdi yanımda iki Nurcu kardeşler diyorlar ki: "Hem mu'cizatlı Kur'anın gelmesi ve Afyon'dan bir nüsha Zülfikar'ın müsaderesi münasebetiyle ehemmiyetli bir hücum beklenirken, takdir ile emniyet müdürü tarafından okunmuş; ve üçü, İsmail namında üç ehemmiyetli memurun, aynı vakitte Nurlara tam şakird ve naşir olmaları bu yağmura vesile oldu." Çünki, şimdiye kadar çok tecrübelerle Risale-i Nur'un serbest intişarıyla belaların ref'i ve ona ilişmek ve susturulmakla belaların gelmesi sabit olmuş. Hattâ mahkemede isbat edilmiş. Anlaşılıyor ki; bu bahar fırtınasında iki haricî, iki dâhilî dört cereyan, herbiri bir maksada göre ve Nurcuların şevkine ve sa'ylerine ilişmek ve yüzlerini dünyaya ve siyasete çevirmek istemelerinden kuraklık başladı, inşâallah yakında ref' olur.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bütün tarih-i beşeriyede kat'iyyen misli görülmemiş ve Kavm-i Lut'un başına yağan semavî taşlardan daha müdhiş taşlar, dinsizlik hesabına milyonlarla ehl-i imanı ve masumları edyan-ı semaviye ve kavanin-i İlahiye haricine dehşetli vasıtalarla sevkeden bir memleketi semavî taşlarla tokatlamasının bir mukaddemesi olarak, resmî gazetelerin kat'î haber verdikleri bir hâdise-i semaviyeyi, âdetime muhalif olarak bir Nur şakirdi bana haber verdi. Dedim: Yirmibeş sene gazetelerin havadislerini merak etmedim. Fakat bu taşlar, Risale-i Nur'un dinsizlere manevî tokatlarını temsil ettiği cihette ve beş-altı sene evvel ondan haber verdiği için o şakirde dedim: "Git, yalnız o hâdiseyi tamamıyla oku, tahkik et." O tahkik etti, geldi. Diyor ki: Bu baharda Rusya'nın Viladivostok Ormanlarına, zemin yüzünde hiç

emsali görülmeyen büyüklükte semadan taşlar düşmüş. Ve en büyüğü, yirmibeş metre uzunluğunda ve on metre boyundadır. Düştüğünde etrafındaki ağaçları devirmiş ve otuz kadar büyük çukurlar husule getirmiş. Tedkik edilen parçalarında; demir, çelik ve başka maddeler karışık olarak mizansız bulunmaktadır.

İşte resmî gazetelerin kat'î verdikleri bu haber, 1360 sene evvel Sure-i Fil'in mu'cizane تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةِ cümlesi ile, 1359 tarihinde dünyayı dine tercih eden ve dinsizliği esas tutan, bir nevi medeniyet hesabına beşeri yoldan çıkaranların başlarına, Ebabil kuşları gibi semavî tayyarelerden bombalar başlarına inecek ve semavî taşlar yağdırmasına mukaddemesi olacak diye haber veriyor. Ve فِى تَصْلِيلٍ aynen 1360 tarihini gösterip, dalaletin cezası olarak Kavm-i Lut'un başına gelen ahcar-ı semaviyeyi andıran semavî taşlar o tarihlerden sonra geleceğini haber verip tehdid ediyor. Ve Risale-i Nur'un Sure-i Fil nüktesine ait beyanatı içinde haşiyeli bu cümle var: "Evet bu tokatlardan pür-şer beşer, şirkten şükre girmezse ve Kur'ana tarziye vermezse, melaike elleriyle de ahcar-ı semaviye başlarına yağacağını, bu sure bir mana-yı işarî ile tehdid ediyor."

İşte bu fıkra doğrudan doğruya bu taşlara işareti olmasına iki emare var:

Birincisi: Şimdiye kadar gelen semavî taşlar bir-iki karış oldukları halde, böyle yirmibeş metre uzunluğunda ve on metre genişliğinde dağ gibi taşlar, elbette semavatın dinsizliğe karşı bir alâmet-i hiddetidir. Sure-i Fil mu'cizane ona bakması, onun tefsiri ona işaret etmesi hakikattır. O hâdisenin o ihbara liyakatı var. Çünki emsalsizdir.

İkinci emaresi: Bütün zemin yüzünü ve nev'-i beşeri tehdid eden dehşetli bir dinsizliğin merkezlerine gelmesidir. Ve dinsizler bunu hissetmişler ki; küçücük hâdiseleri ehemmiyetle neşrettikleri halde, bir-iki aydır bu acib dehşetli hâdiseyi, ellerinden geldiği kadar şaşaalandırmamağa çalışmışlar.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim Tahirî, Sabri, Salahaddin, Mehmed, Mustafa!

Evvelâ: Bu gelen şuhur-u selâsenin hürmetine ve Nur şakirdlerinin sadakat ve ihlaslarının hürmetine, çok ehemmiyetli hakkımda bir sebeb-i itab ve tokat bir hâdiseyi tamire çalışacağız ve gücenmeyiniz. Şöyle ki: Bu gece hiç görmediğim bir itab, bir tazib suretinde manevî bir şiddetli ihtar ile denildi ki: "Dünyaya, zevke, keyfe tenezzül etmemekle Nurlardaki ihlas ve istiğnayı muhafazaya mükelleftin ve bu asırda يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا sırrıyla dünyayı dine tercih etmek ve bilerek elması şişeye tebdil etmek olan hastalığa, Nur vasıtasıyla çalışmağa vazifedardın. Yüz tecrübenizle de anladın ki, insanların hediyeleri, ihsanları, yardımları, sana dokunuyor. Hattâ seni hasta ediyor; her gün eserini, tecrübesini görüyorsun. Senin en ziyade itimad ettiğin ve Risale-i Nur'un fedakâr kahramanlarının yüzlerini Risale-i Nur'un hizmetinden ziyade kendi istirahatine çevirmeğe sebebiyet verdin... ilâ âhir.. diye daha manen çok söylenildi." diye beni tam tekdir etti. Hattâ şimdi bir manevî tokattan dahi korkuyorum. Bu hâdisenin çare-i yegânesi; bu otomobili alan sizler ilân edeceksiniz ki, "Bu kardeşimiz Said, bunu kabul edemedi, manevî, dehşetli bir zarar hissetti."

İkincisi: Otomobil şimdi Konya'lı Sabri'nin yanına gönderilmeli, oraya gitsin. O razı olmazsa Medreset-üz Zehra erkânlarına gitsin. Sabri merak etmesin, her ay Nurlara onun hârika hizmeti, bir otomobil fiatından ziyadedir. Onun için gücenmesin.

Sâniyen: Kat'iyyen biliniz ki, bu dehşetli itabı gördüğümün sebebi; istirahat için bir arzu nevinde ve bir temenni tarzında, bir otomobil ile gezmeğe gittiğim vakitte, otomobilci dedi ki: "Küçücük otomobiller çıkmış, bin lira gibi bir fiatla satılıyor." Ben de temenni nevinden dedim ki: "Keşke, öyle bir emanet küçük otomobil elimize geçseydi, sair yerlerdeki Nurcu kardeşlerimi ziyaret etseydim." demiştim. Buna hakikî ve ciddî bir karar vermemiştim. Bir arzu iken; buradaki iki has kardeşimiz, bu arzuyu ciddî bir karar zannedip bin lira değil, dört bin liraya kadar fedakârane çalışmışlar. Buraya geldikleri vakit, yedi saat memnuniyetle telakki edip, o arzuyu bir dua-yı makbule zannettiğim halde, birden bu gecede manevî itiraz ve itab gördüm. O arzumun hatasını anladım. Hiç görmediğim bu tarz manevî itabın üç sebebi var, başka vakit izah edilecek.

Bu otomobili alan beş kardeşimiz kat'iyyen bilsinler ki, değil beşinin bir otomobili sadaka ve ihsan ve hediye etmişler, belki onların hayırlı niyetleri cihetinde Risale-i Nur dairesi hizmetinde herbiri tam bir otomobil fiatı kadar bir hediye bilfiil yapmışlar gibi manen kabul edildiğine bana bir işaret ve kanaat var. Madem kardeşlerim, sizin hâlisane bu hizmetiniz hakkınızda böyle makbuliyet var. Siz müteessir olmayınız. Beni de bu manevî itabdan kurtarınız. Hem benim düstur-u hayatıma, hem Risale-in Nur'un sırr-ı ihlasına gelmek ihtimali bulunan zararı çabuk tamir ediniz. Hem o otomobil burada kalmasın, en büyük hisseyi veren zâtın yanına gitsin. Üç ehemmiyetli sebebi izah ettiğim vakit, bu telaşımın hakikatini anlarsınız. Zâten hem şuhur-u selâse, hem üç ay mühim mecmuaların çıkmasına kadar bütün dünya saltanatı verilse de bakmamağa mecburum. Şayet otomobile verdiğiniz para tam çıkmazsa, o noksanını alâküllihal ben her şeyimi satıp tekmil etmeğe karar verdim. Umumunuza selâm. Hakkınızı bana helâl ediniz. Ben de sizi helâl ediyorum.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Merak etmeyiniz, inayet-i Rabbaniye devamdadır. Bu yeni taarruzları inşâallah akîm kalacak, hem Nur'un fütuhatına yardım edecek. Şimdilik telaşsız, kanun dairesinde hakkımızdaki kanunsuz muameleyi def'etmek için, bir kardeşimiz Ankara'ya gitsin. Eski partinin müfettişi Hilmi Uran ve Afyon Vilayetinin müfettişi meb'us Celal'i ve Diyanet Riyaseti'nde Ahmed Hamdi ve ehl-i vukuftaki Yusuf Ziya gibi zâtları görsün, bize edilen kanunsuz ve keyfî muameleyi değiştirmeğe çalışsın.

Hem müsadere edilen Zülfikar ve Asâ-yı Musa ve makine için mahkemeye ve zabıtaya deyiniz ki: Bunların nüshalarının teksiri, hariç içindir; harice gönderilecektir. Madem şimalde üç devlet Kur'anı kabul edip mekteblerinde ders vermeğe başlamışlar; ve madem Hindistan bu hükûmetten iki milyon liralık Kur'an-ı Kerim istedi; ve madem Zülfikar ve Asâ-yı Musa eczalarını iki sene üç mahkemeniz ve feylesof âlimleriniz onları tedkik ettikten sonra ittifakla beraetimize karar verip bu kitabları takdir ve tahsin etmişler; ve madem bu iki kitab, Kur'anın iki keskin kılıncı ve iki parlak hüccetleridir ve en muannidleri de teslime mecbur ediyorlar; ve madem bu iki eser, dehşetli ve tahribci

anarşistliği yetiştiren, şimalden gelen dinsizlik cereyanına karşı tam mukabele edebilir bir kuvvette olduklarına binler ehl-i tahkik ve ehl-i fen şehadet ediyorlar; ve madem şimdiki hükûmet Kur'an mekteblerini açıyor ve mekteblere dinî dersler vermeğe emretmiş; elbette bize karşı bu muamele, emsalsiz ve keyfî bir zulüm ve vatana ve millete ve asayişe ve hürriyet-i vicdana bir cinayettir. Biz istemiyoruz ki, dünya siyaseti bize bulaşsın. Yoksa, haberiniz olsun ki; biz hakkımızı tam müdafaa edebiliriz. Bizi mecbur etmeyiniz!

Umumunuza binler selâm...

Benim için münasib bir vakitte cildlettirdiğiniz Asâ-yı Musa'dan gönderirsiniz. Hüsrev'in vazifesini tam yaptıktan sonra gelen bu maddî zararın hiç ehemmiyeti yok. Zülfikar'lar tam intişar etti. Asâ-yı Musa da az zayiat olmakla beraber inşâallah manevî pek çok menfaati olacak. Yalnız Nurcular sebat ve tesanüdlerini muhafaza edip telaş etmesinler, şevkleri kırılmasın.

Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Madem Isparta Nur dershanesi hükmüne geçmiş ve şimdiye kadar her yerden ziyade oranın hükûmeti ve zabıtası müsamahakâr belki dost nazarıyla Nurculara bakmış, ziyade incitmemiş. Biz dahi Isparta'nın mübarekiyeti hesabına, onların bu hâdisede ilişmelerinden gücenmiyoruz ve bir cihette onları da tebrik ediyoruz ki; Nur'un eczalarını vazifece tedkik etmeğe ve okumağa ve istifade etmeğe muvaffak oluyorlar. Zâten onların hakkıdır. En evvel onlar okusunlar. İmanı kuvvetli bir zabıta veya adliye memurunun, on adam kadar millete ve vatana faidesi olabilir. Onun için maddî zayiatımız, bu manevî faideye nisbeten hiç ehemmiyeti yok. Münasib gelse, benim tarafımdan da emniyet müdürü ve müddeiumumîye selâm edip deyiniz ki: "Ben onlara beddua değil, bilakis dua ediyorum ki: Ya Rabbi! Onlara iman-ı kâmil ve hüsn-ü hâtime ver ve Nurlardan müstefid yap."

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Gerçi şimdi ayrı ayrı kasabalarda kardeşlerimi görüp, Nur hizmetinde bir cihette yardım etmek için, beş kardeşimizin benim için

minnetsiz olarak aldıkları otomobil, bir cihette kırkbin lira kadar faidesi ve lüzumu varken, kabul etmediğimden zahirî bir zarar zannedildi. Fakat neticesinde Nur şakirdlerinin ellerinde kat'î bir hüccet oldu ki, dünya için ilme ve dine zaruret var diye zarar veren mu'teriz hocaları ve siyasîleri; Risale-i Nur'un yüksek hakikatı, dünyanın hiçbir menfaatına tenezzül edip âlet olmadığını kat'î bir surette bu hâdise ile bir hüccet olarak; onları ilzam etmesine kuvvetli bir sened olan hârika kerametinden daha kuvvetli bir bürhan hükmüne geçti. Hattâ çok evham eden ve Nur'dan kaçan ve Nur'un dünyanın hiçbir şeyine tenezzül etmediğine inanmayan bir kısmı, şimdi kemal-i teslimiyetle Nurların hakikatına ve herşeyin fevkinde olduğunu teslime mecbur oluyor. Demek o zararı da, inayet-i Hak, hakkımızda ehemmiyetli bir rahmete çevirdi.

(Haşiye): Otomobil satıldıktan sonra yine onun fiatından üçbin lira Emirdağı'na gönderilmişti ki, Risale-i Nur'un hizmetinde sarfedilsin. Ben de telgraf havalesiyle, sahiblerine gönderdim. Bugün işittim ki, bu hâdiseyi dost memurlar muarızlara karşı demişler: Üçbin-beşbin liraya tenezzül etmeyen bir adam, bu zamanda en ziyade itimad edilebilir bir adamdır ki, hakikattan başka hiçbir şey onu alâkadar etmiyor.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla geçmiş rahmetli ve bereketli ve kerametli ve yağmurlu Mi'rac-ı Şerifinizi tebrik ve emsal-i kesîresiyle müşerref olmaklığınızı rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz. Ve bu sene aynen geçen sene gibi, Mi'rac gecesinden evvel gecede, hiç emsali görülmemiş bir tarzda yağmurun gelmesi ve Mi'rac gecesi ve gündüzünde devam etmesi, kâinat ve anasır bu mübarek geceyi alkışladığına bir alâmet olduğu gibi, Zülfikar ve Asâ-yı Musa'nın fütuhatlarına -hususan resmî dairelerde- bir emaresi olduğuna kanaatımız kat'îdir. Ve bu mübarek gecenin yarısına kadar şiddetli ve çalışmağa bir derece mani' bir rahatsızlık ve sancı birdenbire zâil olmaları bana kanaat verdi ki; bu mübarek gecede kardeşlerim sıhhat ve âfiyetim için duaları, hakkımda makbuliyetinin eseri olduğuna ve o gecenin bir mikdarında ziyade hastalık cihetiyle herbir saati on saat kadar sevablı bulunmasını bir nevi manevî müjde aldım; Allah'a sükrettim. Erhamürrâhimîn'e hadsiz sükür olsun dedim.

Sâniyen: Nur'un bir kumandanı kardeşimiz Re'fet Bey'in Ankara seyahatıyla Nurlara, az bir zamanda büyük bir hizmete muvaffak olduğuna şübhe yoktur. İnşâallah yakında eseri görünecek. Hususan Diyanet Riyaseti'nin müntesibleri umumen Zülfikar ve Asâ-yı Musa mecmualarını takdir ve tahsin ile karşılamaları ve tenkid değil, belki himaye ve müdafaa edeceklerine söz vermeleri, çok ehemmiyetli bir hâdisedir ve Zülfikar ve Asâ-yı Musa'ya parlak bir ilânnamedir.

* * *

Muhterem Üstadım, Efendim Hazretleri!

Kardeşimiz Müteahhid İsmail Efendi, Hilmi Bey'le hususî olarak her zaman görüşmekte olduğundan, bu hususta lâzım gelen izahatın verilmesini ona havale ederek, biz doğruca Diyanet Riyaseti'ne gittik. Orada evvelâ bizim İsparta'da iken tanıdığımız müderris Hasan Hüsnü Bey vardı. Kendisi Diyanet Riyaseti Heyet-i Müşavere azasındandır. Onunla hususî olarak bir müddet görüştüm ve izahat verdim. Bilâhere beraberce heyet-i müşavere odasına giderek Ankara ehl-i vukuf raporunda imzası bulunan müderris Yusuf Ziya'yı gördüm. Baktım, Zülfikar ve Asâ-yı Musa mecmualarıyla, hakkımızda yazılmış olan evraklar önünde duruyordu. Yanında yer gösterdi, mufassalan izahat verdim. Dedim: "Sizin raporunuz ve Denizli mahkemesinin kararı ve Mahkeme-i Temyiz'in tasdiki varken, kitablarımıza vuku' bulan taarruz ve bizlere verilen bu sıkıntı neden ileri geliyor? Madem cumhuriyet idaresinde kanun herşeyin fevkindedir ve onun hükmü cari olur, biz kanun huzurunda beraet etmişiz, bundan böyle bize ilişmemek sizin vereceğiniz isabetli bir men'i. gerektir. Bunun mümkündür. Yoksa biz hakkımızı arayabiliriz." dedim. Sonra ilâve etti: "Bu, oradaki adliye memurlarıyla zabıtanın sizin mes'eleye vukuf-u tâmmeleri olmadığından ileri geliyor. Şimdi evrak önümdedir. Sû'-i tevehhüme uğramış mütalaalarına birer birer cevab vereceğim." dedi ve eserleri takdir ettiğini söyledi. Ben de Üstadımızın selâmını sövledim, bilmukabele selâm ve duanızı istediğini bildirdi.

Ondan sonra oradan ayrıldım, Diyanet Reisi'nin yanına girdim. Onunla da bir müddet görüştüm ve izahat verdim, cevaben: "Ben Hoca Hazretlerini Dâr-ül Hikmet'ten tanırım, hürmetim vardır. Kendisine selâm ve hürmetlerimi iblağ ediniz." dedi. Ve bize "Lâzım gelen cevabı vereceğiz, inşâallah iyi olur." dediler ve bil'umum Diyanet

müntesibleri, eserleri takdir ile karşıladılar. Bu gibi yolsuz işlerin, ancak âsâr-ı diniye mütalaasında hüsn-ü niyet taşımayarak, kendi kafalarına göre mana vermelerinden ileri geldiğini anladım. Ertesi gün Mehmed Efendi kardeşimiz, Erzurum Meb'usu Vehbi Paşa'yı görmüş. O zât dahi "Ben dâhiliye vekilini görüp, bu hususta uzun uzadıya görüşeceğim. Üstad Hazretlerine hürmet ve selâmlarımı götürünüz." demiş. Bunun üzerine parti erkânıyla görüşmeyi İsmail Efendi'ye havale ederek Ankara'dan ayrıldık.

Kusurlu, âciz talebeniz Re'fet

* * *

Bu şaşaalı ²¹(Haşiye) baharın çiçeklerini temaşa etmek için araba ile bir-iki saat geziyorum. Hiç hayatımda görmediğim bir tarzda bütün çiçekli otlar, âdetin fevkinde bir tarzda büyümüş, çiçekler açmış, tebessümkârane tesbihat edip, lisan-ı hal ile Sâni'-i Zülcelallerinin san'atını takdir edip alkışlıyorlar gibi hakkalyakîn hissettiğimden; hayat-ı dünyeviyeye müştak hissiyatım ve gafil ve tahammülsüz nefsim bu halden istifade ederek, dünyadan nefret ve hastalıklı ve sıkıntılı hayattan usanmak ve berzaha gitmeğe ve oradaki yüzde doksan dostlarını görmeğe iştiyak cihetinde karar veren kalbime ve fânide bâki zevk arayan nefsime itiraz geldi. Birden hissiyata da, damarlara da sirayet eden iman nuru o itiraza karşı gösterdi ki: Madem toprak bu kadar cemal ve rahmet ve hayat ve zînetlere maddî cihetinde mazhar olmasından hadsiz bir rahmetin perdesidir ve içine giren hiçbir şey başı boş kalmıyor.. elbette bütün bu zahirî ve maddî zînetlerin ve güzelliklerin ve hüsün ve cemal ve rahmet ve hayatın manevî merkezlerinin ve bir kısım tezgâhlarının faal bir nev'i, toprak perdesinin altında ve arkasındadır. Elbette bu himayetli annemiz olan toprak altına girmek ve kucağına sığınmak ve o hakikî ve daimî ve manevî çiçekleri seyretmek, daha ziyade sevilir ve iştiyaka lâyıktır... diye o kör hissiyatın ve dünyaperest nefsin itirazını tamamıyla izale ve def'etti. "Elhamdülillahi alâ nur-il imani min külli vechin" dünyaperest nefsime de dedirtti.

Said Nursî

Aziz masum evlâdlarım!

Kur'anı öğrenmek için ders almağa çalışıyorsunuz. Sizin bildiğiniz yeni harfte noksanlar olduğu için, mümkün oldukça yeni harften okunmamak lâzım gelir.

Hem Kur'anı okumanın faidesi, yalnız hâfız olmak ve dünyada onunla bir makam kazanmak, bir maaş almak değil; belki herbir harfi, hiç olmazsa on hayrından tâ yüze, tâ binlere kadar Cennet meyvelerini, âhiret faidelerini vermesini düşünüp ve ebedî hayatın rahatını ve saadetini temin etmek niyetiyle okumak lâzımdır.

Evet mekteblerde, dünya maişeti, ya rütbeleri için fenleri ders okumak, bu kısacık dünyevî hayatta derecesi, faidesi bir ise; ebedî hayatta Kur'an ve Kur'anın kudsî kelimelerini ve nurlu ve imanî manalarını öğrenmek, binler derece daha kıymetlidir. Onlar şişe hükmünde, bunlar elmas hükmündedir.

Hem peder ve vâlidenize hakikî ve faideli evlâdlar olabilirsiniz. Siz madem masumsunuz, daha günahınız yok; böyle kudsî bir niyetle okusanız, sizleri Risale-i Nur'un masum şakirdleri içinde kabul edip umum şakirdlerin dualarına hissedar olursunuz ve nurlu ve mübarek talebeler olursunuz.

Hem üstadınızı, hem sizi, hem peder ve vâlidelerinizi, hem memleketinizi tebrik ediyorum.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla, geçen Leyle-i Beratınızı tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Nur'un ehemmiyetli bir kumandanı ve naşiri Re'fet Bey'in Nur hizmeti için İstanbul'a gitmesi çok iyi, çok güzeldir. Zâten oraya, onun gibi bir Nurcu lâzımdır. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin, âmîn.

Sâlisen: Ben ikisini Câmi-ül Ezher ülemasına, ikisini Medine-i Münevvere'nin Ravza-i Mutahhara civarındaki âlimlerine, ikisini de Şam-ı Şerif heyet-i ülemasına göndermek üzere üç Asâ-yı Musa, üç Zülfikar'ı hazırladım. Başlarında, evvelce Câmi-ül Ezher ülemasına hitaben size gönderdiğimiz bir mektub dercedilmiştir. Mümkün olduğu kadar çabuk göndereceğiz inşâallah.

Râbian: Ben, iki cihette manevî hizmetlerinize ve dualarınıza ve benim yerimde yapamadığım manevî kazançlarınızın imdadıma gelmesine şiddetle ihtiyacım var:

Birinci sebeb: Bütün hayatımda şimdiki kuvvetsizlik ve gittikçe ziyadeleşen za'fiyeti hissetmemiştim. Çok sıkıntılarla daimî evradlarımı bazı da noksan olarak yapabilirim. Halbuki bu eyyam ve leyali-i mübarekede yüz derece çalışmağa ihtiyacım var. Ve sizin şirket-i maneviyenize hissem itibariyle yardım etmek ve dualarınıza bin derece ziyade âmînlerle iştirake koşmak lâzım iken, bu iktidarsızlığım, o şirket-i maneviyeye pek cüz'î yardım edebilir. Bunun çaresi; vazife-i Nuriyede benim vazifem size verildiği gibi, o şirketteki vazifeyi de sizlerin manevî yardımlarına dayanıp haddimden ve istidadımdan pek çok ziyade bu âciz kardeşinizdeki hüsn-ü zannınıza muvafık çalışmayı rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyorum.

İhtiyacın ikinci sebebi: Hem siz, hem bizden olmayan bir kısım zâtlar. Risale-i Nur'un hakikatından ve sakirdlerinin manevîsinden tezahür eden fevkalâde halleri ve neticeleri bu bîçare kardeşinizden zannedildiğinden, o büyük neticelere karşı çok büyük bir iktidar, bir tahammül lâzımken; pek cüz'î ve şahsî çalışmam, bu hastalık ve za'fiyetle beraber, elbette beni şiddetle manevî yardımınıza muhtaç ediyor. Ben de bu manevî yardımlarınızı kendime koşturmak için, اَجِرْنَا اِرْ حَمْنَا gibi bütün mütekellim-i maalgayr tabir edilen kelimelerde sizleri niyet ediyorum. Güya umumunuzla beraberiz gibi çalışıyorum. Ve âmîn dediğim vakitte, bütün dualarınıza bir âmîn niyet ediyorum. İnşâallah Erhamürrâhimîn rahmetiyle o çok noksan ve cüz'î çalışmamı, büyük çalışmanıza mükemmel bir âmîn hükmünde kabul eder.

Hâmisen: Sâbık hâdiseden vaziyetiniz ne şekilde olduğunu çok merak ederdim. Cenab-ı Hakk'a şükür ki; mektubunuzda Kahraman Tahirî'nin İstanbul'a makine ve kâğıt almak için gitmesi gösteriyor ki, o hâdise sönüyor ve Nurların neşrine mani' olmayacak, belki başka yerlerde olduğu gibi orada da galibane fütuhatı var, inşâallah.

* * *

Ravza-i Mutahhara (Alâ Sahibihâ efdal-üs salâti ve-s selâm) civarındaki mübarek heyet-i ülemaya takdim edilen, Asâ-yı Musa ve Zülfikar Risalesi'dir. Hem bir vesile-i şefaat, hem kudsî yerde hayırlı

dualarına mazhar olmak için müellifin bedeline o mübarek yerleri ve elleri ziyaret etmek için gönderilmiştir.

Bu fikra yalnız Şam, Mısır ve Hind'e gidenlerde Ravza-i Mutahhara yerinde Câmi-ül Ezher ve Şam ve Hind cemaat-ı İslâmiyesine yazılmış. Aynen hem dört Zülfikar, hem dört Asâ-yı Musa başlarında yazdık, ikişer nüsha olarak hem Mısır Câmi-ül Ezher, hem Şam ülemasına, hem Hindistan'da iki milyon liraya mukabil Kur'anları isteyen heyete gönderdik.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Asâ-yı Musa ve Zülfikar Mu'cizat-ı Ahmediye ve Kur'aniye mecmualarından, münasib gördüğünüz zaman Ravza-i Mutahhara'nın civarındaki ülemaya göndermekle beraber, onlara yazınız ki: Nur risalelerinin Medreset-üz Zehra'sı, ²²(Haşiye) Ravza-i Mutahhara'nın (Alâ Sahibihâ efdal-üs salâti ve-s selâm) civarındaki ülemanın şefkatine çok muhtaç manevî bir mahdumudur, bir talebesidir, şiddetli düşmanların hücumuna maruz kalmış bir şakirdidir ve âlem-i İslâm'ı daima tenvir eden sizin o büyük medresenizin küçük bir dairesi ve şubesidir. Onun için, o âlîkadr üstad ve müşfik peder ve hamiyetkâr mürşid-i a'zam olan zâtlar bu bîçare evlâdına tam manevî yardım etmesini onların ulüvv-i himmetinden bekliyoruz. O pek büyük üstadlarımıza takdim edilen iki kitab ise; bir talebe dersini ne derece anlamış diye, akşam üzeri üstadına ve babasına yazıp vermesi gibi, o iki dersimiz, o şefkatli allâmelerin nazar-ı müsamahalarına arzedilmiş diye bir mektub yazınız ve selâm ve ihtiramlarımı ve ellerinden öptüğümü tebliğ ediniz. "Bu risalelerin müellifi Said Nursî, yirmiiki senedir inzivadadır. Tecrid-i mutlak içinde bulunduğundan, halklarla görüşemez. Ancak zaruret derecesinde başkalarıyla az bir zaman sohbet edebilir. Yanında hiçbir kitab bulunmaz. Bütün yazdıkları, yüzotuz parça risalelerin menba'ları, me'hazleri yalnız Kur'andır." diyor. Biz de bütün kuvvetimizle tasdik ediyoruz. Kendisi hem hasta, hem gurbette, hem perişan bir halde bazan çok sür'atli yazdığı risalelerde sehivler bulunabilir diye, sizin gibi allâmelerden nazar-ı müsamaha ile bakmanızı rica ettiğini bize söyledi. Biz de ricasını tebliğ ederek ellerinizden öperiz.

Nur şakirdlerinden Tahirî, Hayri, Mustafa, Sadık, Osman, Hüsrev, Tahir

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Şimalin İsveç, Norveç, Finlandiya Kur'anı mekteblerinde en büyük halaskâr bir kitab olarak kabul ettikleri gibi, şimdi erkân-ı İslâmiyenin birincisi olan Ramazan sıyamını tutmak niyetiyle Câmi-ül Ezher'e "Şimalin pek uzun günlerinde bir çare-i tahfifi ve te'hiri yok mu?" diye sormuşlar. Demek Avrupa'nın yalnız o küçük hükûmetleri değil, belki siyaset manası verilmemek için kendini izhar etmeyen eskide büyük ve dünyanın yüksek mevkiini tutmakla beraber, gayet dehşetli bir tarzda dünyanın fena ve fâniliğini dehşetli tokatla o yüksek mertebelerin hiçe indiğini görmekle hakikî teselli, yalnız ve ancak hakaik-i Kur'aniyede bulmasıyla, o küçüklerle manen beraber tahmin edilebilir.

Evet dünyanın mahiyeti anlaşıldıktan sonra, elbette hayat-ı ebediyeden başka beşeriyetin o inkisar-ı hayal yarasını tedavi edecek, Kur'andan başka yoktur.

* * *

Çok aziz ve sıddık, kahraman Sabri!

Cenab-ı Hak, Galib Bey gibi çok fedakârları İslâm ordusunda yetiştirsin. Bu zât garbda, aynı şarkta Hulusi Bey gibi imana hizmet ediyor. Tarîkat cihetiyle ehl-i imanı dalaletten çekmeye çalışıyor. Bu zât, eskiden beri Risale-i Nur'u görmeden Nur mesleğinde hareket etmeye çalışmış, sonra Nurlarla münasebeti kuvvetleştiği zaman, daha ziyade hizmet edebilir. Fakat Nur'un mesleği, hakikat ve Sünnet-i Seniye ve feraize dikkat ve büyük günahlardan çekinmek esastır; tarîkata ikinci, üçüncü derecede bakar. Galib kardeşimiz Alevîler içinde Kādirî, Şazelî, Rufaî Tarîkatlarının bir hülâsasını Sünnet-i Seniye dairesinde Hulefa-yı Raşidîn, Aşere-i Mübeşşere'ye ilişmemek şartıyla muhabbet-i Âl-i Beyt dairesinde bir tarîkat dersi vermesini düşünüyor. Hakikat namına ve imanı kurtarmak ve bid'alardan muhafaza etmek hesabına ehemmiyetli üç-dört faidesi var:

Birincisi: Alevîleri başka fena cereyanlara kaptırmamak ve müfrit Râfızîlik ve siyasî Bektaşîlikten bir derece muhafaza etmek için ehemmiyetli faidesi var. İkincisi: Hubb-u Ehl-i Beyt'i meslek yapan Alevîler ne kadar ifrat da etse, Râfızî de olsa; zındıkaya, küfr-ü mutlaka girmez. Çünki muhabbet-i Âl-i Beyt ruhunda esas oldukça, Peygamber ve Âl-i Beyt'in adavetini tazammun eden küfr-ü mutlaka girmezler. İslâmiyete o muhabbet vasıtasıyla şiddetli bağlanıyorlar. Böylelerini daire-i sünnete tarîkat namına çekmek, büyük bir faidedir.

Hem bu zamanda, ehl-i imanın vahdetine çok zarar veren bazı siyasî cereyanlar Alevîlerin fitrî fedakârlıklarından istifade edip kendilerine âlet etmemek için Nur dairesine çekmek büyük bir maslahattır. Madem Nur şakirdlerinin üstadı İmam-ı Ali'dir (R.A.) ve Nur'un mesleğinde hubb-u Âl-i Beyt esastır, elbette hakikî Alevîler kemal-i iştiyakla o daireye girmeleri gerektir.

Bu zaman, imanı kurtarmak zamanıdır. Seyr-ü sülûk-ü kalbî ile tarîkat mesleğinde bu bid'alar zamanında çok müşkilât bulunduğundan, Nur dairesi hakikat mesleğinde gidip tarîkatların faidesini temin eder diye o kardeşimize Ramazanını tebrik ve selâmımla beraber yazınız. O da bize dua etsin.

* * *

Safranbolu'daki hâlis kardeşlerimizden Hıfzı'nın küçük medrese-i Nuriyesi olan hanesindeki küçük ve çok çalışkan masumları yedi yaşında Yılmaz ve onüç yaşında Hüsnü'nün ve onlar gibi Nur'a çalışan muhterem vâlidelerinin mübarek kalemleriyle yazdıkları tebriklerini, umum Safranbolu ve Eflani medrese-i Nuriyesi namına bu Ramazan'ın bir Firdevsî teberrükü hesabına kabul ettik. Yılmaz'ın rü'yası aynen çıkmış.

Eflani'nin hakikaten küçük kahramanlarından Mustafa Sungur'un güzel ve samimî mektubunun bir kısmı Lâhika'ya geçecek. Elhak Mustafa Osman'ın, Mustafa Oruç ve Mustafa Sungur gibi iki namdaş ve Nur hizmetinde pek ciddî arkadaş bulması, sadakatının ve muvaffakıyetinin bir kerameti hükmündedir. Hususan Safranbolu Hasan Feyzi'si olan Ahmed Fuad'ın vesair o mektublarında isimleri bulunanlara birer birer selâm ve dua ediyoruz ve onların fevkalâde gayretlerini tebrik ediyoruz. Umum kardeşlerimize binler selâm ediyoruz.

* * *

Evvelâ: Siracünnur'un sıhhatli, mükemmel, güzel çıkması, Medreset-üz Zehra'nın gayet ehemmiyetli bir yeni dersidir ki, geniş daire-i Nuriyede merakla okunacaktır, inşâallah.

Sâniyen: Kastamonu'nun Hüsrev'i Mehmed Feyzi'nin hiç sarsılmadan kemal-i iştiyakla Nurlara çalışması ve çalıştırılması ve okutmasını gösteren Nihad'ın ve Abdurrahman İhsan'ın mektubları gösterdiği gibi, oradan gelenler de aynı haberi veriyorlar. Tam şakirdliğini yapıyor, Allah muvaffak eylesin, âmîn! Ve Nur'un kahramanlarından Mustafa Osman'ın Karabük'te perde altında faaliyetle Nur'a hizmetini ve o havalideki ve Eflani'deki şakirdlerin şevk ve gayretini Leyle-i Kadir'leriyle beraber tebrik ediyoruz.

(Haşiye): Siracünnur'u tashih ederken, bu Ramazan'da ehemmiyetli virdlerime tam vakit bulamadığımdan müteessir oldum. Birden ihtar edildi ki: Okuduğun bu mebhaslar, bir cihetle ibadet olduğu gibi; hem ayn-ı marifetullah ve zikrullah ve huzur-u kalbî ve muhabbet-i imaniye olmasından, senin noksan bıraktığın virdlerinin yerini tam doldurur. Ben de Elhamdülillah dedim.

* * *

Eğer kolay ise, İstanbul'a gönderilen kitablar buraya da uğrasa münasib olur. Benim için de yirmi-otuz nüsha İstanbul'da cildlense, bana gönderilse iyi olur. Şimdilik fiatı elimde yoktur ki göndereyim; hem çoklara da hediye vermeğe mecbur oluyorum.

Nurların erkânlarından bir-iki doktor, benim hastalığımın şiddetiyle beraber o hâlis, sadık zâtlara hastalık noktasında müracaat etmeyip ve ilâçlarını da yemeyip, çok ağır hastalıklar içinde onlarla meşveret etmeyerek ve şiddet-i ihtiyacım ve elemlerim içinde yanıma geldikleri vakit, hastalığa dair bahis açmadığımdan endişeli bir merak onlara geldiğinden, sırlı bir hakikatı izhara mecbur oldum. Belki size de faidesi var diye yazıyorum. Onlara dedim ki:

Hem gizli düşmanlarım, hem nefsim; şeytanın telkiniyle zaîf bir damarımı arıyorlar ki, beni onunla yakalayıp Nurlara tam ihlas ile hizmetime zarar gelsin. En zaîf damar ve dehşetli mani', hastalık damarıdır. Hastalığa ehemmiyet verdikçe, hiss-i nefs-i cisim galebe eder; zarurettir, mecburiyet var der, ruh ve kalbi susturur; doktoru müstebid bir hâkim gibi yapar ve tavsiyelerine ve gösterdiği ilâçlara itaate mecbur ediyor. Bu ise fedakârane, ihlasla hizmete zarar verir.

Hem gizli düşmanlarım da bu zaîf damarımdan istifadeye çalışmışlar ve çalışıyorlar. Nasılki korku ve tama' ve şan ü şeref cihetinde çalışıyorlar. Çünki insanın en zaîf damarı olan korku cihetinde bir halt edemediler, i'damlarına beş para vermediğimizi anladılar.

Sonra insanın bir zaîf damarı, derd-i maişet ve tama' cihetinde çok soruşturdular. Nihayetinde, o zaîf damardan bir şey çıkaramadılar. Sonra onlarca tahakkuk etti ki: Onlar mukaddesatını feda ettikleri dünya malı, nazarımızda hiç ehemmiyeti yok ve çok vukuatlarla onlarca da tahakkuk etmiş. Hattâ bu on sene zarfında yüz defadan ziyade resmen "Ne ile yaşıyor?" diye mahallî hükûmetlerden sormuşlar.

Sonra en zaîf bir damar-ı insanî olan şan ü şeref ve rütbe noktasında bana çok elîm bir tarzda o zaîf damarımı tutmak için emredilmiş ihanetler, tahkirlerle, damara dokunduracak işkencelerle dahi hiçbir şeye muvaffak olamadılar. Ve kat'iyyen anladılar ki, onların perestiş ettiği dünya şan ü şerefini bir riyakârlık ve zararlı bir hodfüruşluk biliyoruz, onların fevkalâde ehemmiyet verdikleri hubb-u câh ve şan ü şeref-i dünyeviyeye beş para ehemmiyet vermiyoruz, belki onları bu cihette divane biliyoruz.

Sonra bizim hizmetimiz itibariyle bizde zaîf damar sayılan, fakat hakikat noktasında herkesin makbulü ve her şahıs onu kazanmağa müştak olan manevî makam sahibi olmak ve velayet mertebelerinde terakki etmek ve o nimet-i İlahiyeyi kendinde bilmektir ki, insanlara menfaatten başka hiçbir zararı yok. Fakat böyle benlik ve enaniyet ve menfaatperestlik ve nefsini kurtarmak hissi galebe çaldığı bir zamanda, elbette sırr-ı ihlasa ve hiçbir şeye âlet olmamağa bina edilen hizmet-i imaniye ile şahsî makam-ı maneviyeyi aramamak iktiza ediyor; harekâtında onları istememek ve düşünmemek lâzımdır ki, hakikî ihlasın sırrı bozulmasın. İşte bunun içindir ki, herkesin aradığı keşf ü keramatı ve kemalât-ı ruhiyeyi Nur hizmetinin haricinde aramadığımı zaîf damarlarımı tutmağa çalışanlar anladılar. Bu noktada dahi mağlub oldular.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve gelecek Leyle-i Kadr'i herbir Nurcu hakkında seksen üç sene ibadetle geçmiş bir ömür

hükmüne geçmesini hakikat-ı Leyle-i Kadr'i şefaatçi ederek rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bu aşr-i âhir-i Ramazan'da her gece, hususan tek gecelerde Leyle-i Kadr'in bulunmak ihtimali kuvvetli olduğunu hadîs-i şerif ferman ediyor. Onun için Nurcular, o nur-u a'zamdan istifadeye çalışmak gerektir.

Sâniyen: Hüsrev ve Tahirî gibi vazifelerini tam yapan ve bin Hüsrev ve beşyüz Tahirî meydanda bırakan iki kardeşimizi ve onların sisteminde bir Nurcuyu sulh mahkemesine vermek... İnşâallah neticesinde büyük bir inayet ve fütuhat olacak, hiç merak etmeyiniz. مَسَى اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ sırrıyla bu hâdise, zulmedenlere maddî-manevî cehennemi ve Nurculara dünyevî-uhrevî cenneti kazandırmağa bir sebebdir, inşâallah.

Sâlisen: Bu mektub münasebetiyle dünkü gün yanıma gelen mühim bir resmî memura böyle söyledim ki: Eski Said'in sergüzeşte-i hayatından hârika üç vakıa, şimdi tahakkuk etmiş ki, ileride çıkacak Risale-i Nur'un kerameti imiş. Şöyle ki:

31 Mart Hâdisesi'nde Hareket Ordusu'nun Başkumandanı Mahmud Şevket Paşa bana karşı fazla hiddetli iken ve Divan-ı Harb-i Örfî'de beni muhakeme ettikleri gün, onbeş adam karşımda darağacında asılı bir vaziyette Divan-ı Harb-i Örfî Reisi Hurşid Paşa benden sordu: "Sen şeriatı istedin mi? İşte şeriatı isteyenler böyle asılırlar." Ben de: "Şeriatın bir mes'elesine bin ruhum olsa feda ederim." dediğim halde ve beni mahkûm etmeye pek çok esbab -muhbirlerin iftiralarıyla- varken, benim müstesna bir surette müttefikan beraetime karar vermeleri; Hem eski harb-i umumînin nihayetinde İstanbul'da İngilizlerin başkumandanının eline benim İngiliz aleyhine şiddetli yazdığım Hutuvat-ı Sitte ve başpapazına tahkirkârane sözlerim eline

geçtiği halde, beni mahvetmek yüzde yüz ihtimali varken, hiddetini geri alıp ilişmemesi;

Hem Ankara'da divan-ı riyasetinde pek çok meb'uslar varken Mustafa Kemal şiddetli bir hiddet ile divan-ı riyasetine girip, bana karşı bağırarak: "Seni buraya çağırdık ki, bize yüksek fikir beyan edesin. Sen geldin, namaza dair şeyler yazıp içimize ihtilaf verdin." Ben de onun hiddetine karşı dedim: "Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduddur." Dehşetli bir pot kırdım. Hazır meb'us dostlarım telaş ettikleri ve herhalde beni ezeceklerini tahmin ettikleri sırada, bana karşı bir nevi tarziye verip o mecliste hiddetini geri alması, âdeta dehşetli bir kuvveti ve hakikatı hissedip geri çekilmesi, ikinci gün hususî riyaset odasında: "Hücumat-ı Sitte"nin "Birinci Desise" içinde bulunan "Meselâ: Ayasofya Câmii ehl-i fazl u kemalden ilâ âhir..." cümlesinden başlayan, tâ "İkinci Desise"ye kadar, bir saat tamamen ona söyledim. Bütün hissiyatını ve prensibini rencide ettiğim halde bana ilişmemesi, hattâ taltifime çok çalışması, kat'iyyen bu üç cebbar fevkalâde kumandanların bu üç acib haletleri, âdeta Eski Said'den korkmaları, şübhesiz ki Risale-i Nur'un, ileride kahraman şakirdlerin şahs-ı manevîsinin hârika bir kuvveti ve Risale-i Nur'un parlak bir kerametidir.

Râbian: Kardeşimiz Yakub Cemal'in Denizli şakirdleri namına Ramazan ve Leyle-i Kadir tebrikine karşı bin bârekâllah ve nefsine karşı mücadelesi veffakakellah ve İngiliz Devleti'nin payitahtında hatibleri kürsülerinde "Artık İngiltere'nin İslâmiyet'i kabul etmesi lâzımdır." diyerek bağırdıklarını ve beşeriyetin bütün hakikî ihtiyacatını câmi' olan Furkan-ı Hakîm'in âyetlerini birer birer okuyup tefsir ve beyan ettiklerini en son gazetede arkadaşların okuduklarını işitiyoruz diye o kardeşimizin bu havadisine bin elhamdülillah deriz. Evet o devletin hem dünyası, hem saltanatı, hem saadeti onunla kurtulabilir.

Mübarekler pehlivanı ve Nur'un büyük Abdurrahman'ı büyük ruhlu Küçük Ali'nin Lemaat'taki muvaffakıyetine binler bârekâllah ve masum mahdumu Nur Mehmed'in hâfızlığına bin mâşâallah veffakakellah deriz. Fakat Lem'alar Mecmuası'nda Siracünnur'a ve Sikke-i Gaybiye ve Tılsımlar'a giren parçalar mükerrer olmamak için tensibinize havale ediyoruz. Umumunuza binler selâm.

* * *

Hem benim şahsım hakkında desin ki: Kat'iyyen bizce tahakkuk etti ki; bu adam, altı-yedi ay şiddetli hasta olduğu halde, kendi cismine nazar etmemek ve ehemmiyet vermemek için gayet sevdiği doktorlara kat'iyyen ne müracaat etti ve ne de ilâçlarını aldı. Hem dünyaya bakmamak ve hem de hizmet-i imaniyede ihlasına zarar gelmemek için on sene zarfında -mahkemece isbat edilmiş ki- harb-i umumîye bakmamış, merak etmemiş. Yine siyasete ve dünyaya bir meyil uyanmamak için, yirmibeş sene bir gazeteyi dinlemedi ve okumamış, bütün kardeşlerine ve talebelerine de karışmayınız diye tavsiye etmiş. Hem maişetçe yalnız ve ihtiyar olduğu halde, evham yüzünden kendisine yapılan sıkıntılara tahammül edip dünyaya bakmamış ve yirmi senedir istirahatı için hükûmete müracaat etmemiş, zarurî bir hizmet olmadıkça kimseyi kabul etmiyor ve hiç kimsenin yardım ve ihsanını kabul etmiyor. Ve diyor ki:

Ben bu millet ve bu vatana en büyük, en elzem hizmet bildiğim imanlarına kuvvet vermek için Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi olarak bazı hakaik-i imaniyeyi derdlerime deva bulduğum gibi, derhal kaleme aldım. İki sene üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufunun tedkikinden sonra, bu millet ve vatana hiçbir zararı olmadığına dair ittifaken beraet kararı verildiği için, bu hizmet-i imaniye devam etmek gayesiyle arkadaşına izin vermiş ki, bazıları teksir edilsin. Hem biz bu adamdan işitiyoruz ki: Bu memleket ve millet ve hükûmet, bu eserlere şiddetle muhtaçtır.

Hükûmetin erkânlarından bekliyordum ki, bazıları bu eserlere sahib çıksın. Çünki ben, ölmek üzereyim; hem elim bağlı, sahib olamıyorum. İnşâallah Ahmed Hamdi gibi dindar, muktedir zâtlar benim bedelime sahib çıkacaklarına ümidle müteselli oluyorum. Bu vatanın ve İslâmiyet câmiasına yapacağınız bu kudsî vazifenizin mahkeme-i kübrada şefaatçi olmasına dua eder, hem de bilhâssa o iki zâta selâm ederim.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Leyle-i Kadir'de kalbe gelen pek uzun ve geniş bir hakikata pek kısaca bir işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Nev'-i beşer bu son harb-i umumînin eşedd-i zulüm ve istibdadı ile ve merhametsiz tahribatı ile ve bir düşmanın yüzünden yüzer masumu

perişan etmesiyle ve mağlubların dehşetli me'yusiyetleriyle ve galiblerin dehşetli telaş ve hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tamir edememelerinden gelen dehşetli vicdan azablarıyla ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medenivet fantaziyelerinin aldatıcı ve uyutucu olması umuma görünmesiyle ve fitrat-ı beşeriyedeki yüksek istidadatın, mahiyet-i insaniyesinin umumî bir surette dehşetli yaralanmasıyla ve ebedperest hissiyat-ı bâkiye ve fitrî aşk-ı insaniyenin heyecan içinde uyanmasıyla, ve gaflet ve dalaletin, en sert, sağır olan tabiatın, Kur'anın elmas kılıncı altında parçalanmasıyla ve gaflet ve dalaletin en boğucu, aldatıcı en geniş perdesi olan siyasetin rûy-i zeminde pek çirkin, pek gaddarane hakikî sureti görünmesiyle elbette hiçbir sübhe yok ki: Şimalde, garbda, Amerika'da emareleri göründüğüne binaen nev'-i beşerin maşuk-u mecazîsi olan hayat-ı dünyeviyesi böyle çirkin ve geçici olmasından, fitraten beşerin hakikî sevdiği ve aradığı hayat-ı bâkiyeyi bütün kuvvetiyle arayacak. Ve elbette hiç şübhe yok ki: Bin üçyüzaltmış senede, her asırda üçyüzelli milyon şakirdi bulunan ve her hükmüne ve davasına milyonlar ehl-i hakikat tasdik ile imza basan ve her dakikada milyonlar hâfızların kalbinde kudsiyet ile bulunup lisanlarıyla beşere ders veren ve hiçbir kitabda emsali bulunmayan bir tarzda, beşer için hayat-ı bâkiyeyi ve saadet-i ebediyeyi müjde verip bütün beşerin yaralarını tedavi eden Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın şiddetli, kuvvetli ve tekrarlı binler âyâtıyla, belki sarihan ve işareten onbinler defa dava edip haber verip sarsılmaz kat'î delillerle, şübhe getirmez hadsiz hüccetlerle hayat-ı bâkiyeyi kat'iyyetle müjde ve saadet-i ebediyeyi ders vermesi, elbette nev'-i beşer, bütün bütün aklını kaybetmezse ve maddî ve manevî bir kıyamet başlarında kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'anın kabulüne çalışan meşhur hatibleri ve din-i hakkı arayan Amerika'nın çok ehemmiyetli dinî cem'iyeti gibi rûy-i zeminin kıt'aları ve hükûmetleri Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar. Çünki bu hakikat noktasında kat'iyyen Kur'anın misli yoktur ve olamaz ve hiçbir şey bu mu'cize-i ekberin yerini tutamaz.

Sâniyen: Madem Risale-i Nur o mu'cize-i kübranın elinde bir elmas kılınç hükmünde hizmetini göstermiş ve en muannid düşmanları

teslime mecbur etmiş. Hem kalbi, hem ruhu, hattâ hissiyatı tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda hazine-i Kur'aniyenin dellâllığını yapan ve ondan başka me'haz ve mercii olmayan bir mu'cize-i maneviyesi bulunan Risale-i Nur o vazifeyi yapıyor ve aleyhinde dehşetli propagandalara ve gayet muannid zındıklara tam galebe çalmış ve dalaletin en kalın ve boğucu ve geniş daire-i âfâkında ve fennin en geniş perdelerinde Asâ-yı Musa'daki Meyve'nin Altıncı Mes'elesi ve Birinci ve İkinci, Üçüncü ve Sekizinci Hüccetleriyle gayet parlak bir tarzda gafleti dağıtıp nur-u tevhidi göstermiş; elbette bizlere lâzım ve millete elzem, şimdi resmen izin verilen din tedrisatı için hususî dershaneler açılma ve izin verilmesine binaen, Nur şakirdleri mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dershane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder, fakat herkes herbir mes'elesini tam anlamaz. Hem iman hakikatlarının izahı olduğu için; hem ilim, ²³(Hasiye) hem marifet, hem ibadettir. Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşâallah Nur medreseleri beşon haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor. Ve hem hükûmet ve millet ve vatan, hem hayat-ı dünyeviyesine ve siyasiyesine ve uhreviyesine pek çok faidesi bulunan bu Kur'an lemaatlarına ve dellâlı bulunan Risale-i Nur'a değil ilişmek, tamamıyla terviç ve neşrine çalışmaları elzemdir ki; geçen dehşetli günahlara keffaret ve gelecek müdhiş belalara ve anarşistliğe bir sed olabilsin.

Sâlisen: Bu Ramazan-ı Şerif'te, Kur'anı zevk ve şevk ile okumak çok ihtiyacım vardı. Halbuki elemli hastalık, maddî ve manevî sıkıntılar, yorgunlukla ve meşgalelerin tesiriyle telaş ettim. Birden Hüsrev'in şirin kalemiyle yazılan mu'cizatlı cüzler ve Hâfız Ali ve Tahirî'ye pek çok sevab kazandıran parlak ve kerametli Hizb-ül Ekber-i Kur'aniye'yi birbiri arkasından okumağa başlarken öyle bir zevk ve şevk verdi ki, bütün o yorgunlukları hiçe indirdi, hiçbir vesveseye meydan vermeyerek pek parlak bir surette ders-i Kur'aniyeyi onlardan dinlerken bütün ruh u canımla arzu ettim ve kasd u azmettim ki, mümkün olduğu derecede aynı Hizb-ül Ekber-i Kur'aniye gibi fotoğrafla mu'cizatlı Kur'anımızı tab'edeceğiz, inşâallah.

Said Nursî

Bu defa Nurların galebesiyle ve manevî fütuhatıyla müsadere edilen kitablarınızı Ankara'nın emriyle size iade etmeleri, büyük bir fâli hayırdır. Ve Risale-i Nur'un tam serbestiyetine bir vesile olduğu cihetle, büyük bir fütuhat ve maslahat-ı Nuriye oldu. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ

Alîl Ali Osman ve Çilingir Ali, Nur'un pek çalışkan kardeşlerimizin tebriklerini ruh u canımızla hem bayramlarını, hem Leyle-i Kadir'lerini, hem hârika ve kıymetli ve çok sevablı hizmet-i Nuriyelerini tebrik ediyoruz ve muvaffakıyetlerine ve mahfuziyetlerine dua ediyoruz. Onlar, Nur dairesini ebede kadar bir cihette minnetdar ettiler, Allah razı olsun, âmîn! Ali Osman'ın mektubunda isimleri bulunan kardeş ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarını istiyoruz. Ve mübarek bir kardeşimiz olan Kâzım'ın ruhuna Cenab-ı Hak binler rahmet eylesin ve kabrini pür-nur etsin, âmîn!

Ali Osman'ın mübarek kaleminin bir kerametidir ki; gönderdiği onbeş parça risalecikler, aynı vakitte Konya Medrese-i Nuriyesinin iki mühim şakirdi geldiler, aynı o risaleler bize lâzımdır dediler, onlara verildi. Ali Osman'a daha geniş bir sahada sevab kazandıracaklar.

Umuma birer birer selâm ve dua ediyoruz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Nur'un küçük kahramanlarından muallim Mustafa Sungur; hem Eflani, hem Safranbolu, hem Kastamonu, hem İnebolu, hem Daday, hem Araç kardeşlerimizin namına bayram tebriki için yanımıza geldi. Biz de onu bir küçük Said olarak hem size, hem o kardeşlerimize maddî ve manevî bayramlarını tebrik için gönderdik. Ve Emirdağı'nın Süleyman Rüşdü'sü olan Çalışkan Mehmed'i Siracünnur'u almak ve harice giden kitabları anlamak niyetiyle İstanbul'a gönderdik.

Nurların muarızları, her cihetle mağlub olduktan sonra, zahiren bize hoş görünmeyen ve hakikaten Nurlara daha menfaatli bir plân takib ediyorlar. Güya Nurcuların tesanüdünü kırıp bilinmeyecek bir tarzda bazı mühim erkânlarını başka yerlere gitmelerine sebebiyet veriyorlar. Halbuki onların gitmesiyle tesanüd kırılmadığı gibi, gideceği yerlerde lüzumları var. Ezcümle; Muharrem'i Tavas'a; Mustafa Osman'ı Karabük'e; Re'fet'i İstanbul'a gibi.. bazı kardeşlerimizi dağıtmağa

sebebiyet veriyorlar. Bu kardeşlerimiz de, onlara hissettirmeyerek, güya kendi ihtiyarlarıyla gidiyorlar. Hakikat ise, hiç ihsas edilmeyecek bir tarzda, tesanüde zarar niyetiyle öyle zemin ihzar ediliyor.

Hem bir plânları da, onların usûlünce hapse müstehak olduğumuz halde hapsimize tarafdar çıkmıyorlar, aman hapse girmesinler diyorlar. Sebebi: Birden Denizli hapsi bir Nur medresesi olmasıyla hem oradan hapishanelere gidenler oraları tenvire çalışmaları, gizli düşmanlarımızı bütün bütün şaşırttı. Onun için hapisten çıkmamıza onlar da taraftar oldular. Hem adliyeler, Risale-i Nur'un hakkaniyetine karşı bir nevi teslimiyetle istikbalde gelecek olan şiddetli itirazdan çekinmek için çekindiler, keyfî kanunların aleyhimizdeki hükümlerini nazara almadılar. Ve muannid bazı dinsizler, Nur'un hakikatına karşı mağlub olup inadı terkettiler. Gizli düşmanlar da, "Aman hapisten çıksınlar, yoksa hapishaneler Nur medreseleri hükmüne geçecek." diye üç kısım da müttefikan beraetimize taraftar çıktılar. Bu da inayet-i İlahiyenin Risale-i Nur'a verdiği bir keramettir ki; nasılki bu asrın en dehşetli üç büyük kumandanlarını korkutup hârika bir tarzda hem hâdisesinde Hareket Ordusu'nun Mart Başkumandanı, İstanbul'un eski harb-i umumîdeki istilasındaki Hareket-i Milliye sırasında İstanbul'u istila eden dehşetli ecnebi kumandanı korkutup bize taarruz edememesi ve hem Ankara'da divan-ı riyasetinde en dehşetli reisin hiddetini tarziyeye çevirmesi gibi, üç adliyenin de dokunaklı, şiddetli müdafaata karşı binler bahane tutabildikleri halde, hakperestane ve musalahakârane ittifakla beraet kararını vermeleri. elbette Kur'anın bir mu'cize-i manevîsi olan Risale-i Nur'un bir kerametidir diye kat'î bu gece bir ihtar hissettim ve kaleme aldım. Fakat gayet müşevveş ve tashih ve ıslah edilmeden size gönderildi.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Siracünnur'un biri tamam, biri de bakiyyesini -iki parçaaldık. Yanlışları pek az. Hata-savabın küçük cedvelini leffen gönderiyoruz.

Sâniyen: Madem Isparta manevî bir Medreset-üz Zehra'dır ve madem o mübarek dershanedeki hükûmeti şimdiye kadar mümkün olduğu kadar müsaadekârane davranıyor ve başta emniyet müdürü olarak takdirkârane Risale-i Nur'a bakıyorlar; biz, oradaki hükûmete karşı dost nazarıyla bakıyoruz; ne yaparlarsa gücenmeyiniz ve gücenmeyeceğiz.

Hem şimdiye kadar onların bize karşı az tazyikleri neticesinde ehemmiyetli hayırlar olmuş. Şimdi bir maslahat için bütün bütün serbest olarak her tarafa neşretmek, belki "Sırran Tenevverat" sırrına münafî olduğundan, bir derece ihtiyat tavsiyelerinde bir hayır var.

Sâlisen: Daday'lı ehemmiyetli muallimlerden ve kıymetli Nur naşirlerinden Hâfız Hasan'ın ve Nurcu iki mübarek mahdumlarının, Doktor Hakkı ve Hüsnü ve Araç'lı Tahir'in ve Daday'daki Fuad gibi kıymetli kardeşlerimizin bayram tebriklerine mukabil, ruh u canımızla hem geçmiş bayramlarını, hem Nur hizmetinde sebatkârane muvaffakıyetlerini tebrik ediyoruz. Ve mektubunu Lâhika'ya geçmek için leffen gönderiyoruz.

Râbian: Nur kahramanlarından Re'fet kardeşimiz, kendi sisteminde gayet ehemmiyetli Abdül'ehad namında bir büyük hocayı, Risale-i Nur'a tam bağlı bir kardeşi İstanbul'da bulmuş. Cenab-ı Hak ikisini de daima muvaffak eylesin, âmîn!

Hâmisen: Bir mikdardır hiç görmediğim bir tarzda pek şiddetli bir alâka ile, çoktan görmedikleri peder, vâlidelerine hararetli bir iştiyak ile ellerine sarılmaları gibi; iki yaşından on yaşına kadar masum çocuklar, faytonla gezdiğim vakit beni görünce, aynen öyle uzaktan koşup benim ellerime sarıldıklarının ne hikmeti var diye hayret ediyordum. Birden ihtar edildi ki: Bu küçücük masumlar taifesi, bir hiss-i kabl-el vuku' ile ileride Risale-i Nur ile saadeti bulacaklarını ve tehlike-i manevîden kurtulacaklarını, belki de içinde çokları şakird olacaklarını ve buranın maddî-manevî havasına imtizac edemediğim için menfîlere verilen serbestiyet münasebetiyle buradan gitmemekliğim için lâkayd olan büyüklerin bedeline, "Bizler Nur dairesindeyiz, bizi bırakma, gitme." gibi bir mana var, hissettim.

* * *

Hüve Nüktesi

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Çok aziz ve sıddık kardeşlerim!

[Kardeşlerim, هُوَ اللَّهُ ve قُلْ هُوَ اللَّهُ deki هُوَ lafzında yalnız maddî cihette bir seyahat-ı hayaliye-i fikriyede hava sahifesinin mütalaasıyla âni bir surette görünen bir zarif nükte-i tevhidde; meslek-i imaniyenin hadsiz derece kolay ve vücub derecesinde sühuletli bulunmasını ve şirk ve dalaletin mesleğinde hadsiz derecede müşkilâtlı, mümteni' binler muhal bulunduğunu müşahede ettim. Gayet kısa bir işaretle, o geniş ve uzun nükteyi beyan edeceğim.]

Evet nasılki bir avuç toprak, yüzer çiçeklere nöbetle saksılık eden kabında eğer tabiata, esbaba havale edilse lâzım gelir ki; ya o kapta küçük mikyasta yüzer, belki çiçekler adedince manevî makineler, fabrikalar bulunsun veyahut o parçacık topraktaki herbir zerre, bütün o ayrı ayrı çiçekleri, muhtelif hâsiyetleriyle ve hayatdar cihazatıyla yapmalarını bilsin; âdeta bir ilah gibi hadsiz ilmi ve nihayetsiz iktidarı bulunsun. Aynen öyle de: Emr ve iradenin bir arşı olan havanın, rüzgârın her bir parçası ve bir nefes ve tırnak kadar olan هُوَ lafzındaki havada; küçücük mikyasta, bütün dünyada mevcud telefonların, telgrafların, radyoların ve hadsiz ve muhtelif konuşmaların merkezleri, santralları âhize ve nâkileleri bulunsun ve o hadsiz işleri beraber ve bir anda yapabilsin veyahut o هُوَ daki havanın belki unsur-u havanın herbir parçasının herbir zerresi, bütün telefoncular ve ayrı ayrı umum telgrafçılar ve radyo ile konuşanlar kadar manevî şahsiyetleri ve kabiliyetleri bulunsun ve onların umum dillerini bilsin ve aynı zamanda başka zerrelere de bildirsin, neşretsin. Çünki bilfiil o vaziyet kısmen görünüyor ve havanın bütün eczasında o kabiliyet var.

İşte ehl-i küfrün ve tabiiyyun ve maddiyyunların mesleklerinde değil bir muhal, belki zerreler adedince muhaller ve imtinalar ve müşkilâtlar aşikâre görünüyor. Eğer Sâni'-i Zülcelal'e verilse, hava bütün zerratıyla onun emirber neferi olur. Bir tek zerrenin muntazam bir tek vazifesi kadar kolayca, hadsiz küllî vazifelerini Hâlıkının izniyle ve kuvvetiyle ve Hâlık'a intisab ve istinad ile ve Sâni'inin cilve-i kudreti ile bir anda şimşek sür'atinde ve sê telaffuzu ve havanın temevvücü sühuletinde yapılır. Yani, kalem-i kudretin hadsiz ve hârika ve muntazam yazılarına bir sahife olur ve zerreleri, o kalemin uçları ve zerrelerin vazifeleri dahi, kalem-i kaderin noktaları bulunur. Bir tek zerrenin hareketi derecesinde kolay çalışır.

İşte ben قُلْ هُوَ اللهُ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ أَلَّهُ deki hareket-i fikriye ile seyahatimde hava âlemini temaşa ve o unsurun sahifesini mütalaa ederken, bu mücmel hakikatı tam vâzıh ve mufassal aynelyakîn müşahede ettim ve هُوَ nun lafzında, havasında böyle parlak bir bürhan, bir lem'a-yı vâhidiyet bulunduğu gibi; manasında ve işaretinde gayet nuranî bir cilve-i ehadiyet ve çok kuvvetli bir hüccet-i tevhid ve gayet nuranî bir cilve-i ehadiyet ve çok kuvvetli bir hüccet-i tevhid ve zamirinin mutlak ve mübhem işareti hangi zâta bakıyor işaretine bir karine-i taayyün o hüccette bulunması içindir ki; hem Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan, hem ehl-i zikir makam-ı tevhidde bu kudsî kelimeyi çok tekrar ederler diye ilmelyakîn ile bildim.

Evet meselâ bir nokta beyaz kâğıtta, iki-üç nokta konulsa karıştığı ve bir adam, muhtelif çok vazifeleri beraber yapmasıyla şaşıracağı ve bir küçük zîhayata, çok yükler yüklenmesiyle altında ezildiği ve bir lisan ve bir kulak, aynı anda müteaddid kelimelerin beraber çıkması ve girmesi intizamını bozup karışacağı halde; aynelyakîn gördüm ki: هُوَ nun anahtarı ile ve pusulasıyla fikren seyahat ettiğim hava unsurunda herbir parçası hattâ herbir zerresi içine muhtelif binler noktalar, harfler, kelimeler konulduğu veya konulabileceği halde karışmadığını ve intizamını bozmadığını; hem ayrı ayrı pek çok vazifeler yaptığı halde hiç şaşırmadan yapıldığını ve o parçaya ve zerreye pek çok ağır yükler yüklendiği halde hiç za'f göstermeyerek, geri kalmayarak intizam ile taşıdığını; hem binler ayrı ayrı kelime, ayrı ayrı tarzda, manada o küçücük kulak ve lisanlara kemal-i intizamla gelip çıkıp, hiç karışmayarak, bozulmayarak o küçücük kulaklara girip, o gayet incecik lisanlardan çıktığı ve o her zerre ve her parçacık, bu acib vazifeleri görmekle beraber kemal-i serbestiyetle cezbedarane hal dili ile ve

mezkûr hakikatin şehadeti ve lisanıyla قُلْ هُوَ اللّهُ اَحَدُ ve لاَ اِلهَ اِلاّ هُوَ اللّهُ اَحَدُ ve لاَ اِلهَ اِلاّ هُوَ deyip gezer ve firtinaların ve şimşek ve berk ve gök gürültüsü gibi havayı çarpıştırıcı dalgalar içerisinde intizamını ve vazifelerini hiç bozmuyor ve şaşırmıyor ve bir iş diğer bir işe mani' olmuyor. Ben aynelyakîn müşahede ettim.

Demek ya herbir zerre ve herbir parça havada nihayetsiz bir hikmet ve nihayetsiz bir ilmi, iradesi ve nihayetsiz bir kuvveti, kudreti ve bütün zerrata hâkim-i mutlak bir hâssaları bulunmak lâzımdır ki; bu işlere medar olabilsin. Bu ise, zerreler adedince muhal ve bâtıldır. Hiçbir şeytan dahi bunu hatıra getiremez. Öyle ise bu sahife-i havanın; hakkalyakîn, aynelyakîn, ilmelyakîn derecesinde bedahetle Zât-ı Zülcelal'in hadsiz gayr-ı mütenahî ilmi ve hikmetle çalıştırdığı kalem-i kudret ve kaderin mütebeddil sahifesi ve bir Levh-i Mahfuz'un âlem-i tegayyürde ve mütebeddil şuunatında bir Levh-i Mahv u İsbat namında yazar-bozar tahtası hükmündedir.

İşte hava unsurunun yalnız nakl-i asvat vazifesinde mezkûr cilve-i vahdaniyeti ve mezkûr acaibi gösterdiği ve dalaletin hadsiz muhaliyetini izhar ettiği gibi, unsur-u havaînin sair ehemmiyetli vazifelerinden biri de elektrik, cazibe, dafia, ziya gibi sair letaifin naklinde şaşırmadan muntazaman, asvat naklindeki vazifeyi gördüğü aynı zamanda, bu vazifeleri dahi gördüğü aynı zamanında, bütün nebatat ve hayvanata teneffüs ve telkîh gibi hayata lüzumu bulunan levazımatı kemal-i intizam ile yetiştiriyor. Emir ve irade-i İlahiyenin bir arşı olduğunu kat'î bir surette isbat ediyor ve serseri tesadüf ve kör kuvvet ve sağır tabiat ve karışık, hedefsiz esbab ve âciz, camid, cahil maddeler bu sahife-i havaiyenin kitabetine ve vazifelerine karışması hiçbir cihetle ihtimal ve imkânı bulunmadığını aynelyakîn derecesinde isbat ettiğini kat'î kanaat getirdim ve herbir zerre ve herbir parça lisan-هُ dediklerini bildim ve bu قُلْ هُوَ اللَّهُ اَحَدُ ve لَا اِلهَ اِلاَّ هُوَ dediklerini bildim ve bu anahtarı ile havanın maddî cihetindeki bu acaibi gördüğüm gibi, hava unsuru da bir هُوَ olarak âlem-i misal ve âlem-i manaya bir anahtar oldu.

Mütebâkisi şimdilik yazdırılmadı. Umuma binler selâm.

Kardeşiniz Said Nursî * * *

Kardeşlerim!

Merak etmeyiniz ve Nur'un fevkalâde perde altındaki fütuhatına kanaat ediniz. Şimdiye kadar hiçbir eserin böyle ağır şerait altında bu derece tesirli intişarını tarih göstermiyor. Hem tam serbestiyet verilmemesinin sebebi ve hikmeti: Nurların fevkalâde kuvvetinden korkuyorlar. Belki sarsıntı verecek diye, tam takdir ve kabul etmek ile beraber, şimdilik resmen intişarından telaş ettiklerini, Diyanet Reisi büyük reisle görüşmesinden haber alınmış. Eski gibi hücum yok, belki musalaha istiyorlar. Fakat Nurlar lehinde kuvvetli cereyanlar, inşâallah o telaşı iştiyakla resmen neşrine çevirecek. Hem çok enaniyetliler, eserlerini terviç etmek için, Nurların meydana çıkmalarına kıskanmak damarıyla tarafdar olmuyorlar. Merak etmeyiniz, Nur galebe edecek.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Medreset-üz Zehra'nın yirmi derslerini ve hediyesini aldım. Ona mukabil, Dâr-ül Hikmet'te vazife-i ilmiyede iken tayinatım olan, elime verilen ve o zaman tab'ettiğim risalelerin masrafından fazla kalan ve onunla hacca gitmek niyet ettiğim ve yirmi-otuz seneye yakın bir zamanda benim ihtiyat erzakım bulunan doksan banknot ki, nazarımda bin banknot kadar kıymeti vardı, Medreset-üz Zehra'nın kudsî derslerine medar olmak için Nur'un ehemmiyetli bir naşiri ve Hâfız Ali'nin (R.H.) çalışkan bir vârisi Hâfız Mustafa (R.H.) ile size gönderdim. Bu yeni derslerin fiatı, aynı Siracünnur ve Sikke-i Gaybiye gibi benim hakkımda yedi buçuk lira olsun. Çünki ben, çoklara hediye vermeğe mecbur oluyorum. Bununla beraber, herbir ders ve nüshayı Medreset-üz Zehra'nın erkânlarından bin hediye hükmünde kabul ediyorum.

Sâniyen: Risale-i Nur, hacılarla hariç âlem-i İslâm'a yayılıyor, kendi kendini lâyık ellere yetiştiriyor. Ve Şam'a el yazısı ile gönderdiğimiz Asâ-yı Musa ve Zülfikar'ı, heyet-i ilmiye onbeş gün tedkik etmiş, tam takdir etmelerine alâmet olarak demişler: "Biz, bunu mecmualar halinde kısım kısım tab'edelim. Hem bunu birden tab'etmeğe çok para lâzım. Hem bunu şimdi birden arabîye tercüme etmek uzun zaman lâzım; imkân olmuyor." Onun için, oradaki eski talebem ve yeni gönderdiğim şakird, kitabı onların elinden kurtarmağa çalışmışlar ki,

para kazanmak için tab'etmesinler. O kardeşlerim, kendi ellerinde müştaklara okutturuyorlar. Halbuki ben, tab'etmek için iznim yoktu. Şimdi zamanı değil. Hem arabîye çevirmek, Mısır ülemasının iştirakiyle ehemmiyetli ve yüksek bir heyet-i ilmiye lâzım. Her ne ise, acele edilmiş.

Sâlisen: Harice göndermek için İstanbul'a gönderdiğimiz bir kısım nüshalar daha gönderilmemesinin sebebi, hacca gitmek için pek çoklar rağbet göstermediklerinden ve "hududa fazla dikkat ediliyor ve bir bahane ile çevriliyor" diye elinde olan emanet bulunan, hacca gidecek olan zât, bize yazmış ki: "Bunu posta ile doğrudan doğruya Mekke-i Mükerreme'de Mehmed Ali Mâlikî, Vaziye Mahalle-i Şamiye adresiyle gönderilsin." diye münasib görmüş; onu, bahane ile hududdan çevrilmemek için beraber götürmemiş. Çok da isabet olmuş. Çünki benim ve Nur şakirdlerinin namına şimdi bu mecmuaları göndermek, herhalde inkişafa başlayan İslâm birlik fikri ve ittihad-ı İslâm siyaseti, Risale-i Nur'u kendine bir kuvvet, bir âlet yapmağa çalışacaktı ve bizleri siyaset-i İslâmiyeye bakmağa mecbur edecekti. Halbuki Risale-i Nur'un mesleğindeki sırr-ı ihlas; iman, Kur'an hakikatlarından başka hiçbir şeye âlet, tâbi' olmadığı...

Hem müşterileri aramak değil, belki müşteriler hakikî ihtiyacını hissedip ve yarasının tedavisi için Risale-i Nur'u aramasının lüzumu... Halbuki gönderilecek o mübarek merkezler, şimdilik Nurlara hakikî ihtiyacını değil, belki âlem-i İslâm'ın hayat-ı dünyasına ait cihetleri düşünmeğe mecbur olması...

Hem Nur mesleğinde benlik ve gösteriş, bir nevi şöhretperestlik merdud olduğundan, bu enaniyet zamanında insanlara kendini satmağa çalışmak ve beğendirmek, bir anda Nur şakirdleri böyle büyük bir imtiyaz gibi bu eserlerle meşhur mevkilere kendilerini göstermek bir nevi gösteriş olması cihetiyle, Kader-i İlahî Nur şakirdlerini tam ihlasın muhafazası için şimdilik müsaade etmiyor.

Râbian: Kahraman ve sadakatta hiç sarsılmadan ve kardeşiyle, masum evlâdlarıyla ve az zamanda pek çok kıymetdar hizmet eden Süleyman Rüşdü'nün dünyada, âhirette Cenab-ı Hak onu manevî ve maddî ticaretinde daima onu ihsanına mazhar eylesin, âmîn!

Hâmisen: "Hüve Nüktesi" pek ince, gerçi çok mücmel ve muhtasar olmuş, fakat herkes ondan pek kuvvetli bir nur-u imanî hissedebilir

diye size gönderildi. Fakat o nüktenin âhirlerinde "Her zerre, cezbedarane hal diliyle أَوَلَهُ اللهُ اَحَدُ deyip gezer." cümlesine, "hal diliyle ve mezkûr hakikatın şehadeti ve lisanıyla" kelimeleri ilâve edilecek. Bu "Hüve Nüktesi" ile Yirmidokuzuncu Mektub'un Beşinci Kısmı olan اَللَّهُ نُورُ السَّموَاتِ âyeti münasebetiyle bir seyahat-i hayaliye ve yine Yirmidokuzuncu Mektub'un Birinci Kısmında yalnız "Nun-u Na'büdü" kapısıyla cemaat sırrını gösteren seyahat-ı hayaliye dahi beraber Sikke-i Gaybiye'nin âhirine veyahut münasib gördüğünüz yere konulsun. Eğer "İnayat" Sikke-i Gaybiye'ye konulmamış ise, onun da bir hülâsasını dercedilmesini size havale ediyorum.

k * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Mesmuatıma nazaran, Şemsi ve isimlerini söylemeyi münasib bulmadığımız müellifler, Zülfikar'dan ve sair Risale-i Nur'dan bazı kısımları kendi namlarına neşretmelerine razıyım ve helâl ediyorum ve memnun olurum. Onlar da Nur'un şakirdleridirler, bu surette Nurları neşrederler. Yirmi seneden beri çoklar, hattâ büyük hocalar, eserlerinde ve müellifler de Nur'un mes'elelerinden coklarını almıslar ve alıyorlar. Hattâ değil böyle dost zâtları, belki resmî makamları bulunan ve eserler yazan ve Nurların intişarlarına taraftar olmayan ve eserleri revaç bulmak niyetiyle Nurun neşrine mani' olanları dahi helâl ediyoruz. Cünki onların men'leri başka bir tarzda ve daha faideli intişarına ve fütuhatına vesile oluyorlar. Ben hal-i hazıra bakmadığım için bilemiyorum. İstemeyerek işittim ki: Eser yazan ve Nur'dan çalan resmî büyük zâtlar diyorlar: "Risale-i Nur'u okuyabilirsiniz, başkasına vermeyiniz." Güya Nurlar onların eserlerini setrettirecek. Halbuki Nurlar, o eserlerdeki hakikatları tasdik eder, onlara kuvvet ve revaç verir. İnşâallah bir zaman onlar resmen neşrine mecbur olacaklar. Fakat İzmir'li hâkimin dediği gibi, "Risale-i Nur gizlenmiyor ve başka kitablara benzemiyor ve temellük edilmiyor, nerede bulunursa bulunsun, ben Nur'dan gelmişim." der.

Hem Risale-i Nur'un sekiz senedir en mühim parçaları İstanbul'a gidiyordu ve kemal-i şevkle müellifler okuyorlardı. Esasen Risale-i Nur ise; ona şakird olmak şartıyla, herkesin kendi malı gibidir.

Isparta'dan hacca giden ve benim bedelime dahi manen haccetmeyi va'deden o mübarek kardeşlerimizi, has şakirdler dairesinde bütün manevî kazançlarımıza hissedar etmeğe karar verdik. Cenab-ı Hak onları iki cihanda mes'ud eylesin, âmîn!

Medreset-üz Zehra'nın bana gönderdiği bu defaki Asâ-yı Musa fiatından kalan altmış banknotu yakında göndereceğim.

Hem Nur Ticarethanesini tebrik ediyorum. İnşâallah, yakın zamanda muhaberemiz Nur Ticarethanesi sahibi vasıtasıyla olacak. Umuma birer birer selâm.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: "Rehber"den yüz tanesini naşirlerinden elli banknota aldım ve kendi Asâ-yı Musa nüshalarımdan sattığımdan onlara verdim. Bana son gönderdiğiniz Asâ-yı Musa fiatından borcum kalan altmış banknotun yerine size gönderdim. Yirmi-otuz tanesi Medreset-üz Zehra'nın dâhilinde ve mütebâkisi Denizli, Milas, Burdur, Antalya, Aydın, İzmir gibi yerlere tensib ettiğiniz mikdarda gönderirsiniz. Asıl bunun ehemmiyetli hakikî fiatı, alan adam hiç olmazsa on adama okutmaktır. Çünki nüshaları azdır.

Sâniyen: Mahkemedeki müdafaatınızı beğendim, güzeldir. Teşrin yirmiikiye te'hiri de hayırlıdır. Zâten onların elindeki kısmı, resmî adamların bir cihette hisseleridir, okusunlar. Okumasalar da yakınlarında dairelerinde bulunması ve onlar vazifeten onların hakaikıyla mücmelen meşgul olması, manevî ders alıyorlar. Hiç merak etmeyiniz, Nurların inkişafı ve fütuhatı gittikçe ziyadeleşiyor, resmî adamların çoklarını içine alıyor. Resmî memurlara bir merak düşmüş, arıyorlar; buldukları vakit tokadını yedikleri halde elini öpüyorlar.

Sâlisen: Küçük İsparta'nın kahramanlarından küçük İbrahim'le Sâlih'in mektubları, beni fevkalâde mesrur eyledi, bin bârekâllah. O iki kardeşimiz, o havalideki ehemmiyetli kardeşlerimizi ziyaret edip sıhhat ve selâmetlerini yazdıkları gibi, Karadeniz sahillerinde Ordu, Sinop, Gerze, Ayancık, Bartın, Zonguldak gibi yerler Nurlarla münevver olduklarını ve İstanbul'un Üsküdar tarafından Nurcu vaiz hocalar Nur'a çalıştıklarını ve Gerze'den mühim bir tüccar ve gayet Nurlara müştak ve Nurlara tam çalışmağa azmeden bir yeni kardeşimizin güzel

mektubunu aldık. İbrahim'le Sâlih'i ve o zâtı çok selâmımızla beraber tebrik ediyoruz, muvaffakıyetlerine dua ediyoruz.

Râbian: Alamescid imamı faal kardeşimiz İbrahim Edhem'in kendi sisteminde tam Nurcu olarak bulduğu vaiz Ali Şentürk'ün ve vaiz Osman Nuri'nin samimî ve fedakârane ve Nur hizmetinde azimkârane mektublarında arzu ettikleri tarzda has şakirdler dairesinde kabul olmuşlar. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn! Ali Şentürk'ün mektubunda ismi bulunan müfti-i belde Ali Rıza'ya pek çok selâm edip Ali Rıza namındaki çok ehemmiyetli kardeşlerimizin içinde Nur dairesine girdiğini ve çoklara hüsn-ü misal olacağını tebliğ ediniz. Umuma binler selâm.

* * *

Mu'cizeli Kur'anımızdan Sure-i Rahman tevafukat-ı latifesi içinde bulunan cüz ile, güzel tevafuklu bir cüz'ü İstanbul'da matbaacı Aziz'e göstermek için göndermiştik; o da çok beğenmiş, söz vermiş ki: "Ne vakit isterseniz, bunu da Hizb-i Kur'aniye ve Hizb-i Nuriye gibi fotoğrafla tab'edeceğim. Hindistan'a bir milyon Kur'anı göndermeğe söz verdiğimden, bu mu'cizatlı Kur'anı da içinde onlara göndermek güzel olur." Cenab-ı Hak, inşâallah Nurcuları muvaffak eder.

* * *

Sikke-i Gaybiye'nin fiatı olarak elli Rehber'i naşirlerinden parasını verdim, aldım, size gönderiyorum. Hem o mübarek mecmuanın bir mübarek fiatı olarak, bana hizmet eden ve şimdilik pek lüzumu bulunmayan ve başkalarına da vermek istemediğim iki tencere ve onbeş sene giydiğim pamuklu entari ve gayet mübarek bir kitaba mukabil, bir çaydanlık ve yirmidört seneden beri traşa hizmet eden bir ustura ve çok zamandan beri bana hizmet eden bir çarşaf, hazır Kılınç Ali'nin pederiyle Ahmed Rasih'in tahmin ve tensibiyle, dokuz lira tencere, dokuz lira da çaydanlık, dokuz lira traş bıçağı, pamuklu entari ve çarşaf ile iki el havlusu ve bir iç donu ile bir pamuklu gömlek fiatı yekûnü 125 lira tahmin edilmiştir. Hazır olan zâtlar bu kıymeti takdir ettiler; ben, daha az fiat verdim; bu fiat çoktur derim. Umuma selâm.

Aziz, sıddık kardeşlerimiz!

Evvelâ: Leyali-i aşerenizi tebrik ile beraber, size Nur'un iki kerametini beyan ediyoruz. Şöyle ki: Bu sıralarda çok cihetlerde,

hususan makine ile Nurların inkişafatı, gizli düşman zındıkları şaşırttı. Cüz'î, fakat elîm bir tarzda bir plân ile, çok evhama ve iftiralara medar olabilir bir hâdiseyi, bir bîçare muhakemesiz bir adamın vasıtasıyla yaptırdılar ki, burada Nur'un en mühim ve vazifesi en ehemmiyetli bir şakirdini, tam hanesinin yanında dört gülle ile, o bîçare adam yaralanıyor. Doktor "Yüzde yüz ölecektir." diyor. O mecruhun tarafında dava edecek, resmî, gayr-ı resmî çok adamlar varken ve yüzde doksan o ehemmiyetli şakirde isnad etmek ve o vesile ile hanesindeki bütün Nur Risalelerini ve mektublarını taharri bahanesivle elde etmek yüzde doksan ihtimali varken ve o vasıta ile beni ve Nurcuları alâkadar etmek ve o masum şakirdi de acib iftiralarla lekedar etmek, esbablar sırrıyla yine inayet-i İlahiye فَإِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ sırrıyla yine inayet-i İlahiye imdada yetişti. O adam tam yüzünden dört gülle ile yakından vurulduğu halde ölmedi. Ve hârika bir surette hiçbir şahid bulunmadı. Hiçbir emare bulunmadı. O vurulan adam, ne mahkemeye, ne babasına, ne kardeşlerine, kim vurduğunu ısrar ettikleri halde söylemedi, yani söylettirilmedi. Eğer söylese idi, habbeyi kubbe yapan münafıklar, acib iftiralar edeceklerdi. Cenab-ı Hak, ihsan ve keremiyle Nurları ve Nurcuları himaye edip, o hâdise ve o bombanın patlaması bize zarar vermedi.

Kat'î kanaatımız gelmiş ki, bu bir keramet-i Nuriyedir. Hem o adam Nurların bir parçasını okuduğu cihetiyle, onun kerametiyle hayatını kurtardığı gibi, ondan aldığı cüz'î bir ders-i hakikat hissiyle, o elîm vaziyetinde ve inadcı tabiatında, yine Nurlara zarar gelmemek için susturuldu. Ne mahkemeye, ne akrabasına söylettirilmedi. Fakat benim yanıma bir defa geldiği ve istikamete söz verdiği halde yanlış hareket ettiği için tokat yedi. Hattâ ittihama maruz olabilir şakirdin de, kemal-i sadakat ve ihlas içinde bazı lâkaydlıkları yüzünden bir şefkat tokadı yediğini anladık.

* * *

"Hüve Nüktesi"nin âhirinde bu parça yazılacak

Gördüm ki; âlem-i misal, nihayetsiz fotoğraflar ve herbir fotoğraf, hadsiz hâdisat-ı dünyeviyeyi aynı zamanda hiç karıştırmayarak alıyor. Binler dünya kadar büyük ve geniş bir sinema-i uhreviye ve fâniyatın fâni ve zâil hallerini ve vaziyetlerini ve geçici hayatlarının meyvelerini sermedî temaşagâhlarda ve Cennet'te saadet-i ebediye ashablarına dünya maceralarını ve eski hatıralarını levhalarıyla gözlerine göstermek için pek büyük bir fotoğraf makinesi olarak bildim. Hem Levh-i Mahfuz'un, hem âlem-i misalin iki hücceti ve iki küçük nümunesi ve iki noktası insanın başında olan kuvve-i hâfıza ve kuvve-i hayaliye mercimek küçüklüğünde iken, hiç karıştırmayarak kemal-i intizamla içlerinde bir büyük kütübhane kadar malûmatın yazılması kat'î isbat eder ki, o iki kuvvenin nümune-i ekber ve a'zamları, âlem-i misal ile Levh-i Mahfuz'dur. Hava ve su unsurlarının, hususan nutfelerin suyu ve hava unsuru toprak unsurunun pek fevkinde daha ziyade hikmet ve irade ile ve kalem-i kader ve kudret ile yazıldıkları ve tesadüf ve kör kuvvetin ve sağır tabiatın ve camid ve hedefsiz esbabın karışması yüz derece muhal ve hiçbir cihetle mümkün olmadığı ve Hakîm-i Zülcelal'in kalem-i kader ve hikmetinin sahifesi olduğu ilmelyakîn ile kat'î bilindi. Mütebâkişi şimdilik yazdırılmadı.

سُبْحَانَكَ لاَ عِلْمَ لَنَا إِلاَّ مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

Kardeşiniz Said Nursî

* * >

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede faal, sebatkâr arkadaşlarım!

Evvelâ: Bu sene hacc-ı ekber manasını taşıyan leyali-i aşerenizi ruh u canımızla tebrik ederiz.

Sâniyen: Hem dâhilde, hem hariçte Nurun fütuhatı devam ediyor. Fakat gizli düşmanlarımız olan ehl-i dalalet ve sefahet, ehemmiyetsiz

bazı hâdiselerle Nur talebelerine telaş vermeğe ve habbeyi kubbe yapıp sarsıntı veriyorlar. Bugünlerde ekser kitablarım ve üç senelik muhabere mektublarım meydanda bulunan ehemmiyetli bir şakirdin hanesine yakın, gecede bir vukuat oldu. Ondan istifade ile o şakirdin hanesini taharri etmek yüzde doksan ihtimal-i kavî varken, Cenab-ı Hak inayetiyle ve hıfz u himayetiyle o haneyi taharriden kurtardı. Eğer sabahleyin safdil iki kardeşimizi ciddî ikaz etmeseydim ve kitab ve mektubları oradan kaldırmasaydım, yine Nur dairesi içinde büyükçe bir mes'ele olacaktı. O vukuatta bir nevi siyaset korkusu da görünüyor. Gerçi inayet-i İlahiye bizi muhafaza etti; fakat bu sırada ki, mecmualar çıkıyor ve intişar ediyor ve biz de pek çok sükûnete ve ihtiyata mecbur olduğumuz halde böyle heyecanlı bir hâdise, habbeyi kubbe yapan düşmanlarımız bize telaş ve sarsıntı verecekti. İnayet-i İlahiye, o plânı da def'etti, bizi muhafaza etti.

Fakat o hilaf-ı me'mul birden bu hâdiseden ruhuma gelen heyecan ve manevî darbe ve Nur hizmetine ehemmiyetli zarar gelmek düşünmesiyle, hiç ömrümde görmediğim bir sıkıntı ve a'sabımda manevî yaralar açıldı. İhtiyarsız teessürat beni çok eziyordu. Birden Cenab-ı Erhamürrâhimîn, kemal-i merhametinden o teessürat-ı manevî yaralarıma tam bir merhem olarak çok fedakâr Nuri Benli'yi ve Kastamonu kahramanı Sadık Bey'i ve İnebolu kahramanlarından İsmail'i tam bir merhem ve ilâç olarak ikinci gün gönderdi. Hem onbeş seneden beri şehid olmuş işittiğim ve daima Ubeyd gibi şehid talebelerim içinde ona dua ettiğim, hem İşarat-ül İ'caz'ı, hem Onuncu Söz'ü tab'eden Molla Hamza hayatta, Irak'ta olduğunu ve Nurları aradığını.. memlekete giden kardeşimiz Emin'in mektubunda o müjde, tamamıyla yaramı tedavi etti. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun dedim.

Umum kardeşlerimize binler selâm ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Size hem acib, hem elîm, hem latif bir macera-yı hayatımı, düşmanlarımın hem şeni', hem bin ihtimalden bir tek ihtimal ile hiçbir şeytan hiçbir kimseyi kandıramadığı bir iftiralarını ve Nur'a karşı istimal edilecek hiçbir silâhları kalmadığını beyan etmeğe bir münasebet geldi. Şöyle ki:

Tarih-i hayatımı bilenlere malûmdur: Ellibeş sene evvel ben, yirmi yaşlarında iken, Bitlis'te merhum vali Ömer Paşa hanesinde iki sene onun ısrarıyla ve ilme ziyade hürmetiyle kaldım. Onun altı aded kızları vardı. Üçü küçük, üçü büyük. Ben, üç büyükleri, iki sene beraber bir hanede kaldığımız halde, birbirinden tefrik edip tanımıyordum. O derece dikkat etmiyordum ki bileyim. Hattâ bir âlim misafirim yanıma geldi, iki günde onları birbirinden farketti, tanıdı. Herkes ve ben de, bu hale hayret ederdik. Bana sordular: "Neden bakmıyorsun?" Derdim: "İlmin izzetini muhafaza etmek, beni baktırmıyor."

Hem kırk sene evvel İstanbul'da Kâğıthane şenliğinin yevm-i mahsusunda, Köprüden tâ Kâğıthane'ye kadar Haliç'in iki tarafında binler açık-saçık Rum ve Ermeni ve İstanbul'lu karı ve kızlar dizildikleri sırada, ben ve merhum meb'us Molla Seyyid Taha ve meb'us Hacı İlyas ile beraber kayığa bindik, o kadınların yanlarından geçiyorduk. Benim hiç haberim yoktu. Halbuki Molla Taha ve Hacı İlyas beni tecrübeye karar verdikleri ve nöbetle beni tarassud ettiklerini bir saat seyahat sonunda itiraf edip dediler: "Senin bu haline hayret ettik, hiç bakmadın." Dedim: "Lüzumsuz, geçici, günahlı zevklerin akibeti elemler, teessüfler olmasından istemiyorum."

Hem bütün tarih-i hayatımda hediyeleri kabul etmek ve minnet altına girip halkın sadaka ve ihsanlarını almaktan çekindiğimi, benimle arkadaşlık edenler bilirler. Nurların ve hizmet-i imaniye ve Kur'aniyenin şerefini ve selâmetini himaye etmek için, dünyanın maddî ve içtimaî ve siyasî bütün ezvakını ve merakını terkettiğimi ve i'dam gibi ehl-i garazın bütün tehdidlerine beş para ehemmiyet vermediğimi, yirmi sene işkenceli esaretimdeki iki dehşetli hapislerimde ve mahkemelerimde kat'î göründü.

İşte yetmişbeş sene devam eden bu düstur-u hayatım varken, Risale-i Nur'un fevkalâde kıymetini kırmak fikriyle şeytanların bile hatır u hayaline gelmeyen bir iftira, resmî makamını işgal eden bir adam yaptı. Ve demiş: "Gecede tablalarla baklavalar, fahişe ve namussuzlar yanına gidiyorlar." Halbuki benim kapım gecede dışarıdan ve içeriden kilitli, hem sabaha kadar bir bekçi o bedbahtın emriyle kapımı bekliyordu. Hem buradaki komşular ve bütün dostlar bilirler ki; ben işâ' namazından sonra, tâ sabaha kadar hiç kimseyi yanıma kabul etmemişim. İşte böyle bir iftiraya bir sefih, ahmak insan eşek olsa,

sonra şeytan olsa, buna ihtimal vermez. O adam anladı, o gibi plânlardan vazgeçti, buradan başka yere cehennem olup gitti.

Onun resmiyet cihetiyle beni değil, belki Nurcuları lekedar etmek için kurduğu plânı ile, bu yeni hâdiseyi vesile edip şakirdlere leke sürmek istenildi. Fakat hıfz u himayet ve inayet-i İlahiye, o plânı da hârika bir tarzda akîm bıraktı. Bu beyanla ben nefsimi tebrie etmiyorum, belki "kudsî hizmet-i imaniye, o nefsi bütün hevesatından vazgeçirmiş ve o hizmetteki manevî zevk ona kâfi geliyor" demek istiyorum ve Nurcuların ihtiyat ve dikkate ihtiyaçlarını beyan ediyorum.

Sâniyen: Makine işinde tecrübeli ve muktedir hususî kâtibi size gönderiyorum. Kendim zahmetle yazdığımdan, bundan sonra kısaca yazacağım, gücenmeyiniz.

Sâlisen: Eflani taraflarından Hatib Mehmed Tevfik'e selâm ediyorum, rü'yası mübarektir.

Râbian: Bu dakikada Kastamonu Hüsrev'i Mehmed Feyzi'nin tebrik ve Nur fütuhatının müjdelerini hâvi parlak, güzel mektubunu aldım ve o kıymetli kardeşimiz başta olarak Hilmi, Emin, Beşkardeş'ler, Ulviye'ler, Zehra'lar, Lütfiye'ler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem leyali-i aşerelerini, hem bayramlarını ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Hem Hulusi'nin, hem Feyzi'nin mektublarını leffen gönderiyoruz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Nur'un ehemmiyetli ve çok hayırlı bir şakirdi, çokların namına benden sordu ki: Nur'un hâlis ve ehemmiyetli bir kısım şakirdleri, pek musırrane olarak âhirzamanda gelen Âl-i Beyt'in büyük bir mürşidi seni zannediyorlar ve o kadar çekindiğin halde onlar ısrar ediyorlar. Sen de bu kadar musırrane onların fikirlerini kabul etmiyorsun, çekiniyorsun. Elbette onların elinde bir hakikat ve kat'î bir hüccet var ve sen de bir hikmet ve hakikata binaen onlara muvafakat etmiyorsun. Bu ise bir tezaddır, herhalde hallini istiyoruz.

Ben de bu zâtın temsil ettiği çok mesaillere cevaben derim ki: O has Nurcuların ellerinde bir hakikat var. Fakat iki cihette bir tabir ve tevil lâzım:

Birincisi: Çok defa mektublarımda işaret ettiğim gibi, Mehdi-i Âl-i Resul'ün temsil ettiği kudsî cemaatinin şahs-ı manevîsinin üç vazifesi var. Eğer çabuk kıyamet kopmazsa ve beşer bütün bütün yoldan çıkmazsa, o vazifeleri onun cem'iyeti ve seyyidler cemaati yapacağını rahmet-i İlahiyeden bekliyoruz. Ve onun üç büyük vazifesi olacak:

Birincisi: Fen ve felsefenin tasallutuyla ve maddiyyun ve tabiiyyun taunu, beşer içine intişar etmesiyle, her şeyden evvel felsefeyi ve maddiyyun fikrini tam susturacak bir tarzda imanı kurtarmaktır. Ehl-i imanı dalaletten muhafaza etmek ve bu vazife hem dünya, hem herşeyi bırakmakla, çok zaman tedkikat ile meşguliyeti iktiza ettiğinden, Hazret-i Mehdi'nin o vazifesini bizzât kendisi görmeğe vakit ve hal müsaade edemez. Çünki hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) cihetindeki saltanatı, onun ile iştigale vakit bırakmıyor. Herhalde o vazifeyi ondan evvel bir taife bir cihette görecek. O zât, o taifenin uzun tedkikatı ile yazdıkları eseri kendine hazır bir proğram yapacak, onun ile o birinci vazifeyi tam yapmış olacak. Bu vazifenin istinad ettiği kuvvet ve manevî ordusu, yalnız ihlas ve sadakat ve tesanüd sıfatlarına tam sahib olan bir kısım şakirdlerdir. Ne kadar da az da olsalar, manen bir ordu kadar kuvvetli ve kıymetli sayılırlar.

İkinci Vazifesi: Hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ünvanı ile şeair-i İslâmiyeyi ihya etmektir. Âlem-i İslâmın vahdetini nokta-i istinad edip beşeriyeti maddî ve manevî tehlikelerden ve gazab-ı İlahîden kurtarmaktır. Bu vazifenin, nokta-i istinadı ve hâdimleri, milyonlarla efradı bulunan ordular lâzımdır.

Üçüncü Vazifesi: İnkılabat-ı zamaniye ile çok ahkâm-ı Kur'aniyenin zedelenmesiyle ve şeriat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) kanunları bir derece ta'tile uğramasıyla o zât, bütün ehl-i imanın manevî yardımlarıyla ve ittihad-ı İslâmın muavenetiyle ve bütün ülema ve evliyanın ve bilhâssa Âl-i Beyt'in neslinden her asırda kuvvetli ve kesretli bulunan milyonlar fedakâr seyyidlerin iltihaklarıyla o vazife-i uzmayı yapmağa çalışır.

Şimdi hakikat-ı hal böyle olduğu halde, en birinci vazifesi ve en yüksek mesleği olan imanı kurtarmak ve imanı tahkikî bir surette umuma ders vermek, hattâ avamın da imanını tahkikî yapmak vazifesi ise; manen ve hakikaten hidayet edici, irşad edici manasının tam sarahatını ifade ettiği için, Nur şakirdleri bu vazifeyi tamamıyla Risale-i Nur'da gördüklerinden, ikinci ve üçüncü vazifeler buna nisbeten ikinci ve üçüncü derecedir diye, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsini haklı

olarak bir nevi Mehdi telakki ediyorlar. O şahs-ı manevînin de bir mümessili, Nur şakirdlerinin tesanüdünden gelen bir şahs-ı manevîsi ve o şahs-ı manevîde bir nevi mümessili olan bîçare tercümanını zannettiklerinden, bazan o ismi ona da veriyorlar. Gerçi bu bir iltibas ve bir sehivdir, fakat onlar onda mes'ul değiller. Çünki ziyade hüsn-ü zan, eskiden beri cereyan ediyor ve itiraz edilmez. Ben de o kardeşlerimin pek ziyade hüsn-ü zanlarını bir nevi dua ve bir temenni ve Nur talebelerinin kemal-i itikadlarının bir tereşşuhu gördüğümden onlara çok ilişmezdim. Hattâ eski evliyanın bir kısmı, keramet-i gaybiyelerinde Risale-i Nur'u aynı o âhirzamanın hidayet edicisi olduğu diye keşifleri, bu tahkikat ile tevili anlaşılır. Demek iki noktada bir iltibas var, tevil lâzımdır:

Birincisi: Âhirdeki iki vazife, gerçi hakikat noktasında birinci vazife derecesinde değiller, fakat hilafet-i Muhammediye (A.S.M.) ve ittihad-i İslâm ordularıyla zemin yüzünde saltanat-ı İslâmiyeyi sürmek cihetinde herkeste, hususan avamda, hususan ehl-i siyasette, hususan bu asrın efkârında o birinci vazifeden bin derece geniş görünüyor. Ve bu isim bir adama verildiği vakit, bu iki vazife hatıra geliyor; siyaset manasını ihsas eder, belki de bir hodfüruşluk manasını hatıra getirir, belki bir şan şeref ve makamperestlik ve şöhretperestlik arzularını gösterir. Ve eskiden beri ve şimdi de çok safdil ve makamperest zâtlar, Mehdi olacağım diye dava ederler. Gerçi her asırda hidayet edici bir nevi Mehdi ve müceddid geliyor ve gelmiş, fakat herbiri üç vazifelerden birisini bir cihette yapması itibariyle, âhirzamanın Büyük Mehdi ünvanını almamışlar.

Hem mahkemede Denizli ehl-i vukufu, bazı şakirdlerin bu itikadlarına göre, bana karşı demişler ki: "Eğer Mehdilik dava etse, bütün şakirdleri kabul edecekler." Ben de onlara demiştim: "Ben, kendimi seyyid bilemiyorum. Bu zamanda nesiller bilinmiyor. Halbuki âhir zamanın o büyük şahsı, Âl-i Beyt'ten olacaktır. Gerçi manen ben Hazret-i Ali'nin (R.A.) bir veled-i manevîsi hükmünde ondan hakikat dersini aldım ve Âl-i Muhammed Aleyhisselâm bir manada hakikî Nur şakirdlerine şamil olmasından, ben de Âl-i Beyt'ten sayılabilirim; fakat bu zaman şahs-ı manevî zamanı olmasından ve Nur'un mesleğinde hiçbir cihette benlik ve şahsiyet ve şahsî makamları arzu etmek ve şan şeref kazanmak olmaz ve sırr-ı ihlasa tam muhalif olmasından, Cenab-ı

Hakk'a hadsiz şükür ediyorum ki, beni kendime beğendirmemesinden, ben öyle şahsî ve haddimden hadsiz derece fazla makamata gözümü dikmem ve Nur'daki ihlası bozmamak için, uhrevî makamat dahi bana verilse, bırakmağa kendimi mecbur biliyorum." dedim, o ehl-i vukuf sustu.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Umum Nurcuların mübarek bayramlarını ve hacc-ül ekberde bulunan Nur şakirdleriyle ve hacdaki Nur tarafdarlarının bayramlarını tebrik içinde ve çok zamandan beri esaret altında kalmış ve istiklaliyetini kaybetmiş Hindistan, Arabistan gibi âlem-i İslâmın büyük memleketleri birer devlet-i İslâmiye şeklinde Hind'de yüz milyon bir devlet-i İslâmiye, Cava'da elli milyondan ziyade bir devlet-i İslâmiye ve Arabistan'da dört-beş hükûmet bir cemahir-i müttefika gibi Arab birliği ile İslâm birliğini birleştirmesindeki âlem-i İslâmın bu büyük bayramının mukaddemesini tebrik ile, bu bayram bize müjde veriyor.

Sâniyen: İstanbul'da, Re'fet Bey'in ve Mustafa Oruc'un yazdıklarına göre, çok zaman İslâm ordusunu idare eden ve sonra dârülfünuna inkılab eden Harbiye Nezareti ve Bâb-ı Seraskerî, o muazzam binanın hatt-ı Kur'an ile إِنَّا فَتَحْنَالُكَ فَتْحًا مُبِينًا ۞ وَ يَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيرًا alnında o manidar Kur'an âyeti yazılmışken, sonra da mermer taşlarla üzeri kapatılıp o nurları gizlemişlerdi. Şimdi yeniden hatt-ı Kur'aniyeye bir nümune-i müsaade ve Risale-i Nur'un takib ettiği maksadına bir vesile ve Üniversite ileride bir Nur Medresesi olmasına bir işaret olduğu gibi, Nurcularından Denizli Ahmed'lerin meşhur âlim ve ondokuzuncu asrın en büyüğü ve içtimaî feylesofların en ilerisi Bismark'ın eserinden aldıkları bir fikrada, o yüksek Bismark eserinde diyor ki: "Kur'anı her cihetle tedkik ettim, her kelimesinde büyük bir hikmet gördüm. Bunun misli ve beşeriyeti idare edecek hiçbir eser yoktur ve gelemez." Ve Peygamber'e hitaben der:

"Yâ Muhammed! Sana muasır olamadığımdan çok müteessirim. Beşeriyet senin gibi mümtaz bir kudreti bir defa görmüş, bâdema göremeyecektir. Binaenaleyh, senin huzurunda kemal-i hürmetle eğilirim."

diye imzasını atmış. Ve o fikrasında tahrif ve nesholunan kütüb-ü münzeleyi ziyade tenkis ettiği için, o cümleler yazılmamalı; ben de işaret ettim.

O zât ondokuzuncu asrın en akıllı ve en büyük bir feylesofu ve siyasetin ve içtimaiyat-ı beşeriyenin en mühim bir şahsiyeti olması; hem âlem-i İslâm istiklaliyetini bir derece elde etmesi ve ecnebi hükûmetlerin hakaik-i Kur'aniyeyi araması ve garb ve şimal-i garbîde Kur'an lehinde büyük bir cereyan bulunması; hem Amerika'nın en yüksek ve meşhur feylesofu olan Mister Karlayl dahi aynen Bismark gibi demiş: "Başka kitablar, hiçbir cihette Kur'ana yetişemez. Hakikî söz odur, onu dinlemeliyiz." diye kat'î karar vermesi ²⁴(Haşiye) ve Nurların da her tarafta fütuhatı ve ileri gitmesi, büyük bir fâl-i hayırdır ki, ecnebide çok Bismark'lar ve Mister Karlayl'lar çıkacaklar ve emareleri de var diye Nurculara bir bayram hediyesi olarak takdim ediyoruz ve Bismark'ın fıkrasını leffen gönderiyoruz.

İnebolu kahramanlarından berber Ali Osman'ın masum mahdumunun güzel yazısıyla gönderdiği mektuba baktım, birden hatırıma geldi: Üç mühim Nur merkezinde üç berber tam birbirine benzer bir tarzda Nur'a büyük hizmetleri, hem herbirisi çocuklarıyla Nur'a çalışmaları, beni mesrur eyledi. Berber Burhan, berber Hıfzı, berber Ali Osman; Nur'un birer kıymetli kahramanlarıdır. Allah onları çoluk ve çocuklarıyla dünyada ve âhirette mes'ud etsin, âmîn!

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Medreset-üz Zehra'nın üç şakirdinin hafifçe bir ay hapis cezası ve pek haksız ve çok manasız ve soğuk hâkimin hiddetine maruz kalmalarına mukabil, kat'î bir kanaat ile ve çok emarelerin kuvvetiyle müjde veriyoruz ki; o şakirdler ve yardımcıları, o adamın küçücük verdiği ceza ve manasız hiddetine bedel, ruhanîler, melaikeler ve istikbaldeki nesl-i âtî milyonlar alkışlamalar ile öyle şakirdleri tebrik ediyorlar ve haps-i ebedînin milyonlar sene cezalarından kurtulmağa vesile oldukları için, böyle sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bu gibi taciz ve tazibleri hiçe indirir, belki iftiharla sevindirir.

Evet bir asır evvel dünyanın en akıllı ve en müdakkiki ve feylesofu ve saltanatlı hâkimi telakki edilen ve kendi Hristiyan iken bütün eski dinleri ve kitabları hiçe indiren, belki inkâr etmek cür'etini gösteren, gayet enaniyetli ve şöhretli olan Prens Bismark'ın Kur'an-ı Hakîm'in önünde kendi imzasıyla ve bütün kuvvetiyle tasdikkârane secde etmesini yazan ve inad ve enaniyetini ve dinsizliğini bırakıp Kur'ana teslim olduğunu âleme ilân ettiğini ceridelerde neşredildiği bir hengâmda ve bütün edyan-ı semaviyeyi inkâr eden ve şark-ı şimalîdeki şimdiki dehşetli hükûmetin teşviki ile kesretle içindeki müslümanları hacca gönderip, âlem-i İslâm nazarında dinsizliğini ve inad ve adavetini bırakmak tarzında güya Kur'anı inkâr edemiyor ve azametine karşı bir nevi teslimiyet ve dehalet tarzında buradakilerden daha ziyade Kur'anı ehemmiyetli biliyorum diye, bu noktada onlar benden daha geri düşüyorlar ki, benim kadar hacı gönderemiyor demesine mukabil; buradakiler dahi mâşâallah tam müsaade ettikleri halde ve böyle siyasî propaganda edildiği bir zamanda, Medreset-üz Zehra'nın Nur şakirdleri, o mahiyet ve azametteki Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın hakikatlarını Zülfikar ve Asâ-yı Musa gibi hârika risalelerle mu'cizelerini kalemleriyle neşredip en muannid dinsizleri tasdike mecbur etmelerine mukabil, ehl-i dalaletin hücumu; elbette değil yalnız ehl-i hakikat insanları, belki ruhanîleri, belki melekleri de ağlatır ve arzı ve semayı hiddete getirebilir.

Madem iki sene tedkikten sonra Âyet-ül Kübra eski harflerle tab'edilen bin nüsha ve Nur'un bütün risaleleri ittifaken beraet ile beraber umumu iade edilmiş. Aynen iade edilen bazı risalelerin eski huruf ile teksirini bir suç sayıp ceza vermek, adliyeleri cidden alâkadar edip adalet şerefini kırıyor.

Sâniyen: Benim hususî kâtibim şimdi yok, başka kâtibler de benim dilimi iyi anlamıyorlar; ben de hem rahatsız ve hem de geç ve güç yazabiliyorum. Halbuki dünden beri yirmiye yakın mektublar geldi. İçinde de pek çok kardeşlerimiz ve hemşirelerimizin isimleri var. Biz onların umumunun hem bayramlarını tebrik ediyoruz, hem yeni şakird olmak isteyenleri ruh u canımızla kabul ediyoruz. Ve onları öyle sevkeden zâtlara da Allah razı olsun ve kalblerindeki muradları ne ise Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin deriz.

Sâlisen: Nur santralı Sabri'nin (R.H.) Lâhika'ya girecek güzel mektubu ve Ali Osman ve Çilingir Ali'nin Nurların neşrindeki kudsî hizmetleri ve İbrahim Edhem'in Balıkesir vesair taraflarda tesirli faaliyeti ve onun irşadıyla çokların Nur dairesine girmesi ve Ahmed Fuad'ın da Eflani havalisinde Hasan Feyzi gibi faaliyeti ve şiddetli alâkası ve Konya'lı Sabri'nin genç mekteblilerin çoklukla Nur dairesine girmelerine çalışması ve başta müfessir hacı ve hoca Vehbi Efendi ve Konya ülemasının Nurlara karşı hüsn-ü teveccühleri ve tasdikkârane muallim münasebetleri ve Abdurrahman İhsan'ın mektubundaki samimî ve ciddî Nur'a alâkadarlığı ve Tavsanlı Vaizi Osman'ın mektubunda pek samimî ve ciddî iki-üç zâtın Nur şakirdliğine kemal-i ciddiyetle girmeleri ve Eğirdir köylerinde Ali Osman'ın ve Halil İbrahim'in tasdikiyle çok hâlis Nurcuların yetişmesi ve Ankara dârülfünununda Nur'a ehemmiyetli hizmet eden ve Kastamonu'da mekteb gençlerinden en evvel Nurlara giren ve Ankara'daki Abdurrahman'ın oğlu Vahdet'i himaye ve muhafazaya çalışan Araç'lı Abdullah'ın mektubunda tam imanlı ve dindarane ve müjdekârane yazması ve orada okuyucuların çok olmasıyla ellerindeki risalenin kâfi olmadığına ve Konya'lı arkadaşı Mehmed ile beraber gençler içerisinde Nur neşretmeleri ve Aydın tarafında inşâallah bir Ahmed Feyzi hükmünde Nurlarla gayet alâkadar Ali Akdağ'ın güzel ve samimî mektubundaki duaları ve tavsifleri ve Nur'un tesirlerini hissetmesi gibi fikraların mealleri, bizi ve Nur dairesini tamamıyla mesrur ettiği gibi, bu bayramda da büyük bir manevî hediye olarak kabul ediyoruz. Cenab-ı Hak onların umumundan razı olsun. Hususî ve ayrı ayrı mektub yazamadığımdan gücenmesinler.

Hüsrev'in layiha-i Temyiz'e ait mektubunu hiç ilişmeden kabul sizdeki suretini Mahkeme-i Temviz'e ettiğim için, avnı gönderebilirsiniz. Madem sizde bir sureti vardır, bu mektubu göndermeden Lâhika'ya da geçsin. Şimdi gelen mektubda Gençlik Rehberi'nin fiatını siz benden daha ivi bilirsiniz. Bir veva bir bucuk banknottan aşağı olmasın. Hüsrev'in kalemi Dördüncü başlamasına bin bârekâllah deriz. Allah muvaffak eylesin, âmîn!

Safranbolu kahramanı berber Hıfzı; Hüsnü, Yılmaz iki masum Nurcu mahdumlarıyla ve İnebolu kahramanlarından Ali Osman ve iki Nurcu mahdumlarının bayram tebriklerine mukabil selâm, hem muvaffakıyetlerine dua ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşim Re'fet Bey!

Evvelâ: Bazı bize temas eden cüz'î hâdiseler münasebetiyle bir hakikatı beyan etmek şiddetle ruhuma ihtar edildi. Şöyle ki:

Risale-i Nur hiçbir şeye âlet olamadığını ve rıza-yı İlahiyeden başka hiçbir maksada vesile olamadığını ve doğrudan doğruya herşeyden evvel iman hakikatlarını ders vermek ve bîçare zaîflerin ve şübheye düşenlerin imanlarını kurtarmak olduğunu elbette sizin gibi Nurun has şakirdleri biliyorlar.

Sâniyen: Risale-i Nur'un bu kadar muarızlarına mukabil en büyük kuvveti ihlas olduğundan ve dünyanın hiçbir şeyine âlet olmadığı gibi, tarafgirlik hissiyatına bina edilen cereyanlara, hususan siyasete temas eden cereyanlarla alâkadar olmaz. Çünki tarafgirlik damarı ihlası kırar, hakikatı değiştirir. Hattâ benim otuz seneden beri siyaseti terkettiğime sebeb, bir mübarek âlimin takib ettiği cereyanın tarafgirlik damarı ile sâlih ve büyük bir âlimin onun fikrine muhalif olmasından tefsik derecesinde tahkir edip ve cereyanına ve kendi fikrine muvafık meşhur ve mütecaviz bir münafığı gayet medh ü sena etti. Ben de bütün ruhumla ürktüm. Demek tarafgirlik hissine siyasetçilik de karışsa, böyle acib hatalara sebebiyet veriyor diye "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" dedim. O zamandan beri siyaseti terkettim.

O halim neticesi olarak, sizin gibi kardeşlerim bilirsiniz ki, yirmibeş seneden beri bir gazeteyi ne okudum, ne dinledim ve ne de merak ettim; ve on sene harb-i umumîye bakmadım, bilmedim ve merak etmedim; ve yirmiiki sene bu işkenceli esaretimde tarafgirliğe ve siyasete temas etmemek için ve Nurlardaki ihlasa zarar gelmemek için, müdafaatımdan başka istirahatım için hiç müracaat etmediğimi bilirsiniz. Hem bilirsiniz ki, hapiste size yazdığım gibi, benim i'damıma hükmeden adamlar, beni işkenceli tazib edenler, Risale-i Nur ile imanlarını kurtarsalar, şahid olunuz ki, ben onları helâl ediyorum. Ve tarafgirlik damarıyla ihlasa zarar gelmemek için, bu iki-üç senede dâhilden ve hariçten gelen fırtınalı cereyanlara hiç temas etmedik ve kardeşlerimi de bir derece ikaz ettim.

Sâlisen: Bilirsiniz ki, kendim sadaka ve yardımları kabul etmediğim gibi, öyle yardımlara da vesile olamadığımdan, kendi elbisemi ve lüzumlu eşyamı satıp o para ile kendi kitablarımı, yazan kardeşlerimden satın alıyorum. Tâ Risale-i Nur'un ihlasına dünya menfaatleri girmesin, bir zarar vermesin ve başka kardeşler de ibret alıp hiçbir şeye âlet edilmesin.

Râbian: Nur'un hakikî şakirdlerine Nur kâfidir. Onlar da kanaat etmeli, başka şereflere veya maddî, manevî menfaatlere gözünü dikmesin. Hem münakaşa, münazaa ve mesail-i diniyede damarlara dokunacak tarafgirane mübahase etmemek lâzımdır ki, Nur aleyhinde garazkârlar çıkmasın. Hattâ bir hiss-i kabl-el vuku' ile Mustafa Oruç kardeşimizin Risale-i Nur'un mesleğine muhalif olarak birisiyle mübahasesi aynı zamanda, belki aynı dakikada ona gayet hiddet ve şiddetle bir gücenmek kalbime geldi. Hattâ o Nur'dan kazandığı çok ehemmiyetli makamından atmak arzusu oldu, kalben müteessir oldum. Bu benim için bir Abdurrahman idi, neden böyle şiddetli hiddet ettim. Sonra bu bayramda yanıma geldi, Cenab-ı Hakk'a şükür ki, çok ehemmiyetli bir ders dinledi ve o büyük hatasını da anladı ve benim burada hiddetimin aynı dakikada hatasını itiraf etti. İnşâallah o keffaret oldu, tam temiz olarak kurtuldu.

Hâmisen: Dört-beş aydan beri bir zât, bana buraya bir gazete gönderiyormuş; ben yeniden haber aldım ki, bana gönderiliyormuş. Buradaki dostlarım âdetimi bildikleri içindir ki; değil gazete, Nur'dan başka hiçbir kitabı, hiçbir mecmuayı kabul etmediğim gibi, yeni yazıdan hiçbir harf bilmediğim için korkmuşlar, bana haber vermemişler ve göstermemişler. Şimdi bir zât, bir mektub içinde bir sahifesi benimle konuşan bir gazetecinin, fakat dost ve hemşehri bir zâtın mektubunu gösterdi. Dediler ki: "Çoktan beri senin namına bir gazete gönderiyordu, biz korktuk sana göstermedik." Ben de dedim: "O zâta benim tarafımdan çok selâm ediniz. O dostun eski bildiği Said değişmiş, dünya ile alâkası kesilmiş. Hem hasta, hem hususî mektubu kardeşime de yazamadığımdan o zât gücenmesin."

Oradaki umum dostlara, hususan Hâfız Emin ve Hâfız Fahreddin gibi kardeşlerimize selâm ve bayramlarını tekrar tebrik ediyoruz.

Risale-i Nur'un avukatı ve Aydın havalisinin Hasan Feyzi'si ve o civarın bir Hüsrev'i kardeşimiz Ahmed Feyzi, üç seneden beri Sikke-i Tasdik-i Gaybî'nin Risale-i Nur'a verdiği yüzer işaret ile tasdiklerini, tam bir kat'î bürhan olarak hem hadîslerden, hem âyetlerden mana ve cifir muvafakatlarıyla Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsini pek kuvvetli bir surette isbat ediyor. Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin bir mümessili olan Nur şakirdlerinin şahs-ı manevîsine bazı işaret-i hadîsiyeyi, Nur'un tercümanına veriyor. Hakikat ise; tercüman, bir derece te'lif itibariyle, o şahs-ı manevînin bir nevi mümessili olmak itibariyledir. Yoksa haddim ve hakkım değildir ki, ben o kudsî işarete medar olayım. Her ne ise, ben daha fazla tedkik edemedim. Onun üç buçuk senede ve onun gibi fevkalâde zeki bir kardeşimizin ince tedkikatını vaktım ve hastalığım müsaade etse, tedkik ve ta'dilden sonra size gönderip, ya Tılsımlar Mecmuası'nın zeyli veya Lem'alar mecmuasına Risale-i Nur'un hakkaniyetine bir hüccet olarak yazarsınız.

O kardeşimizin Nur avukatı Ahmed Feyzi'nin incir teberrüküne mukabil, benim namıma bir Sikke-i Gaybiye mecmuasını ona gönderiniz ki, incirleri bana dokunmasın. Çünki bu âhirde kat'iyyen mukabelesiz hediyeler beni hastalandırdığı, çok tecrübelerle pek kat'îleşti.

Hem o kardeşimizin iki mübarek haremi ve muhterem vâlidesinin ve Said ve Nuri namındaki evlâdlarının bana yazdıkları samimî mektublarına mukabil hem onlara, hem evlâdlarına çok dua ediyorum. Öyle bir kahraman Nurcunun öyle hakikatlı, muhterem dindar refikasının Nurlara fedai ve hâdim olarak verdikleri masum evlâdlarını ruh u canımızla Nur'un masumlar dairesinde kabul ediyoruz. Ve Mehmed Emin ve Ali Akdağ ve Ahmed Feyzi'ye ve umum kardeşlerimize selâm ve dua ederiz.

. . .

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Lüzumu olmayan erzak ve elbiselerimi satıp gayet mübarek yüz lirayı, hem Dâr-ül Hikmet'ten aldığım maaşla -ki, onunla hacca gidecektim- hem yirmiiki sene hisse-i erzakıyemin bakiyyesi olan on lirayı da üstünde suret bulunduğu için tekrar o mübarek on lirayı da Lem'alar mecmuasının fiatı olarak beraber gönderiyorum.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur'un Haremeyn-i Şerifeyn'ce makbuliyetine bir alâmet şudur ki: Denizli kahramanı Hâfız Mustafa, İstanbul'dan aldığı Zülfikar ve Asâ-yı Musa ve Siracünnur'u -ki Hindistan ülemasına gönderilecekti- onları alıp yolda bazı hacılara okutup, beraber Medine-i Münevvere'de Keşmir'li gayet meşhur bir âlim ve Türkçe de güzel bilen zâta teslim etmiş. O zâtın da çok takdir edip kat'î teminat ile Hindistan ülemasının merkezine göndereceğini ve Medine-i Münevvere'ye mahsus olan mecmualar da yetiştiğini ve sair yerlere de gönderilen mecmualar selâmetle yetiştiğini, Denizli'li Hâfiz Mustafa'ya beraber arkadaş olup ve yolda Nurları okuyarak giden hem genç, hem Nurcu iki Afyon'lu hacı ve başka hacılar, bu müjdeli haberi bana getirdiler ve hariçte Risale-i Nur'un ehemmiyetli revacını ve makbuliyetini müjdelediler. Yalnız Câmi-ül Ezher'e gidecek üç mecmuadan Zülfikar burada kaldı, gönderemedik; ikisi gitmişler. Bunun hikmeti şudur ki: Zülfikar ilmî bir geniş derstir. Âlem-i İslâm'ın medrese-i kübrası olan Câmi-ül Ezher'e ders suretiyle göndermek münasib olmadığı gibi, hem orada kolera hastalığının istilasıyla elbette Zülfikar, lâyık olduğu dikkat-i nazara bu sırada alâkadarane mazhar olamayacaktı.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Nur'un ehemmiyetli kahramanlarından, Nur'un ehemmiyetli mecmualarını Mekke-i Mükerreme'ye götürüp gayet büyük bir Hind'li âlim Ahmed Ali Şimşirî'ye teslim edip, hem Hindçe tercüme etmeğe ve Hind'e de göndermeğe teminat alan kardeşimiz Hâfız Mustafa'ya binler bârekâllah ve mâşâallah ve es'adekâllah deriz. Medreset-üz Zehra, Mekke-i Mükerreme'deki o büyük zâtla muhabere etsin. Adresi şudur: "Mekke-i Mükerreme'de Bab-üs Selâm'da Ahmed Ali Şimşirî" diye mektub yazabilirsiniz.

Sâniyen: Bu defaki hâdise, bir habbeyi, evham yüzünden çok kubbeler yaptıklarını öğrendik. Bir emaresi de şudur: Dâhiliye vekilinin emriyle gece içinde Afyon valisi, emniyet müdürüyle buraya gelip gecede menzilimi basmak istemişler. Müddeiumumî muvafakat etmediğinden sabaha kadar bekleyip en ziyade aleyhimizde bulunan iki adamı tayin edip, kilidimi kırıp füc'eten baskın vermeleri; hem aynı gün ²⁵(Haşiye) faytonla çıktığım vakit -burada emsali vuku' bulmayanbes tayyare pek aşağıda uçup benim faytonumu bildikleri için etrafımda iki defa dönmeleri, ikinci gün başka bir tarafa, çok görünmeyen gizli bir dere tarafına faytonla giderken aşağıda uçan beş tayyareyi birşey arıyor gibi gördük; anladık ki, bizi arıyorlar. Yine aynen evvelki gün gibi, o beş tayyare etrafımızda ve kasaba üstünde gezip, odamıza girdiğimiz zaman onların da gitmeleri kuvvetli bir emaredir ki, bir habbe yüz kubbe yapılmış. Burada böyle manasız, evham yüzünden bana eziyet verilmesi ve Medreset-üz Zehra'nın kahramanlarına buraya nisbeten bu üç senede on dereceden yalnız bir derece eziyet verilmek cihetiyle, Isparta hükûmetine ve adliyesine teşekkürümü ve minnetdarlığımı ve onların verdiği eziyetleri de helâl ettiğimi bildirirsiniz.

Sâlisen: Bu defaki musibette, her vakit olduğu gibi yine kaderin adaletine ve inayet-i İlahiyenin feyzine baktım, gördüm ki: Sair vilayete nisbeten bir derece Nur'dan geri kalan ve Nur dairesine de yakın bulunan Kütahya ve adliyesini ve hükûmetini Denizli, Kastamonu gibi Risale-i Nur'la alâkadar etmek... Evet, ne kadar fikri ve vazifesi aleyhimizde olsa da, herhalde kalbi, ruhu Risale-i Nur'dan imanı cihetinde büyük istifade etmek ve Nurculara da sevab kazandırmak hikmetiyle o vilayete gönderildi. Kader-i İlahî dahi bana bir şefkat tokadı olarak, dâhiliye vekili Erzurum'lu ve hemşehrim ve Afyon Valisi (Antalya'lı) ve şimdiye kadar bana ilişmemesi cihetiyle demiştim: "Gerçi serbest oldum, şimdi böyle insaflı bir vali buldum, Emirdağı'ndan gitmeyeceğim." diye bir nevi sevinç ve ihtiyatsızlığımın cezası olarak, o iki adamın elleriyle kader-i İlahî bana tokat vurdu, adalet etti.

* * *

Afyon Valisi, emniyet müdürü ve buradaki heyetiyle mes'elemize dair Ankara'ya yazmışlar ki: "Cem'iyetçilik, tarîkatçılık gibi mes'eleler yok. Fakat Said Nursî'nin onun sözüyle kendini feda edecek ikiyüzbin Nurcu kardeşleri var." diye başka bir cihette yine hükûmete büyük bir

evham vermişler. Fakat onların bu yazmasında, Nur'a ve Nurculara bir faide ve benim şahsıma da belki bir zarar ihtimali var. Faidenin bir ciheti şudur ki: Bu kadar ağır şerait içinde öyle demir gibi sarsılmaz bir hakikat var ki; ikiyüz bin Türk ruhunu ona feda edecek o hakikatın müşterisi bulunur. Bu noktada, zaîf imanlı olanlar imanını kuvvetlendirir. Ehl-i siyaset de ve imanını kaybedenler onlara ilişmekten korkarlar, daha çabuk taarruz edemezler. Bana zararı ise - Cenab-ı Hak Hâfız'dır- beni çürütmek ve kardeşlerimi benden kaçırmak ve kardeşliğimizi kırmak için, şeytanın bile hatırına gelmeyen iftiralar ve isnadlar ile benim ehemmiyetimi kırmak için çalışmaları muhtemeldir.

Ehl-i vukuftan ve Diyanet Riyaseti'nin müşavirlerinden Yusuf Ziya ve oradaki hocalar, Risale-i Nur'un tamam bir takımını bizden istiyorlar. Hem zerrelere ait Otuzuncu Söz ve Otuzikinci'nin Birinci Mevkıfının başındaki zerre bahsi ve "Hüve Nüktesi" ve Tabiat Risalesi'nin zerre bahsi gibi parçaları, rica suretinde ve hürmetkârane, oraya gönderdiğimiz Hasan Çalışkan ile cevab göndermişler. Güya وَإِنْ مُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ manasını anlamak istiyorlar ve bu parçalarla anlaşılır ve şimdi serbest ifsada başlayan maddiyyunları susturur.

Said Nursî

* * *

Kanunca ifademi almak lâzımken ifademi almadılar. Ben de ifademi şimdi adliyenin şahs-ı manevîsine ve dâhiliye vekiline bera-yı malûmat beyan ediyorum:

Bu kırk sene zarfında bu vatana ve millete hiç zarar etmeyip pek çok menfaati dokunan; ezcümle Mart İhtilâli'nde isyan eden sekiz taburu bir nutukla itaate getiren ve çok zabitleri kurtaran; ve harekâtımilliyede Hutuvatıı Sitte Risalesi ile ülemayı ve Şeyhülislâmı, İstanbul'u işgal eden ecnebi tarafdarlığından kurtaran; ve eski Harbi Umumî'de merhum Enver Paşa'nın çok takdir ve tahsini ile fedakârane hizmet eden; ve üç dehşetli kumandanlar ona hiddet ettikleri halde ilişmeğe cesaret edemeyen; ve gizli zındıkların iftiralarına binaen kanunlar onu mes'ul ettiği halde, üç mahkeme onun takib ettiği hakikata karşı mağlub olup, mahkûmiyetine cesaret etmeyen; ve risaleleri ehl-i fen ve ehl-i ilim yanında çok takdir ve tahsinlerle

karşılanan ve o risaleler hesabına konuşan bir adamı bir saat dinlemeniz, vazifeniz itibariyle elzemdir ve vâcibdir.

İşte başlıyorum. Elimizde hak var. Hakkımızı kuvvetle ve başka suretle aramağa Cenab-ı Hak mecbur etmesin, âmîn!

Bu yirmi senede yüzer tecrübe ile inayet-i İlahiye bizi himaye ettiği ve dehşetli zulümlerden kurtardığı gibi, bu yeni manasız, bütün bütün kanunsuz, gaddarane zulümden de kurtaracağına kat'î kanaat etmeliyiz. Şayet bir parça sıkıntı, zahmet, zarar da görsek, binler derece o zahmetten ziyade rahmet ve ihsan-ı İlahiyeye ve sevaba mazhar olmakla beraber pek çok bîçare ehl-i imanın imanlarına başka bir tarzda bir kudsî hizmet hükmüne geçeceğini rahmet-i İlahiyeden pek kuvvetli ümid ediyoruz.

Bu hâdisenin on vecihle kanunsuz olduğunu beyan ediyorum:

Birincisi: Üç mahkeme ve üç ehl-i vukufun ve Ankara'nın yedi makamatından ve adliyelerin elinde iki sene Risale-i Nur tedkik ile nazardan geçtiği halde, ittifakla hiçbir muhalif kalmadan hem umum risalelerin beraetine, hem Said ile beraber yetmişbeş arkadaşı birlikte beraet ettirildiği ve bir gün bile ceza verilmediği halde, yeniden evrak-ı muzırra gibi onlara el uzatmak, ne derece kanunsuzdur, zerre kadar insafı olan bilir.

İkincisi: Beraetinden sonra üçbuçuk sene Emirdağı'nda münzevi, garib, kapısını hem dışarıdan kilit, hem içeriden sürgü ile kapayan ve yüzde bir adamı zarurî bir iş olmasa yanına kabul etmeyen ve yirmi seneden beri devam eden te'lifini de bırakıp, daha te'lif etmeyen bir adama dünya siyaseti için kapısının kilidini kırıp yanına gelip, Arabî evradından, yanındaki iki levha-i imaniyeden başka taharriciler birşey bulamadıkları halde, bu eziyetin ne derece hilaf-ı kanun olduğunu, zerre kadar aklı bulunan anlar.

Üçüncüsü: Mahkemece yetmiş şahidin tasdiki ile, yedi sene harb-i umumîyi bilmeyen ve merak etmeyen, sormayan ki, şimdi on senedir aynı o halde bulunan ve yirmi seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve otuz seneden beri "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip siyasetten bütün kuvvetiyle kaçan ve yirmiiki sene işkencede sıkıntılar çektiği halde ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini kendine celbetmemek ve siyasete karışmamak için bir defa istirahatı için hükûmete müracaat etmeyen bir adama, dehşetli bir siyasî gibi ve

siyasî entrikacısı gibi onun menzilini ve inzivagâhını basıp hasta halinde emsalsiz bir sıkıntı ruhuna vermek, hiçbir kanuna muvafık gelir mi? Zerre kadar vicdanı bulunan, bu hale acıyacak.

Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tedkikten sonra ve sebebi de cem'iyetçilik, tarîkatçılık olduğu, o evham bahanesiyle büyük bir reisin ona şahsî garazı ile onun aleyhinde bazı adliyecileri teşvik ettiği halde, cem'iyetçilik, tarîkatçılık ve Risale-i Nur cihetinde beraet ettirip, yalnız Risale-i Nur'un bir küçük parçası olan Tesettür Risalesi'ni bahane ederek kanunen değil de, kanaat-ı vicdaniye ile yüz şakird içinde beş-on şakirde altı ay ceza verdiler ki; tedkik zamanına kadar dört ay mevkuf, yani birbuçuk ay hapis kaldıkları ve on sene sonra Denizli Mahkemesi yine dokuz ay cem'iyetçilik ve tarîkatçılık gibi birkaç bahane ile yirmi senelik bütün mektubat ve te'lifatlarını inceden inceye tedkik ile beraber, Ankara ve Denizli Mahkemesinde tedkikte kaldıkları halde, o mahkemeler ittifakla cem'iyetçilik ve tarîkatçılık ²⁶(Haşiye) vesair bahaneleri cihetinde beraet kararı verip o kitab ve mektubları aynen sahiblerine iade ve Said'i arkadaşlarıyla beraber beraet ettirdikleri halde, "bir siyasî cem'iyetçi" nazarıyla ve "entrikacı bir siyasî adam" tarzında onu ittiham etmek ve adliye memurlarını onun aleyhinde cem'iyetçilik ve tarîkatçılık noktasında sevketmek, ne kadar kanunsuz olduğunu insaniyeti sukut etmeyenler bilir.

Beşincisi: Şöyle ki, ben Risale-i Nur mesleğinin esası ve otuz seneden beri bir düstur-u hayatım olan şefkat itibariyle bir masuma zarar gelmemek için, bana zulmeden cânilere, değil ilişmek; hattâ beddua edemiyorum. Hattâ en şiddetli garazla bana zulmeden fâsık belki dinsiz zalimlere hiddet ettiğim halde değil maddî, belki beddua ile de mukabeleden beni o şefkat men'ediyor. Çünki o zalim gaddarın, ya peder ve vâlidesi gibi ihtiyar bîçarelere veya evlâdı gibi masumlara maddî ve manevî darbe gelmemek için, o dört masumların hatırına binaen o zalim gaddara ilişmiyorum. Bazan helâl ediyorum. İşte bu sırr-ı şefkat içindir ki; idare ve asayişe kat'iyyen ilişmediğimiz gibi, bütün arkadaşlarımıza da o derece tavsiye etmişim ki, üç vilayetin insaflı zabıtalarının bir kısmı itiraf etmişler ki: "Bu Nur şakirdleri manevî bir zabıtadır; idare ve asayişi muhafaza ediyorlar." dedikleri ve

bu hakikata binler şahid ve yirmi sene hayatıyla tasdik ve binler şakirdlerin de zabıtaca hiçbir vukuat kaydetmemesi ile tasdik ve teyid ettikleri halde, o bîçare adamın ihtilâlci ve insafsız bir komiteci gibi menzilini basmak ve insafsız adamlar ona ihanet etmek ve menzilinde bir şey bulamamakla beraber, yüz cinayeti bulunan bir adam gibi hattâ Kur'anı ve başındaki levhalarını evrak-ı muzırra gibi toplamak, acaba dünyada hangi kanun buna müsaade eder?

Altıncısı: Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle dünyada muvakkat şan ü şeref ve enaniyetli hodfüruşluk ve şöhretperestlik ne kadar zararlı ve ne kadar faidesiz ve manasız olduğunu hadsiz şükür olsun ki, Kur'anın feyziyle anlamış bir adam, o zamandan beri bütün kuvvetiyle nefs-i emmaresiyle mücadele edip, mahviyet etmek ve benliği bırakmak ve tasannu ve riyakârlık yapmamak için, elinden geldiği kadar çalıştığına ona hizmet veya arkadaşlık edenler kat'î bildikleri halde ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zan ve teveccüh-ü nâs ve şahsını medh ü senadan ve kendini manevî makam sahibi olduğunu bilmekten herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçtığını, hem has kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarını reddedip o has kardeşlerinin hatırlarını kırması ve yazdığı cevabî mektublarında onların kendi hakkında medihlerini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kırması ve kendini faziletten mahrum gösterip bütün fazileti Kur'anın tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyla Nur şakirdlerinin şahs-ı manevîsine verip kendini âdi bir hizmetkâr bilmesi kat'î isbat ediyor ki; şahsını beğendirmeğe çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde, onun rızası olmadan bazı dostları uzak bir yerden onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip medhetmek gibi bir makam vermesi ve Kütahya havalisinde tanımadığı bir vaizin bazı sözleriyle ve Kütahya'ya kendim hiçbir mektub göndermediğim halde ve benim imzamı taklid ile ve medar-ı mes'uliyet tevehhüm edilen bir mektub ile ve kimin yazısı bilinmeyen dokunaklı bir kitab Balıkesir'de bulunmasıyla acaba hangi kanunla medar-ı mes'uliyet olur ki, o bîçare ve hasta, çok ihtiyar, garib ve münzevi adamın odasına, büyük bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp taharri memurlarını sokmak, hem evradından ve levhalarından başka bahane bulamamak; acaba dünyada hiçbir kanun, hiçbir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?

Yedincisi: Bu sırada dâhilde o kadar dâhilî-haricî heyecanlı parti cereyanları varken ve bundan tam istifade etmek, yani mahdud birkaç arkadaşına bedel, çok diplomatları kendisine taraftar kazanmak için zemin hazır iken, sırf siyasete karışmamak ve ihlasına zarar vermemek ve hükûmetin nazarını kendine celbetmemek ve dünya ile meşgul olmamak için, bütün arkadaşlarına yazıp ki: "Sakın cereyanlara kapılmayınız, siyasete girmeyiniz, asayişe dokunmayınız!" dediği ve bu iki cereyan bu çekinmesinden ona zarar verdikleri; eskisi evhamından, yenisi "Bize yardım etmiyor." diye ona çok sıkıntı verdikleri halde, ehlidünyanın dünyalarına hiç karışmayıp kendi âhireti ile meşgul olan ve memleketinde ve Nurs Karyesi'nde öz kardeşine yirmiiki sene zarfında bir tek mektub yazmayan ve o vilayetlerdeki dostlarına yirmi senede on mektub yazmayan bir bîçareye, onun âhiret meşguliyetine bu kadar ilişmek, hangi kanun müsaade eder?

Bu vatana ve millete, ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitablarının intişarına ve komünistlerin neşriyatlarına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde, üç mahkeme medar-ı mes'uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan, millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve asayişini temine yirmi seneden beri çalışan ve milletin hakikî noktai istinadı olan âlem-i İslâmın uhuvvetini ve bu millete de dostluğunu iade ve takviyesine tesirli bir surette çabalayan ve Diyanet Riyaseti'nin üleması tenkid niyetiyle Dâhiliye Vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmeyerek tam kıymetini takdir edip "Kıymetdar eser" diye Diyanet kütübhanesine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Musa gibi Nur eczalarını evrak-ı muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermeğe acaba hiçbir kanun, hiçbir vicdan, hiçbir insaf buna müsaade eder mi?

Sekizincisi: Yirmi sene sıkıntılı ve sebebsiz bir nefiyden sonra tam serbestiyet verildiği halde, binler akraba ve ahbabı bulunan doğduğu memleketine gitmeyerek, gurbeti, kimsesizliği tercih ederek.. tâ ki, dünyaya ve hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete temas etmesin. Ve çok sevablı olan câmideki cemaatın hayrını bırakıp odasında yalnız namazını kılıp oturmasını tercih eden, yani halkın hürmetinden çekinmek olan bir halet-i ruhiyeyi taşıyan ve yirmi sene hayatının şehadetiyle yüzbinler Türk kıymetdar zâtların tasdikiyle, bir dindar, müttaki Türk'ü, lâkayd çok Kürdlere tercih eden, hattâ mahkemede Hâfız Ali gibi kuvvetli imanı bulunan Türk kardeşlerini, yüz Kürd'e

değiştirmediğini isbat eden ve hürmet ve ihtiram görmemek için zaruret olmadan halklarla görüşmeyen ve câmiye gitmeyen ve kırk seneden beri bütün kuvvetiyle ve âsârıyla İslâmiyetin uhuvvetine ve müslümanların birbirine muhabbetine çalışan ve şedid düşmanına karşı menfî hareket etmeyen ve hattâ onunla meşgul olmayan, bedduayı dahi etmeyen ve Türk milleti Kur'anın bayraktarı ve sena-i Kur'aniyeye mazhar olduğu için, o milleti çok seven ve hayatını onların içinde geçiren bir adam hakkında, resmî lisanıyla ihanet için propaganda yapmak, dostlarını ürkütmek için: "O Kürd'dür, siz Türksünüz; o Şafiîdir, siz Hanefîsiniz." deyip halkları ürkütüp ondan çekinmeyi ve yirmiiki senede ve iki mahkemede, tarz-ı kıyafeti değiştirmeğe mecbur edilmeyen ve şapkanın yarı askerin başından kalkmasıyla beraber, münzevi bir adama zorla şapka giydirmeğe cebretmesi hangi kanun buna müsaade eder?

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, ²⁷(Haşiye) çok kuvvetlidir. Fakat siyasete temas ettiği için sükût ediyorum.

Onuncusu: Bu da hiçbir kanun müsaade etmediği ve hiçbir maslahat bulunmadığı, yalnız manasız evhamdan bir habbeyi kubbeler yapmaktan ibaret, hiçbir kanuna girmeyen bir taarruzdur. Bu da mesleğimizce bakamadığımız siyasete temas etmemek için sükût ederek, böylece on vecihle kanunsuz muamelelere karşı yalnız "Hasbünallahü ve ni'melvekil" deriz.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, bu yeni taarruzda ve çok geniş ve çok evhamlı taarruz, yüzde bire indi. Dünkü gün dört saat mahkemede ifademi aldılar. Evvelce size gönderdiğim ifadenin aynını ve izahatıyla cevab verdim. Allah İsparta Adliyesi'nden çok razı olsun ki, onların buraya lehimizdeki iş'arı bize çok yardım etti. Yoksa Afyon'daki evham ve burada bazı resmîler gizli düşmanlarımıza da yardımları ile pek çok zahmet çekecektik.

Müsadere ettikleri Kur'anımızı Diyanet Reisi'ne göndermişler. Biz de İstanbul'a gönderdiğimiz iki cüzler ve baştaki cüz ile beraber, bir mektub Diyanet Reisi'ne yazdık. "Bunu fotoğrafla tab'etmeğe çalışmak istiyoruz. Diyanet Reisi'nin tensibi ve muavenetini ümid ediyoruz." diye mektub yazdık.

Bu defa bana mahkemede sordukları pek çok manasız sualler içinde "Ne ile yaşıyorsun?" Dedim ki: "İktisad bereketiyle." Hattâ bir vakit Isparta'da bir Ramazan'da bir ekmek, bir kilo torba yoğurdu, bir kilo pirinç ile yaşayan bir adam, maişeti için dünyaya tenezzül etmez ve hediyeyi de kabul etmeğe mecbur olmaz.

k * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Sizin muvaffakıyetinizi ve sebatınızı ve Yirmidokuzuncu Söz'ün elifler kerametini muhafazasıyla mumlu kâğıtlara yazılmasını ve çalışmanıza fütur gelmemesini ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Dört saat ifademi almakla, pek çok emsalsiz bir sıkıntı çektiğim on saat sonra, âdeta aynı zamanda iki milyon lira zarar veren maarif yangını gösterdi ki; Risale-i Nur belaların def'ine bir vesiledir ki; Nurlara hücum edildi, bela yol buldu geldi.

Sâlisen: Risale-i Nur'un kerameti olarak yangına dair yazılan bir parça, bir haftadan beri size göndermek için bekliyordu. Çünki ziyade evhamlarından postahanelere çok dikkat ettiklerinden posta ile göndermedik. Sizin de mahkemece hakikî vaziyetinizi merak ediyoruz. Kardeşimiz Burhan'ın bir küçük musibeti varmış diye yazıyor, ne imiş? Merak ettik. Cenab-ı Hak def'etsin. Hem Re'fet Bey, hem Abdullah Çavuş'un mektublarından çok memnun oldum. Onlara hususan selâm ediyorum. Umuma selâm.

Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Reisicumhur'a gönderilen istidanın zeylidir ki, mecbur oldum yazmağa.

Bana hücum eden garazkârların en esaslı sebebi; Mustafa Kemal'in dostluğu ve tarafgirliği vesilesiyle beni eziyorlar. Ben de o garazkârlara derim ki: Ölmüş gitmiş ve dünyadan ve hükûmetten alâkası kesilmiş bir adam hakkında otuz sene evvel bir hadîs-i şerifin ihbarıyla, Kur'ana zararlı öyle bir adam çıkacak dediğimi ve sonra Mustafa Kemal o adam olduğunu zaman gösterdi.

Ben de beşyüz seneden beri kahramanlığıyla ve hakperestliğiyle dünyaya meydan okuyan kahraman bir ordunun şerefini ve zaferini, hilaf-ı hakikat olarak M. Kemal'e vermediğim için, garazkâr dostları beni yirmi senedir bahanelerle tazib ediyorlar.

Evet -mahkemede isbat ettiğim gibi- "Şerefler, müsbet hayırlar, maddî-manevî ganîmetler orduya, cemaata verilir, tevzi' edilir; kusurlar, menfî icraatlar başa, reise verilir." diye bir kaide-i hakikatla, kahraman ordunun ve bilfiil asker ve asker başında çalışan cesur zabitlerin zaferleri ve şerefleri Mustafa Kemal'e verilmez. Belki kusurlar, hatalar yalnız ona verilir diye beni onu sevmemekle ittiham edenleri, kahraman orduyu sevmemekle ve şereflerini kırmakla ittiham edip onlara hain-i millet nazarıyla bakıyorum. Bu hakikatı mahkemede isbat ettiğim gibi, onun muannid dostlarına da isbat etmeye hazırım. Ben bu mübarek milletin bahadır ordusunun milyonlar efradı ve zabitlerini severim. Hürmetlerini, haysiyetlerini elimden geldiği kadar muhafaza ediyorum. Benim karşımdaki garazkâr muarızlarım, bir tek adamı sevmek yolunda, milyonlar efrada manen ihanet, belki adavet ediyorlar.

Evet çok emarelerle bildik ki; bana hücum edenleri tahrik eden, Mustafa Kemal'e itirazımdır ve ona dost olmadığımdır. Başka sebebler bahanedir. Bunun için mecbur oldum ki, o muarızlarıma derim: O beni taltif etmek ve bütün vilayat-ı şarkıyeye vaiz-i umumî yapmak için Ankara'ya istedi. Ben oraya gittim. Bu gelen üç madde, beni onun dostluğundan vazgeçirdi. Yirmi sene inzivada azab çektim, dünyalarına karışmadım.

Birinci Madde: Bir hadîs-i şerifin, âhirzamanda an'anat-ı İslâmiyenin zararına çalışacak diye haber verdiği adam, bu olduğunu ef'aliyle göstermesidir. Ben otuzaltı sene evvel o hadîsi tefsir etmiştim. Aynen bu adama manası çıkmış. Mahkemedeki müdafaatımın "Üçüncü Esas"ında izahı var.

İkinci Madde: Bir şeyin vücudu ve tamiri ve hayatı, ona ait bütün erkân ve şeraitin vücuduyla olabilmesi; ve o şeyin ademi ve tahribi ve ölmesi, bir tek şartın bozulmasıyla olduğu bir kaide-i hakikattır. Umumun dillerinde "Tahrib, tamirden çok kolaydır." diye darb-ı mesel olmuştur. Bu kat'î kaideye binaen, meydanda görünen ehemmiyetli kusurlar ve tahribatlar o kumandanın hatasından ve ehemmiyetli

şerefler ve zaferler ise ordunun kahramanlığından geldiğinden; o fenalıkları ona, o iyilikleri orduya vermek lâzım gelirken, bütün bütün aksine olarak cemaatın hayrını baştaki bir ferde ve o ferdin şerrini cemaata vermek dehşetli bir haksızlık olmasıdır.

Üçüncü Madde: Cemaatın hayrını ve ordunun zaferini başa vermek ve o başın kusurunu cemaata isnad etmek ise, binler hayırları bir tek hayra indirmek ve bir tek kusuru binler kusur yapmaktır. Çünki nasıl bir tabur bir dehşetli düşmanı öldürse, herbir neferi bir gazilik rütbesini alır ve yalnız binbaşısına verilse, binden bire iner, bir tek gazi olur. O binbaşının hatasıyla zalimane bir katil yapılsa ve ona verilmeyip tabura verilse, o bir tek katil bin cinayet hükmüne geçerek bin neferi mes'ul eder ve cezaya çarpar. Aynen öyle de: Meydandaki görünen ehemmiyetli kusurlar onları işleyen ölmüş adama verilmezse, beşyüz belki bin seneden beri gaziliğini ve hakperestliğini dünyaya gösteren ve ferman-ı şerefini ve Kur'an bayraktarlığını kılınçlarıyla ve kanlarıyla imzalayan bir orduya havalesiyle, o kusurlar binler derece ve erkânları adedince ziyadeleşir, o ordunun pek parlak mazisini dehşetli karartır ve bu asrın ordusunu, geçen asırların aynı orduları önünde mahcub ve mes'ul eder. Ve mevcud şerefler, zaferler tek adama verilse binler derece küçülür, erkân ve efrad adedince gazilik ve hayırlar bir tek hükmüne geçer söner, daha kusurlara karşı keffaret-üz zünub olmaz. İşte bu sebebler içindir ki; ben onun dostluğunu bırakıp, onun yerinde, ehemmiyetli bir zamanda içinde bulunduğum ve tesirli hizmet ettiğim o ordunun dostluğunu aldım ve binler derece daha ehemmiyetli şerefini muhafazaya Risale-i Nur ile çalıştım.

> Emirdağı'nda Said Nursî

* * *

Yirmi senede kaç vilayetin zabıtaları kıyafetime ilişmedi. Yalnız yirmibeş sene evvel Ankara Valisi Nevzad Bey, cebren kıyafetime ilişmek istedi; hem muvaffak olamadı, hem kendi kendini intihar etmekle tokadını yedi. Hem Afyon Valisinin büyük bir memuru, cebren kıyafetime emir vermesine mukabil, Emirdağı'nın küçük bir adliye memuru ona mukabele edip "Kanun haricinde hiçbir şey yapamayız." demiş, kanunperestliğini göstermiş. Hem buranın kaymakamı evham etmeyip bana zulmetmediği için, o vicdanlı zâtın tebdiline çalıştılar.

Hem câmiye, cumaya gitmeye beni men'eden merdümgirizlik hastalığı ile beraber, maddî birkaç hastalığa binaen, bir hafta rapor verip beni ifademi almaya sevketmemek için doktorluk kanunu ile amel ettiğime binaen, tâ Afyon'dan iki doktor gönderip onun raporunu bozmak, onu da mahkemeye vermek derecesinde keyfî kanunlara maruz olmuşuz.

* * *

[Adliyenin şahs-ı manevîsine ve dâhiliye vekiline bera-yı malûmat takdim edilen ve Emirdağı'ndaki istintakta verdiğim ifadenin haşiye ve lâhikasıdır.]

Bu yirmibeş seneden beri hiçbir gazeteyi okumayıp, dinlemediğim halde; dünkü gün bana hizmet eden bir adam, gazetenin bir parçasını bana okudu. İçinde, Ankara maarif dairesi (iki milyon zararla), hem yine Ankara'da otomobil garajı binası, aynı vakitte İzmir'de ehemmiyetli fabrika, hem aynı vakitte Adana'da büyük bir binanın tamamen yandığını işittiğim vakit, pek çok teessür ve yazıklarla bu fakir millete acımakla, aynı zamanda bütün ömrümde çekmediğim bir sıkıntı içinde, hiçbir mahkemede benim gibi ihtiyar ve hasta halimde dört buçuk saat mütemadiyen ifademi sual-cevaba mecbur olduğum bir zamanda, eğer bura adliyesinin insaniyeti ve bir derece şefkati olmasaydı, kat'iyyen dayanamadığım gibi, kat'î karar vermiştim ki, sert bir sözle bu soğukta, bu hastalığımda hapse girmeyi gözüme almıştım. Hattâ bana hizmet edenin birini odamda yatırmak, birisini de birine bir tokat vurup benim hizmetim için hapse, yanıma gelmek için karar vermiştik. Fakat bura adliyesinin insaniyeti ve inayet-i İlahiye bana sabır verdi, tahammül ettim.

Bu acib vaziyetim ve asılsız evhamın sebebini merak ettim. Gençlik Rehberi'nin resmen tab'edilmesi ve intişarı, pek çok mektebleri tenvir etmiş; hattâ Ankara dârülfünunundaki ve İstanbul dârülfünunundaki kıymetdar gençlerin Risale-i Nur'un esasatını, bu vatan milletinin saadetine bir vesile olduğunu bilmeleri ve pek çok muallimler, hamiyet-i milliye ve vataniye ve haysiyet-i ilmiye cihetiyle Risale-i Nur'a kemal-i iştiyak ile alâkadar olmaları, maarif dairesinin nazar-ı dikkatini celbetmiş, Nurlara karşı bir derece beğenmemek tarzında bir ilişmek istemişler. Hattâ burada "Gençleri elde ediyor. Matbu' Gençlik Rehberi ile mekteb talebelerinin nazarlarını dine çeviriyor." diye ihbar edilmiş. Bunun üzerine hem bana, hem ekser Risale-i Nur şakirdlerine

bazı vilayetlerde ilişilmiş. Halbuki ben, medreseden çıktığım için hocalardan istimdad etmek lâzımken, bütün kuvvetimle maarif dairesine ve mekteblilere itimad edip onlara dayanmak istiyordum. Çünki Nur dairesine girenlerin çoğu mekteblilerdir, hocalar azdır; çoğu çekindiği halde, mektebliler, kemal-i takdirle Nurlara sahib çıktığından, kalbimden derdim: İnşâallah maarif dairesi, Nur şakirdlerini himaye edecek. Ve yardımları beklerken, birden bize bu yeni taarruzun sebebi; matbu' Gençlik Rehberi'nin âhirinde "Nur şakirdleri, hükûmetin müsaadesine binaen, mümkün olduğu kadar Nur dershaneleri açılmak münasibdir." diye bizim gizli düşmanlarımız maarif dairesini aleyhimize çevirmeğe çalışması bir vesile oldu.

Şimdiye kadar o düşmanlarımız, desiselerle kaç defa adliye cihetiyle bizi perişan etmek istediler, muvaffak olamadılar, bir şey de çıkaramadılar. Sonra mutaassıb ve enaniyetli ve resmî makamlardaki hocaları aleyhimize sevketmeye çalıştılar, onda da bir şeye muvaffak olamadılar. Şimdi en ziyade bana yardıma güvendiğimiz maarif dairesini aleyhimize istimal etmekle, bu hükûmetin bazı memurlarını üç mahkemede kat'î beraet kazandığımız cem'iyetçilik ve tarîkatçılık bahanesiyle geniş bir dairede bîçare masum Nur şakirdlerine ve beni Risale-i Nur'un mütalaasından mahrum etmeye çalıştıkları bir zamanda ve benim acınacak dört buçuk saat istintakımın aynı vaktınde maarif dairesinin sebebsiz yanması ve söndürülmesine hiçbir imkân bulunmaması ve tamamen yanması, tesadüfe benzemiyor, bir eser-i hiddet görünüyor.

O ifademin âhirinde ve aynı zamanda demiştim ki: Beni bu gurbette, yalnızlıkta kitablarımın mütalaasından mahrum etmeyiniz. Yoksa hem bana, hem bu vatana yazık olur. ²⁸(Haşiye) Belki zemin, yine zelzele ile hiddet eder dediğimden üç dakika sonra üç sâniye devam eden zelzele ve o fıkrayı mahkemede tekrar ettiğim aynı zamanda -ya gece veya gündüzde- zemin ateşle maarif dairesine saldırması ve mahkemece dört defa isbat edilen çok defa zelzelenin Risale-i Nur'a ve şakirdlerine taarruzun aynı zamanında gelmesi, elbette bunda tesadüf olamaz. Demek bu vatanın ve milletin ve asayişin büyük bir temel taşı olan Risale-i Nur'un hakikatlarıdır ki; böyle vukuatlı tokatlarla bu milletin nazar-ı dikkatini Kur'anın hakikî ve

hakikatlı ve kuvvetli bir tefsiri olan Risale-i Nur'a çeviriyor; milleti ona teşvik edip muarızlarına şefkat tokadı vuruyor.

Şimdi nasıl sadaka belayı def'ediyor, öyle de: Risale-i Nur, bu memlekette belanın def'ine vesile olduğu çok hâdiselerle tahakkuk etmiş. Bu defa da Risale-i Nur'a hücum edildiğinin aynı zamanda bu yangın belasının gelmesi, Risale-i Nur belanın def'ine vesile olduğunu isbat ediyor.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Nasılki Eğirdir'de Asâ-yı Musa'yı müsadere eden ve mahkemeye veren adam kendisi iki sene hapis cezasıyla tokat yedi ve Hüsrev'e hiddetle bir ay ceza veren hâkimin istifaya mecbur olmasıyla ve refikasının oradan müfarakatıyla bir nevi tokat yemesi gibi, aynen burada dahi size leffen gönderdiğimiz puslada yazılan tokatlar kat'î gösteriyorlar ki; biz, bir himayet ve inayet altındayız. Bize ilişenler âhirette şiddetli tokatlar yiyecekleri gibi, dünyada dahi bir kısmı çabuk çarpılır. Hem bu defa, bize hücumların aynı zamanında kış çok hiddet etti, şiddetli soğuk ve firtina ile havanın kızdığını gösterdiği gibi; hücumları durmasıyla ve Nurcuların ferahlanmasıyla bu zemherir günleri nevruz günleri gibi gülmeye başladı. O tebessüm, devamla manevî bir müjde ve teselli veriyor kanaatındayız. Bu defa puslada yazıldığı gibi, hiçbir şeytanın da kimseyi kandıramadığı acib ve maskaraca bir iftira etmekle teveccüh-ü ammeyi hakkımızda kırmaya çalışan resmî polisler, aynı zamanda tokatlarını yemesiyle gösteriyor ki; bize hücum edenler, iftiradan başka hiç çare bulamıyorlar, başka çareleri kalmamış. Hem biz de çok dikkat ve ihtiyat etmeye, böyle şayialara ehemmiyet vermemeye mecbur oluyoruz.

* * *

EMİRDAĞ LÂHİKASI - 2

Müellifi Bedîüzzaman Said Nursî

[Emirdağ Lâhikası-I ile bu Emirdağ Lâhikası-II arasında Nur Müellifi Üstadımız Hazretleri bazı talebeleriyle Afyon hapsine sevk ile, orada muhakeme edilmiş ve Afyon hapsinde kaldığı yirmi ay zarfında yazdıkları mektub ve müdafaaları Şualar'da ve kısmen Tarihçe-i Hayat'ta neşredilmiştir.]

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bayram tebrikiyle beraber herbirinizi derecesine göre birer Said ve birer vârisim ve benim yerimde Nurların birer bekçi muhafızı olarak, manevî bir hatıraya binaen kabul ettiğimi haber verdiğim gibi şimdi de size beyan ediyorum. Madem haddimden çok ziyade hüsn-ü zannınızla bana ulûm-u imaniye ve hizmet-i Kur'aniyede bir üstadlık vermişsiniz. Ben de herbirinize derecesine nisbeten eski zaman üstadlarının icazet almaya lâyık olan talebelerine icazet-i ilmiyeyi verdikleri misillü icazet veriyorum. Ve bütün kanaatımla ve ruh u canımla sizi tebrik ediyorum. İnşâallah şimdiye kadar sadakat ve ihlas dairesinde fevkalâde neşr-i envâr ettiğiniz gibi daha parlak devam edip bu âciz, zaîf, mütekaid Said bedeline binler muktedir, kuvvetli, vazifeperver Said'ler olursunuz.

Said Nursî

* * *

Afyon hapsinden sonra Emirdağı'nda yazılan mektublar

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Herhalde biriniz benim bedelime Diyanet Riyaseti'ne gitsin, benim selâm ve hürmetlerimle Ahmed Hamdi Efendi'ye desin ki:

Zâtınız iki sene evvel Nur'un Külliyatından bir takım istemiştiniz. Ben de hazırlattırdım. Fakat birden hapse soktular; tashih edemedim, gönderemedim. Şimdi onların tashihiyle meşgulüm. Fakat tesemmüm hastalığıyla ziyade perişaniyetimden çabuk bitiremiyeceğim. Bitirdikten sonra, inşâallah takdim edilecektir. "Hediye almayan elbette hediye veremez." kaidesine binaen, bu ziyade kıymetdar manevî tefsir-i Kur'an, bu memleket-i İslâmiyenin âlimler reisi olan zâtı âlînize Nurların serbestiyetine mümkün olduğu derecede çalışmanıza ve nümune için üç cüz'ü size evvelce gösterdiğimiz Kur'anımızın basılmasına himmet ve sa'y etmenize bir kudsî ücrettir.

Kat'iyyen size beyan ediyorum ki: Mes'elemizde hiçbir tarihte ilmihakikate ve hakaik-i imaniyeye karşı bu derece garazkârane, gaddarane tecavüz olmamış. Sizin daire-i ilmiyeniz ve riyasetiniz, her şeyden evvel bu vazife-i diniye ve ilmiyeyi yapmanızı iktiza ediyor. Ben bu son zehirlendiğim zamanda öleceğimi düşündükçe, "Benim bedelime Ahmed Hamdi Nurlara sahib çıkacak." diye kalbim ferahlanıyordu, teselli buluyordum. Size mahkeme müdafaatımızdan bazı parçalar evvelce dairenize gönderdiğimiz halde; şimdi tamam, mükemmel ve ayn-ı hakikat bir nüsha müdafaatımı da size gönderiyorum. Ona göre sizin delaletinizle Nurların serbestiyetine çalışacak zâtlara bir me'haz olarak göstermek niyetiyle gönderdik.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا Aziz, sıddık kardeşlerim Safranbolu, Eflani havalisi Nur şakirdleri! Sizlere, gönderdiğiniz Nur eczalarının hediyesine bin bârekâllah, mâşâallah deriz. Cenab-ı Hak sizleri iki cihanda mes'ud eylesin, âmîn.

Nur'un mübarek fedakâr şakirdlerinin herbiri bir kısım risaleleri güzelce yazıp, bu sırada bana hediye etmeleri ve bir kısım tatlı teberrük ile beraber, şiddetli hastalığım ve sıkıntılarım içinde garib bir tarzda bana gelmesi, eskiden beri mukabelesiz hediyeyi kabul etmemek kaidem iken, o kaidenin aksine olarak kemal-i sevinç ve memnuniyetle kabul ettiğime sebeb, üç manidar ve garib hâdiselerdir:

Birincisi: Bir kısım paramla aldığım bana mahsus makine mahsulü onbir mecmua ve elmas kalemli Nur'un kıymetdar üç şakirdinin yazdıkları tam bir takım Risale-i Nur'u Diyanet Riyaseti'nin beş-altı defa musırrane istemesi üzerine hazırladığım aynı zamanda ve bir derece yabanî kalan müftüler ve hocalara bir manevî hediye ve müşevvik olarak göndermek teşebbüsü zamanında böyle çok ehemmiyetli bu vazifeyi yerine getirmek için Hüsrev'i buraya istiyordum. Halbuki vaziyetim müşkil bir halde, çok merak ediyordum. Birden küçük bir Hüsrev olan kahraman Sungur aynı vakitte geldi. Beni çok endişe ve telaşlardan ve masraflardan kurtardığı gibi; bu vazife, iki sene mütemadiyen yanımda hizmeti kadar kıymetdar olduğu için, kat'î kanaatım geldi ki, bu da Nur'un neşrindeki muvaffakıyetin bir kerametidir.

İkinci hâdise: Ben kendime ait nüshalarımı Diyanet Riyaseti'ne gönderdiğim aynı zamanda, aynen mizanla ziyade-noksan olmayarak tartılsa aynen o kadar Nur'un Safranbolu, Eflani havalisindeki Nur'un küçük kahramanları gönderdikleri mübarek hediyeleri lisan-ı hal ile bana dediler: "Merak etmeyiniz, biz zayiat yerine geldik. O zayiatın yerini doldurduk." Ben de ruh u canla kabul ettim ve gönderenleri tebrik ettim; daha teberrükleri bana dokunmadı.

Üçüncü hâdise: O mübarek hediyeler odama geldiği zamandan on dakika evvel, serçe kuşuna benzer bir kuş yatağımın ayağı altında gördüm. Halbuki pencereler ve kapı kapalı; hiçbir delik yok ki, o kuş girebilsin. Baktım benden kaçmıyor. Bir parça ekmek verdim, yemedi. Kalben dedim: "Üç-dört sene evvel aynı burada kuşların müjde vermesi gibi, bu da müjde veriyor." Hakikaten aynı zamanda o mübarek nurlu hediye geldiği gibi, üç senedir haber almadığım müftü kardeşim Abdülmecid'den güzel bir mektub aldım. Bana hizmet eden

Halil geldi. "Bu kuşa bak, bu da eski kuşlar gibi bir müjdecidir." dedim. Sonra pencereyi açtık, gitsin; gitmiyordu. Yukarıda beş-altı defa uçtu, gitmedi. Sonra Sungur da geldi: "İşte sen de gör." dedik, o da gördü. Yarım saat sonra nasıl görülmesi hârika oldu, bulunmaması da hârika oldu. Pencereden çıkmadan Halil ile aradık, bulamadık; kayboldu. Hattâ bu manevî hediyenin gelmesi ve Hüsrev yerinde Sungur imdada yetişmesi, ehemmiyetini göstermeğe bir kat'î hâdise budur ki: Sungur gelmeden iki gün evvel -demek o evden çıktığı gün- Halil rü'yada görüyor ki: Sungur, Mustafa Osman ile buraya gelmişler; büyük bir hâdise ve şaşaalı bir merasim yapılmış. Benden "Tabiri nedir?" diye sordu. Ben de merak ettim: "Sen ne için bu rü'yayı bana söyledin? Acaba onların başına bir zarar mı gelmiş?" diye bir gece sabaha kadar endişe ile müteessirdim. O rü'ya-yı sadıka az bir tabir ile çıktı.

* * *

Sungur Ankara'da iken Üstadımıza yazdığı mektubun suretidir.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اللَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Çok aziz, çok mübarek, çok müşfik, çok sevgili Üstadımız Efendimiz Hazretleri!

Mübarek, makbul, kıymetli mektubunuzu Diyanet Riyaseti Başkanı Ahmed Hamdi Efendi'ye teslim ettik. Sevinçler içinde mübarek mecmua ve Nurları kendi hususî kütübhanesine koydu. "İnşâallah bunları kendi öz ve has kardeşlerime okumak için vereceğim ve bu suretle tedricî tedricî neşrine çalışacağız." dedi.

Çok sevgili Üstadım Efendim! Mübarek mektubunuzdaki emirlerinizi yapacağını söyledi. "Fakat şimdi hemen birden bire bunların neşri olmaz. Ben bu eserleri has kardeşlerime okutturup, meraklılara göre ileride neşrederiz. İnşâallah tam ve parlak şekilde ileride neşrine çalışacağını" söyledi.

Sungur

* * *

Yirmidokuzuncu Mektub'un İkinci Makamı'nın en baş sahifesindeki sual ve cevabdan sonra şu nükte yazılacak:

"Bu risalenin sebeb-i te'lifi: Kur'anın tercümesini Kur'an yerinde câmilerde okutmak olan dehşetli sû'-i kasdına karşı bir nevi mukabeledir. Ziyade tafsilât ve lüzumsuz bahisler girmiş. Fakat o mücahidane ve heyecanlı mukabelede kıymetdar bir gaybî anahtarı hissedip meczubane araştırmak içinde lüzumsuz tafsilât ve zaîf ve pek ince emareler dahi girmiş.

Kalbime geldi ki: Yirmidokuzuncu Mektub'un gayet ehemmiyetli ve lüzumlu ve parlak ve îcazlı olan Birinci Makamı, bu İkinci Makamın bütün kusuratını ve israfatını afvettirir."

Ben de kemal-i sürurla şükrettim, o kusurları unuttum.

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Muhterem Ahmed Hamdi Efendi Hazretleri!

Bir hâdise-i ruhiyemi size beyan ediyorum: Çok zaman evvel zâtınız ve sizin mesleğinizdeki hocaların zarurete binaen ruhsata tâbi' ve azimet-i şer'iyeyi bırakan fikirler, benim fikrime muvafık gelmiyordu. Ben hem onlara, hem sana hiddet ederdim. "Neden azimeti terkedip ruhsata tâbi' oluyorlar?" diye Risale-i Nur'u doğrudan doğruya sizlere göndermezdim. Fakat üç-dört sene evvel yine şiddetli, kalbime sizi tenkidkârane bir teessüf geldi. Birden ihtar edildi ki:

"Bu senin eski medrese arkadaşların olan başta Ahmed Hamdi gibi zâtlar, dehşetli ve şiddetli bir tahribata karşı "ehven-üş şer" düsturuyla mümkün olduğu kadar bir derece bir kısım vazife-i ilmiyeyi, muhafazasına mukaddesatın sarfedip, tehlikeyi dörtten indirmeleri, onların mecburiyetle bazı noksanlarına ve kusurlarına inşâallah keffaret olur." diye kalbime şiddetli ihtar edildi. Ben dahi sizleri ve sizin gibilerini, o vakitten beri yine eski medrese kardeşlerim ve ders arkadaşlarım diye hakikî uhuvvet nazarıyla bakmağa başladım. Onun için benim bu şiddetli tesemmüm hastalığım vefatımla neticelenmesi düşüncesiyle, sizi Nurlara benim bedelime hakikî sahib ve hâmi ve muhafız olacağınızı düşünerek, üç sene evvel mükemmel bir takım Risale-i Nur'u size vermek niyet etmiştim. Fakat şimdi hem mükemmel değil, hem tamamı değil, fakat ekseriyet-i mutlaka eczaları Nur şakirdlerinden gayet mühim üç zâtın on-onbeş sene evvel yazdıkları bir takımı sizin için, hastalığım içinde bir derece tashih ettim. Bu üç zâtın kaleminin benim yanımda on takım kadar kıymeti var. Senden başka bu takımı kimseye vermeyecektim. Buna mukabil onun manevî fiatı da üç şeydir:

Birincisi: Siz mümkün olduğu kadar Diyanet Riyaseti'nin şubelerine vermek için; mümkünse eski huruf, değilse yeni harf ile ve has arkadaşlarımdan tashihe yardım için birisi başta bulunmak şartıyla, memleketteki Diyanet Riyaseti'nin şubelerine yirmi-otuz tane teksir edilmektir. Çünki haricî dinsizlik cereyanına karşı böyle eserleri neşretmek, Diyanet Riyaseti'nin vazifesidir.

İkincisi: Madem Nur Risaleleri medrese malıdır. Siz de medreselerin hem esası, hem başları, hem şakirdlerisiniz; onlar sizin hakikî malınızdır. Münasib görmediğiniz risaleyi şimdilik neşrini geri bırakırsınız.

Üçüncüsü: Tevafuklu Kur'anımız mümkünse fotoğraf matbaasıyla tab'edilsin ki, tevafuktaki lem'a-i i'caziye görünsün. Hem baştaki Türkçe tarifatı ise; o, Kur'an ile beraber tab'edilmesin, belki ayrıca bir küçük risalecik olarak ya Türkçe veya Arabîye güzelce çevirip öylece tab'edilsin.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Gayet kıymetli, fedakâr Nur kahramanı ağabeyimiz Hüsrev Efendi! Şimdi beş defadır Diyanet Reisi Nur'dan bir takımı musırrane istedi. Üstad da şiddetli hastalığı içinde tashih edip -şimdilik bitmek üzeredir-Diyanet Reisi'nden onun manevî fiatı olarak üç madde istemiş: Birisi: Sizin hârika yazdığınız mu'cizeli Kur'anı fotoğrafla tab'etmek. Bu maddeyi kabul etmiş; yalnız "Başındaki Türkçe tarifatı müstakil kalsa, ayrı tab'edilse münasibdir." demiş. İşte Üstadımız ona yazdığı mektubu bera-yı malûmat leffen size gönderiyoruz. Üstadımız diyor ki: "Hem bir takım Risale-i Nur'u, hem makine ile çıkan mecmuaları ona göndermek ve Hüsrev gibi bu işde en ziyade alâkadar bir kardeşimizin eliyle teslim etmek cihetini mesveretinize havale ediyor." Siz de tam bir mesveretle sizin bu mes'elede oraya gitmenizin vücudca sıhhatiniz müsaidse ve fikrinize de muvafik ise, muayyen bir vakitte acele oraya gidersiniz ve adresinizi bildirirsiniz. Biz de takımı ve mecmuaları size Ankara'ya elinize yetiştireceğiz. Hattâ siz isterseniz kendi hesabınıza, onları müftüler neşretmek niyetiyle Diyanet Reisi'ne verirsiniz.

> Hizmetinde bulunan Halil, Sadık, İbrahim

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Hem Medreset-üz Zehra şakirdlerini, hususan Mübarekler Heyetini ve Isparta Vilayetini merhum Hâfız Mustafa'nın vefatıyla ta'ziye ile Hâfız Mustafa'yı tam vazifesini yapmasıyla yirmi senede ikinci bir Hâfiz Ali olarak yirmi seneden beri usanmadan, sarsılmadan Nurların neşrine çalışmasını, bütün ruh u canımızla tebrik, hem onu, hem Isparta Vilayetini, hem Medreset-üz Zehra'yı tebrik ediyoruz. Hakikaten bu merhum kahraman kardeşimiz aynen Hâfiz Ali gibi vazifesini bitirdi; âlem-i nura ve berzaha Hâfiz Ali ve Hasan Feyzi gibi kardeşlerinin yanına gitti. Cenab-ı Hak Risale-i Nur'un hurufatı adedince onun defter-i hasenatına hayırlar yazsın ve ruhuna rahmet eylesin, âmîn!

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Size, şahsıma ait birkaç mes'eleyi beyan etmek kalbime ihtar edildi. Evvelâ: Bazı has kardeşlerim şahsıma hizmette dikkatsizlik ettiklerinden, onların bana karşı acımasını noksan gördüğümden bazan hiddet ve tekdir ettiğim vakit kalbime geldi ki: O bîçareler ziyade hüsn-ü zanla tahmin ediyorlar ki, "Üstadımız istese belki bazı ruhanîler, cinnîler de hizmet edecekler, belki ediyorlar. Hizmet-i Nuriyede inayetin aşikâre cilvesi gösteriyor ki, onun şahsının perişaniyetine meydan verilmiyor ve şefkatimize muhtaç değil." diye hizmette bazı kusurları oluyor. Hattâ bugün de birisi araba getirecekti; dikkatsizlik yüzünden ben yayan çıktım. Bir saatte on saat kadar zahmet çektim. Ben de birkaç gün evvel böyle kusuru yapanlara demiştim, tekrar edeceğim, siz de dinleyiniz:

Nasılki Risale-i Nur'u ve hizmet-i imaniyeyi, dünyevî rütbelerine ve şahsım için uhrevî makamlarına âlet yapmaktan sırr-ı ihlas şiddetle beni men'ettiği gibi; öyle de kendi şahsımın istirahatına ve dünyevî hayatımın güzelce, zahmetsiz geçmesine, o hizmet-i kudsiyeyi âlet yapmaktan cidden çekiniyorum. Çünki uhrevî hasenatın bâki meyvelerini fâni hayatta cüz'î bir zevk için sarfetmek, sırr-ı ihlasa muhalif olmasından kat'iyyen haber veriyorum ki: Târik-üd dünya ehl-i riyazetin arzu ve kabul ettikleri ruhanî, cinnî hüddamlar bana her gün hem aç olduğum zamanda ve yaralı olduğum vakitte en güzel ilâç getirseler, hakikî ihlas için kabul etmemeğe kendimi mecbur biliyorum. Hattâ berzahtaki evliyadan bir kısmı temessül edip bana helva baklavaları hizmet-i imaniyeye hürmeten verseler, yine onların elini öpüp kabul etmemek ve uhrevî, bâki meyvelerini dünyada fâni bir surette yememek için nefsim de kalbim gibi kabul etmemeğe rıza

gösteriyor. Fakat kasd ve niyetimiz olmadan inayet cihetinde gelen bereket gibi ikramat-ı Rahmaniye, hizmetin makbuliyetine bir alâmet olduğundan, nefs-i emmare karışmamak şartıyla ruhumla kabul ederim. Her ne ise.. bu mes'ele bu kadar kâfi.

Sâniyen: Eski Harb-i Umumî'de Pasinler Cephesinde şehid merhum Molla Habib'le beraber Rusya'ya hücum niyetiyle gidiyorduk. Onların topçuları bir-iki dakika fasıla ile bize üç top güllesi atıyordu. Üç gülle tam başımızın iki metre üstünden geçip, arkada dere içine saklanan askerimiz görünmedikleri halde geri kaçtılar. Tecrübe için dedim: "Molla Habib ne dersin, ben bu gâvurun güllesine gizlenmeyeceğim." O da dedi: "Ben de senin arkandan çekilmeyeceğim." İkinci top güllesi pek yakınımızda düştü. Hıfz-ı İlahî bizi muhafaza ettiğine kanaatle Molla Habib'e dedim:

"Haydi ileri! Gâvurun top güllesi bizi öldüremez. Geri çekilmeye tenezzül etmeyeceğiz." dedim.

Hem Bitlis muhasarasında ve avcı hattında Rus'un üç güllesi öldürecek yerime isabet etti. Biri de şalvarımı delip iki ayağımın arasından geçip o tehlikeli vaziyette sipere oturmaya tenezzül etmemek bir halet-i ruhiye taşıdığımdan, arkadan Kumandan Kel Ali, Vali Memduh Bey işittiler. "Aman çekilsin veya sipere otursun!" dedikleri halde; "Bu gâvurun gülleleri bizi öldürmeyecek." dediğim ve hiçbir ihtiyat ve tedbire ehemmiyet vermeyerek o gençlik zamanında o zevkli hayatımın muhafazasına çalışmadığım halde; şimdi seksen yaşına girdiğim halde gayet derecede bir ihtiyat ve hayatımı muhafaza, hattâ vesvese derecesinde tehlikelerden çekinmek haleti acib bir tezad göründüğünden, elbette o gençlik hayatını pervasızca feda etmek, bir-iki sene ihtiyarlık ve zevksiz hayatını bu derece muhafaza etmek büyük bir hikmet içindir. Ve iki-üç kudsî maksad içinde vardır:

Birincisi: Gizli, gayr-ı resmî ve bir kısım resmî, insafsız düşmanlarımızın desiseleriyle Nur şakirdlerinin bedeline bütün hücumları benim şahsıma ve benimle meşgul olmasına ve bilmeyerek ehemmiyeti benden bilmekle Nur şakirdlerinin bir derece desiselerden ve hücumlardan kurtulmalarına bu ihtiyar ve perişan hayatım vesile olduğundan, Eski Said'in on gençlik hayatı kadar kardeşlerimin hatırı için şimdilik ona muvakkaten ehemmiyet veriyorum. Eğer ben ortadan

çekilsem; bana verdiği zahmet, ruhumdan ziyade sevdiğim has kardeşlerime verilecekti. O halde bir zahmet, yüz aded zahmet olurdu.

İkincisi: Gerçi has kardeşlerim herbirisi mükemmel bir Said hükmünde Nur'a sahibdirler. Fakat ihlastan sonra en büyük kuvvetimiz tesanüdde bulunduğundan ve meşreblerin ihtilafıyla -hapiste olduğu gibi- bir derece tesanüd kuvveti sarsılmasıyla, hizmet-i Nuriyeye büyük bir zarar gelmesi ihtimaline binaen; bu bîçare ihtiyar hasta hayatım, tâ Lem'alar, Sözler mecmuası da çıkıncaya kadar ve korkaklık ve kıskançlık damarıyla hocaları Nurlardan ürkütmek belası def' oluncaya kadar ve tesanüd tam muhkemleşinceye kadar, o hayatımı muhafazaya bir mecburiyet hissediyorum. Çünki uzun imtihanlarda mahkemeler, düşmanlarım; benim gizli ve mevcud kusurlarımı göremediklerinden, hıfz-ı İlahî ile bütün bütün çürütemediklerinden, Risale-i Nur'a galebe edemiyorlar. Fakat hayat-ı içtimaiyede çok tecrübelerle mahiyeti bilinmeyen, benim vârislerim genç Said'lerin bir kısmını Nur'un zararına iftiralarla çürütebilirler diye o telastan bu ehemmiyetsiz hayatımı ehemmiyetle muhafazaya çalışıyorum. Hattâ yanımda bir rovelver varken, ikinci bir kuvvetli rovelver daha tedarik etmeye lüzum gördüm. Düşmanların zehirleri kardeşlerimin duasıyla kırıldıkları gibi, sair sû'-i kasdları dahi inşâallah akîm kalacaktır.

Ezcümle: İki saat Kamer tamamıyla tutulduğu aynı gecede, gizli düşmanlarım Ankara'dan bizden Nur mecmuaları istemeleri üzerine buraya gelen iki adam, birden otuzaltı mecmua gönderdiğimizin aynı ikinci gününde tahminlerince daha gönderilmemiş diye hem o kitablar nerede olduğunu bilmek ve Afyon'daki resmî ve makam sahibi bir-iki masona haber vermek ve taharri ettirmek ve kilitli olan iki odamda yemek ve içmek kaplarıma zehir atmak için, fevkalâde bir tarzda dama çıkmışlar ve iki odanın herbirinin bir penceresini kırmadan acib bir tarzda açıp içeriye girmişler. Benim yattığım oda ise arkasından sürgülü olmasından bana sû'-i kasd edememişler. Hıfz-ı İlahî ve inayeti Rabbaniye onların eline bir uç vermedi.

Ben daha lüzumlu şeyler yazacaktım. Fakat rahatsızlık "Yeter!" dedi. Her vakit ihtiyat, ihlas, tesanüd, sebat, sarsılmamak ve vazifemizi yapmak ve vazife-i İlahiyeye karışmamak, "sırran tenevverat" düsturuna göre hareket etmek ve telaş ve me'yus olmamak lâzım ve

elzemdir. Hem tekrar derim: Nur şakirdleri gibi pek az zahmetle pek çok kıymetdar hizmet ve pek çok manevî kazanç elde edenler tarihlerde görülmüyor. Ağır şerait altında bazan bir saat nöbet bir sene ibadet hükmüne geçtiği misillü, inşâallah Nurcuların hizmet-i imaniye ve Kur'aniyedeki saatları yüzer saat hükmünde hayırlar kazandırır.

Umum kardeşlere ve hemşirelere selâm ve iki cihanda selâmetlerine dua eden ve dualarını isteyen kardeşiniz

* * *

...Hakikî fedakâr Zübeyr, en lüzumlu ve hizmete şiddet-i ihtiyacım zamanında buraya imdadıma geldi. Yoksa İsparta'dan o sistemde birisini isteyecektim...

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Leyle-i Mi'racınızı tebrik ve içinde ettiğiniz duaların makbuliyetini rahmet-i İlahiyeden niyaz ederiz. Ve bu havalide Mi'rac gecesinden bir gün evvel ve bir gün sonra müstesna bir surette rahmetin yağması işarettir ki, bu vatanda bir umumî rahmet tecelli edecek, inşâallah.

Sâniyen: Van'daki eski talebelerimle ziyade alâkadar ve merak ettiğim ve bugünlerde Kastamonu'nun Süleyman Rüşdü'sü olan Çaycı Emin, Van'da bulunup o eski mübarek talebelerimin ellerine Nurların yetişmesine çalışması ve o mübarek eski kardeşlerimin hayatta olduklarını bilmediğim ve merak ettiğim ki beraber onların hayatta ve Nurlara müştak olduklarını mektubla haber vermesi, beni çok ziyade memnun eyledi. Ve çok ferahlı bir hüzün ve hazîn bir eski hatıra-i sürur verdi. Ben buradan oraya muhabere edemediğim için, benim bedelime Safranbolu kahramanları muhabere etse iyi olur.

Sâlisen: Otuz seneden beri siyaseti bırakıp havadislerini merak etmediğim halde, mu'cizatlı Kur'anımızı iki buçuk sene müsadere edip bize vermemekle beraber dünyada emsali vuku' bulmamış bir tarzda Afyon Mahkemesi bizi tazib ve kitablarımızın neşrine mani' olmak cihetiyle ziyade beni incitti. Ben de beş-on günde iki-üç defa siyaset dünyasına baktım. Acib bir hal gördüm. Müdafaatımda dediğim gibi, istibdad-ı mutlak ve rüşvet-i mutlaka ile hareket eden bir cereyan-ı zındıka masonluk, komünistlik hesabına bizi böyle işkencelerle ezmeğe çalışmış. Şimdi o kuvveti kıracak başka bir cereyan bu vatanda

tezahüre başladığını gördüm. Fazla bakmak mesleğimce iznim olmadığından daha bakmadım.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Hasta kardeşiniz Said Nursî

* * *

Celal Bayar Reis-i Cumhur

Zâtınızı tebrik ederiz. Cenab-ı Hak sizi İslâmiyet ve vatan ve millet hizmetinde muvaffak eylesin.

Nur Talebelerinden ve onların namına

Said Nursî

* * *

Reis-i Cumhur Celal Bayar ve Heyet-i Vükelasına

Ankara

Biz Nur Talebeleri yirmi senedir emsalsiz bir tazib ve işkencelere hedef olmuşuz. Sabrettik. Tâ Cenab-ı Hak sizi imdadımıza gönderdi. O işkencelerin sebebini onbeş senedir üç mahkeme hakikî ve kanunî olarak yüzotuz kitab ve bin mektubatta bulamadıklarına, Mahkeme-i Temyiz'le Denizli Mahkemesini şahid gösteriyoruz. Otuz seneden beri ben siyaseti terketmiştim. Bu defa birkaç gün zarfında Ahrarların başına geçip milletin mukadderatına sahib çıkması sebebiyle Reis-i Cumhuru ve Heyet-i Vekileyi tebrik ile beraber, bir hakikatı ifşa ediyorum; şöyle ki:

Bize hücum eden ve mahkemelerde tazib edenler demişler: "Bu Nur talebelerinin dini siyasete âlet etmek ihtimalleri var, belki de ediyorlar." Biz de o zalimlere karşı müdafaatlarımızdaki binler hüccet ile demişiz ve diyoruz ki:

Biz, dini siyasete âlet değil, belki rıza-yı İlahîden başka hiçbir şeye, hattâ dünyaya ve saltanata âlet etmemek bizim esas mesleğimiz olduğundan, düşmanlarımızca da tahakkuk etmiş ki: Üç senedir üç çuvaldan ziyade dosyalarımızı garazkârane tedkik ettikleri halde, bizi mahkûm edemiyorlar. Verdikleri keyfî ve vicdanî hükümlerine de bir bahane bulamıyorlar ki, Temyiz o hükmü bozdu. Evet biz dini siyasete âlet değil, belki vatan ve milletin dehşetli zararına siyaseti

mutaassıbane dinsizliğe âlet edenlere karşı; bizim siyasete bakmamıza mecburiyet-i kat'iyye olduğu zaman, vazifemiz siyaseti dine âlet ve dost yapmaktır ki, üçyüz elli milyon kardeşlerin uhuvvetini bu vatandaki kardeşlere kazandırmağa sebeb olsun.

Elhasıl: Bize işkence edenler, siyaseti asabiyetle dinsizliğe âlet etmelerine mukabil; biz de siyaseti dine âlet ve dost yapmakla bu vatan ve milletin saadetine çalışmışız.

Said Nursî

Kardeşlerim; ben bunu böyle münasib gördüm, sizlerin meşveretine havale ediyorum.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Seksen küsur sene ibadetli bir ömr-ü bâkiyi temin eden Ramazan-ı Şerifinizi bütün ruh u canımızla tebrik ve her gecesi bir nevi Leyle-i Kadir hükmünde hakkımızda menfaatdar olmasını niyaz ederiz. Ve teşrik-i mesaî sırrıyla ve her has Nurcu, umum Nurcuların manevî kazancına hissedar olmasıyla, manen binler dil ile ibadet ve dua ve istiğfar ve tesbihat yapmağa hakikî uhuvvet ve ihlas ile mazhariyetinizi rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz ve öyle de ümid ediyoruz.

Sâniyen: Risale-i Nur'un manen galebe-i tâmmesi ile beraber, mason kısmının dinsizleri ve komünistlerin zındıklar kısmı, habbeyi kubbe yapıp bahanelerle Nurların serbestiyetine mani' olmaya çalışıyorlar ki; yine bu defa da manasız, sebebsiz otuzbeş gün mahkememizi te'hir ettiler. Hattâ Kur'anımızı vermemek için avukatımızla da gürültü etmişler. Fakat inayet-i İlahiye onların bütün plânlarını akîm bırakıyor. Nurlar kemal-i ihtişamla İstanbul ve Ankara münevver gençlerinde büyük bir iştiyakla kendi kendine intişar edip şakirdlerine ders veriyor. Bu manevî galebesinin bir neticesidir ki, Ezan-ı Muhammedî'nin okunmasına çalışan Başvekil'e yüzer imza ile genç münevverler teşekkür ve tebrik yazıyorlar.

Sâlisen: Buradaki talebeler de Ramazan-ı Şerifinizi tebrikle beraber kendilerince pekçok nümuneler içinde eski komünistlerin işkencelerinden bir-iki nümune yazıp leffen size takdim ediyorlar. Belki bir vakit bu mealde gazetelerde bir makaleyi de neşredecekler.

Umum kardeşlerim ve hemşirelerime selâm ve dua eden ve hastalık sebebiyle vazife-i ubudiyeti tam yerine getiremiyen ve Nurcuların manevî yardımlarına ve onun bedeline dua etmelerine ve manevî kazançlarına muhtaç, hasta kardeşiniz

Said Nursî

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Halk Fırkası iktidar partisi iken Üstadımıza yapılan eşedd-i zulüm ile yüzer kanunsuz işkencelerinden birinci nümunesi:

Zemin yüzünde bu asırdaki kadar misli görülmeyen bir zındıka cereyanının plânlarıyla Üstadımıza yirmibeş senedir istibdad-ı mutlak ile yapılan zulmün bir nümunesi şudur ki: Nefes almak üzere kapalı araba ile kırlara gitmek için dışarıya çıktığı zaman, buranın büyük bir memuru kıyafetine ilişmek istemiş. Bu beş cihette kanunsuz ve beş vecihle vicdansızlık olan hadsiz cür'etkârlığa karşı deriz ki:

Padişahın küçük bir tahakkümüne tahammül edemeyen ve Meşrutiyet ilânında ve Divan-ı Harb-i Örfî'de mahkeme reisi Hurşid Paşa'ya ve mahkeme a'zâlarına cevaben:

"Eğer Meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise; bütün ins ü cinn şahid olsun ki, ben mürteciim. Şeriatın bir tek mes'elesi uğrunda bin ruhum olsa fedaya hazırım!" diyen ve Meclis-i Meb'usanda Mustafa Kemal'e karşı: "Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduddur." söyleyen ve İslâmî kıyafeti kat'iyyen ve aslâ tebeddül etmeyen ve kıyafetine ilişmek isteyen ve sonra kendi kendini öldürmekle tokadını yiyen Nevzad isminde Ankara valisine: "Bu sarık bu başla beraber çıkar." tarzında konuşarak boynunu göstermesiyle dokunulmayan bir zâta; hem İsparta, hem Eskişehir, hem Denizli Mahkemeleri dahi başını açtırmadıkları ve -son Afyon Mahkemesi müstesna- binlerce halk ve yirmi polislerin bulunduğu sıralarda bile başını açması ihtar edilmediği ve münzevi olduğu halde; o düşüncesiz memurların manasız ihanet için müdahale niyeti, doğrudan doğruya anarşilik hesabına vatan ve millete tehlike getirmeğe çalışmaktır. Ve bütün bütün kanunsuz olmakla beraber. senelerden beri emsaline

rastlanmamış bir feragat-ı nefs ve fedakârlıkla en ağır şerait altında yüzotuz parçadan müteşekkil muazzam ve hârika eser külliyatıyla vatan ve milletin manevî kurtuluşunu temin eden böyle bir zâta bu tarzda ilişmek, elbette millet ve gençliğin mahv u perişan olmasına gayret eden gizli vatan düşmanlarına yardım etmek ve âlet olmaktır. Afyon'da bir-iki mütemerrid, bir zındık masonun iştirak ve teşvikiyle, o insanın bu tarz ihanet etmek fikrine; hiçbir ihaneti kabul etmeyen Üstadımızın tahammül etmesinden ve ehemmiyet vermediğinden şu hakikatı kat'iyyen anladık ki: Bu vatan ve millete kendi yüzünden bir zarar gelmemesi için haysiyetini, şerefini, nefsini, ruhunu, rahatını dahi feda etmiştir.

Konya'lı Zübeyr

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Hem sizin, hem bu memleketin, hem âlem-i İslâm'ın mühim bayramlarının mukaddemesi olan, bu memlekette şeair-i İslâmiyenin yeniden parlamasının bir müjdecisi olan Ezan-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) kemal-i ferahla onbinler minarelerde okunmasını tebrik ediyoruz. Ve seksen küsur sene bir ibadet ömrünü kazandıran Ramazan-ı Şerif'teki ibadet ve dualarınızın makbuliyetine âmîn diyerek rahmet-i İlahiyeden herbir gece-i Ramazan bir Leyle-i Kadir hükmünde sizlere sevab kazandırmasını niyaz ediyoruz. Bu Ramazan'da şiddetli za'fiyet ve hastalığımdan tam çalışamadığıma, sizlerden manevî yardım rica ederim.

Sâniyen: Benim son hayatımı Isparta havalisinde geçirmek büyük bir arzumdur. Ve Nur Efesinin dediği gibi demiştim: Isparta, taşıyla toprağıyla benim için mübarektir. Hattâ yirmibeş seneden beri beni işkence ile tazib eden eski hükûmete kalben ne vakit hiddet etmişsem, hiçbir zaman Isparta hükûmetine hiddet etmeyip o mübarek vatandaki hükûmetin hatırı için ötekileri de unutuyordum. Hususan oradaki eski tahribatı tamirata başlayan hakikî vatanperverler olan Demokrat namında hamiyetli Ahrarlar, yani hürriyetperverler, Nur ve Nurcuları takdir etmelerine çok minnetdarım. Onların muvaffakıyetine çok dua ediyorum. İnşâallah o Ahrarlar, istibdad-ı mutlakı kaldırıp tam bir hürriyet-i şer'iyeye vesile olacaklar.

Sâlisen: Bayramdan bir mikdar sonraya kadar burada kalmaklığımın bir sebebe binaen lüzumu var. Bir-iki ay sonra Medreset-üz Zehra erkânlarının kararıyla ve İstanbul ve Ankara üniversitelerindeki genç Said'lerin de muvafakatıyla nereyi benim için münasib görürseniz orayı kabul edeceğim. Madem hakikî vârislerim sizlersiniz ve şahsımdan bin derece ziyade dünyada vazifemi de görüyorsunuz. Bu hayat-ı fânideki son menzili sizin re'yinize bırakıyorum.

Râbian: Hem tebriklerini, hem şiddetli alâkalarını gösteren Ahmed Nazif ve Ahmed Feyzi ve Halil İbrahim ve Hasan Âtıf ve Bucak'ta ve Eflani ve İstanbul'daki Nurcuların mektublarına benim bedelime sizler cevab verirsiniz, sizleri tevkil ediyorum.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Hadîs-i şerifin sırrıyla Ramazan-ı Şerif'in nısf-ı âhirinde, hususan aşr-ı âhirde, hususan tek gecelerde, hususan yirmiyedisinde; seksen küsur sene bir ibadet ömrünü kazandırabilen Leyle-i Kadr'in ihyasına ve herbiriniz umum Nur talebeleriyle beraber, hususan bu bîçare çok kusurlu, hasta, zaîf kardeşinizi hissedar etmenizi ve herbirinizin dualarınızın binler manevî âmînlerin teyidiyle dergâh-ı İlahîde kabul olmasını rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz.

Sâniyen: Üniversitedeki genç Said'lerin hakikaten Medreset-üz Zehra'nın İstanbul ve Ankara'daki vazifesini yaptıklarına ve bu bîçare Said'e ihtiyaç bırakmadıklarına ve Risale-i Nur'un herbir cihetle kâfi olmasının bir nümunesi olarak şimdi size leffen gönderdiğimiz, onların meb'uslara hitaben yazdıkları beyannamelerini ve yine onların bir eseri olan Tarihçe-i Hayat'ın yetmiş nüshasının baş tarafına koyup yetmiş meb'usa göndermeleri için bize gelen beyannamelerini bera-yı malûmat size gönderdik. Siz münasib görseniz onu ve size evvelce gönderdiğimiz Sungur'un Maarif Vekaleti'ne müdafaası ve Mustafa Osman'ın Adliye Vekili'ne istidasıyla beraber Tarihçe-i Hayat'a bir nevi zeyl olarak el yazmasıyla veya makine ile veya İnebolu'daki yeni harfle elli-altmış nüsha teksirini re'yinize havale ediyoruz.

Sâlisen: Medreset-üz Zehra erkânları, benim şahsımın da hakikî vekilimdirler. Bana, şahsıma gelen mektublara onlar, benim bedelime cevab versinler. Hususan Hüsrev'in mektubunda isimleri bulunan

zâtlara karşı münasib cevab verirsiniz. Ahmed Feyzi'nin size karşı yazdığı mektubun cevabının parçasını leffen size gönderiyoruz.

Umum kardeş ve hemşirelerimin mübarek Ramazanlarını ve umum gecelerini, manevî Leyle-i Kadir'lerini tebrik ile selâm ve dua ve dualarını rica ediyoruz.

باسْمه سُبْحَانَهُ

Hak ve hakikatın naşiri olan Sebilürreşad'a, halen Halk Partisi namına yapılan yüz cihetle kanunsuz bir muameleyi arzediyoruz:

Üstadımız Bedîüzzaman Said Nursî, şiddetli zehirlerin neticesi olarak hastalığı şiddetlenip hayattan ümidini kestiği için, kendi nafaka parasıyla aldığı sekiz aded kitabını muhafaza etmek üzere müftü kardeşine göndermişti. Emirdağ postahanesi güya zabıta memuru vazifesini yapıyor gibi, gizli bir maksada binaen bu kitabları zabtederek hemen bizzât kendisi gidip jandarma dairesine, kaymakama, adliyeye ve telefon ile Afyon'a şayi' edip işi şaşaalandırarak kitabların hepsini adliyeye verdirmiştir. Halbuki kitabların mahiyeti şudur: Beş parçası, mahkemede bulunan müdafaat ve zeyillerinden ibarettir. Diğer üç kitab da; şimdiki adliye vekili Halil Özyörük'ün üç defa beraetlerine karar verdiği eserlerdir ki, Denizli Mahkemesi aynı eserlerin eczalarını iade etmiştir. Ve Afyon mahkemesinin de hükümlerini bozmuş ve o eserlerin beraetlerine re'y vermiştir.

Gerçi komünist olan eski adliye vekili Fuat Sirmen, eski heyet-i vekileye ihbar etmiş ve Kur'anın gayet hak ve menfaatli bir tefsiri olan Zülfikar mecmuasının dörtyüz sahifesi içinde, otuz sene evvel yazılan iki âyetin tefsirine dair iki sahifeyi bahane ederek bu çok mühim eseri yasak etmeğe çalışmıştır. Halbuki şimdi millet ve vatana gayet zararlı olan komünist ve masonların eserlerine müsaade edildiği halde, yüzbinler kimselerin imanını kurtaran, Kur'anın gayet hak ve pekçok menfaatli bir tefsiri olduğunu beşyüz bin adamın şehadetiyle isbat edeceğimiz eserlere evrak-ı muzırra gibi böyle muamele yapmak ve üstadımıza bu hastalıklı nazik zamanında öz kardeşine karşı bu hazîn teessüratı vermek, yüz cihetle kanunsuzdur diye arzediyoruz.

Sâniyen: Bu mes'elenin gayet sinsi ve gayet gizli hakikatı şudur: Üstadımız manen ve maddeten Demokrat Parti'ye yardım için talebelerini hafifçe teşvik etmişti. Bunu Halk Partisi'nin muannid müstebidleri anladıkları için, manasız bahane ile habbeyi kubbe yaparak bu muameleyi yaptılar. Yoksa her tarafta bu kitablar posta ile alınıp veriliyor ve buraya da İstanbul'dan, başka yerlerden geliyor ve ilişilmiyordu. Bu vaziyet çok dessasane ve ümid edilmeyen bir plândır.

Sâlisen: Zülfikar'daki mevzuubahs iki âyetin tefsirinden bin misli bir muhalefetle halen matbuatta eski hükûmete hücumlar yapılıyor ki, şimdi o âyetlerin tefsiri zerre mikdar bir suç olamıyor. Bundan da anlaşılıyor ki, bu muameleler Halk Partisi hesabına yapılmakta devam edilen keyfî işlerdir ve Halk Partililerin "Saltanat Demokratlarda ise, hüküm ve icraat ve iktidar bizdedir." diye olan iddia ve vehimlerinin bir nümunesidir.

Emirdağ Nur talebeleri namına Mehmed, İbrahim, Ziya vesaire...

* * *

Reisicumhur'a, Heyet-i Vekile'ye, Başbakanlığa, Adliye Bakanlığı Yüksek Katına, Diyanet Riyaseti'ne

Ankara

Hakikî adalet ve hürriyet için çalışan zâtlara birkaç nokta beyan ediyorum:

Birinci Nokta: Hem Denizli Mahkemesi, hem Ankara Ağırceza Mahkemesi, bütün Risale-i Nur eczalarını tedkik edip ve ehl-i vukufun da iştirakiyle beraetlerine ve sahiblerine iade etmesine bir mahzur olmadığına karar verip Said'i arkadaşlarıyla beraet ve tahliye ederek, iki sene ellerde ve mahkemelerde kalan Nur Risalelerinin tamamıyla Said'e ve arkadaşlarına iade edildiği ve aynı kararı Mahkeme-i Temyiz kaziye-i muhkeme haline getirip tasdik ettiği halde; şimdi Afyon'un, Said'in şahsına karşı iki garazkârın aynı kitabları, hem gayet antika mu'cizatlı yazılı Kur'anını, bütün bütün hilaf-ı kanun olarak müsadere edip Said ve arkadaşlarına verdiği asılsız hükmünü yine aynı Mahkeme-i Temyiz bozduğu ve şimdi vatan ve milleti eski partinin garazkârane istibdadından kurtaran hamiyetkâr, vatanperver bazı Demokrat liderleri kemal-i istihsan ile o risaleleri kabul edip sahib oldukları halde, üç senedir hiç sebebsiz binler lira bizim gibi fukaraya zarar vermek, üç defa beraet etmiş bir mahkemeyi üç sene uzatıp acib bir zulüm içinde şahsî bir garazkârlık vardır ki- yirmi ay tecrid-i mutlakta hizmetçisiyle temas ettirmediler. Tahliyeden sonra iki polis kapısında bıraktılar. Hem o gayet müttaki Nur şakirdlerini kasden sebebsiz sırf takvalarına ihanet için, mağrib namazının vaktinde muhakeme edip namazlarını kazaya bırakarak acib bir zulmetmişler. Hem bütün bu Risale-i Nur eserlerini bir defa da Isparta, tamamen müsadere edip tedkikten sonra tekrar aynen iade etmiş.

Demokratların zamanında madem Ezan-ı Muhammedî ve din dersleri gibi şeair-i İslâmiye ile Kur'ana hizmet ve eskilerin Kur'an zararına tahribatları tamire başlanılmış. Ve madem dinsizlerin ve masonların ve komünistlerin eserleri intişar ediyor. Elbette âlem-i İslâm'ın Mekke, Medine, Şam gibi yerlerinde büyük âlimlerin takdir ve tahsinlerine mazhar olmuş ve Diyanet Riyaseti'nde hocalara okutturulan Zülfikar, Asâ-yı Musa ve Siracünnur gibi, feylesofları susturan mübarek mecmuaları müsadere etmek, üç sene onlarla beraber binler lira kıymetinde değerli, mu'cizatlı, altun ile İsm-i Celal yazılmış, Diyanet Reisi bütün takdir ile tab'ına çalıştığı Kur'anı müsadere eden adamlar; elbette adalet ve adliye ve hakikat hesabına değil, belki komünist, masonluk hesabına bir garazkârlık ediyorlar. Ben kendim zehir hastalığıyla şiddetli hasta olduğumdan ve kendi müdafaa edemediğimden, Sungur'u kendime vekil ediyorum. Eski hükûmetin bana karşı yirmi senelik işkence ile bu tahribatın kaldırılmasını, adaletperver yeni hükûmetin bakanlarından bekliyorum. Kardeşlerimden Mustafa Sungur'u tevkil ediyorum.

> Nur Şakirdleri namına Said Nursî

* * *

Ehemmiyetli bir hakikat ve Demokratlarla Üniversite Nurcularının bir hasbihalidir.

Şimdi milletin arzusuyla şeair-i İslâmiyenin serbestiyetine vesile olan Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çare-i yegânesi; ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-i istinad yapmaktır. Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mani olurdular. Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil; belki muhtaçtırlar. Çünki masonluk, zındıklık, dinsizlik: doğrudan komünistlik. anarşistliği intac ediyor. Ve bu dehşetli tahrib edicilere karşı, ancak ve ancak hakikat-ı Kur'aniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir. Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmağa vesile olduğu gibi, bu vatanı istila-yı ecanibden ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur. Ve bu hakikata binaen Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikata istinad edip komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.

Muhammedî'nin (A.S.M.) serbestiyetiyle Ezan-ı kuvvetlerinden yirmi defa ziyade kuvvet kazandılar. Milleti kendilerine ısındırdılar. minnetdar ettiler. Hem manen eski Muhammedî'den (A.S.M.) olan yüzbinler Nurcularla, eski zaman gibi farmason ve İttihadcıların mason kısmına karşı ittifakları gibi; şimdi de aynen İttihad-ı İslâm'dan olan Nurcular büyük bir yekûn teşkil eder. Demokratlara bir nokta-i istinaddır. Fakat Demokrat'a karşı eski partinin müfrit ve mason veya komünist manasını taşıyan kısmı, iki müdhiş darbeyi Demokratlara vurmaya hazırlanıyorlar. Eskiden nasıl Ahrarlar iki defa başa geçtiği halde, az bir zamanda onları devirdiler. Onların müttefiki olan İttihad-ı Muhammedî (A.S.M.) efradının çoklarını astılar. Ve Ahrar denilen Demokratları, kendilerinden daha dinsiz göstermeye çalıştılar. Aynen öyle de: Şimdi bir kısmı dindarlık perdesine girip Demokratları din aleyhine sevketmek veya kendileri gibi tahribata sevketmek istedikleri kat'iyyen tebeyyün ediyor. Hattâ

ülemanın resmî bir kısmını kendilerine alıp, Demokratlara karşı sevketmek ve Demokratın tarafında, onlara mukabil gelecek Nurcuları ezmek; tâ Nurcular vasıtasıyla ülema, Demokrata iltica etmesinler. Çünki Nurcular hangi tarafa meyletseler ülema dahi taraftar olur. Çünki onlardan daha kuvvetli bir cereyan yok ki, ona girsinler.

İşte madem hakikat budur, yirmibeş seneden beri ehl-i ilmi, ehl-i tarîkatı ezen, ya kendilerine dalkavukluğa mecbur eden eski partinin müfrit ve mason ve komünist kısmı, bu noktadan istifade edip Demokratları devirmemek için; Demokratlar mecburdurlar ki hem Nurcuları, hem ülemayı, hem milleti memnun ve minnetdar etmek, hem Amerika ve müttefiklerinin yardımlarını kaybetmemek için bütün kuvvetleriyle Ezan mes'elesi gibi şeair-i İslâmiyeyi ihya için mümkün oldukça tamire çalışmaları lâzım ve elzemdir.

Maatteessüf bazı müfrit ve mason ve komünistler, Demokrat aleyhinde olduğu halde kendini Demokrat gösteriyorlar ki; Demokratları tahribata sevketsin ve din aleyhinde göstersin, onları devirsin.

Nur Talebeleri ve Nurcu Üniversite gençliği namına Sadık, Sungur, Ziya

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşimiz Hacı Ali!

Gönderdiğiniz kıymetdar ve bilhâssa Hazret-i Üstadı pek çok sevindiren mektubunuzu aldık. Üstadımız diyor ki:

"Risale-i Nur, bu zamanda kâfidir. On sene medresede okuyanlar, Risale-i Nur'la bir senede aynı istifadeyi ettiklerine şahid, binler ehl-i ilim var. Madem Hacı Kılınç Ali birbuçuk sene bütün Risale-i Nur eczalarına sahib çıkmış, kısmen okumuş; nazarımızda yirmi senelik bir Nur talebesidir. Ben her sabah haslar içinde onun ismiyle bütün manevî kazançlarıma, defter-i a'maline geçmek için hissedar ediyorum. Öyle ise, o da bütün hayatını Risale-i Nur'a vermeye mükelleftir. Demek şimdiye kadar Câmi-ül Ezher'e gitmeğe muvaffak olmaması ehemmiyetli bir hikmet içindir ki, Nurlar ona kâfi imiş. Şimdi Şam'a,

Haleb'e yakın olan Urfa'da bir Medrese-i Nuriye ileride teşekkül etmesini kuvvetli ümid ediyoruz. Kılınç Ali ile beraber Eski Said'in gayet kıymetdar bir talebesi olan Şam'daki Molla Abdülmecid, Urfa'daki Nur'un talebelerinden Seyyid Sâlih ve onun yanına giden Nur'un fedakâr bir talebesiyle muhabere etsinler. Ben hem Molla Abdülmecid'e, hem Hacı Ali'ye, hem Şam'daki Risale-i Nur'la alâkadar olanlara pek çok selâm ediyorum. Ve dualarını ve o mevki-i mübarekede bana dua etmelerini rica ediyorum." dedi.

Evet kahraman kardeşimiz Hacı Ali; Hazret-i Üstad daima sizin fedakârlığınızı izhar buyuruyorlar. Biz de sizi tahsinlerle tebrik ediyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Üstadın hizmetinde bulunan kusurlu Sungur, Zübeyr, Ziya

* * *

Aziz kardeşim!

Evvelâ: Bin mâşâallah, Sözler mecmuasında yanlışlar yok gibidir. Birkaç kelime var ki, leffen gönderildi.

Sâniyen: Eğer münasib görseniz gönderdiğim bu elli lirayı benim hesabıma mahkemedeki mecmuaların bedeline benim için alınız, gönderiniz. Eğer münasib görmezseniz, bu defaki gönderdiğiniz mecmuaların bana mahsus olacak kısmının fiatına alınız.

Sâlisen: Şimdilik Tarihçe-i Hayat'ı meb'uslara parasız vermemek münasibdir. Parasıyla isteyenlere verilsin. Fakat on-yirmi nüsha Ankara'da bulunsa münasibdir.

Said Nursî

باشمِهِ سُبْحَانَهُ

Muazzam ve hârika Risale-i Nur külliyatından iki büyük mecmuanın imha edileceği hakkında dehşetli bir haber işittik. Gayet hak ve hakikatlı ve feylesofları ilzam eden o mecmualar, Risale-i Nur'un diğer eczalarıyla beraber Denizli ve Ankara Mahkemelerinde beraet verilip kaziye-i muhkeme haline gelerek iade edildiği ve iki defa Temyiz Mahkemesi beraet ettirdiği halde ve Mısır, Şam, Haleb, Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere gibi âlem-i İslâm'ın mühim

merkezlerinde fevkalâde bir takdir ve tahsine mazhar olan ve makbulivetine hürmeten Hazret-i Pevgamber Alevhissalâtü Vesselâm'ın kabr-i şerifi ve Hacer-ül Esved üzerine konulan bu eserler hakkındaki bu müdhiş muamele, Halk Partisi'nin yaptığı diğer azîm cürümleri gibi tarihte emsali görülmemiş bir cinayettir. Biz Nur talebeleri o cebbar gaddarlardan hakkımızı kolayca alabilirdik. Fakat İslâmiyet'in asırlardır bayraktarlığını yapan kahraman Türk milletinin masum çoluk-çocuk ve ihtiyarlarına karşı Risale-i Nur'un bizlerde husule getirdiği kuvvetli şefkat itibariyle ve Kur'an-ı Hakîm'in bizleri maddî mücadeleden men'edip elimizde topuz yerinde Nur olması haysiyetiyle ve bütün kuvvetimizle mesleğimizin îcabı olan asayişi temin etmek esasıyla, o zalimlere maddeten mukabele edemedik. Yoksa Allah göstermesin, bir mecburiyet-i kat'iyye olursa komünist ve masonlar hesabına ona sebebiyet verenler bin defa olacaklardır. Hem biz müşahedatımızla kat'î bir kanaattayız ki:

Risale-i Nur'a ilhad ve zındıka namına ilişildiği zaman, umumî bir musibet geliyor. Taarruzun aynı vaktinde dört defa büyük zelzelenin vukuu ve çok hâdisatın aynı vakitte zuhuru, bu kanaatimizi tasdik etmiş. Bu itibarla öyle bir kararın infazından ehl-i imanın titrediği, o hârikulâde ve kıymetdar, mübarek mecmualar hakkında imha cinayetinin işlenmesi; bu millet ve memleket içinde manevî zelzeleler, firtinalar, taun ve tufanlar kopacak kuvvetli ihtimalinden telaş ediyoruz. Zira Risale-i Nur'a dört defa taarruz ve hücum zamanında şiddetli zelzelelerin tevafuku, bu hakikatı kör gözlere dahi göstermiştir. Hattâ mahkemede dava ettik. Hem müfessirlerin üçyüz elli bin tefsirlerine ittibaen iki sahifede iki âyât-ı Kur'aniyeyi tefsir ettiği bahanesiyle, yüzbinler kimselerin imanına pek ziyade bir ehemmiyet ve tesirle hizmet eden dörtyüz sahifelik Zülfikar mecmuasını müsadere ve imha etmek; dünyada hiçbir kanunda olmadığından, sırf dinsizliğe âlet olarak yapılan bu feci' garazkârlık fâillerinin hak, hakikat ve adaletten ne derece uzak olduğunun zahir bir delili bulunduğunu zerre mikdar vicdanı olanlar anlayacak ve yüzsüz yüzlerine lanet ve nefretler savuracaktır. Halk Parti'li müstebid, mürteci' cebbarların zamanında yapılmış olan bu korkunç muameleye kahraman Demokratlar hükûmeti mani' olup, Afyon Mahkemesi'nde üç senedir hapsedilen ve zerre kadar bir suç mevzuu bulunamayan eserleri ve en

başta altun yaldızlı ve tevafuk mu'cizeli Kur'anımızı derhal iade ettireceklerini kuvvetli ümid edip, alâkalı makamlardan rica ediyoruz.

Nur Talebeleri namına Hüsrev, Sungur

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, kahraman ağabeyimiz!

Evvelâ: Gayet derecede bir ehemmiyetli mes'eleyi arzediyoruz ki, büyük mecmualarımızın imhasına sakın sakın meydan verilmeyecektir. Ne bahasına olursa olsun kurtarılacaktır. Yalnız imha kararı şimdi mi, yoksa eskiden mi verilmiştir ve sizce bu imha kararı resmen sabit midir? Bu ciheti olduğu gibi öğrenerek bize acele ve derhal bildiriniz.

Sâniyen: Bu hususta Ankara'da olan kahraman Sungur'a ve Devlet Bakanı'na yazılan yazıyı bera-yı malûmat takdim ediyoruz. Binler selâm ve hürmetle ellerinizden öperiz.

Ziya, Zübeyr

* * *

Aziz ve çok kıymetli kahraman kardeşimiz Sungur!

Evvelâ: Binler selâm eder, Cenab-ı Hak'tan Nur hizmetinizde hayırlı muvaffakıyetlerinizi dileriz.

Sâniyen: Çok ehemmiyetli ve mahrem bir işi haber veriyoruz. Haber aldığımıza göre İsparta adliyesinde zabtedilen yüzyetmiş cild Asâ-yı Musa ve Zülfikar mecmuaları ki, o mecmuaları şimdiki Adliye Bakanı beraetini, iadesini tasdik edip daha evvelce Denizli'de de Üstadımıza verilen kitablardır. Bunların imhası için karar verilmiş. Zemin ve semavatı hiddete getirecek ve mevcudatı ağlatacak bu müdhiş kararın Demokratlar aleyhinde Halk Partisi'nin müfrit adamları tarafından tertib edilen bir plân olduğundan kat'iyyen şübhemiz yoktur. Zira Nur talebelerinin Demokratları muhafaza ettiğini ve Demokratların kuvvetli bir istinadgâhı olduğunu müfrit şeytanlar anlamışlar. Nur talebelerini Demokratlardan bu tarzda nefret ettirip yıkmağa çalışıyorlar. Bu plânın hükûmeti akîm kalması mecmualarımızın kurtulması ve Afyon'daki kitablarımızın tamamen iade edilmesi için, pek fazla bir ehemmiyet ve gayretle çalışılmasını Üstadımız sizlere havale ediyor.

* * *

Devlet Bakanlığı'na!

Zâtınıza vatan ve milletin mukadderatı mevzuunda, gayet derecede ehemmiyetli, şeytanın bile zor düşünebileceği bir tarzda tertib edilen Demokratlar aleyhindeki bir plânı ifşa ediyoruz; şöyle ki:

Bu vatanda dinsizlikle ve istibdad-ı mutlak ve eşedd-i zulme karşı yirmiyedi yıldır perde altındaki hususî neşriyatla hârikulâde bir feragat-ı nefisle mücahede eden Bedîüzzaman Said Nursî'nin vücuda getirdiği muazzam Nur Talebeleri câmiasının Demokrat Parti'yi muhafaza ettiğini Halk Partisi'nin müfrit dessasları anlamış, hattâ bir zamanlar gayet gizli olarak Nur talebelerinin kesretle bulunduğu mıntıkalara tedkik ve tecessüs için İsmet çıkarılmış idi.

İşte Anadolu'nun her tarafında hârika bir kuvvet-i imaniye ile, fevkalâde bir fedakârlıkla bu milletin iman ve İslâmiyetine hizmet edip, cebbarlar saltanatının esasından ve kökünden yıkılmasına medar olan Nur talebelerini Demokratlardan nefret ettirmek için; uhrevî ve dünyevî hayatlarının halaskârı olan, yüzbinlerle ehl-i imanı ve bir kısım yüksek tahsil gençliğini tenvir ve irşad eden ve Arabistan'da ve Mısır'da büyük bir takdir ve tahsine mazhar olan ve mübarekliğine hürmeten Peygamberimizin kabr-i şerifi ve Hacer-ül Esved üzerine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Musa mecmualarının İsparta Adliyesi tarafından yakılmasına karar verilmek gibi, arz ve semavatı hiddete getirecek ve mevcudatı ağlatacak derecedeki bir hükmü haber aldık. Halbuki yüz ondokuz parçadan müteşekkil Risale-i Nur Külliyatı'ndan olan bu büyük mecmuaların parçaları da Risale-i Nur Külliyatıyla beraber 1944 senesinde Denizli Ağır Ceza Mahkemesi'nde müttefikan beraet verilmiş ve yüksek Temyiz Mahkemesi tasdik etmiştir. Kaziye-i muhkeme haline gelmiş ve bütün eserler, müellif-i muhteremine ve sahiblerine iade edilmiştir. Son Afyon Mahkemesi'nde de Halk Partisi hükûmetinin komünist vekilinin hususî emirleriyle verdiği garazkâr Demokratların hükmü. adlive kahraman vekili. eski Mahkemesi'nin âdil reis-i muhteremi esasından nakzetmiştir. Nihayet af kanunu ile gaddarane giriştikleri ve içinden çıkamadıkları iftira ve ittihamların üzerine perde çekmişler ve afla neticelendirmişlerdir.

Hakikat bu merkezde iken ve şimdi eski hükûmete binler hakaretli neşriyatlar, bütün hürriyetle devam ederken ve dörtyüz sahifelik gayet hak ve hakikatlı bir mecmuanın iki sahifesinde bir âyetin tefsirini, garaz ve bahane ile medar-ı mes'uliyet yapıp o mecmuanın imha cihetine gidilmesi, doğrudan doğruya eski zalim parti hesabına şu maksada ma'tuftur ki: Yüzbinlerle Nur talebelerini Demokratlar aleyhine çevirip, Demokrat Partisi'nin sessiz, sadâsız, gösterişsiz, fakat dindarlıklarıyla gayet muhkem bir istinadgâhını yok etmek ve Demokrat hükûmetini yıkmaktır. Bu müdhiş ve şeytanî plânın akîm kalması için zât-ı âlînize ehemmiyetle ihbar eder ve hürmetlerimizi arzederiz.

Üniversite Nur Talebeleri namına Yusuf Ziya Arun

* * *

[Bera-yı malûmat size gönderildi.]

Büyük Doğu'nun yirmidokuzuncu sayısında; "Lozan'ın İçyüzü" diye yazılan makaleden:

İngiliz murahhas heyeti reisi Lord Gürzon, nihayet en manidar sözünü söyledi. Dedi ki:

"Türkiye İslâmî alâkasını ve İslâmı temsil rolünü kendi eliyle çözer ve atarsa, bizimle hulûs birliği etmiş olur ve Hristiyan dünyasının hürmet ve minnetini kazanır; biz de kendisine dilediğini veririz."

Lozan'da Türk murahhas heyeti başkanı bulunan ve henüz hakikî kasıdları anlayamayan İsmet Paşa, bir aralık bütün Hristiyan emellerinin Türkiye'yi mazisindeki ruh ve mukaddesatı kökünden ayırmak olduğunu sezdiği halde, şu gizli ivaz ve teminatı veriyor ve diyor ki:

"Eskiden beri kökleşmiş ve köhne engellerden (yani an'ane-i İslâmiyet'ten) kurtulmak hususunda besledikleri (yani İsmet'in beslediği) azmin, inkâr edilmez delilidir."

Harfi harfine iktibas ettiğimiz bu sözlerle, Türk başmurahhasının yani İsmet'in, eskiden kökleşmiş ve köhne olmuş engellerden kurtulmak hususunda Türk milletine beslediği kat'î azimle ne kasdettiğini ve bunu hangi maksad altında İslâmiyet düşmanlarına ivaz diye takdim ettiğini sormak lâzımdır.

Konferansın birinci defasında Türk başmurahhası, bizzât karar vermek vaziyetinde olmadığı ve büyüğüne, yani Mustafa Kemal'e bildirmek zorunda olduğu için, memlekete dönüyor; kendisini Haydarpaşa'dan Ankara'ya götüren tren ve devlet reisini (Mustafa Kemal) İzmir'den Ankara'ya götüren trenle Eskişehir'de buluşuyor. Bir arada ve başbaşa seyahat... Sonra Ankara gizli meclis toplantıları... Fakat esas mes'elelerde daima başbaşa. Mustafa Kemal ile İsmet beraber içtimaları ve karar: "Din öldürülecektir."

Lozan Konferansı'nın ikinci sahifesi: ...Artık herşey Türkiye hesabına çantada hazırdır. Yani dini terk ile herşey yapılacak. Yeni hizbin (Kemalizm ve İsmet hükûmeti) bundan böyle bu millette, İslâmiyet'i katletmek prensibiyle hareket etmekte, hasım dünyanın kumandanlarından, yani düşman ehl-i salib kumandanlarından, dini vurmakta daha hevesli olduğu ve örnekler vereceği ve bilhâssa hudud dışı değil de, hudud içi ve millî irade yaftası altında çalışacağı şübheden vârestedir.

Nihaî Vesika

Lozan Muahedesinden sonra, İngiltere Avam Kamarası'nda "Türkler'in istiklalini ne için tanıdınız?" diye yükselen itirazlara, Lord Gürzon'un verdiği cevab:

"İşte asıl bundan sonraki Türkler bir daha eski satvet ve şevketlerine kavuşamayacaklardır. Zira biz onları maneviyat ve ruh cephelerinden öldürmüş bulunuyoruz." Yani Mustafa Kemal ve İsmet'in verdikleri karar, Türk Milletini İslâmiyet ve din cihetinden öldürmek kararıdır.

Artık bunun üzerine herşey apaçık anlaşılıyor değil mi?..

Gizli anlaşmanın entrikası:

Türkler'e dinlerini ve din temsilciliğini feda ettirmek şartıyla, sun'î istiklal işinde gizli anlaşmanın müessiri, tek kelime ile Yahudiliktir. Buna memur-u müşahhas kimse de, şimdi Mısır Hahambaşısı bulunan Hayim Naum'dur. Bu Hayim Naum, bu korkunç teşebbüse evvelâ Amerika'da Türkler lehinde bir seri konferans vermek ve emperyalizma şeflerine, Türk'ün maddesini serbest bırakmaları, buna mukabil ruhunu, tâ içinden ve kendi öz adamlarına yıktırmaları fikrini telkin etmek suretiyle başlamıştır. Yani masonluk hasebiyle Kur'anın ahkâmını kaldırmak, milleti dinsiz yapmak. Hayim Naum müdhiş

plânının zeminini Amerika'da hazırladıktan sonra İngiltere'ye geçmiş ve hâlis Yahudi olan Lord Gürzon ile temas ederek şu teklifte bulunmuştur:

"Siz Türkiye'nin mülkî tamamiyetini kabul ediniz. Onlara ben İslâmiyet'i ve İslâmî temsilciliklerini, ayaklar altında çiğnetmeyi taahhüd ediyorum." Aynı Hayim Naum, Türk murahhaslar heyetine müşavir sıfatıyla sokulmanın da yolunu bulmuş, yani Mustafa Kemal ve İsmet'i kendine dost bulmuş. Onun için üçü birleşmiş ve artık arada santralın intizamla işlemesine hiçbir mani' kalmamıştır.

Hayim Naum o sırada Ankara'ya kadar da uzanarak plânın muvaffakıyeti için gereken en mühim ve merkezî şahıs nezdinde -yani Mustafa Kemal yanında- emin bulunduğu tesirinin derecesini ölçmek istemiştir. Öyle ki bu tesir, mahud mevzuda Hayim Naum'dan daha heveskâr ve gayretli bir İslâmiyet düşmanına tesadüf etmekle muradına ermiş ve artık Türk'ü içinden vurmanın plânını gerçekleştirmek için her unsur tamamlanmıştır.

İşte bu ehemmiyetli vesika, tam tamına Risale-i Nur tercümanının kırk küsur sene evvel hadîs-i şerifin ihbarına dair beyan ettiği hâdiseyi tasdik ettiği gibi; ve Şeriat-ı Ahmediye'ye ihanet eden o dehşetli şahsın mühim bir kuvveti Yahudi olduğu, Yahudi olan Lord Gürzon ile Hayim Naum o ihbarın hakikatını gösterdiklerini ve yirmibeş seneden beri Nurcuların imhasına keyfî kanunlarla dehşetli zulümlerin hikmetini tam gösteriyor.

* * *

Çok aziz, çok mübarek, çok sevgili, çok müşfik Üstadımız Efendimiz Hazretleri!

Mu'cizatlı ve İsm-i Celal altun ile yazılı, yaldızlı Kur'anı Diyanet Riyaseti, Afyon Mahkemesi'nden getirtmiş ve dünkü gün İstanbul Mushaflar İnceleme heyetine göndermiştir. Heyet tedkikten sonra neşrinin lüzum ve elzem olduğunu tasdik ederek geri iade edecekmiş.

Hem Akşehir'li kahraman Ahmed Altun kardeşimizin daha evvel bir suretini siz sevgili Üstadımıza gönderdiği ve Diyanet Reisliğine yazdığı istidasını Diyanet Riyaseti Müşavere Heyeti tedkik etmiş. Bunun üzerine siz sevgili Üstadımızın Diyanet Riyasetine hediye ettiğiniz iki takımın birisini müşavere heyetine tedkik için verecekler. Diyanet'te Nurların lehinde çalışan muhterem kardeşimiz var. Hakikaten sevgili

Üstadımız, baştan başa zulmetli, kararmış olan Ankara şimdi pekçok değişmiş ve gittikçe değişmekte. Saçılan zehirler ve kendisine karşı gençliğin tezahüratı tesirini kaybetmiş.

Sungur

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bin bârekâllah, hem Sözler mecmuasının güzel ve sıhhatli olmasına ve müsaderedeki mecmuaların imhadan kurtulmasına nümune olarak bir kısmını elde etmenize binler mâşâallah ve elhamdülillah deriz.

Sâniyen: Benim namıma gelen mektublara Medreset-üz Zehra erkânları münasib tarzda benim bedelime cevab vermelerini onlara havale ediyorum. Ezcümle, Ankara'da Osman Nuri kardeşimiz oranın bir Hasan Feyzi'si hükmünde Nurlara tesirli hizmet ve benim için hanesi yanında bir menzil yapması ve hastalığım zamanında güya hastalığımın tahfifine Hasan Feyzi gibi yardım eder gibi kendi hastalığına memnun olmasına çok minnetdarım. Fakat kitablarımızı mahkemeden almadığımızdan burada bekliyorum. Kur'anımızı ve bazı mecmualarımızı tab' zamanında orada bulunmak istiyorum. Fakat şimdi burada çok lüzumlu işler olduğundan gidemiyorum, gücenmesin. Eğer o orada olmasa idi, benim gitmem lâzımdı. Fakat o, bana ihtiyaç bırakmıyor. Allah razı olsun, hizmet-i Nuriyede onu muvaffak etsin.

Haleb'de İhvan-ı Müslimîn a'zâsının bana yazdığı tebriğe mukabil onu ve İhvan-ı Müslimîn'i ruh u canımızla tebrik edip "Binler bârekâllah!" deriz ki, ittihad-ı İslâm'ın Anadolu'da Nurcular -ki eski İttihad-ı Muhammedî'nin halefleri hükmünde- ve Arabistan'da İhvan-ı Müslimîn ile beraber hakikî kardeş olan Hizb-ül Kur'anî ve İttihad-ı İslâm cem'iyet-i kudsiyesi dairesinde çok saflardan iki mütevafık ve müterafık saf teşkil etmeleriyle ve Risale-i Nur ile ciddî alâkadar ve bir kısmını Arabîye tercüme edip neşretmek niyetleri, bizleri pek ziyade memnun ve minnetdar eyledi. Benim bedelime, İhvan-ı Müslimîn Cem'iyeti namına bana tebrik yazana, cevab verirsiniz. O taraftaki Nur şakirdlerine ve Nur eczalarına himayetkârane alâkadar olsunlar.

Sâlisen: Atabey'li metin ve ciddî bir kardeşimiz Abdullah Çavuş'un yazdığı mektubu tasdik ediyorum. Kırk sene evvel hadîslere verdiğim mananın yeniden bu zamanda tevili görünüyor. Muannidler dahi itiraf

etmeye mecbur oluyorlar. Ve istibdad-ı mutlakın cehennemî azabını dünyada da çekmeleri, Siracünnur'un Beşinci Şua'ı ile verdiği haberleri, zaman tasdik ediyor. Hem Samsun'lu İhsan'ın samimî mektubu gösteriyor ki; buraya gelen tam bir takım Nur eczalarını kendine alan Samsun'un bir meb'usu, o havalide nurlu bir uyanmak ve intibaha vesile olmuş ki böyle İhsan'lar yetişiyor. İhsan'ı o zât ile beraber dualarımıza dâhil ediyoruz.

Râbian: Yirmidokuzuncu Söz'ün keramet-i elifiyesi hakikaten hârika olduğu gibi, makine ile bu tarzda bu kadar güzel çıkması yazanın da bir hârikasıdır. Umuma selâmlar.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Hasta ve memnun kardeşiniz Said Nursî

اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Nurculara ehemmiyetli bir müjde!

Evvelâ: Kırk seneden beri takib ettiğim ve Sultan Reşad'ın yirmi bin altun ve eski müstebidler hükûmetinin Millet Meclisi'nde yüz altmışüç meb'usun imzasıyla yüzelli bin banknotu küşadı için tahsisat verdikleri; hem âlem-i İslâm'ın, hem şarkın, hem bu milletin en mühim bir işi olan Van Vilayetinde Câmi-ül Ezher gibi bir İslâm dârülfünunu ve büyük üniversitesi olan Medreset-üz Zehra'nın yapılması lüzumunu yeni hükûmetin reisi de anlamış ki; büyük memleket işleri içinde sizlere müjde olarak gönderdiğim aşağıdaki haberi vermiş. Fiilen yapılmasa dahi bu mananın anlaşılması büyük bir fâl-i hayırdır.

İşte Meclis'te Reisicumhur büyük işler sırasında ehemmiyetli nutkunda bu gelen fikrayı söylemiş: "Van havalisinde Doğu Üniversitesi'nin kurulması için Maarif Vekaleti'nin tedkikatına giriştiğini" söyleyen Celal Bayar demiştir ki: "Doğu Vilayetlerimizden olan Van'da böyle bir irfan müessesesinin kurulması için bütün müşkilât iktiham olunmalı ve önümüzdeki bütçe yılında işe başlanmalıdır." demiştir. Demek Tarihçe-i Hayatı takdim eden genç üniversiteliler bir derece Nur Risalelerinin kıymetini reise ihsas etmişler.

Sâniyen: Reisicumhurun bu çok ehemmiyetli fikrası Risale-i Nur'un bu memlekette ve bu vatanda ettiği ve edeceği çok kıymetdar hizmetlerinin anlaşıldığına bir emaredir. Ve Nurcuların bütün çektikleri zahmet ve Nur'un müsadereleri bu büyük neticeye vesile olması cihetiyle şekva değil, şükretmelidir.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerimiz Ziya ve Abdülmuhsin! Üstadımız diyor ki:

"Eşref Edib kırk seneden beri iman hizmetinde benim arkadaşım ve Sebilürreşad'da makale yazan ve şimdi vefat eden çok kıymetli kardeşlerimin mümessili ve hakikî İslâmiyet mücahidlerinden bir kardeşimdir ve Nur'un bir hâmisidir. Ben vefat etsem de Eşref Edib, Nurcular içinde bulunmasıyla büyük bir teselli buluyorum.

Fakat Nur Risalelerinin ve Nurcuların siyasetle alâkaları yok ve Risale-i Nur, rıza-i İlahîden başka hiçbir şeye âlet edilmediğinden, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'un mensubları, içtimaî ve siyasî cereyanlara karışmak istemiyorlar. Yalnız Sebilürreşad, Doğu gibi mücahidler hakikatlarını ehl-i dalaletin iman muhafazaya çalıştıkları için, ruh u canımızla onları takdir ve tahsin edip onlarla dostuz ve kardeşiz, fakat siyaset noktasında değil. Çünki iman dersi için gelenlere tarafgirlik nazarıyla bakılmaz. Dost düşman derste fark etmez. Halbuki siyaset tarafgirliği, bu manayı zedeler. İhlas kırılır. Onun içindir ki, Nurcular emsalsiz işkencelere ve sıkıntılara tahammül edip Nur'u hiçbir şeye âlet etmediler. Siyaset topuzuna el atmadılar. Hem Nur Risaleleri küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altındaki anarşiliği ve üstündeki istibdad-ı mutlakı kırdığı cihetle, bir nevi siyasete teması var tevehhüm edilmiş. Halbuki Nur'un tercümanı, bir mes'ele-i imaniyeyi dünya saltanatına değişmediğini mahkemelerde dava edip yirmibeş sene tarz-ı hayatıyla ve emarelerle isbat etmiştir."

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşleriniz Sadık, İbrahim, Zübeyr

* * *

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla sizin faaliyetinizi ve muvaffakıvetinizi tebrik ediyoruz. bütün elemlerime Benim ve hastalıklarıma ilâc. Medreset-üz Zehra'nın faalivetinden ve muvaffakıyetinden ileri geliyor.

Sâniyen: Asâ-yı Musa'nın Arabçaya güzelce tercümesi için bir pusula yazmıştım. Bugün Ankara'ya giden Zübeyr ile Seyyid Sâlih'e gönderecektim. Hem Tarsus'ta mütekaid bir zabitin samimî bir mektubuyla Risale-i Nur'dan bazı kitabı istediğine dair mektubunu, onu da Ankara yoluyla size gönderecektim. Birden Antalya Elmalı'nın gayet hâlis Nurcuları namına, hem kendisi haremiyle beraber Afyon'a kadar gelen ve orada Nurların neşrine vasıta olan İbrahim Efendi birden şimdi geldi; ben de onunla size gönderdim. Umuma selâm.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Medreset-üz Zehra erkânlarına ehemmiyetli bir mes'eleyi havale ediyorum.

Seyyid Sâlih "Arabistan'da Asâ-yı Musa'nın çok lüzumu ve çok faidesi olduğunu, oralarda seyahatimde anladım. Herhalde Arabça'ya tercümesi lâzım geliyor." dedi. Benim halîm ve hastalığım müsaade etmediği için benim bedelime Medreset-üz Zehra erkânı, dört yere, güzelce Arabça'ya tercümesi için muhabere etsinler. Bir mektubu Câmi-ül Ezher'e, Emirdağ'lı Kılınç Ali vasıtasıyla orada birkaç edib zâtlar tercüme etsinler. Bir mektub da, Ankara Diyanet Dairesi'nde Risale-i Nur'u ciddî takdir eden ve alâkadar olan bir-iki âlim Arabça'ya tercüme etsinler. Biri de; Kayseri kazalarından Ürgüp Müftüsü kardeşim Abdülmecid'e yazsınlar ki, yirmi sene bütün kuvvetiyle Nur'a hizmet etmek ona lâzım iken etmediği için, onun bedeline bütün kuvvetiyle Arabça'ya tercüme etsin. Biri de, İsparta havalisinde Nur dairesindeki âlimler dahi Asâ-yı Musa'yı taksim suretinde herbiri bir kısmını tercüme etsinler.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: En büyük müjde ve Risale-i Nur'un tam serbestiyetine bir mukaddeme olarak, çok ziyade beşaretinize sevindik. Isparta adliyesinin üç sene bir menzilde saklamaları, o menzilin kirası olarak o üçyüz lira bedeline, yeni yazı Tarihçe-i Hayatı bana bırakılan beşyüzden ikişer lira fiat ile o üçyüz liraya o fiatı mukabil tutarak o Tarihçe-i Hayat'tan elli tane gönderirsiniz. Dört sene hapis çeken mübarek Asâ-yı Musa ve Zülfikar Mecmuaları benim nazarımda pek fazla kıymetdar olduğu için bana elli liralık gönderiniz. Size şimdi elli lira gönderiyorum.

Sâniyen: Nazif'e bin bârekâllah, bin mâşâallah. İkinci bir Hüsrev, İnebolu ikinci bir Isparta olduğunu isbat ediyor. Tarihçe-i Hayat'ın en mühim mes'elesi Medreset-üz Zehra olması cihetiyle Nazif'in bu neşriyatı, Reisicumhur'un Medreset-üz Zehra manasında ve Doğu Üniversitesi namında Şark Câmi-ül Ezherine ciddî çalışmasına bir vesile olduğunu zannediyoruz.

Sâlisen: Dinar'ın Baraklı imamı Süleyman'ın ehemmiyetli mektubuna karşı yazınız ki: Türkler hakkında sena-i Peygamberî muhakkaktır. Birkaç yerde Türklerden ehemmiyetle bahsetmiş. Hadîs var. Fakat bu hadîsin hakikî sureti ne olduğunu, yanımda kütüb-ü hadîsiye bulunmadığından bilemiyorum. Fakat manası hakikat ve Türk milletinin sena-i Peygamberîye mazhar olduğu hakikattır. Bir nümunesi, Sultan Fatih hakkındaki hadîstir.

Nur'un birinci talebelerinden Hulusi Bey'in, Ankara'da dostlarına Risale-i Nur dairesine girmesine teşvik eden manidar ve güzel mektubu dahi gösteriyor ki, yirmibeş seneden beri hiç sarsılmadan Nur hizmeti yapmasına bir nümunedir. Umum kardeşlerime ve hemşirelere binler selâm.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrolsun, mahkemede üç sene hapsedilen Asâ-yı Musa Risalesinden ve Sikke-i Gaybiye Risalesinden beş nüshayı kemal-i sürur ile aldık. Cenab-ı Hak sizlerden ebediyen razı olsun. Âmîn.

Sâniyen: Mahkemeden verilen Zülfikar nüshasında tashih olunmuş sehivler, bu nüshada tashih edilmemiş. Mu'cizat-ı Kur'aniye'nin Dördüncü Zeyli'nin yüzonuncu sahifesinde sekizinci satırında "Hem Lâm'ın" sehivdir, "Hem Lâ'nın" olacak. Çünki Kur'anda "Lâm" otuz bindir; "Lâ" ondokuz bindir.

Sâlisen: Yeni harfle Isparta Sümerbank Fabrikası'nda bir zât bir mektubunda bir sual soruyor. Benim bedelime siz, Kader Risalesi'ni ona tavsiye edersiniz. Ben hem rahatsızım, hem hususî mektublar yazamıyorum. Hem Zübeyr de Ankara'ya gitmiş, hem yeni harfi de bilemiyorum. Bera-yı malûmat size gönderdim.

Râbian: Şoför Abdurrahman ile kendi nafakam elli lirayı daha gönderdim. Bana gönderdiğiniz kitabları ve Sözler mecmuasını kalan borcuma hesab edersiniz. Pek acele oldu. Umuma pek çok selâm ederim.

* *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Sizi tebrik ediyorum. Ve bu defaki Hüsrev'in bakanlara yazdığı istida, pek mükemmel bir vesika-i tarihiye hükmündedir. Fakat bir-iki gün evvel Sungur'dan aldığımız bir telde, yüzseksenbeş eserin verilmesine emir verilmis. Bu adedli cümlevi anlavamadık. Telgrafhanede müdürden sorduk. "O memur, onu yanlış almış. Makineden ben kulağımla işittim. Ve bütün eserlerin geri verilmesine demektir." Hatırımıza geldi ki, acaba yüzotuz risalenin bazılarını müteaddid cüzleri birer risale yapıp yüzseksen beşe mi çıkardılar diye ihtimal verdik ve anlayamadık. Hem Yeni Sabah Gazetesi yazdığı gibi Medreset-üz Zehra'yı Doğu Üniversitesi namıyla büyük bir İslâm dârülfünunu, Reisicumhur tabiriyle "Her müşkilâtı iktiham edip onun yapılmasına çalışacaklarını" haber aldık. İnşâallah kırk senedir takib ettiğimiz mühim bir maksadımızı, vatan ve milletin menfaatı için yapmağa mecbur olacaklar.

Sâniyen: Gönderdiğiniz, üç sene bizim gibi hapiste bulunan Zülfikar ve Asâ-yı Musa'dan ehemmiyetli yerlere birkaç tane gönderdim. Ezcümle: Cezire'de câmi imamı Vastan'lı Abdurrahîm benim eski talebelerimden olup buraya kadar geldi. Ben on aded mühim kitablardan verdim. Fakat hatırıma geldi ki, Zülfikar'ın Mu'cizat-ı Kur'aniye Dördüncü Zeyli'nin iki yerde -biri sekizinci satırda, biri onikinci satırda- "Lâ"nın yerine "Lâm"ın yazılmış. Halbuki "Lâm" Kur'anda otuzbindir, "Lâ" ondokuz bindir. Bu sehiv başka nüshalarda kısmen tashih edilmiş. Fakat mahkemenizde kalan Zülfikarlarda tashih edilmemiş. Ben de burada unuttum. Siz Cezire'nin müftüsü vasıtasıyla, o imam Abdurrahîm'e müstensihin bu sehvini tashih eylemesini yazarsınız. Tâ ki Medreset-üz Zehra'nın erkânı bu vasıta ile Cezire ile dahi münasebetdar olsun diye size havale ediyorum.

Hem bu defa Hüsrev'in mektubunda Zübeyr'in Nazif'e göndereceği pusulayı oraya sehven gönderdiğini anladım. Hüsrev'in de küçük bir sehvi var. Çünki Yirmidördüncü Mektub değil, Yirmidördüncü Söz'ün Onuncu Aslına dair Nazif'e bir kısacık mektubum vardı. Sureti burada kalmamıştı. Onuncu Asl'ın suretini Nazif'e gönderip o pusulanın suretini bize göndermesi için demiştim. Halbuki Onuncu Asl'ı sehven size göndermiş. Fakat gayet parlak, uzun istidası; bu küçücük sehvini hiçe indirdi, afvettirdi. Bu mes'elenin sırrı budur:

Nazif büyük bir hayır yapmak için Nurcuların ehemmiyetli bir virdi olan Cevşen-ül Kebir'i makine ile teksir etmiş. Bunun sevabına dair, haşiyesindeki pek hârika ve müteşabih hadîslerden faziletine dair olan parçayı beraber teksir etmek için bana yazmıştı. Ben de dedim: Otuzbeş seneden beri her gün Cevşen'i okuduğum halde o haşiyeyi üç-dört defadan ziyade okumadım. Onun için onun aynı münasib olmaz. Tâ muarız ve zındıklar itiraz parmaklarını uzatmasınlar. İnşâallah yakında o mübarek Cevşen-ül Kebir, Nurcuları şavkıyla tenvir edecek.

Sâlisen: Ankara ve İstanbul Üniversite Nurcuları İstanbul'da ikibin aded Rehber'i tab'ediyorlar. Zannımca büyük Rehber'dir. Daha iyi. İnşâallah gençlere büyük bir rehber olur. Kılınç Hacı Ali'ye Medreset-üz Zehra ile münasebetdar olmak için siz yazınız ki: Asâ-yı Musa'yı edib âlimler güzelce tercüme etsinler. Tâ o tercüme münasebetiyle âlem-i İslâm'ın o üstadları Nurlarla alâkadar olsunlar.

Râbian: Hacca giden kardeşimiz Marangoz Ahmed selâmetle gelmiş mi, merak ediyorum. Hem Zülfikar ve Asâ-yı Musa'nın âhirinde Hüsrev'e ve yardımcılarına olan aynı duayı Mustafa Gül ve refiklerini ilâve ile Sözler mecmuasının âhirinde yazınız. Bâki umumunuza selâm.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Bu muallim Osman, Ceylan'ın hapis arkadaşıdır. Ondan tam ders almış. İkinci bir Ceylan olmak kabiliyeti var. Medar-ı hayrettir; duamda Nurcular dairesinde her gün isimleriyle yâd ettiğim iki sofi-meşreb, kendilerini satmak fikriyle bana ve Nur'a iliştiklerine dair mektub geldi. Ben gücenmedim; onları daha ziyade duama aldım. Aynen eskiden

İstanbul'da eski partinin desiseleriyle bize ilişen malûm ihtiyar şeyh gibi onları hem kendime mübarek kardeş, hem dost bildim; hakkımı helâl ettim. Fakat iki İhlas Lem'alarını okumalarını arzu ediyorum.

Kardeşlerim, siz dahi böylelerden gücenmeyiniz, münakaşa etmeyiniz.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Mahkeme-i Kübra'ya Şekva ve Müdafaatın bir haşiyesidir.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu mealde adaletperver Demokratlara istida yazabilirsiniz. Hastayım; siz nasıl münasib ise öyle yapınız. Avukatımızdan, bir gün evvel aldığımız mektubda, "Kitablarımızın suç mevzuu olan ve olmayanlarını tefrik etmeye çalışıyorlar." diye haber verdi. Şimdiye kadar yaptıkları gibi yine hiçbir kanuna uymayan bir tarzda, binler kelime içinde bir risalede bir tek kelimeyi bahane edip suç mevzuu yapmak, o risaleyi vermemek suretiyle Nurların intişarına garazkârane mani' olmak fikriyle.. hem kararnamelerini Mahkeme-i Temyizce bütün bütün bozan o kararnamede suç mevzuu gösterdikleri, bizim aleyhimizde olmadığı halde müddeiumumînin iddianamesine karşı hata-savab cedvelinde seksenbir hatasını ve garazkârlığını kat'î isbat ettiğimiz halde, şimdi aynı garazkârlıkla dörtyüz sahife Zülfikar Risalesi'ni; birkaç satır tesettür ve irsiyet hakkındaki yüzbin tefsirin aynı manayı söylediklerine binaen otuz-kırk sene evvel yazılan cümlelerini suç mevzuu yapıp o mecmua-yı azîmeyi müsadere edip bize vermemek, dünyada hangi kanun buna müsaade eder? Hem Afyon Mahkemesi'ndeki eserler -tekrarat-ı Kur'aniye ve melekler hakkındaki iki parçacık müstesna olarak- bütün eserler iki sene ellerinde kalarak hem Denizli, hem Ankara Ağır Ceza Mahkemesi beraetine karar vererek, içinde suç mevzuu bulamadıkları ve bize iade etmeğe karar verdikleri ve aynı eserler İsparta Hükûmeti'nin bir vakit müsadere ile tamamen eline geçtiği halde, tamamıyla sahiblerine iade ettikleri ve sonra da Zülfikar'la Asâ-yı Musa'yı ruhsatsız eski yazı ile neşir bahanesiyle dört seneden beri müsadere edip aynen hiçbiri zayi' olmadan 170 aded mecmuada bir suç mevzuu bulamadıkları için bizlere tamamen iade ettikleri ve bizim en mühim suçumuz olarak gösterdikleri eski partinin bir kısım şeflerine hakikat namına itirazımızın yüz misli ziyade şimdiki dinî mecmualar, resmî cerideler aynı itirazı şiddetle vurdukları halde, Risale-i Nur'un bir mahrem parçası şimdiki zaman tamamıyla tayin ettiği bir hadîsin hakikatını tefsir bahsinde, şeflerin başı Lozan Muahedesinde hiçbir zaman hiçbir Müslüman hakikî Türk'ü, hiçbir Nasraniyete ve Yahudiliğe ve başka dine girmeyen ve İslâm kahramanları olan Türkler'i Protestan yapmağa malûm hahambaşı ile ittifak ederek re'y veren o adam, bütün ülema-yı İslâm'ın "Cevazı yok." diye ittifaken hükmettikleri halde, on cihetle kanunlarla onu bütün bu vatandaki masum Müslümanlara cebren giydirdiği ve tarih-i beşerde bu çeşit manasız acib bir cebr-i umumî yapmak ve hiçbir kanuna uymayan keyfî kanun namına kanun ile onu bu millet-i İslâmiyeye cebren giydirmek; elbette o adam, o Lozan Muahedesinde verdiği dehşetli fikrini isbat etmiş ki, Din-i İslâm'a gayet muzır olarak hadîsin haber verdiği adam bu zamanda o şeftir.

İşte hakikat böyle iken, Afyon Mahkemesi adalet namına değil belki o ölmüş adamın muhabbeti taassubu namına, eski harfle de neşredilen kararnamenin âhirinde bizi mahkûm etmek için en mühim sebeb, savcının garazkârlığı sebebiyle, mahkeme heyeti demişler ki: "Said ve arkadaşları, Mustafa Kemal'e din yıkıcı, süfyan demişler ve sevgisini bozmaya çalışmışlar, onun için mahkûm kalblerdeki ediyoruz." Acaba, ölmüş gitmiş bir adamın şahsına karşı bin defa böyle itiraz da olsa, şahsî bir dava oluyor. Mahkeme-i adalet buna dair böyle bir hüküm vermek, elbette pek acib bir mana, iş içinde vardır. Şimdi böyle adamların elinde Nur eserleri dört defa beraet kazandıkları ve şimdi Adliye Bakanı üç defa Nur eserlerinin beraetine ve eserde suç mevzuu olmadığına, bizi mahkûm eden Afyon kararını bozmasıyla hüküm verdiği halde; şimdi bütün millet adalet ve şefkat ve diyanete bekledikleri Demokrat Hükûmeti zamanında. hizmet müstebidlerin dehşetli plânlarıyla Risale-i Nur'a karşı garazkârların keyfine bırakmamak; bırakılsa, Demokrat Hükûmeti aleyhinde büyük bir hıvanettir ve milletin teselli ümidini kırmaktır.

Benim Ankara'da bir vekilim Mustafa Sungur 17.11.950 tarihli çektiği telgrafta "Umum risalenin bize iadesine karar verilmiş." diye müjde verdi ve âdil Adliye Vekili üç defa beraet verdiği ve şimdi de Sungur'un mektubuna göre, hem iadesine emir verildiğini ve şimdi telefonla yine haber vereceğim söyledikleri halde, bu onaltı seneden

beri aleyhimizde olan iftiralar ve jurnaller; hem Eskişehir, hem Denizli Mahkemesi'nden bütün dosyaları Afyon Mahkemesi manasız toplamak ve af kanununun çıkmasıyla ve mahkemelerin beraet vermesiyle o mübarek eserleri o dosyalar içerisine karıştırarak çürütmek için mahzene atmak ve üç seneden beri bizi aldatan bazı eşhasa Nurların işlerini bırakmamak lâzım geliyor. Başbakan ve Adliye Bakanına, bu gayet mühim mes'eleyi nazar-ı dikkatlerine arzediyoruz.

Said Nursî

Haşiye: Acib bir hâdise, adalet ve dinden hariç zalimane nümunelerden birisi de; üç seneden beri müsadere ettikleri Kur'anımızı çok defa istediğimiz halde vermedikleri ve ikibin sekizyüz Lafza-i Celal altunla yazılı, gözle görünen mu'cize-i Kur'aniyeyi gösteren o mübarek Kur'anımızı bize vermediler. Şimdi avukat diyor ki: "Bir istida Diyanet Reisine yazınız ki, iade edilsin." Bunun gibi yüzler nümuneler var ki, sırf bir garazla ve ecnebi parmağıyla aleyhimize işler dönüyor. Bizi ve âlem-i İslâmı pek sevindiren Demokratlar dikkat etsinler. Nurları ve Nurcuları bu işkencelerden kurtarsınlar.

Nur talebeleri namına Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Benim Abdurrahmanım ve küçücük bir Hüsrev namını alan Ceylan, vazifesini iki-üç yerde tam yaptı, geldi. Şimdi daha büyük bir vazife için Ankara'ya Sungur gibi bir vekilim olarak gönderiyorum.

Sâniyen: Bazı zâtların mektublarını bera-yı malûmat size gönderdim.

Sâlisen: Benim Sözler mecmuasından ve İnebolu'dan gelen yeni harf Tarihçe-i Hayat ve eski harf Cevşen'den bana gönderilecek nüshaların mukabili size ne kadar borcum olabilir, bildiriniz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşim Osman Nuri!

Madem Cenab-ı Hak, senin kudsî niyet ve ihlasınla Ankara'da en mühim genç Said'leri senin etrafına toplamış. Madem Ankara'da benim bulunmamı lüzumlu görüyorsunuz. Ben de şimdi nafakamla tedarik ettiğim nüshalarımı, o küçük Medrese-i Nuriyeme benim bedelime gönderiyorum. Onların adedince Said'ler, seninle komşu olurlar. Hem fedakâr evlâdın çok fevkinde sadakatla şimdiye kadar hizmetleriyle herbiri birer genç Said olarak beş-on Abdurrahmanlarım hükmünde Sungur, Ceylan, Tillo'lu Said, Sâlih, Abdullah, Ahmed, Ziya gibi genç ve çalışkan Said'leri senin yanına hem benim vekilim, hem senin talebelerin olarak benim bedelime o küçücük Medrese-i Nuriyeye nezaret ve bir nevi dershane olarak re'yinize bırakıyorum.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık ve mübarek kardeşlerim!

Evvelâ: Hüsrev'in imzasıyla Reisicumhur'a verilen telgraf, -bir ihtimali var ki; Ankara'da küçük Hüsrev'ler, Hüsrev'in kalemiyle yazılan Kur'anı fotoğrafla tab'etmek ihtimali hatırımıza geldi- siz Isparta postahanesinden anlayınız ki, ne mahiyette bir telgraftır? Bana da malûmat veriniz. Merak ettim.

Sâniyen: Konya'daki Rıfat Filiz kardeşimizin mektubunda, bazı sofilerin bize hafif tenkidlerinin hiç ehemmiyeti yoktur. Sakın müteessir olmasınlar. Hiçbir vecihle mukabele etmesinler. Şimdi ehl-i imanın, hususan ehl-i tarîkatın ve bilhâssa şahsıma ait tenkidlerini bir nevi nasihat ve bir nevi iltifat telakki ederim. Onlara hakkımı helâl ediyorum. Şimdi ehl-i ilhadın bize dehşetli zararlarına karşı; kardeşlerimiz olan ehl-i imanın gayet hafif, şahsıma karşı tenkidlerini bir nevi ikaz ve bizi ihtiyata sevk için bir dostluk telakki ediyorum.

Sâlisen: Bu yakında Afyon'da haftalık gazeteler; gizli münafıkların tahriki ile beni de, alâkamız olmadığı bir şeye münasebetdar göstermiş. Buradaki Nurcular da onu tekzib ettiler. Merak edilecek birşey değildir. Medreset-üz Zehra erkânlarının hârika ve müessir ve âlem-i İslâm'a menfaatli hizmet-i Nuriyelerini bütün ruh u canımızla

tebrik ediyoruz. Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize binler selâm eder, dua eder ve dualarınızı istiyorum.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Mübarekler köyünden Ali ile Hacı Süleyman ve Dinar tarafından Abdurrahman ve Himmet ve daha evvel gelen ehemmiyetli bir Nurcu hemşehrisi yanıma geldiler. Cenab-ı Hakk'a çok şükürler ediyorum ki, Mübarekler Köyü Kuleönü'nde eskisi gibi Nurlara şiddetli alâkalarını muhafaza ediyorlar. Ve onların sadakat ve ihlaslarının bir kerametidir ki: Kendime mahsus on mecmua kitablarımı lüzumuna binaen Ankara'ya gönderdiğim ve çok ehemmiyetli ve uzak yerlerden benden kitabları istedikleri aynı zamanda Kuleönü mübarekleri kendilerine mahsus Nur mecmualarını, gönderdiğim mikdarın aynı olarak Medreset-üz Zehra'nın bir hediyesi olarak bana getirdiler. Hususan Birinci Abdurrahman olan Büyük Mustafa'nın kendi el yazısı olan bütün Mektubat ve Lâhika'yı içinde buldum. Cenab-ı Hak o kitabların harfleri adedince her birisine mukabil bin rahmet ihsan etsin. Âmîn.

Sâniyen: Onbir ay Hüsrev'in istirahatına fevkalâde hâlisane hapiste hizmet eden ve müdafaatında gayet güzel mukabele eden Nur'un küçük kahramanlarından Mustafa, dünkü gün benim yanıma geldi, dedi: "Ben, ağabeyim Hüsrev'in yanına ziyaretine gideceğim." Dedim: Gerçi hem senin, hem onun hakkınızdır bu ziyaret. Fakat bugün dört talebe geldiler, İsparta'ya gittiler, o cihette ihtiyaç kalmadı. Sen de Risale-i Nur hesabına mühim bir köyde imam olduğun için, o hizmet de benim şahsî hizmetimden daha ziyade Nurlara faidesi olduğu gibi, Hüsrev'in ziyaretinden şimdilik daha kıymetdar olabilir. Eğer o köyde hizmet-i Nuriye olmasaydı, Mustafa gibi hâlis ve fedakâr hizmetkâra ihtiyacım vardı. Öyle ise, şimdilik ziyareti te'hir et.

Sâlisen: Konya'lı Hacı Sabri kardeşimiz yanıma geldi. Ben, Sadık, Hayri, Mustafa hazır iken çok ehemmiyetli sohbetimiz, Hacı Sabri'ye mühim bir ders oldu. Bilhâssa Medreset-üz Zehra erkânlarının,

hususan Hüsrev'in bu vatan ve millet ve âlem-i İslâm'a hizmet-i imaniyeleri ve tahribçi dinsizlerin desiselerine sed çekmeleri o kadar büyük bir hasenedir ki, farz-ı muhal binler seyyie olsa afvettirir. Öyle ise, başta Hüsrev olarak o erkânların hiçbir hareketini tenkid etmemek ve kemal-i ihlas ve samimiyet ile onlara tesanüd ve tam kardeş olmak lâzımdır diye bu mealde bir ders oldu. İnşâallah Hacı Sabri de Hoca Sabri ve Rüşdü ve emsalleri gibi ruh u can ile alâkadar ve Hüsrev'e tam kardeş olacak; meşreb ihtilafı daha tesir etmeyecek.

Hasta kardeşiniz Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim, Medreset-üz Zehra erkânları, Nur naşirleri!

Evvelâ: Bir mes'eleyi biz münasib gördük; size, asıl Nur hakkında söz sahibi Medreset-üz Zehra erkânlarının tensibine havale etmek için kalbe geldi. Şöyle ki:

Bugünlerde bana hizmet eden üç arkadaşımızın muvakkaten birkaç gün benden ders almak iştiyaklarına binaen ve eski zamanda talebelerime verdiğim kıymetdar bir hatırayı hayatlandırmak iştiyakına binaen, matbu' Lemaat'ı her gün bir sahifesini ders veriyordum. Hem ben, hem onlar çok hayretle ve takdirle karşılıyorduk. Fikrimize geldi ki: Bu matbu' risalenin, sair matbu' risaleler gibi nüshalarının kalmadığının sebebi, bunun çok kıymetdar olduğunu bilen düşman kısmı intişarına mani' olduklarına ve dost kısmı, kıymeti için elinden çıkarmadığına kanaatımız geldi. Hem gördük ki: Bu Lemaat, Risale-i Nur'un mühim bir kısmının çekirdekleri, tohumları hükmünde gayet güzel vecizelere ve hiçbir edibin ve mütefekkirin muvaffak olamadığı bir tarzla sehl-i mümteni' gibi taklid edilmez, büyük bir hakikat-ı içtimaiyeyi küçük bir vecizede ve manzum bir kitabı mensur gibi, aynı nesirli bir kitab gibi, hiç nazmı hatıra getirmeden kolayca okunacak bir tarzda bulunması, otuzyedi sene evvel Ramazan-ı Şerifin yirmi gününde her gün bir-iki saat iştigaliyle bir tarzda koca bir kitab kadar uzun bir nevi mesnevî yazılması ve içinde yirmi yerde, bir ihtar-ı gaybiye nev'inde haber verdiklerinin otuz-kırk sene sonra aynen meali çıkmış gibi o noktalara elimize geçen bir nüshada işaret koyduk.

Gösteriyor ki: Bu Lemaat, Risale-i Nur'un bir müjdecisi ve fihristesi ve bir fidanlık nümunesidir kanaatımız geldi.

Sâniyen: Bu Lemaat'ın işaret ettiğimiz kısımları Otuzüçüncü Söz namında Sözler'in âhirinde yazılması, Nur kahramanı Hüsrev'in ve Medreset-üz Zehra erkânlarının re'yine havale ediyoruz. Umum kardeş ve hemşirelerime selâm ve dua ve dualarını istiyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

(Haşiye): Eğer kabul etseniz, yanımdaki Lemaat sonra gönderilecek.

Aziz, sıddık, sadık, muhlis ve hâlis kardeşlerim ve hemşirelerim!

Bütün ruh u canımızla bayramlarınızı, hem bu sene serbestçe hâlisane hacca gidenlerin bayramlarını, hem bu vatandaki istibdadın kırılmasıyla hürriyet-i şer'iyeye bu milletin mazhariyete başlamasını ve bu milletin bu manevî bayramını ve âlem-i İslâm'ın ittifakkârane intibahlarının manevî bayramlarını ve Risale-i Nur'un hakikat-ı Kur'aniyeye dair verdikleri haberlerini zamanın tasdik etmelerini ve en geniş bir daire o manevî envâr-ı Kur'aniyeye, beşer ihtiyacını hissetmesini tebrik ediyoruz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Seyyid Sâlih'in Haleb ve havalisindeki çok ehemmiyetli İhvan-ı Müslimîn Cem'iyeti için sizden istediği Nur mecmualarından, kendime mahsus mecmualardan on tanesini ona gönderdim ki onlara versin.

Sâniyen: Denizli, hem Denizli'deki Nur kardeşlerimizle ziyade alâkadarım. Merhum Hasan Feyzi'nin arkadaşları ne vaziyette olduklarını ve Yakub Cemal eski kardeşimiz ne halde ve nerede olduğunu merak ederken, aynı vakitte Yakub Cemal'in Denizli Nurcuları namına güzel bayram tebriki beni çok sevindirdi. Mütehassirane ve müştakane hayalen beni Denizli'de gezdirdi, "Mâşâallah, Bârekâllah!" dedim.

Sâlisen: Nurcuları yirmi seneden beri tazib eden ve hapislere sokan bedbahtlardan bazıları, her günde bir ay bize verdikleri sıkıntılar kadar

manevî azab çekiyorlar. Biz o zalimleri Cehennem'e havale edip sabrederdik. Fakat hizmet-i imaniye kudsiyeti, o bedbahtlara dünyada da bir nevi cehennemi adalet-i İlahiyeden istemiş ki, bazıları bir senede istibdad-ı mutlakadan aldığı lezzeti hiçe indiriyor gördük; zaman gösterdi. Demek adalet ve inayet-i İlahiyenin himayeti bize kâfidir.

Râbian: Ali Osman'ın vefatıyla hem akrabasını, hem Medreset-üz Zehra ve Nur dairesini ta'ziye ediyorum. Ve onu da tebrik ediyorum ki, vazifesini tam yapmış ve şimdi de Nur kahramanları Hâfız Ali ve Hâfız Mustafa yanında duama dâhildir. Umum kardeşlerime binler selâm.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

Mahremdir. Şimdilik Medreset-üz Zehra erkânlarına mahsustur.

(İhtiyar kadınlara ehemmiyetli bir müjde ve bekâr ve mücerred kalmak isteyen genç kızlara bir ihtar)

Hadîs-i şerifte عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَائِزِ gösteriyor ki; âhirzamanda kuvvetli iman, ihtiyar kadınlarda bulunur ki "Dindar ihtiyar kadınların dinine tâbi' olunuz." diye hadîs-i şerif ferman etmiş. Hem Risale-i Nur'un dört esasından bir esası şefkattir ve kadınlar şefkat kahramanı bulunmasından, hattâ en korkağı da kahramancasına ruhunu yavrusuna feda eder. Ve bu zamanda o kıymetdar vâlideler ve hemşireler, büyük bir hâdise ile karşılaşıyorlar. Mahremce ve ifşası münasib olmayan bir hakikat-ı fitriyesini Nur şakirdlerinden mücerred kalmak isteyen veya mecbur kalan kızlar kısmına beyan etmek lâzım gelir diye ruhuma ihtar edildi. Ben de derim ki:

Kızlarım, hemşirelerim! Bu zaman, eski zamana benzemiyor. Terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye yarım asra yakın hayatı içtimaiyemize yerleştiği için, bir erkek bir kadını ebedî bir refika-i hayat ve saadet-i hayat-ı dünyeviyeye medar ve sair günahlardan kendini muhafaza etmek için almak lâzım gelirken; o bîçare zaîfeyi daim tahakküm altında, yalnız dünyevî muvakkat gençliğinde sever. Ona verdiği rahatın bazı on misli onu zahmetlere sokar. Eğer şer'an küfüvv tabir edilen birbirine denk olmazsa, hukuk-u şer'iye nazara alınmadığından hayatı daima azab içinde geçer. Kıskançlık da müdahale ederse daha berbad olur. İşte bu izdivaca sevk eden üç sebeb var:

Birisi: Tenasülün devamı için, hikmet-i İlahiyece o fitrî hizmete bir ücret olarak bir fitrî meyil ve şevk vermiş. Halbuki o zevk on dakikada bir lezzet verse de, eğer meşru ise, erkek bir saat meşakkat çekebilir. Fakat kadın, on dakikalık o zevk için on ay çocuğu kendi vücudunda zahmetini çekmekle on sene çocuğun hayatına yardımla meşakkat

çeker. Demek o on dakikalık fitrî meyl, bu uzun meşakkatlere sevk ettiği için ehemmiyeti kalmaz. His ve nefis, onunla onu izdivaca tahrik etmemeli.

İkincisi: Fıtraten kadın, za'fı için maişet noktasında bir yardımcıya muhtaçtır. O ihtiyaç için şimdiki terbiye-i İslâmiyeden ders almayan, serseriliğe, tahakküme alışanlardan o küçük bir iaşesi hatırı için tahakkümler altına girip riyakârane kocasının rızasını tahsil etmek yolunda hayat-ı dünyeviye ve uhreviyesinin medarı olan ubudiyetini ve ahlâkını bozmak bedeline, köy kadınları gibi kendi nafakasını kendi çalışmasıyla kazanmak, on defa daha kolaydır. Rezzak-ı Hakikî çocukların rızkını süt ile verdiği gibi, onların da rızkını o Hâlık-ı Rahîm veriyor. O rızık hatırı için namazsız ve ahlâkını kaybetmiş bir zevci aramak, riyakârane çalışıp tahakkümü altına girmek; elbette Nur talebesinin kârı değil.

Üçüncüsü: Kadınlığın fitratında çocuk okşamak ve sevmek meyelanı var. Ve bir evlâdının dünyada ona hizmeti ve âhirette de şefaati ve vâlidesi öldükten sonra ona hasenatı ile yardımı, o meylifitrîyi kuvvetlendirip evlendirmeye sevketmiş. Halbuki şimdi terbiyei İslâmiye yerine terbiye-i medeniye ile on taneden bir-iki hakikî evlâd, kendi vâlidesinin şefkatine mukabil fedakârane hizmet ve dindarane dualarıyla ve hasenatlarıyla vâlidesinin defter-i a'maline haseneler yazdırmak ve âhirette sâlih ise vâlidesine şefaat etmek ihtimaline mukabil, ondan sekizi o haleti göstermediğinden; bu fitrî meyl ve nefsanî şevk ile o bîçare zaîfeler böyle ağır bir hayata kat'î mecbur olmadan girmemek gerektir. İşte bu işaret ettiğimiz hakikata binaen, bekâr kalmak isteyen Nur şakirdlerinden olan kızlara derim ki:

Tam muvafik ve dindar ve ahlâklı bir zevc bulmadan kendilerini açık-saçıklıkla satmasınlar. Eğer bulunmadı; Nur'un bir kısım fedakâr şakirdleri gibi mücerred kalıp tâ ona lâyık ve ebedî bir arkadaş olacak ve terbiye-i İslâmiyeyi almış vicdanlı bir müşteri ona çıksın. Ve saadet-i ebediyesi, muvakkat bir keyf-i dünyevî için bozulmasın ve medeniyetin seyyiatı içinde boğulmasın.

Said Nursî

(Haşiye): Hemşireler ve genç kızlar Tesettür Risalesi'ni okumalıdırlar.

Hapsin latif bir hatırası

Hapislerde, hususan Afyon hapsinde; eski zalim müstebidlerin aldatmak suretinde arasıra af bahsini etmesinden bîçare mahpuslar benden soruyordular: "Acaba af olacak mı?" Ben de derdim: "Bu zalimler aldatıyorlar. Fakat Nur şakirdleri madem mahpuslara teselli vermek ve yüzde doksanını namaz kıldırmak hikmetiyle üç defa hapse girdiler. Rahmet-i İlahiyeden kuvvetli ümid ederim ki, hapislerin tam bir af ile çıkmasına bir alâmet olduğuna kuvvetle ümid ve müjde ediyorum." Çok defa, çok adamlara bu teselliyi veriyordum. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrolsun ki; kahraman Demokratlar o ümid ve ihbarlarımı tasdik ettirip keyfî, tarafgirane bazı kanunların bahanesiyle ve garazkâr bazı memurların tarafgirlik hesabına bahanelerle ezilen çok masum mahpusları azabdan kurtarmağa vesile oldular. Ve milletin cür'etkâr kısmını kendine ve asayişe taraftar ettiler. O vesile ile pek çok mahpuslar Nurlara ve Nurculara cidden alâkadarlık sebebiyle tamamıyla ıslah-ı hal edip vatan ve millete değil muzır, belki birer hizb ve uzv-u nâfi' hükmüne geçtiler.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Çok sevgili Üstadımız Efendimiz!

"Risale-i Nur imha edilmez." diye yazılan ayn-ı hakikat parçayı Başbakan, Adliye Bakanı'na ev adresleriyle; yine diğer bakanların da resmî adreslerine gönderdik. Görüştüğümüz meb'uslara veriyoruz. Hepsi de bu hususta çalışacaklarını söylüyorlar. İsparta Meb'usu Senirkent'li Tahsin Tola, ziyade alâkadar oluyor ve diyor ki: "Hükûmet şimdi komünistlikle mücadeleye başladı. Bu mücadele yalnız zabıta ile olamaz. Nurcular yirmi seneden beri mücadele ediyorlar ve hükûmete büyük yardımda bulunuyorlar. Ve bugün memleketteki muhtelif

cereyanların en hayırlısı ve en tesirlisi Nurculardır." diyorlar. Vaiz ve meb'us Ömer Bilen, diğer meb'us Hasan Fehmi Ustaoğlu ve Fehmi Çobanoğlu isimli ihtiyar zâtlar, size pekçok hürmet ve selâm ediyorlar. Her ikisi dahi Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi namına sevgili Üstadımızı, bu asrın bir mürşid-i hakikîsi söyleyerek, "Onların himmetidir ki, bu umulmadık zafer kazanıldı." diyorlar. Siz sevgili Üstadımızdan çok cihetle yardım gördüğünü söyleyen bu muhterem milletvekilleri, sizin dua ve Risale-i Nur'un hizmetine güvenerek ileriye pek büyük ümidle baktıklarını ve "İslâmiyet'in bütün şaşaasıyla âlem-i insaniyet çapında parlayacağını Cenab-ı Hakk'ın rahmetinden bekliyoruz." diyorlar. Dünkü Çarşamba günü üç meb'us, bir aralık Üstadımızı ziyaret edeceklerini konuşmuşlar.

Abdullah, Sungur

k * *

Mahkeme-i Kübra'ya Şekva ve Müdafaat'ın bir haşiyesi olan parçanın hülâsasıdır.

Size bu defa Mahkeme-i Temyiz'e gönderdiğimiz -avukatın Temyiz Mahkemesi'ne gönderdiği- istidanın suretidir. Ve dehşetli kararnameye karşı; hülâsası sizin tarafınızdan bu mealde, müsadere kararnamesine mukabil, dindar meb'uslara dersiniz:

Bu tarzda müsadere ne derece kanuna muhalif ve Demokrat hükûmetini tanımamak ve Adliye Bakanı'nın verdiği emri ne derece dinlemediklerini ve ehemmiyet vermediklerini gösteriyor. Ve adliye adaleti haricinde dehşetli bir garaz hükmediyor. Kitablarımızın ellerindeki tamamını, binler kelimeden bir-iki kelimeyi suç mevzuu bahanesiyle vermek istemediklerini ve bu suretle Nurların neşrine mani' olmak istediklerini ve suç diye gösterdikleri noktalarda bizim tarafımızdan müdafaatımızda onların seksenbir hatalarını Hata-Savab Cedvelinde isbat edilmekle açık garazkârlıklarının gösterildiğini; hem elyevm yasak olmayan yüzbinler tefsirlerde yazılı bulunan tesettür ve irsiyet hakkındaki iki âyetin birkaç satırlık tefsiri yüzünden dünyada hiçbir kanunun müsaade etmediği acib bir zulüm ile dörtyüz sahifelik Zülfikar mecmuasını müsadere edip bize vermemek suretiyle bir zulüm irtikâb ettiklerini; hem Afyon'da iki sene ellerinde kalan bütün Risale-i Nur'un parçaları, daha evvelden hem Denizli, hem Ankara, hem Isparta mahkemelerinde beraet ettirilip sahiblerine iade edildiğini ve bilâhere Zülfikar ve Asâ-yı Musa'yı ruhsatsız neşir bahanesiyle Isparta hükûmeti müsadere edip dört sene zabtettikten sonra hiçbiri noksan olmadan yüzyetmiş mecmuayı bize iade ettiklerini ve bizim en mühim suçumuz, Risale-i Nur'un mahrem bir parçasında elli sene evvel bir hadîsin tefsirinde, cebrî kanunlarla şapkayı giydiren ve Din-i bu mübarek Türk Milletinden kaldırmak Islâm'ı için Lozan Muahedesinde söz veren ve pek şiddetli ve dehşetli hücumlarına rağmen hiçbir hakikî Müslüman-Türk'ü protestan yapamayan ve

Millet-i İslâm için pek çok zararlı olduğunu ef'aliyle isbat eden ve hadîs-i şerifin haber verdiği o müdhiş şahıs kendisi olduğunu hayat ve mematıyla gösteren Mustafa Kemal'e bir mahrem eserde "Din yıkıcı Süfyan" dediğimizi ve "kalblerdeki sevgisini bozmağa çalıştığımızı" isnad edip kararnamede mahkûmiyetimize sebeb olduğunu ve Mahkeme-i Temyiz'in Afyon Mahkemesi'nin bu haksız kararını bozmasıyla yeniden görülmeğe başlanan dava af kanunu çıkmasıyla, dosyalarıyla ve bütün Nur eserleriyle çürütülmek için mahzene atıldığını ve bilâhere Adliye Bakanlığınca, Sungur'un keşide ettiği telgrafi üzerine, bütün eserlerin verilmesine emir verildiği halde hiçbiri iade edilmeyerek, yeniden suç mevzuu olanlarını tefrik etmek; belki tamamını suç mevzuu yapmak istemeleriyle Risale-i Nur'un tam serbestîsine mani' olmak istediklerini bildiren ve üç seneden beri bizi aldatan böyle eşhasa, Nur'un işlerini bırakmamak için Başbakan ve Adliye Bakanı'nın nazar-ı dikkatlerine arzedilmek üzere bu mealdeki Demokratlara istida yazılması, vatan ve adaletperver millet menfaatine lüzumu var.

Lafza-i Celal üzerinde i'cazı gözle görülen Kur'anımızı almak için istida ile Diyanet Riyasetine müracaat edilmesi gibi, sırf garazla ve ecnebi parmağıyla aleyhimize dönen işlerden ve işkencelerden bizi ve âlem-i İslâm'ı pekçok sevindiren Demokratların dikkat edip Nurcuları kurtarmalarını, hürriyetperver hükûmetten rica ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bütün ruh u canımla geçmiş Mevlid-i Nebeviyenizi tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Sizin Nur'un neşrindeki muvaffakıyetinizi âlem-i İslâm tebrik edip alkışlayacak. Şimdi de emareleri görünüyor ki, ezcümle bir nümunesi: Pakistan Maarif Vekili Nurlar için benim yanıma geldi, Risale-i Nur'un bir kısmını aldı. "Doksan milyon Müslümanlar içinde neşrine çalışacağım." dedi. Aldı, gitti. Hem bu kadar aleyhimizde münafıklar çalıştıkları halde, hem Avrupa'da, hem Asya'da uzak yerlere Risale-i Nur'u götürmüşler. Hem Berlin'de Almanlar Zülfikar'ı aldıkları vakit, bir gazetelerinde alkışlayarak ilân etmişler. Hem dâhilde ehl-i iman, en ziyade muarızlar olan eski başbakan ve dâhiliye vekili yasak ettikleri Asâ-yı Musa ve Zülfikar'ı yasaklarına ehemmiyet vermeyerek

kemal-i şevk ile okuyorlar. Okuyanlar Ankara'da pek ziyadedir. Hem birkaç yerde hapishane müdürleri iki-üç vilayette karar vermişler ki: "Biz hapishaneleri Medrese-i Nuriye yapacağız ki; bizim mahpuslar da Denizli, Afyon hapisleri gibi Nurlarla ıslah olsunlar."

Sâlisen: Merhum Burhan, Nur'un ümmi ve gizli kahramanı idi. Hem onun akrabasını, hem Isparta'yı, hem Medreset-üz Zehra şakirdlerini ta'ziye ediyorum. Beş-altı gün evvel haber almıştım. Şimdiye kadar beş-altı gün zarfında belki bin defa ona dua etmişim. Çünki altı günde virdimde dörtyüze yakın اَجِرْنَا مِنَ النَّارِ dediğimde onu da niyet ediyorum. Bütün okuduklarımı Burhan'a hediye ediyorum.

Râbian: Nurlar, mektebleri tam nurlandırmağa başladı. Mekteb şakirdlerini medrese talebelerinden ziyade Nurlara sahib ve naşir ve şakird eyledi. İnşâallah medrese ehli yavaş yavaş hakikî malları ve medrese mahsulü olan Nurlara sahib çıkacaklar. Şimdi de çok müftülerden ve çok ülemalardan Nurlara karşı çok iştiyak görülüyor ve istiyorlar. Şimdi en mühim tekyeler ehli, ehl-i tarîkattır. Bütün kuvvetleriyle Nur Risalelerini nurlandırmaları ve sahib çıkmaları lâzım ve elzemdir ²⁹(Haşiye). Şimdiye kadar ben yalnız iman hakikatını düşünüp "Tarîkat zamanı değil, bid'alar mani' oluyor." dedim. Fakat şimdi Sünnet-i Peygamberî dairesinde bütün oniki büyük tarîkatın hülâsası olan ve tarîklerin en büyük dairesi bulunan Risale-i Nur dairesi içine, her tarîkat ehli kendi tarîkatı dairesi gibi görüp girmek lâzım ve elzem olduğunu bu zaman gösterdi. Hem ehl-i tarîkatın en günahkârı dahi çabuk dinsizliğe giremiyor; kalbi mağlub olamıyor. Onun için onlar tam sarsılmaz, hakikî Nurcu olabilirler. Yalnız mümkün olduğu kadar bid'atlara ve takvayı kıran büyük günahlara girmemek gerektir.

Hâmisen: Şimdi bu zamanda en büyük tehlike olan zındıka ve dinsizlik ve anarşilik ve maddiyyunluğa karşı yalnız ve yalnız tek bir çare var: O da Kur'anın hakikatlarına sarılmaktır. Yoksa koca Çin'i, az bir zamanda komünistliğe çeviren musibet-i beşeriye; siyasî, maddî kuvvetler ile susmaz. Yalnız onu susturan hakikat-ı Kur'aniyedir.

Rehber Risalesindeki Leyle-i Kadir mes'elesi; şimdi hem Amerika, hem Avrupa'da eseri görülüyor. Onun için şimdiki bu hükûmetimizin hakikî kuvveti, hakaik-i Kur'aniyeye dayanmak ve hizmet etmektir. Bununla ihtiyat kuvveti olan üçyüz elli milyon uhuvvet-i İslâmiye ile ittihad-ı İslâm dairesinde kardeşleri kazanır. Eskiden Hristiyan devletleri bu ittihad-ı İslâma tarafdar değildiler. Fakat şimdi komünistlik ve anarşistlik çıktığı için; hem Amerika, hem Avrupa devletleri Kur'ana ve ittihad-ı İslâma tarafdar olmağa mecburdurlar.

Sâdisen: Yanıma Nur talebesi bir meb'us geldi, dedi ki:

"Ben Adliye Bakanlığı'na gittim. Afyon'da Nurların müsadere kararını söyledim. Adliye Vekili Özyörük dedi ki: Ben Afyon Mahkemesi'ne Nurlar'ın tamamen verilmesine emir verdim. Hattâ bendeki Asâ-yı Musa'yı da müellifine iade edeceğim." diye bana söyledi. Halil Özyörük'ün bu sözü, Demokratlara ve Nurlara tarafdarlığını gösteriyor.

Umuma binler selâm.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim ve Nur'un genç kahramanları!

Evvelâ: Ruh u canımızla sizin Ankara gibi yerde hârika bir tarzda hizmet-i Nuriyenizi tebrik ediyoruz. Hakikaten ümidimizin fevkinde ehl-i maarif ve mektebliler kısmında çok ehemmiyetli bir intibaha vesile oldunuz. Bir senede Ankara gibi bir yerde bu hizmetiniz, on senede ancak yapılacak. Az bir zamanda bu vazife-i imaniyeyi yaptığınıza kanaat edip kuvve-i maneviyeniz ehemmiyetsiz hâdiselerle kırılmasın. Belki daha şiddetli çalışmanıza vesile olsun. O gibi yerlerde dâhilden ve hariçten gelen yirmi kadar siyasî ve içtimaî cereyanların hodfüruşane ve garazkârane çarpıştıkları bir zamanda Kur'an ve imana hizmetiniz ve Üniversitelilerin Nurlara takdirkârane sahib çıkmaları; bütün Nurcuları sevindirdiği gibi, ileride inşâallah âlem-i İslâm'ı da sevindirecek. Sizlerin az hizmetinizde mükâfat çoktur. Bazan askerlikte ağır şerait altında bir saat nöbet, bir sene ibadet hükmünde olduğu gibi; sizler ve İstanbul Üniversiteli Nurcuları dahi, az zamanda çok vazife gördünüz. Mesaînizin semeresi az da olsa kanaat ediniz.

Mücahede cephesinde bazı zaîflerin geri çekilmesi, cesurlarda daha ziyade kahramanlık damarını tahrik ettiği gibi; Nur fedakârları, vehhamların çekilmesiyle daha ziyade gayret ve sebata belki şevk ile daha ziyade çalışmağa sebeb olmak gerektir. Evet Risale-i Nur'un mühim bir hakikatından siz fitraten bir ders aldınız. Yine o hakikatı nazar-ı dikkate alınız; o da şudur:

Vazifemiz ihlas ile iman ve Kur'ana hizmet etmektir. Amma bizi muvaffak etmek ve halka kabul ettirmek ve muarızları kaçırmak ise, o vazife-i İlahiyedir. Biz buna karışmayacağız. Mağlub da olsak, kuvve-i maneviyeye ve hizmetimize noksanlık vermeyecek. O noktada kanaat etmek lâzımdır. Meselâ: Bir zaman İslâm'ın büyük bir kahramanı Celaleddin-i Harzemşah'a demişler: "Cengiz'e karşı muzaffer olacaksın." O demiş: "Vazifemiz cihad etmektir. Bizi galib etmek vazife-i İlahiyedir. Ona karışmam." Sizin şimdiye kadar sarsılmadan hâlis hizmetinizin delaletiyle, siz de bu kahramana iktida etmişsiniz. Binden bir-iki adam sizden kabul etse, yine sarsılmamak gerektir. Bazan bir-iki adam, bine mukabil geliyor.

Sâniyen: Ankara'da bu sırada nazarlar dünyaya ziyade çevrilmiş. Ve iktidar kısmı daha tam prensibini kabul etmeğe vakit bulamamış. Müteaddid partiler kendine tarafdar bulmak için veya kabahatlarını setretmek için elbette çok çalışıyorlar. Ve İslâmiyet ve Kur'an aleyhindeki hariçteki cereyanlar elbette dâhilde bazılarını bulmuşlar ki; Kur'an lehinde cidden çalışanları uçurmak, kaçırmak, evham vermek gibi propagandalarla hakikî fedakâr olmayan veya dünya ile ve fazla dostlar ile alâkadar olanları evhamlandırıyorlar ve Nurcuların da kuvve-i maneviyelerini kırmağa çalışıyorlar.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Ben size bugün mektub yazacaktım. Ziyade rahatsızlığım sebebiyle telaşta iken, aynı dakikada Mustafa Gül ve İbrahim Gül geldiler. Hem bana ilâç, hem teselli, hem büyük sevince vesile olduklarından, o iki mübarek kardeşimi benim vekillerim ve bir mektub olarak size gönderiyorum. Onlar birer Said olarak benim bedelime sizi ziyaret ve tebrik edip sair şeylerimi de size beyan etsinler.

Said Nursî

[Üstadımızın tebrik telgrafina Reis-i Cumhur Celal Bayar'ın telgrafla verdiği cevabdır.]

Bedîüzzaman Said Nursî

Emirdağ

Samimî tebriklerinizden fevkalâde mütehassis olarak teşekkürler ederim.

Celal Bayar

* * *

Aziz, sıddık ve mübarek kardeşlerim!

Evvelâ: Nur'dan bana çok lüzumu bulunan Medreset-üz Zehra'nın fütuhatçı mahsulâtını ve kahraman Tahirî'nin merhume haremi ile ve merhume iki kerimesi namına gönderdiği mecmualarını ve iki hafta evvel merhum Hâfız Ali'nin bir hayr-ul halefi Mustafa'nın tam zamanında tamam Mektubat'ını ve Nur'un metin bir kumandanı Re'fet Bey'in kendi kalemiyle yazdığı mübarek mecmuasını ve pek güzel ve manidar rü'yalı mektubunu aldım ve çok sevindim. Onların her bir harfine Cenab-ı Erhamürrâhimîn sizin her birinize bin hasene ihsan etsin. Merhume Hatice ve merhume Hicret'in ve merhume Âişe'nin ruhlarına ve kabirlerine binler rahmet eylesin, âmîn.

Sâniyen: İkinci bir Hüsrev olan Mustafa Osman'ın mektubunda Sabri namında bir kardeşimizin, benim hizmetim için yanıma gelmesini istemesi beni çok memnun etti. O gelmiş ve birkaç ay hizmet etmişçesine kabul ediyorum. Fakat şimdi benim hizmetime hariçten gelmeğe ihtiyaç kalmamıştır. Ne vakit ihtiyaç olursa o zaman haberdar edeceğim. Hakikaten Eflani havalisinde, Isparta kahramanları mahiyetinde küçük kahramanlar yetişmeğe başlamıştır.

Sâlisen: Nur'un demirbaş kâtibi ve şakirdi Kâtib Osman'ın Risale-i Nur bahçesinden gönderdiği yaş üzüm teberrükünü ve Medreset-üz Zehra'nın çok ehemmiyetli bir şubesi ve bir merkezi olan Sava'nın gayet mübarek teberrüklerini kaideme muhalif olarak onların hatırı için kabul ettim. Ve kime yedirsem de, onların hayrı olarak yedireceğim.

Râbian: Nur kahramanı Hüsrev'in, ben Emirdağı'nda iken bana yazdığı umum mektublarından mühim parçalarını, hususan benim yazdığım mektubların hülâsalarını hâvi kısımlarını bir defterde

yazmıştım. Fakat ben hapiste iken birisi hoşuna gitmiş, almış; kayboldu. Şimdi tekrar eski mektublarından kırk kadar bende var. Onları inşâallah ben işaret edeceğim; burada yazdıramazsam size göndereceğim. Bir defterde cem'edilerek belki ehemmiyetine binaen teksir edilecek.

Hâmisen: Sözler mecmuasından onbeş tanesini Ankara'ya gönderdim. Çok faide vermiş. Oradaki Nurcular kahramancasına ihtiyat perdesi altında çalışıyorlar.

Sâdisen: Sizde bulunmayan ve Hüsrev'in istediği Mektubat'ı tashih ettim. Birisiyle göndereceğim. Bu defa Yirmidördüncü Mektub'u çok kıymetli, çok ince, çok derin ayn-ı hakikat gördüm.

Umuma binler selâm.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık ve mübarek kardeşlerim!

Evvelâ: Kardeşimiz İnebolu Hüsrev'i Nazif Çelebi bana yazıyor ki: "Hizb-i Nuriye ve Salavatın neşrini bitirdikten sonra ne münasib ise neşredeceğim." diye soruyor. Bence sizin tensibinizle Hastalar ve İhtiyarlar Lem'aları ve Onyedinci Mektub olan çocukların kısacık ta'ziyenamesi ve Yirmibirinci Mektub -İhtiyarlara hizmet hakkındaki kısa mektubun- neşri münasibdir. Fakat Medreset-üz Zehra'nın erkânı hangi cümle ve hangi fıkra münasib görürlerse kaldırabilirler ve ıslah edebilirler. Ve daha kısa başka münasib risaleler varsa ilâve edebilirler." Bu mealde kahraman Nazif'e çabuk cevab gönderiniz. Hakikaten, o kardeşimizin Cevşen-ül Kebir'i ve Hizb-i Nuriye'yi Salavat ile beraber neşri, Nurculara ve ehl-i imana büyük bir hizmettir. Cenab-ı Hak herbir harfine mukabil ona ve yardımcılarına bin sevab ihsan etsin, âmîn.

Sâniyen: Yeni ehl-i hükûmet yavaş yavaş anlıyor ki, hakikî kuvvet Kur'andadır. Ve İslâmiyet uhuvveti ile ve imanın hakaiki ile tahribatçı düşmanlara karşı dayanabilirler. Evet bir tahribçi, yirmi tamirciyi telaşa düşürür ve bazan mağlub edebilir. Koca Çin'i kendine tâbi' yapan bir kuvveti, buradaki yirmi milyon Müslüman'a karşı âdeta mağlub bir vaziyette tecavüzden durduran, maddî kuvvetler, haricî-dâhilî tedbirler, ittifaklar değil; belki yalnız Kur'an ve imanın hakikatları,

onların en büyük kuvveti olan maneviyat-ı kalbiyeyi tahribatlarına karşı sed çekmesi ve manevî yaralarını tedavi etmesidir. Ve yeni hükûmetin Maarif Vekili bu hakikatı hissetmiş ki, seleflerine muhalif olarak en ziyade iman hakikatlarının neşrine, din derslerine ehemmiyet veriyor. Hattâ büyük bir ehemmiyetle şimdi de Şark Dârülfünunu -tabirlerince Doğu Üniversitesi- için yüz bin lira tahsis edildiğini gazeteler yazmış. Hem mezkûr hakikatı; hem Ankara, hem İstanbul Üniversiteleri o dehşetli, tahribatçı kuvvete karşı hem vatanı, hem gençliği kurtaracak hakaik-i Kur'aniye ve imaniye olduğunu kat'iyyen bildiler ki, Ankara'daki üniversiteliler bin yediyüz imza ile Maarif Vekili'nin din derslerini cebrî mekteblere koyması için tebrik etmişler. Ve İstanbul Üniversitesi'nde yeni hükûmetin en mühim bir rüknüne demişler ki:

-Anadolu'da din lehinde kuvvetli bir cereyan var... Onlara da solcular gibi bir derece meydan vermeyeceğiz. Demesine mukabil; o üniversitenin mümessili, din neşriyatı yapanlar aleyhinde olduğu halde, o reise demiş ki:

-Eğer dediğin o cereyan Risale-i Nur ise, ne siz ve ne de Avrupa onu mağlub edemez.

Bu mes'ele münasebetiyle meslek ve meşrebime muhalif olarak Eski Said'in bir-iki dakika kafasını başıma alarak diyorum ki:

Küfür ile iman ortası yoktur. Bu memlekette İslâmiyet'e karşı komünist mücadelesi ortası olamaz. Sağ ve sol, ortası üç meslek îcab ettirir. Eğer İngiliz, Fransız deseler hakları var. Sağ İslâmiyet, sol komünistlik, ortası da Nasraniyet diyebilirler. Fakat bu vatanda küfr-ü mutlaka karşı iman ve İslâmiyet'ten başka bir din, bir mezheb olamaz. Olsa, dini bırakıp komünistliğe girmektir. Çünki hakikî bir Müslüman hiçbir zaman Yahudi ve Nasrani olamıyor. Olsa olsa dinsiz olup tam anarşist olur.

İnşâallah, Maarif ve Adliye vekilleri gibi sair erkânlar da bu ehemmiyetli hakikatı tam anlayacaklar. Sağ-sol tabiri yerine, hak ve hakikat ve Kur'an ve iman kuvvetine dayanıp bu vatanı küfr-ü mutlaktan, anarşilikten, zındıkadan ve onların dehşetli tahribatlarından kurtarmağa çalışmalarını rahmet-i İlahiyeden bütün ruh u canımızla niyaz ve rica ediyoruz.

...Bir-iki hafta evvel Mısır'ın Câmi-ül Ezher'inin büyük bir müderrisi olan Ali Rıza buraya hususî bir adamı gönderdiği gibi, iki gün evvel de aslen Buhara'lı ve Medine-i Münevvere'de mücavir ve Mısır'da büyük âlimlerle ve hususan eski Şeyhülislâmımız ve Dâr-ül Hikmet'te benim arkadaşım Mustafa Sabri Efendi'yle alâkadar ve bu tarafa geleceğine dair onlarla görüşen ve bir derece onların namına mühim bir âlim yanıma geldi. Ben de Câmi-ül Ezher'e hediye-i vakfiyem olarak onbir tane hususî mecmualarımı o zât vasıtasıyla âlem-i İslâm'ın büyük medresesi olan ve o âlimin ihbarıyla şimdi yirmiyedi bin talebesi bulunan Câmi-ül Ezher'e hediye olarak o zâta verdik. Hem dedik: Başta Mustafa Sabri ve Ali Rıza ve Mehmed Zâhid Kevserî olarak Nur mecmualarına benim bedelime sahib ve hâmi ve vâris olsunlar ve Arabî'ye tercümeye çalışsınlar, dedik. Mektub da yazdık. O zât aldı gitti. Umum kardeşlerime ve hemşirelerime selâm ederim, dualarını isterim.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

* * *

Evvelâ: Hadsiz şükrolsun ki şimdi Ankara içinde küçük bir Medrese-i Nuriye manasında, küçük Said'ler ve Nur'un fedakârları her gece birisi bir mecmuayı okur, ötekiler ders alır gibi dinliyorlar. Bazı vakit konferans zamanında bazı mühim adamlar da iştirak ediyorlar. Bu defa Afyon gazetecisinin iftirası münasebetiyle Başvekil'e ve Dâhiliye Vekaletine ve Nur Talebelerine bazı meb'uslar söylemiş. Adnan Menderes ile Dâhiliye Vekili pek dostane mukabele edip haber göndermişler ki: "Hiç merak etmesin ve me'yus olmasın." Ve Afyon'daki gazeteci de: "Ben Emirdağı'na geleceğim ve Üstad'a iki dileğim var, bunları rica edeceğim ve özür dileyeceğim." demiş. Ve bizim aleyhimizde neşredilen o gazetelerden, talebelerim yüzaltmış adedini alarak imha etmişlerdir.

Daha fazla yazacaktım. Rahatsızlığım dolayısıyla yazamadım ve vakit de dar olduğundan kısa kesiyorum. Umumunuza selâm.

Hakikaten Eflani ve Safranbolu aynen Isparta'nın kahramanları gibi Nurlara mütemadiyen çalışıyorlar. Hattâ bu defa Rehberlerin bir kısmında Münacat yoktu. Eflani az bir zamanda yetmiş aded eski harfle Münacatı yazıp bize göndermiştir. Biz de o Münacatları Rehberlerin arkasına ilâve ettik. İnşâallah orada da çok Sungurlar çıkıyor ve çıkacak.

Müdafaatın bir haşiyesidir

Bu mealde adaletperver Demokratlara istida yazabilirsiniz. Ben hastayım. Siz nasıl münasib ise öyle yapınız.

Avukatımızdan bir gün evvel aldığımız mektubda, kitablarımızın suç mevzuu olan ve olmayanları, hiçbir kanuna uymayan bir tarzda, binler kelime içinde, bir risalede, bir tek kelimeyi bahane edip suç mevzuu yapmak, o risaleyi vermemek suretiyle, Nurların intişarına garazkârane mani' olmak fikriyle, hem kararnamelerini Mahkeme-i Temyiz'ce bütün bütün bozan kararnamede, suç mevzuu gösterdikleri bizim aleyhimizde olmadığı halde ve müddeiumumînin iddianamesine karşı hata-savab cedvelinde, seksenbir hatasını ve garazkârlığını kat'î isbat ettiğimiz halde, şimdi aynı garazkârlıkla ve dörtyüz sahife Zülfikar Risalesi'ni, birkaç satır tesettür ve irsiyet hakkındaki, yüzbin tefsirin aynı manayı söylediklerine binaen, otuz-kırk sene evvel yazılan cümlelerini suç mevzuu yapıp, o mecmuayı müsadere edip bize vermemek, dünyada hangi kanun buna müsaade eder?

Hem Afyon'un mahkemesindeki eserler, -tekrarat-ı Kur'aniye ve melekler hakkındaki iki parçacık müstesna olarak- bütün eserler iki sene hem Denizli, hem Ankara Ağırceza mahkemesi beraetine karar vererek, içinde suç mevzuu bulamadıkları ve bize iade etmeye karar verdikleri ve aynı eserler Isparta Hükûmetinin bir vakit müsadere ile tamamen eline geçtiği halde, tamamıyla sahiblerine iade ettikleri; sonra da Zülfikar'la, Asâ-yı Musa'yı ruhsatsız eski yazı ile neşir bahanesiyle, dört seneden beri müsadere edildikleri ve aynen hiçbiri zayi' olmadan 170 aded mecmuada bir suç mevzuu bulamadıkları için bizlere tamamen iade ettikleri ve bizim en mühim suçumuz olarak gösterdikleri, eski partinin bir kısım şeflerine hakikat namına itirazımızın yüz misli ziyade şimdi dinî mecmualar, resmî cerideler aynı itirazı şiddetle vurdukları halde, Risale-i Nur'un bir mahrem parçası,

şimdiki zamanı tamamıyla tayin ettiği bir hakikatını tefsir bahsinde isbat etmiş ki, "ölmüş bir şeftir" demiş.

İşte hakikat böyle iken, Afyon Mahkemesi adalet namına değil, belki o ölmüş adamın muhabbeti taassubu ile, eski harfle de neşredilen kararnamenin âhirinde, bizi mahkûm etmek için en mühim sebeb savcının garazkârlığı sebebiyle mahkeme heyeti demişler ki:

"Said ve arkadaşları, Mustafa Kemal'e din yıkıcı, süfyan demişler ve kalblerdeki sevgisini bozmağa çalışmışlar. Onun için mahkûm ediyoruz." Acaba ölmüş gitmiş bir adamın şahsına karşı bin defa böyle itiraz da olsa, umumî bir dava oluyor. Mahkeme-i adalet buna dair böyle bir hükmü vermek, elbette pek acib bir mana iş içinde var.

Şimdi böylelerin elindeki dört defa Nur eserleri beraet kazandıkları ve şimdi dâhiliye bakanı, evvelce adliye bakanı üç defa beraetine ve suç mevzuu olmadığına ve bizi mahkûm eden Afyon kararını bozmasıyla, suç mevzuu olmadığına hüküm verdiği halde, şimdi bütün millet, adalet ve şefkat ve diyanete hizmet bekledikleri Demokrat hükûmeti zamanında, eski müstebidlerin dehşetli plânlarıyla Risale-i Nur'a karşı garazkârlarının keyfine bırakmak, Demokrat hükûmeti aleyhinde büyük bir hıyanettir. Ve milletin teselli-i ümidini kırmaktır.

Benim Ankara'da bir vekilim Mustafa Sungur'dur. 17.11.1950 tarihli çektiği telgrafta, umum risalenin bize iadesine karar verilmiş diye müjde verdi. Ve âdil adliye vekili üç defa beraet verdiği ve şimdi de Sungur'un mektubuna göre, hem iadesine emir verildiğini ve şimdi telefonla haber vereceğim söyledikleri halde, bu onaltı seneden beri aleyhimizde olan iftiralar ve jurnaller hem Eskişehir, hem Denizli mahkemesinde bütün dosyaları Afyon Mahkemesi toplamak ve af kanununun çıkmasıyla ve mahkemelerin beraet vermesiyle, o mübarek eserleri, o dosyalar içerisine karıştırarak çürütmek için mahzene atmak ve üç seneden beri bizi aldatan bazı eşhasa Nurların işlerini bırakmamak lâzım geliyor. Başbakan ve Maarif Bakanı ve Dâhiliye Bakanı'na bu gayet mühim mes'eleyi nazar-ı dikkatlerine arzediyorum.

Said Nursî

* * *

Papalık Makam-ı Âlîsi Kalem-i Mahsus Başkitabet Dairesi Numara:232247 Vatikan

22 Şubat 1951

Efendim!

Zülfikar nam el yazısı olan güzel eseriniz İstanbul'daki Papalık makam-ı vekaleti vasıtasıyla Papa Hazretlerine takdim edilmiştir. Bu nazik saygınızdan dolayı gayet mütehassis olduklarını bildirirken, üzerinize Cenab-ı Hakk'ın lütuflarını dilediklerini tebliğe beni memur ettiklerini arza müsaraat eylerim. Bu vesile ile saygılarımı sunarım efendim.

İmza

Vatikan Bayn Başkâtibi

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla Receb-i Şerifinizi ve şuhur-u selâsenizi tebrik edip Cenab-ı Erhamürrâhimînden niyaz ediyoruz ki, hakkınızda ve hakkımızda seksen sene bir manevî ömr-ü bâki kazandırmağa bu üç mübarek ayı vesile eylesin, âmîn.

Sâniyen: Otuz-kırk gündür hakikî ehl-i imana bir nevi hücum içinde üç dindar vekilin İslâmiyet şeairini bir derece tamir etmeye meydan vermemek için bir sarsıntı verildi. Hizmet-i imaniye içinde en büyük kuvveti Nurcularda buldular. Bahanelerle onlara fütur vermek, şevklerini kırmak için çok desiseler yapıldı. Tarsus, İstanbul gibi Emirdağı'nda da acib desiseler ile beni hiddete getirip bir gaile çıkarmak istediler. Halbuki Cenab-ı Hakk'ın rahmetiyle bana fevkalâde bir sabır ve tahammül verildi. Onların da plânı zîr ü zeber oldu. Hattâ Afyon'da ve burada üç büyük memurun belki azlolmak ihtimali var. Ve üç vekil de lehimde bulunmuşlar. Demek inayet-i İlahiye daima bizi himaye ediyor, elhamdülillah. Bu gibi şeyleri merak etmeyiniz. Yalnız ihtiyat her vakit iyidir.

Sâlisen: Risale-i Nur'un manevî avukatı ve bir kahramanı Ahmed Feyzi, İzmir'deki Nur'un teksiri ve intibahkârane İzmir vaziyeti ile Ahmed Feyzi alâkadar olmuş, teksirdeki tashihatı deruhde etmiş. Mehmed Yayla ve Abdurrahman gibi ve yardım eden kardeşler gibi İzmir'de Nur'un teksirinde alâkalarını devam ettireceklerine dair mektubu hapishanede Nur'un küçük bir kahramanı olan Bayram getirdi. Ve Ahmed Feyzi onunla bir mikdar zeytin ve zeytinyağı

göndermiş. Ben Abdülmecid kardeşimin hediyesini kabul etmediğim halde Ahmed Feyzi kardeşimi daha ziyade kendime yakın gördüğümden hediyesini kabule mecbur oldum. Fakat kaidem bozulmamak için o hediyeye mukabil benim hesabıma bir Sözler mecmuası, beş tane Cevşen-ül Kebir, üç tane Nazif'in mektubunda yazdığı bana ait nüshalardan ve İstanbul'dan size gelecek Hizb-i Nuriye'yi ona gönderiniz.

İki Nurcu Ankara'ya gittiler. Hem Başvekil, hem Dâhiliye Vekili, hem Maarif Vekili lehimizdedir. Ve bize müjdeli haber geldi. Onun için beni merak etmeyiniz. Ben gelen sıkıntıdan manevî sürur duyuyorum.

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Seyyid Sâlih'in mektubundan bir parçadır.

Bu sene onbeş talebe birlikte Hicaz'a gidecekler. Hicaz'da olan masraflarını da Hicaz almayacak. Kendilerine düşen masraf çok az bir şey olacak. Dönüşlerinde Sâlih ile bir-iki arkadaşı, İran ve diğer hükûmetleri gezdikten sonra Pakistan'a İslâm Gençlik Konferansı'na a'zâ olarak gidecekler. Belki bunların yol masrafını hükûmet verecek. Bu hususta emirlerinizi intizar ediyoruz.

Ali Ekber Şah'ı, Said Ramazan'ı, Abdurrahîm Zapsu görmüş; Pakistan'da çok hürmet etmişler. Üstadımız yerine ellerini öptüler, duanızı rica etmişler.

Seyyid Sâlih

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Evvelâ: İstifsar-ı hatırla el ve ayaklarınızdan öper, sıhhat ve âfiyetinizi Cenab-ı Hak'tan dilerim ve ziyade muhtaç olduğum duanızı beklerim efendim.

Sâniyen: Bura için merak edecek hiçbir şey kalmadı. 5 Mart'taki merak 18 Nisan'da ferah buldu. Polis dairesi Nur dairesi oldu. Tarsus savcısı tedkik edip "Bu kitabları geriye verin." o vakit demişti. Komiser Bey bana "Git, Mersin'dekilerini de al, gel, hepsini bir verelim." diye beni Mersin'e gönderdi. Mersin Emniyeti "Biz senin kitablarını Ankara'ya gönderdik, gelirse veririz, gelmezse burada kitabın yok." dedi. Döndüm tekrar Tarsus komiserine geldim. Komiser Bey boynunu bükerek: "Hoca, biz emirkuluyuz, gücenme, kusura bakma. Biz senin kitablarını emirsiz veremeyiz." cevabında bulundu. 18 Nisan'da "Kitabların gelmiş. Git, al da gel." dediler. Hemen gittim. Zülfikar, Sikke-i Tasdik, Tılsım, Afyon Müdafaanızı, Hülâsa bu beş kitablarımızın Ankara'ya varıp geldiğini, dışındaki sarılı kâğıttan anladım.

Netice; "Kitabların içinde satılmaması için bir şey yoktur." diyerek bir vesika ile beraber kitablarımızı elime teslim ettiler. Ben de komiser beye bir Tılsım Mecmuası, emniyet memuru Edhem Bey'e bir Hülâsa, bir de yeni harfle Tarihçe-i Hayat hediye ettim, çok memnun oldular. Onlar da Nurcu oldular.

Üstadım Efendim! "Bu tarafın vazifesi senin." demiştin. Ben de söz verdim, İsparta'dan gittiğimde Mart'ta gelirim demiştim. Gaziantep ve Maraş'a varamadığım için ruhum "Sen vazifeni tam yapmadın." diyor.

Üstadım Efendim! Eskişehir'e gitmeden bir sene evvel, ilk görüştüğümüzden üç-dört ay sonra rü'yada Üstadım hanemize gelmiş idin. Bana dediniz: "Seni bir yere göndersem gider misin?" Ben de "Giderim, efendim!" dedim. Sen de "Seni üç aylık bir yere göndereceğim." dedin. Ben de hemen yürüdüm. Bana "Dur!" diye emir verdin. Ben de durdum. "Ben sana şimdi git emrini verdim mi?" dedin. Ben hemen uyandım. O zamandan beri merak ediyordum. "Acaba bu sene emir verdi mi ki, hem üç aylık yol bize de nasîb olur mu ki?" diye gece ve gündüz gözyaşları döküyordum. Demek mukadder şimdi imiş. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ هِذَا مِنْ فَصْل رَبِّي

Efendim! El ve ayaklarınızdan hürmetle ve hasretle öpüyorum.

Çok kusurlu köleniz Süleyman Kaya

21.4.1951

* * *

Bu sene Mısır radyosu perşembe gecesi Mi'rac'dan çok bahsetmesinden hem perşembe ve hem de cuma gecesi Mi'rac yaptım.

Sâniyen: Bizden müsadere edilen İşarat-ül İ'cazı Afyon jandarma kumandanlarından birisi hiddet etmiş ki, bunun gibi ilmî ve eskiden yazılmış bir eseri ne hakla müsadere ediyorlar. Ve Afyon Müddeiumumîliği iadesine karar vermiş. Ve bize cuma günü ve Mi'rac günü Hayri'yi çağırmışlar ve iade etmişler. Bunu da Tarsus'taki iade misillü Nurların intişarına sed çekilmeyeceğine bir işaret-i Mi'raciye diye kabul ettik. İnşâallah Kur'anımızı ve diğer risalelerimizi Afyon'dan alacağız. İstanbul'da savcılığa verilen bir kısım Rehberlerimiz, başta Eski Said'in mühim bir talebesi Avukat Mehmed Mihri ve dava vekili damadı Âsım olarak demişler ki: "Elli avukat ile beraber bu mes'ele için

mahkemeye gireceğim. Fakat inşâallah ona hacet kalmadan ve mahkemeye düşmeden alacağım."

Sâlisen: "Haşirdeki Mahkeme-i Kübra'ya Şekva" namındaki ve yirmisekiz sene evvel Meclis-i Meb'usana hitaben yazılan ve o vakit tab'edilen on maddelik namaza dair parça ve bir de Mustafa hakkında dört sene evvel reisicumhura yazılan üç maddelik parça, şimdi bu zamanda Ankara'da bazı meb'usların nazarına ve imanlı hükûmet erkânına göstermek niyetiyle Ankara'ya gönderilmiş. Size de bera-yı malûmat gönderiyoruz.

Râbian: Dinar Baraklı köyünden Mehmed Çavuş ve kardeşi bir adamla beraber yanıma geldiler. Pek ciddî gördüm. Sonra bana bir mektubunda bir şey yazıyor ve bir parça mektubunu leffen gönderiyorum. Bu kardeşimiz bazı şeyler soruyor. Risale-i Nur suallere ihtiyaç bırakmıyor ve benim bedelime herşeye cevab veriyor. Yalnız ye dair يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ye dair sualinde bir kısım eski tefsirler demişler: "Cennet'te çocuktan gayet ihtiyara kadar herkes otuzüç yaşında olacak." Bunun hakikatı Allahu a'lem şu olacak ki: Sarih âyet وڵدَانٌ tabiri ifade eder ki, feraiz-i şer'iyeyi yapmağa mecbur olmayan ve mesnuniyet cihetiyle de yapmayan ve kabl-el büluğ vefat eden çocuklar Cennet'e lâyık ve sevimli çocuk olarak kalacaklar. Fakat şer'an yedi yaşına gelen bir çocuğa namaz gibi farzlara peder ve vâlideleri onları alıştırmak için, teşvikkârane emretmek ve on yaşına girse şiddetle namaz kıldırmak ve alıştırmak șeriatta var. Demek vâcib olmadığı halde, nafile nev'inden yedi yaşından hadd-i büluğa kadar büyükler gibi namaz kılıp, oruç tutan çocuklar, mütedeyyin büyükler gibi büyük mükâfatı görmek için otuzüç yaşında olacaklar diye bir kısım tefsir bu noktayı izah etmeden umum çocuklara teşmil etmişler. Has iken âmm zannedilmiş.

Aziz, sıddık, mütefekkir kardeşlerim!

Evvelâ: Çok emarelerle kat'î kanaatim gelmiş ki; gizli dinsizler, resmî bazı memurları aldatıp Nur'un mahrem büyük risaleleri içinde yalnız Rehber'i musırrane medar-ı ittiham tutmaları ve bir buçuk seneden beri bana sıkıntı vermelerinin sebebi Rehber'deki "Hüve Nüktesi" olduğunu kat'iyyen bildim. Çünki bu Hüve'nin keşfettiği sırr-ı

tevhid, pek kat'î ve bedihî bir surette küfr-ü mutlakı kırıyor. Hattâ bir kısmında hiçbir vesvese ve şübhe bırakmıyor. Gizli dinsizler buna karşı çare bulamadıklarından, intişarına resmî yasak ile sed çekmek için çalıştılar. Bu Hüve Nüktesi'nin bir gün evvel Medreset-üz Zehra'nın erkânlarına bir ders nev'inden söylediğim çok noktalarından yalnız üç noktasını sizlere beyan ediyorum.

Birinci Nokta: Hava unsurunun yüksek ve ehemmiyetli bir vazifesi الْكَلِمُ الطَّيِّبُ ayetinin sırrıyla, güzel ve manidar ve imanî ve hakikatlı kelimelerin kalem-i kaderin istinsahıyla ve izn-i İlahî ile intişar etmesiyle bütün küre-i havadaki melaike ve ruhanîlere işittirmek ve Arş-ı A'zam tarafına sevketmek için kudret-i İlahî kaleminin mütebeddil bir sahifesi olmaktır. Madem havanın kudsî vazifesinin, hikmet-i hilkatinin en mühimmi budur. Ve rûy-i zemini radyolar vasıtasıyla bir tek menzil hükmüne getirip nev'-i beşere pek büyük bir nimet-i İlahiye olmaktır. Elbette ve elbette beşer bu pek büyük nimete karşı, bir umumî şükür olarak; o radyoları herşeyden evvel kelimatıtayyibe olan Kelâmullah'ın, başta Kur'an-ı Hakîm ve hakikatları ve imanın ve güzel ahlâkların dersleri ve beşerin lüzumlu ve zarurî menfaatlerine dair kelimatları olmalı ki o nimete şükür olsun. Yoksa nimet böyle şükür görmezse, beşere zararlı düşer.

Evet beşer, hakikata muhtaç olduğu gibi, bazı keyifli hevesata da ihtiyacı var. Fakat bu keyifli hevesat, beşte birisi olmalı. Yoksa havanın sırr-ı hikmetine münafî olur. Hem beşerin tenbelliğine ve sefahetine ve lüzumlu vazifelerinin noksan bırakılmasına sebebiyet verip beşere büyük bir nimet iken, büyük bir nıkmet olur. Beşere lâzım olan sa'ye şevki kırar.

Şimdi gözümün önündeki makinecik ve radyo kabı, Kur'anı dinlemek için odama getirilmişti. Baktım, on hissede bir hisse kelimat-ı tayyibeye veriliyor. Bunu da bir hata-yı beşerî olarak anladım. İnşâallah beşer bu hatasını tamir edecek. Ve bütün zemin yüzünü bir meclis-i münevver, bir menzil-i âlî ve bir mekteb-i imanî hükmüne geçirmeğe vesile olan bu radyo nimetine bir şükür olarak beşerin hayat-ı ebediyesine sarfedilecek kelimat-ı tayyibe, beşte dördü olacak.

İkinci Nokta: Nur Risalelerinde denilmiş ki: "Kâinatı halkedemeyen, bir zerreyi halkedemez. Bir zerreyi tam yerinde halkedip muntazam

vazifeleriyle çalıştıran, yalnız kâinatı halkeden zât olabilir."

Bu cümlenin küllî hüccetlerinden bir cüz'î hücceti şudur ki: Kelimelerin enva'ının kabı ve mahfazası olan yanımdaki bu radyo makineciğindeki bir avuç hava, kat'iyyen gösteriyor ki; şimdi elimizde baktığımız radyo istasyon cedveli namındaki listede yazılı ikiyüze yakın saatten bir seneye kadar uzak ve muhtelif merkezden bir mesafelerden aynı dakikada bir tek kelime-i Kur'aniye, meselâ "Elhamdülillah" kelâmı tam hurufatıyla ve şivesiyle ve söyleyenin mahsus sadâsının tarzıyla, bu makinedeki bir avuç havanın zerreleriyle hiç tegayyür etmeden kulağımıza gelmek için ve muhtelif kelimat-ı Kur'aniyeyi ayrı ayrı sadâ ile, çeşit çeşit şive ile, keza hiç tegayyür etmeden ve bozulmadan bizim kulağımıza getirmek için o bir avuç havanın her bir zerresinde öyle hadsiz bir kuvvet ve ihatalı bir irade ve bütün rûy-i zemindeki merkezlerde o Kur'anı okuyan hâfızların ayrı ayrı şivelerini bilecek ihatalı bir ilim ve onları bütün görecek ve işitecek muhit bir göz ve her şeyi bir anda işitebilir bir kulak olmazsa, elbette bu mu'cize-i kudret vücuda gelmeyecek. Demek bu bir avuçtaki hava zerreleri, yalnız ve yalnız bütün kâinatı ihata eden bir ilim ve iradenin, sem' ve basarın sahibi bir zâtın ve hiçbir şey ona ağır gelmeyen ve en büyük şey, en küçük şey gibi kudretine kolay gelen bir Kadîr-i Mutlak'ın kudreti ve iradesi ve ilmiyle bu mu'cizat-ı kudrete mazhar oluyorlar. Yoksa, temevvücat-ı havaiyede mevcudiyeti tevehhüm edilen serseri tesadüfün ve kör kuvvetin ve sağır tabiatın icadına yer vermek; her bir zerreyi, bütün zemin yüzündeki küre-i havaiyede bulunan her şeyi görür, bilir ve yapar hâkim-i mutlak etmektir. Bu ise yüz bin derece akıldan uzak, muhal muhaller içinde bir hurafedir. Ehl-i dalalet gelsinler, mezhebleri ne kadar akıldan uzak ve hurafe olduklarını görsünler.

Üçüncü Nokta: Bu radyo makineciğinde ve manevî kelimat çiçeklerine saksılık eden bu kapçıktaki bir avuç havanın gösterdikleri mu'cizat-ı kudretten bu hakikat anlaşılıyor ki: Her bir zerre Cenab-ı Hakk'ı zâtıyla ve sıfâtıyla tarif eder ve isbat eder. Bütün kâinatı teftiş eden hükemalar ve ülemalar büyük ve geniş delillerle, Zât-ı Vâcib-ül Vücud'un vücudunu ve vahdetini isbat etmek için bütün kâinatı nazara alırlar. Sonra marifetullahı tam elde ediyorlar. Halbuki nasıl Güneş çıktığı vakit bir zerrecik cam, aynı deniz yüzü gibi Güneş'i

gösteriyor ve o Güneş'e işaret ediyor. Öyle de, bu bir avuç havadaki her bir zerre de mezkûr hakikate binaen aynen kâinat denizindeki cilve-i tevhidi, sıfât-ı kemaliyle kendilerinde gösteriyorlar.

İşte Kur'an-ı Hakîm'in manevî mu'cizesinin bir lem'ası olan Risale-i Nur bu hakikatı izahatıyla isbat etmesi içindir ki; müdakkik bir Nurcu, huzur-u daimî kazanmak ve marifetullahı her vakit tahattur etmek için ve huzur-u daimî hatırı için "Lâ mevcude illâ Hû" demeğe mecbur olmuyor. Ve yine bir kısım ehl-i hakikatın daimî huzuru bulmak için "Lâ meşhude illâ Hû" dedikleri gibi, o Nurcu böyle demeye muhtaç olmuyor. Belki وَ فِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى اللهُ وَاحِدُ parlak hakikatının kudsî penceresi ona kâfi geliyor. Bu kudsî Arabî fıkranın kısacık bir izahı şudur ki:

Evet herkesin bu âlemde birer âlemi var, birer kâinatı var. Âdeta zîşuurlar adedince birbiri içinde hadsiz kâinatlar, âlemler var. Herkesin hususî âleminin ve kâinatının ve dünyasının direği kendi hayatıdır. Nasıl herkesin elinde bir âyinesi bulunsa ve bir büyük saraya mukabil tutsa, herkes bir nevi saraya, âyinesi içinde sahib olur. Öyle de herkesin hususî bir dünyası var. Bir kısım ehl-i hakikat bu hususî dünyasını "Lâ mevcude illâ Hû" diye inkâr etmekle, terk-i masiva sırrıyla Cenab-ı Hakk'a karşı huzur-u daimî ve marifet-i İlahiye bulur. Ve bir kısım ehl-i hakikat da yine daimî marifet ve huzuru bulmak için "Lâ meşhude illâ Hû" deyip kendi hususî dünyasını nisyan hapsine sokar, fânilik perdesini üstüne çeker; huzuru bulmakla bütün ömrünü bir nevi ibadet hükmüne getirir.

Şimdi bu zamanda Kur'anın i'caz-ı manevîsiyle tezahür eden وَ فِى sırrıyla, yani zerrelerden yıldızlara kadar her şeyde bir pencere-i tevhid var ve doğrudan doğruya Zât-ı Vâhid-i Ehad'i sıfâtıyla bildiren âyetleri, yani delaletleri ve işaretleri var. İşte Hüve Nüktesi'yle bu mezkûr hakikat-ı kudsiyeye ve imaniyeye ve huzuriyeye icmalen işaretler vardır. Risale-i Nur, bu hakikatı izahatıyla isbat etmiş. Eski zamandaki ehl-i hakikat bir derece mücmelen ve muhtasaran beyan etmişler. Demek bu dehşetli zaman, daha ziyade bu hakikata muhtaçtır ki, Kur'an-ı Hakîm'in i'cazıyla bu hakikat tafsilâtıyla ihsan edilmiş, Nur Risaleleri de bu hakikata bir naşir olmuşlar.

* * *

Dindar ve hamiyetkâr ve vatanperver milletvekillerine şunu arzediyorum:

Mekke-i Mükerreme'de Hacer-ül Esved yanında hürmet için konulduğunu hacıların gördükleri Zülfikar Mu'cizat-ı Kur'aniye mecmuasıyla Medine-i Münevvere'de de Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın kabri üzerinde konulduğunu gördükleri Asâ-yı Musa mecmuası gibi Risale-i Nur'un bir kısım eczaları, âlem-i İslâm'ın bizimle hakikî uhuvvetini temine vesile oldukları halde: müsadere edilmek suretiyle dört seneden beri evrak-ı muzırra gibi dosyalar içinde mahkeme mahzenlerinde çürütülmek suretiyle imhasına çalışıldığı ve dört mahkeme beraetine ve serbestiyetine karar verdikleri ve biz de cok defa makamata istida ile müracaat edip serbestiyetini istediğimiz ve hem Başbakan'ın "Din propagandası yüzünden şimdiye kadar bu vatana hiçbir zarar gelmediğini" söylediği halde, bu dindarların serbestiyeti hakkındaki kanunun tasdikinin ta'cili ve takdimi lâzım gelirken te'hir edilmesi, dindar meb'usların nazar-ı millette "kendilerine düşen en ehemmiyetli dinî vazifelerini yapmıyorlar" diye dindarların bir telaşları var. Biz de telaş ediyoruz ki dâhilî, gizli dinsizler ve komünizm hesabına çalışan hainler bu vaziyetten istifade etmemeleri için, bu gelecek hakikatı sizlere beyan etmeye hamiyeten mecbur oldum. O hakikat da budur ki:

Demokrat dindar milletvekillerine bir hakikatı ihtar:

Bugünlerde hastalığım itibariyle kışın pek şiddetli hiddetine tahammül edemedim. Çok tecrübelerimle, umumî bir hatanın neticesinde hava ile zemin zelzele ile ve fırtına ile gazab-ı İlahîyi haber vermek nevinden hiddet ediyorlar gibi âdete muhalif bir vaziyet gösterdiler. Ben de bundan bir manevî fırtınaya alâmet hissettim. Kalbime geldi ki: "Acaba yine İslâmiyet ve hakaik-i imaniye zararına bir hata-yı umumî mi meydana geldi?" Âdetim olmadığı halde ve dünya siyasetini terk ettiğim halde bu nokta için sordum: "Ne var? Cerideler ne haber veriyorlar?"

Bana dediler ki: "Din propagandasını yapan dindarların serbestiyet kanunu geri kalmış. Fakat solcular hakkındaki kanunu ta'cil edip tasdik etmişler."

Kalbime geldi ki: Bu vatan ve İslâmiyet'in maslahatı, her şeyden evvel dindarların serbestiyeti hakkındaki kanunun hem ta'cil, hem tasdik ve hem de çabuk mekteblerde tatbik edilmesi elzemdir. Çünki bu tasdik ile Rusya'daki kırk milyona yakın Müslüman'ı, hem dörtyüz milyon âlem-i İslâm'ın manevî kuvvetini bir ihtiyat kuvveti olarak bu vatana kazandırmakla beraber komünistin manevî tahribatına karşı şimdiye kadar Rus'un Amerika ve İngiliz'e karşı tecavüzünden ziyade, bin senelik adavetinden dolayı en evvel bize tecavüz etmesi adavetinin muktezası iken; o tecavüzü durduran, sübhesiz hakaik-i Kur'aniye ve imaniyedir. Öyle ise bu vatanda her seyden evvel o acib kuvvete karşı hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeyi bilfiil elde tutup dinsizliğin önüne kuvvetli bir Sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'anî yapılması lâzım ve elzemdir. Çünki dinsizlik Rus'u, şimdiye kadar yarı Çin'i ve yarı Avrupa'yı istila ettiği halde; bize karşı tecavüz ettirmeyip tevkif ettiren, hakaik-i imaniye ve Kur'aniyedir. Yoksa Ruslar'ın tahribat nev'inden manevî kuvvetlerine karşı, adliyenin binden birine maddî ceza vermesiyle; serserilere ve fakirlere, zenginlerin malını peşkeş çeken ve hevesli gençlere ehl-i namusun kızlarını ve ailelerini mubah kılan ve az bir zamanda Avrupa'nın yarısını elde eden bir kuvvete karşı, ancak ve ancak manevî bombalar lâzım ki, o da hakaik-i Kur'aniye ve imaniye atom bombası olup o dehşetli solculuk cereyanını durdursun. Yoksa adliye vasıtasıyla yüzden birine verilen maddî ceza ile bu küllî kuvvet tevkif edilmez.

Onun için dindar milletvekilleri bu ta'cili lâzım gelen hakikatı te'hir etmelerinden, çok defa tecrübelerle gördüğümüz gibi bu defa da kürei hava şiddetli soğuğu ile buna itiraz ediyor.

İki dehşetli harb-i umumînin neticesinde beşerde hasıl olan bir intibah-ı kavî ve beşerin tam uyanması cihetiyle kat'iyyen dinsiz bir millet yaşamaz. Rus da dinsiz kalamaz, geri dönüp Hristiyan da olamaz. Olsa olsa küfr-ü mutlakı kıran ve hak ve hakikata dayanan ve hüccet ve delile istinad eden ve aklı ve kalbi ikna' eden Kur'an ile bir musalaha veya tâbi' olabilir. O vakit dörtyüz milyon ehl-i Kur'ana kılınç çekemez.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Mevlid-i Şerifinizi ruh u canımızla tebrik ediyoruz ve muvaffakıyetinizi ve Nurların fevkalâde tesirli intişarlarını sizlere müjde ediyoruz ve Nurcuları tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Bu mübarek gecede pek şiddetli bir ihtar kalbime geldi ki: İstanbul'daki Üniversiteciler Eski Said ile Yeni Said'in Tarihçe-i Hayatındaki hârikaları yazmaları münasebetiyle iki fikir meydana gelmiş:

Birisi: Dostlarda benim haddimden pek ziyade, fevkalâde bir nevi velayet gibi bir hüsn-ü zan hasıl olmuş. Ve muarızlarda ve ehl-i felsefede de pek hârika bir dehâ zannı ve hattâ bazılarında da kuvvetli bir sihir tevehhümüyle haddimden bin derece ziyade bir tevehhüm hasıl olmuş. Ve bu manaya dair çok yerlerde "Bunun hakikatı nedir?" diye maddî ve manevî izahı benden istenilmişti. Ben de bu geceki şiddetli ihtar için çok mukaddematlı bir hakikatı beyan etmeye mecbur oldum.

Birinci Mukaddeme: Nasılki bir çam ağacının buğday tanesi kadar bir çekirdeği, koca çam ağacına bir mebde' oluyor. Kudret-i İlahî o acib ağacı o çekirdekten halkediyor. Milyondan ancak bir hisse o çekirdekte bulunurken, o çekirdek kader kalemiyle yazılan manevî bir fihriste olmuş. Yoksa bir köy kadar fabrikalar lâzımdır ki o acib ağaç, dal ve budaklarıyla teşkil edilsin. İşte azamet ve kudret-i İlahînin bir delili de budur ki, bir zerreden dağ gibi şeyleri halkeder. İşte aynen bunun gibi, hiçbir mahviyet ve tevazu niyetiyle olmayarak, bütün kanaatimle ilân ediyorum ki: Benim hizmetim ve sergüzeşte-i hayatım, bir nevi çekirdek hükmüne geçmiş. İnayet-i İlahiye ile bu zamanda ehemmiyetli bir hizmet-i imaniyeye mebde' olmak için Kur'andan gelen ve meyvedar bir şecere-i âliye olan Nur Risalelerini ihsan etmiş. Ben bunu kasemle temin ediyorum ki, bütün hayatımda geçen o hârikalardan dolayı ben kendimde kat'iyyen bir kabiliyet ve bir meziyet ve o fevkalâdeliğe bir liyakat görmüyordum. Hayret hayret içinde kalıyordum. Değil fevkalâde bir dehâ veyahut fevkalâde bir velayet, belki kendi kendimi idare edecek ve hayat-ı içtimaiye ile münasebetdar olacak bir kabiliyet görmüyordum. Gerçi zahiren hodfüruşluk gibi bazı hâlât hayatımda görünmüştü. O da ihtiyarım haricinde halkların hüsn-ü zannını tekzib etmemek için bir nevi hodfüruşluk gibi oluyordu. Fakat halkların hüsn-ü zannı gibi hakikatte olmadığını ve dünyaya yaramadığımı, böyle bin derece haddimden fazla bir teveccühe mazhar olduğumu bütün bütün hilaf-ı hakikat telakki ediyordum. Fakat Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür olsun ki yetmişseksen senelik hayatımın sonlarında onun hikmetini ihsan-ı İlahiye ile bir derece bildik ve kısaca bir kısmına işaret edeceğim. Ve çok nümunelerinden bir kısım nümunelerini beyan ediyorum:

Birinci Nümune: Medrese usûlünce hiç olmazsa onbeş sene tahsil-i ilim lâzım geliyor ki hakaik-i diniye ve ulûm-u İslâmiye tam elde edilsin. O zamanda Said'de, değil hârika bir zekâ veya bir manevî kuvvet; belki bütün istidad ve kabiliyetinin haricinde bir acib tarz ile bir-iki sene Sarf ve Nahiv mebadisini gördükten sonra üç ayda acib bir tarzda kırk-elli kitabı güya okumuş ve icazet almış gibi bir halet göründü.

Bu hal altmış sene sonra doğrudan doğruya gösterdi ki, o vaziyet ulûm-u imaniyeyi üç-dört ayda, kısa bir zamanda ellere verebilecek bir tefsir-i Kur'anî çıkacak ve o bîçare Said de onun hizmetinde bulunacak işaretiyle; hem bir zaman gelecek ki, değil onbeş sene belki bir sene de ulûm-u imaniyeyi ders alacak medreseler ele geçmeyecek ve azalacak bir zamana bir nevi işaret-i gaybiye gibi manalar hatıra geliyor.

İkinci Nümune: O eski zamanda, Said'in o çocukluk zamanında büyük âlimlerle münazarasını ve o âlimlerin suallerine cevab vermesini; hattâ kendisi hiç sual etmeden âlimlerin en müşkil suallerine doğru cevab vermesini, ben kat'iyyen itiraf ediyorum ve itikad ediyorum ki: O hal ne hârika zekâvetimden ve ne de acib istidadımdan neş'et etmiş değildir. Ben de bîçare, mübtedi, sersem, gürültücü bir çocuk iken; hiç böyle değil büyük âlimlere cevab vermek belki küçük hocalara, hattâ küçük talebelere de mağlub olur bir halde vermekliğim, kat'iyyen cevab iken doğru istidadımdan zekâvetimden gelmemiş olduğuna kanaat-ı kat'iyyem var. Yetmiş senedir de hayret ediyordum. Şimdi ihsan-ı İlahî ile bir hikmetini anladım ki: Çekirdek gibi medrese ilimlerine bir ağaç ihsan edilecek ve o ağacın hizmetinde bulunana karşı pek çok rakibleri ve muarızları

bulunacak. İşte bu zamanda İslâmlar içinde muhtelif meşrebler ve meslekler sahibleri birbirisini tenkid etmek ve eserine mukabil eserler nesretmek: Mu'tezile ve Ehl-i Sünnet gibi birbirini kırmak âdetivle bu zamanda o Nur ağacının hizmetkârının başına vuracak ve rekabet veya meşreb muhalefetiyle en tesirlisi ve en müdhişi medrese hocaları olmak lâzım gelirken, Cenab-ı Hakk'a yüz bin şükür olsun ki eskiden beri devam etmekte olan o âdete muhalif olarak Risale-i Nur en ziyade ülemanın damarlarına dokundurduğu halde hocaların Nurlara karşı tenkidkârane eserler yazamadıklarının sebebi: O zamanda o çocuk Said'in ülemanın suallerine karşı doğru cevab vermesi, ülemanın cesaretini kırmış ki, hiçbir yerde kıskanç hocalardan, hem meşrebçe Said'e çok muhalif oldukları halde Nur Risaleleri'ne karşı mukabil çıkmamaları; bu halin bir hikmeti olduğuna kanaatim gelmiş. Yoksa böyle acib bir zamanda ehl-i medresenin itirazı başlasaydı, dinsizlik tarafdarları olan gizli düşmanlarımız hem Nurları, hem ülemayı çürütmek için ehemmiyetli bir vesile yapacaklardı. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrolsun ki, en ziyade Nurların dokunduğu resmî ülema, aleyhinde bulunamadılar.

Üçüncü Nümune: Eski Said'in çocukluk zamanından beri hem kendisi, hem babası fakir oldukları halde, başkalarının sadaka ve hediyelerini almadığının ve alamadığının ve şiddetli muhtaç olduğu halde hediyeleri mukabilsiz kabul etmediğinin ve Kürdistan âdeti talebelerin tayinatı ahalinin evlerinden verildiği ve zekatla masrafları yapıldığı halde, Said hiçbir vakit tayin almağa gitmediğinin ve zekatı dahi bilerek almadığının bir hikmeti, şimdi kat'î kanaatımla şudur ki: Âhir ömrümde Risale-i Nur gibi sırf imanî ve uhrevî bir hizmet-i kudsiyeyi dünyaya âlet etmemek ve menafi'-i şahsiyeye vesile yapmamak için o makbul âdete ve o zararsız seciyeye karşı bana bir nefret ve bir kaçınmak ve şiddet-i fakr u zarureti kabul edip elini insanlara açmamak haleti verilmişti ki, Risale-i Nur'un hakikî bir kuvveti olan hakikî ihlas kırılmasın. Ve bunda bir işaret-i manevî hissediyordum ki: Gelecek zamanda maişet derdiyle ehl-i ilmin mağlubiyeti, bu ihtiyaçtan gelecektir.

Dördüncü Nümune: Yeni Said ihtiyarlığında bütün bütün siyasetten ve dünyadan kendini çekmeğe çalıştığı halde, ehl-i dünyanın bütün bütün kanuna ve insafa ve vicdana hattâ insanlığa

muhalif bir tarzda eşedd-i zulüm ile yirmisekiz sene işkencelerle ezdiklerine ve bir sineğin ısırmasına tahammül etmeyen o bîçare Said'in baltalarla başına vurduklarına ve ihanetin en şeni'lerini yaptıklarına karşı, emsalsiz bir sabır ve tahammül ona ihsan olunması ve gayet asabî ve sinirli olduğu gibi, fitraten korkak olmadığı halde "Ecel birdir, tegayyür etmez." hakikatına imanından gelen büyük bir cesaretle beraber en korkak, en miskin bir vaziyette sükût edip sabretmesi; hattâ bir mikdar sonra o işkenceler sonunda ruhuna bir ferah verilmesinin bir hikmeti, kanaat-ı kat'iyyemle budur ki: Kur'an-ı Hakîm'in hakaik-i imaniyesini tefsir eden Risale-i Nur'u hiçbir şeye ve şahsî menfaatlerine ve manevî kemalâtlarına âlet yapmamak ve hakikî ihlası kırmamak için ehl-i siyaset Said hakkında "dini siyasete âlet yapmak" vehmini verip; tâ Said işkencelerle, hapislerle dini siyasete âlet etmesin diye ehl-i siyasetin zalimane hükümleri altında kader-i İlahî Nur'daki hakikî ihlası kırmamak için Said'e şefkatli tokatlar vurup "Sakın sakın, hakaik-i imaniyenin tefsiri olan Risale-i Nur'u kendi şahsî menfaatlerine ve hattâ manevî kemalâtlarına ve belalardan ve muzır şeylerden kurtulmaklığına âlet yapma. Tâ ki Nur'un en büyük kuvveti olan ihlas-ı hakikî zedelenmesin!" diye kader-i İlahînin şefkatli tokatları olduğuna kat'î kanaat ediyorum. Hattâ her ne vakit sırf âhiretime şahsî ibadetle ziyade mesguliyetim sebebiyle Nur'un hizmetini bıraktığım aynı zamanda ehl-i dünya bana musallat olup bana azab verdiğine kat'î kanaat getirmişim. Bu dördüncü nümunenin izahını en son yazılan mektublardan, ehl-i siyaset, Said'i dini siyasete âlet yapar diye hapislere atması ve sonra Said onun hikmetini yani kaderin şefkat olduğunu anlamasıyla onları helâl etmesi ve kendi tokatları tahammülünün hikmetini anlamasına dair olan o mektuba havale ediyoruz.

Beşinci Nümune: Bu bîçare Said'in gayet muhtaç olduğu ve yetmiş seneden beri o san'atla meşgul olması ve bazı gün ikiyüz sahife kadar tashihe mecbur olmasıyla beraber on yaşındaki zeki bir çocuğun on günde muvaffak olduğu yazı kadar bir yazıya mâlik olamadığına hayret ediliyordu. Halbuki Said bütün bütün istidadsız değildir. Hem de nesebî kardeşlerinin hepsinin de güzel yazıları olduğu halde, bu kadar yazıya muhtaç iken böyle yarım ümmi vaziyetinin hikmeti, kanaatı kat'iyyemle şudur ki: Bir zaman gelecek ki, cüz'î ve şahsî iktidarlar,

kuvvetler mukabele edemeyecek dehşetli ve manevî düşmanların hücumu zamanında güzel yazı sahiblerini ruh u canıyla aramak ve hizmetine şerik etmek ve o çekirdeğin etrafında su, hava, nur gibi o manevî ağaca hizmet etmek için o şahsî ve cüz'î hizmeti, küllî ve umumî ve kuvvetli ve bir kaleme mukabil binler kalemi bulmak hikmetiyle ve buz parçası gibi benliğini o mübarek havuz içinde eritmesiyle hakikî ihlası elde etmek ve bu suretle imana hizmet etmek hikmetiyle olmuş.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

* *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Ruh u canımızla mübarek bayramınızı tebrik ediyoruz. İnşâallah âlem-i İslâm'ın da büyük bir bayramına yetişirsiniz. Cemahir-i Müttefika-i İslâmiye'nin kudsî kanun-u esasiyelerinin menbaı olan Kur'an-ı Hakîm, istikbale tam hâkim olup beşeriyete tam bir bayramı getireceğine çok emareler var.

Sâniyen: Şübhe kalmadı ki Nur Risaleleri ve Talebeleri, hıfz u inayet-i İlahiyeye mazhardırlar ki; bu zamanın hassasiyetle ve bazı keyfî kanunlarla pek hiddetli bir inad ile uzun zamandan beri Nur Talebelerine ancak yüzde bir nisbetinde zarar verebildiler. Nur'un faal talebelerinden altı yüz talebesinin mahkemelerle meşgul edilmesine dehşetli bir plân varken, yalnız altı talebeye muvakkaten ilişildi. Hattâ Nur kahramanının yazdığı gibi, yirmibeş adliye mahkemeleri yüzbinler nüshalarında ve yüzbinler talebelerinde medar-ı mes'uliyet bir şey bulamıyorlar ve o kesretli adliyelerin "Nurlarda suç yok ve bulamıyoruz." demeleri kat'î bir delildir. Çünki benim İstanbul ve Afyon gibi mahkemelerimde, onların o hassas ve sû'-i istimal edilebilir kanunlarına tam aykırı olarak söylediğim halde beni mes'ul etmedikleri gibi, Nurlar da medeniyetin zalimane kanunlarını zîr ü zeber ettikleri halde, medar-ı mes'uliyet suç bulamadıkları kat'iyyen gösteriyor ki: Nurlardaki hakikat, karşısındaki muarızları mağlub ederek adliyeleri de insafa getirmiştir. İnayet-i İlahiye, Kur'anın bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur'u muarızlarından muhafaza ediyor. Muarızların hücumu ise, Nurların parlamasına ve intişarına vesile oluyor.

Üstadımız diyor ki:

"Yirmisekiz sene zarfında hükûmetin resmî adamlarından bana rast gelenler, hep sıkıntı verdikleri halde, zabıtanın bana hiç sıkıntı vermediği gibi, bazı himayetkârane vaziyeti göstermelerinin hikmetini şimdi izhar ediyorum ki: Nur Talebeleri ve Risaleleri, manevî bir zabıta hükmünde asayiş ve emniyeti muhafazaya -hem kudsî bir şekildeçalıştıkları ve herkesin kalbinde nasihatlarıyla iman cihetinde bir yasakçı bıraktıkları tahakkuk etmiş. Zabıta bunu manen hissetmiş ki, bize her vakit dost göründü. Bunun sırrı budur ki:

Kur'anın bir kanun-u esasîsiyle, yüzde doksan masuma zarar gelmemek için, on câni yüzünden asayişi bozmaya çalışanları men' ediyorlar. Birisinin günahı ile başkası mes'ul olamaz. Bu sırra binaen şimdi asayişi bozmaya çalışan manevî, dehşetli kuvvetler mevcud olduğu halde; Fransa, Mısır, Fas, İran gibi yerlerden daha ziyade bu mübarek memlekette çalışıldığı halde emniyet ve asayişi bozamadıklarının en büyük sebebi, altıyüz bin Nur nüshaları ve beşyüz bin Nur Talebeleri zabıtaya bir manevî kuvvet olarak o manevî tahribata karşı dayandıklarını zabıta manen hissetmişler ki; yirmisekiz seneden beri resmî memurlara muhalif olarak Nurlara insafkârane ve merhametkârane vaziyet gösteriyorlar."

Hem Üstadımız diyor ki:

"Ben derim: Bu zamanda hocalardan hattâ sofilerden ziyade zabıta efradı ehl-i takva olup kebairden kendilerini muhafaza ve feraizi yapmasını vazifeleri iktiza ediyor ve ona ihtiyac-ı şedid var. Tâ ki karşısındaki manevî tahribatçılara karşı, asayiş ve emniyet-i umumiyeye ait vazifelerini tam yapabilsinler."

Hizmetindeki Nur Talebeleri

* * *

[Üstadımızın çok evvel yazmış olduğu zîrdeki mektubu, şahsî nüfuz temin ve dini siyasete âlet etmek ittihamlarına tam bir cevab olduğundan kararnameye ilhak edilmiştir.]

Konuşan yalnız hakikattır

Risale-i Nur'da isbat edilmiştir ki: Bazan zulüm içinde adalet tecelli eder. Yani insan bir sebeble bir haksızlığa, bir zulme maruz kalır; başına bir felâket gelir; hapse de mahkûm olur; zindana da atılır. Bu sebeb haksız olur, bu hüküm bir zulüm olur. Fakat bu vakıa adaletin tecellisine bir vesile olur. Kader-i İlahî başka bir sebebden dolayı cezaya mahkûmiyete istihkak kesbetmiş olan o kimseyi bu defa bir zalim eliyle cezaya çarptırır, felâkete düşürür. Bu adalet-i İlahînin bir nevi tecellisidir.

Ben şimdi düşünüyorum. Yirmisekiz senedir vilayet vilayet, kasaba kasaba dolaştırılıyorum. Mahkemeden mahkemeye sürükleniyorum. Bana bu zalimane işkenceleri yapanların bana atfettikleri suç nedir? Dini siyasete âlet yapmak mı? Fakat bunu ne için tahakkuk ettiremiyorlar. Çünki hakikat-ı halde böyle bir şey yoktur. Bir mahkeme aylarca, senelerce suç bulup da beni mahkûm etmeye uğraşıyor. O bırakıyor; diğer bir mahkeme aynı mes'eleden dolayı beni tekrar muhakeme altına alıyor. Bir müddet de o uğraşıyor; beni tazyik ediyor; türlü türlü işkencelere maruz kılıyor. O da netice elde edemiyor, bırakıyor. Bu defa bir üçüncüsü yakama yapışıyor. Böylece musibetten musibete, felâketten felâkete sürüklenip gidiyorum. Yirmisekiz sene ömrüm böyle geçti. Bana isnad ettikleri suçun aslı ve esası olmadığını nihayet kendileri de anladılar.

Onlar bu ittihamı kasden mi yaptılar, yoksa bir vehme mi kapıldılar? İster kasıd olsun, ister vehim olsun; ben böyle bir suçla münasebet ve alâkam olmadığını kemal-i kat'iyyetle yakînen ve vicdanen biliyorum. Dini siyasete âlet edecek bir adam olmadığımı bütün insaf dünyası da biliyor. Hattâ beni bu suçla ittiham edenler de biliyorlar. O halde neden bana bu zulmü yapmakta ısrar edip durdular?

Neden ben suçsuz ve masum olduğum halde böyle devamlı bir zulme, muannid bir işkenceye maruz kaldım? Neden bu musibetlerden

kurtulamadım? Bu ahval adalet-i İlahiyeye muhalif düşmez mi?

Bir çeyrek asırdır bu suallerin cevablarını bulamıyordum. Bana zulüm ve işkence yaptıklarının hakikî sebebini şimdi anladım. Ben kemal-i teessürle söylüyorum ki, benim suçum: Hizmet-i Kur'aniyemi maddî ve manevî terakkiyatıma, kemalâtıma âlet yapmakmış.

Şimdi bunu anlıyorum, hissediyorum, Allah'a binlerle şükrediyorum ki:

Uzun seneler ihtiyarım haricinde olarak hizmet-i imaniyemi maddî ve manevî kemalât ve terakkiyatıma ve azabdan ve Cehennem'den kurtulmama ve hattâ saadet-i ebediyeme vesile yapmaklığıma, yahut herhangi bir maksada âlet yapmaklığıma manevî gayet kuvvetli manialar beni men' ediyordu. Bu derunî hisler ve ilhamlar beni hayretler içinde bırakıyordu. Herkesin hoşlandığı manevî makamatı ve uhrevî saadetleri, a'mal-i sâliha ile kazanmak ve bu yola müteveccih olmak hem meşru hakkı olduğu, hem de hiç kimseye hiçbir zararı bulunmadığı halde ben ruhen ve kalben men' ediliyordum. Rıza-yı İlahîden başka fitrî vazife-i ilmiyenin sevkiyle, yalnız ve yalnız imana hizmet hususu bana gösterildi.

Çünki şimdi bu zamanda hiçbir şeye âlet ve tâbi' olmayan ve her gayenin fevkinde olan hakaik-i imaniyeyi fitrî ubudiyetle, bilmeyenlere ve bilmek ihtiyacında olanlara tesirli bir surette bildirmek; bu keşmekeş dünyasında, imanı kurtaracak ve muannidlere kat'î kanaat verecek bir tarzda; yani hiçbir şeye âlet olmayacak bir tarzda, bir Kur'an dersi vermek lâzımdır ki; küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inadcı dalaleti kırsın, herkese kat'î kanaat verebilsin. Bu kanaat da bu zamanda, bu şerait dâhilinde, dinin hiçbir şahsî, uhrevî ve dünyevî, maddî ve manevî bir şeye âlet edilmediğini bilmekle husule gelebilir. Yoksa komitecilik ve cem'iyetçilikten tevellüd eden dehşetli dinsizlik şahsiyet-i maneviyesine karşı çıkan bir şahıs en büyük manevî bir mertebede bulunsa, yine vesveseleri bütün bütün izale edemez. Çünki imana girmek isteyen muannidin nefsi ve enesi diyebilir ki: "O şahıs dehâsıyla, hârika makamıyla bizi kandırdı." Böyle der ve içinde şübhesi kalır.

Allah'a binlerce şükürler olsun ki, yirmisekiz senedir dini siyasete âlet ittihamı altında, kader-i İlahî ihtiyarım haricinde, dini hiç bir şahsî şeye âlet etmemek için beşerin zalimane eliyle mahz-ı adalet olarak

beni tokatlıyor, ikaz ediyor. Sakın! diyor, iman hakikatını kendi şahsına âlet yapma; tâ ki, imana muhtaç olanlar anlasınlar ki, yalnız hakikat konuşuyor. Nefsin evhamı, şeytanın desiseleri kalmasın, sussun!

İşte Nur Risaleleri'nin büyük denizlerin büyük dalgaları gibi gönüller üzerinde husule getirdiği heyecanın, kalblerde ve ruhlarda yaptığı tesirin sırrı budur; başka bir şey değildir. Risale-i Nur'un bahsettiği hakikatlerin aynını binlerce âlimler, yüz binlerce kitablar daha beligane neşrettikleri halde yine küfr-ü mutlakı durduramıyorlar. Küfr-ü mutlakla mücadelede bu kadar ağır şerait altında Risale-i Nur bir derece muvaffak oluyorsa, bunun sırrı işte budur: Said yoktur, Said'in kudret ve ehliyeti de yoktur. Konuşan yalnız hakikattır, hakikatı imaniyedir. Madem ki, nur-u hakikat, imana muhtaç gönüllerde tesirini yapıyor; bir Said değil, bin Said feda olsun. Yirmisekiz sene çektiğim eza ve cefalar ve maruz kaldığım işkenceler ve katlandığım musibetler hep helâl olsun. Bana zulmedenlere, beni kasaba kasaba dolaştıranlara, hakaret edenlere, türlü türlü ittihamlarla mahkûm etmek isteyenlere, zindanlarda bana yer hazırlayanlara, hepsine hakkımı helâl ettim.

Âdil kadere de derim ki: Ben senin bu şefkatli tokatlarına müstehak idim. Yoksa herkes gibi gayet meşru ve zararsız olan bir yol tutarak şahsımı düşünseydim, maddî manevî füyuzat hislerimi feda hizmetinde bu büvük etmeseydim, iman manevî kaybedecektim. Ben maddî ve manevî her şeyimi feda ettim, her musibete katlandım, her işkenceye sabrettim. Bu sayede hakikat-ı imaniye her tarafa yayıldı. Bu sayede Nur mekteb-i irfanının yüzbinlerce, belki de milyonlarca talebeleri yetişti. Artık bu yolda, hizmet-i imaniyede onlar devam edeceklerdir ve benim maddî ve manevî her şeyden feragat mesleğimden ayrılmayacaklardır. Yalnız ve yalnız Allah rızası için çalışacaklardır.

Benimle beraber çok talebelerim de türlü türlü musibetlere, eza ve cefalara maruz kaldılar, ağır imtihanlar geçirdiler. Benim gibi onlar da bütün haksızlıklara ve haksız hareket edenlere karşı bütün haklarını helâl etmelerini isterim. Çünki onlar bilmeyerek, kader-i İlahînin sırlarına, derin tecellilerine akıl erdiremeyerek bizim davamıza, hakikat-ı imaniyenin inkişafına hizmet ettiler. Bizim vazifemiz onlar için yalnız hidayet temennisinden ibarettir. Bize eza ve cefa edenlere

karşı, hiçbir talebemin kalbinde zerre kadar intikam emeli beslememesini ve onlara mukabil Risale-i Nur'a sadakat ve sebatla çalışmalarını tavsiye ederim.

Ben çok hastayım. Ne yazmaya, ne söylemeye tâkatim kalmadı. Belki de bunlar son sözlerim olur. Medreset-üz Zehra'nın Risale-i Nur Talebeleri bu vasiyetimi unutmasınlar.

* * *

[Kardeşlerim! Sizce münasib ise Başvekil'e ve dindar meb'uslara verilmek üzere, ihtara binaen yazdırılmış gayet ehemmiyetli bir hakikattır.]

Mukaddeme: Kırk seneye yakın siyaseti terkettiğimden ve ekser hayatım bir nevi inzivada geçtiğinden, hayat-ı içtimaiye ve siyasiye ile meşgul olmadığımdan büyük bir tehlikeyi göremiyordum. Bugünlerde o tehlikenin hem millet-i İslâmiyeye ve hem de bu memleket ve hükûmet-i İslâmiyeye büyük bir zarar vermeye zemin hazırlamakta olduğunu hissettim. Mecburiyetle, İslâmiyet milliyeti ve hâkimiyeti ve memleketin selâmeti için çalışan ehl-i siyaset ve cem'iyet-i beşeriyeye hamiyet ile çalışanlar için bana manevî bir ihtar edildiğinden üç noktayı beyan edeceğim:

Birinci Nokta: Gazeteleri dinlemediğim halde bir-iki senedir "irtica ile ittiham" kelimesi mütemadiyen tekrar edildiğini işitiyordum. Eski Said kafasıyla dikkat ettim, kat'iyyen gördüm ki: Siyaseti dinsizliğe âlet yapan ve beşerdeki en dehşetli vahşet ve bedeviliğin bir kanun-u esasîsine irticaa çalışan ve hamiyet maskesini başına geçiren gizli İslâmiyet düşmanları gaddarane bir ittiham ile; ehl-i İslâmiyet ve hamiyet-i diniye ve kuvvet-i imaniye cihetiyle değil dini siyasete âlet yapmak, belki de siyaseti dine âlet ve tâbi' yapmakla; tâ İslâmiyet'in maneviyesinden bu hükûmet-i İslâmiyeyi kuvvet-i kuvvetlendirmek ve dörtyüz milyon hakikî kardeşi arkasında ihtiyat kuvveti bulundurmak ve bir kısım zalim Avrupa'nın dilenciliğinden kurtulmak için çalışanlara pek haksız olarak irtica damgasını vurup onları memlekete zararlı tevehhüm etmeleri, yerden göğe kadar hadsiz bir haksızlıktır. Nümunelerinden birinci nümunesi, bu asrın dehşetli zulmüne karşı bir sed olarak İkinci Nokta'da beyan etmek zamanı geldi. Menşeleri iki kanun-u esasîye istinad eden iki irtica var:

Biri: Siyasî ve içtimaî ki, hakikî irticadır. Onun kanun-u esasîsi çok sû'-i istimale ve zulme medar olmuştur.

İkincisi: İrtica namı verilen hakikî bir terakki ve adaletin esasıdır.

İkinci Nokta: Beşerin vahşet ve bedevilik zamanlarındaki bir kanun-u esasîsine medeniyet namına dine hücum edenler, irtica ile o vahşete ve bedeviliğe dönüyorlar. Beşerin selâmet, adalet ve sulh-u umumîsini mahveden o dehşetli vahşiyane kanun-u esasî, şimdi bizim bu bîçare memleketimize girmek istiyor. Garazkârane ve anudane particilik gibi bazı cereyanları aşılamağa başlaması gibi bir ihtilaf görülüyor. O kanun-u esasî de budur:

Bir taifeden, bir cereyandan, bir aşiretten bir ferdin hatasıyla o taifenin, o cereyanın, o aşiretin bütün ferdleri mahkûm ve düşman ve mes'ul tevehhüm ediliyor. Bir hata, binler hata hükmüne geçiriliyor. İttifak ve ittihadın temel taşı olan kardeşlik ve vatandaşlık, muhabbet ve uhuvveti zîr ü zeber ediyor. Evet birbirine karşı gelen muannid ve muarız kuvvetler, kuvvetsiz oluyorlar. Bu kuvvetsizlikle zaîflendiği için millete ve memlekete ve vatana âdilane hizmete muvaffak olunamadığından maddî ve manevî bir nevi rüşvet vermeğe mecbur oluyorlar ki, dinsizleri kendilerine taraftar yapmak için... O gaddar, engizisyonane ve bedeviyane ve vahşiyane bu mezkûr kanun-u esasîye karşı; ayn-ı adalet olan bu semavî ve kudsî وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ nass-ı kat'îsiyle Kur'anın bir kanun-u esasîsi muhabbet ve اُخْرَى uhuvvet-i hakikiyeyi temin eden ve bu millet-i İslâmiyeyi ve memleketi büyük tehlikeden kurtaran bu kanun-u esasî ki: Birisinin hatasıyla başkası mes'ul olamaz. Kardeşi de olsa, aşireti ve taifesi de olsa, partisi de olsa o cinayete şerik sayılmaz. Olsa olsa o cinayete bir nevi tarafgirlikle yalnız manevî günahkâr olup âhirette mes'ul olur; dünyada değil. Eğer bu kanun-u esasî çabuk düstur-u esasî yapılmazsa, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye, iki harb-i umumînin gösterdiği tahribatın emsaliyle esfel-i safilîn olan o vahşi irticaa düşecek.

İşte Kur'anın bu gibi kudsî kanun-u esasîsine irtica namını veren bedbahtlar, vahşet ve bedeviliğin dehşetli bir kanun-u esasîsi olarak kabul ettikleri şimdiki öylelerinin siyasetinin bir nokta-i istinadı şudur ki: "Cemaatin selâmeti için ferd feda edilir. Vatanın selâmeti için eşhasın hukuku nazara alınmaz. Devletin siyasetinin selâmeti için cüz'î

zulümler nazara alınmaz." diye, bir tek câni yüzünden bir köyü mahvetmekle bin masumun hakkını nazara almaz. Bir tek câninin yüzünden bin adamın kılınçtan geçmesini caiz görür. Bir adamın yaralanması ile binler masumu sıkıntıya verdirir. Ve ikiyüz adamı kurşuna dizilmesini, o bahane ile nazara almaz. Birinci Harb-i Umumîde üçbin adamın câniyane siyaset hatalarıyla otuz milyon bîçare nev'-i beşer aynı harbde mahvedildiği gibi, binler misaller var.

İşte bu vahşiyane irticaın bu dehşetli zulümlerine karşı gelen Kur'an şakirdlerinin Kur'anın yüzer kanun-u esasîsinden وَ لَا تَزِرُ وَازِرَ أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى عُورَ وَازِرَ أُخْرَى عُورَ وَازِرَ أُخْرَى عُورَ وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى عُورَ وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى عُورَ وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى عُورَ وَازِرَ أُخْرَى عُورَا أُخْرَى عُورَ وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى الله عُورَا أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَى وَازِرَ أُخْرَى أُخْرَاكُم أُخْرَى derek rüşvetler veriliyor; milletin fakr-ı hali nazara alınmıyor. Elbette ve elbette ve kat'î olarak şimdi bu memleketteki ehl-i siyaset garba ve ecnebiye verdiği siyasî ve manevî rüşvetin on mislini âlem-i İslâm'ın ileride cemahir-i müttefikası hükmünde olacak olan dörtyüz milyon müslüman kardeşlere, memleket ve milletin ve bu devlet-i

İslâmiyenin selâmeti için gayet azîm bir bahşiş ve zararsız rüşvet vermesi lâzım ve elzemdir.

İşte o makbul, lâzım ve çok menfaatlı caiz ve vâcib rüşvet ise: Teavün-ü İslâm'ın esası ve hediye-i Kur'anın semavî bir düsturu ve rabıtası ve kudsî kanun-u esasîsi olan

kudsî, esasî kanunlarını düstur-u hareket etmektir.

Üçüncü Nokta şimdilik te'hir edildi.

Said Nursî

Haşiye:

Kardeşlerim! Evvelce gördüğünüz şiddetli ihtarın bir derece tağyirine üç şey vesile oldu:

Birincisi: Nur kahramanı Hüsrev'in beyanıyla yirmibeş adliye mahkemelerinin "Risale-i Nur'da suç yok." diye itiraflarıdır.

İkincisi: Nur'un bir kahraman avukatı "Ankara hükûmeti Said aleyhinde olmadığından şiddetli kelimeler ta'dil edilse münasibdir." demesidir.

Üçüncüsü: Kat'î haberlere göre Afyon Mahkemesi "Nur'un altıyüz bin fedakâr talebesi var." demesine binaen Malatya hâdisesi bahanesiyle hiç olmazsa Nur talebelerinden altıyüz faal ve muktedir olanlarını mahkemeye vermek plânı var iken, yalnız onaltı adamı ve bundan yalnız altı adama ve bundan bir tek adamın bir sene mahkûm edilmesi, Nurcular aleyhindeki zalimane tazyikat hafifleşmesi ve def' olmasının alâmetidir. Onun için bir derece şiddetli kelimeler ta'dil edildi.

* * *

Hazret-i Üstad'ın Emirdağı'nda Santral Sabri, Sıddık Süleyman'a Arabî İşarat-ül İ'caz'dan verdiği derstir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ اَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الصَّلاَةُ وَ السَّلاَمُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَاَصْحَابِهِ اَبَدًا دَائِمًا

İsarat-ül İ'caz'ın birinci cüz'ü ki, tamamı yetmiş cüz olacaktı. Fakat Risale-i Nur manevî bir tefsir-i Kur'anî olduğu için dedi: Bu zamanda bana daha lüzum var. Öteki cüz'ler yerinde onlar yazıldı. Evet İşarat-ül l'caz, umum Risale-i Nur'un bir fihristesi, bir listesi ve o Nur bahçesinin bir fidanlığı ve sırr-ı i'caz-ıl Kur'anın bir menbaı olduğu görünüyor. Gayet ince ve derin olduğu için şimdiye kadar âlimler pek azını anlamışlardı. Fakat kimin eline geçmiş ise, fevkalâde takdir etmiş ve emsalsiz demiş. Dehşetli eski harb içinde, avcı hattında bazan da at üzerinde îcazdaki i'cazın en ince münasebatını görmek ve onlarla tam mesgul olmak ve koca dehşetli harbin tehlikesi onu müşevveş etmemek ve incimad derecesindeki soğukta avcı hattında o incecik i'caz münasebetlerini her şeyden daha ehemmiyetli görmek, Eski Said'in hakikaten hizmet-i Kur'aniyede hârika bir fedakârlığıdır. Hattâ Yeni Said'in otuzbeş senede bu acib zamanda gazeteleri okumamak ve on sene İkinci Harbi bilmemek, sormamak ve i'dam niyetiyle hapisliğinde, Kur'an esrarını yazmaktan vazgeçmemek ve bütün tehlikeleri hiçe saymaya nisbeten Eski Said'in o acib vaziyetinde o dehşetlere ehemmiyet vermeden İşarat-ül İ'caz nüktelerini yazdığı zaman gösterdiği ilmî ve manevî fedakârlığını Yeni Said'in bu otuz senedeki fedakârlığından daha hârika görüyoruz.

Sâniyen: Bu İşarat-ül İ'caz'ın matbu nüshasında hakikaten bir keramet var ki; tesadüf ihtimali yoktur. Onun için bir defa daha aynı tarzda ve kerametli kıt'ada tab' etmek ve Arabistan'a ve Pakistan gibi yerlere göndermek münasib görüldü. Fakat Eski Said, îcazdaki i'cazı beyan ettiği ve en ince münasebet-i belâgatı beyanı içinde gayet ince ve kısa, îcazlı cümleleri bir derece izah ve Türkçe'ye tercüme etmek lâzım geliyor.

İşarat-ül İ'caz'ın hârikalarından birisi de budur ki: Her bir âyetin sair âyetlere münasebatını ve her âyetteki cümlelerinin birbirine karşı nisbetini ve nizamını ve her cümledeki heyetlerin ve harflerin mana-yı maksuda karşı nisbetlerini ve teveccühlerini gösterip âyetlerin intizamından ve cümlelerin nizamından ve her cümlenin heyetinin nazmından bir lem'a-i i'caz göstermesidir. Âdeta bir saatin sâniveleri sayan mili ve dakikaları sayan yelkovanı ve saatleri sayan ibresi gibi o nazımdaki nükteleri beyan ve ondaki hakikatı bürhanlarla izah, hattâ bazan bir tek harfte büyük bir hakikatı ifade etmesidir. Ve her bir âyetin hakikatini gayet i'caz ile ve kat'î hüccetlerle isbat ediyor ki; şimdi yüzotuz risalenin çekirdekleri ve hülâsaları hükmündedirler. Ve cümlenin ve cümledeki heyetlerin ve harflerin nüktelerini ve ifade ettikleri zımnî hükümlerini bilâ-istisna ilm-i belâgatın ince kaideleri ile ve ilm-i nahvin ve sarfın kaideleriyle ve ilm-i mantığın ve usûl-i din ve sair ilimlerin kanunlarıyla beyan eder. Hattâ hurdebînî bir manevî âletle, görünmeyen incecik münasebat-ı belâgatı beyan ediyor ve emarelerini gösteriyor. Ve Kur'anın nazarı küllî olmasından bütün beyan edilen hak manalara ve nüktelere, elbette kudsî elfaz-ı Kur'aniye zımnî, remzî işaret ve delalet eder denilebilir.

Hüsrev, Sungur, Hayri, Sadık, Sabri, Sıddık Süleyman

اِفَادَةُ الْمَرَام

اقول لما كان القرآن جامعا لاشتات العلوم وخطبة لعامة الطبقات في كل الاعصار لا يتحصل له تفسير لائق من فهم الفرد الذي قلما يخلص من التعصب لمسلكه ومشربه. اذ فهمه يخصه ليس له دعوة الغير اليه الا ان يعديه قبول الجمهور. واستنباطه (لا بالتشهي) له العمل لنفسه فقط ولايكون حجة على الغير الا ان يصدقه نوع اجماع . فكما لا بد لتنظيم الاحكام واطرادها ورفع الفوضي الناشئة من حرية الفكر مع اهمال الاجماع وجود هيئة عالية من العلماء المحققين الذين - بمظهريتهم لامنية العموم و اعتماد الجمهور - يتقلدون كفالة ضمنية للامة فيصيرون مظهر سر حجية الاجماع الذي لاتصير نتيجة الاجتهاد شرعًا ودستورًا الا بتصديقه وسكته ، كذلك لا بد لكشف معاني القرآن وجمع المحاسن المتفرقة في التفاسير وتثبيت حقائقه المتجلية القرآن وجمع المحاسن المتفرقة في التفاسير وتثبيت حقائقه المتجلية

بكشف الفن و تمخيض الزمان من انتهاض هيئة عالية من العلماء المتخصصين المختلفين في وجوه الاختصاص ولهم مع دقة نظر وسعةُ فكر لتفسيره .

نتيجة المرام : انه لا بد ان يكون مفسر القرآن ذا دهاء عال و اجتهاد نافذ وولاية كاملة . وما هو الآن الا الشخص المعنوي المتولد من امتزاج الارواح وتساندها وتلاحق الافكار وتعاونها وتظافر القلوب واخلاصها وصميميتها من بين تلك الهيئة. فبسر (للكل حكم ليس لكل) كثيراً ما يرى آثار الاجتهاد وخاصة الولاية ونوره وضيائها من جماعة خلت منها افرادها. ثم اني بينما كنت منتظرا ومتوجها لهذا المقصد بتظاهر هيئة كذلك وقد كان هذا غاية خيالي من زمان مديد- اذ سنح لقلبي من قبيل الحس قبل الوقوع تقرب(١) زلزلة عظيمة ، فشرعت - مع عجزي وقصوري والاغلاق في كلامي- في تقييد ما سنح لي من اشارات اعجاز القرآن في نظمه وبيان بعض حقائقه ، ولم يتيسر لي مراجعة التفاسير فان وافقها فبها ونعمت والاّ فالعهدة عليّ. فوقعت هذه الطامة الكبري- ففي اثناء اداء فريضة الجهاد كلما انتهزت فرصة في خط الحرب قيدت ما لاح لي في الاودية والجبال بعبارات متفاوتة باختلاف الحالات. فمع احتياجها الى التصحيح والاصلاح لايرضي قلبي بتغييرها وتبديلها اذاظهرت في حالة من خلوص النية لا توجد الآن. فاعرضها لانظار اهل الكمال لا لانه تفسير للتنزيل بل ليصير- لو ظفر بالقبول- نوع مأخذ لبعض وجوه التفسير. وقد ساقني شوقي الى ما هو فوق طوقي فان استحسنوه شجعوني على الدوام. .و من اللّه التوفيق

سعيد النورسي

۱) وقد اخبرنا مرارًا في اثناء الدرس وقوع زلزلة عظيمة (بمعنى الحرب) العمومية) فوقعت كما اخبر.

حمزه، محمد شفیق، محمد مهری

Kısa bir tercümesidir

Şimdi bundan kırkbir sene evvel ve eski harb-i umumînin az evvelinde başlamış olduğu İşarat-ül İ'caz'ın ifadet-ül meramında diyor ki:

Madem Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan ulûm-u hakikiyenin enva'ına câmi' ve umum asırlarda umum tabakat-ı beşeriyeye müteveccih bir hutbe-i ezeliyedir. Elbette bir tek ferdin fehmi, ona lâyık ve mükemmel bir tefsir yapamaz ve mümkün olmuyor. Çünki bir ferd pek nâdir olarak kendi hususî meslek ve meşrebinin tesirinden kendi fikrini kurtarabilir. Onun hususî meşrebi tesir ettikçe, tam tamına hakikatı safî olarak ifade edemez. Ferdin fehmi ve manası ona hastır. O ferd.

onu kabul eder. Fakat başkalarını ona davet edemez. Eğer cumhur-u ülema onun fehmini kabul ile başkalara şümulünü gösterse, o vakit başkasını o manaya davet edebilir ve hakikî tam tefsir olabilir. Hem ferdin ahkâmda istinbatı ve içtihadında (hevesi karışmamak şartıyla) o kendi nefsi için amel edebilir, fakat başkalarına hüccet tutamaz. Tâ bir nevi icma' o hükmü tasdik etsin. Nasılki ahkâm-ı şer'iyeyi tatbik ve tanzim ve icra etmek ve hürriyet-i fikirden neş'et eden manevî anarşiliği kaldırmak için gayet lâzımdır ki; ülema-i muhakkikînden bir hevet-i âlive bulunsun ki. 0 hevet umumun mazhariyetleriyle ve cumhur-u ülemanın onlara itimadıyla ümmet için bir nevi zımnî kefalet ve dava vekili hükmünde olmaları cihetinde icma'-ı ümmet hüccetinin sırrına mazhar oluyorlar. O vakit içtihadın neticesi o icma' ile şer'an düstur olabilir. Ve icma'ın tasdik ve sikkesiyle umuma şamil oluyor. Aynen onun gibi lâzımdır:

Kur'anın manalarının keşfi ve tefsirlerde ayrı ayrı mehasininin cem'i, hem zamanın çalkamasıyla ve fenlerin keşfiyle cilvelenen, tezahür eden Kur'an'ın hakikatlerinin tesbiti için elzemdir ki: Muhakkikîn-i ülemadan herbiri bir fende mütehassıs, geniş fikre, ince nazara mâlik allâmelerden müteşekkil bir heyet bu vazifeye sahib çıksın.

Elhasıl: Kur'anı tefsir edene lâzım gelir ki; gayet âlî bir dehâ ve nüfuzlu derin bir içtihad ve bir nevi kuvve-i kudsiye sahibi olmak gerektir. Bu zamanda öyle bir zât, ancak bir şahs-ı manevî olabilir ki; o şahs-ı manevî, çok ruhların imtizacından ve tesanüdünden ve efkârın telahukundan ve birbirine yardımından ve kalblerin birbirine in'ikasından ve ihlas ve samimiyetlerinden, mezkûr bir heyetten çıkabilir. O heyetin bir ruh-u manevîsi hükmüne geçer. Evet "Mecmuunda bir hâssa bulunur ki, ondaki her ferdde bulunmaz." düsturuyla çok defa içtihadın âsârı ve nur-u velayetin hâssaları ve ziyası bir cemaatte görünüyor. Halbuki o cemaatin hangisine bakılsa, o hâssa görünmüyor. Demek âmî adamların ihlasla tesanüdleri, bir velayet hâssasını veriyor.

İşte bu hakikate binaen böyle bir maksad için bir heyetin çıkmasına muntazır ve daima bekliyordum. O ümid, küçüklüğümden beri gaye-i hayalim iken, birden hiss-i kabl-el vuku' kabîlinden kalbime bir sünuhat oldu ki: Maddî ve manevî iki zelzele-i azîme yaklaşıyordu.

30(*) Ben de acz ve kusurumla, sözlerimdeki izahsızlık ve muğlaklık ile beraber Kur'anın nazmındaki i'cazın işaratını ve kalbimde tahattur eden nüktelerini kaydedip kaleme almak ve âyâtın bazı imanî hakikatlerini yazmaya şiddetli bir ihtar-ı gaybî hissettim. Halbuki harbde acib bir vaziyette olduğumdan, tefsirlere müracaat etmek kabil olmadı. Kur'andan başka merci' yoktu. Ben de yazdım. Yazdıklarım tefsirlere muvafık geldiyse, güzel bir nimet ve bir muvaffakıyet.. yoksa mes'uliyet benim bîçare fehmime aittir.

Aynı zamanda zelzele-i kübra mahiyetinde olan maddî Birinci Harb-i Umumî ve o zelzele-i azîmenin âhirlerinde o mezkûr heyetin yuvalarını tahrib eden manevî zelzele-i azîme meydana çıktı ki, öyle bir heyet-i âliye-i ilmiyeye ve böyle bir vazife yapmak için bütün kapılar kapandı. Ben de o noksan fehmimle eski Harb-i Umumî'de farîza-i cihadda avcı hattında ne kadar fırsat buldumsa kalbime tulû' eden vazıvordum. Derelerde. nükteleri dağlarda hücum kaydederdim. Fakat o acib ayrı ayrı haletlerin tesiriyle çeşit çeşit olmasından tashih ve ıslah edilmesine çok ihtiyaç varken, benim kalbim tebdil ve tağyirine razı olmadı. Çünki her dakika şehid olmaya hazırlandığımız için bir niyet-i hâlise ile yazılmış ki; o halet her vakit bulunmuyor. Ben de o yazılarımı Tenzil'e bir tefsir olarak değil, belki tefsirin bazı vücuhuna bir nevi me'haz olarak ehl-i kemal olan ülema-i muhakkikînin enzarına arzediyorum. Hakikaten benim şevkim, benim tâkatimin pek fevkinde bir noktaya sevketti. Eğer ehl-i tahkik istihsan etseler, beni devama ve ileri gitmeye teşci' ve tergib ederler.

Said Nursî

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ اَلرَّحْمنُ * عَلَّمَ الْقُرْإِنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

فَنَحْمَدُهُ مصلّیاً علی نبیه محمّد الّذی ارسله رحمة للعالمین و جعل معجزته الکبری - الجامعة برموزها و اشاراتها لحقائق الکائنات - باقیة علی مر الدهور الکبری - الجامعة و اصحابه کافة

أما بعد فاعلم اولاً: ان مقصدنا من هذه الاشارات تفسير جملة من رموز .نظم القرآن. لأن الإعجاز يتجلى من نظمه. وما الإعجاز الزاهر الاّنقش النظم و ثانيًا: ان المقاصد الأساسية من القرآن و عناصره الأصلية اربعة: التوحيد و النبوة و الحشر و العدالة. لأنه لما كان بنو آدم كركب و قافلة متسلسلة

راحلة من اودية الماضي و بلاده، سافرة في صحراء الوجود و الحياة، ذاهبة الى شواهق الاستقبال، متوجهة الى جنّاته فتهترّ بهم المناسبات و تتوجه اليهم الكائنات. كأنه ارسلت حكومة الخلقة فن الحكمة مستنطقا و سائلا منهم بـ(يا بني آدم! من أين؟ الى أين؟ ما تصنعون؟ مَنْ سلطانكم؟ مَنْ خطيبكم؟) فبينما المحاورة اذ قام من بين بني آدم - كأمثاله الأماثل من الرسل اولي العزائم -سیّد نوع البشر محمّد الهاشمي صلّی اللّه تعالی علیه و سلّم و قال بلسان القرآن: (ايها الحكمة! نحن معاشر الموجودات نجيء بارزين من ظلمات العدم بقدرة سلطان الازل الى ضياء الوجود، و نحن معاشر بني آدم بعثنا بصفة المأمورية ممتازين من بين اخواننا الموجودات بحمل الأمانة، و نحن على جناح السفر ُ من طريَقُ الحُشرُ الي السعادة الأبدية، و نشتغل الَّآن بُتدارك تلكُّ السعادة و تنمية الاستعدادات التي هي رأس مالنا، و أنا سيَّدهم و خطيبهم. فها دونكم منشوري! و هو كلام ذلك السلطان الازلي يتلألأ عليه سكَّة الإعجاز) - و المجيب عن هذه الأسئلة الجواب الصواب ليس إلا القرآن ذلك الكتاب.- كان [١] هذه الأربعة عناصره الأساسية. فكما تتراآ هذه المقاصد الاربعة في كله كذالك قد تتجلى في سورة سورة بل قد يلمح بها في كلام كلام بل قدير مز اليها في كلمة كلمة لان كل جزء فجزء كالمرآة لكل فكل متصاعدا كما ان الكل يتراآ في جزء فجزء متسلسلا و لهذه النكتة اعنى اشتراك الجزء مع الكل ... يعرّ ف القرآن المشخص كالكلي ذي الجزئيات

.١] جواب لما]

Tercümesinin bir hülâsası:

İnsanı halk edip Kur'anı ona talim eden Zât-ı Zülcelal'in Rahman ismiyle tecelli-yi kübrasına, rahmetin tecelliyatı adedince ona hamd ü sena ederek ve Seyyid-ül Beşer Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ı Rahmeten lil'âlemîn gönderdiği o Resul-i Ekremine risaletin semereleri adedince ona, âl ü ashabına salât ü selâm ve hadsiz şükrediyoruz ki: Onun mu'cize-i kübrası ve hakaik-i kâinatın remizleri ve işaretleri ile tamamıyla cem'edilen Kur'an-ı Azîmüşşan asırların geçmesi ile daim, bâki ve nev'-i beşere mürşid, tâ kıyamete kadar beka vermiş ve o Resul-i Ekrem'i onlara Üstad-ı A'zam eylemiş.

Emma ba'dü biliniz ki: Evvelâ bu yazacağımız işarat ve nüktelerdeki maksadımız Kur'anın nazmındaki bir kısım remizlerinin tefsiridir. Çünki yedi nevi i'cazın en incesi, fakat kuvvetli ve lafzî fakat hakikatlı i'caz, Kur'anın nazmından tecelli ediyor. Evet, parlak i'caz elbette nazmın nakşından çıkıyor.

Sâniyen: Kur'anda esas maksadları ve anasır-ı asliyesi dört hakikattır: Tevhid, Nübüvvet, Haşir ve Adalet'tir. Çünki: Vakta kâinat sahrasında benî-Âdem bir acib ve büyük bir kafile ve sair taifeler beraber birbiri arkasında asırlar üstünde geçmiş zamanın derelerinden, şehir ve meşherlerinden sefer edip vücud ve hayat sahrasında yürüyüşüyle istikbalin yüksek dağlarına azimetle oradaki bağlarına gözleri müteveccih olmak cihetiyle hilafet-i zemine mazhariyet noktasında ve sair zîhayata tasarrufatı cihetinde rûy-i zeminde ekser esvanın nev'-i beşerle münasebatı iktizasıyla heyecana gelmesinden kâinat dahi onlara yüzlerini çevirip nev'-i beşerle ciddî alâkadar oluyor. Benî Âdem bir tek taife iken yüz binler taifelere karışmasında kâinat zemin gibi onlara netice-i hilkat-i âlem noktasında bakıyor. Güya hilkat-i kâinat hükûmeti: o hükûmetin zabıta memuru hükmünde fenn-i hikmeti, bir müstantık ve sorgucu olarak o misafir kafileye gönderip ondan sual edip soruyor ki: "Ey benî-Âdem! Nereden geliyorsunuz ve nereye gideceksiniz ve ne yapacaksınız? Ve her şeye karışıyor ve bazan karıştırıyorsunuz. Sultanınız ve hatibiniz ve reisiniz ve ileri geleniniz kimdir? Tâ bana cevab versin."

O muhavereler içinde birden kafile-i benî-Âdem'den Muhammedül Hâşimî (Sallallahü Aleyhi ve Sellem), emsalleri olan ulü-l azm peygamberler gibi fenn-i hikmete karşı kalktı. Ve Kur'anın lisanıyla dedi ki:

"Ev hikmet! Biz kafilesi. müstantık mevcudat karanlıklarından Sultan-ı Ezelî'nin kudretiyle çıktık, ziya-yı vücuda girdik, varlık nurunu bulduk. Her bir taifemiz bir vazifeye girdik. Ve biz benî-Âdem taifesi ise, bir emanet-i kübra rütbesi ve hilafet-i zemin sair mevcudat kardeşlerimizin içinde imtiyazlı vazifesivle memuriyet sıfatı ile bu meşher-i kâinata gönderilmişiz. Her vakitte yola çıkmaya müheyya bir vaziyetteyiz ve haşir yolu ile saadet-i ebediyenin kazanmasının tedariki ile meşgulüz. Ve bizim re's-ül mâlimiz olan istidadlarımızın çekirdeklerini sünbüllendirmeye, iman ve Kur'anla inkişaf ettirmekle iştigal ediyoruz. İşte o kafilenin reisi ve hatibi benim. İşte elimdeki bu fermanı; manevî ve maddî hava, bir tek lisan gibi bütün kâinata o fermanın her kelimesini bir anda milyarlar yapıp işittiriyor. İşte o menşur u ferman, Ezel ve Ebed Sultanı'nın

kelâmıdır. Ve emirleri ve konuşmaları olduğuna delil-i kat'î, üstünde parlayan sikke-i şahanesi ve turra-i sermediyesine bak, gör, git, söyle."

Evet en müşkil, en umumî ve bütün mevcudata sorulan bu üç-dört gayet acib suale tam doğru ve mükemmel cevab veren yalnız ve yalnız Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyandır ki; başında ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ fermanıyla ilân edilmiş. Madem baştan buraya kadar bir hakikati anladın. Elbette bu hakikatten anlaşılıyor ki, Kur'anın anasır-ı esasiyesi o dört hakikattir. Yani; tevhid, nübüvvet, haşir ve adalettir. İşte bu dört hakikat nasılki mecmu'-u Kur'anda dört rükündür. Öyle de o dört makasıd çok surelerin her birisinde bulunuyorlar. Her bir sure bir küçük Kur'an olur. Belki çok cümlelerin içinde de o dört maksada telmihen işaretler var. Belki bazan bir tek kelimede o dört esasa remizler var. Çünki Kur'anın eczaları ve kelime ve âyetleri, mecmuuna karşı birer âyine hükmüne geçer, birbirinden in'ikas eder. Güya Kur'an müteselsilen âyet ve cümle ve kelimelerine o maksadların nurunu veriyor. Âyinede güneş gibi bazan bir kelime, bir cümle; bir küçük Kur'anı gösterir.

İşte Kur'ana mahsus bu nükte, yani cüz', küll gibi aynı maksadı göstermesi maksadıyla Kur'an müşahhas bir ferd olduğu halde, çok efradı bulunan bir küllî gibi ilm-i mantıkça tarif edilir. Demek Kur'an'da bin Kur'an'lar var ki, şahs-ı küllî olmuş. Hem öyle de lâzım gelir. Çünki hadsiz ve gayet muhtelif taifelere ders olduğu için, aynı derste hadsiz o taifeler adedince dersler bulunmak lâzım gelir.

Sual: Eğer denilse: Bu dört maksad-ı asliyeyi bize Bismillah ve Elhamdülillah cümlesinde göster.

Cevab: Deriz ki: Madem Bismillah Allah'ın abdlerine bir ders olarak nâzil olmuş, elbette söylemek manasında olan عُلُّ kelimesi Bismillah içinde vardır. İlm-i sarf ile, "mukadder" tabir edilir. İşte Bismillah'taki عُلُ takdiri, bütün Kur'andaki عُلُ (söyle söyle) lafızlarının esası ve anası, bu Bismillah'taki عُلُ dür. Buna binaen عُلُ kelimesinde risalete işaret olduğu gibi, Bismillah'ta dahi uluhiyete remiz var ve بِسْمِ deki لِ nın takdimi, عُلُ ün besmelenin âhirinde mukadder olması hasr ve yalnız manasını ifade ettiğinden tevhide işaret ediyor. Yani, yalnız Onun ismiyle başla ve meded al. Ve Rahman isminde adaletin nizamına ve rahmetin cilvelerine işaret var. Çünki muhtelif,

karmakarışık mevcudat, intizamı ile güzelleşmiş. Ve rahmetin cilvelerine mazhar olabilir. Ve Rahîm'de haşre işaret var. Çünki manasında hem afvetmek, hem rahmet ve şefkat etmek ve bu fâni dünyada o dört mana hakikati ile umumî bir surette görünmediğinden, elbette bir diyar-ı âherde o manalar tamamıyla tezahür edebilir. Hem rahmet ve şefkatin hakikatı, dirilmemek üzere ölmekle kabil-i tevfik değildir. Demek Rahîm'deki şefkat, parmağını Cennet'e uzatmış gösteriyor.

e bakınız. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ اْلعَالَمِينَ ۞ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ Şimdi

"Elhamdülillah"da uluhiyetin zahir işaratı var. Çünki bütün hamd Allah'a mahsustur. Uluhiyeti gösterdiği gibi, tevhidi de gösteriyor. Evet, "lillah"daki "lâm" ilm-i sarfça bir manası ihtisas ve istihkaktır. "Elhamdü"deki "elif lâm" bir manası istiğraktır. Demek bütün hamdler Allah'a mahsustur. Demek tevhidi, kat'î ifade ediyor.

"Rabb-il Âlemîn" lafzında hem adalete, hem nübüvvete işaret var. Çünki onsekiz bin âlemin zerreden ve zerrelerden, sineklerden tut, tâ bin defa zeminden büyük seyyareler ve yıldızlara kadar gayet mükemmel bir müvazene, bir intizam, bir mükemmel terbiye, gayet mükemmel bir adalet-i kübrayı gösteriyor.

Nübüvvete işareti ise: Madem nev'-i beşerin fitrî kuvvelerine sair hayvanat gibi hadd konulmamış, ondan tecavüzat çıkmış. Hem insan maddî olduğu gibi, maneviyat cihetinde de bütün kâinatla alâkadar olmasından, hilkat-i kâinattaki hikmet-i âliye-i beşeriyeti, nizam ve intizam altında olan çekirdek hükmünde olan istidadatı inkişaf ettirmekle emanet-i kübra vazifesini yapmak cihetiyle nübüvvet zarurîdir ki, "Rabb-il Âlemîn"deki "Âlemîn" içindeki yüksek makamını bulabilsin ve halife-i zemin olup melaikeye rüchaniyetini gösterebilsin.

Ve "Mâlik-i Yevmiddin" cümlesi ise, haşri tasrih ediyor. Çünki "Yevmiddin" yani; din günü ve ceza günü ve maneviyat günü demek. Nasıl dünya, maddiyat ve maddî harekâtın ve amellerinin günüdür. Elbette o harekâtın neticelerini ve o hizmetlerinin ücretlerini ve o maneviyatın semeratlarını belki o fâniyat ve zâilatın bâki ve daimî eserlerini ve âlem-i misal sinemasıyla ve fotoğrafıyla alınan umum o fâniyat ve zâillerin sahife-i amellerini gösterecek ve neşredecek bir gün gelecektir, diye ifade ediyor.

Bismillah, Elhamdülillah cümleleri gibi Kur'anda ekserî yerlerinde böyle dört unsur-u esasiye içinde görünebilir. Meselâ: الْكَوْثَرَ bir sadef gibi bu dört cevahir içindedir. Dikkat etsen görürsün. "Biz sana verdik Kevser'i." Yani Zât-ı Zülcelal seni nübüvvetle ve maddî-manevî temin-i adaletle müşerref ettiği gibi, Cennet'te Kevser'i ihsan ediyor.

Ey sâil! Pek uzun hakikati kısa kesip bu üç misali minval ve mekik yap; üstünde o münasebat ve işaratı dokumaya başla. Biz de şimdi Bismillah'tan başlıyoruz. İzahı, tafsili Risale-i Nur ve Birinci Söz ve Besmele Lem'asına ve sair Risale-i Nur'daki Bismillah'ın hakikatlerine dair hüccetlerine havale edip, yalnız nazm itibariyle küçük bir îma ederiz. Şöyle ki:

Bismillah güneş gibidir. Başkalarını tenvir ettiği gibi, kendini de gösteriyor. Her nefes ve her dakika ruhlar ona hava ve su gibi muhtaç olduğundan, onun hakikatını herkesin ruhu hisseder. Kalb ve hayal bilmese de ehemmiyeti yok. Onun için beyan ve tariften müstağnidir.

Harfler ve cüzlerinden evvelâ (بَ) nın fenn-i sarfça bir manası istianedir. Bir mana-yı örfîsi teberrük manası olmasından, bu (بَ) nın merci-i müteallikı kendi manasından çıkan الشَّعِينُ ve السَّعِينُ fiillerine bağlanıyor. Veyahut Bismillah'taki perdesinde قُلُ (söyle) den çıkan الْقُرَا (oku) fiiline bakar. Yani: "Yâ Rabbi, ben senin isminin yardımıyla ve onun bereketiyle okuyacağım. Her şey senin kudretinle ve icadınla ve tevfikinle olduğu gibi, yalnız ve yalnız senin isminle başlıyorum." Demek Bismillah'tan sonra اقرأ okumak lafzı, âhirinde mukadder olmasından hem ihlas, hem tevhidi ifade eder.

Amma إِسْم kelimesi ise: Biliniz ki, Zât-ı Vâcib-ül Vücud'un binbir esmasından bir kısmına "Esma-i Zâtiye" denilir ki, her cihetle Zât-ı Akdes'i gösterir. Onun adı ve onun ünvanıdır. "Allah, Ehad, Samed, Vâcib-ül Vücud" gibi çok esma var. Bir kısmına da "Esma-i Fiiliye" tabir edilir ki, çok nevileri var. Meselâ: "Gaffar, Rezzak, Muhyî, Mümit, Mün'im, Muhsin."

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا Aziz, sıddık kardeşlerim! Evvelâ: Hem geçmiş, hem gelecek, hem maddî, hem manevî bayramlarınızı ve mübarek gecelerinizi bütün ruh u canımla tebrik ve ettiğiniz ibadet ve duaların makbuliyetini rahmet-i İlahiyeden bütün ruh u canımızla niyaz edip, isteyip, o mübarek dualara âmîn deriz.

Sâniyen: Hem çok defa manevî, hem çok cihetlerden ehemmiyetli iki suallerine mahrem cevab vermeye mecbur oldum.

Birinci Sualleri: Ne için eskiden hürriyetin başında siyasetle hararetle meşgul oluyordun? Bu kırk seneye yakındır ki, bütün bütün terk ettin?

Elcevab: Siyaset-i beşeriyenin en esaslı bir kanun-u esasîsi olan: "Selâmet-i millet için ferdler feda edilir. Cemaatin selâmeti için eşhas kurban edilir. Vatan için herşey feda edilir." diye; bütün nev'-i beşerdeki şimdiye kadar dehşetli cinayetler bu kanunun sû'-i istimalinden neş'et ettiğini kat'iyyen bildim. Bu kanun-u esasî-yi beşeriye, bir hadd-i muayyenesi olmadığı için çok sû'-i istimale yol açmış. İki harb-i umumî, bu gaddar kanun-u esasînin sû'-i istimalinden çıkıp bin sene beşerin terakkiyatını zîr ü zeber ettiği gibi, on câni yüzünden doksan masumun mahvına fetva verdi. Bir menfaat-i umumî perdesi altında şahsî garazlar, bir câni yüzünden bir kasabayı harab etti. Risale-i Nur bu hakikatı bazı mecmua ve müdafaatta isbat ettiği için onlara havale ediyorum.

İşte beşeriyet siyasetlerinin bu gaddar kanun-u esasîsine karşı Arşı A'zam'dan gelen Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'daki bu gelen kanun-u esasîyi buldum. O kanunu da şu âyet ifade ediyor:

Yani bu iki âyet, bu esası ders veriyor ki: "Bir adamın cinayetiyle başkalar mes'ul olmaz. Hem bir masum, rızası olmadan, bütün insana da feda edilmez. Kendi ihtiyarıyla, kendi rızasıyla kendini feda etse, o fedakârlık bir şehadettir ki, o başka mes'eledir." diye hakikî adalet-i beşeriyeyi tesis ediyor. Bunun tafsilâtını da Risale-i Nur'a havale ediyorum.

İkinci Sual: Sen eskiden şarktaki bedevi aşairde seyahat ettiğin vakit, onları medeniyet ve terakkiyata çok teşvik ediyordun. Neden,

kırk seneye yakındır, medeniyet-i hazıradan "mimsiz" diyerek hayat-ı içtimaiyeden çekildin, inzivaya sokuldun?

Elcevab: Medeniyet-i hazıra-i garbiye, semavî kanun-u esasîlere muhalif olarak hareket ettiği için seyyiatı hasenatına; hataları, zararları, faidelerine racih geldi. Medeniyetteki maksud-u hakikî olan istirahat-ı umumiye ve saadet-i hayat-ı dünyeviye bozuldu. İktisad, kanaat yerine israf ve sefahet ve sa'y ve hizmet yerine tenbellik ve istirahat meyli galebe çaldığından, bîçare beşeri hem gayet fakir, hem gayet tenbel eyledi. Semavî Kur'anın kanun-u esasîsi الأَيْسَ لُلاِنْسَانِ اِللَّا مَا سَعَى * كُلُوا وَ لاَ تُسْرِفُوا وَ لاَ تُسْرِفُوا وَ لاَ تُسْرِفُوا وَ لاَ تُسْرِفُوا وَ لاَ تُسْرِفُوا اللهُ وَاللل

Birincisi: Bedevilikte beşer üç-dört şeye muhtaç oluyordu. O üç-dört hacatını tedarik etmeyen on adedde ancak ikisi idi. Şimdiki garb medeniyet-i zalime-i hazırası sû'-i istimalât ve israfat ve hevesatı tehyic ve havaic-i gayr-ı zaruriyeyi, zarurî hacatlar hükmüne getirip görenek ve tiryakilik cihetiyle şimdiki o medenî insanın tam muhtaç olduğu dört hacatı yerine, yirmi şeye bu zamanda muhtaç oluyor. O yirmi hacatı tam helâl bir tarzda tedarik edecek, yirmiden ancak ikisi olabilir. Onsekizi muhtaç hükmünde kalır. Demek bu medeniyet-i hazıra insanı çok fakir ediyor. O ihtiyaç cihetinde beşeri zulme, başka haram kazanmaya sevk etmiş. Bîçare avam ve havas tabakasını daima mübarezeye teşvik etmiş. Kur'an'ın kanun-u esasîsi olan "vücub-u zekat, hurmet-i riba" vasıtasıyla avamın havassa karşı itaatini ve havassın avama karşı şefkatini temin eden o kudsî kanunu bırakıp burjuvaları zulme, fukaraları isyana sevk etmeye mecbur etmiş. İstirahat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber etti!

İkinci Nükte: Bu medeniyet-i hazıranın hârikaları, beşere birer nimet-i Rabbaniye olmasından, hakikî bir şükür ve menfaat-ı beşerde istimali iktiza ettiği halde, şimdi görüyoruz ki: Ehemmiyetli bir kısım insanı tenbelliğe ve sefahete ve sa'yi ve çalışmayı bırakıp istirahat içinde hevesatı dinlemek meylini verdiği için sa'yin şevkini kırıyor. Ve kanaatsizlik ve iktisadsızlık yoluyla sefahete, israfa, zulme, harama sevkediyor. Meselâ: Risale-i Nur'daki "Nur Anahtarı"nın dediği gibi:

Radyo büyük bir nimet iken, maslahat-ı beşeriyeye sarf edilmek ile bir manevî şükür iktiza ettiği halde, beşte dördü hevesata, lüzumsuz malayani şeylere sarf edildiğinden; tenbelliğe, radyo dinlemekle heveslenmeye sevk edip, sa'yin şevkini kırıyor. Vazife-i hakikiyesini bırakıyor. Hattâ çok menfaatli olan bir kısım hârika vesait, sa'y ve amel ve hakikî maslahat-ı ihtiyac-ı beşeriyeye istimali lâzım gelirken, ben kendim gördüm; ondan bir-ikisi zarurî ihtiyacata sarfedilmeye mukabil, ondan sekizi keyf, hevesat, tenezzüh, tenbelliğe mecbur ediyor. Bu iki cüz'î misale binler misaller var.

Medeniyet-i garbiye-i hazıra, Elhasıl: semavî dinleri dinlemediği için, beşeri hem fakir edip ihtiyacatı ziyadeleştirmiş. Iktisad ve kanaat esasını bozup, israf ve hirs ve tama'ı ziyadeleştirmeye, zulüm ve harama yol açmış. Hem beşeri vesait-i sefahete teşvik etmekle o bîçare muhtaç beşeri tam tenbelliğe atmış. Sa'v ve amelin şevkini kırıyor. Hevesata, sefahete sevk edip ömrünü faidesiz zayi' ediyor. Hem o muhtaç ve tenbelleşmiş beşeri hasta etmiş. Sû'-i istimal ve israfat ile yüz nevi hastalığın sirayetine, intişarına vesile olmuş.

Hem üç şiddetli ihtiyaç ve meyl-i sefahet ve ölümü her vakit hatıra getiren kesretli hastalıklar ve dinsizlik cereyanlarının o medeniyetin içlerine yayılmasıyla; intibaha gelip uyanmış beşerin gözü önünde ölümü i'dam-ı ebedî suretinde gösterip, her vakit beşeri tehdid ediyor. Bir nevi cehennem azabı veriyor.

İşte bu dehşetli musibet-i beşeriyeye karşı Kur'an-ı Hakîm'in dörtyüz milyon talebesinin intibahıyla ve içinde semavî, kudsî kanun-u esasîleriyle bin üçyüz sene evvel gösterdiği gibi, yine bu dörtyüz milyonun kendi kudsî esasî kanunlarıyla beşerin bu üç dehşetli yarasını tedavi etmesini; ve eğer yakında kıyamet kopmazsa, beşerin hem saadet-i hayat-ı dünyeviyesini, hem saadet-i hayat-ı uhreviyesini kazandıracağını ve ölümü, i'dam-ı ebedîden çıkarıp âlem-i nura bir terhis tezkeresi göstermesini ve ondan çıkan medeniyetin mehasini, seyyiatına tam galebe edeceğini ve şimdiye kadar olduğu gibi; dinin bir kısmını, medeniyetin bir kısmını kazanmak için rüşvet vermek değil, belki medeniyeti ona, o semavî kanunlara bir hizmetkâr, bir yardımcı edeceğini Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın işarat ve rumuzundan anlaşıldığı

gibi rahmet-i İlahiyeden şimdiki uyanmış beşer bekliyor, yalvarıyor, arıyor!

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşlerim!

Çok yerlerden telgraf ve mektublarla bayram tebrikleri aldığım ve çok hasta bulunduğum için, vârislerim olan Medreset-üz Zehra erkânları benim bedelime hem kendilerini, hem o has kardeşlerimizin bayramlarını tebrik etmekle beraber, âlem-i İslâm'ın büyük bayramının arefesi olan ve şimdilik Asya ve Afrika'da inkişafa başlayan ve dörtyüz milyon Müslüman'ı birbirine kardeş ve maddî ve manevî yardımcı yapan İttihad-ı İslâm'ın, yeni teşekkül eden İslâmî devletlerde tesise başlamasının ve Kur'an-ı Hakîm'in kudsî kanunlarının o yeni İslâmî devletlerin kanun-u esasîsi olmasından dolayı büyük bayram-ı İslâmiyeyi tebrik ve dinler içinde bütün ahkâm ve hakikatlarını akla ve hüccetlere istinad ettiren Kur'an-ı Hakîm'in, zuhura gelen küfr-ü mutlakı tek başıyla kırmasına çok emareler görülmesi ve beşer istikbalinin de bu gelen bayramını tebrik ile beraber, Medreset-üz Zehra'nın ve bütün Nur Talebelerinin hem dâhil hem hariçte, hem Arabça, hem Türkçe Nurların neşriyatına çalışmalarını ve dindar Demokratların bir kısm-ı mühimmi Nurların serbestiyetine taraftar çıkmalarını bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Bu sene hacıların az olmasına çok esbab varken, yüz seksen binden ziyade hacıların o kudsî farîzayı ve din-i İslâm'ın kudsî ve semavî kongresi hükmünde olan bu hacc-ı ekberi büyük bir bayramın arefesi noktasında olarak bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Hasta kardeşiniz Said Nursî

* * *

Emirdağı'nın manidar bir hatırası

Beş seneden beri teneffüs için Emirdağı'nın etrafında faytonla gezdiğim zaman garib bir tarzda, bir yaşından yedi yaşına kadar küçücük çocuklar vâlide ve pederlerine karşı gösterdikleri alâkadan ziyade bir iştiyakla faytonuma koşup elime sarılıyorlardı. Hattâ bir-iki defa fayton altına düşüp hârika bir tarzda zarar görmeden kurtuldular.

Hattâ hiç beni görmeyen, bilmeyen bir ve iki, üç yaşında çocuklar yalın ayak dikenler içinde koşa koşa faytona yetişiyorlar. Büyük adamlar gibi temenna edip elinizi öpelim derlerdi. Bu hale hem ben, hem kardeşlerim ve görenler hayret ediyorduk. Bu hal bir mahalleye mahsus değil, her tarafta hattâ köylerinde aynı hal devam ediyordu.

Beni aldatmayan bir hatıra-i hakikat ile benim ve arkadaşlarımın kanaatimiz geldi ki; bu masum taifenin masumiyetleri cihetiyle, sevk-i fitrî denilen bir hiss-i kabl-el vuku' ile, Risale-i Nur'un bu memlekette masum çocuklara ve kendilerine çok menfaati olacak diye, akıl ve fikirleri derketmediği halde, o masumane his ile Risale-i Nur'un manası itibariyle tercümanına, annesine yalvarmasından ziyade bir iştiyak ile koşuyorlardı.

Biz de bir hiss-i kabl-el vuku' ile hissediyoruz ki, ileride bu küçük masum mahluklarda büyük Nurcular çıkacak. Ve ileride Nur'un has şakirdleri olacak ki, bu vaziyeti gösteriyorlar.

Ben de bu nevi küçücük masumları, evlâdım olmadığından evlâd-ı maneviye olarak dualarıma umumen dâhil ettim. Her sabah bunları da Nur talebeleri ile beraber dualarımda yâd ediyorum.

Hem onlardan bir yaşındaki masumu, kırk yaşındaki lâkayd bir adama tercih etmeye sebeb, bunlar günahsız ve samimî bir alâka göstermesinden elbette onları sevk eden bir hakikat var. Ben de o cihetten onları büyüklere temenna ettiğim gibi, onların temennalarına ciddî mukabele ediyorum.

Hem masumiyetleri, hem ileride tam Nurcu olmalarına binaen, dualarını kendi hakkımda makbul olacak diye onlara derdim: "Madem siz benim evlâd-ı maneviyem oldunuz. Ben de size dua ediyorum. Siz de günahınız olmadığı için, duanız benim hakkımda inşâallah makbuldür. Siz de bana dua ediniz. Çünki ziyade hastayım." derdim.

Ben ve benim yanımdaki kardeşlerimin kuvvetli bir ihtimal ile kanaatımız geliyor ki, masonlar ve zındıkların plânı ile bolşevizm tarzında gençleri terbiye etmek için bir vakit bazı mektebler açıldığı ve sonra değişen bu mekteblerle gençleri ifsada çalıştıklarına mukabil, İslâmiyetin kahraman bayraktarı olan Türk milletinin masum küçük yavruları, nuranî bir intibah ve bir hiss-i kabl-el vuku' ile Nurlardan ders almaları gençlerin başına gelen o belaya karşı bir mukabeledir ki, inşâallah o yavruların hem kendileri, hem gençler mason ve zındıkların şerlerinden kurtulmasına bir işarettir ki, bu acib vaziyeti gösteriyorlar.

Said Nursî

18.11.1951

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim ve manevî Medreset-üz Zehra'nın Nur şakirdleri!

Ben Isparta'ya geldiğim vakit, Isparta'da İmam-Hatib ve Vaiz Mektebinin açılacağını haber aldım. O mektebe kaydolacak talebelerin ekserîsi Nurcu olmaları münasebetiyle o mektebin civarında gayrıresmî bir surette bir Nur Medresesi açılıp, o mektebi bir nevi Medrese-i Nuriye yapmak fikriyle bir hatıra kalbime geldi. Bir-iki gün sonra güya bir ders vereceğim diye etrafta şâyi' olmasıyla o dersimi dinlemek için rical ve nisa kafilelerinin etraftan gelmeleriyle anlaşıldı ki, böyle nim-resmî ve umumî bir Medrese-i Nuriye açılsa o derece kalabalık ve tehacüm olacak ki, kabil olmayacak. Afyon'da mahkemeye gittiğimiz vakitki gibi pek çok lüzumsuz içtimalar olmak ihtimali bulunduğundan o hatıra terkedildi. Kalbe bu ikinci hakikat ihtar edildi. Hakikat da şudur:

Her bir adam eğer hanesinde dört-beş çoluk çocuğu bulunsa kendi hanesini bir küçük Medrese-i Nuriyeye çevirsin. Eğer yoksa, yalnız ise, çok alâkadar komşularından üç-dört zât birleşsin ve bu heyet bulundukları haneyi küçük bir Medrese-i Nuriye ittihaz etsin. Hiç olmazsa işleri ve vazifeleri olmadığı vakitlerde, beş-on dakika dahi olsa Risale-i Nur'u okumak veya dinlemek veya yazmak cihetiyle bir mikdar meşgul olsalar, hakikî talebe-i ulûmun sevablarına ve şereflerine mazhar oldukları gibi, İhlas Risalesi'nde yazılan beş nevi ibadete de mazhar olurlar. Hakikî ilim talebeleri gibi, onların maişetlerini temin hususundaki âdi muameleleri de bir nevi ibadet hükmüne geçebilir diye kalbe ihtar edildi. Ben de kardeşlerime beyan ediyorum.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Hasta Kardeşiniz Said Nursî

* * *

29.11.1951 Eskişehir

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelen: Bütün ruh u canımla hizmet-i Kur'aniye ve imaniyenizi tebrik ediyorum. Bu mektubda bir ince mes'eleyi meşveret suretiyle re'yinizi almak için gönderdik. Münasib midir? Değilse ıslah edersiniz.

Sâniyen: Risale-i Nur'da isbat edilmiş ki, insanların ayn-ı zulümleri içinde kader-i İlahî adalet eder. Yani, insanlar bazı sebeble haksız zulmeder, birisini hapse atar. Fakat kader-i İlahî aynı hapiste başka sebebe binaen adalet ediyor ki; hakikî bir suça binaen o hapisle onu mahkûm ediyor. İşte şimdi bu hakikatı gösteren, başıma gelen acib bir Yirmisekiz misali sudur: senedir müteaddid vilavetlerde ve mes'uliyetime mahkemelerde benim ve mahkûmiyetime mahpusiyetim gibi zalimane işkence ve cezalarına gösterdikleri sebeb, hiçbir emaresini bulmadıkları mevhum bir suçum şudur: Diyorlar: "Said, dini siyasete âlet yapmak ister ve yapıyor."

Halbuki bu davalarına otuz senelik musibetli yeni hayatımda ve otuz büyük mecmualarımda bu suça müsbet bir delil bulamadılar. Halbuki böyle mes'elelerde bir mahkeme madem bulmadı ve mes'ul edemedi. Başka mahkemelerin musırrane aynı mes'eleyi esas

tutmaları, bütün bütün kanuna ve akla ve âdete muhalif bir halettir. Belki siyaseti dinsizliğe âlet edenler kısmı, kendilerine bir perde olarak bu ittihamı bizlere ediyorlar. Bununla beraber dine hizmet itibariyle taalluk eden eski altmış senelik hayat-ı ilmiyem kat'î bir hüccet ve yakîn bir delildir ki; bütün hayatımda temas ettiğim siyaseti ve dünyayı ve bütün içtimaî cereyanları, dine hizmetkâr ve âlet ve tâbi' yapmak düsturuyla hareket etmişim. Mahkemelerde de hem dava, hem isbat etmişim ki, değil dini siyasete âlet yapmak, belki bir tek hakikat-ı imaniyeyi dünya saltanatına değiştirmediğimi kat'î delillerle isbat ettiğim halde, böyle yirmi vecihle hakikata muhalif ve divanecesine, büyük makamınızı işgal eden bir kısım adliye memurları ve siyasî adamlar bu acib hurafe gibi mes'eleyi hakikat zannedip yirmisekiz sene bana zulmettiklerinin hakikî sebebini bugünlerde bildim.

Sebebi bu ki: Bu enaniyetli zamandaki hizmet-i imaniyede en büyük tehlikem ve manevî en büyük suçum ve cinayetim; bu zamanda hizmet-i Kur'aniyemi şahsıma ait maddî ve manevî terakkiyatıma ve kemalâtıma âlet yapmak imiş. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrediyorum ki; bu uzun zamanlarda ihtiyarım haricinde hizmet-i imaniyemi, değil maddî ve manevî terakkiyatıma ve kemalâtıma ve azabdan ve Cehennem'den kurtulmama ve hattâ saadet-i ebediyeme vesile yapmama, belki hiçbir maksada kat'iyyen âlet etmemekliğime gayet kuvvetli, manevî bir mani' görüyordum. Hayret hayret içinde kalıyordum.

Acaba herkesin hoşlandığı manevî makamatı ve uhrevî saadetleri a'mal-i sâliha ile onları kazanmak ve müteveccih olmak, hem meşru hem hiçbir cihet-i zararı olmadığı halde ne için böyle ruhen men'ediliyorum. Rıza-yı İlahîden başka vazife-i fitriye-i ilmiyenin sevkiyle yalnız ve yalnız imana hizmetin kendisi ayn-ı ücret bana gösterilmiş.

Çünki şimdi bu zamanda hiçbir şeye âlet ve tâbi' olmayan ve her gayenin fevkinde olan hakaik-i imaniyeyi fitrî ubudiyet ile muhtaçlara tesirli bir surette bildirmenin bu dehşetli zamanda çare-i yegânesi ve imanı kurtaracak ve kat'î kanaat verecek bu tarzda, yani hiçbir şeye âlet olmayan bir ders-i Kur'anî lâzımdır ki, küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inadcı dalaleti kırsın ve herkese kanaat-ı kat'iyye verebilsin. Böyle bir derse bu zamanda bu şerait dâhilinde hiçbir şahsî

ve uhrevî ve dünyevî, maddî ve manevî bir şeye âlet edilmediğini bilmekle kat'î kanaat gelebilir. Yoksa komitecilikten ve cem'iyetçilikten tevellüd eden dehşetli dinsizlik şahsiyet-i maneviyesine karşı mukabil çıkan bir şahsın en büyük bir mertebe-i maneviyesi de bulunsa, yine vesveseleri bütün bütün izale edemez. Çünki imana girmek isteyen muannidin nefsi ve enesi diyebilir ki, "Bu kudsî şahıs dehâsıyla ve hârika makamıyla bizi kandırdı." diye bir şübhesi kalır.

Cenab-ı Hakk'a şükür ki, yirmisekiz sene dini siyasete âlet ittihamı altında kader-i İlahî bu zulm-ü beşerîde benim ruhumu ihtiyarım haricinde dini hiçbir şahsî şeyde âlet etmemek için beni, beşerin zalimane eliyle ayn-ı adalet olarak tokatlıyor, yani sakın sakın diye ikaz ediyor. İman hakikatını kendi şahsına âlet yapma, tâ imana muhtaç olanlar anlasınlar ki; yalnız hakikat konuşuyor. Nefsin evhamları, şeytanın desiseleri kalmasın, sussun.

Hakikaten Risale-i Nur'un bahsettiği hakikatlerin aynı mealinde milyonlar kitab o hakikatleri beligane neşrettikleri halde ve binler hakikî âlimler ders vermeleriyle bu memlekette dehşetli küfr-ü mutlakı tam durduramadıkları halde, Nurlar mezkûr sırra binaen bir cihette galebe ettiğini düşmanları dahi tasdik ederler. Evet küfr-ü mutlaka karşı bu ağır şerait içinde Nurlar bu işi görmüş, meydandadır. Demek Nurların kuvveti bu sırr-ı azîmden ileri geliyor. Ben de bütün ruh u canımla yirmisekiz sene bu işkenceli musibetlerime razı oldum. Hakkımı helâl ettim.

Âdil kadere de derim ki: Müstehak idim senin bu şefkatli tokatlarına... Yoksa gayet meşru, zararsız, herkesin lillah için takib ettikleri mübarek mesleğe girseydim, yani maddî ve manevî hislerimi bütün feda etmeseydim, hizmet-i imaniyede bu acib manevî kuvveti kaybedecektim. İşte bu kuvvetin bir acib nümunesi bazı zâtların ki, ben onların ancak edna bir talebesi olabildiğim halde; onların hakaik-i imaniyeye dair bir kitabını birisi okumuş, Risale-i Nur'un da bir sahifesini okumuş. Risale-i Nur'un bir sahifesiyle daha ziyade imanını kurtardığını ikrar etmiş.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Duanıza muhtaç kardeşiniz Said Nursî Üstadımız diyor ki: Mahkemelerin te'hirinde hayır var. Şimdiye kadar Nur'a ve Nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gösteriyor ki; bu te'hirde de hayırlar var ki, birisi bu olmak ihtimali var:

Hariç âlem-i İslâm'da Nur'un ehemmiyetli tesire başlaması ve inkişaf ve intişarı ve buranın siyasîleri Avrupa'ya bir rüşvet olarak bir derece Avrupalaşmak meylini göstermesi, hariçte zannedilmekle mahkemelerce Nur'un serbestiyet-i tâmmesi için karar vermek, hariç âlem-i İslâm'da Nurların hakikî ihlasına böyle bir şübhe gelecekti ki; ya Nurcular riyakârlığa mecbur olmuşlar veyahut böyle medenîleşmek fikrinde olanlara ilişmiyorlar, za'f gösteriyorlar diye Nur'un kıymetine büyük zarar olduğu için bu te'hir o evhamları izale eder. Ve isbat ediyor ki: Otuz seneden beri İslâmiyetin şiarına muhalif şeylere baş eğmiyorlar.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Üstadımız notlar hükmünde söyledi, biz de kaleme aldık.

Bu sene bu iki mahkemenin mahiyetini beyan etmek lâzım geldi. Buradaki mahkeme ise:

Elli sene evvel Süfyan ve şapka hakkında bir hadîse mana vermişim. Sonra mahkemeler bunu bir kumandana tecavüzdür diye medar-ı bahis ettiler. Afyon mahkemesi benim cezamın şiddetine bir sebeb; o tecavüzü, o manayı göstermiş. Halbuki farazâ yeni yazmışım ve o kumandan da sağdır farzedilsin. Dininde ve rejiminde mutaassıb İngiliz'in hükmü altında yüz milyon müslüman, yüz senede İngiliz'in hem rejimini hem dinini inkâr etmişlerken, kanunen adliyeleri onlara o ciheti medar-ı mes'uliyet yapmadığı halde.. hem şimdi eski parti liderleri farazâ o kumandanın üçte biri de olsalar (belki onun gibi birer kumandan idiler) benim o kumandana hadîs ile vurduğum tokatın yirmi mislini, şimdiki cerideler daha şiddetli olarak o liderlere, o eski kumandanlara vurmaktadırlar. Medar-ı mes'uliyet tutulmuyorlar, serbest oluyorlar. Halbuki elli sene evvel bir hadîsin taşını atmışım, yirmi sene sonra bir kumandan başını karşı tutmuş, başı kırılmış. Ölmüş gitmiş, alâkası hükûmetten ve dünyadan kesilmiş. Halbuki eski partinin liderleri meb'us iken veya memur iken hükûmetle alâkaları olduğu halde onlara gelen tecavüz, Risale-i Nur'un vurduğu tokatın on belki yüz derece ziyade iken, serbest cerideler intişar ediyor.

Amma kitablar hakkında müsaderenin mahiyeti: Risale-i Nur'un yüzotuzüç kitabından bir tek kitabın bir-iki sahifesi o tokatı bahsetmiş. Bunun dolayısıyla yüzotuz kitabı müsadere etmek; bir adamın hatasıyla yüzotuz adamı cezalandırmak gibi bir acib gaddarane zulüm olması ve şimdi kütübhanelerde, kitabçılarda ve ellerde gezen ve hususan vatan ve din aleyhinde dinsizlerin, mülhidlerin, zındıkların, komünistlerin kitabları hattâ baştan aşağıya kadar İslâmiyet aleyhindeki Doktor Duzi'nin kitabı bazı ellerde gezmesi gösteriyor ki: Risale-i Nur'a karşı müsadere, yerden göğe kadar haksız bir zulümdür, bir gadirdir.

Çünki Risale-i Nur, ekser âlem-i İslâm'ın mühim merkezlerinde bu yirmisekiz senede bu vatanda ülemaların elinde gezdiği halde; hiçbir âlim, hiçbir feylesof itiraz etmemiş. Mahkemeler ve siyasiyyunlar yalnız bir tesettüre, diğeri de âhirzamanda bir kumandan başına şapka koyacak ve cebren giydirecek gibi iki mes'eleye ilişmişler. Sonra da bu mes'eleler için dört-beş mahkeme o mes'eleler dahi dâhil olduğu ve beraet verildiği halde; o bir-iki sahife için yirmi bin sahifeyi mes'ul ve mahkûm etmek hükmünde Risale-i Nur'u müsadere etmek aynı bu misale benziyor:

Bir adamın bir adama haksız değil belki haklı taarruzu yüzünden (ki, başkaları da onu medar-ı mes'uliyet görmediği ve beş mahkeme de cinayet saymadığı halde) o mevhum suç ile yirmi bin adamı suçlu yapmak gibi; yirmi bin Nur sahifelerini bir-iki sahife yüzünden müsadere ve dörtbuçuk sene Afyon'da hapsetmek, o taarruzun yüz mislinden daha ziyade bir hatadır, bir cinayettir ve bu vatana da bir sû'-i kasddır.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelen: Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür ediyoruz ki, ellibeş sene bir gaye-i hayalim ve hayatımın bir neticesi olan Medreset-üz Zehra'nın

manevî hakikatını, siz Medreset-üz Zehra erkânları tamamıyla gösteriyorsunuz.

Sâniyen: Şiddetli hastalık ve sair sebeblerin tesiriyle ben Nurcu kardeşlerimle konuşamadığımdan ve o musahabeden mahrum kaldığımdan benim bedelime sizler ve Risale-i Nur'un Kur'an medresesinde Yeni Said'e verdiği ders ve Eski Said'in de Hutbe-i Şamiye ve zeyilleri gibi hayat-ı içtimaiye medresesinde aldığı dersleri ve konuşmaları bu bîçare kardeşiniz bedeline, müştak olduğum kardeşlerimle benim yerimde konuşmalarını tevkil ediyorum.

Sâlisen: Bir küçük medrese-i Nuriyeyi kendi hanesinde tesis edip kahraman Tahirî gibi bir has, hâlis Nur naşirini daire-i Nuriyeye veren Tahirî'nin merhum pederinin vefatını, hem onun akrabasını, hem Isparta'yı, hem Nur dairesini ta'ziye ediyorum. Cenab-ı Hak Nur'un harfleri adedince ruhuna rahmet eylesin, âmîn.

Râbian: İnebolu, Zühretünnur'dan üçyüzü benim hesabıma tahsis etmiş. Ben de dedim: Yüzelli İsparta'ya ve yüzelli bana gelsin. Bana gelmiş. Size gelen ise, ileride bana vereceğiniz Mektubat mecmuasına mukabil ve size borcum varsa hesab edersiniz.

Hâmisen: Irak tarafında, hususan Bağdad'daki Üstad-ı A'zam'ın türbedarına ve kardeşlerime selâmımı tebliğ ve hayatım müsaade ederse, bütün ruh u canımla o havaliye gitmek iştiyakımı bildirirsiniz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Hasta kardeşiniz Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz kardeşlerim!

Eski Said'in matbu eski eserlerinden birisi elime geçti. Merak ve dikkatle baktım. Bu gelen fıkra kalbe geldi. Münasibse Mektubat âhirinde yazılsın.

Evvelâ: Hürriyetin üçüncü senesinde aşairler arasında meşrutiyet-i meşruayı aşaire tam bildirmek ve kabul ettirmek için Ertuş aşairi içinde hususan Küdan ve Mamhuran'a verdiği ders ve 1329'da Matbaa-i Ebuzziya'da tab'edilen, kırkbir sene evvel tab' edilmiş fakat maatteessüf yirmi-otuz seneden beri arıyordum, bulamamıştım. Bu defa birisi bir nüsha bulup bana göndermiş. Ben de Eski Said kafasını

alıp ve Yeni Said'in sünuhatıyla dikkatle mütalaa ettim. Anladım ki, Eski Said acib bir hiss-i kabl-el vuku' ile otuz-kırk sene sonra şimdi vukua gelen vukuat-ı maddiye ve maneviyeyi hissetmiş. Ve bedevi Ekrad aşairi perdesi arkasında, bu zamanın medenî perdesini kendilerine maske yapan ve vatanperverlik perdesi altında dinsiz ve hakikî bedevi ve hakikî mürteci; yani bu milleti, İslâmiyet'ten evvelki âdetlerine sevkeden hainleri görmüş gibi onlarla konuşup başlarına vuruyor.

Sâniyen: O matbu eserin yüzbeşinci sahifeden tâ yüzdokuza kadar parçaya dikkatle baktım. O zamanda aşaire ders verdiğim o sualler ve cevablar vaktinde mühim bir veli içlerinde bulunuyormuş. Benim de haberim yok. O makamda şiddetli itiraz etti. Dedi:

"Sen ifrat ediyorsun, hayali hakikat görüyorsun, bizi de tahkir ediyorsun. Âhirzamandır, gittikçe daha fenalaşacak." O vakit, ona karşı matbu kitabda böyle cevab vermiş:

Herkese dünya terakki dünyası olsun, yalnız bizim için mi tedenni dünyasıdır? Öyle mi? İşte ben de sizinle konuşmayacağım, şu tarafa dönüyorum; müstakbeldeki insanlarla konuşacağım.

Ey yüzden tâ üçyüz seneden sonraki yüksek asrın arkasında gizlenmiş, sâkitane benim sözümü dinleyen ve bir nazar-ı hafiyy-i gaybî ile beni temaşa eden (Said, Hamza, Ömer, Osman, Yusuf, Ahmed v.s.) size hitab ediyorum.

Tarih denilen mazi derelerinden sizin yüksek istikbalinize uzanan telsiz telgraf ile sizin ile konuşuyorum. Ne yapayım acele ettim, kışta geldim. Siz inşâallah cennet-âsâ bir baharda gelirsiniz. Şimdi ekilen nur tohumları, zemininizde çiçek açacaklar. Sizden şunu rica ederim ki, mazi kıt'asına geçmek için geldiğiniz vakit mezarıma uğrayınız. O çiçeklerin birkaç tanesini mezar taşı denilen, kemiklerimi misafir eden toprağın kapıcısının başına takınız. (Yani İhtiyar Risalesi'nin Onüçüncü Ricasında beyan ettiği gibi, Medreset-üz Zehra'nın mekteb-i ibtidaîsi ve Van'ın yekpare taşı olan kal'asının altında bulunan Horhor Medresemin vefat etmesi ve Anadolu'da bütün medreselerin kapatılması ile vefat etmelerine işaret ederek umumunun bir mezarı ekberi hükmünde olmasına bir alâmet olarak, o azametli mezara azametli Van kal'ası mezar taşı olmuş. Ey yüz sene sonra gelenler! Şu kal'anın başında bir Medrese-i Nuriye çiçeğini yapınız. Cismen

dirilmemiş, fakat ruhen bâki ve geniş bir heyette yaşayan Medreset-üz Zehra'yı cismanî bir surette bina ediniz, demektir.) Zâten Eski Said ekser hayatı o medresenin hayaliyle gitmiş ve o matbu risalenin yüzkırkyedinci sahifeden tâ yüzelliyedinci sahifeye kadar Medreset-üz Zehra'nın tesisine ve faydalarına dair ehemmiyetli hakikatları yazmış.

Bir fâl-i hayırdır ki; yirmibeş senelik dehşetli ve medreseleri öldüren istibdadın kırılması ile Maarif Vekili Tevfik, Van'da Şark Üniversitesi namında Medreset-üz Zehra'yı inşa etmesine karar vermesi ve ümidin haricinde reis Celal dahi mühim mes'eleler içinde Tevfik'in fikrine iştirak etmesi, Eski Said'in kırk sene evvelki sözü ve ricası doğru çıkacağını gösteriyor.

Şimdi kırkbeş sene evvelki cevabının izahında üç hakikat beyan edilecek.

Birincisi: Eski Said bir hiss-i kabl-el vuku' ile iki acib hâdiseyi hissetmiş, fakat rü'ya-yı sadıka gibi tabire muhtaç imiş. Nasıl bir kırmızı perde ile beyaz veya siyah bir şeye bakılırsa kırmızı görünür. O da siyaset-i İslâmiye perdesiyle o hakikata bakmış. Hakikatın sureti bir derece şeklini değiştirmiş. O hazır büyük veli dahi o yanlışını görüp o cihette şiddetle itiraz etmiş. İşte o hakikat iki kısımdır:

Birincisi: Bu Osmanlı ülkesinde büyük bir parlak nur çıkacak, hattâ hürriyetten evvel pek çok defa talebelere teselli vermek için "Bir nur çıkacak, gördüğümüz bütün fenalıklara karşı bu vatana saadet temin edecek." diyordu. İşte kırk sene sonra Risale-i Nur o hakikatı kör gözlere dahi gösterdi.

İşte Nur'un zahiren, kemmiyeten dar cihetine bakmayarak hakikat cihetinde keyfiyeten geniş ve fevkalâde menfaatını hissetmesi suretiyle hem de siyaset nazarıyla bütün memleket-i Osmaniyede olacak gibi ifade etmiş. O büyük veli, onun dar daireyi geniş tasavvurundan ona itiraz etmiş. Hem o zât haklı, hem Eski Said bir derece haklıdır. Çünki Risale-i Nur imanı kurtarması cihetiyle o dar dairesi madem hayat-ı bâkiye ve ebediyeyi imanla kurtarıyor. Bir milyon talebesi, bir milyar hükmündedir. Yani bir milyon değil, belki bin insanın hayat-ı ebediyesini temine çalışmak, bir milyar insanın hayat-ı fâniye-i dünyeviye ve medeniyetine çalışmaktan daha kıymetdar ve manen daha geniş olması; Eski Said'in o rü'ya-yı sadıka gibi olan hiss-i kabl-el vuku' ile o dar daireyi bütün Osmanlı

memleketini ihata edeceğini görmüş. Belki inşâallah o görüş, yüz sene sonra Nurların ektiği tohumların sünbüllenmesi ile aynen o geniş daire Nur dairesi olacak, onun yanlış tabirini sahih gösterecek.

İkinci Hakikat: Kırk sene evvel Eski Said bu matbu kitabetlerinde, İşarat-ül İ'caz'ın baştaki ifade-i meramında ve sair eserlerinde musırrane ve mükerreren talebelerine diyordu ki: Hem maddî, hem manevî büyük bir zelzele-i içtimaî ve beşerî olacak. Benim dünya terki ile inzivamı ve mücerred kalmamı gıbta edecekler diyordu. Hattâ hürriyetin birinci senesinde İstanbul'da Câmi-ül Ezher'in Reis-i Üleması olan Şeyh Bahit Hazretleri (R.H.) İstanbul'da Eski Said'e sordu:

مَا تَقُولُ فِي حَقِّ هذِهِ الْحُرِّيَّةِ الْعُثْمَانِيَّةِ وَ الْمَدَنِيَّةِ اْلاَّوْرُ وبَائِيَّةِ

Said cevaben demiş:

اِنَّ الْعُثْمَانِيَّةَ حَامِلَةٌ بِدَوْلَةٍ اَوْرُوبَائِيَّةٍ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا وَ الْاَوْرُوبَا حَامِلَةٌ بِاْلاِسْلاَمِيَّةِ فَسَتَلِدُ يَوْمًا مَا

Yani: Osmanlı hükûmetindeki hürriyete ne diyorsun ve Avrupa hakkında fikrin nedir? O vakit Eski Said demiş: Osmanlı hükûmeti Avrupa ile hamiledir, Avrupa gibi bir hükûmeti doğuracak. Avrupa da İslâmiyet'e hamiledir, o da bir İslâm devleti doğuracak. Şeyh Bahit'e söylemiş. O allâme zât demiş: Ben de tasdik ediyorum. Beraberinde gelen hocalara dedi: Ben bununla münazara edip galebe edemem.

Birinci tevellüdü gözümüzle gördük. Bir çeyrek asır Avrupa'dan daha dinden uzak.

İkinci tevellüd de inşâallah yirmi-otuz sene sonra çıkacak. Çok emarelerle hem şarkta hem garbda Avrupa içinde bir İslâm devleti çıkacak.

Üçüncü Hakikat: Hem Eski Said, hem Yeni Said hem maddî hem manevî büyük bir hâdise Osmanlı memleketinde büyük ve dehşetli ve tahribatçı bir zelzele-i beşeriye Osmanlı memleketinde olacak diye hiss-i kabl-el vuku' ile, Eski Said mükerrer ve musırrane haber veriyordu. Halbuki o his ile nur mes'elesinin aksi ile gayet geniş daireyi dar görmüş. Zaman onu ikinci harb-i umumî ile tam tasdik ettiği halde, onun o çok geniş daireyi Osmanlı memleketinde gördüğünü şöyle tabir ediyor ki:

İkinci harb-i umumî beşere ettiği tahribat-ı azîme gerçi çok geniştir. Fakat hayat-ı dünyeviyeye ve bekasız medeniyete baktığı cihetinde

Osmanlı'daki tahribata nisbeten dardır. Osmanlı'daki manevî zelzele hayat-ı ebediye ve saadet-i bâkiyenin zararına bir tahribat ve bir zelzele-i maneviye-i İslâmiye manen o ikinci harb-i umumîden daha dehşetli olmasından Eski Said'in o sehvini tashih ediyor ve rü'ya-yı sadıkasını tam tabir ediyor ve o hiss-i kabl-el vukuunu gözlere gösteriyor. Ve o mu'teriz ehl-i velayeti zahiren haklı fakat hakikaten Eski Said'in o hissi daha haklı olduğunu isbatla, o veli zâtın itirazını tam reddediyor.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim!

Evvelâ: Medreset-üz Zehra erkânlarının arzularıyla verilen bir dersin bir hülâsasını sizlere de söylemeyi münasib gördük. O dersin mevzuu da: Umum kâinat mevcudatı hesabına Mi'rac Gecesinde, Fahri Kâinat ve netice-i hilkat-i âlem Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm, huzur-u İlahîde nev'-i beşerin, belki umum zîhayat, belki umum mahlukat namına selâm yerinde الله المُعَارَكَاتُ الطُّلُواتُ الطُّلِيَّاتُ لِلهِ demesi; ve içinde bir küllî mana bulunduğundan bütün ümmet her gün çok defa namazlarında zikretmesi ile ve ehl-i iman içinde, herbir mertebe sahibinin bir hissesi içinde bulunduğu; ve bundan evvel "Hüve Nüktesi"nin haşiyesinde, radyo vasıtasıyla hava unsurunun hârika mu'cizat-ı kudreti göstermesi cihetinde kalbe ihtar edildi ki:

Bir ehl-i iman, ebedî bir saadette, dünya kadar bir mülk-ü bâkiyi netice verecek bu kısacık ömr-ü dünyevîde ettiği ibadette bir küllî ibadet, âdeta kendi hususî dünyasıyla beraber ibadet etmiş gibi kendi hususî dünyası kadar bir mükâfat alacağı işarat-ı Kur'aniyeden anlaşılır diye; Hüccetüzzehra'nın İkinci Makamında İlm-i İlahî mebhasinde ilâhire'nin küllî manaları ruhuma gelip, öylece teşehhüdde اَلتَّحِيَّاتُ أَلْمُبَارَكَاتُ derken, birden hayalime hususî dünyamın dört unsuru olan toprak, su, hava, nur unsurları dört küllî dil oldular. Herbir dil, milyarlar hattâ trilyonlar, katrilyonlar adedince اَلتَّحِيَّاتُ اَلْمُبَارَكَاتُ kelimelerini lisan-ı hal ile söylüyorlar; hayalen gördüm.

Bu unsurlardan toprak unsuru bir dil olarak bütün zîhayatların herbiri bir kelime-i zîhayat olup اَلتَّحِيَّاتُ derler. Çünki herbir avuç toprak ekser nebatata saksılık edebilir ve menşe' olabilir bir vaziyettedir. O halde herbir avuç toprakta, ya bütün beşerin meydana getirdikleri bütün fabrikaların adedince manevî küçücük mikyasta fabrikalar -herbir avuç toprakta- bulunacak. Bu ise hadsiz derecede imkânsız... Veyahut bir Kadîr-i Mutlakın hadsiz kudreti, nihayetsiz ilmi ve iradesiyle olacak. Demek toprak unsuru, bütün eczası ile ve zerratı ile bu mazhariyet için hadsiz التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ der. Yani: Ezelden ebede kadar bütün zîhayatların hayat hediyeleri Zât-ı Vâcib-ül Vücud'a hastır.

Sonra herkesin hususî dünyasındaki gibi, benim de hususî dünyamın ikinci unsuru olan su unsuru dahi, küllî bir lisan olarak bütün zerratı ile, hususan zîhayatların menşe'lerine ve yaşamalarına hizmetleri noktalarında, trilyonlar, katrilyonlar adedince اَلْمُبَارَكَاتُ kelime-i mübarekesini lisan-ı hal ile kâinatta neşrediyor.

Çünki suyun katrelerinin gördüğü vazifeler, hususan nutfelerin ve çekirdeklerin ve tohumların intibahında ve uyanıp vazife-i fitriyelerine mazhar olmakta ve gayet acib ve güzel ve hârika o küçücük mahlukların ve yavruların büyük ve gayet intizamlı ve mükemmel vazifelere mazhariyetlerini bütün zîşuura tebrik ile bârekâllah dediren ve hadsiz bârekâllah, mâşâallah dedirmeye vesile olmaya lâyık olan o mübareklerin o vaziyetleri; o su unsurunun herbir zerresinin binler Eflatun kadar ilmi ve binler Hakîm-i Lokman kadar hikmeti ve iradesi bulunmak lâzımdır. Bu ise, suyun zerratı adedince muhaldir. Öyle ise bir Kadîr-i Zülcelal'in ve bir Rahman-ı Rahîm'in hadsiz kudret ve rahmet ve hikmet ve iradesiyle o mübareklerin, o hadsiz mu'cizata mazhariyetleri cihetinde bütün o mübarekler adedince اَلْمُبَارَكَاتُ لِلَّه kelimesini külliyetiyle söylediklerinden, bütün mahlukat namına, Mi'rac Gecesinde, netice-i hilkat-i âlem olan Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm اَلْمُبَارَكَاتُ لِلَّهِ demiş. Yani: Bütün bu medar-ı tebrik ve mâşâallah ve bârekâllah dediren bütün haletler ve san'atlar Zât-ı Zülcelal'in kudretine mahsus olduğundan, bütün o hadsiz leri Cenab-ı Hakk'a, huzuruyla hediye ediyor. اَلْمُبَارَكَاتُ لِلَّهِ

Sonra, herkesin hususî dünyasındaki hava unsuru dahi bir hüve kadar herbir avuç havadaki herbir zerre, mazhar oldukları santrallık,

âhize ve nâkilelik vazifeleri içinde bütün duaları ve salavatları ve ricaları ve ibadetleri ifade eden اَلصَّلَوَاتُ لِلَّهِ cümlesini lisan-ı halleriyle dedikleri için; hava unsuru küllî bir lisan olarak o hadsiz kelimatlarını katrilyonlar belki kentrilyonlar adedince söyleyerek Sâni'lerine, Hâlıklarına takdim ettiklerinden onların namlarına o küllî mana ile Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Cenab-ı Hakk'a, اَلصَّلُوَاتُ لِلَّهِ diye takdim etmiştir.

Yani: "Bütün dualar ve ihtiyaçtan gelen ricalar ve nimetten çıkan şükürler ve ibadetler ve namazlar, Hâlık-ı Külli Şey'e mahsustur." Çünki "Hüve Nüktesi"nin haşiyesinde denildiği gibi: Ya, hüve kadar bir avuç havanın herbir zerresi, umum dilleri bilecek ve söyleyenlerin yerlerini görecek ve yakın-uzak herşeyi işitecek ve her şiveyi ve her harfin tarzını tam bilecek ve çok işleri beraber, şaşırmadan görecek bir kudret-i mutlaka ve irade-i tâmmeye mâlik olacak. Bu ise hava zerreleri adedince muhal olmasından, elbette ve elbette şübhesiz ve kat'î bir zaruretle o zerrelerin herbiri, Sâni'-i Hakîm'i bütün sıfâtıyla gösterip şehadet eder. Âdeta küçük bir mikyasta âlemin büyük şehadeti kadar şehadetleri vardır.

Demek zerrat-ı havaiye adedince salavatları ifade eden, Mi'rac-ı Ahmedî Aleyhissalâtü Vesselâm'da اَلصَّلَوَاتُ لِلَّهِ denilmiştir.

Sonra اَلطِّيّبانُ kelime-i tayyibe söylendiği vakit, birden "nâr" ile "nur" unsuru yani, hararetli ve hararetsiz maddî ve manevî nur unsuru bir küllî dil olarak hadsiz ve nihayetsiz bir surette lisan-ı hal ile hadsiz diller ile اَلطَّيّبانُ لِلهِ diyor. Yani: "Bütün güzel sözler, güzel manalar, hârika güzel cemaller ve bütün kâinatın yüzünde cemalleri görünen ezelî esma-i hüsnanın cilveleri ve başta enbiyalar, evliyalar, asfiyalar olarak bütün ehl-i imanın imanları ile kâinatın ve mahlukatın görünen güzellikleri ve ehl-i imanın imanlarından neş'et eden güzel sözler, hamdler, şükürler, tevhidler, tehliller, tesbihler, tekbirler, ألْكُلِمُ الطَّيِّبُ الطَّيِّبُ الطَّيِّبُ الطَّيِّبُ الطَّيِّبُ الطَّيِّبُ الطَّيْبُ الطَّيْبُ الطَّيْبُ الطَّيْبُ المَا sırrı ile arş-ı a'zam tarafına giden o kelimat-ı tayyibeleri ve dünyanın üç aded yüzünden gayet güzel olan esma-i İlahiyeye âyinelik eden birinci yüzündeki hadsiz güzellikler, tayyibeler ve dünyanın âhiret tarlası olan ikinci yüzündeki hadsiz hasenatlar, hayırlar ve manevî meyveler ve güzellikler, tamamıyla ezel-ebed sultanı Kadîr-i Zülcelal'e mahsustur." diye, nâr ve nur unsurunun bu küllî dili ile bu

küllî ubudiyeti, Mabud-u Zülcelal'e takdim etmek manasında olarak, Fahr-i Kâinat Aleyhissalâtü Vesselâm umum mahlukat hesabına أَلَطُّيِّبَاتُ لِلَّهِ demiş. Çünki maddî ve manevî nur unsuru, mazhar oldukları vazifelerinin umumu hem beraber, hem ayrı ayrı Zât-ı Vâcib-ül Vücud'a işaret ve şehadet ettikleri milyarlar nümuneleri var.

Evet nur ve nâr unsuru toprak, hava ve ma' unsurları gibi gayet kat'î ve bedihî ve zarurî bir surette o nümunelerle gösteriyor ki: Bütün esbab yalnız bir perdedir. Bütün icadlar ve tesirler, Zât-ı Kadîr-i Zülcelal'indir. Çünki nur, aynen vücud ve hayat gibi, kudret-i İlahiyenin perdesiz bizzât mübaşeretine lâyık olmasından, esbab-ı zahirî hiçbir cihette perde olmadığından, vâhidiyet içinde ehadiyeti gösterir. Gayet cüz'î ve küçük bir vazifede, küllî ve geniş bir delil-i ehadiyete işaret eder ki, "Hüve Nüktesi" haşiyeleriyle bunu gayet kısaca isbat ediyor. İşte milyarlar nümunelerinden iki küçük nümunesinden:

Birisi: Manevî nurun -ilim suretinde- beşerin kafasında cilvesinin bir cüz'îsi, tırnak kadar kuvve-i hâfızaya mâlik bir adamın kafasında, doksan kitabın kelimatı yazılmış. Ve üç ayda, her günde üç saat meşgul olarak, hâfızasının sahifesinin yalnız o kısmını ancak tamam edebilmiş. Aynı adam, seksen sene ömründe gördüğü ve işittiği ve merakını tahrik eden ve ona hoş gelen manaları ve kelimeleri ve suretleri ve savtları o tırnak kadar kuvve-i hâfızanın sahifesinde istediği vakitte müracaat edip bir büyük kütübhane kadar bütün mahfuzatının aynı şeylerini orada bütün istediklerini mevcud ve muntazam yazılmış ve dizilmiş görüyor.

İşte bu tırnak kadar kuvve-i hâfızanın, bahr-i umman gibi bir vüs'ati ve güneş gibi bir ihatalı nuru ve bir ziya-i manevîsi ve zemin yüzü kadar geniş sahifeleri olmazsa bu hal olamaz. Bu ise yüzbinler derece muhal muhal içinde ve imkânsız olduğundan; elbette ve elbette bu küçücük tırnak kadar hâfıza; Levh-i Mahfuz, bir sahife-i kader ve kudreti olan Alîm-i Mutlak'ın ilim ve hikmet ve kudreti ile, o Levh-i Mahfuz'un bir nümunesini beşerin kafasında halk eylemesine kudsî bir şehadet eder.

İkinci cüz'î ve küçücük bir nümunesi: Elektriktir. Bir adam, elektrik lâmbasının acib vaziyetini tedkik etmiş. Bakıyor ki, yüzer düğmelerdeki ve merkezlerdeki ve demir ve ip tellerindeki zerreler ve

maddeler camid, şuursuz, hareketsiz oldukları halde yalnız gayet cüz'î bir temas neticesinde, on kilometre yeri dolduran karanlık derhal gider ve yerini yarım sâniyede dolduran bir nur vücuda gelir. Bu gözle görünen karanlığın birden kaybolması ve yine gözle görünen o zulmet kadar nurun vücuda gelmesi elbette bir hayal değil, ya o temas eden camid, şuursuz zerreler, hadsiz bir kuvveti ve bir nuru kendilerinde taşımakla beraber; birden yüz kilometre yerlere elini uzatıp, karanlığı süpürüp, temizleyip nurları dolduracak. Bu ise bütün şeytanlar ve dinsizler, maddiyyunlar toplansalar; bunu bir sofestaîye de kabul ettiremezler. ³¹(Haşiye) Veyahut bütün kâinata hükmü geçen ve bütün nurlar, onun Nur isminden feyiz alan ve Nur-un Nur ve Hâlık-un Nur ve Müdebbir-un Nur olan Kadîr-i Zülcelal'in ve Allâm-ül Guyub'un ve Alîm-i Mutlak'ın kudreti ile ve hikmeti ile olacak. İşte bu iki nümuneye kıyasen hadsiz nümuneler var.

İşte اَلطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ bütün kâinattaki nurları, güzellikleri, tayyibeleri ve kelimat-ı tayyibeleri ve hayırları ve kemalâtları Zât-ı Zülcelal'e nur unsuru diliyle kâinat takdim ettiği gibi; netice-i hilkat-i kâinat ve sebeb-i hilkat-i âlem olan Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm dahi namlarına meb'us olduğu kâinattaki bütün mevcudat hesabına, Mi'rac Gecesinde o küllî mana ile اَلطُّيِّبَاتُ لِلَّهِ demiş.

Ümmeti ise her namazda اَلْسَالاَمُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ demeleri, o selâm-ı İlahîdeki emr ü fermana bir imtisaldir. Hem ona karşı biat etmektir ve her gün biatını yani memuriyetini kabul ve getirdiği fermanlara itaatlerini tecdid ve tazelemektir. Hem risaletini bir tebriktir. Hem umum âlem-i İslâm her gün bu kelime ile onun getirdiği saadet-i ebediye müjdesine karşı bir teşekkürdür.

Evet her insan, kendi vücudunun mahvolması ile müteellim olduğu gibi; hanesinin harab olması ile de elem çekiyor. Ve vatanının bozulması ile gayet müteessir oluyor. Ahbabının firak ve vefatıyla derinden derine kalbi acıyor. Dünya kadar büyük, has ve hususî dünyasının zeval ve firak ve âhirde tamamen mahvolmasını düşünmesi, manevî bir cehennem gibi ruhunu ve vicdanını yandırıyor.

İşte aklı başında herbir adam ruhsuz, kalbsiz, akılsız olmamak şartıyla bilecek ki: Muhammed-i Arabî Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Mi'rac Gecesinde gözü ile gördüğü saadet-i ebediyenin müjdesini ve ehl-i imanın Cennet'teki hayat-ı bâkiyesinin beşaretini ve insanın olduğu sevdiklerinin mahvolmadıklarını alâkadar zevallerinden sonra yine görüşmelerinin muhakkak olacağının gayet sürurlu, manevî hediyesine karşı umum âlem-i İslâm her gün çok defa dediği gibi; onun da getirdiği hediye-i اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبيُّ maneviyesiyle hem kâinat sahifeleri ve tabakaları mektubat-ı mahlukatın Samedanive olmasına: hem hakikî kıvmetleri ve kemalâtları onun risaleti ile tezahür etmesine mukabil bütün mahlukat bu mezkûr hakikatın lisanı ile derler. Ve اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ تَالسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ ummet mabeyninde şeair-i İslâmiyeden olan birbirine اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ demeleri sünnet olması, bu büyük hakikatın şuaı olmasındandır.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelen: Seksen sene bir manevî ömr-ü bâki kazandıran şuhur-u selâsenizi ve mübarek kudsî gecelerinizi ve leyle-i regaibinizi ve leyle-i mi'racınızı ve leyle-i beratınızı ve leyle-i kadrinizi ruh u canımızla tebrik ve herbir Nurcunun manevî kazançları ve duaları umum kardeşleri hakkında makbuliyetini rahmet-i İlahiyeden rica ve hizmet-i Nuriyede muvaffakıyetinizi tebrik ederiz.

Sâniyen: Tesemmüm vesilesiyle nisyan-ı mutlak hastalığının musibeti, benim hakkımda bir nimet ve merhamet hükmüne ve bazı

hakaikin keşfine bir anahtar olduğunu bana çok acımamak için haber veriyorum. Fakat yine duanızı ruh u canımla rica ediyorum.

Evet şimdi Siracünnur başındaki münacatı okudum. Ülfet ve âdet ve yeknesaklık perdeleri altında çok hârika hakikatler gizleniyor gördüm. Bilhâssa ehl-i gaflet ve ehl-i tabiat ve felsefenin dinsiz kısmı, bu âdetullah kanunlarının perdesi altında çok mu'cizat-ı kudret-i İlahiyeyi görmeyip; dağ gibi bir hakikatı, zerre gibi bir âdi esbaba isnad eder, yükletir. Kadîr-i Mutlak'ın, her şeydeki marifet yolunu seddeder. Ondaki nimetleri kör olup görmeyerek, şükür ve hamd kapısını kapıyorlar.

Meselâ: Bir tek kelimeyi aynı anda milyon, belki milyar kelime olarak, cilve-i kudret sahife-i havada istinsah ettiği gibi; الطَّيِّبُ عَنْ الْكَلِمُ عَنْ الْكَلِمُ عَنْ الْكَلِمُ عَنْ الْكَلِمُ عَنْ الْكَلِمُ عَنْ عُودَا أَلْكَلِمُ عَنْ عُودَا أَلْكَلِمُ عُودَا أَلْكَلِمُ عُودَا أَلْكَلِمُ عُودَا أَلْكَلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ أَعْدَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ عُودَا أَلْكُلِمُ أَلْكُلُمُ عُودَا أَلْكُلُمُ أَلْكُلُمُ أَلْكُلُمُ أَلْكُلُمُ أَلْكُلُمُ أَلْكُلُمُ أَلْكُوا أَلْكُلُمُ أَلْكُوا أَلْكُلُمُ اللَّهُ وَالْكُوا أَلْكُوا

Demek bütün esbab toplansa, tek bir zerrenin bu vazife-i fitriyesindeki cilve-i kudret-i kudsiyeyi hiçbir cihette yapamadığı; ve bu her zerrenin hadsiz ince küçük kulağında ve dilinde gayet hârika san'ata hiçbir cihette hiçbir parmak karışmadığı için, ehl-i dalalet ve ehl-i gaflet ülfet, âdet, kanunluk, yeknesaklık perdesi ile saklayıp; âdi bir isim takıp, muvakkat kendilerini aldatıyorlar.

Meselâ: Ondördüncü Söz'ün Zeyli'nin haşiyesinde denildiği gibi: Pek çok mu'cizatlı bir usta, bir tırnak kadar bir odun parçasından yüz okka muhtelif taamları, yüz arşın muhtelif kumaşları yapsa; bir adam, o odun parçasını gösterip dese: "Bu işler tabiî ve tesadüfî olarak bundan olmuş." O ustanın hârika san'atlarını, hünerlerini hiçe indirse; ne derece bir hamakat ve dalalette bir hurafet ve hezeyan olduğu gibi; aynen öyle de:

Çam ve incir ağacı gibi binler hârika san'atları tazammun eden bir mu'cize-i kudreti, nohut gibi iki çekirdeği gösterip: "Bunlar bundan olmuş." demek; veya küre-i havayı bir konferans meydanı ve zemin yüzünü bir dershane ve bir mekteb-i irfan hükmüne getiren ve hadsiz nimetleri tazammun eden ve hadsiz şükürler ile mukabele etmek lâzımken ve beşerin saadet-i ebediyesindeki ihsanat-ı İlahiyenin bir muaccel 32(Haşiye) nümunesi ve hiçbir şübheyi bırakmayan ve doğrudan doğruya hazine-i rahmetten ihsan edilen bir hediye-i Rahmaniyeye radyo namını takmakla, bu elektrik ve havanın temevvücatı namını vermek ile, o yüzbin nimetlere küfran perdesini çekmek, -aynen o misal gibi- maddiyyunların ve ehl-i dalaletin hadsiz bir divanelikleridir ki; hadsiz bir cinayet olup, hadsiz bir azaba onları müstehak eder.

İşte kardeşlerim hakikaten bugün, Siracünnur'un başındaki münacatı tashih niyetiyle okudum. Kuvve-i hâfızam tam söndüğü için, birden o münacatın hakikatlerine karşı -güya seksen yaşında iken yeni dünyaya gelmişim gibi- birden ülfet ve âdetleri bilmiyor gibi, o malûm âdetler perde olamadı. Kemal-i şevk ile tam istifade edip okudum. Pek hârika gördüm. Ve anladım ki: Gizli düşmanlarımız bir kısım resmî memurları aldatıp, Siracünnur'un âhirini bahane ederek müsaderesine; yani başındaki münacatın intişar etmemesine çalıştıklarına kanaatim geldi. Rehber'deki Hüve Nüktesi gibi bu münacat da, Siracünnur'a dinsizler tarafından hücumunun bir sebebidir.

Sâlisen: Size bütün ruh u canımızla müjde veriyoruz ki; Nurculardaki tam ihlas ve hakikî sadakat ve sarsılmaz tesanüd vesilesiyle, başımıza gelen bütün musibetler, hizmet-i imaniyemiz noktasında büyük nimetlere çevrilmiş ve perde altında hatır u hayale gelmeyen Nur'un fütuhatları oluyor.

Meselâ, Isparta'dan buraya yani İstanbul'a mahkemeye gelmekliğim için yüz banknot, otomobile mecburiyetle verildi. Sizi temin ediyorum ki; yalnız bu mes'elede ve yalnız Rehber'e ait ve yalnız benim şahsıma ait meydana gelen ve gelmeye başlayan netice-i hizmete ikibin banknot verseydim yine ucuz sayacaktım. Umuma ait neticeleri de buna kıyas edilsin.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Duanıza muhtaç, hasta kardeşiniz Said Nursî

* * *

Nur Âleminin Bir Anahtarı'nın Bir Haşiyesi

Bu Nur Anahtarı'nın radyo bahsine dair, iki üniversiteli ile, bir gün hareket etmekte olan, hiçbir telle bağlı bulunmayan bir otomobilde bulunan radyo ile, uzakta bir mevlid-i şerif dinliyorduk. O iki Nurcu üniversitelilere dedim:

Nur'da dahi hayat, vücud gibi doğrudan doğruya kudret-i İlahiyenin perdesiz tecellisi bedahetle göründüğüne bir delil budur ki: Şimdi bu makinecikteki tırnak kadar bir hava, manevî az bir nur, yalnız bu mevlidden gelen kelimeleri dinler, söyler değil, belki binler, milyonlar kelimeleri aynı anda dinler, söyler ki binler istasyondaki ayrı ayrı kelimeleri şimdiki işittiğimiz kelimeler gibi işitir ve işittirebilir, bize söyleyebilir. Demek en cüz'î en küllî olur.

Hem o küçücük, parçacık hava, küre-i hava kadar vazife görür. En küçük, en büyük küre-i hava kadar büyür.

Eğer cilve-i kudret-i ezeliyeye verilmezse; öyle acib bir hurafeli tezad olur ki; hiçbir hayale gelmez. Bir şey zıddına inkılabı muhal olduğundan; böyle binler derece en cüz'î, zıddı olan en küllî olmak.. en küçük, en büyük olmak.. en camid, cahil, şuursuz, âciz; en muktedir, en dirayetli ve iradetli ve şuurlu olmak lâzım gelir ki; yüzer tezad ve muhaller ve hurafetler içinde, emsali bulunmaz bir hurafedir.

Demek bilbedahe kudret-i ezeliyenin bir cilvesidir. Ve o cilveyi küre-i havada umumen temsil eden bu gelen hadîs-i şerifin meali gösteriyor. Şöyle ki:

Bir melaike var, kırk bin başı var. Her başında, kırk bin dil var. Her bir dilde, kırk bin tesbihat yapıyor. Altmışdört trilyon tesbihat aynı anda söylüyor. Demek küre-i hava, bu melaike gibidir. Yani; bu melaikenin tesbihatı adedince her kelime-i tayyibe, hava sahifesinde yazılıyor.

Küre-i hava diyor ki: "Bu hadîs, benden veya bana nezarete memur melekten haber veriyor. Çünki insandaki bütün konuşmalar ve sair bütün hadsiz sesler, karışmaları içinde karıştırılmadan tam hurufatıyla ve söyleyenlerin şiveleriyle, mümtaz sesleriyle söylenmek gösterir ki; küllî bir şuurla yapılan bu iş, yalnız tek bir zerrenin vazifesi; ne bana - yani küre-i havaya- ve ne de bütün esbaba vermesi hiçbir cihet-i imkânı yok. Demek her yerde hazır, nâzır ehadiyet cilvesiyle ve içinde ihatalı bir irade, muhit bir ilim bulunan bir kudret-i ezeliyenin cilvesidir. Buna milyonlar şahidlerinden birisi radyodur."

Onüçüncü Söz'de hikmet-i Kur'aniye ile hikmet-i felsefeyi müvazene bahsinde denilmiş olan mes'elenin meali budur ki: Felsefe-i insaniye, gayet hârikulâde mu'cizat-ı kudret-i İlahiyenin mu'cizat-ı rahmeti üstüne âdiyat perdesi çeker. O âdiyat altındaki vahdaniyet delillerini ve o hârika nimetlerini görmüyor, göstermiyor. Fakat âdetten huruç etmiş hususî bazı cüz'iyatı görür, ehemmiyet verir.

Meselâ: Hilkat-i insaniyedeki kudret mu'cizelerini görmüyor, ehemmiyet vermiyor. Fakat kaideden çıkmış iki başlı, üç ayaklı bir insanı görüp, istiğrab ve velvele-i hayret ile nazar-ı dikkati celb eder. Küllî, umumî mu'cizatı âdet perdesinde saklar. Cüz'î ve kanundan çıkmış ve taifesinden ayrılmış maddeleri medar-ı ibret yapar.

Hem meselâ: -Hayvandan, insandan- yavruların pek hârika, pek mu'cizatlı iaşelerini âdi görüp ehemmiyet vermiyor. Fakat bir vakit Amerika'da bir gazetenin neşrettiği gibi; taifesinden çıkmış, milletinden ayrılmış, denizin dibine girmiş bir böceğin, bir yeşil yaprak rızık olarak ağzına verilmesini gören balıkçılar ağlamışlar, şaşaa ile ilân etmişler.

Halbuki en cüz'î bir yavruda, memedeki âb-ı kevser gibi rızkında, onun gibi binler mu'cizat-ı rahmet ve ihsan var. Felsefe-i beşeriye görmüyor ki şükür etsin. O Rahmanürrahîm'i tanısın, şükür ile mukabele etsin.

İşte hikmet-i Kur'aniye, o âdiyat perdesini yırtar. O küllî, umumî hârika mu'cizeleri ve fevkalâde nimetleri beşere ders verir; Allah'ı tanıttırır. Küllî şükür namına ubudiyete sevkeder.

İşte felsefe-i beşeriyenin en acib, en antika hatasından birisi de şudur ki: Cüz'-i ihtiyarîsi ve iradesi, en zahir ve küçük fiili olan söylemeye kâfi gelmiyor, icad edemiyor. Yalnız havayı harflerin mahrecine sokuyor. Bu cüz'î kesb ile Cenab-ı Hak, onun o kesbine binaen o kelimatı halkeder. Havaya da binler nüsha yazar. Bu kadar

icaddan insanın eli kısa olduğu halde, bütün esbab-ı kâinat âciz kaldıkları bir hârika küllî mu'cizat-ı kudrete, beşer icadı namını vermek; ne kadar büyük bir hata olduğunu zerre kadar şuuru bulunan anlar.

İşte bunun bir misali, yüzbin hârikaları tazammun eden bir kanun-u İlahîyi, beşerin istifadesine vesile olmak için bir keşfiyat, yani fiilî dualarına bir nevi kabul hükmünde bir ilham-ı İlahî ile keşfolan radyo ile, beşer istifadesine vesile olan bîçare, âciz-i mutlak bir insana; "Hah!.. Radyoyu filan keşşaf icad etti ve elektrik kuvvetini buldu. Ve bazı keşşaflar da, beşerin kafasını okumak için bir madde icad etmeye çalışıyorlar."

Evet Cenab-ı Hak bu kâinatı, insana lâzım ve lâyık her şeyi içinde halketmiş bir misafirhanedir. Ziyafetler nev'inde bazı zaman ve asırlarda gizli kalmış nimetlerini dua-yı fiilî olan telahuk-u efkârdan ileri gelen taharriyat neticesinde ellerine ihsan eder. Buna karşı şükür etmek lâzım gelirken, bir küfran-ı nimet nev'inden âdi, âciz bir insanın icadı, hüneri nazarıyla bakıp sonra o küllî bir şuur ve ilim ve irade ve rahmet ve ihsanın neticesi olan o hârikaları unutturup, yalnız ince bir perdesini gösterip; şuursuz tesadüfe, tabiata ve camid maddelere havale edip, ahsen-i takvimde olan insaniyetin mahiyetine zıd bir cehli mutlak kapısını açmaktır. Öyle ise وَاحِدُ düsturuyla, mahlukata mana-yı harfiyle bakmak elzemdir ki insan, insan olsun.

سُبْحَانَكَ لاَ عِلْمَ لَنَا اِلاَّ مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَ بِهِ نَسْتَعِينُ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bugünlerde Sure-i Ankebut'ta, مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ اَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَاِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

âyetini okurken birden şiddetli bir vehim geldi ki: "En zayıf hane örümceğin hanesidir. Allah'a şerik yapanlar farazâ bilseler. Yani, imana gelmeyen Kureyş rüesaları eğer bilseler..." manasında olan bu âyetin belâgatına münasib bir vaziyet görülmedi.

Birden aynı zamanda Zülfikar Mu'cizat-ı Ahmediye'yi tashih için açtım. Birden şu satırlar nazarıma ilişti: "Birinci Hâdise: Manevî tevatür derecesinde bir şöhret ile, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Ebu Bekir-i Sıddık ile küffarın tazyikinden kurtulmak için tahassün ettikleri Gâr-ı Hira'nın kapısında, iki nöbetçi gibi iki güvercinin gelip beklemeleri ve örümcek dahi perdedar gibi, hârika bir tarzda, kalın bir ağ ile mağara kapısını örtmesidir.

Hattâ rüesa-yı Kureyş'ten, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın eliyle Gazve-i Bedir'de öldürülen Übeyy İbn-i Halef mağaraya bakmış. Arkadaşları demişler: Mağaraya girelim. O demiş: Nasıl girelim? Burada bir ağ görüyorum ki, Muhammed (A.S.M.) tevellüd etmeden bu ağ yapılmış gibidir."

Birden bu âyet-i kerimenin iki harfinde yani لَوْ harflerinde bir mu'cize gördüm ki, benim vehmim yerine yüksek bir lem'a-i i'cazı bildim. Şöyle ki:

Sure-i Ankebut Mekke'de nâzil olduğu için Kureyş'in imana gelmeyen reisleri Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'a sû'-i kasd edeceklerini ve o sû'-i kasdın içinde en zayıf ve en küçük bir hayvan olan bir örümcek o reislerin o şiddetli hücumlarına karşı mukabele edip galebe edecek.

Yani örümceğin hanesi olan ağ en zayıf bir perde iken o kuvvetli reisleri mağlub edeceğini göstermekle âyet diyor ki: "En zayıf bir hayvana mağlub olacaklarını farazâ bilseydiler, bu cinayete ve bu sû'-i kasda teşebbüs etmeyeçeklerdi."

أَوْ وَتَعَلَّمُ الْيَوْمَ وَقَادِ الله وقع ا

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık, sarsılmaz, sebatkâr, fedakâr kardeşlerim!

Evvelâ: وَ الْفَجْرِ وَ لَيَالٍ عَشْرٍ senasına mazhar o gecelerinizi ve bayramınızı ruh u canımla tebrik ederim. Ve şiddetli hastalığımın şifasına dualarınızı isterim.

Sâniyen: Nurların parlak fütuhatına bir derece mümanaat fikriyle gizli dinsizler bir kısım resmî memurları âlet ederek keyfî kanunlarla ilişiyorlar. Ve has Nurcuların az bir kısmına fütur vermek için çalışıyorlar. Ezcümle bu mübarek günlerde İstanbul'dan Rehber hakkında dinsizlik damarı ile yazılan ³⁴(Haşiye) ehl-i vukuf raporunu bana gönderdiler. Ben şiddetli ve semli hastalığım için onlara cevab vermesini sizlere havale ediyorum.

Oniki sene evvel yazılan ve aflar ve beraetler gören ve beş mahkemenin eline geçip ilişilmeyen ve iade edilen ve onbin adama hususan gençlere zararsız menfaat veren ve zeyilleri ile beraber büyük müdafaatımda bu vatana büyük faidesi isbat edilen bu eser hakkında, Medreset-üz Zehra ve şubeleri o ehl-i vukufu susturmak ve kanun namına tam kanunsuzluk ettiklerini ve adliyede adalet hesabına dehşetli zulüm ettiklerini ve Rehber hakkında dini siyasete âlet etmek var demelerine mukabil o vukufsuz ehl-i vukuf siyaseti ve adlî vazifelerini dinsizliğe âlet etmek istediklerini delillerle göstermek vazifesini o Nurcu kardeşlere havale ediyorum.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Hasta kardeşiniz Said Nursî

Ehl-i vukuf raporuna hafif bir itiraz tarzında hakikat-ı hali beyan etmektir

Dinî hissiyatı siyasete âlet ediyorum diye ithamlarına karşı deriz:

Bütün hayatımı ve beni tanıyanları işhad ediyorum ki; değil dini siyasete âlet, belki siyasî olduğum zamanda dahi, bütün kuvvetimle siyasetleri dine âlet ve tâbi' yapmaya çalıştığımı, bütün tarih-i hayatım ve dostlarım şehadet ettikleri gibi, Hürriyetin başında şeriat isteyenleri

astıkları bir zamanda, Hareket Ordusu'nun dehşetli divan-ı harb-i örfîsinde, aynı günde onbeş adam asıldığı bir zamanda, Divan-ı Harb-i Örfî reisi ve a'zâları dediler ki: "Sen mürtecisin, Şeriat istemişsin." sözlerine mukabil demiş: "Şeriatın bir tek mes'elesine ruhumu feda etmeye hazırım. Eğer Meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ve hilaf-ı Şeriat hareket ise, bütün dünya şahid olsun ki ben mürteciyim." diyen bir adam, i'dama beş para ehemmiyet vermeyen ve dünyasını, her şeyini Şeriata feda eden hiç mümkün müdür ki: Dini, şeriatı bir şeye ve bir siyasete âlet yapsın. Buna ihtimal veren sofestaî de olamaz.

Hem bir masumun hatırı, bu vatanda on zalim gaddarlara siyaset yolu ile ilişmek büyük bir hata bilen, on zalim cinayetkâr ve kendine işkence edenlere karşı mukabele etmeyen, hattâ beddua da etmeyen bir adam ve asayişe ilişmemek hayatına bir düstur yapan bir adamı, dini siyasete ve dolayısıyla asayişe dokunur manasında ittiham etmek, elbette dehşetli bir garaz ile ittiham eder. Yirmi sekiz senede emsalsiz ihanetler, işkenceler, azablar verildiği halde, mahkemelerin tahkikatı ile, yüz binler fedakâr dostları varken, altı vilayetin ve altı mahkemenin tahkikatı ile bir vukuat talebesinde bulunmayan bir adam, asayişe ya vatana, siyasete zararı var diyen, elbette yerden göğe kadar haksızdır.

Zannetmesinler ki, ben bu zalimane ithamlara karşı kendimi mes'uliyetten veya mahkûmiyetten kurtarmak içindir. Sizi temin ediyorum ki, beni tam bilen dostlarım da tasdik ediyorlar ki; bu yirmisekiz senede, ölüm hayattan ziyade bana faideli ve kabir on defa bana hapisten ziyade medar-ı rahat ve hapis on defa bu çeşit serbestiyetten daha istirahatıma faideli olduğunu kat'iyyen kanaatım var. Eğer bazı dostlarım mahzun olmasaydı ben daimî hapiste kalacaktım.

Eğer şer'an intihar caiz olsaydı elbette Rus'un Başkumandanının ve İstanbul'u işgal eden itilafçıların Başkumandanlarının kendini i'dam etmek vaziyetlerine ve divan-ı riyasette elli meb'usun huzurunda ilk Reisicumhurun şiddetli hiddetine karşı tezellüle tenezzül etmeyen bir adam, elbette pek çok defa bir âdi jandarma ve gardiyanın ve âdi bir memurun tahkirkârane ihanetleri ve iftiraları ve tazibleri ve ağır tacizlerini gören adama, elbette ölüm yüz defa hayattan daha ziyade ona hoş gelir.

Madem Rehber'i bahane edip, böyle hiç hatır u hayale gelmeyen bir evham ile ittiham ediliyorum. Ben ve kardeşlerim Rehber'in hakikatıyla, hem imanımızı hem ahlâkımızı tehlikeden kurtardığımız için deriz ki: Rehber onbeş sene evvel te'lif edilmiş, üç defa tab' ile binler nüshası ve el yazısı ile onbinler nüshası bu vatanda iştiyak ile okunmak suretinde intişar ettiği halde; yüzbin adam okuyucu hiç kimseden muvafık, muhalif, dindar, dinsizden hiçbirisi dememiş "ondan zarar gördük" veya "vatan ve millete zararı var" işitmedik. Öyle bir zarar olsaydı, bu ehemmiyetli bir mes'ele olduğu için intişar edecekti. Halbuki bundan yüz bine yakın şahid gösteririz ki; biz ondan imanımızı kurtardık, seciye-i milliyemizi onunla düzelttik, istifade ettik diye yüz bin şahidi bu davamıza lüzum olsa göstereceğiz.

Acaba bir adamın on hasenesi olsa, bir küçük yanlışı nazara alınmadığı halde, böyle yüz bin hasene ve faide sahibi bir eserin vehmî, asılsız bir kusur tevehhümüyle medar-ı mes'uliyet olabilir mi? Hiç, dünyada hayat-ı içtimaiyeye temas eden hiçbir kanun böyle bir hale suç diyebilir mi?

O eseri tedkik eden ulûm-u İslâmiye ve diniyeye mâlik olmayan ehl-i vukufun suç unsuru diye gösterdikleri:

Birincisi: "Lâikliğe aykırıdır, dini siyasete âlet ediyor."

Halbuki müellifi otuzbeş seneden beri siyaseti terk edip bir gazeteyi okumamış ve şakirdlerine de "siyasetle meşgul olmayınız" daima demesi, bu suç unsurunu tamamıyla keser.

İkincisi: "Dinî tedrisata taraftar olmak bir suç gösterilmiş."

Buna karşı deriz: Dünyada buna suç diyen hiçbir ehl-i iman bulunmaz. Hususan hapisteki olanlar içindeki bîçarelere teselli suretinde ders vermiş. Tedrisata taraftarlığını o zaman söylemiş. Bu ise o cümleyi de, bütün bütün manasız olduğunu gösterir. Hattâ hapisteki üçyüz adamın az bir zamanda Risale-i Nur'la ıslah olması, cinayetlerden tövbe ederek ve bütün onlar namaz kılmaları, alâkadar memurların nazar-ı dikkatlerini celbetmiş. O memurların bir kısmı demişler: "Onbeş sene hapiste kalmasının faidesi kadar, onbeş hafta Risale-i Nur faide vermiş." Bunu hapisteki Rehber'i yazana söylemişler. Müellifi de demiş: Yüz otuz kitabdan ibaret olan Risale-i Nur ve onun küçük bir parçası olan Rehber'i, tamamıyla olmasa da okuyan adam, elbette onbeş sene hapisteki cezadan, medresede ders okumak kadar

istifade eder, ıslah-ı hal eder, fenalıklardan tövbe eder. Acaba böyle bir temenni, bir teşvik ve beni hapse sokanlar da tasdik ettikleri halde, suç olabilir mi?

Üçüncüsü: "Tesettür ve terbiye-i İslâmiye taraftarıdır." diye suç göstermiş.

Bu ise hem Eskişehir, hem Denizli, hem Afyon'da, hem Afyon'un mahkemesinin kararnamesinde de neşredildiği gibi; onbeş sene evvel Eskişehir'de tesettür taraftarlığım için mahkeme bana ilişmiş. Ben de hem mahkemeye, hem Mahkeme-i Temyiz'e bu cevabı vermişim:

Bin üçyüz elli senede ve her asırda üçyüz elli milyon müslümanların kudsî bir düstur-u hayat-ı içtimaîsi ve üçyüz elli bin tefsirin manalarının ittifaklarına iktidaen ve bin üçyüz elli senede geçmiş ecdadlarımızın itikadlarına ittibaen tesettür hakkındaki bir âyet-i kerimeyi tefsir eden bir adamı ittiham eden, elbette zemin yüzünde adalet varsa, bu ittihamı şiddetle reddeder ve o ittihama göre hüküm verilse nakz ve reddedecek.

Bu âyet-i kerimenin tesettür emri kadınlara büyük bir merhamet olduğunu ve kadınları sefaletten kurtardığını, Risale-i Nur kat'î isbat ettiği gibi, Sebilürreşad'ın 115'inci sayısındaki: "Ehl-i iman âhiret hemşirelerime" ünvanı olan bir makalem isbat eder.

Dördüncüsü: "Şahsî nüfuz temin etmek" bir suç unsuru gösterilmiş. Sebebi de "Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi namına konuşuyorum." demesi ve "kalbe ihtar edildi", "hatırıma geldi", "kalbime geldi", "Risale-i Nur hem mekteb, hem medrese, hem tekke faidesini veriyormuş." Ehli vukuf bu cümleyi medar-ı ittiham etmiş.

Cevaben deriz: Bir adam kabir kapısında seksenden geçmiş, kırk seneden beri kendisini inzivaya alıştırmış, yirmisekiz seneden beri tecrid-i mutlak ve hapis ve nefiy içinde bütün bütün dünyadan küsmüş, otuzbeş sene gazeteleri okumamış, dinlememiş, mukabelesiz ömründe hediye kabul etmemiş, en yakın akrabasından hattâ kardeşinden hiç mukabelesiz birşey kabul etmemiş, hürmetten, teveccüh-ü nâstan kaçmak için halklarla görüşmemek için zaruret olmadan kendine düstur yapmış. Ve bütün dostların medihlerini kendi şahsına almayarak, ya Nurcuların heyetine, ya Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsine havale etmiş. Ve dermiş: "Ben lâyık değilim. Haddim de

değil. Ben bir hizmetkârım, çekirdek gibi çürüdüm gittim. Risale-i Nur ise, Kur'an-ı Hakîm'in tefsiridir, manasıdır."

Hemen herkesin dediği gibi; hatırıma geldi, yahut fikrime geldi, yahut fikrime ihtar edildi gibi tabirleri herkes istimal ediyor. Benim de bunu söylemekten maksadım bu ki: Benim hünerim, benim zekâm değil. Sünuhat kabîlinden demektir. Bu da herkesin dediği gibi bir sözdür. Eğer vukufsuz ehl-i vukufun verdiği mana ilham da olsa; hayvanattan tut, tâ melaikelere, tâ insanlara, tâ herkese bir nevi ilhama ve sünuhata mazhar oldukları, ehl-i fen ve ehl-i ilim ittifak etmişler. Buna suç diyen, ilim ve fenni inkâr etmek lâzım gelir.

Beşincisi: Müellif cazibedar bir fitnenin esiri olmak ihtimali olan bir nesli, Risale-i Nur'dan meded umanlara verdiği cevablarla kurtaracağına kanidir. Ehl-i vukuf bu cümleyi de medar-ı ittiham etmişler. Yüzbin şahidle isbat edilen ve meydana gelen zahir bir hakikatı kanaat ettim demesini medar-ı suç yapmak, ne derece manasız olduğunu dikkat eden anlar.

Altıncısı: "Siyasiyyun, içtimaiyyun, ahlâkiyyunların kulakları çınlasın!" demesini bir suç mevzuu göstermişler. Halbuki gençleri tehlikelerden kurtarmak için kısa ve rahat bir çareyi keşfettiğini siyasiyyun, ahlâkiyyun da bunu tervic etsinler manasında demiş: "Kulakları çınlasın!" Buna suç diyen, insaniyet itibariyle çok suçlu olmak gerektir.

Yedincisi: Fitneyi ateşlendiren ve talim eden irtidadkâr bir şahs-ı manevînin mevcud olduğunu ve bu manevî şahsın hayaline göründüğünü söylemekte, fakat kim olduğunu bildirmemektedir. Ehl-i vukuf medar-ı ittiham etmişler. Acaba dünyada insî ve cinnî şeytanlar hiç boş dururlar mı? Onların daima fenalıkları yapmak ve yaptırmakla meşgul olduklarından, bu vukufsuz ehl-i vukuf hiç bilmemişler mi ki, manasız ilişiyorlar. Madem manevî demiş, madem kim olduğunu bildirmemiş, dünyada hiçbir mahkeme böyle manevî bir adama, yani bir şeytana hakaret ettin, diye seni mahkemeye vereceğiz diyen, elbette sözüne zerre mikdar ehemmiyet verilmez bir hezeyan hükmündedir.

Sekizincisi: Doğrudan doğruya Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın i'caz-ı manevîsinden süzülen ve çıkan ve tevellüd eden Risale-i Nur esaslarına dayandığı müellif tarafından mükerreren ve musırrane

beyan ve iddia edilmekte ve böylece propaganda dinî delillere, telkinlere istinad ettiğini söylemekle suç unsuru gösterilmektedir.

Bunu bütün Risale-i Nur'u okuyanların tasdikiyle hususan meşhur Mısır, Şam, Bağdad, Pakistan ve Diyanet Riyasetinin dairesinin üleması tasdik ile, Risale-i Nur doğrudan doğruya hakikî bir tefsir-i Kur'anîdir ve Kur'anın malı ve lemaatıdır, dedikleri halde, bu cümleyi medar-ı suç yapanlardan mahkeme-i kübra-i haşirde bu hatasının sebebi sorulacak.

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Hasta Said Nursî

* * *

1952'de İstanbul'da görülen Gençlik Rehberi mahkemesine, ehl-i vukufa cevaben verilen itiraznamedir.

Birinci Ağır Ceza Mahkemesine

Risale-i Nur eczalarından Gençlik Rehberi'nin tab'ı ve intişarı münasebetiyle müellifi Bedîüzzaman Said Nursî'nin mahkemeye verildiğini ve Gençlik Rehberi'nin mahiyetini tedkik için bilirkişi namıyla hakikatları tamamen tahrif ederek dinsiz ve İslâmiyet düşmanları mahiyetinde mütalaa edip suç mevzuu çıkaran ehl-i vukufun raporunu okuduk.

130 parçadan müteşekkil iman, ilim ve fazilet hazinesi hükmündeki Risale-i Nur Külliyatı'ndan bu Gençlik Rehberi bir cüz'ü olması ve Risale-i Nur'daki yüksek hakikatlara ruh u canlarıyla bağlanarak o eserler hazinesini bu milletin maddî-manevî hayatında bir saadet rehberi olduğunu isbat edip bildiğimizden, Rehber'in aleyhindeki o bilirkişi isnadlarını red ve ehl-i vukufun vukufsuzluklarını bütün kuvvetimizle yüzlerine çarparak ilân ve isbat ediyoruz. Ve mahkeme heyetine arzediyoruz ki:

Verilen ehl-i vukuf raporu, vatan ve milletin hayatına, tarihine, an'anesine, mukaddesatına, kanununa tamamen yabancı, hâlihazır kanunlara iftira eden, hükûmeti tahkir eden, bin yıllık bu milletin tarihini tezyif ile bütün bir milletin ecdadını tahkir eden ve bugün bu vatanda yaşayan yirmi milyon kardeşlerimizin maneviyatına taarruz eden bir sû'-i kasdın örneğidir. Mahkeme-i adalet bunu nazar-ı itibara alması gayr-ı mümkündür.

İşte biz de, bilirkişi ismini alıp bu sû'-i kasd vesikasını imza edenlere soruyoruz: Bu millet, hâşâ dinsiz midir? Bu millet yüzyıllar boyunca dinden ve imandan hâşâ mahrum bir vaziyette en sefih millet midir? Bu millet ve bu milletin parlak tarihini altunla yaldızlayan bir ecdad,

bütün hayatlarında dünyaya sefahet ve dalalet dağıtan küfür yolu üzerinde mi yürümüşler? İstanbul'u feth ile dünya hayatında yeni bir devir açan, şarka-garba Kur'anın bayraktarlığı vazifesiyle nur-u hidayet, ilim ve fazilet saçan, Avrupa'ya hakikî medeniyeti ders veren ve İslâmî medeniyetin ziyasıyla beşeriyeti aydınlatan ve koskoca bir tarih, onların kahramanlığıyla dolu olan Yıldırımlar, Fatihler, Selimler ve Süleymanlar ve onların mensub olduğu bir millet, yazdığının tamamen aksine olarak; maneviyatı sönmüş, dinden haberi yok, İslâmiyet'i nesreden başka millet, o kumandanlar başka bir milletin tarihinde, tarih yalan söylüyor, Türkler İslâmiyet'in kahramanı olarak Kur'anın bayraktarlığını bütün milletler üstünde bir şeref tacı olarak taşıdıkları yalandır, öyle mi? Veyahut bu millet, hakikat-ı İslâmiyeden aldığı bir ders ile kadınlarını ve kızlarını âdâb-ı Kur'aniye zînetiyle zînetlendirip kadınlığın haysiyet ve şerefini muhafaza ederek onların âdi ve kıymetsiz olmalarına mani' olduğu, yalan! Uzun asırlarda İslâm-Türk kahramanları namıyla maruf olmuş ve ahlâk ve namusun, haysiyet ve serefin kemaline yetişmiş bildiğimiz ve iftihar ettiğimiz ecdadımız, annelerimiz, bizim iftiharımızın aksine olarak emr-i Kur'an'a ittiba etmemişler, güzelliğin hakikatını terbiye-i İslâmiye dairesinde âdâb-ı Kur'aniye zînetiyle zînetlenmek değil, vücudlarını çıplak olarak teşhir etmekte bilmişler, öyle mi?

Ey ehl-i insaf ve ey tarihiyle, mukaddesatıyla, kahraman ve mübarek ecdadıyla iftihar eden nesl-i hazır! Geliniz, görünüz. Tarihinizi ve İslâmiyetinizi tahkir eden bir sû'-i kasd vesikasını yazan ve imza edenlere; hayatınızın hayatı, ruhunuzun ruhu bildiğiniz İslâmiyetiniz namına ve kâinatı ondört asır ışıklandıran ve kudsî ve İlahî düsturlarıyla bin seneden beri milyonlar ecdadınızı nurlandıran ve ebedî saadete sevkeden Kur'anınız namına ve o düstur-u Kur'ana ittiba' eden yüzer milyon ecdadınız namına, ahlâk-ı hasene ve namus muhafazası yolunda İslâmî terbiyenin ziyasıyla nurlanan ve terbiye alan ve kadınlığın hakikî manasını ve hakikî güzelliğini yaşayışlarıyla ve giyinişleriyle ve hayatlarıyla gösteren annelerinizin ve ninelerinizin ve hemşirelerinizin namına o müfterilere, o tezyif ve tahkir savuranlara teessüfünüzü, tekdirinizi ve reddinizi bildiriniz.

İşte o müfteriler, yaşı sekseni bulmuş, zehirlerden şiddetli hasta, dinî hizmetinden dolayı ömrü hapishanelerde çürütülmüş bir İslâm kahramanınız; şimdi bütün münevverlerin ve çok ediblerin ve terbiyecilerin, vatan ve milletperverlerin şikayet ettikleri ahlâksızlığın ve fuhuş tehlikesinden muhafaza için gençlere iyi ahlâk, yüksek namus, iman ve fazilet dersi veren, vatana-millete bir uzv-u nâfi' haline gelmelerini temin eden, adalet ve asayiş lehinde en birinci kuvvet olarak memleket ve milletin saadetine hizmet eden Gençlik Rehberi adlı eserinin müsaderesine ve müellif-i muhtereminin mahkûmiyetine sebeb olmak için diyorlar:

Bedîüzzaman tesettür taraftarıdır. Kadınların yarı çıplak, açık dolaşmalarına, İslâmiyet'e karşı muharebede şeytan kumandasına verilen firkalar olarak tasvir etmekte; kadınların bugünkü içtimaî hayatta açık bacak ve yarım çıplak giyinmelerini günah saymakta, Bedîüzzaman hâlihazır bu açık, yarım çıplak giyinişleri evlenmelere mani' olup fuhşa teşvik edici mahiyetinde görmektedir. Ve yine Bedîüzzaman'a göre, kadını güzelleştiren şey ve kadının hakikî ve daimî güzelliği içtimaî hayatta yer alan süslenmek, vücudlarını teşhir etmek olmayıp, terbiye-i İslâmiye dairesinde âdâb-ı Kur'aniye zînetidir. Bedîüzzaman dinî tedrisat taraftarıdır. Risale-i Nur adı verdiği dinî tedrisat sayesinde mahkûmların onbeş haftada ıslah olacaklarını (ki, Denizli ve Afyon hapishaneleri; adliyenin, gardiyan ve müdürlerin şehadetiyle sabittir) söylemektedir. Bedîüzzaman, cazibedar bir fitneye esir olan gençlerin din hakikatlarıyla ve Nur'un imanî dersleriyle kurtulacaklarına kani'dir. İşte bu fikirleriyle suçludur. Kanunen mahkûm edilmesi lâzımdır diyorlar. İşte bunlar güya ehl-i vukuf namında, memleket gençliğine adalet ve hak ve hürriyet derslerini verecek profesörler veya hukuk doçentleridir.

İşte ey adalet-i hakikiyenin mümessilleri sıfatıyla hukuk-u umumiyeyi ve haysiyet-i milliyeyi muhafaza eden hâkimler! Gençlik Rehberi'nin imanî dersleri ve ahlâkî telkinleri, bu ehl-i vukuf raporundaki gibi bir suç mevzuu olarak kabul ediliyorsa ve müellifi bu büyük hizmetinden dolayı mes'ul tutuluyorsa, eğer öyleyse, o zaman yukarıda arzettiğimiz bu millete, bin yıllık tarihine, an'anesine, idarî ve örfî kanunlarına, bu milletin ebedî medar-ı iftiharı olmuş mukaddes dinine, mukaddes İslâmiyet hakikatlarına, kudsî Kur'an derslerine ve o kudsî hakikatlara sarılarak İslâmî medeniyeti kemal-i şaşaa ile dünyaya ilân eden bir aziz ecdada ve onların haysiyetine, hukukuna,

maneviyatına savrulan tahkir ve tezyifleri, indirilen darbeleri ve söylenen iğrenç iftiraları kabul etmeniz lâzımdır. Bu büyük, manevî cinayetleri hoş görüp kabul etmekle, ismî ehl-i vukufların, suç isnad ettikleri Gençlik Rehberi suç sayılabilir. Ve ancak o cihetle müellifi mahkûm ve Rehber'i neşreden talebeleri muahaze olunabilir. Yoksa adalet-i kanun ve hürriyet-i fikir ve vicdan düsturuyla mahkûmiyeti ve muhakemesi mümkün değildir. Hürriyet-i fikir ve hürriyet-i vicdan düsturunu en geniş manasıyla tatbik eden Cumhuriyet idaresinin demokrasi kanunlarıyla aslâ kabil-i te'lif değildir.

Eğer Gençlik Rehberi'nin intişarıyla dinî terbiyeyi ders veriyor, bu ise lâikliğe aykırıdır diye ittiham olunuyorsa, o halde lâikliğin manası nedir? Biz de soruyoruz. Lâiklik İslâmiyet düşmanlığı mıdır? Lâiklik, dinsizlik midir? Lâiklik, dinsizliği kendilerine bir din ittihaz edenlerin dine taarruz hürriyeti midir? Lâiklik, din hakikatlarını beyan edenlerin, imanî dersleri neşredenlerin ağızlarına kilit, ellerine kelepçe vuran bir istibdad-ı mutlak düsturu mudur?

Lâiklik, bir vicdan ve fikir hürriyeti olduğuna göre, dinsizler ve din düşmanları, İslâmiyet aleyhinde her çeşit hücumları, taarruzları yapar, anarşik fikirlerini o hürriyet-i vicdan ve fikir bahanesiyle neşreder de; fakat bir İslâm âlimi o hürriyet-i fikir düsturuna istinaden bin yıldan beri İslâmiyet'in serdarı olmuş bir millet içinde ve o milletin bin yıllık an'anesine, kanunlarına ittiba' ederek ve yine o milletin saadeti uğrunda, ahlâk ve namusun muhafazası yolunda dinî bir ders beyan etmesi lâikliğe aykırıdır diye suçlu gösterilir, devletin nizamlarını dinî inançlara uydurmak istiyor diye mahkur gösterilir. Biz böyle bir gayrı mümkünün, mümkün olmasına ihtimal vermiyoruz. Adaletin buna müsaade etmiyeceğini şübhesiz biliyoruz.

Hakikat-ı halde, geçen mahkemelerin beraetler vererek tamamen iade ettikleri Risale-i Nur'un 130 parçasından bir parçası olan Gençlik Rehberi, vatan ve milletin saadetinde en birinci vesilelerden birisidir. O eserleri okuyup, onların dersleriyle sefahet ve dalaletin girdablarından kurtulduklarını mahkemelerde söyleyen yüzler Nur talebeleri ve şimdi bizzât o eserlerle vatan ve millete nâfi' bir uzuv haline geldiklerini hayatlarıyla ve hizmetleriyle isbat eden binler Türk gençleri bizler, o asılsız isnadları, o müfterilerin yüzlerine çarpıyoruz.

Hakikaten ne kadar acıdır ki: Asayişin teminine, ahlâkın muhafazasına vesile olmuş, adliyeye ve zabıtaya binler faydası bulunmuş bir eser, bugün hakikatın tamamen aksine olarak suçlu gösterilip zararlı tevehhüm edilmek isteniyor. Artık bu kadar bedihî bir zıddiyet karşısında insaf ve vicdan sahiblerinin vicdanlarına ve insaflarına havale edip üstadımız hakkında o ehl-i vukufun; dini siyasete âlet ediyor demelerine mukabil biz de diyoruz: O ehl-i vukuf, adliyeyi dinsizliğe âlet ediyor.

Bilirkişi raporunda bir isnad da; müellif, Risale-i Nur şahs-ı manevîsi namına konuşmaktadır. Kalbe ihtar edildi, leyle-i kadirde kalbe gelen bir mes'ele-i mühimme gibi bazı cümleleri ele alarak, bununla şahsî nüfuz temin etmek maksadının müellifte bulunduğudur.

Bu kadar asılsız ve manasız bir isnad karşısında insan, o bilirkişi namını alanların bilirkişi mahiyetinden tamamen uzak olduklarına hükmedip o cehaletleri ve o vukufsuzlukları karşısında hayrette kalıyor. Hiç olmazsa, ehl-i vukuf, hürmeten bu ciheti dikkatle mütalaa etseydiler, kendileri bu derece cehalet deresine atılmaktan belki bir derece kurtulurlardı. Bu asılsız isnada karşı evvelâ: Bütün Risale-i Nur eserleri ve mektubları ve üstadımızın bütün hayatı en kat'î delildir ki; o aziz zât bütün gayretini, bütün hizmetini hak uğrunda ve yalnız hak için yapmış ve yalnız Hakk'ın hatırı için konuşmuş. O suretâ ehl-i vukuf, Nur Külliyatı'ndan yalnız küçük bir cüz'ünü okumakla ve dinsizlikte taassub göstererek illâ ki bir suç isnad edebilmek için bu iftirayı savurmuşlar. Halbuki o aziz zât, Risale-i Nur dersini izah ederken diyor: En büyük dersimiz; acz, fakr, şefkat ve tefekkürdür.

Hakikat-ı halde o aziz zât, büyük ve küllî hizmetleriyle, en câniyane işkencelere sabır ve tahammül ederek, mücahede-i maneviyesinde devam edip küfür ve dalaletin bîaman hücumlarını, maddiyyun ve tabiiyyunun küfrî mesleklerini Kur'an-ı Hakîm'in hakaik-i imaniyesinden aldığı Nur hakikatlarıyla parçalayarak ve o Nur'un 130 risalesinin yüzbinler nüshalarını, imanî dersleriyle ona minnetdar kalan yüzbinler müştak talebeleriyle her tarafa neşreden.. dinsizliğin, bilhâssa komünistliğin bu vatandaki hücumuna mani' olan iman hakikatlarını en kat'î delil ve bürhanlarla isbat ederek küfür ve dalaletin bâtıl mesleklerini Kur'anın elmas kılıncı hükmündeki iman-ı billah ve vahdaniyet-i İlahiye hüccetleriyle parça parça eden ve o nur

eserleri şimdi âlem-i İslâm'ın büyük merkezlerinde kemal-i takdir ve istihsanla neşredilen ve geçen sene Türkiye'yi ziyarete gelen Pakistan'lı bir vekil, kırk-elli üniversite talebesine:

"Kardeslerim, ben âlem-i İslâm'da aradığımı Türkiye'de buldum. Bedîüzzaman yalnız sizin değil, o bütün âlem-i İslâm'ındır. Ve yakın bir zamanda bütün İslâm âlemi onu anlayacaktır. Siz bu Nur eserlerine dikkatle bakın. Ben bunu doksan milyon İslâmlar içinde neşredeceğim. Benim âlem-i İslâm hakkında pekçok endişelerim ve Üstad'a pekçok soracaklarım vardı. Bir saat kadar yanında yalnız onu dinlemekle bütün endişelerim zâil olup, bütün suallerime cevab aldıktan sonra şimdi Pakistan'a âlem-i İslâm'ın mukadderatı hakkında büyük müjdelerle gidiyorum. Ben Türk ve İslâm tarihini tedkik ettim. Evet çok kahramanlar, çok İslâm fedaileri ve çok vatanperverler gelmişler. Hepsi büyük fedakârlık ve kahramanlıkla millete, vatana hizmet etmişler. Fakat o hizmetlerinin neticesinde lâyık oldukları mükâfat onlara verilmiş. Her birisi birer mükâfata mazhar olmuşlar. Fakat bugün Üstad, yirmi küsur seneden beri bu milletin saadet-i dünyeviyesi ve uhreviyesi için tarife imkân olmayan zulüm ve işkenceler içerisinde işte bu eserleri te'lif ve neşrederek bu millet içerisinde din aleyhindeki cereyanların intişarına mani' olan Bedîüzzaman'ın evinde bugün bir lâmbası bile yok. İşte o her şeyi terkederek yalnız ve yalnız dine hizmet için çalışmıştır. Elbette âlem-i İslâm yakında böyle bir zâtı eserleriyle tanıyacaktır." diye Ali Ekber Şah gibi bir İslâm âlimi ve mütefekkirinin takdir ve tahsinine mazhar olan ve şimdi Demokrat milletvekillerinden bazıları: "Bedîüzzaman'ın Nur Risalelerini okuyan, ders alan ve o eserleri neşreden Nur Talebeleri bu hizmetleriyle bu komünistliğin yayılmasına memlekette sed oldular. Madem hükûmetimiz komünizmin aleyhindedir. Öyle ise, Nurculara o hizmetlerinden dolayı minnetdardır." diye milletvekillerince dahi hizmeti takdir edilen ve serapa bütün Risale-i Nur eczaları her bir nüshası, binler kelime ve cümleleriyle o zâtın mahiyetine, hizmetine, yirmibeş yıllık faaliyetine ve neşriyatının küllî faydalarına şehadet ve işaret ettikleri bir zât.. evet, işte o acz ve fakr dersini kendisine meslek edinen ve talebelerine ders veren bir zât; hakikat-ı halde yukarıda bir derece arzettiğimiz o küllî hizmetlerinin neticesinde talebelerinin ve bütün ehl-i imanın en büyük medh ü senalarına, hürmet ve muhabbetlerine en lâyık, en elyak ve kabul etmesi hakkı iken, bilakis o aziz zât, kendisini ziyarete gelenlere ve Risale-i Nur eserlerini okuyup o eserleri ilim ve iman hakikatları dersinde, asrın bütün ilim ve isbatları üstünde görerek hayran kalanların en samimî hürmet ve senalarından mütemadiyen kaçınmış ve müteaddid mektublarında: "Ben de sizin bu ders-i Kur'aniyede bir ders arkadaşınızım. Ben en ziyade muhtaç ve fakir olduğumdan, bu kudsî hakikatlar en evvel bana ihsan edilmiştir. Ben makam sahibi değilim. Ben kendimi beğenmiyorum. Beni beğenenleri de beğenmiyorum. Kardeşlerim, sizi bütün bütün kaçırmamak için nefsimin gizli çok kusurlarını söylemiyorum." diye kendisine yapılan medihleri ve hürmetleri reddetmiş. Ve gaye-i hayatını yalnız hakaik-i imaniyenin neşrine hizmet bilmiş. Dünyevî bütün menfaatları, o hizmeti uğrunda feda etmiş.

Ve işte bütün hayatı bilâ-istisna bu feragata ve bu hakikata şehadet eden bir zâta, en haksızların dahi yapamayacakları bir isnadı bu ehl-i vukuf isimli kimseler yapmışlar. Hattâ "Leyle-i Kadir'de İhtar Edilen Bir Mes'ele-i Mühimme" diye Rehber'deki çok mühim bir hakikata nazar etmeyerek, bu ihtar kelimesinden de şahsî nüfuz temin ettiğine bir delil göstermişler. Halbuki bu ihtar kelimesi o yüksek hakikatların ehemmiyetine öyle bir şümulü var ki, ancak o hakikatı okumak lâzımdır. İşte o parça ikinci harb-i umumînin sonunda nev'-i beşerin dehşetli zulümleri ve tahribatları neticesindeki dehşetli me'yusiyetleriyle dehşetli vicdan azablarını ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin uyutucu ve aldatıcı olduğunun umuma görünmesiyle, fitrat-ı beşeriyedeki yüksek istidadatın dehşetli yaralanmasını ve Kur'anın elmas kılıncı altında gaflet ve dalaletin parçalandığını ve bu sebeble dünya hayatının geçici ve muvakkat olmasından, beşeriyet hayat-ı bâkiyeyi arayacağını ve ebedî hayatı ve daimî saadeti ancak Kur'anın müjde verdiğini isbat ile pek parlak izahtan sonra diyor: "Elbette nev'-i beşer, bütün bütün aklını kaybetmezse, maddî veya manevî bir kıyamet başlarına kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'anı kabul etmeye çalışan meşhur hatibleri ve Amerika'nın din-i hakkı arayan ehemmiyetli cem'iyeti gibi rûy-i zeminin geniş kıt'aları ve büyük hükûmetleri Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar. Çünki bu hakikat noktasında kat'iyyen Kur'anın misli yoktur ve olamaz ve hiçbir şey bu mu'cize-i ekberin yerini tutamaz."

Ey muhterem hâkimler! Yalnız son cümlesini nümune olarak size arzettiğimiz bu ehemmiyetli fikranın başında yazılan ihtar kelimesi bir suça mesned olabilir mi? Bu yazı şahsî bir nüfuz temini için mi yazılmış? Yoksa nev'-i beşerin, Kur'an hakikatlarını aramaya başladığını beyan ile istikbalde Kur'anın beşeriyete hâkim olacağını mı haber veriyor ve isbat ediyor? Bu hususu yüksek takdirinize havale ediyoruz.

Evet Risale-i Nur müellifi, Kur'anın dersinden aldığı ve ayn-ı hakikat olan bu ihtarları beyan etmesi, beyan ve isbat ettiği derslerin ve mevzuların hakkaniyetine bir hüccet içindir. Evet, ayn-ı hak ve hakikat olduğunu dikkatle bakanlar görebilirler. Ve bir derya-yı iman ve bir hazine-i tevhid ve bir umman-ı hikmet halinde coşan bir hârikanın, istikbalin nesillerinde ve milyonlar kalb ve gönüllerde nasıl kemal-i şaşaa ile yaşayacağını ve alkışlanacağını hissedebilirler. Ve Türk milletinin bin yıllık kudsî mefahir-i milliyesine mümasil yine Türk milletinin dünyaya örnek olmuş kahraman ecdadının yerinde İslâmiyet hakikatlarına sarılarak yine Kur'anın bayraktarlığı vazifesiyle istikbalin kıt'alarında hâkim-i manevî olacağını hissedebilirler. Bu çok yüksek ve çok ehemmiyetli hakikatları tam anlayabilmek için, Bedîüzzaman'ın bundan kırk sene evvel 1327'de Şam'da Câmi-ül Emevî'de, içinde yüz ehl-i ilim bulunan onbin kişilik bir cemaata hitaben îrad buyurdukları Hutbe-i Şamiye eserini okumak lâzımdır. Şimdi o eserin tercümesini yapmak lütfunda bulunan o aziz zât, o zamanda perişan ve esaret altında bulunan İslâm âlemine pek azîm müjdelerle medeniyetin seyyiatı hasenatına galib gelmesine mukabil, istikbalde İslâmiyet'in kuvvetiyle medeniyetin mehasini galebe ederek Şems-i İslâmiyet'in büyük milletler ve kıt'alar üzerinde hâkim olacağını beyan ve isbat ederek haber verivor.

Madem o ehl-i vukuf ismini alanlar, "kalbe ihtar edilen bir mes'ele" cümlesinde hakikata nüfuz edemiyerek yanlış mana çıkarmışlar. 1327'den tâ 1371 senesinden sonraki âlem-i İslâm'ın mukadderatına nazar eden Hutbe-i Şamiye'deki hakikatlar dahi -bilirkişilerin yanlış anladıkları veya yanlış mana verdikleri- bu "ihtar" kelimesinin hakikatını ve geniş manasını çok yüksek bir hakikat halinde gösterdiğinden Hutbe-i Şamiye eserinin tercümesini mahkemeye

arzediyoruz. Ve yalnız burada eserde isbat edilen mes'elelerin âhirinde zikredilen birkaç cümleyi yazarak takdim ediyoruz:

"Evet, ben kendi hesabıma aldığım dersime binaen ey İslâm cemaatı! Müjde veriyorum ki: Şimdiki âlem-i İslâm'ın saadet-i dünyeviyesi, bahusus Osmanlıların saadeti ve bilhâssa İslâm'ın terakkisi ve onların uyanması ve intibahı ile olan Arab'ın saadetinin fecr-i sadıkının emareleri inkişafa başlıyor ve saadet güneşinin de çıkması yakınlaşmış. Ben dünyaya işittirecek bir derecede kanaat-ı kat'iyyemle derim: İstikbal yalnız ve yalnız İslâmiyet'in olacak ve hâkim, hakaik-i Kur'aniye ve imaniye olacak. Öyle ise şimdiki kader-i İlahî ve kısmetimize razı olmalıyız ki; bize parlak istikbal, ecnebilere müşevveş bir mazi düşmüş."

"Eğer biz ahlâk-ı İslâmiyenin ve hakaik-i imaniyenin kemalâtını ef'alimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri elbette cemaatlerle İslâmiyet'e girecekler. Belki küre-i arzın bazı kıt'aları ve devletleri de İslâmiyet'e dehalet edecekler."

"Ey bu Câmi-ül Emevî'deki kardeşlerim gibi âlem-i İslâmın câmi-i kebirinde olan kardeşlerim! Siz de ibret alınız. Bu kırkbeş senedeki hâdisattan ibret alınız. Tam aklınızı başınıza alınız. Ey mütefekkir ve akıl sahibi ve kendini münevver telakki edenler! Hasıl-ı kelâm: Biz Kur'an şakirdleri olan Müslümanlar, bürhana tâbi' oluyoruz; akıl ve fikir ve kalbimizle hakaik-i imaniyeye giriyoruz. Başka dinlerin tâbileri gibi ruhbanı taklid için bürhanı bırakmıyoruz. Onun için akıl ve ilim ve fen hükmettiği istikbalde, elbette bürhan-ı aklîye istinad eden ve bütün hükümlerini akla tesbit ettiren Kur'an hükmedecek."

"Evet şimdi olmasa da otuz-kırk sene sonra fen ve hakikî marifet ve medeniyetin mehasini o üç kuvveti tam techiz edip, cihazatını verip o dokuz mani'leri mağlub edip dağıtmak için taharri-i hakikat meyelanını ve insaf ve muhabbet-i insaniyeyi o dokuz düşman taifesinin cephesine göndermiş, inşâallah yarım asır sonra onları darmadağın edecek."

"İşte Amerika ve Avrupa tarlaları böyle dâhî muhakkikleri (Mister Karlayl ve Bismark gibi) mahsulât vermesine istinaden ben de bütün kanaatimle derim: Avrupa ve Amerika İslâmiyet ile hamiledir. Günün birinde bir İslâmî devlet doğuracak."

"Hem de İslâmiyet güneşinin tutulmasına (inkisafına) ve beşeri tenvir etmesine mümanaat eden perdeler açılmaya başlamışlar. O mümanaat edenler çekilmeye başlıyorlar. Kırkbeş sene evvel o fecrin emaresi göründü. 71'de fecr-i sadıkı başladı veya başlayacak."

"Ey Câmi-i Emevî'de kardeşlerim! Ve yarım asır sonraki âlem-i İslâm Câmii'ndeki ihvanlarım! Baştan buraya kadar olan mukaddemeler netice vermiyor mu ki: İstikbalin kıt'alarında hakikî ve manevî hâkim ve beşeri, dünyevî ve uhrevî saadete sevkedecek yalnız İslâmiyet'tir ve İslâmiyet'e inkılab etmiş ve tahrifattan ve hurafattan sıyrılacak İsevîler'in hakikî dinidir ki: Kur'ana tâbi' olur, ittifak eder."

Muhterem heyet-i hâkime! Risale-i Nur müellifi aleyhindeki bütün iftiralara ve isnadlara karşı hukukî en kat'î cevab olarak, üç mahkemenin ve üç ehl-i vukufların tedkikten sonra eserleri iade etmeleridir.

Hem Üstadımızın yirmiyedi senelik hayatı ve yüzotuz parça kitabı ve mektubları, üç mahkeme ve hükûmet memurları tarafından tam tedkik edildiği ve aleyhinde çalışan zalim, mürted ve münafıklara karşı mecbur olduğu, hattâ i'damı için gizli emir verildiği halde, dini siyasete âlet ettiğine dair en ufak bir emare bulamamaları, dini siyasete âlet etmediğini kat'î isbat ediyor. Hayatını yakından tanıyan biz Nur şakirdleri ise, bu fevkalâde hale karşı hayranlık duymakta ve Risale-i Nur dairesindeki hakikî ihlasa bir delil saymaktayız.

Bu itibarla onu bazı iftiralarla çürütmek isteyen, vatan ve milletin saadeti lehindeki hizmetlerinin aleyhindeki gizli, zalim düşmanlarının plânlarını âdilane kararınızla mahvedeceğinizi ve müfterilerin yanlış isnadlarını yüzlerine çarpacağınızı adalet ve vicdanınızdan bekler, hürmetlerimizi takdim ederiz.

Eskişehir Nur Talebelerinden:

Yaşar, Osman Toprak, Ahmed, Osman, Ceylan, Şükrü, Bayram, Sungur, Hüsnü

* * *

Heyet-i Sıhhiyeye

Onbeş sene evvel Rehber'in başında yazıldığı gibi, bazı gençler kendilerinin hayat-ı dünyeviye ve uhreviyesini muhafaza için yanıma geldiler. Ben de onlara lillah için o Rehber dersini verdim.

O Risale bir-iki haşiye müstesna hem Isparta Hükûmeti hem Denizli mahkemesinde, hem Ankara'nın Ağırceza ve Temyiz mahkemesinin iki sene ellerinde kalması neticesinde beraet kazanması ve tamamen Risale-i Nur Külliyatı Rehber de içinde olduğu halde iade edilmesi ve bir nüshası Ankara Emniyet Müdürü'nün eline geçmesiyle (Rehber'in başında yazıldığı gibi) bir tek kelimesine ilişmesi ile âhirinde gelen cümleyi okuyunca hakikatı anlaması ve intişarına mani' olmaması,

Hem binlerce nüsha intişar ettiği halde hiçbir yerde bir zarar, bir itiraz görülmemesi, hattâ Mersin'in Tarsus kazasında birkaç Nur kitablarını müsadere ederek Gençlik Rehberi de içinde olduğu halde Ankara'ya gönderilip, tedkik ettirildikten sonra, vilayetin emriyle tamamen serbesttir diye, resmî vesika vermeleri ve İstanbul'da tab' edildiği zamanda kanunen beş-altı makama gönderildiği ve ellerinde beş-altı ay kaldığı halde ilişmemeleri, Rehber'in ehemmiyetini ve kanunen dahi serbest olduğunu isbat ediyor.

Sonra binden fazla gençler Ankara ve sair vilayetlerin mekteblerinde ondan vatan, millet, ahlâk cihetinde istifade ettikleri ve hiç kimse zarar görmediği halde, birden hiçbir medar-ı mes'uliyet olmayan bir-iki kelimeye yanlış mana vermek, meselâ "Gençlik Rehberi" namını vermekle bir suç mevzuu yapmışlar.

Biri de müellifi tab' etmemiş, kendi bîçare hasta yatağında iken, gençler tab' ettikleri halde, şahsî nüfuz temini için yazılmış diye, suç mevzuu yapıp tab' edene değil de, müellifini ağır cezaya vermek, hem zorla oraya celbetmek, halbuki onbeş sene evvel yazılmış ve af kanunu ve mürur-u zamanı, hem beraeti görmüş; öyle ise bütün bütün

kanunsuz olarak bir garaza binaen müellifine bu kadar musırrane ilişiyorlar.

Ben de diyorum ki: On vecihle kanunsuz, bu kadar musırrane, hastalığım zamanında iktidarım harici beni mahkemeye vermenin sebebi, Rehber'in vatana, millete, asayişe pek büyük faydası olduğu için, anarşilik ve dinsizlik hesabına ilişiyorlar diye ihtimal veriyorum.

Şimdi bu kanun namına garazkârane kanunsuzluk hesabına beni cebren, zorla İstanbul'a mahkemeye sevketmekte, benim çok ihtiyarlık za'fiyetim ve zehirli şiddetli hastalığım kat'iyyen tıbben, fennen mazeret-i kat'î olduğu gibi; dört defa o noktadan rapor alıp, onlara gönderdiğimiz halde, yine ısrarla beni zorlamakta olduklarından, pek şiddetli ruhuma dokunmuş, daha benim mahkeme ve idare huzurunda konuşmak iktidarım haricindedir. Konuşsam da vatan, millet ve asayişe zarar vermek fikriyle çalışan ve beni hilaf-ı kanun muhakeme edenlerin yüzüne vurmaya mecbur olacağım. Daha bu kadar zulme tahammül edemiyeceğim. Bu ise ehemmiyetli başka bir nevi hastalıktır. Hem vatana bu manevî hastalık, zarar vermek ihtimali var.

Şimdi Heyet-i Sıhhiye'den ricam, beni tanıyanlar ve benimle yakından alâkadar olanlar ve hizmet edenler biliyorlar ki, gizli düşmanlarım müteaddid defadır beni zehirliyorlar. Tegaddi edemiyorum. Hattâ hizmetçimle beş dakikadan fazla konuşamıyorum.

Hem başımda şiddetli ve devamlı nezle ve bir gözüm o nezleden ağrıyor ve akıyor. Müzmin kulunç ve şiddetli sancı ile hastayım.

Hem yirmisekiz sene gurbette kaldığımdan ve başkalarının muavenetini kabul etmediğimden pek zarurette yaşadığım için za'fiyet fazladır. Hattâ zorla merdivenden çıkıyorum. Zaruret-i kat'î olmazsa beş dakika konuşamıyorum, yoruluyorum.

Ben sâbık mahkemelerde hem Risale-i Nur, hem Risale-i Nur talebeleri için tahammül ediyordum. Ve tam hakikatı izhar etmiyordum. Bir derece zulümlerine tahammül edip haksızlıklarını yüzlerine vurmuyordum. Tâ masumlara, asayişe zarar gelmesin diye sabır ve her nevi zulüm ve işkencelere tahammül ediyordum.

Şimdi ise Risale-i Nur'a âlem-i İslâm sahib çıktı. Nur Talebeleri de benim müsamahama ve düşmanlarıma ilişmemekliğime ve zulümlerine sükût etmeme ihtiyaçları kalmadı. Onun için benim damarıma pek şiddetli dokunulduğunda irade ve ihtiyarım haricinde karşıma çıkan gizli düşmanlarımın bana zararlarına vesile olan, beni cezalandırmaya çalışanlara hakikatı çıplak olarak böyle söyleyeceğim. Sükût... Şimdi izhar edilmeyecek.

Madem hakikat böyledir, Heyet-i Sıhhiye benim hem maddî, hem manevî, hem sinir, hem kalb, hem nezleli baş hastalıklarım, hem kulunç ve sancı ve mahkemelerde konuşma iktidarsızlığı ve hem madem resmen vekillerim oradadırlar, hem tab'edenler de oradadırlar; istinabe sureti ile ifademin alınması için fennî ve tehlikeli hastalığı var şeklinde rapor verilmesini rica ederim.

Emirdağı'nda Said Nursî

* * *

Aziz ve mübarek, müşfik Üstadım!

Bu arîzamı Nur'la alâkadar ve hac refiklerimden Karakoçan'lı Hacı Sabri kardeşim ile takdim ediyorum.

Evvelâ: Mübarek ellerinizi kemal-i ihtiramla takbil eder, bu âciz ve pür-taksir kardeşiniz ve talebenizi müstecab ve mübarek duanızda dâhil buyurmanızı istirham eylerim.

Sâniyen: Hacı Sabri kardeşinizi ve diğer yeni alâkadarları da dualarınıza dâhil buyurmanızı rica ederim.

Sâlisen: Kardeşim Hüsrev gerek zât-ı âlîlerinin, gerekse diğer kardeşlerin mektublarını emirlerinize atfen göndermekte devam ettiği için, lillahilhamd vaziyetten haberdar bulunuyoruz.

Râbian: Gerek Hüsrev kardeşimin ve gerek Ceylan'ın gönderdikleri eserleri kardeşlere verdim ve parasını kendilerine gönderdim. Urfa'dan biraz daha istedim. Gelince inşâallah onları da talebelere vereceğim. Eserlerden bir takımını Hacı Sabri almıştır.

Hâmisen: Reisicumhur'un nutkundan gelen müjdeli istihracın tahakkuk etmesini eltâf-ı İlahiyeden niyaz ederiz.

Sâdisen: Nur'un neşri ve fütuhatı için Rahîm ve Kerim Rabbimiz muvaffak buyurduğu nisbette istihdamımız lillahilhamd devam ediyor.

Akşamları Nurlu cemaatten mürekkeb fakirhanemize gelen cemaate tedrisat-ı Nuriyede devam olunuyor. Malatya seyahatimde oradaki alâkadarların çalışma tarzlarını söyledim. Büyük Doğucuların bu fakiri kendi zümrelerine katmak hususundaki tekliflerine: "Büyük Doğuculuk siyasî bir teşekkül müdür?" diye sordum. "Evet" dedikleri

için, "Sizin yalnız imanî ve Kur'anî mesaildeki müşkillerinizi ve izahını arzu ettiğiniz noktaları Risale-i Nur'un yardımı ile halle çalışırım. Benim mesleğim, ihtiyar ve şuurum taalluk etmeden Risale-i Nur dairesinde istihdamdan ibarettir. İman ve Kur'an mes'elelerinize hemfikrinizim. Fakat siyasetle iştigal edemem." mealinde cevab verdim. Yalnız bu zümreden Nurlarla alâkadar olanlar var. Onların el ele vererek hem eserleri okumalarını ve anlayamadıkları yerleri sormalarını, Kur'anî hattı öğrenmeye gayret etmelerini rica ettim. Malatya, Urfa, Aynteb'dekileri eserleri edinmeye ve alâkalarını arttırmaya âcizane yazılarımla teşvik etmekteyim. Şimdilik mesaî-i Nuriyem böyledir.

Cenab-ı Hakk'a nihayetsiz hamd ve şükür olsun ki, hesabsız kusurlarımla beraber bu Kur'anî ve imanî hizmette istihdama lâyık görmüştür. Elbette mübarek ve müşfik Üstadımın duaları bereketiyle zümre-i Nuriyenin âciz bir ferdi olmakta devam ve öylece Liva-i Ahmedî Aleyhissalâtü Vesselâm tahtında toplananlardan olurum.

Tekrar tekrar mübarek ellerinizi kemal-i ta'zimle takbil eyler, alâkadar kardeşlerimin de selâm, dua ve ihtiramlarını arzederim. Muhitinizdeki maddeten ve manen yakın bütün arkadaşlara arz-ı ihtiram eylerim. Erhamürrâhimîn olan Rabbimizden daimî niyazım; aziz, muhterem ve müşfik Üstadımdan ebediyen razı olsun ve bütün maksadını hasıl eylesin. Âmîn.

اَلْبَاقِی اَلْحُبُّ فِی اللّٰہِ Muhibb-i muhlisiniz Hulusi

* * *

Çok sevgili, müşfik Üstadım Efendim Hazretleri!

Evvelâ: Hem mübarek leyali-i aşerenizi, hem kudsî bayramınızı ruhu canımla tebrik eder, arz-ı hürmetlerimle Nur neşreden ellerinizden öper, kusuratımın affını istirham ederim.

Sâniyen: Bu günahkâr, âdi, âciz, kusurlu, liyakatsız, miskin, tenbel talebenizi Risale-i Nur'un hakaik-i kudsiye-i imaniye ve Kur'aniyesine ve sevgili Üstadın terbiye-i maneviye ve maddiyesine mazhar buyuran Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükrediyorum. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَصْلِ

Sevgili Üstadım! Terbiye-i maneviyenizin âsârını her vakit bize ihsas eden Rabb-i Rahîmime ne kadar şükretsem yine azdır. Tahdis-i nimet olmak üzere şunu da arzetmek isterim ki: Hastalığımdan müşteki değilim. Çünki lillahilhamd nur-u aynım ve sürur-u ruhum ve gıda-i kalbim olan Risale-i Nur'un hakikatlarını bilfiil ve bittecrübe ders almama sebeb oldu.

Hem hakikaten ömrü kırkıncı sene-yi devriyesinde müdhiş bir tarzdaki maddî ve manevî hastalıklarıma her bir ricasında ruha ve kalbe binler nur-u tevhidi ve ziya-yı teselliyi serpen İhtiyarlar Risalesi,

Hem her bir devasında bînihaye şifa-yı manevî bulunan Hastalar Risalesi,

Hem onbir kelime-i kudsiye-yi tevhidiyenin pek hârika ve emsalsiz bir tarzda tılsımlarını keşfeden ve her bir cümlesinden nur-u tevhid fışkıran Yirminci Mektub,

Hem hakaik-i imaniyenin en son ve en müşkil ve en derin ve bütün filozofları, hattâ hükema-i İslâmiyeyi dahi hayrette bırakan çok mühim muammaları halleden Yirmidördüncü Mektub,

Hem kalbin bütün manevî yaralarına kudsî bir tiryak olan Onyedinci Söz ve emsali risaleler pek hârika bir tarzda imdadıma yetişti ve tedaviye başladı.

Ve bana şöyle bir kanaat-ı kat'iyye verdi ki: Güya Risale-i Nur, ezcümle mezkûr risaleleri hem ben, hem hastalık münasebetiyle yanıma gelenler ders alsınlar diye rahmet-i İlahiye tarafından hastalandırılmışım.

Evet sanki sevgili, müşfik Üstadımız İhtiyarlar Risalesi'ni gençlere, Hastalar Risalesi'ni sıhhatta olanlara yazmış.

Sâlisen: Orada bulunan ve sevgili Üstadımızın kıymetdar hizmetinde bulunan muhterem arkadaşlarımıza, hem birer birer selâm, hem bayramlarını tebrik ederim. Sevgili Üstadımızın ellerinden, kardeşlerimizin gözlerinden öperim.

Elbâki Hüve-l Bâki Çok kusurlu ve hasta talebeniz Mehmed Feyzi

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bir zât, uzunca bir mektub yeni hurufla bana yazmış, kendisinin kim olduğunu bildirmemiş. Üç noktada şübhe edip bir nevi itiraz gibi yanlış mana verdiği için güya bizi ikaz ediyor. Meşrebimiz münakaşa olmadığından ve münazara ve kusurumuzu hakikî olarak olduğumuzdan, gösterenlerden bu mechul zâtın memnun mektubunda üç esasın hakikatını gösterip yanlışını tashih etmek istedim:

Birinci Esas: Risale-i Nur'un üstadı ve me'hazı ve Said'in de çok zamandan beri bir virdi olan bazı âyetler, bir hizb-i Kur'anî suretinde bir kısım talebelerin arzularıyla kaleme alınmış. Sonra da tab' edilmiş. Ve dört-beş mahkemenin de gösterdiği ehl-i vukuf ülemaları ve hattâ Diyanet Riyaseti dairesi ve İstanbul'un fetva dairesindeki tedkik-i kütüb-ü diniye heyetinden hiçbir âlim ve ehl-i vukuf ülemaları itiraz etmemişler. Belki takdir edip tahsin etmişler. Çünki başta sahabeler ve matbu Mecmuat-ül Ahzab'da bulunan Hazret-i Üsame Radıyallahü Anh hizb-i Kur'anîsi ki, herbir günde bir kısmını okumakla taksim edilmiştir. Ve aynı kitabda ve Mecmuat-ül Ahzab'ın aynı cildinde İmam-ı Gazalî'nin Radıyallahü Anh bir hizb-i Kur'anîsi ve çok ehl-i velayetin kendi meşreblerine muvafık bazı sureleri ve âyetleri bir hizb-i mahsus-u Kur'anî yaptıkları meydandadır.

On sene evvel şehiden vefat eden merhum Hâfiz Ali gibi Nur'un kahramanlarından, benim hususî virdimi ve Risale-i Nur'un üstadları ve menbaları olan mühim âyetleri cem'etmek istediler. Sonra onlara gönderdim. Onlar da tab' ettirdiler. Çünki herkes her vakit bütün Kur'anı okumağa vakit bulamıyor. Fakat böyle bir hizb-i Kur'anî eline geçse her vakit istifade edebilir fikriyle, hem sevabları çok ziyade olan âyetler ve sureler, içinde yazılmış. Zâten Kur'an-ı Hakîm'in bir mu'cizesi şudur ki; ehl-i hakikatten ve kemalâttan herbir meslek sahibi, meşrebine muvafık, Kur'anda bir Kur'anını, bir hizb-i mahsusunu, bir üstadını bulur. Güya tek bir Kur'anda binler Kur'an var.

Bu mu'cizenin sırrı şudur ki: Kur'an-ı Hakîm'in âyetlerinin ve kelâmlarının münasebetleri yalnız beraber olanlara değil, belki pekçok âyetlere ve kelâmlara ve kelimelere münasebeti var, bakıyor. İşarat-ül İ'caz tefsir-i Nuriyede bu sır bir derece gösterilmiş. Demek başka kelâmlara benzemez. Herbir âyet, binler âyetlere bakar birer yüzü ve

gözü var. Bu vaziyet-i Kur'aniye çok hakaika medardırlar. Ehl-i tarîkat ve ehl-i hakikatın herbir kısmı kendi mesleğine göre, o küllî Kur'an içinde bir mahsus hizbleri var.

İşte Risale-i Nur'un Hizb-i Kur'anîsi de o neviden birisidir. Bunu böyle neşretmek için evliyadan olan merhum Hâfız Ali bunun tab'ını acele etmek istedi. Çünki tamam Kur'anın Risale-i Nur'un keşfiyatıyla hattında bir nevi mu'cize-i tevafukiye bulunmasından onu tab' edip bastırmak için bu hizb-i Kur'anîyi bir mukaddemesi, bir müjdecisi olarak bastırdılar. Evet şimdiki Hüsrev'in kalemiyle yazılan ve pek hârika olan ve tevafuk cihetinde mu'cizatlı olan Kur'anımızın onbeş seneden beri tab'ına çalışıyoruz. Ve fakat ekser Nurcular fakir-ül hal olduğundan ve fotoğrafla tab'ı lâzım geldiğinden ve yirmibeş bin banknot masraf lâzım olmasından Hizb-i Kur'anımız mukaddeme olarak daha evvel, bu mu'cizeli Kur'anımızın bir müjdecisi olarak tab'edildi. İşte bu mu'cizeli Kur'anımızı, hem Diyanet Riyaseti tedkik etmiş, çok beğenmiş; hem İstanbul'daki fetva dairesindeki tedkik-i mesahif üleması gayet güzel görmüş. Gayet güzelce tedkik edip musahhah olarak bize iade etmiş. İnşâallah yakında bu Kur'anımız basılarak, bir hediye-i Nuriye olarak âlem-i İslâm'a neşredilecektir.

O kendini bildirmeyen zâtın şübhe ettiği ikinci mes'ele:

Pekçok Nurcuların haddimden yüz derece ziyade hüsn-ü zanlarıyla benden zannettiği medar-ı iftihar sıfatları yüz defa onların hatırlarını kırıp reddetmişim. Fakat yirmisekiz sene siyasetçiler, Risale-i Nur'un sırf imanî ve uhrevî mesleğini şimdiki medenîleşmek fikirlerine müsaid görmediklerinden yirmisekiz senedir hapislerle, mahkemelerle, tarassudlarla, asılsız isnadlarla Nurcuları ürkütmekle ve beni çürütmek cihetiyle Risale-i Nur'u neşrettirmemek için emsalsiz bir vaziyete düşmüştüm. Yarım ümmi ve ittiham altında ve Nur şakirdlerini bütün bütün kaçırmamak için bana karşı medhi, şahsımdan reddedip medhiniz Nurlara ait olabilir. Ve gördüğünüz meziyetler benim değil Risale-i Nur'undur. O da Kur'an-ı Hakîm'in bir hakikatının bir tefsiridir. Ve her asırda dine ve imana tam hizmet eden müceddidler geldikleri gibi, bu acib ve komitecilik ve şahs-ı manevî-i dalaletin tecavüzü zamanında bir şahs-ı manevî müceddid olmak lâzım gelir. Eski zamana benzemez. Şahıs ne kadar da hârika olsa, şahs-ı manevîye karşı mağlub olmak kabildir. Risale-i Nur'un o cihette bir nevi müceddid olması kaviyyen muhtemel olduğundan o sıfatlar, hâşâ benim haddim değil; belki mükerrer yazdığım gibi, benim hayatım Risale-i Nur'a bir nevi çekirdek olabilir. Kur'anın feyziyle Cenab-ı Hakk'ın ihsanıyla o çekirdekten Risale-i Nur'un meyvedar, kıymetdar bir ağaç hükmüne icad-ı İlahî ile geçmesidir. Ben bir çekirdektim, çürüdüm gittim. Bütün kıymet Kur'an-ı Hakîm'in manası ve hakikatlı tefsiri olan Risale-i Nur'a aittir.

Kendini bildirmeyen zâtın üçüncü şübhesi: Büyük Cihad'ın ve Sebilürreşad'ın neşrettiği gibi ben ilân etmişim ki; dine, imana hizmeti ve Risale-i Nur'u değil dünya siyasetine, belki kemalât-ı maneviye ve makamat-ı âliyeye âlet edemediğim gibi.. herkesin hoş gördüğü saadet-i uhreviye ve Cehennem'den kurtulmaya vesile etmemek ve yalnız emr-i İlahî ve rıza-yı İlahîden başka hiçbir şeye âlet etmemek, bu zamanda Nur'un hakikî kuvveti olan sırr-ı ihlas-ı hakikîyi muhafaza etmeye beni mecbur etmiş ki: Sıddık-ı Ekber'in (R.A.) dediği olan "Mü'minler Cehennem'e gitmemek için Allah'tan isterim, benim vücudum Cehennem'de büyüsün ki, onların yerine azab çeksin." diye söylediği kudsî fedakârlığının bir zerresini ben de kendime kazandırmak için, iman ile Cehennem'den birkaç adamın kurtulmaları için Cehennem'e girmeyi kabul ederim demişim. Zâten ibadet, Cennet'e girmek ve Cehennem'den kurtulmak için kılınmaz; bozulur. Belki rıza-yı İlahî ve emr-i Rabbanî için yapılır.

Yine Hizb-i Kur'anımızın bahsine döneriz:

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın büyük bir kumandanı olan Hazret-i Üsame Radıyallahü Anh; bir gün "hamd"e ait, bir gün "istiğfar"a ait âyetler, bir gün "tesbih"e ait, bir gün "tevekkül"e, bir gün de "selâm" lafzına, bir gün de "tevhid" ve "Lâ ilahe illâ hu"ya ait, bir gün de "Rab" kelimesine ait bütün Kur'andan müteferrik surelerden bir hizb-i Kur'anî çıkarmış, kendine bir vird eylemiş. Demek böyle hizblere izn-i Peygamberî (A.S.M.) var.

Hem bizim hizb-i Kur'anımız iman hakikatlarına dair âyetleri, hususan sureler başlarındaki âyetleri cem'ettiğinden başlarında بِسْمِ yazılmış. Bu hizb, tamam Kur'anı okumağa büyük bir şevk verir. Noksaniyet vermez. Hem yirmi günde okunacak arzu edilen bazı imanî âyetler bir-iki günde bu hizbde okunduğundan, bir zaman bütün surelerin başında bir kısım âyetleriyle beraber, Risale-i Nur'un esasları olan bazı âyât-ı imaniyeyi kendime vird eylemiştim. Sonra bir hizb suretine girdi.

O meçhul zât, izzet-i ilmiyeyi firavuncuklara karşı muhafazamı bir enaniyet tevehhüm etmiş. Nur talebelerinin hakkımda hüsn-ü zanlarını bütün bütün kırmadığımı bir benlik tahayyül etmiş. Ve iman hakikatlarına dair beyanatıma talebelerin tam itimad ve kanaatlerini temin etmek fikriyle, ehl-i velayetin ve bazı âyâtın kat'î kanaat ettiğim bine yakın emarat ve işaretlerinin izharına mecbur olduğum için bir kısmını has kardeşlerime beyan etmemi bir nevi hodfüruşluk zannetmiş.

Evet bu zamanda dinsizlik hesabına, benlikleri firavunlaşmış derecede ve imana ve Risale-i Nur'a hücumları zamanında onlara karşı tedafü' vaziyetimizde tevazu ve mahviyet göstermek, büyük bir cinayet ve hıyanettir. Ve o tevazu, tezellül hükmünde bir ahlâk-ı rezile olur. Onlara karşı izzet-i diniyeyi ve şerafet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için kahramancasına bir sebat bir kuvve-i maneviyeyi göstermek, acaba hiçbir vecihle hodfüruşluk olur mu? Hiçbir şöhretperestlik ve enaniyet olur mu ki, o zât öyle tevehhüm etmiş.

Hem Risale-i Nur'a muhtaç ve imanını kuvvetlendirmek ve kurtarmak için Nurları arayanlara karşı ki; onda üçü veya dördü şahsıma bakmayıp Nurdaki kat'î hüccetlerle iktifa ettiği gibi, beş-altı tane hüccetlerin kıymetini bilmediği için benim şahsıma bakar. Acaba bizi kandırdı mı, yoksa hakikat mı söylüyor? diye şahsıma karşı hüsn-ü zanlarını kırmamaya mecbur olduğumdan, şahsımın gizli fenalıklarına perde çekmek bir enaniyet olur mu? أَوَّا أُنرِّ أَن النَّاسُ الْمَارَةِ وَمَا أُبِرِّ مَا رَحِمَ رَبِّ مَا رَبِّ مَا رَحِمَ رَبِّ مَا وَطِعَ الْمَاتِ وَالْمَامِةُ وَمَا اللهُ وَالْمَامِ وَلْمَامِ وَالْمَامِ وَلَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ وَالْمَامِ

Bu nokta için ben kendi kuvvetime, meziyetime hiç itimad etmeyerek, yalnız hakikat-ı Kur'aniye ve onun tefsiri olan hakaik-i

imaniyedeki kuvvete istinaden dünyaya ilân ediyorum ki: Bütün dinsizler toplansalar, ben onlara karşı çekinmeyerek meydan okuyorum. Ve başımı eğmiyorum ve izzet-i ilmiyeyi kırmıyorum. Eğer bu bir benlik ise, o hiçbir cihetle bana ait değil ve benlik olamaz. Salabet-i imaniye olur. Zâten ben nasıl tabiatı, icad itibariyle inkâr ediyorum ve Risale-i Nur bunu kat'î isbat etmiş. Öyle de; beşeri gurura, enaniyete, firavunluğa sevkeden iktidarı da tabiat gibi inkâr ediyorum. Yalnız beşerin duası, bir fiilî dua nev'inde samimî bir ihtiyaç ile cüz'î kesbi, bir makbul dua hükmüne geçer. Onu da Cenab-ı Hak kabul eder, keşfiyat namındaki beşere lâzım olan hârikaları ihsan eder diye kat'î delillerle ilm-i usûl-üd dinin üleması, kader ve cüz'-i ihtiyarî bahsinde isbat ettikleri gibi.. ben de aynelyakîn derecesinde kat'î kanaatla feyz-i Kur'anî ile Risale-i Nur'un hüccetleriyle evvelâ kendi nefsimde, sonra herkesteki benlik ve iktidarın, icad ve ihsan ve tevfik-i İlahînin yalnız bir perdesi olduklarını kat'î bildiğim için Nurlara ve kardeşlerime ilân etmişim ki: Ben bir çekirdektim, çürüdüm. Acz ve ihtiyaç ve samimî istemek ve fiilî dua etmek neticesinde Cenab-ı Erhamürrâhimîn, Risale-i Nur'u o çekirdekten halkedip ihsan etmiş. Nur'un mektubatındaki bütün medar-ı medih fikralar, o nuranî ağaca aittir. Benim hissem kat'iyyen hiçbir cihette fahr olamaz. Belki yalnız ve yalnız şükürdür. Öyle ise kâinat adedince "Eşşükrü lillah, Elhamdülillah."

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelen: Çok emarelerle ve bazı hâdiselerle kat'iyyen tahakkuk etmiş ki, Nur'un has talebelerinden bazılarının bir zaîf damarını bulup hizmet-i Nuriyeden vazgeçirmek veya zaîfleştirmek için, Nur'un ve Nur talebelerinin düşmanlarının çok plânları var. Medar-ı ibret bir-iki nümuneyi beyan ediyoruz.

Birinci Nümunesi: Nurlarla şiddetli alâkası bulunan birkaç has kardeşimizin nazarını, fikrini başka tarafa çevirmek veya zevkli ve

ruhanî bir meşreb ile meşgul edip, hizmet-i imaniyeye karşı zaîfleştirmek için bazı şahıslar ispirtizma denilen ölülerle muhabere namı altında cinnîlerle muhabere etmek gibi hattâ bazı büyük evliyalarla, hattâ peygamberlerle güya bir nevi konuşmak gibi eski zamanda kâhinlik denilen, şimdi de medyumluk namı verilen bu mes'ele ile bazı kardeşlerimizi meşgul ediyorlar. Halbuki:

Bu mes'ele, felsefeden ve ecnebiden geldiği için ehl-i imana çok zararları olabilir ve çok sû'-i istimalâta menşe' olmakla beraber içinde bir doğru olsa, on yalan karışıyor. Çünki doğruyu ve yalanı tefrik edecek bir mihenk, bir mikyas olmadığından ervah-ı habise ve şeytana yardım eden cinnîlerin bu vesile ile hem onun ile meşgul olanın kalbine ve hem de İslâmiyet'e zarar vermek ihtimali var. Çünki maneviyat namına hakaik-i İslâmiyeye ve akide-i umumiyeye muhalif ihbarat oluyor. Ervah-ı habise iken kendilerini, ervah-ı tayyibe zannettirip belki kendilerine bazı büyük veliler namını verip, İslâmiyet'in esasatına muhalif sözlerle zarar vermeye çalışabilirler. Hakikatı tağyir edip, safdilleri tam aldatabilirler.

Meselâ: Nasılki güneş, bir küçük cam parçasında ziyasıyla, hararetiyle, şekliyle görünüyor. Fakat o küçücük camın içindeki güneşin o küçücük timsali, kendi namına eğer konuşsa ve dese: Benim ziyam dünyayı istila ediyor, benim hararetim herşeyi ısıtıyor ve küre-i arzdan bir milyon defadan daha büyüğüm dese, ne derece hilaf-ı hakikat olduğu anlaşılır. Aynen bu misal gibi: Bir peygamber, güneş gibi hakikî makamında iken o ispirtizmanın veyahut medyumluğun cam parçası hükmündeki istidadına göre bir cilvesinin tezahürü, o hakikat namına konuşamaz. Eğer konuşsa yüz derece muhalif olur. İspirtizmanın veya medyumluğun o mazhardaki cüz'î cilvesi, vahyin mazharı olan o manevî güneşin kudsî mahiyetine hiçbir cihetle kıyas olamaz. Çünki esfel-i safilîndeki bir cam parçası, manen a'lâ-yı illiyyînde olan o manevî güneşin hakikatını yanına getiremez. Getirmeye çalışmak da hürmetsizlikten başka birşey değildir. Ancak onun makamına karib olmak için, Celaleddin-i Süyutî ve bir kısım evliyalar gibi seyr ü sülûk ile terakki ederek o manevî güneşin sohbetine mazhar olunur. Fakat böyle terakki, Risale-i Nur'un isbat ettiği gibi, Peygamber'in velayetiyle bir nevi sohbeti, kendi derecelerine göre ve kendi istidadları derecesinde olur.

Fakat nübüvvet hakikatı, velayetten ne derece yüksek ise, ispirtizma vasıtasıyla veyahut terakkiyat-ı ruhiye cihetiyle mazhar olunan sohbet ve muhabere dahi, hiçbir cihette hakikî Peygamberle muhabereye yetişemeyeceğinden yeni ahkâm-ı şer'iyeye medar-ı ahkâm olamaz.

Evet dinden gelmeyen, belki felsefenin hassasiyetinden gelen celbi ervah da; hem hilaf-ı hakikat, hem hilaf-ı edeb bir harekettir. Çünki a'lâ-yı illiyyînde ve kudsî makamlarda olanları esfel-i safilîn hükmündeki masasına ve yalanların yeri olan oyuncak tahtasına getirmek, tam bir ihanettir ve bir hürmetsizliktir. Âdeta bir padişahı, kulübeciğine çağırıp getirmek gibidir. Belki ayn-ı hakikat ve edeb ve hürmet ve istifade odur ki; Celaleddin-i Süyutî, Celaleddin-i Rumî ve İmam-ı Rabbanî gibi zâtların seyr ü sülûk-u ruhanîleri gibi seyr ü sülûk ile yükselerek o kudsî zâtlara yanaşmak ve istifade etmektir.

Rü'ya-yı sadıkada ervah-ı habise ve şeytan, peygamber suretinde temessül edemez. Fakat celb-i ervahta; ervah-ı habise, belki peygamberin lisanen ismini kendine takıp, sünnet-i seniyeye ve ahkâm-ı şer'iyeye muhalif olarak konuşabilir. Eğer bu konuşması şeriatın ahkâmına ve sünnet-i seniyeye muhalif ise tam delildir ki; o konuşan ervah-ı tayyibe değildir, mü'min ve müslüman cinnî de değildir, ervah-ı habisedir. Bu şekilde taklid ediyor.

Sâniyen: Şimdi Nur talebeleri böyle mes'elelerde derse muhtaç değildirler. Risale-i Nur, herşeyin hakikatını beyan etmiş. Başka izahata ihtiyaç bırakmamış. Risale-i Nur onlara kâfidir. Fakat Nur talebesi olmayanların aynı muhaberede, ahkâm-ı şeriat ve sünnet-i seniye esasatına muhalif telkinatı dinlememeleri lâzım ve elzemdir. Yoksa büyük hata olur.

Bir İhtar: Bu mektubdaki ruhlarla muhabere mes'elesine karşı edilen şiddetli tenkid; ecnebiden, fen ve felsefeden ve manyetizma ve ispirtizmadan gelen ve manevî bir şekli giyen bir meşrebe karşıdır. Yoksa İslâmiyet'ten ve tasavvuf ve ehl-i tarîkattan gelen ve bir derece ruhlarla muhabereye benzeyen ve naehillerin girmesiyle bir derece sû'-i istimal edilen ve pek az olan bir kısım sofilerin sofiliğine karşı değildir. Gerçi onlarda da bir cihette bazılara zarar olabilir. Fakat öteki gibi hiçbir cihette aldatıcı değil ve İslâmiyet'e hiçbir cihette zarar niyeti yok. Hem o ecnebiden gelen meşreb ise, hem tarîkat ve hem İslâmiyet

aleyhinde olduğu gibi, o sofuların mesleğini de sukut ettirmeye çalışıyor ve âdileştiriyor. Ehl-i tasavvufun zaîf ve tam sünneti yerine getirmeyen kısmı dikkat etsinler, kendilerini onlara benzetmesinler.

Said Nursî

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Mahkeme Reisine:

Pekçok uzun ve mazlumane macera-yı hayatıma dair şu gayet kısa ifademi dinlemenizi rica ediyorum. Yirmisekiz sene emsalsiz ihanetlerin, tarassudların, hapislerin ileri sürdükleri sebeblerinden

Birincisi: Beni rejimin aleyhindedir, diye ittiham etmişler. Buna cevaben deriz ki:

Her hükûmette muhalifler bulunur. Asayişe, emniyete ilişmemek şartıyla herkes vicdanıyla, kalbiyle kabul ettiği bir metodu, bir fikri ile mes'ul olamaz. Çünki dininde en mutaassıb ve cebbar bir hükûmet olan İngilizlerin yüz sene hâkimiyeti altında bulunan yüz milyondan ziyade Müslümanlar, İngilizlerin küfrî rejimlerini Kur'an ile reddettikleri ve kabul etmedikleri halde, İngiliz mahkemeleri şimdiye kadar onlara, o cihette ilişmemiştir. Hem bu millette ve bu hükûmet-i İslâmiye içinde eskiden beri bulunan Yahudiler ve Nasraniler, bu milletin dinine ve kudsî rejimlerine muhalif ve zıd ve mu'teriz oldukları halde hiçbir zaman mahkeme kanunlarıyla onlara o cihette ilişmemiştir. Hem Hazret-i Ömer (R.A.) hilafeti zamanında bir âdi Hristiyan ile mahkemede beraber muhakeme olmuşlar.

Halbuki o âdi Hristiyan, Müslümanların hem mukaddes rejimlerine, hem dinlerine, hem kanunlarına muhalif iken o mahkemede onun o hali nazara alınmaması gösteriyor ki; mahkeme hiçbir cereyana âlet olamaz, hiçbir tarafgirlik içine giremez ki; Halife-i Rûy-i Zemin, âdi bir kâfirle muhakeme olmuşlar.

İşte ben de yüzer âyât-ı Kur'aniyeye istinaden Kur'anın kudsî kanunlarının yerine, medeniyetin bozuk kısmından anarşilik hesabına ve bir nevi bolşeviklik namına istibdad-ı mutlak manasında, Cumhuriyetteki hürriyet perdesi altında dindarlar hakkında eşedd-i zulme âlet olabilen muvakkat bir rejime, değil yalnız ben, belki bütün

ehl-i vicdan muhaliftir. Hem muhalefet, hiçbir hükûmette bir suç sayılmıyor.

İkincisi: Asayişi bozmak, emniyeti ihlâl etmek ihtimali bahanesiyle otuz sene cezayı bana çektirdiler. Buna cevaben deriz ki:

Mahkemenin tahkikatıyla hem beşyüz bin fedakâr Nur talebeleri bulunduğu halde, hem yirmisekiz sene zarfında bu kadar zalimane ihanetlere maruz olduğumuz halde; Nurcularla alâkadar olan altı vilayet, altı mahkeme hiçbir vukuatı kaydedememeleri, gösterememeleri isbat ediyor ki: Nurcular, asayişin muhafızlarıdırlar. İman dersiyle herkesin kafasında bir yasakçıyı bırakıyorlar. Asayişi muhafaza ediyorlar. Ve üç vilayetin insaflı zabıtaları bunu tasdik etmişler.

Üçüncüsü: Dini siyasete âlet yapmak istiyor, diye beni suçlu yapıyorlar. Sebilürreşad'ın 116'ncı sayısındaki "Hakikat Konuşuyor" namındaki makalem buna kat'î bir cevabdır. O makalenin kısaca hülâsası şudur:

Elcevab: Bütün dünyasını, hattâ lüzum olsa kendi şahsî âhiretini dine feda etmeye bütün hayatı şehadet eden ve otuzbeş seneden beri siyaseti terkeden ve beş mahkeme bu mes'eleye dair kat'î delil bulamadığı halde seksen yaşını geçmiş, kabir kapısında hem dünyada hiçbir şeye mâlik olmayan bir adam hakkında, dini siyasete âlet yapıyor diyenler, yerden göğe kadar haksızdırlar, insafsızdırlar. Hem bu iftiralarıyla beraber, o adam hakkında güya asayişi ve emniyeti ihlâl etmek istiyor, diyorlar. Halbuki o adamın Kur'an-ı Hakîm'den aldığı hakikat dersi ve talebelerine verdiği ders şudur:

Bir hanede veya bir gemide bir tek masum, on câni bulunsa adaleti Kur'aniye o masumun hakkına zarar vermemek için o haneyi yakmasını ve o gemiyi batırmasını men'ettiği halde, dokuz masumu bir tek câni yüzünden mahvetmek suretinde o haneyi yakmak ve o gemiyi batırmak en azîm bir zulüm, bir hıyanet, bir gadir olduğundan; dâhilî asayişi ihlâl suretinde yüzde on câni yüzünden doksan masumu tehlike ve zararlara sokmak, adalet-i İlahiye ve hakikat-ı Kur'aniye ile şiddetle men'edildiği için, biz bütün kuvvetimizle, o ders-i Kur'anî itibariyle, asayişi muhafazaya kendimizi dinen mecbur biliyoruz.

Bu üç-dört madde ile bizi ittiham edenler ve lüzumsuz, mahkemeleri bizimle meşgul eden gizli düşmanlarımız, şübhe yoktur

ki; onlar ya siyaseti dinsizliğe âlet etmek istiyorlar veya komünist perdesi altında bu mübarek vatanda, bilerek veya bilmeyerek anarşiliği yerleştirmek istiyorlar. Çünki bir müslüman İslâmiyet dairesinden çıksa, mürted ve anarşist olur, hayat-ı içtimaiyeye zehir hükmüne geçer. Çünki anarşi hiçbir hakkı tanımaz, insaniyet seciyelerini canavar hayvanların seciyesine çevirir. Âhirzamanda gelecek Ye'cüc ve Me'cücün komitesi, anarşistler olduğuna Kur'an işaret ediyor.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerimiz!

Evvelâ: Kur'anın nakş-ı hurufundaki bir nevi mu'cizesini gözlere dahi gösterecek bir tarzda yazdırılan ve bu zamanda izhar edilen mu'cizeli ve yaldızlı Kur'anımız evvelce tab' için Almanya'ya gönderilmiş ve İstanbul'da da gayret edilmişse de üç renk üzerine tab' edilmesi fazla bir masrafa ihtiyaç göstermesi gibi manilerden geri kalmıştı. Bu defa matbaa işlerinde fazla ilerlemiş olan İtalya'ya nümune için bir cüz'ü gönderildi. İstanbul'da mümkün olursa tab'ı için tekrar teşebbüse geçildi. Ve şimdilik bir renk mürekkeble aynı tevafuku muhafaza ile tab' edilmesine başka yerde başlanacak. Ondan sonra inşâallah tam yaldızlı olarak ve üç renk ile Mısır ve Almanya veya İtalya gibi bir yerde tab'edilecek.

Sâniyen: Kur'anın Arabî bir tefsiri ve Risale-i Nur'un Arabî Mesnevî-i Şerifi olan ve Zülfikar büyüklüğünde ve altunla yazılmağa lâyık bir mecmua dahi inşâallah teksir edilecek. Bu çok hârika ve pek ehemmiyetli ve gayet mühim ve herbir bahsi birer kitab ve birer risale olacak derecede gayet îcazkâr olan ve kırk sene evvel te'lif edilen bu eserleri, o zamanın hakikî ve meşhur ve büyük ülema ve meşayihi de tam takdir ve tahsin etmişler. Ve o risalelerden bir tek risale hakkında "Bu bir katre değil, bir bahrdir." diyerek fevkalâdeliğini izhar etmekle beraber tam anlamaktan da âciz olduklarını idrak etmişler. Risale-i Nur'un bu gayet mühim iki işini müjde ederim. Muvaffak olunması için dualarınızı bekleriz. Umumunuza pekçok selâm eder, muvaffakıyetler dileriz.

^

* * *

[Bu mektub Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesinde intişar etmiştir. Müfterilerin tahrikatıyla Samsun'da muhakeme açılmasına sebeb olmuştur. Muhakeme beraetle neticelenmiştir.]

Âlem-i İslâm'ın halaskârı, ehl-i imanın sertacı, Risale-i Nur'un tercümanı Üstadımız Bedîüzzaman Said Nursî Hazretlerine!

Bu defa dindar Demokratların delaletiyle Afyon Mahkemesi'nce Risale-i Nur'un serbestiyetine, bütün risale, mektub ve mecmualarının suç mevzuu teşkil etmediğinden iadelerine karar verilmesini; senelerce evvel ilân ettiğiniz "Risale-i Nur benim değil, Kur'anın malıdır; Kur'anın feyzinden gelmiştir. Hiçbir kuvvet onu Anadolu'nun sinesinden koparıp atamayacaktır. Risale-i Nur Kur'ana bağlıdır; Kur'an ise Arş-ı A'zam'la bağlanmıştır. Kimin haddi var ki, onu oradan söküp atsın." diye olan hakikatlı beyanatınızın açık bir tezahürü ve bu ulvî hizmetinizin İlahî ve Kur'anî olduğunun parlak bir delili bilerek, bu beraet kararının âlem-i İslâmın ve bahusus bu millet-i İslâmiyenin saadetlerinin başlangıcı olması itibariyle, başta bütün varlığıyla bu zaferleri bekleyen ve Nur ailesine reis ve hakikatlar deryasına kaptan tayin edilen ve zulmet-i küfürle tuğyan etmiş insanlığa hâdî ihsan olunan aziz, sevgili Üstadımız ve buna vesile olmakla ehl-i imanı kendilerine dost ve taraftar eyleyen dindar Demokratları ve âdil heyet-i hâkimeyi sonsuz minnetlerle tebrik eder ve arzederiz ki:

Uzun senelerden beri terakki ve teâlisi için çalıştığınız ve uğrunda feda-yı nefs ü can eylediğiniz hakikat-ı Kur'aniyenin bugün bütün bir memleket, bir millet çapında ehl-i imanın kalblerine sürurlar getirerek fevkalâde inkişafı, hizmetine memur kılındığınız ve bilfiil muvaffak olduğunuz kudsî dava ve hizmetinizin ne kadar yüksek ve parlak olduğunu güneş gibi isbat ediyor.

Yirmibeş-otuz seneden beri bütün manilere ve sıkıntılara rağmen bu kadar sabır ve metanetiniz ve Kur'andan kalb-i münevverinize gelen Risale-i Nur'un neşri cihetinde bu kadar hizmet ve mücahedeleriniz, istikbalin nesillerine ve İslâm'ın kahraman mücahidlerine bir nümune-i iktida ve imtisal oluyor. Kur'an güneşinin sönmeyen nurları ve ebedî lem'aları olan Nur şualarıyla cehl ü dalalet karanlıklarını izale ederek, milyonlar kalbleri, o nurla nurlandırıp, ehl-i imanı kendinize minnetdar ettiniz. Bu vatan ve bu millet, bu tarih ve bu toprak, sizin bu hizmetinizi, bu fedakârlığınızı hiçbir zaman unutmayacaktır. Ebediyet âlemine göç eylediğinizde dahi, sizin bu hizmetiniz bir çekirdek olup, ondan fışkıran bir şecere-i âliye her tarafı kaplayacak ve o nur ağacının etrafına toplanan büyük cemaatler ve Risale-i Nur'un yükselen ebedî şuaları, o hizmetinizi ilelebed ve daha parlak ve daha şaşaalı idame edecekler.

Siz, Risale-i Nur'un tercümanı haysiyetiyle ve bu iman hizmetinizin İslâm ufuklarında parlaması cihetiyle, bu asrın bir hidayet serdarısınız.

Kur'an-ı Kerim'in ondördüncü asr-ı Muhammedîdeki aziz dellâlı ve o müdhiş zamanın müdhiş zulümatına karşı nur-u Kur'anla mukabele eden büyük fedakârı ve Risale-i Nur'u yüzbinler nüshalarını yüzbinler talebelerinin kalemleriyle her tarafta neşredip dinsizliğe ve küfr-ü mutlaka karşı bir sedd-i Kur'anî tesis eden muhteşem kahraman sevgili Üstadımız!

Âlemlere rahmetler ve saadetler getiren ve insanlığa selâmet ve teselliler bahşeden bu mukaddes hizmetinizle ehl-i imana zuhurunu müjde verip isbat ettiğiniz ve emareleri gözükmeye başlayan ve bütün kıt'alara şamil hâkimiyet-i İslâmiyenin nurlu ve büyük bayramını bütün ruhumuzla tebrik eder, Cenab-ı Hak'tan uzun ömürlerinize dualar eder, ellerinizden ta'zimle öperiz.

Ankara Üniversitesi Nur Talebeleri

* * *

Kalbe ihtar edilen içtimaî hayatımıza ait bir hakikat

Bu vatanda şimdilik dört parti var. Biri Halk Partisi, biri Demokrat, biri Millet, diğeri İttihad-ı İslâm'dır.

İttihad-ı İslâm Partisi: Yüzde altmış-yetmişi tam mütedeyyin olmak şartıyla, şimdiki siyaset başına geçebilir. Dini, siyasete âlet etmemeğe, belki siyaseti dine âlet etmeğe çalışabilir. Fakat çok zamandan beri terbiye-i İslâmiye zedelenmesiyle ve şimdiki siyasetin cinayetine karşı dini siyasete âlet etmeğe mecbur olacağından, şimdilik o parti başa geçmemek lâzımdır.

Halk Partisi ise: Hakikaten acib ve zevkli bir rüşvet-i umumîyi kanunlar perdesinde bazı memurlara verdikleri için, yirmisekiz senelik bütün cinayatıyla başkaların cinayatı ve İttihadcıların mason kısmının seyyiatları da o partiye yükletildiği halde, Demokratlara bir cihette galib hükmündedirler. Çünki ubudiyetin noksaniyetiyle enaniyet kuvvet bulur, nemrudçuluklar çoğalır. Bu benlik zamanında, memuriyet hakikatta bir hizmetkârlık olduğu halde; bir hâkimiyet, bir ağalık, bir nemrudçuluk ile nefse gayet zevkli bir hâkimiyet mertebesini bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için, bütün o acib cinayetlerle ve kendinden olmayan ceridelerin neşriyatıyla beraber bana yapılan muamelelerinden hissettim ki bir cihette manen Demokratlara galib geliyorlar. Halbuki İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsi olan hadîs-i şerifte سَيِّدُ الْقَوْم خَادِمُهُمْ yani: Memuriyet, emirlik ise reislik değil; millete bir hizmetkârlıktır. Demokratlık, hürriyet-i vicdan, İslâmiyet'in bu kanun-u esasîsine dayanabilir. Çünki kuvvet kanunda olmazsa şahsa geçer. İstibdad mutlak keyfî olur.

Millet Partisi ise: Eğer İttihad-ı İslâm'daki esas olan İslâmiyet milliyeti ki, Türkçülük onun içinde mezcolmuş bir millet olsa; o Demokrat'ın manasındadır. Dindar Demokratlara iltihak etmeye mecbur olur. Firenk illeti tabir ettiğimiz ırkçılık, unsurculuk fikriyle Avrupa, âlem-i İslâmı parçalamak için içimize bu firenk illetini aşılamış.

Fakat bu hastalık ve fikir, gayet zevkli ve cazibedar bir halet-i ruhiye verdiği için pekçok zararları ve tehlikeleriyle beraber, bu zevk hatırı için her millet cüz'î-küllî bu fikre iştiyak gösteriyorlar.

Şimdiki terbiye-i İslâmiyenin za'fiyetiyle ve terbiye-i medeniyenin galebesiyle ekseriyet kazanarak başa geçerse; ekseriyet teşkil etmeyen ve ancak yüzde otuzu hakikî Türk olan ve yüzde yetmişi başka unsurlardan olanlar; hem hakikî Türklerin hem hâkimiyet-i İslâmiyenin aleyhine cephe almaya mecbur olacaklar. Çünki İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsi olan bu âyet-i kerime: وَ وُلاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِرْرَ dır. Yani, birisinin günahıyla başkası muahaze ve mes'ul olmaz. Halbuki ırkçılık damarıyla, bir adamın cinayetiyle masum bir kardeşini, belki de akrabasını, belki de aşiretinin efradını öldürmekte kendini haklı zanneder. O vakit hakikî adalet yapılmadığı gibi, şiddetli bir zulüm de yol bulur. Çünki "Bir masumun hakkı, yüz câniye feda edilmez." diye İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsidir. Bu ise çok ehemmiyetli bir mes'ele-i vataniyedir ve hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir tehlikedir.

Madem hakikat budur, ey dindar ve dine hürmetkâr Demokratlar! Siz bu iki partinin gayet kuvvetli ve zevkli ve cazibedar nokta-i istinadlarına mukabil, daha ziyade maddî ve manevî cazibedar nokta-i istinad olan hakaik-i İslâmiyeyi nokta-i istinad yapmaya mecbursunuz. Yoksa sizin yapmadığınız eskiden beri cinayetleri, nasıl eski partiye yüklüyorlarsa, size de yükleyip; Halkçılar ırkçılığı elde edip, tam sizi mağlub etmeye bir ihtimal-i kavî ile hissettim ve İslâmiyet namına telaş ediyorum.

(Haşiye): Eskilerin lüzumsuz keyfî kanunları ve sû'-i istimalleri neticesiyle, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî mes'elesini ve ağır cezalarını dindar Demokratlara yüklememek ve âlem-i İslâm nazarında Demokratları düşürmemenin çare-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum:

Nasıl Ezan-ı Muhammediye'nin (A.S.M.) neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi, öyle de Ayasofya'yı da beşyüz sene devam eden vaziyet-i kudsiyesine çevirmektir. Ve âlem-i İslâmda çok hüsn-ü tesir yapan ve bu vatan ahalisine âlem-i İslâmın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, bu yirmi sene mahkemeler bir muzır cihetini

bulamadıkları ve beş mahkeme de beraetine karar verdikleri Risale-i Nur'un resmen serbestiyetini dindar Demokratlar ilân etmelidirler. Tâ, bu yaraya bir merhem vurmalı. O vakit âlem-i İslâmın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zalimane kabahatı da onlara yüklenmez fikrindeyim.

Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zâtların hatırları için, otuzbeş seneden beri terkettiğim siyasete bir-iki gün baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

Ve bu hakikata yakînen şahid olup tasdik eden Risale-i Nur Talebeleri:

Mehmed Çalışkan, Mustafa Acet, Hamza, Sadık, Halîm, Raşid, Ahmed Hüsrev, Sungur, Tahirî, Nuri vesaire...

(Haşiye): Üstad diyor ki: Bu içtimaî, siyasî mes'ele mücmel olarak ihtar edildi. Ve tabiratta lüzumsuz zararlı kelimeleri siz tebdil edebilirsiniz. Merkezlerden münasib gördüğünüz yerlere sû'-i tesir yapmamak şartıyla gönderebilirsiniz.

* * *

[Üstadımız Bedîüzzaman Said Nursî, Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesinde neşrolup orada muhakemesi görülen bu müdafaayı İstanbul mahkemesinde okumuş ve mahkeme beraetle nihayet bulmuştur.]

Gizli düşmanlarımız bu Ramazan-ı Şerifte, tekrar adliyeyi benim aleyhime sevkettiler. Mes'ele de, bir gizli komünist komitesiyle alâkadardır.

Birisi: Bütün bütün kanun hilafına olarak, beni tek başımla ve yalnız olarak kırda ve dağda otururken, üç silâhlı jandarma ile bir başçavuş yanıma gönderdiler. "Sen başına şapka giymiyorsun." diye, zorla beni karakola getirdiler. Ben de, adaleti hedef tutan bütün adliyelere söylüyorum ki:

Böyle beş vecihle kanunsuzluk edip, kanun namına beş vecihle İslâm kanunlarını kıran adam, hakikî kanunsuzluk ile ittiham edilmek lâzım gelirken, onların o acib kanunsuzluğu ve bahanesiyle iki seneden beri vicdanî azab verdiklerinden; elbette mahkeme-i kübra-yı haşirde bunun cezasını çekeceklerdir. Evet otuzbeş senedir münzevi olduğu halde hiç çarşı ve kasabalarda gezmeyen bir adamı, "Sen firenk

serpuşunu giymiyorsun." diye ittiham etmeye, dünyada hangi kanun müsaade eder? Yirmisekiz seneden beri beş vilayet ve beş mahkeme ve beş vilayetin zabıtaları onun başına ilişmedikleri halde, hususan bu defa İstanbul mahkeme-i âdilesinde yüzden ziyade polislerin gözleri önünde, hem iki ayda yaya olarak heryeri gezdiği halde, hiçbir polis ilişmediği ve Mahkeme-i Temyiz "bere yasak değil" diye karar verdiği, hem bütün kadınlar ve başı açık gezenler ve bütün askerî neferler ve vazifedar memurlar giymeye mecbur olmadıklarından ve giymesinde hiçbir maslahat bulunmadığından ve benim resmî bir vazifem olmadığından -ki resmî bir libastır- bereyi giyenler de mes'ul olmazlar denildiği halde, hususan münzevi ve insanlar arasına girmeyen ve Ramazan-ı Şerif'in içinde böyle hilaf-ı kanun en çirkin bir şey ile ruhunu meşgul etmemek ve dünyayı hatırına getirmemek için has dostlarıyla dahi görüşmeyen, hattâ şiddetli hasta olduğu halde, ruhu ve kalbi vücuduyla meşgul olmamak için ilâçları almayan ve hekimleri çağırmayan bir adama şapka giydirmek, ecnebi papazlara benzetmek için ona teklif etmek ve adliye eliyle tehdid etmek, elbette zerre kadar vicdanı olan bundan nefret eder. Meselâ: Ona teklif eden demiş: "Ben, emir kuluyum." Kaç vecihle kanunsuz, cebrî keyfî kanunla emir olur mu ki, emir kuluyum desin.

Evet Kur'an-ı Hakîm'de, Yahudi ve Nasranilere başda benzememek için ona dair âyet olduğu gibi, الله وَالله وَ الله وَالله وَ الله وَ الله وَ الله وَاله وَالله وَالله وَالله وَالله وَالله وَالله وَالله وَالله وَالله

vatan ve millet ve İslâmiyet ve din aleyhinde müdhiş bir sû'-i kasd eseri olduğu gibi, İslâmiyet'e ve vatana hizmete niyet eden ve müdhiş haricî tahribata karşı cephe alan dindar meb'uslar ve Demokratlara dahi büyük bir sû'-i kasddır. Dindar meb'uslar dikkat etsinler. Bu dehşetli sû'-i kasda karşı müdafaada beni yalnız bırakmasınlar.

(Haşiye): Rus'un Başkumandanı kasden önünden üç defa geçtiği halde ayağa kalkmayan ve tenezzül etmeyen ve onun i'dam tehdidine karşı izzet-i İslâmiyeyi muhafaza için ona başını eğmeyen; İstanbul'u istila eden İngiliz Başkumandanına ve onun vasıtasıyla fetva verenlere karşı, İslâmiyet şerefi için, i'dam tehdidine beş para ehemmiyet vermeyen ve "Tükürün zalimlerin o hayâsız yüzüne!" cümlesiyle ve matbuat lisanıyla karşılayan; ve Mustafa Kemal'in elli meb'us içinde hiddetine ehemmiyet vermeyip, "Namaz kılmayan haindir." diyen; ve Divan-ı Harb-i Örfî'nin dehşetli suallerine karşı, "Şeriatın tek bir mes'elesine ruhumu feda etmeğe hazırım." deyip, dalkavukluk etmeyen ve yirmisekiz sene, gâvurlara benzememek için inzivayı ihtiyar eden bir İslâm fedaisi ve hakikat-ı Kur'aniyenin fedakâr hizmetkârına maslahatsız, kanunsuz denilse ki; "Sen Yahudi ve Hristiyan papazlarına benzeyeceksin, onlar gibi başına giyeceksin, bütün İslâm ülemasının icmaina muhalefet edeceksin; yoksa ceza vereceğiz." denilse, elbette öyle her şeyini hakikat-ı Kur'aniyeye feda eden bir adam, değil dünyevî hapis veya ceza ve işkence, belki parça parça bıçakla kesilse, cehenneme de atılsa, kat'iyyen yüz ruhu da olsa, bütün tarihçe-i hayatının şehadetiyle, feda edecek.

Acaba, bu vatan ve dinin gizli düşmanlarının bu eşedd-i zulm-ü nemrudanelerine karşı, manevî pekçok kuvveti bulunan bu fedakârın tahammülü ve maddî kuvvetle ve menfî cihette mukabele etmemesinin hikmeti nedir? İşte bunu size ve umum ehl-i vicdana ilân ediyorum ki; yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan masuma zarar gelmemek için, bütün kuvvetiyle dâhildeki emniyet ve asayişi muhafaza etmek için, Nur dersleriyle herkesin kalbine bir yasakçı bırakmak için Kur'an-ı Hakîm ona o dersi vermiş. Yoksa bir günde, yirmisekiz senelik zalim düşmanlarımdan intikamımı alabilirim. Onun içindir ki; asayişi masumların hatırı için muhafaza yolunda haysiyetini, şerefini tahkir edenlere karşı müdafaa etmiyor ve diyor ki: Ben değil

dünyevî hayatı, lüzum olsa âhiret hayatımı da millet-i İslâmiye hesabına feda edeceğim.

Said Nursî

* * *

Bağdad'da çıkan "Eddifa" gazetesinin muharriri İsa Abdülkādir'in Arabî makalesinin tercümesi

Bağdad'da çıkan "Eddifa" gazetesi Risale-i Nur Talebelerinden bahisle diyor ki:

Türkiye'deki Nur Talebelerinin İhvan-ı Müslimîn Cem'iyeti ile alâkaları nedir, ne münasebeti var? Hem farkları nedir? Türkiye'deki Nur Talebeleri, Mısır'da ve bilâd-ı Arabda İhvan-ı Müslimîn namında ittihad-ı İslâma çalışan cem'iyetler gibi müstakil cem'iyet midirler? Ve onlar da onlardan mıdır? Ben de cevab veriyorum ki:

Nur Talebelerinin ve İhvan-ı Müslimîn cem'iyetinin gerçi maksadları; hakaik-i Kur'aniye ve imaniyeye hizmet ve ittihad-ı İslâm dairesinde Müslümanların saadet-i dünyeviye ve uhreviyelerine hizmet etmektir; fakat Nur Talebelerinin beş-altı cihetle farkları var:

Birinci Fark: Nur Talebeleri siyasetle iştigal etmez, siyasetten kaçıyorlar. Eğer siyasete mecbur olsalar, siyaseti dine âlet yapıyorlar; tâ ki siyaseti dinsizliğe âlet edenlere karşı dinin kudsiyetini göstersinler. Siyasî bir cem'iyetleri aslâ mevcud değil.

İhvan-ı Müslimîn ise: Memleket ve vaziyet sebebiyle siyasetle, din lehinde iştigal ediyorlar ve siyasî cem'iyet de teşkil ediyorlar.

İkinci Fark: Nurcular, üstadlarıyla içtima etmiyorlar ve etmeye de üstadlarıyla Kendilerini mecbur değiller. içtimaa mecburivet hissetmiyorlar. Ders almak için beraber bulunmaya görmüyorlar. Belki koca bir memleket, bir dershane hükmünde. Risalei Nur kitabları onların eline geçmekle, üstad yerine onlara bir ders verir. Herbir risale, bir Said hükmüne geçer.

Hem ellerinden geldiği kadar ücretsiz istinsah ederler. Muhtaçlara mukabelesiz $\frac{35}{}(*)$ veriyorlar ki, okusunlar ve dinlesinler. Bu suretle büyük bir memleket büyük bir dershane hükmünde oluyor.

İhvan-ı Müslimîn ise: Umumî merkezlerde mürşid ve reisleriyle görüşmek ve emirler ve dersler almak için ziyaretine giderler. Ve o umumî cem'iyetin şubelerinde de o büyük üstadla ve naibleriyle ve vekilleri hükmündeki zâtlarla yine görüşürler, ders alırlar, emir alırlar. Hem umumî merkezlerde çıkan ceride ve mecellelerin fiatını verip alıp, onlardan ders alıyorlar.

Üçüncü Fark: Nur Talebeleri, aynen âlî bir medresenin ve bir üniversite dârülfünununun talebeleri gibi, ilmî muhabere vasıtasıyla ders alıyorlar. Büyük bir vilayet bir medrese hükmüne geçer. Birbirini görmedikleri, tanımadıkları ve uzak oldukları halde birbirine ders veriyorlar ve beraber ders okuyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Memleketleri ve vaziyetleri iktizasıyla mecelleleri ve kitabları çıkarıyorlar, aktar-ı âleme neşrediyorlar; onunla birbirini tanıyıp ders alıyorlar.

Dördüncü Fark: Nur Talebeleri, bu zamanda ve bugünde ekser bilâd-ı İslâmiyede intişar etmişler ve çoklukla vardırlar. ayrı hükûmetlerde bulundukları intişarlarında ayrı halde hükûmetlerden izin almaya muhtaç olmuyorlar ki, tecemmu edip toplansınlar ve çalışsınlar. Çünki meslekleri siyaset ve cem'iyet olmadığından hükûmetlerden izin almava kendilerini mecbur bilmiyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Vaziyetleri itibariyle siyasete temas etmeye ve cem'iyet teşkiline ve şubeler ve merkezler açmaya muhtaç bulunduklarından, bulundukları yerlerdeki hükûmetten icazet ve ruhsat almaya muhtaçtırlar. Ve Nurcular gibi bilinmiyor değiller. Ve bu esas üzerine, kendilerine umumî merkezleri olan Mısır'da, Suriye'de, Lübnan'da, Filistin'de, Ürdün'de, Sudan'da, Mağrib'de ve Bağdad'da çok şubeler açmışlar.

Beşinci Fark: Nur Talebeleri içinde çok muhtelif tabakalar var. Yedisekiz yaşındaki, câmilerde Kur'an okumak için elifbayı ders almakta olan çocuklardan tut, tâ seksen-doksan yaşındaki ihtiyarlara varıncaya kadar kadın-erkek; hem bir köylü, hammal adamdan tut, tâ büyük bir vekile kadar ve bir neferden, büyük bir kumandana kadar taifeler Nurcularda var. Bütün Nurcuların bu çok taifelerinin umumen bütün maksadları, Kur'an-ı Mecid'in hidayetinden ve hakaik-i imaniye ile nurlanmaktan ibarettir. Bütün çalışmaları ilm ü irfan ve hakaik-i imaniyeyi neşretmektir. Bundan başka bir şeyle iştigal ettikleri bilinmiyor. Yirmisekiz seneden beri dehşetli mahkemeler dessas ve

kıskanç muarızlar, bu kudsî hizmetten başka onlarda bir maksad bulamadıkları için onları mahkûm edemiyorlar ve dağıtamıyorlar. Ve Nurcular, müşterileri ve kendilerine taraftarları aramaya kendilerini mecbur bilmiyorlar. "Vazifemiz hizmettir, müşterileri aramayız, onlar gelsinler bizi arasınlar, bulsunlar." diyorlar. Kemmiyete ehemmiyet vermiyorlar. Hakikî ihlası taşıyan bir adamı, yüz adama tercih ediyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Gerçi onlar da Nurcular gibi ulûm-u İslâmiye ve marifet-i İslâmiye ve hakaik-i imaniyeye temessük etmek için insanları teşvik ve sevkediyorlar; fakat vaziyet, memleket ve siyasete temas iktizasıyla, ziyadeleşmeye ve kemmiyete ehemmiyet veriyorlar, taraftarları arıyorlar.

Altıncı Fark: Hakikî ihlaslı Nurcular, menfaat-ı maddiyeye ehemmiyet vermedikleri gibi; bir kısmı, a'zamî iktisad ve kanaatla ve fakir-ül hal olmalarıyla beraber, sabır ve insanlardan istiğna ile ve hizmet-i Kur'aniyede hakikî bir ihlas ve fedakârlıkla ve çok kesretli ve şiddetli ehl-i dalalete karşı mağlub olmamak için ve muhtaçları hakikata ve ihlasa davet etmekte bir şübhe bırakmamak için ve rıza-yı İlahîden başka o hizmet-i kudsiyeyi hiçbir şeye âlet etmemek için, bir cihette hayat-ı içtimaiye faidelerinden çekiniyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Onlar da hakikaten maksad itibariyle aynı mahiyette oldukları halde, mekân ve mevzu ve bazı esbab sebebiyle Nur Talebeleri gibi dünyayı terkedemiyorlar. A'zamî fedakârlığa kendilerini mecbur bilmiyorlar.

İsa Abdülkādir

* * *

Bağdad'da çıkan, ehemmiyetli, siyasî bir ceride olan "Eddifa" gazetesinin muharriri İsa Abdülkādir diyor ki:

Nur Talebelerinin mürşidi olan Bedîüzzaman Said Nursî hakkında "Eddifa" gazetesini okuyanlar benden soruyorlar: "Türkiye'deki Nur Talebelerinden ve Üstadları olan Said Nursî'den bize malûmat ver." diyorlar. Ben de bunlar hakkında kısa bir cevab vereceğim. Çünki Üstadın, Nur'un ve Nur Talebelerinin Arablar'da hakkı olduğu için Arablar onlardan ciddî bahsetsinler. Zira İslâmiyet'in madde-i esasiyesi olan Arablar, Risale-i Nur'dan ziyadesiyle faide görmeye başlamışlar.

Bu Nur Talebeleri Risale-i Nur'la, hem Türkiye'de, hem bilâd-ı Arabda komünistliğe karşı muhkem bir sed tesis ediyorlar.

•••••

Risale-i Nur ise, öyle geniş bir mikyas ile intişar ediyor ki, değil yalnız Türkiye'de ve bilâd-ı İslâmiyede, hattâ ecnebilerde de iştiyakla istenilir oluyor. Ve Nur'un Talebelerinin şevklerini hiçbirşey kıramıyor. İşte Nur Talebeleriyle Nur Risaleleri ve onların bu büyük hizmet-i Kur'aniyeleri Demokrat Hükûmetinin bir büyük hasenesidir ki, mübarek âlem-i İslâm'daki hareket-i İslâmiye bu hükûmet-i demokrasiyeyi takdir ve tahsinle karşılıyor. Bütün Irak ahali-i müslimesi ki, Arab, Türk, Kürd, İran, bu İslâmî hizmeti ve kudsî mücahedeyi kemal-i ferah ile karşılıyorlar. Ve Türkiye'deki Türk kardeşlerimiz, garbın yanlış tesiratlarına karşı bunlarla mukavemet gösteriyorlar kanaatindedirler.

İsa Abdülkādir

* * *

Risale-i Nur'un vatana, millete ve İslâmiyet'e büyük hizmetini kabul ve takdir eden Başvekil Adnan Menderes'e Üstad'ın yazdığı bir mektub

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Ben çok hasta olduğum ve siyasetle alâkasız bulunduğum halde, Adnan Menderes gibi bir İslâm kahramanı ile bir sohbet etmek isterdim. Hal ve vaziyetim görüşmeye müsaade etmediği için; o surî konuşmak yerine bu mektub benim bedelime konuşsun diye yazdım.

Gayet kısa birkaç esası, İslâmiyet'in bir kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyan ediyorum:

Birincisi: İslâmiyet'in pek çok kanun-u esasîsinden birisi: وَارَرَهُ وِزْرَ اُخْرَى âyet-i kerimesinin hakikatıdır ki; birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mes'ul olamaz. Halbuki şimdiki siyaset-i hazırada particilik tarafdarlığı ile, bir câninin yüzünden pek çok masumların zararına rıza gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden, tarafdarları veyahut akrabaları dahi şeni' gıybetler ve tezyifler edilip, bir tek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup, kin ve garaza ve mukabele-i bil'misile mecbur ediliyor. Bu ise hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr ü zeber eden bir zehirdir ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar, bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. Allah etmesin, bu hal bizde olsa, pek dehşetli olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiyeyi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, masumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Hem emniyetin ve asayişin temel taşı, yine bu kanun-u esasîden geliyor:

Meselâ: Bir hanede veya bir gemide bir masum ile on câni bulunsa, hakikî adaletle ve emniyet ve asayiş düstur-u esasîsi ile o masumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve haneye ilişmemek lâzım; tâ ki masum çıkıncaya kadar.

İşte bu kanun-u esasî-i Kur'anî hükmünce, asayiş ve emniyet-i dâhiliyeye ilişmek, on câni yüzünden doksan masumu tehlikeye atmak, gazab-ı İlahînin celbine vesile olur. Madem Cenab-ı Hak, bu tehlikeli zamanda bir kısım hakikî dindarların başa geçmesine yol açmış. Kur'an-ı Hakîm'in bu kanun-u esasîsini kendilerine bir nokta-i istinad ve onlara garazkârlık edenlere karşı siper yapmak lâzım geldiğini, zaman ihtar ediyor.

İslâmiyet'in ikinci bir kanun-u esasîsi şu hadîs-i şeriftir:

hakikatıyla, memuriyet bir hizmetkarlıktır; bir hakimiyet ve benlik için tahakküm aleti değil. Bu zamanda terbiye-i İslâmiyenin noksaniyetiyle ve ubudiyetin za'fiyetiyle benlik, enaniyet kuvvet bulmuş. Memuriyeti hizmetkarlıktan çıkarıp, bir hakimiyet ve müstebidane bir mertebe tarzına getirdiğinden; abdestsiz, kıblesiz namaz kılmak gibi, adalet adalet olmaz, esasıyla da bozulur ve hukuk-u ibad da zîr ü zeber olur. Hukuk-u ibad, hukukullah hükmüne geçemiyor ki, hak olabilsin; belki nefsanî haksızlıklara vesile olur.

Şimdi Adnan Menderes gibi, "İslâmiyet'in ve dinin îcablarını yerine getireceğiz." diyene ve mezkûr iki kanun-u esasîye karşı muhalefet edip tam zıddına olarak iki dehşetli cereyan, gayet büyük rüşvet ile halkları aldatmak ve ecnebilerin müdahalesine yol açmak vaziyetinde hücum etmek ihtimali kuvvetlidir:

Birisi: Birinci kanun-u esasîye muhalif olarak, bir câni yüzünden kırk masumu kesmiş, bir köyü de yakmış. Bu derecede bir istibdad-ı mutlak, her nefsin zevkine geçecek memuriyete bir hâkimiyet suretinde rüşvet vererek, dindar hürriyetperverlere hücum ediliyor.

İkinci hücum da: İslâmiyet milliyet-i kudsiyesini bırakıp -evvelkisi gibi- bir câni yüzünden yüz masumun hakkını çiğneyebilen, zahiren bir milliyetçilik ve hakikatta ırkçılık damarıyla hem hürriyetperver dindar Demokratlara, hem bütün bu vatandaki yüzde yetmişi sair unsurlardan bulunanlara, hem hükûmet aleyhine, hem bîçare Türkler aleyhine, hem Demokrat'ın takib ettiği siyaset aleyhine çalışarak ve serseri ve

enaniyetli nefislere gayet zevkli bir rüşvet olarak bir ırkçılık kardeşliği veriyor. O zevkli kardeşliğin içinde, o zevkli faideden bin defa daha ziyade hakikî kardeşleri düşmanlığa çevirmek gibi acib tehlikeyi, o sarhoşluğu ile hissedemiyor.

Meselâ: İslâmiyet milliyeti ile dörtyüz milyon hakikî kardeşin her gün اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ dua-yı umumîsiyle manevî yardım görmek yerine, ırkçılık dörtyüz milyon mübarek kardeşleri, dörtyüz serseriye ve lâübalilere yalnız dünyevî ve pek cüz'î bir menfaati için terk ettiriyor. Bu tehlike hem bu vatana, hem hükûmete, hem de dindar Demokratlara ve Türkler'e büyük bir tehlikedir ve öyle yapanlar da hakikî Türk değillerdir. Necib Türkler böyle hatadan çekinirler.

Bu iki taife herşeyden istifadeye çalışıp, dindar Demokratları devirmeye çalıştıkları ve çalıştırıldıkları, meydandaki âsâr ile tahakkuk ediyor. Bu acib tahribata ve bu iki kuvvetli muarızlara karşı; kırk sahabe ile dünyanın kırk devletine karşı meydan-ı muarazaya çıkan ve galebe eden ve bin dörtyüz sene zarfında ve her asırda üçyüz-dörtyüz milyon şakirdi bulunan hakikat-ı Kur'aniyenin sarsılmaz kuvvetine dayanmak ve onun içindeki dünyevî ve uhrevî saadet-i ebediyenin zevklerine o cazibedar hakikatla beraber nokta-i istinad yapmak, o mezkûr muarızlarınıza ve hem dâhil ve hariçteki düşmanlarınıza karşı en lâzım ve elzem ve zarurî bir çare-i yegânedir. Yoksa o insafsız dâhilî ve haricî düşmanlarınız sizin bir cinayetinizi binler yapıp ve eskilerin de cinayetlerini ilâve ederek başkaların başına yükledikleri gibi, size de yükleyecekler. Hem size, hem vatana, hem millete telafi edilmeyecek bir tehlike olur.

Cenab-ı Hak sizleri İslâmiyet lehindeki hizmetlerinizde muvaffak ve mezkûr tehlikelerden muhafaza eylesin diye ben ve Nurcu kardeşlerimiz, yapacağınız hizmete ve mezkûr hakikatı kabul etmenize mukabil dua etmeye karar vereceğiz.

Üçüncüsü: İslâmiyet'in hayat-ı içtimaiyeye dair bir kanun-u esasîsi dahi bu hadîs-i şerifin اَلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضُهُ الْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ الْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوصِ يَشُدُّ بَعْضُهُ الله hakikatıdır. Yani, hariçteki düşmanların tecavüzlerine karşı dâhildeki adaveti unutmak ve tam tesanüd etmektir. Hattâ en bedevi taifeler dahi bu kanun-u esasînin menfaatini anlamışlar ki, hariçte bir düşman çıktığı vakit, o taife birbirinin babasını, kardeşini öldürdükleri halde, o

dâhildeki düşmanlığı unutup, hariçteki düşman def' oluncaya kadar tesanüd ettikleri halde; binler teessüflerle deriz ki: Benlikten, hodfüruşluktan, gururdan ve gaddar siyasetten gelen dâhildeki tarafgirane fikriyle, kendi tarafına şeytan yardım etse rahmet okutacak, muhalifine melek yardım etse lanet edecek gibi hâdisatlar görünüyor. Hattâ bir sâlih âlim, fikr-i siyasîsine muhalif bir büyük sâlih âlimi tekfir derecesinde gıybet ettiği ve İslâmiyet aleyhinde bir zındığı, onun fikrine uygun ve tarafdar olduğu için hararetle sena ettiğini gördüm. Ve şeytandan kaçar gibi otuzbeş seneden beri siyaseti terkettim.

Hem şimdi birisi hem Ramazan-ı Şerif'e, hem şeair-i İslâmiyeye, hem bu dindar millete büyük bir cinayeti yaptığı vakit, muhaliflerinin onun o vaziyeti hoşlarına gittiği görüldü. Halbuki küfre rıza küfür olduğu gibi; dalalete, fıska, zulme rıza da fısktır, zulümdür, dalalettir. Bu acib halin sırrını gördüm ki; kendilerini millet nazarında ettikleri cinayetlerinden mazur göstermek damarıyla muhaliflerini kendilerinden daha dinsiz, daha câni görmek ve göstermek istiyorlar. İşte bu çeşit dehşetli haksızlıkların neticeleri pek tehlikeli olduğu gibi, içtimaî ahlâkı da zîr ü zeber edip bu vatan ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiyeye büyük bir sû'-i kasd hükmündedir.

Daha yazacaktım; fakat bu üç nokta-i esasiyeyi şimdilik dindar hürriyetperverlere beyan etmekle iktifa ediyorum.

Said Nursî

* * *

Adnan Menderes'e gönderilmek niyetiyle evvelce yazılan içtimaî hayatımıza ait bir hakikatın haşiyesini tekrar takdim ediyoruz

Haşiye: Eskilerin lüzumsuz keyfî kanunları ve sû'-i istimalleri neticesinde, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî mes'elesini dindar Demokratlara vüklememek ve âlem-i İslâm'ın nazarında Demokratları düşürmemenin çare-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum: Ezan-ı Muhammedî'nin (A.S.M.) neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi; Ayasofya'yı, beşyüz sene devam eden vaziyet-i kudsiyesine çevirmek ve halen İslâm'da çok hüsn-ü tesir yapan ve bu vatan ahalisine âlem-i İslâm'ın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, yirmisekiz sene mahkemelerin muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraetine karar verdikleri Risale-i Nur'un resmen serbestîsini dindar Demokratlar ilân etmeli ve bu yaraya bir nevi merhem vurmalıdırlar. O vakit âlem-i İslâm'ın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zalimane kabahatları onlara yüklenmez fikrindeyim. Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zâtların hatırları için, otuzbeş seneden beri terkettiğim siyasete bir-iki saat baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

_

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Samsun Mahkemesi'nden Sorgu ve Savcının Büyük Cihad'da intişar eden bir şekvama dair beni Samsun Ağır Ceza Mahkemesi'ne vermelerine dair bir davetiye geldi. Bana okudular. İçinde yalnız dört nokta nazar-ı ehemmiyete alınabilir gördüm:

Birincisi: Büyük Cihad'ın müdür-ü mes'ulü mahkemede müddeiumumîye demiş ki: "Said Nursî o makaleyi bana göndermiş. Ben de neşrettim."

Bu mes'elenin hakikatı şudur: Ben hasta iken Emirdağı'ndaki kardeşlerim yanıma geldiler. Emirdağı'nda başıma gelen zalimane hâdiseye dair konuştuk. Hem hastalıklı, hem hiddetli, hem Ankara'ya şekva suretinde bir şeyler söylemiştim. Yanımdaki hizmetçim kaleme aldı. Nur talebelerinin tensibiyle Ankara'daki bir-iki Nur talebesine gönderip, tâ bazı dindar meb'uslara göstersinler. Bu hastalığımda bana sıkıntı verilmesin. Hem gönderilmiş. Bazı meb'uslar da görmüş. Ve bilmediğimiz bir zâtın hoşuna giderek Büyük Cihad müdürüne göndermiş. Ben kasem ederim ki, o zamandan şimdiye kadar bilmiyorum ki kim göndermiş. Fakat neşrolduktan sonra bir nüsha buraya gelmiş. Yeni harfleri bilmediğim için bana birisi okudu. Ben memnun oldum. Allah razı olsun neşredenlere dedim. Gerçi otuzbeş seneden beri siyaseti terketmişim. Fakat Büyük Cihad gibi hâlisane dine hizmet eden o cerideye ve onun sahib ve muharrirlerine din namına minnetdar oldum ve Allah razı olsun dedim. Haberim olmadan ve para da vermeden daima bana o mübarek gazete gönderiliyordu.

İkinci Nokta: Benim Samsun'daki Ağır Ceza mahkemesine sevkedilmekliğime dairdir. Bu noktada bunu kat'iyyen beyan ediyorum ki, Samsun havalisinde hususan Büyük Cihad dairesine mensub mübarek âhiret kardeşlerim ve Nur talebelerini ziyaretle görmek için gitmek isterdim. Fakat doktorların raporlarıvla orava iktidarsızlığım o dereceye gelmiş ki; beş dakikalık karşımdaki, bu mes'elenin başlangıcı ve esası olan mahkemeye, birbuçuk senedir verdikleri gidemiyorum. haber halde Mecburivetle müddeiumumî ve hâkim vazifesini gören sorgu hâkimi yanıma geldiler. Medar-ı sual ve cevab Büyük Cihad gazetesini de getirdiler. Gazetenin bazı sözleri benim sözlerim içine karıştırılmış. Ben de onlara cevablarını vermiştim. Eğer farazâ Ağır Ceza bu ehemmiyetsiz mes'eleye ehemmiyet verse, benim mahkememi Eskişehir'e nakline müsaade etsin ki, orada sıhhiye heyetinden iki aylık raporlu zehir hastalığı ile şiddetli hasta bulunduğumdan bizzât bulunabilirim. Yoksa imkânı voktur.

Üçüncü Nokta: Savcı ve sorgu hâkimi 163'üncü maddeye dayanıp Said Nursî'yi dini siyasete âlet ve asayişe zararlı propaganda diye itham ediyorlar. Bu noktanın hakikatını yirmidokuz senedir beş-altı mahkeme ve beş-altı vilayetin zabıtaları ve 133 parça kitablarımı ve

binlerce umum mektublarımı elde ettikleri halde ve dinsiz komitelerin tahriki ile safdil bazı memurları aldatmalarıyla kat'iyyen iki mes'eleden başka medar-ı mes'uliyet bulmadıklarına delil: İki sene bütün mektublarım ve kitablarım Denizli Ağır Ceza Mahkemesi'yle Ankara Ağır Ceza Mahkemesi ve Mahkeme-i Temyiz de müttefikan hem benim beraetime, hem bütün kitabların iadesine karar vermeleri ve beş-altı vilayette yalnız tesettüre dair bir âyetin tefsiri bahanesiyle bir tek mahkeme hafifçe ceza vermek istedi. Kat'î ve kuvvetli cevabıma karşı mecburiyetle mes'eleyi kanaat-ı vicdaniyeye çevirdiler. Demek onlar da medar-ı mes'uliyet bulamadılar. Bu noktayı izah için Afyon mahkeme reisine gönderdiğim istidayı size de bera-yı malûmat gönderiyorum.

Elhasıl: Aynı nakarat beş-altı mahkemede tekrar edilmiş ve medar-ı mes'uliyet bulamamışlar. Şimdi Samsun savcısı ve sorgusu yirmisekiz seneki nakaratı aynen tekrar ediyorlar: "Şahsî nüfuz temin için propaganda yapıp dini siyasete âlet ediyor." Beş mahkemede dörtyüz sahife kadar olan cerh edilmemiş müdafaatıma, benim bedelime havale ediyorum. Beni konuşturmaktan ise, ona baksınlar.

Said Nursî

باسْمە سُبْحَانَهُ

Samsun'dan gelen tebliğnameye karşı kısaca cevabımı Samsun Heyet-i Hâkimesine takdim ediyorum:

Birincisi: Ben makalemi kendim göndermemişim. Bütün buradaki dostlarım biliyorlar.

İkincisi: Benim gizli düşmanlarımın sû'-i kasdıyla zehir tesemmümü ile şiddetli hastalığımdan yanımdaki câmiye on defada ancak bir defa gidebiliyorum. Bu Samsun Mahkemesi'ni yakınımızdaki Eskişehir'e naklini kanunen taleb ediyorum.

* * *

Gayet ehemmiyetli bir hâdise, bir istida ve bir şekvadır

Pakistan'da çıkan "Essıddık" namındaki mühim bir mecmua elimize geçti. Baktık ki; elli sahifelik o mecmuanın yarısına yakın kısmı Risale-i Nur'un bazı makaleleridir. Ve bilhâssa başında Risale-i Nur'dan Yirmiikinci Mektub'un birinci mebhasını gayet ehemmiyetle ve takdir ile âlem-i İslâm'a إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ âyetine bir davetname hükmünde yazdığını gördük. Şimdi o arabî mecmuanın tercüme ettiği risalenin aslı olan Türkçesini efkâr-ı âmmeye, hususan bu hükûmet-i İslâmiyenin reislerine ve meb'uslarına bir sene evvel verildiği gibi, yine bera-yı malûmat takdim etmek için iki-üç sebeb var:

Birincisi: Risale-i Nur'dan Sikke-i Tasdik-i Gaybî Mecmuası'nda yazılan kat'î yüzer işaratın ve emaratın delaletiyle ve çok hâdiselerin o delaleti tasdiki ile sabit olmuş ki: Risale-i Nur, manevî tahribata ve anarşilik ve bolşevizm, tabiiyyun ve maddiyyunluğa ve şükûk ve şübehata ve küfr-ü mutlaka karşı bir sedd-i Kur'anî hizmetini bi-hakkın îfa etmesiyle bu vatanı bu tehlikeli dünya fırtınası içinde muhafazaya bir vesile olduğu ve bir sadaka-i makbule hükmüne geçip İkinci Harb-i Umumî'nin belasına ve başka memleketlerde vuku' bulan belaların bu memlekete girmesine mümanaatla manevî bir siper teşkil ettiği bedahetle aşikâr olmuştur. Bu müddeayı Risale-i Nur'a nazar eden en muannid feylesoflar da tasdik etmeye mecbur kalmışlardır. İşte o Risale-i Nur beşyüz bin talebesiyle ve altıyüz bin nüshasıyla herkesin kalbinde iman dersiyle bir yasakçı bırakıp asayişi temin etmekle, وَ لا َ yani birinin günahıyla başkası mes'ul olamaz diye تَزرُ وَازرَةٌ وزْرَ أُخْرَى olan Kur'anın bir kanun-u esasîsini tatbike çalışmasıyla ve milyonlarla okuyanlar içinde hiçbirisi onu okumaktan zarar görmemesiyle bu zamanda bir mu'cize-i Kur'aniye ve bu vatan ve millet için bir vesile-i def'-i bela olduğu isbat edildiği halde ve yirmibeş seneden beri gizli, ifsadçı, anarşi hesabına çalışan komiteler desiseleriyle mahkemeleri aleyhine sevkedip çalıştıkları ve beş vilayette beş büyük mahkeme

Risale-i Nur'un eczalarını inceden inceye tedkik edip medarımes'uliyet bir tek nokta bulamayıp beraet verdikleri ve sonra da yirmi yerde yirmi adliye ayrıca alâkadar olup, mûcib-i mes'uliyet bir cihet olmadığından suç yok diye karar verdikleri ve Afyon Mahkemesi de iki defa iadesine karar verdiği halde risalelerin iadesini ve tamam intişarını iktiza eden kanunî, hukukî esbab-ı mûcibe mevcud iken, beş seneden beri gizli komitelerin aldatmaları ve desiseleriyle ve bahanelerle Afyon Mahkemesi'nde beş senedir o mübarek risalelerin sahiblerine teslimi te'hir edilmektedir. Halbuki büyük emniyet dairelerince, zabıtaca sabit olduğu gibi; yüzbinler Nur talebelerinde ve yüzbinler Nur nüshalarında hiçbir zarar, bir vukuat görülmemesi, kaydedilmemesi gösteriyor ki, Risale-i Nur asayişin temel taşına hizmet eden bir sadaka-i makbule hükmündedir. Maddî ve manevî tehlikelerden bu memleketi muhafazaya vesile olduğu tahakkuk eden bir hakikat-ı Kur'aniyedir.

Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir parçası olan ve binler gençleri vatan, millet ve asayişin menfaatine terbiye eden Gençlik Rehberi'nin mahkemesi dolayısıyla Üstadımız hasta halinde iki defa İstanbul'a mahkemeye gidip yüzyirmi polisin kalabalığı dağıtmaya çalıştığı o mahkemede Gençlik Rehberi'nin hem müellifine hem naşirine ittifakla beraet ve ayrıca Rehber'in de içinde bulunduğu umum risalelere beş mahkeme beraet vermişken; onbeş günde teslimi lâzım gelen Gençlik Rehberi'nin onbeş aydan beri teslim edilmemesi ile Denizli ve Ankara Ağır Ceza Mahkemeleri beş ayda beraet ve iadesine karar verdikleri halde, Afyon Mahkemesi beş sene teslimi te'hir etmesiyle ve Diyarbakır havalisine, vilayat-ı şarkıyeye iman, din ve asayiş noktasında yüz vaiz kadar menfaatı bulunan bir zâtın kendi parasıyla aldığı hususî Nur nüshalarını -haklarında beş mahkemenin beraet kararı olmasına rağmen- müsadere edip vatana, millete faideli hizmetine mani' olmasıyla o sadaka-i makbule hükmündeki vesile-i def'-i bela bu suretle gizlendiğinden, bir buçuk milyar lira zarara vesile olan bu bela firsat buldu, geldi denilebilir. Eğer beş mahkemenin ve İstanbul'un verdiği beraet neticesiyle o Gençlik Rehberi intişar etseydi, onun dersiyle intibaha gelen ve gelecek olan Müslüman gençler elbette başkalarının veyahut ihtilâlcilerin ifsadına meydan vermeyerek bir buçuk milyar lira zarardan bu milleti kurtarmaya sa'y ü gayret

edecek idiler. Birbuçuk milyar liralık bu lekenin zuhuruna meydan vermeyecektiler...

Evet, Üstadımız Eski Harb-i Umumî'de Rusya'daki esaretinde anlamış ki; manevî tahribat ile gençleri ifsad eden tehlike memleketimize de gelecek diye telaş edip, bütün kuvvetiyle o vakitten beri tahribat-ı maneviyeye bir siper olmak için Gençlik Rehberi gibi çok eserler yazdı. Kur'an-ı Hakîm'in derslerini neşretti. Lillahilhamd pekçok gençleri kurtarmaya vesile oldu... Şimdi ehl-i siyaset madem müsalemet-i umumiyeyi ve ittihad-ı milleti istiyor; çabuk, Pakistan'ın dahi ehemmiyetle nazara alıp ve Essıddık mecmuasında neşrettiği risalenin intisarına müsaade etsin.

* * *

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرَى Hakîm'in bir kanun-u esasîsi olan وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرَى sırrıyla; birisinin hatasıyla başkası, hattâ kardeşi de olsa mes'ul olamaz. Şimdi yüz otuz risalede bir tek risalenin yüz sahifesinde bir sahife muannid insafsızların nazarında hata bile olsa, o yüzbin sahife olan yüz otuz kitabı mes'ul edecek dünyada bir kanun var mı? Halbuki bu otuz sene zarfında beş mahkeme aynı kitablara beraet vermişler. Hem Malatya mes'elesi münasebetiyle yirmi mahkeme de alâkadar olmuştular. O yirmi mahkeme bir suç bulamıyoruz dedikleri halde ve altı yüzbin nüshası dâhilde ve hariçte intişar ettiği halde hiç kimseye zarar vermemesi ve Avrupa'da en yüksek mekteb içinde Nur'un dershanesi diye ayırdıkları yerde Hristiyanlar dahi onları okuması ve âlem-i İslâm'da gayet takdir ile intişar etmesi, hattâ Pakistan'da çıkan Es-sıddık mecmuasının Risale-i Nur'un bir risalesini neşredip Diyanet Riyasetine göndermesi ve bu kadar intişarıyla beraber hiçbir âlim ona itiraz etmemesi gibi hakikatlar gösteriyor ki; elbette Diyanet dairesi Nurları himaye etmek hakikî bir vazifesidir. Diyanet dairesi, Meşihat-ı İslâmiye gibi yalnız Türkiye'nin din muallimi değil, belki umum âlem-i İslâm'a Meşihat-ı İslâmiye yerine alâkası, nezareti, münasebeti var. Âlem-i İslâm o Diyanet dairesine karşı tam hüsn-ü zan etmek, sû'-i tevehhüm etmemek, hususan bu zamanda ziyade lüzumu var. Hem de Türkiye ile ittifak etmeyen İslâmî hükûmetlerde o mübarek daireye karşı sû'-i tevehhüm gelmemesine büyük bir vesilesi olan ve âlem-i

İslâmın her tarafında belki Avrupa'da takdire mazhar olmuş Risale-i Nur, o Diyanet dairesini hem şerefini muhafaza ediyor, hem âlem-i İslâm'a karşı o dairenin bir eseri olarak intişarı gayet lâzım ve zarurî olduğunu, bu noktayı ehl-i vukuf tam nazara alsınlar. Onun için bîçare Said Nursî ve Nur talebelerinden yüz derece ziyade Diyanet Riyaseti a'zâları, hocaları alâkadar olmak lâzım. Tâ ki, Risale-i Nur dinsizlerin taarruzlarına karşı muhafaza ve himaye edilsin. Mükerrer beraetler verildiği halde intişarına mani' olan desisecileri susturmak lâzım...

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

Ankara'da bir kardeşimizden Asâ-yı Musa ve Gençlik Rehberi'ni bahane ederek umum Nur risalelerini almak için gelmişler. O kardeşimiz Ağır Ceza Mahkemesi'nin Asâ-yı Musa hakkındaki beraet kararını gösterince Asâ-yı Musa'yı almaktan vazgeçmişler. Buldukları ve götürmek üzere gözlerinin önüne koydukları on kadar Gençlik Rehberi'nin de üzerine kendileri farkında olmayarak bazı kitablar koymuşlar. Giderken Gençlik Rehberi'ni de ne kadar aramışlarsa da bulamamışlar. Bu suretle Gençlik Rehberi kendi kerametiyle kendini muhafaza etmiş. Asâ-yı Musa ve Gençlik Rehberi hariç; birer tane aldıkları mecmua ve risaleleri de emniyetten tekrar iade etmişler.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

Heyet-i Vekile'ye ve Tevfik İleri'ye

Arzediyoruz ki: Şark Üniversitesi hakkında çok kıymetdar hizmetinizi Üstadımıza söyledik. O dedi: Ben hasta olmasaydım, ben de o mes'ele için vilayat-ı şarkıyeye gidecektim. Ben bütün ruh-u canımla Maarif Vekili'ni tebrik ediyorum. Hem ellibeş seneden beri, Medreset-üz Zehra namında Şark Üniversitesinin tesisine çalışmak ve o üniversiteyi biri Van'da, biri Diyarbekir'de, biri de Bitlis'te olmak üzere üç tane veya hiç olmazsa bir tane Van'da tesis etmek için, Hürriyetten evvel İstanbul'a geldim. Hürriyet çıktı, o mes'ele de geri kaldı.

Sonra İttihadcılar zamanında Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahatı münasebetiyle Kosova'ya gittim. O vakit Kosova'da büyük bir İslâmî dârülfünun tesisine teşebbüs edilmişti. Ben orada hem İttihadcılara, hem Sultan Reşad'a dedim ki:

"Şark böyle bir dârülfünuna daha ziyade muhtaç ve âlem-i İslâmın merkezi hükmündedir." O vakit bana va'd ettiler. Sonra Balkan harbi çıktı, o medrese yeri istila edildi. Ben de dedim ki: "Öyle ise o yirmi bin altun lirayı Şark dârülfünununa veriniz." Kabul ettiler.

Ben de Van'a gittim. Ve bin lira ile Van gölü kenarında Artemit'te temelini attıktan sonra harb-i umumî çıktı. Tekrar geri kaldı.

Esaretten kurtulduktan sonra İstanbul'a geldim. Hareket-i Milliyeye hizmetimden dolayı Ankara'ya çağırdılar. Ben de gittim. Sonra dedim: Bütün hayatımda bu dârülfünunu takib ediyorum. Sultan Reşad ve İttihadcılar yirmibin altun lirayı verdiler. Siz de o kadar ilâve ediniz. Onlar yüz ellibin banknot vermeye karar verdiler. Ben dedim: Bunu meb'uslar imza etmelidirler.

Bazı meb'uslar dediler: "Yalnız sen medrese usûlü ile sırf İslâmiyet noktasında gidiyorsun. Halbuki şimdi garblılara benzemek lâzım."

Dedim: O vilayat-ı şarkıye Âlem-i İslâm'ın bir nevi merkezi hükmünde, fünun-u cedide yanında ulûm-u diniye de lâzım ve elzemdir. Çünki ekser enbiya şarkta ve ekser hükema garbda gelmesi gösteriyor ki, şarkın terakkiyatı din ile kaimdir. ³⁶(Haşiye) Başka vilayetlerde sırf fünun-u cedide okutturursanız da şarkta herhalde millet, vatan maslahatı namına, ulûm-u diniye esas olmalıdır. Yoksa Türk olmayan müslümanlar, Türk'e hakikî kardeşliği hissedemiyecek. Şimdi bu kadar düşmanlara karşı teavün ve tesanüde mecburuz.

Şimdi ben zehir hastalığı ile ziyade rahatsız vaziyette ve çok ihtiyarlık sebebiyle ellibeş senelik bir gaye-i hayatımı görüp takib etmekten mahrum kaldığım gibi, Ankara'ya gidip şark terakkiyatının anahtarı olan bu müesseseye çalışanları ruh u canımla tebrik etmekten dahi mahrum kalıyorum.

Yalnız otuzbeş sene evvel Ebuzziya matbaasında tab'edilen Münazarat ve Saykal-ül İslâmiye namındaki eserim elbette Maarif Vekili'nin nazarından kaçmamış. Benim bedelime o eser konuşsun. Ben hayatımdan ümidim kesilmiş gibiyim. Fakat o azîm üniversitenin temelleri ve esasatı ve manevî bir proğramı ve muazzam bir tedrisatı nev'inden Risale-i Nur'un yüzelli risalesini kendime tevkil ediyorum. Bu vatan ve milletin istikbalinin fedakâr genç üniversite talebelerine ve maarif dairesine arzedip bu mes'elede muvaffakıyete mazhar olan Tevfik İleri'nin bu bîçare Said'e bedel Risale-i Nur'a himayetkârane sahib çıkmasını rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyorum.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Çok hasta, çok ihtiyar, garib, tecrid içinde Said Nursî

Doğu Üniversitesi hakkında, tahrifçi bir gazeteye cevabdır:

Muhalif bir partinin şiddetli ve tenkidçi tarafından bir mensubu, yani Ulus'un 1.4.1954 tarihli nüshasında yazılan Atatürk Üniversitesi hakkındaki makaleye cevab hükmünde o üniversitenin hakikatını beyan ediyoruz. Şöyle ki:

Şimdi Atatürk Üniversitesi namı verilen bu dârülfünunun küşadına Üstadımız Said Nursî 50 seneden beri büyük bir gayretle çalışmıştır. Üstadımız İttihadcılara muhalif olduğu halde onlar ve Sultan Reşad bu dârülfünunun inşası için 19 bin altun tahsis etmiş, Van'da üstadımız temellerini atmıştı. Fakat harb-i umumînin vukuuyla geri kalmıştı. Sonra devr-i cumhuriyetin ibtidasında Üstadımız Said Nursî'nin Ankara'da meclis-i meb'usana istenilmesivle üstadımız tesebbüse geçmişti. Orada üstadımız o zamanın idaresine tam muhalif ve siyaseti bütün bütün terkettiği ve bazı cihetle de muhalif olduğunu ve dünyanıza karışmayacağım dediği ve hattâ Mustafa Kemal'e "Namaz kılmayan haindir." dediği ve onun teklif ettiği büyük servet, maaş, şark vaiz-i umumîliği gibi büyük tekliflerini kabul etmediği halde, şark dârülfünununun tesisi için 150 bin banknotun 200 meb'ustan 163 meb'usun imzası ve Mustafa Kemal'in tasdikiyle verilmesine karar verilmişti. Demek ki şarkın en mühim mes'elesi, o zaman o üniversiteydi. Şimdi yirmi derece daha ziyade ihtiyaç var. Nihayet yine üstadımızın maddî ve manevî gayret ve teşvikleri neticesiyle yapılmasına bu hükûmet-i İslâmiye zamanında karar verildi.

Bu Şark Üniversitesi'nin o cihanşümul kıymet ve ehemmiyetini bir bahr-i ummandan bir katre takdim eder misillü iki-üç nokta olarak arzederiz: Birincisi: Bu dârülfünun hem İran, hem Arabistan, hem Mısır ve Afganistan, hem Pakistan ve Türkistan ve Anadolu'nun merkezinde bir kalb hükmündedir. Ve hem bir Câmi-ül Ezher, bir Medreset-üz Zehra'dır.

İkincisi: Şimdi umum beşerde sulh-u umumî için yani beşerin ifsad edilmemesi için çareler aranıyor, paktlar kuruluyor. Ve madem bu hükûmet-i İslâmiye musalahat-ı umumiye ve hükûmetin selâmeti için Yugoslavya'ya tâ İspanya'ya kadar onları okşayarak dostluk kurmaya çalışıyor. İşte bunların çare-i yegânesinin bir delili olarak gösteriyoruz ki, tesis edilecek Şark Dârülfünununun ilk müteşebbisinin bir ders kitabı olan ve ulûm-u müsbete ve fenniye ile ulûm-u imaniyeyi barıştıran ve bu otuz seneden beri bütün feylesoflara meydan okuyan ve resmî ülemaya dokunduğu ve eski hükûmetle resmen mübareze ettiği halde bütün bunlar tarafından takdir ve tahsine mazhar olan ve mahkemelerde beraet kazanan Risale-i Nur'un bu vatan ve millete temin ettiği asayiş ve emniyettir ki; İslâm memleketlerinde, hususan Fas'ta, Mısır ve Suriye ve İran gibi yerlerde vuku' bulan dâhilî karışıklıkların bu vatanda görülmemesidir. İşte nasılki bu vatan ve millette Risale-i Nur -emniyet ve asayişin ihlâline sair memleketlerden daha ziyade esbab bulunmasına rağmen- asayişi temin etmesi gösteriyor ki; o Doğu Üniversitesi'nin tesisi, beşeri müsalemet-i umumiyeye mazhar kılacaktır. Çünki şimdi tahribat manevî olduğu için ona mukabil tamirci manevî bir atom bombası lâzımdır. İşte bu zamanda tahribatın manevî olduğuna ve ona karşı mukabelenin de ancak tamirci manevî atom bombasıyla mümkün olabileceğine kat'î bir delil olarak üniversitenin mebde' ve çekirdeği olan Risale-i Nur'un bu otuz sene içerisinde Avrupa'dan gelen dehşetli dalalet ve felsefe ve dinsizlik hücumlarına bir sed teşkil etmesidir. O manevî tahribata karşı Risale-i Nur tamirci ve manevî bir atom bombası olmuş.

Üçüncüsü: Evet, Şark Üniversitesi bir merkez olarak âlem-i İslâm'ı ve tâ bütün Asya'yı alâkadar edecek bir mahiyet ve ehemmiyette olduğundan altmış milyon değil, altmış milyar da masraf yapılsa elyaktır.

Yeni Ulus Gazetesi muhalif olduğu için, bu mes'eleyi perde ederek yeni iktidarın bazı büyük memurlarından bu mes'eleye çalışanlara bir nevi irtica süsünü vermek istiyor. Halbuki bu mes'ele en yüksek terakki ve sulh-u umumînin medarıdır. Bu müessese bu hükûmet-i İslâmiyeye, bazı şeair-i İslâmiyeden Arabî ezan-ı Muhammedî ve din dersleri gibi pek çok kuvvet verecek. Belki bu hükûmetin istikbalinde tarihlerde kemal-i takdir ve tahsinle yâdedilmesine en parlak bir vesile olacaktır.

Bu mes'elenin ihyasıyla hasıl olan nur ve feyiz, Demokrat hükûmetin en büyük ve cihandeğer bir hizmeti olarak ebede kadar misli görülmemiş bir parlaklıkla lemaan edecektir ve beynelmilel bir itibarı temin edecektir.

Üstadımızın hastalığı münasebetiyle hizmetinde bulunan Nur Talebeleri

* * *

Mahkememizin te'hiriyle işlerin Ankara Mahkemesi'ne havale edilmesinde çok hayır var. Şimdi hem Isparta Mahkemesi, hem Van'da Molla Hamid'in ve Diyarbekir'de Mehmed Kaya'nın kitablarının iadesi ve Afyon; hepsi Ankara'ya bakıyor. Ankara'da olacak hayırlı bir netice ile inşâallah her tarafta birden işlerimiz halledilmiş olacak. Hem böyle bir vakitte Nurlardaki hakaik-i imaniyeye, hususan Ankara'da nazarların çevirilmesi lâzımmış. İnşâallah bu mes'elemizin oraya gönderilmesi, mühim bir intibaha vesile olacak.

Kardeşiniz Zübeyr

* * *

Üstadın ziyaretçilere dair bir mektubu

Umum dostlarıma, hususan ziyaretçilere dair bir özrümü beyan etmeye mecbur oldum:

Ekser hayatım inzivada geçtiği gibi, otuz-kırk senedir tarassud ve taarruza maruz kaldığımdan, zaruretsiz sohbet etmekten çekinip tevahhuş ediyorum. Hem eskiden beri maddî ve manevî hediyeler bana ağır geliyordu. Hem şimdi ziyaretçiler, dostlar çoğalmış; hem manevî mukabele lâzım gelmiş. Şimdi maddî bir lokma hediye beni hasta ettiği gibi, manevî bir hediye olan ziyaret etmek, görüşmek, hususan başka yerlerden musafaha için zahmet edip gelmek ziyareti ehemmiyetli manevivedir. bir hedive-i Ona dahi. mukabele edemiyorum. Hem de ucuz değil, manen pahalıdır. Ben kendimi o hürmete lâyık görmüyorum. Manen mukabele de edemiyorum. Onun için şimdilik aynen maddî hediye gibi bir ihsan olarak bana manevî hediye gibi olan sohbetten zaruret olmadan men'edildim. Bazı beni hasta eder. Maddî hediyenin tam mukabilini vermediğim vakit beni hasta ettiği gibi. Onun için hatırınız kırılmasın, gücenmeyiniz.

Risale-i Nur'u okumak, on defa benimle görüşmekten daha kârlıdır. Zâten benimle görüşmek; âhiret, iman, Kur'an hesabınadır. Dünya ile alâkamı kestiğim için, dünya hesabına görüşmek manasızdır. Âhiret, iman, Kur'an için ise; Risale-i Nur daha bana ihtiyaç bırakmamış. Hususan Tarihçe-i Hayat'taki mektublar. Hattâ hizmetimdeki has kardeşlerimle de zaruret olmadan görüşemiyorum. Yalnız bazı Risale-i Nur'un fütuhatına ve neşriyatına ait bazı kimseler için görüşmek istesem, o zaman görüşmek caiz olabilir ve bana sıkıntı vermez. Bu noktayı bilmeyen ziyarete gelenlere haber veriyorum ki; birkaç senedir ceridelerle ilân etmişim ki, benimle görüşmek isteyenleri hususan uzak yerden gelerek görüşmeden gidenleri, hususî dualarıma dâhil ediyorum. Her sabah da dua ediyorum. Onun için de gücenmesinler...

Said Nursî

Çok muhterem kardeşimiz Sâlih,

Üstadımız sana ve iki dindar ve hakikî milletvekillerine çok selâm ve dua eder, sana ve onlara "Bin bârekâllah" der.

Üstadımız diyor ki:

"Ben çok zaman evvel bekliyordum ki, Urfa tarafında Nurlara karşı kuvvetli eller sahib olmağa çıksın. Çünki orası hem Anadolu'nun, hem Arabistan'ın, hem Kürdistan'ın bir nevi merkezi hükmündedir. Nurlar orada yerleşse, o üç memlekette intişarına vesile olur. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrediyorum ki, Seyyid Sâlih gibi gençliğin bir kahramanı ve o havalinin çok kıymetdar ve hamiyetkâr ve dindar iki milletvekili Nurlara sahib çıkmağa başladılar. Ben de kendi paramla aldığım ve zehir hastalığının fazla rahatsızlığı içinde tashih ettiğim bana mahsus bir kısım mecmualarımı onlara gönderiyorum. Çok yerlerden ve çok mühim zâtlar tarafından istedikleri halde, ben Urfa'yı her yere tercih ediyorum. İnşâallah bir kısım daha onlara göndereceğim.

Seyyid Sâlih ve hamiyetkâr milletvekilleri orada inşâallah Kur'an ve imana tam hizmet edecek ve orayı İsparta'daki Medreset-üz Zehra ve Mısır'daki Câmi-ül Ezher'in küçük bir nümunesi haline getirmeye vesile olmaya ve Şam ve Bağdad'daki medrese-i İslâmiyenin bir nümunesini açmaya yol açmalarını rahmet-i İlahiyeden ümid ediyoruz.

Hem madem Risale-i Nur'un mesleği hıllettir. Ve Urfa ise, İbrahim Halilullah'ın bir menzilidir. İnşâallah hıllet-i İbrahimiye parlayacaktır. Hem ihtimal-i kavîdir ki, bu dehşetli semli hastalıktan kurtulsam, gelecek kışta Urfa'ya gitmeyi cidden arzu ediyorum."

Üstadımızın sözü bitti. Biz de tekrar selâm ve arz-ı hürmet ederiz. Risale-i Nur hizmetinde bulunan kardeşiniz Ziya ve Mehmed

Bütün Urfa halkına, çoluk ve çocuğuna ve mezarda yatanlarına her sabah dua ediyorum. Ve bütün Urfalılara selâm ediyorum. Urfa taşıyla, toprağıyla mübarektir. Ben çok hastayım. Onlar da bana dua etsinler.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Âlem-i İslâm'da Leyle-i Kadir telakki edilen bu Ramazan-ı Şerifin yirmiyedinci gecesinde bir nevi tesemmüm ile şiddetli bir mide hastalığı içinde sinirlerimi ve vicdan ve kalbimi istila eder gibi bir diğer dehşetli hastalık hissettim. Bu maddî ve manevî iki dehşetli hastalık içerisinde şefkat hissi ile bütün zîhayatların elemleri hatıra geldi. Şahsî hastalığımdan daha ziyade elîm bir halet-i ruhiyeyi hissettim. Bununla beraber seksen küsur seneye varan ömrümün sonunda seksen sene manevî bir ibadeti kazandıran en son Leyle-i Kadre lâyık çalışamıyacağım diye, sâbık iki dehşetli hastalıktan daha şiddetli hazîn bir me'yusiyet içinde a'saba gelen ve nefs-i emmarenin vazifesini gören bir elîm his beni ezdiği aynı zamanda Âyet-i Hasbiyenin bir sırrı imdadıma yetişti. Bu üç hastalığı izale edip Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, hilaf-ı me'mul bir tarzda dayandım. Bu üç hastalığıma da böyle üç merhem sürüldü:

Maddî hastalığın -Hastalar Risalesi'nde isbat edildiği gibi- bir saat hastalık, sâbir ve mütevekkil insanlara, hiç olmazsa on saat ibadet ve Leyle-i Kadir'de ise daha ziyade ibadet hükmüne geçtiği gibi; benim de bu Leyle-i Kadir'deki hastalığım, iktidarsızlığımla yapamadığım Leyle-i Kadir'deki hizmetin yerine geçmesi ile, tam şifa verici bir merhem oldu. Ve bütün zîhayatın hastalık ve elemlerinden şefkat sırrıyla bana gelen teellüm marazını birden rahîmiyet-i İlahiyenin tecellisiyle yani mahlukları yaratanın şefkat ve rahîmiyeti ve rahmeti tam kâfi olmasından onların elemlerini, onlar için bir nevi lezzete veya mükâfata çevirdiğinden, o rahmet-i İlahiyeden daha ileri şefkati sürmek manasız ve haksız olduğundan ve şefkatten gelen elemi, bir manevî sürura ve lezzete çevirdi. Yalnız merhem değil, belki şifa da verdi. Ve en son ömrümde en ziyade kıymetdar manevî bir hazineyi kaybetmekteki manevî eleme karşı, Nur'un has şakirdlerinin her birisi şirket-i maneviye sırrıyla umum namına dahi dua ile ve amel-i sâlih ile çalıştıklarından hem El-Hüccet-üz Zehra'da, hem Nur Anahtarı'nda izah edilen teşehhüdde ve Fatiha'da bütün mevcudat ve zîhayat cemaatinin dualarına ve tevhiddeki davalarına iştirak suretiyle, hususan toprak, hava, su ve nur unsurları birer dil olmasıyla topraktan çıkan bütün hayat hediyeleri ve sudan mübarekât ve tebrikât ve havadan şükür ve ibadetin temessülleri ve Nur unsurundan maddî ve manevî tayyibatlar, güzellikler tarzında, teşehhüdde ve Fatiha'da kâinattaki bütün nimetlerden gelen şükürler ve hamdler ve bütün mahlukatın hususan zîhayatların küllî ibadetleri ve bütün istianeleri ve doğru yolda giden bütün ehl-i hakikata ve ehl-i imanın yolundan gidenlere manevî refakat etmekle onların dualarına ve davalarına tasdik suretinde âmînlerle iştirak ederek, âmîn demekle hissedar olmanın küllî sırrı o gece imdadıma geldi. Gayet hasta, zayıf, me'yus bir halde cüz'î bir hizmet edememekteki manevî elîm hastalığıma öyle bir tiryak oldu ki; ben hakikaten en sağlam hallerimde ve en genç zamanlarımda, en zevkli ve lezzetli evradımda bulamadığım bir manevî süruru hissettim. Ve hadsiz şükür edip, o dehşetli hastalığıma razı oldum. "Elhamdülillahi biadedi âşirati dekaik-ı şehr-i Ramazane fî külli zaman" dedim.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

باسْمه سُبْحَانَهُ

Üstadımız der:

"Benimle görüşmek isteyen aziz kardeşlerime beyan ediyorum ki: İnsanlarla görüşmeye zaruret olmadıkça tahammülüm kalmadığından, hem şimdi tesemmümden, za'fiyetten, ihtiyarlıktan ve hasta bulunmuş olmaktan dolayı fazla konuşamıyorum. Buna mukabil, kat'iyyen size haber veriyorum ki: Risale-i Nur'un herbir kitabı bir Said'dir. Siz hangi kitaba baksanız benimle karşı karşıya görüşmekten on defa ziyade hem faydalanır, hem hakikî bir surette benimle görüşmüş olursunuz. Ben şuna karar vermiştim ki; Allah için benimle görüşmek isteyenleri görüşmediklerine bedel her sabah okuduklarıma, dualarıma dâhil ediyorum ve etmekte devam edeceğim."

Şimdi bir-iki aydır Üstadımız bir hizmetkârıyla dahi konuşamıyor. Konuştuğu vakit bir hararet başlıyor. Bunun hikmetini bir ihtara binaen söyledi ki: Risale-i Nur bana hiç ihtiyaç bırakmıyor. Konuşmaya lüzum kalmadı. Hem ben âciz şahsımla binler dostlarımdan yirmi-otuz dostla konuşabilirim. Yirmi adamın hatırı için binler adamın hatırını

rencide etmemek için konuşmaktan men'edildim ihtimali kavîdir. Hususî görüşmediğim için mazur görsünler. Hattâ bayramda musafaha etmek ve ona bakmaya tahammül edemiyor. ³⁷(Haşiye) Onun için hatırları kırılmasın.

* * *

[Dört sene evvel Üstadımız hastalığı yüzünden beni Ankara'da Risale-i Nur'un mahkemeleri ile alâkadar işlerini takib için tevkil ettiği zaman, bazı meb'uslara gönderdiğimiz ilişik mektubumuzu yeniden sizlere ve muhterem meb'usların nazar-ı irfanlarına takdim ediyoruz. Buna sebeb, aynı mes'elenin devam etmesidir. Bilhâssa son aylarda şark vilayetlerinde kurulması için teşebbüse geçilen yeni üniversitedir.]

Risale-i Nur'un bu otuz senelik zamanda dâhil ve hariçteki fevkalâde intişarıyla her tarafta hüsn-ü tesiri ve şark vilayetlerinde ellibeş seneden beri büyük bir dârülfünunun kurulmasına çalışması, birbirini takib eden ve birbirini tamamlayan bu zamanda âlem-i İslâmı şiddetli alâkadar eden iki mühim mes'eledir. Bu iki netice-i azîme; hem bu milleti, hususan şark vilayetlerini hem dörtyüz milyon İslâm milletlerini, hem sulh-u umumîye muhtaç Hristiyanlık dünyasını da alâkadar edip ve tesirini gösteren medar-ı iftihar iki ehemmiyetli hâdisedir. İslâm Dininin ve Kur'an hakikatlarının küllî ve umumî iki naşiri ve ilâncısıdır.

Üstadımız ellibeş seneden beri a'zamî gayretle ve müteaddid vesilelerle şarkî Anadolu'da Câmi-ül Ezher'e muvafik Medreset-üz Zehra namıyla bir İslâm üniversitesinin kurulması için çalışmış ve bunun kat'î lüzumunu daima ileri sürmüştür. Reisicumhur'a ve Başvekil'e hitaben onları bu mes'eleden tebrik eden Üstadımızın yazısında denildiği gibi, Şark dârülfünunu âlem-i İslâm'ın bir nevi merkezinde olarak beyn-el İslâm medar-ı iftihar bir makam kazanacaktır. O vilayetlerde medfun çok aziz ve mübarek binlerle ülema ve ârifîn, şüheda ve muhakkikîn ecdadlarımızın mazideki pek kıymetli ve kudsî hizmet-i diniyeleri, manevî, bâki hasletleri bu dârülfünunla dahi tecessüm ederek vazife-i imaniyelerini daha geniş bir sahada yapacaklardır.

Şark Üniversitesi'nin bir nevi proğramı olmaya lâyık üss-ül esas dersi ise, Kur'an-ı Hakîm'in hakaik-i imaniyesini tefsir eden ve bütün mes'elelerini fünun-u akliye ile ve delail-i mantıkıye ve müsbete ile tesbit ettiren ve makulatla ders veren Risale-i Nur'dur ki; yeni asrın üniversitelerinde ve mekteblerinde okutulmaya şâyandır.

Risale-i Nur şarkî Anadolu'da yer yer kurulmuş ve yüzyıllardan beri o havalide manevî âb-ı hayat menba'ları vazifesini görmüş bulunan medreselerinin ve üstadlarının bir talebesi vasıtasıyla zuhur etmiştir ki; bu son münevver meyveleriyle o muhterem üstadlar, yeniden vazife başına geçip vazife-i tenviriyelerini ve hizmet-i Kur'aniyelerini bu suretle cihanşümul bir vüs'ate inkılab ettirmelerini bütün ruhumuzla ümid ve rahmet-i İlahiyeden temenni ve niyaz ediyoruz. Bu duamıza zaman ve zeminin şerait-i hayatiyesi ve müsalemet-i umumiyenin lüzumu da "âmîn, âmîn" diyor ve diyecektir.

Evet şarktaki ilim ve irfan faaliyetinin bir semeresi ve netice-i külliyesi olan Risale-i Nur, şark dârülfünununun İslâmiyet noktasında bir proğramı olması hasebiyle İslâmiyet'e, bu millete ve âlem-i İslâm'a hizmete çalışanları şiddetle alâkadar etmektedir. Ve şimdi Amerika'da ve Avrupa'da, Nur Risalelerini istemeleri ve oralarda intişarı, bu müddeamızın fevkalâde ehemmiyetini gösterir.

Mustafa Sungur

* * *

Yazıları beş vecihle iftira ve yalan olduğunu gördüğüm bir gazeteyi bana okudular. Böyle iftiraların hem Isparta'ya, hem neşredenlere büyük zararı var.

Birinci Yalan: Nur Risalelerini okuyanlara mürid ve tarîkat diye beni tarîkat dersi vermekle ittiham ediyor. Halbuki beni tanıyanlar biliyorlar ki: Mahkemelerde de sabit olduğu gibi; ben tarîkat dersi değil, imanın, Kur'anın hakikatlarını ders veriyorum. Dersimi dinleyenlere Nur Talebesi denir. Mesleğimiz tarîkat değil, imanın hakikatlarıdır.

İkinci Yalanı: İftira eden gazete başka bir gazeteyi kendine teşrik etmekle bazı yanlış tabirler karıştırmasıyla diyor ki: "Eğirdir gençleri Said ve müridleriyle mücadeleye başladılar." Kat'iyyen bunun aslı olmadığını bütün İsparta ve Eğirdir gençleri biliyorlar. Hattâ İsparta ve Eğirdir gençleri bunu işittikleri vakit hiddetle protesto ediyorlar. Yalnız Ankara'da bulunan Eğirdir'li genç olmayan bir adam, otuz sene evvel

benimle görüşmesini az tenkidkârane yazmış. Buna, "Gençler mücadeleye başladılar" namını vermek ne kadar zahir bir yalandır. Halbuki, kim olursa olsun bütün gençlere karşı daima kardeş nazarıyla bakıyorum. Bana yahut talebelerime karşı İsparta ve Eğirdir'de hiçbir gencin mücadelesini işitmemişim.

Üçüncü İftirası: O iftira eden gazete başka birisinin diliyle diyor ki: "Said ve müridleri gizli siyaset çeviriyorlar. Emniyeti bozmak tarzında nizamatı değiştirmeye çalışıyorlar." Bunun yalan olduğuna yirmisekiz senede beş mahkeme beraet vermesiyle gösteriyor ki; siyasetle hiçbir alâkam yok. Ve hiçbir emare bulunmaması bunun ne kadar iftira olduğunu gösteriyor. Hattâ otuzbeş seneden beri siyasetten çekildiğimi bütün dostlarım biliyorlar. Bu hakikat mahkemeler tarafından da sabit olmuştur.

Dördüncü İftirası: Said Nursî bazı kadınlara şeytandır demiş. Bu büyük şehirlerde açık-saçık, çıplaklık "Eskiden iftiranın cıplak Hristivan yarım sevtan derecesinde hususan kızları kumandasında ahlâk-ı İslâmiyeye zarar veriyorlar." İşte böyle birkaç tane açık gezenler hakkındaki bir sözü başka surete çevirip mutlak kadınlara teşmil ederek tabiri çirkinleştirip istimal etmesi, pek çirkin ve zahir bir iftiradır. Kadınlarla muhavere namındaki risalemde, kadınlara büyük bir hürmet ve ehemmiyet ve kıymet verdiğimi hattâ şefkat cihetinde erkeklerden pek ileri olduklarından Risale-i Nur'un mühim bir esası şefkat olduğundan, bu mübarek hemşirelerimi "Muhterem Hemşirelerim" namıyla yâdediyorum. Onların samimiyet ve ihlaslarını ziyade görüyorum...

Beşinci Hakaretkârane İftirası: Gerilemek ve irtica, yani İslâmiyet ahkâmına, ahlâkına dönmek manasıyla "mel'un fikir" tabiri kullanması; küre-i arzı titretecek kâfirane bir iftira olduğu gibi, yalnız Ispartalılara ve Nur talebelerine değil, belki âlem-i İslâm'a karşı bir ihanettir.

Çok hasta ve çok ihtiyar Said Nursî

* * *

[Üstadımızın köylerde dolaştığına dair çıkarılan uydurma habere karşı bir cevabdır; mûcib-i merak hiçbir şey yoktur.]

Üstadımız Said Nursî'nin iki seneden beri misafir bulunduğu İsparta emniyetine bir maruzatımızdır.

1- Üstadımız Said Nursî otuz seneden beri bu Anadolu memleketinde gezdiği bütün vilayet ve kazalarda kendisini zabıtanın bir misafiri olarak telakki etmiş ve zabıta efradı daima dostane ve himayetkârane muamele göstermiştir. Kur'anın hakikî ve parlak bir tefsiri olan Risale-i Nur'u Isparta'da otuz sene evvel te'life başlayan Üstadımız hakaik-i imaniyeye gayet tesirli bir surette hizmet etmekle tamamen âhirete müteveccih olan bu hizmetinin dünyevî bir faidesi olarak, iman sebebiyle kalblerde fenalığa karşı daimî bir yasakçı bırakmıştır. Onun neticesidir ki, asayişin teminine vesile olmuştur. وَ لاَ تَزرُ وَازرَةٌ وزْرَ اُخْرَى Evet Üstadımız adalet-i hakikiyeyi ifade eden yani "Birisinin hatasıyla başkası mes'ul olamaz." âyet-i Kur'aniyesi ve "Bir masumun hakkı yüz şerir için dahi feda edilemez." gibi düstur-u Kur'aniye gereğince, yüzde on zalimler yüzünden doksan masumlara zarar vermek, hakikî adalete, evamir-i Kur'aniyeye tamamen zıddır diye her tarafta neşretmiş ve kendisine zulüm yapılmasına karşı, millet-i İslâmiyenin selâmeti için "Ben, değil dünya hayatımı belki âhiret hayatımı da feda ediyorum." demiş ve demektedir.

imaniye Nur'un hakaik-i Risale-i derslerivle bütün ve veren müdafaalarındaki Kur'anî mahkemelerde beraeti netice hakikatlarla hayat-ı içtimaiyenin uhrevî ve dünyevî saadetine rehber olan hakaikı ders veren ve dolayısıyla asayişin muhafazasına ve emniyet-i umumiyenin teminine en büyük bir vesile Üstadımız olduğu, hayat-ı içtimaiyenin saadetiyle alâkadar hamiyetperver zâtların tasdikiyle sabittir. Otuz seneden beri müteaddid tedkikler ve mahkemelerin beraet kararları vermesiyle ve şimdi de tamamen serbest bulunmasıyla ve eserleri büyük bir vüs'atle her tarafta, Anadolu'da ve âlem-i İslâm'ın merkezlerinde ve garb memleketlerinin bazılarında yayılarak takdir ve tebriklere mazhar olmasıyla, en ince esrarına kadar büyük bir dikkat ve ehemmiyetle her hali tedkik edilen Üstadımızın mûcib-i mes'uliyet hiçbir hali gösterilememiştir.

Bir tarafta komünizm gibi din, ahlâk ve an'ane aleyhinde olup pek müdhiş bir tahribatla yarı Avrupa'yı, Çin'i istila eden, umum dünyaya karşı müfsid, yırtıcı rejim-i küfrîsine mukabil, milletler devletler mabeyninde tedbir aldıran ve bununla beraber haricî, gizli ifsad komiteleri de bu vatan aleyhinde müdhiş bir herc ü merce çalıştıkları

bir zamanda; biz otuz senelik pek hâlis ve tesirli geniş bir hizmeti ibraz ederek ve Üstadımız Said Nursî'nin eserleri olan Risale-i Nur vüzbinlerinin nüshalarından intisarıvla vüzbinleri ve halini okuyucularının hüsn-ü göstererek ve zabitaca Talebelerinden asayiş aleyhinde bir tekinin gösterilmemesini şahid tutarak deriz ve kat'iyyen sabittir ki; Risale-i Nur o tahribatçı cereyanı durduran Kur'anî ve imanî bir seddir. İnsaflı zabıta ehli de bu tahakkuk etmiş hakikata şehadet ediyorlar. İman hizmetinin manevî, uhrevî faidelerinden kat'-ı nazar, dünyevî, millete ait mühim bir faidesini vaktiyle Üstadımız şu suretle ifade etmiştir ki, zaman bunun ne kadar doğru olduğunu göstermiştir.

O zaman demiş: Şimdi bu memleketin, bu vatan ve milletin saadeti hayatiye ve ebediyesi noktasında iki müdhiş cereyan var:

Birisi: Şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanının bu vatanı manevî istilasına karşı, Kur'an'ın hakikatları ve imanın nurlarıyla mukabele etmektir. Çünki o dinsizlik cereyanı manevî tahribat nev'inden olduğundan, karşısında bir manevî mukabele olmalıdır. Hakaik-i Kur'aniyenin lemaatı olan Risale-i Nur manevî tamirci bir atom bombası olarak, bu dalalet cereyanına mukabele edebilir ve etmiştir.

İkincisi: Bin seneden beri İslâmiyet'in kahraman bir ordusu ve bayraktarı olan Türk milletine âlem-i İslâm'ın adavetini izale etmek, Türkler yine eskisi gibi İslâmiyet'in kahramanıdırlar kanaatını verdirmektir. Bu suretle dörtyüz milyon hakikî kardeşleri bu millete kazandırmakla saadet-i hayatiyesine en ehemmiyetli bir hizmeti îfa eylemektir ki, Risale-i Nur iman hakikatlarını bu vatanda neşrederek bu azîm faideyi fiilen göstermiştir.

Risale-i Nur'un bir talebesi evvelce elinde Nur Risaleleriyle ve oradan çıkardığı mev'izelerle şark hudud bölgesinde Ruslar'ın o zamanda o havalideki propagandalarını durdurmuştu. Bu suretle bir tek talebe bir ordu kadar vatana, millete ve asayişe hizmet etmiştir. Risale-i Nur'un gaye ve maksadı tamamen uhrevî ve rıza-yı İlahî dairesinde imana hizmet etmek olduğundan, netice verdiği sair dünyevî iyilikler, dolayısıyla hayat-ı içtimaiyeye ait bir faidesidir.

2- Otuz-kırk seneden beri inzivada tecrid, hastalık ve hapis gibi sebeblerle zaruret olmadıkça insanlarla görüşmeye tahammülü olmadığı için hariçten gelen dostlarını daima hatırlarını kırarak onları

geri çevirmesi ve akşamdan ertesi gününün sabahına kadar hizmetçileri dahi yanına kabul etmemesi öyle bir hakikattır ki, bu kadar zahir ve gözle görünen bu hakikat karşısında başka bir söz söylemeye lüzum yoktur. Üstadımız Said Nursî'nin eskiden beri bir fitrî seciyesidir ki, inziva ve insanlarla zaruret olmadıkça görüşmemek bir düstur-u hayatı olmuştur. Hattâ hayatta kalan tek bir kardeşini dahi yakın bir şehirde iken otuz seneden beri görmediği halde görüşmek için yanına çağırmamıştır. Hem hizmetçileri de akşamdan ertesi gün sabaha kadar siddetli bir zaruret olmadıkça odasına girememektedirler. Şiddetli hastalığı ve görüşmeye tahammülü olmaması sebebiyle, hariçten gelen çok dostlarının hatırlarını incitip görüşmeden geri çeviriyor. Üstadımızla otuz seneden beri alâkadar olup dostane vaziyet gösteren zabitaya asayiş noktasında Risale-i Nur'la pek ehemmiyetli hârika hizmeti sabit olan Üstadımızın bütün hali mahkemelerce medar-ı tedkik olmakla hiçbir hali zabıtaca gizli kalmadığından, bazı gizli din düşmanlarının onun hakkındaki uydurmalarıyla otuz senelik bir müşahedeye dayanan müsbet kanaatı bozmamak, hukuk-u umumiyeyi temine çalışanların vazifeleri iktizasıdır.

3- Üstadımız hastadır, hattâ cumaya dahi çıkamamaktadır. Arasıra hava almaya pek ziyade muhtaç oluyor. Bu sebebden pek nâdir olarak kendine mahsus bir odası bulunan ve otuz sene evvel on sene ikamet ettiği Barla Köyü'ne gider, bir müddet kalır gelir. Bazan da burada yaz mevsiminde insanların bulunmadığı, şehrin haricindeki mahallere giderek iki-üç saat teneffüs eder gelir. İhtiyarlığı, hastalığı dolayısıyla yayan yürüyememekte olduğundan ve halkın hürmetkâr vaziyetiyle rahatsız etmemesi için, bu basit gidip-gelmeyi otomobil ile yapar. Bunun haricinde hiçbir köye, meskûn hiçbir mahalle, hattâ otuz senelik dostları bulunan yerlere dahi mezkûr sebeblerle gitmiyor. İşte hal ve vaziyet bundan ibarettir. Hakikat-ı hal de budur.

Hizmetinde bulunan Tahirî, Zübeyr

[Haşiye: Çok yerlerde neşredilen ve müddeînin huzursuzluk ittihamının ademini gösteren ve Ankara Emniyet Umum Müdürlüğüne verilen bir hakikattir.]

Nur Talebeleri Asayişçidirler

Asayişi muhafaza ettiklerinin delil-i kat'îsi şudur: Altı vilayetin altı zabıta dairesi, altıyüz bin talebelerin yirmisekiz sene zarfında haksız muamelelere maruz kaldıkları halde hiçbir vukuatlarını kaydedememeleri; hattâ Afyon Savcısının asayiş ittihamına mukabil, Üstadımız demiş: "Bu yirmisekiz senede bir tek vukuatı gösterebilir misiniz? Madem gösteremediniz, nasıl bu ittihamı ileri sürüyorsunuz? Yalnız küçük bir talebenin, başka bir mes'eleden küçük bir vukuatından başka ve altıyüz bin talebeden hiçbir vukuatları olmadığı kat'î isbat eder ki, asayişi Nur Talebeleri muhafaza ediyorlar." diye Afyon'da savcıya demiş ve susturmuştur.

* * *

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz kardeşlerim!

Bu defa motorlu kayık içinde Eğirdir'den Barla'ya giderken denizin dehşetli emsalsiz fırtınası leyle-i kadirdeki dehşetli hastalık gibi zahmet noktasını kaldırıp büyük bir rahmete vesile olduğunu sizlere müjde veriyorum. Altı arkadaş ile beraber şehid olmak, yedi ihtimalden altı ihtimal ile deniz bize geniş bir kabir olmak için zemin hazırlandı. Fakat o hal altında mükerrer tecrübelerle yağmurun Risale-i Nur'la alâkadarlığı ve şimdi çok zamandır yağmura şiddetli ihtiyaç olduğu bu zamanda, Risale-i Nur'un gizli düşmanlarının tehlikesinden ve geniş plânından kurtulmasına bir işaret olarak o dehşetli haletimiz bir sadaka-i makbule hükmüne geçtiği remziyle, o rahmet-i İlahîden gelen emr-i Rahmanîyi imtisalindeki iştiyak ile yağmurun bir annesi olan bu deniz, o rahmete dair emr-i İlahîyi gayet heyecanla ve iştiyak ile acelelik ile getirmek için, bir şefkat tokadı nev'inden Nur Talebeleri olan bizim başımızı tokat ile yüzümüzü ve gözümüzü yağmurla okşadı. Biz bu haleti zahiren hiddet, manen sefkatkârane oksamak nev'inde gördük.

Ben daha fırtına ve yağmur başlamadan evvel hiss-i kabl-el vuku' ile hazine-i rahmete bir anahtar olacak dehşetli ve heyecanlı bir musibet hissettiğimden mütemadiyen Cevşen'i ve Şah-ı Nakşibend'in virdini okuyordum. Denizin o dehşeti içinde kemal-i şevk ile o mübarek denizi kabir olarak kabul ediyordum. Böyle kaza ile vefat eden şehid hükmünde olduğu gibi, şehid de veli hükmünde

olmasından altı arkadaşıma acımadım. Yalnız içinde bulunan çocuğa bir parça acıdım. O kayığın makinesi bozulduğu ve yelkeni de rüzgâr onun aksiyle geldiği için faide vermediğini ve denizin mevcleri de pek büyük; evvelâ kayığa ve zahiren bize hücum etmesiyle beraber kayığın içine girmediği için kemal-i sabır ve şükürle karşıladık ve sâlimen sahile çıktık. "Elhamdülillahi alâküllihal" dedik.

Said Nursî

k * *

Üstadımız diyor ki:

Ben elli-altmış senedir küfr-ü mutlaka karşı imana hizmet etmek ve küfr-ü mutlakın neticesi olan anarşilikten milleti kurtarmak için bütün kuvvetimle iman hizmetindeki ihlasın neticesi olan asayişi muhafaza ile, bir câni yüzünden on masumu zulümden kurtarmak için rahatımı, şerefimi, haysiyetimi hattâ lüzum olsa hayatımı feda etmekle herbir tazyikata, manasız, lüzumsuz şeylere karşı sabır ve tahammül ettim. İşte benim otuz-kırk senedir bu hizmet-i imaniye için, benim hakkımda habbeyi kubbe yapıp bir bardak suda fırtına çıkarıp beni taciz ettikleri halde, sırf hizmet-i imaniyenin bir neticesi olan asayiş için sabır ve tahammül ettim. Bir misali:

Beş mahkeme huzurunda hiç benim kıyafetime ilişilmediği halde ve mütemadiyen gezdiğim halde ve hattâ İstanbul'da mahkememde yüzyirmi polis bulunduğu halde, aynı kıyafetime ilişmediler ve iki ay İstanbul'da yaya gezdiğim halde mümanaat etmediler ve ilişmeye hiç kimsenin hakkı yok. Çünki hem münzevi hem de câmiye gitmiyor ve çarşıda kalabalık yerlerde gezmiyor, yalnız otomobili ile çıkıyor. İnsanlarla zaruret olmadan konuşmayan.. yalnız teneffüs için dağlar başında ve hâlî yerlerde geziyor. Şimdi ehl-i dünyanın hiçbir hakkı yoktur ki vaziyetime, halime ilişsinler.

Bir seyahat münasebetiyle ve otomobili içinde İstanbul'a en mühim bir mes'ele-i imaniye için gitmesinden, şimdi İstanbul'un bazı resmî adamları yirmi cihette kanunsuz bir tarzda kanun namına Üstadımızı bir bardak suda fırtına koparmak nev'inden milyonlar fedakâr talebeleri bulunan bir zâta, sinek kanadı kadar bir ehemmiyeti olmayan bir mes'ele için resmî adamları yanına göndermek olan yüz cihette ehemmiyetsiz, manasız ve bir habbeyi yüz kubbe yapmak gibi bu şeye karşı Üstadımız diyor: "Madem iman hizmetinde ihlas-ı

etemle, anarşiliği durdurmakla, asayişi muhafaza etmekle sabır ve tahammül gerektir. Ben de bunun için rahatımı, haysiyetimi feda ediyorum. Onları da helâl ediyorum."

Üstadımızın bu defa İstanbul'a gitmesi münasebetiyle İstanbul müddeiumumîliğince ifadesinin alınması için yanına gelen iki memura Üstadımız dedi: "Ben daha evvel bu mes'ele için mahkemede ifade vermiştim ve mahkeme tahkikat yapmış, neticede beraet vermiş. Başka diyeceğim yok." diyerek Samsun mahkemesine giden ve İstanbul mahkemesinde okuduğu ifadatını tekrar söyledi. Hem eskiden aldığı birkaç rapor var ki, hastalığı dolayısıyla başını sarmaya mecburdur ve şiddetli nezleden ve hastalıklardan dolayı istirahata ve tebdil-i havaya ihtiyacı vardır. Daimî bir yerde kalması sıhhatine münafîdir. Daha evvel lüzum da olmadığı için, bu raporları göstermeye tenezzül etmiyordu, lüzum görmüyordu.

Hizmetinde bulunan Nur Talebeleri Tahirî, Zübeyr, Sungur, Hüsnü, Bayram

Üstadımızın Vasiyetnamesi

Hem benim şahsımın, hem Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin sermayesini, kendilerini Risale-i Nur'un hizmetine vakfedenlerin tayinlerine vermek, hususan nafakasını çıkaramıyanlara vermek lâzımdır.

Şimdiye kadar birkaç senedir tayinatları verilen Nur talebeleri, haslara malûm olmuş. Ben de yanımda şimdi bulunan kardeşlerimi kendime vâris ve benim vazifemi yapmaya çalışmak lâzım. Tesanüdü de tam muhafaza etsinler.

Evet, bu vasiyetnameyi tasdik ediyorum.

Said Nursî

Vasiyetnamenin Haşiyesidir

Üstadımız âhir ömründe insanların sohbetinden men'edildiği cihetle anladı ki, bu zamanda şahsiyet cihetiyle insanlara zarar verecek haller var. Risale-i Nur'un mesleğindeki a'zamî ihlas için bu hastalık verilmiş. Çünki bu zamanda, şan şeref perdesi altında riyakârlık yer aldığından a'zamî ihlas ile bütün bütün enaniyeti terk lâzımdır. Dostlar uzaktan ruhuma Fatiha okusunlar, manevî dua ve ziyaret etsinler. Kabrimin yanına gelmesinler. Fatiha uzaktan da olsa ruhuma gelir. Risale-i Nur'daki a'zamî ihlas ile bütün bütün terk-i enaniyet için buna bir manevî sebeb hissediyorum. Kendini Risale-i Nur'a vakfetmiş olan yanımda bulunanlardan nöbetle birer adam kabrimin yakınında olup, bu manayı lüzumsuz ziyarete gelenlere bildirsinler.

Said Nursî

* * *

Menderes'in Konya Nutkuna Dair Açıklaması

Başvekil, sözlerinin maksadlı olarak tefsirlere tâbi' tutulduğunu söylüyor. (Hususî muhabirimizden.)

Ankara: Başvekil Adnan Menderes Konya'da söylemiş olduğu nutuk dolayısıyla yapılan neşriyat üzerine Zafer Gazetesi'nin sorduğu bir suali şu şekilde cevablandırmıştır:

"Konya'da Hükûmet Meydanı'nda büyük bir kütle halinde toplanmış bulunan çok muhterem Konya'lı vatandaşlarıma karşı söylediğim nutkun lâiklik telakkimiz hakkındaki kısmını sû'-i niyet sahibi kalemlerde nasıl tefsire tâbi' tutulduğunu, ben de esefle müşahede ettim. Bunlardan bir kısım sözlerimin kardeşi kardeşe kırdıracak bir mahiyette olduğunu, bir kısmı sağ politikacılara meydan açtığını ve mukaddesatçılık yasağını ortadan kaldırdığını ve netice itibariyle Türk inkılablarının büyük esaslarından birini zedelediğini ifade etmişlerdir.

Bütün bu yazılarda dikkatime çarpan cihet, Konya'daki sözlerimin takib olunan maksadlara ve elde edilmek istenilen neticelere göre tahrif edilmiş olmasıdır. Mes'elenin iyice anlaşılması için evvelâ Konya'daki sözlerimi bir kerre daha ve o günkü Anadolu Ajansı'nda neşredildiği gibi tekrar etmek isterim. O gün aynen şöyle demiştim:

Şimdi size lâiklik telakkimizden de bahsetmek istiyorum. Lâiklik bir taraftan din ile siyasetin birbirinden ayrılması, diğer taraftan ise vicdan hürriyeti manasına gelir. Din ile siyasetin kat'î surette birbirinden ayrılması esasında en küçük tereddüde dahi tahammülümüz yoktur. Vicdan hürriyeti bahsine gelince: Türk Milleti Müslüman'dır ve Müslüman olarak kalacaktır. Evvelâ kendine ve gelecek nesillere dinini telkin etmesi, onun esasını ve kaidelerini öğretmesi, ebediyen Müslüman kalmasının münakaşa götürmez bir şartıdır. Halbuki mekteblerde din dersi olmayınca evlâdına kendi dinini telkin etmek ve öğretmek isteyen vatandaşlar, bu imkânlardan mahrum edilmiş olurlar.

Müslüman çocuğu dinini öğrenmek gibi pek tabiî bir haktan mahrum edilmemek îcab eder. Böyle mahrumiyet ve imkânsızlık, vicdan hürriyetine uygundur denilmez. Bu itibarla orta mekteblerimize din dersleri koymak, yerinde bir tedbir olacaktır.

Dinsiz bir cem'ivetin. bir milletin pavidar olabileceğine inanmıyoruz. En ileri milletlerin dahi din ile siyaset ve dünya işlerini birbirinden ayırdıktan sonra ne derece dinlerine bağlı kaldıklarını biliyoruz. Bugünkü seviye ile asil milletimize taassub isnadı reva görülemez. Milletimiz dinine sımsıkı bağlı olduğu kadar, umumiyetle dini en temiz duygularla benimsemektedir. İslâmlık, milletimizin vicdanında en musaffa seviyesini bulmuştur. Müslümanlığı ve onun esaslarını, farîzalarını ve kaidelerini kifayetle telkin edip öğretecek öğretmenlerimizin yetiştirilmesine ayrıca gayret sarfedilecektir. Gelecek sene lise derecesinde ilk me'zunlarını verecek olan Konya İmam-Hatib Mektebi'nin ileri seviyede din tahsili veren bir tedris müessesesi haline getirilmesi ve bu müesseselerin benzerlerinin yurtta fazlalaştırılması uygun olacaktır." demiştir.

"Konya nutkumun bu kısmını muhterem Türk efkârı karşısında öylece tekrar ettikten sonra, şunu ehemmiyetle tebarüz ettirmek isterim ki: Beyanatım, herhangi bir iltibasa mahal vermeyecek kadar açıktır. Yapılacak tefsirlerde, ileri sürülecek mütalaalarda bu açık metne sadık kalmak esastır. Hiç kimse benim söylediğim sözleri tahrif hakkına sahib olmadığı gibi, hiçbir zaman aklımdan geçmeyen maksadı ve niyetleri bana atfetmeye, kimsenin hakkı olmamak lâzım gelir."

(Haşiye): Başvekil'in Konya'daki ehemmiyetli nutku için umum Nur talebeleri ve mektebli masum çocuklar namına bir tebrik yazacaktım. geldi: Risale-i Simdi kalbime Nur'un serbestivetine dair müdafaatlarımızın ve ehemmiyetli bir avukatımızın ehl-i vukufa cevabının arkasında o nutku, Risale-i Nur'un serbestiyetine dair bir sebeb ve sened göstermekle Anadolu'daki Müslümanlar'ı ve Nur'un bütün talebelerini ona bir manevî kuvvet ve duacı yapmak, Ezan-ı Muhammedî'nin ilânı onlara nasıl bir manevî kuvvet hükmüne geçti; bu nutukla Risale-i Nur'un serbestiyeti dahi, ona bir manevî kuvvet hükmüne geçmesi için ona tebrik yerine, dava vekilimizin haklı müdafaasında bir haşiye yaptık. (*)

Rehber'in müsaderesine bahaneleri reddeden avukat Mihri'nin müdafaatı gibi, Konya'da Başvekil'in bu nutku da o bahaneleri reddeden bir hakikattır.

(*) Bu müdafaa, Eşref Edib'in neşrettiği küçük Tarihçe-i Hayattadır.

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Üstadımız Said Nursî diyor ki:

"Madem Isparta benim hakikî bir memleketimdir. Ben ruh u canımla bu hakikî memleketime ve insanlarına hayır kazandırmak istiyorum. Şimdi çok mühim olan hayır da şudur:

Afyon nasılki bütün Risale-i Nur Külliyatını iade etmekle âlem-i İslâm ve hattâ âlem-i insaniyette çok büyük bir hayra vesile oldu ve sekiz seneden beri olan hatayı hiçe indirip afvettirdi. Bu mübarek Isparta dahi âlem-i İslâm nazarında Mısır Câmi-ül Ezher'i ve eski Şam-ı Şerif mübarekiyetine mazhar olduğundan, elbette Risale-i Nur'u sahiblerine iade etmekle hasıl olacak çok büyük şeref noktasında Afyon'dan geri kalmayacak. Belki yirmi derece ileri gidecek. Isparta'nın âdil adliyesi, vatanperver demokratı ve dindar halkı bu hayr-ı azîmi memleketlerine kazandırmak ve Afyon'un mazhar olduğu şereften yüz derece ziyade bir şerefi kendilerine temin etmek için, bu mübarek Isparta'nın mahsulü olan Nur Risalelerinin iadesine çalışsınlar. Nasılki Isparta'nın bir meb'usu olan Tahsin Tola, Ankara ve Afyon'un Risale-i Nur iadesinde yüz adam kadar faide verip, bu hayr-ı azîmin yarısını Isparta'lılara kazandırdı."

Hizmetinde bulunan Nur Talebeleri

* *

Üstadımız izzet-i ilmiyeyi muhafaza için eski zamandan beri en büyük reislere tezellül etmedi. Hem halkların hediyesini kabul etmiyordu. Şimdi ise Üstadımız hem zayıf olduğu halde, ehl-i ilme bir mahzuru olmayan hediyeyi ise hastalıkla alamıyor. Hattâ biz hizmetkârlarından dahi en küçük bir şeyi mukabelesiz yiyemiyor. Yese hasta oluyor. Bu haleti, hiçbir şeye âlet olmayan Risale-i Nur'daki a'zamî ihlasın muhafazası için, bir hastalık suretini aldı. Ve hastalıkla bu kaidesini bozmaktan men'ediliyor itikadındayız. Hattâ Risale-i Nur'un

her tarafta neşir ve intişarının büyük bir bayramı münasebetiyle, ehl-i ilme lâzım olan musafaha ve sohbet etmekten ve bu mübarek bayramda da en has talebeleri ve kardeşleriyle musafaha ve sohbetten ve ona bakmaktan da şiddetle sıkılıp, a'zamî ihlasın muhafazası için bir hastalık haleti alarak men'edildiği ona ihtar edildi. Hattâ bizler gördük ki, bu mübarek bayramda şiddetli hastalığı için talebelerine dedi: "Benim kabrimi gayet gizli bir yerde, bir-iki talebemden başka hiç kimse bilmemek lâzım geliyor. Bunu vasiyet ediyorum. Çünki dünyada sohbetten beni men'eden bir hakikat, elbette vefatımdan sonra da o hakikat bu surette beni mecbur ediyor."

Biz de Üstadımızdan sorduk:

Kabri ziyarete gelenler Fatiha okur, hayır kazanır. Acaba siz ne hikmete binaen kabrinizi ziyaret etmeyi men'ediyorsunuz?

Cevaben Üstadımız dedi ki: "Bu dehşetli zamanda, eski zamandaki Firavunların dünyevî şan ü şeref arzusuyla heykeller ve resimler ve mumyalarla nazar-ı beşeri kendilerine çevirmeleri gibi, enaniyet ve benliğin verdiği gafletle, heykeller ve resimler ve gazetelerle nazarları, mana-yı harfîden mana-yı ismîyle tamamen kendilerine çevirtmeleri ve uhrevî istikbalden ziyade dünyevî istikbali hayal edinmiş olmaları ile; eski zamandaki lillah için ziyarete mukabil ehl-i dünya kısmen bu hakikate muhalif olarak mevtanın dünyevî şan ü şerefine ziyade ehemmiyet verir, öyle ziyaret ediyorlar. Ben de Risale-i Nur'daki a'zamî ihlası kırmamak için ve o ihlasın sırrıyla, kabrimi bildirmemeyi vasiyet ediyorum. Hem şarkta, hem garbda, hem kim olursa olsun okudukları Fatihalar o ruha gider.

Dünyada beni sohbetten men'eden bir hakikat, elbette vefatımdan sonra da o hakikat bu suretle beni sevab cihetiyle değil, dünya cihetiyle men'etmeye mecbur edecek." dedi.

Hizmetinde bulunan Talebeleri

* * *

Üstadımızın Afyon Mahkeme Heyetine gönderdiği yazının suretidir

Bugün sizi tebrik ve size teşekkür için Afyon'a geldim. Çoktan beri kitablarımızın zayi' olmaması için ziyade muhafaza ettiğinize teşekkür ederim. Ve şimdi Ankara'ya göndereceğinizden sizi tebrik ederim. On sene evvel hususî olarak birisinin birisine yazdığı ve bazan da benim namımla yazılıp imzam bulunmayan ve neşrolmayan hususî mektublar evvelce mahkemenizce tedkik edilip medar-ı mes'uliyet bir şey bulunmadığından nazar-ı itibara alınmadı. Hem mürur-u zamana uğramış ve neşredilmemiş ve af kanunları görmüş, malûmatım olmamış ve Risale-i Nur kitablarıyla alâkası olmayan mektubları, yeniden nazar-ı dikkate almak, hem ehl-i adaleti hem ehl-i vukufu lüzumsuz meşgul edeceğinden böyle işgal etmemesi ve işimizin te'hire uğramaması için mezkûr hususî mektublarım o mübarek kitablara takılmaması adaletinizden temenni ediyoruz.

Bu mübarek adliye iki defa o kitabların beraetle iadesine karar verdiği halde, bazı esbaba binaen mahpus kalmış aynı kitabları bazan tamamını, bazan ele geçirilen kısmını beş mahkemenin iade ettiklerini ve beş emniyet dairesi de sahiblerine teslim ettiklerini size haber veriyoruz. İnşâallah adaletiniz ve hüsn-ü niyetiniz bu defa da iadesine vesile olacak.

Hasta Said Nursî

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Sayın Adnan Menderes!

Otuzbeş seneden beri siyaseti terk eden Üstadımız Bedîüzzaman Hazretleri, şimdi Kur'an ve İslâmiyet ve vatan hesabına bütün kuvvetiyle ve talebeleriyle, dersleriyle Demokrat Parti'nin iktidarda kalmasını muhafazaya çalıştığına, biz Demokrat Parti mensubları ve Nur Talebeleri kat'î kanaatimiz gelmiştir.

Üstadımızdan, ne için Demokrat Parti'yi muhafazaya çalıştığını sorduk, cevaben:

"Eğer Demokrat Parti düşse, ya Halk Partisi veya Millet Partisi iktidara gelecek. Halbuki Halk Partisi, İttihadcıların bozuk kısmının cinayetleri ve hem cumhuriyetin birinci reisinin Sevr Muahedesiyle ve çok siyasî desiselerin icbarıyla, onbeş senede yaptığı icraatının kısmı a'zamı tamamıyla eski partiye yüklendiği için, bu asil Türk milleti ihtiyarıyla o partiyi kat'iyyen iktidara getirmeyecek. Çünki Halk Partisi iktidara gelecek olursa, komünist kuvveti aynı partinin altında bu vatana hâkim olacaktır. Halbuki bir Müslüman kat'iyyen komünist olamaz, anarşist olur. Bir Müslüman hiçbir zaman ecnebilerle mukayese edilemez. İşte bunun için hayat-ı içtimaiye ve vatanımıza dehşetli bir tehlike teşkil eden bu partinin iktidara gelmemesi için, Demokrat Parti'yi, Kur'an ve vatan ve İslâmiyet namına muhafazaya çalışıyorum." dedi.

"Milletçilere gelince:

Eğer bu partide sırf İslâmiyet esas olsa, ³⁸(Haşiye) Demokrat Parti'ye yardım ettiği gibi, muhalif ve muarız olmayarak, iktidara gelmesine çalışmaz. Eğer bu partide ırkçılık ve Türkçülük fikri esas ise, birden hakikî Türk olmayan bu vatandaki ekseriyetin ancak onda üçü Türktür, kalan kısmı da başka milletlerle karışmıştır. O zaman Hürriyetin başında olduğu gibi bu asil ve masum Türk milleti aleyhine bir milliyetçilik tarafgirliği meydana gelecek, o vakit hakikî Türkler'i ecnebiler boyunduruğu altına girmeye mecbur edecek. Veya Türkleşmiş sair unsurdan olan ve bu vatanda mevcud ırkçılık ve unsurculuk damarıyla bir ecnebiye istinad ile masum Türk milletini tahakkümleri altına alacaklar. Bu durum ise dehşetli, tehlikeli olduğundan; Kur'an ve vatan ve millet hesabına, dindar ve dine hürmetkâr Demokrat Parti'nin iktidarda kalmasını temin etmeleri için ders veriyorum." dedi.

Sayın Adnan Menderes,

Bütün gayesi vatan ve milletin selâmeti uğruna çalışan ve ders veren Üstadımız Bedîüzzaman gibi mübarek ve muhterem bir zâtın Demokrat Parti'ye yaptığı yardımı kıskanan Halk Partisi ve Millet Partisi elemanları, iktidar partisi yapıyormuşçasına çeşit çeşit bahane ve eziyet yaparak Üstadımızı Demokrat Parti'den soğutmak için var kuvvetleriyle çalıştıklarına kat'î kanaatımız gelmiş.

Sizin gibi "Dinin îcablarını yerine getireceğiz, din bu memleket için hiçbir tehlike teşkil etmez." diyen bir başvekilden; vatan, millet, İslâmiyet adına partimize maddî ve manevî büyük yardımları dokunan bu mübarek Üstadımızın kitablarının ve kendisinin tamamen serbest bırakılarak bir daha rahatsız edilmemesinin teminini saygı ve hürmetlerimizle rica ediyoruz.

Demokratlar a'zâlarından Nur talebeleri:

Mustafa, Nuri, Nuri, Hamza, Süleyman, Hasan, Seyda, Receb, İbrahim, Faruk, Muzaffer, Tahir, Sadık, Mehmed

* * *

Demokratlara büyük bir hakikatı ihtar

Şimdi Kur'an, İslâmiyet ve bu vatan zararına üç cereyan var:

Birincisi: Komünist, dinsizlik cereyanı. Bu cereyan yüzde otuz-kırk adama zarar verebilir.

İkincisi: Eskiden beri müstemlekâtların, Türklerle alâkalarını kesmek için, Türkiye dairesinde dinsizliği neşretmek için; ifsad komitesi namında bir komite. Bu da yüzde on-yirmi adamı bozabilir.

Üçüncüsü: Garplılaşmak ve Hristiyanlara benzemek ve bir nevi Purutluk mezhebini İslâmlar içinde yerleştirmeye çalışan ve dinde hissesi olmayan bir kısım siyasîler heyetidir. Bu cereyan yüzde belki binde birisini, Kur'an ve İslâmiyet aleyhine çevirebilir.

Biz Kur'an hizmetkârları ve Nurcular, evvelki iki cereyana karşı daima Kur'an hakikatlerini muhafazaya çalışmışız. Mümkün olduğu kadar dünyaya ve siyasete bakmamaya mesleğimiz bizi mecbur ediyormuş. Şimdi mecburiyetle bakmaya lüzum oldu. Gördük ki:

Demokratlar, evvelki iki müdhiş cereyana karşı bize (Nurculara) yardımcı hükmünde olabilirler. Hem onların dindar kısmı daima o iki dehşetli cereyana mesleklerince muarızdırlar. Yalnız dinde hissesi az olan bir kısım garblılaşmak ve garblılara tam benzemek mesleğini takib edenler ise, üçüncü cereyana bir yardım ediyorlar. Madem o cereyanın yüzde ancak birisini belki binden birisini Purutlar ve Hristiyan gibi yapmaya çevirebilirler. Çünki İngiliz ikiyüz sene zarfında tahakküm ettiği ikiyüz milyon İslâm'dan ikiyüz adamı Purutluğa çevirememiş ve çeviremez.

Hem hiçbir tarihte bir İslâm, Hristiyan olduğunu ve kanaatle başka bir dini İslâmiyete tercih etmiş olduğu işitilmediğinden, iktidar partisinde bulunan az bir kısım, dinin zararına siyaset namıyla üçüncü cereyana yardım etse de; madem o Demokrat Partisi, meslek itibariyle öteki iki cereyan-ı azîmenin durmasında ve def'etmesinde mecburî

vazifeleri olmasından, bu vatana ve İslâmiyete büyük bir faidesi dokunabilir.

Bu cihetten biz, Demokratları iktidar yerinde muhafaza etmeye Kur'an menfaatına kendimizi mecbur biliyoruz. Onlardan hayır beklemek değil; belki dehşetli, baştaki iki cereyana siyasetlerince muârız oldukları için; onların az bir kısmı dine verdikleri zararı, vücudun parçalanmasına bedel, yalnız bir parmağı kesmek gibi pek cüz'î bir zararla pek küllî bir zarardan kurtulmamıza sebeb oluyorlar bildiğimizden, o iktidar partisinin lehinde ehl-i dini yardıma davet ediyoruz. Ve dinde lâübali kısmını dahi cidden ikaz edip "Aman çabuk hakikat-ı İslâmiyeye yapışınız." ihtar ediyoruz ki; vatan ve millet ve onların hayatı ve saadeti, hakaik-i Kur'aniyeye dayanmak ve bütün âlem-i İslâmı arkasında ihtiyat kuvveti yapmak ve uhuvvet-i İslâmiye ile dörtyüz milyon kardeşi bulmak ve Amerika gibi din lehinde ciddî çalışan muazzam bir devleti kendine hakikî dost yapmak, iman ve İslâmiyet'le olabilir.

Biz bütün Nurcular ve Kur'an hizmetkârları, onlara hem haber veriyoruz, hem İslâmiyet'e hizmette muvaffakıyetlerine dua ediyoruz, hem de rica ediyoruz ki: Bu memleketin bir ehemmiyetli mahsulü ve vatanda ve şimdi âlem-i İslâmda pek büyük faidesi ve hizmeti bulunan Risale-i Nur'u, müsaderelerden kurtarıp neşrine hizmet etsinler. Bu vatandaki dindarları kendine taraftar etsinler ve selâmeti bulsunlar.

Said Nursî

* * *

Medar-ı ibret ve hayret ve şükrandır ki:

Yirmidokuz senedir, elli seneden beri benimle muarız gizli düşman komiteler bütün desiseleriyle aleyhimde adliyeyi, hükûmeti sevketmeye çalışırken ve her desiseye baş vururken.. yüzotuz kitabımı, binler mektublarımı tedkik ve taharri için adliyenin nazarını celbetmiş. O adliyeler beşi kat'î beraet ve umum kitabları suç yok diye iadeye karar vermeleri ve geçen Malatya hâdisesi münasebetiyle yine gizli düşmanlarımız hükûmetin ve adliyenin nazar-ı dikkatini bizlere çevirmeye çalıştıkları halde, yirmiüç mahkeme demişler ki: "Suç bulamıyoruz." ³⁹(Haşiye) Acaba benim gibi dünya ehli ile münasebeti pek az ve Risale-i Nur gibi hakikatı hiçbir şeye feda etmeyen, yüzotuz

kitabında bu kadar aleyhimizde bahane arayanlar varken hiçbir suç bulunmaması ve yalnız Eskişehir'in bir tek mes'ele olan tesettürden başka o da cevab verildikten sonra kanaat-ı vicdaniyeye çevrilmesi.. halbuki, Nur talebeleri gibi takvaya tarafdar olanlardan bir tek adamın on mektubunda on günde onu mes'ul edecek bazı maddeler bulunur. Bu kadar hadsiz bir derecede kesretli bir şeyde medar-ı mes'uliyet adliyeler gösterememesi iki şeyden hâlî değil:

Ya kat'iyyen bir inayet ve hıfz-ı İlahiyedir ki, bu cihette merhametini, rahîmiyetini Nur talebeleri, Kur'an hizmetkârları hakkında gösteriyor ki; bize temas eden bütün adliyeleri böyle hârika bir adalete ve hiçbir cihette haksızlık yapmamaya ve böyle aleyhimizde binler esbab varken o hakikat-ı kudsiye-i Kur'aniyenin bir hizmetine yardım etmişler. Biz de bütün ruh u canımızla onlara teşekkür ederiz.

Eski zaman adliyelerinin önünde padişahlar, fukaralarla diz çöküp muhakeme olması ve Hazret-i Ömer (R.A.) adaleti zamanında âdi bir Hristiyanla; Hazret-i Ali (R.A.), âdi bir Yahudi ile muhakeme olması ile gösterilen, adliyedeki haktan başka hiçbir şeye âlet olmadığını gösteren adliyelik adaletinin bu sırr-ı azîmine bizimle alâkadar olan bu adliyeler -bize temas eden cihette- mazhar olmuşlar. Onun içindir ki, yirmisekiz senedir bu kadar işkenceler, hapisler, tazyikatlar gördüğüm halde, hiçbir adliye adamlarına, bu sırr-ı azîme binaen değil küsmek ve beddua, bilakis kalben bir minnetdarlık, bir nevi teşekkür, bir tebrik var.

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık, vefadar, fedakâr kardeşlerim!

Evvelen: Bütün ruh u canımla fevkalâde nuranî hizmet-i imaniyenizi tebrik ederim.

Sâniyen: Ankara'da dindar Ahrarların kongresinde beni Diyanet Riyaseti dairesinde bir vazife ile tavzif etmeyi hararetle istemelerine ve Medreset-üz Zehra'nın Nur talebelerini, bu mes'elede bana kabul ettirmekte vasıta yapmalarına karşı derim: O toplantıda bu teklifi

yapan meb'uslara ve dindar arkadaşlarına çok teşekkür ve çok selâm ve muvaffakıyetlerine çok dua ederiz. Fakat ben ziyade zaîf ve şiddetli hasta ve ihtiyar ve kabir kapısında ve perişan olduğumdan, o kudsî vazifeyi yapmaya iktidarım olmamasından benim yerimde Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi, benim bedelime Nur şakirdlerinin has ve hâlis ve İslâmiyet'in hakikî fedakârlarının şahsiyet-i maneviyesi, o kudsî vazifeyi şimdiye kadar gayr-ı resmî perde altında yaptıkları gibi, inşâallah resmî bir surette dahi yapabilecekler. Onlara havale ederiz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Duanıza muhtaç kardeşiniz Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

İmanın dünyada dahi bir nevi Cennet lezzetini benim hayatımda temin ettiğine dair:

Ben dokuz yaşından beri şefkatli vâlidemi görmediğimden sohbetinde bulunamadım. O hürmetli muhabbetten mahrum kaldığım ve üç hemşiremi de onbeş yaşımdan sonra göremediğim, Allah rahmet etsin vâlidemle beraber berzah âlemlerine gittikleri için dünyanın çok zevkli, lezzetli olan uhuvvetkârane sohbetlerinden, merhamet ve hürmetten mahrum kaldığımdan ve üç kardeşimden iki kardeşimi elli seneden beri görmediğimden (Allah onlara rahmet etsin) öyle kıymetdar, dindar, âlim iki kardeşimin sohbetinden, hürmetkârane muhabbet, merhametkârane şefkatteki sürurdan mahrum kaldığımdan bu dünyada Risale-i Nur'un imanda Cennet çekirdeği bulunduğunu gösterdiği gibi, bugün dört fedakâr hizmetimde bulunan manevî evlâdlarımla bir seyahat ettiğim zaman, imandaki Cennet çekirdeğinin bir zerreciği kat'iyyen ruhuma ihtar edildi.

Ömrümde mücerred kaldığımdan dünyada çocuklarım olmamasından, çocuklara karşı şefkatkârane zevklerinden, memnuniyetlerinden de mahrum kaldığım ile beraber bu noksaniyeti hissetmiyordum. Bugün bu dört yarama mukabil, Cenab-ı Hak gayet zevkli bir manayı ihsan etti. Üç cihetle tedavi etti.

Birincisi: Risale-i Nur'da beyan edilen hadîs-i şerifteki الْعَجَائِزِ sırrıyla, ihtiyar kadınların Risale-i Nur cihetinde hârika istifadeleri ve zevk-i ruhanîleri merhume vâlidemin merhametkârane hususî şefkatinden gelen lezzete mukabil küllî ve umumî bir surette binler vâlideleri rahmet-i İlahiye bana ihsan ettiği gibi, üç merhume hemşirelerimin şefkatkârane, kardeşane sevinç ve sürurlarına bedel, yüzbinler genç hanımları bana hemşire nev'inde Risale-i Nur cihetiyle verip duaları ile ve Nurlarla alâkadarlıkları ile hemşirelerim yüzünden kaybettiğim üç faide yerine binler faide-i manevî ve sürur-u ruhî ihsan etmiş. Bu ikinci kısmın hakikat olduğuna çok delil ve emareleri var, kardeşlerim biliyorlar.

Hem merhum kardeşimin vefatıyla fedakârane dünyadaki maddî, manevî muavenetlerinden ve muhabbet ve şefkatlerinden mahrumiyetime bedel, rahmet-i İlahiye o hususî iki-üç kardeş yerine yüzbinler hakikî kardeş gibi hakikî şefkat, muavenet ve yardım eden, hattâ değil yalnız dünya hayatını belki hayat-ı uhreviye sermayesini de Risale-i Nur'un hizmetinde bana yardım etmek için fedai kardeşleri ihsan etmiş.

Dünyada evlâdlarım olmadığından gayet zevkli olan çocuklara şefkat meziyetinden mahrumiyetime bedel, bir-iki çocuk şefkatine bedel yüzbinlerle masumları ki, ileride Risale-i Nur'la beslenmeleri cihetiyle, bu hususî, cüz'î üç şefkatkârane vaziyeti yüzbinlere çevirdi. Buna dair çok emareleri var. Hattâ bana hizmet edenler biliyorlar ki, peder ve vâlidesinden çok ziyade bir şefkat, bir hürmet, bir bağlılık masum çocukların bana karşı Bolvadin'de ve Emirdağı'ndaki ekser yollarda göstermeleri; bu cüz'î, şahsî, hususî zevki, lezzeti, şefkatkârane hürmeti binler küllî ve umumî bir surete çevirdiğine çok misalleri var.

Mübarek bir kısım zîruhlarda hiss-i kabl-el vuku' olduğu gibi, masum çocukların bir hiss-i kabl-el vuku' ile Risale-i Nur'un onlara dünyevî, uhrevî bir babalıkla terbiye ve muhafaza etmesini ruhları hissetmiş ki, Nur'un hizmetkârına babalarından ve vâlidelerinden daha şiddetli bir hürmet gösteriyorlar. Hattâ benim hiç görmediğim, tanımadığım üç yaşındaki bir kız çocuğu yalın ayak dikenlere basarak, koşarak geldi. Hattâ pekçok dostlarım Bolvadin'de bulunduğu için otomobil ile çok hızlı gittiğimiz halde kurtulamıyoruz. Hattâ her yerde hiç beni işitip görmedikleri halde, peder ve vâlidesine gösterdikleri alâkayı göstermeleri benim hakkımda; nefsim, hevesim cismanî cihetinde dahi imanda bir Cennet çekirdeği var olduğunu gördüm.

Said Nursî

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Üstadımızı ziyarete gelip de görüşemiyenlerin ve biz görüştürmeden gidenlerin hatırları kırılmamak için Üstadımızın gizli

hârika bir ahval-i ruhiyesini beyan etmeye mecbur olduk. Hattâ bugün bir parça dikkatsizlik ettiğimizden, gayet çok muhtaç olduğu hizmetimize nihayet vermek niyet ettiği halde, şimdiki yazacağımız şey hatırına geldi; bizi de afvetti, helâl etti. İşte hakikat budur:

Biz de kat'iyyen anladık ki: Üstadımız ekser hayatını tecerrüdle geçirdiği gibi, bütün hayatında hediyeleri kabul etmemek ve mukabilsiz hediyeler onu hasta etmek gibi, şimdi hürmet ve dostluk cihetiyle onunla görüşmek ona gayet ağır geliyor. Hattâ mükerreren biz de anladık: Musafaha etmek, elini öpmek, kendine tokat vurmak gibi ruhen müteessir oluyor. Ve ona bakmaktan, dikkat etmekten de şiddetle müteessir oluyor. Hattâ hizmetinde biz bulunduğumuz halde, zaruret olmadan bakamıyoruz. Bunun sırr ve hikmetini kat'iyyen anladık ki: Risale-i Nur'un esas mesleği hakikî ihlas olmak cihetiyle şimdiki tezahür, sohbet etmek, fazla hürmet etmek; bu enaniyet zamanında bir nefisperestlik, riyakârlık, tasannu' alâmeti olmak cihetiyle ona şiddetle dokunuyor. Çünki der:

Benimle görüşmek isteyen, eğer âhiret için, Risale-i Nur için ise; Risale-i Nur bana kat'iyyen ihtiyaç bırakmamış. Milyonlar nüshası her birisi on Said kadar faide veriyor. Eğer dünya cihetiyle ve dünyaya ait işler için görüşmek ise: O, dünyayı şiddetle terkettiği için, dünyaya dair şeyleri malayani, vakti zayi' etmek olduğu için cidden sıkılır. Eğer Risale-i Nur'un hizmetine, intişarına ait olsa; bana hizmet eden hakikî fedakâr talebelerim ve manevî evlâdlarım ve kardeşlerim benim bedelime görüşmeleri kâfi, bana hiç ihtiyaç yok. Uzun yerlerden uzak memleketlerden gelenlerle beraber başka kardeşlerimizin de hatırları kırılmasın. Çünki, on seneden beridir her sabah okuduğu ve başkaları onu tevkil ettiği evrad okumasında sevabı bağışladığı vakit der ki:

"Yâ Rabbi! Benimle görüşmek için gelip görüşmeden dönenlerin defter-i a'maline de yazılsın." diye ruhlarına hediye ediyor. Üstadımızın bu halini kardeşlerimize beyan ediyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Hizmetinde bulunan Nur Talebeleri

İleri Gazetesi'nin 13 Nisan 1957 tarihli nüshasından alınmıştır

Üstad Bedîüzzaman'ın uğurlu elleriyle yeni bir câmiin temeli atıldı.

Üstad Bedîüzzaman Said Nursî "3. Eğitim Tümeni" câmiine harç koydu. (Isparta hususî muhabirimiz bildiriyor.)

Isparta'nın geçen yıllarda teşekkül etmiş bulunan Üçüncü Eğitim Tümeni için yaptırılmasına karar verilen câmiin temeli, tertib edilen muazzam bir merasimle atılmış ve bu törene Isparta'da bulunan Risale-i Nur müellifi Üstad Bedîüzzaman Said Nursî Hazretleri de davet olunmuşlardır. Büyük bir alâka ile karşılanan Üstad, törenden sonra uğurlu elleriyle temele ilk harcı koymuşlar ve dualarda bulunmuşlardır.

* * *

Hüseyin Avni ve Tahsin Tola ile bir hasbihaldir

Biz Nur şakirdleri Üstadımızın hizmetinde ve mesleğinde bulunduğumuzdan, siyasetlerle alâkamız yoktur. Fakat Demokratlar Nurların neşrine müsaadekâr olmaları ve eskiden beri Nur'un men'ine dair zulümleri yapmadıklarından, Demokratın hatırı için seçimlerle alâkadar olduk. Evvelki defa gibi bu defa da Nurcuların epey faidesi, Demokrat lehine oldu. Üstadımıza ve Nurlara en ziyade faidesi dokunan eski Adliye Vekili Hüseyin Avni ve Senirkent meb'usu Tahsin Tola herkesten ziyade kazanmaları lâzım iken kazanmamaları bizi çok müteessir etti diye Üstadımıza söyledik. Bize dedi ki:

"Müteessir olmayınız. Ben de sizinle beraber olarak onları tebrik etmeliyiz. Çünki iki sene zarfında elli sene kadar hükûmete, vatana, millete, dine, asayişe hizmet ettiklerine delil-i kat'î, kerametkârane Üstadımızın ona müracaatı olmadan Rehber'in kurtulmasını arzu ettiği aynı dakikada müsadere edilen ikiyüz Rehber'in bize iadesine emir vermesiyle ikiyüz bin adam Rehber'den istifade etmesiyle ona duacı olması; ve Tahsin Tola'nın ehemmiyetli çalışmasıyla Sözler mecmuası resmen Ankara'da tab'edilmesiyle hem asayişe, hem Demokrata, hem bu vatan ve millete yüz sene meb'usluk etmek kadar faidesi oldu. Şimdi bu kadar manevî, hakikî, hususan bâki ve uhrevî kâr onlara yeter. Bir-iki sene memuriyet ve meb'usluğa çalışmakla o bâki elmas gibi hizmetlerini, kırılacak fâni şişeye âlet yapmamak gerektir. Onun için ben onları tebrik ediyorum. Siz de onları tebrik ediniz, dua ediniz. Hattâ ben Tahsin Tola'nın tekrar meb'us olmasını istedim, tâ Nurlara hizmet etsin; fakat onun evvelki hizmeti kâfi geliyor. Kapıyı açmış, daha ihtiyaç kalmadı."

Nur Talebelerinden

Mehmed Kaya, Hüsrev, Tahirî, Sungur, Zübeyr, Ceylan, Bayram (Haşiye): Üstadımız dedi ki: Dünya cihetiyle meb'us olmadığından, ayda bir mikdar banknot kaybetti. Şimdi onun hizmetiyle Sözler

mecmuasının neşriyle milyonlar adamlar içinde yalnız benim hisseme mukabil bir şey lâzım olsaydı; ben -elli bin lira kadar bana faide oldueğer param olsa idi, böyle azîm bir yekûn ona verecektim. Şimdi bu hakikatı nazar-ı dikkate almak lâzım gelirken tekrar meb'us olsaydı, bu hakikat nazara alınmayacaktı. Onun için bazı dinsiz zalimlerin parmağıyla kazanmadığından müteessir olmasın.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Vasiyetnamenin Bir Zeyli

Eşref Edib'in neşrettiği Tarihçe-i Hayatın otuzuncu sahifesindeki Said'in hususiyetlerinden altı nümunesinden yedinci nümunesi ki, mukabelesiz hediyeyi ömründe kabul etmemek, kanaat ve iktisada istinaden, şiddet-i fakrıyla beraber altmış-yetmiş sene evvelki kendi talebelerinin tayinatını da kendisi verdiği acib vaziyetin şimdiki bir misali ve bir sırrı kaç senedir anlaşıldı diye vasiyetnamenin âhirinde bunu yazmanın zamanı geldi.

Evet şiddet-i fakr u istiğna ile hediye almamakla beraber Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, yasak olmayan daktilo makinesi ile intişar eden Risale-i Nur'un verdiği sermaye ile şimdi manevî Medreset-üz Zehra'nın dört-beş vilayetinde hayatını Risale-i Nur'a vakfeden ve nafakasına çalışmaya zaman bulamayan fedakâr Nur talebelerinin tayinatına acib bir bereketle kâfi gelen ve Nur nüshalarının fiatı olan o mübarek sermayeyi ben öldükten sonra da o hâlis, fedakâr kardeşlerime vasiyet ediyorum ki, altmış-yetmiş sene evvelki kaidemi yetmiş sene sonraki şimdiki düsturlarıma aynen tatbik etsinler. İnşâallah Risale-i Nur'un tab' serbestiyeti olsa, o düstur daha fazla inkişaf eder.

Medar-ı hayrettir ki, o eski zamanda Evkaf'tan beş talebenin tayinatını Van'da Eski Said kabul etmiş. O az para ile bazan talebesi yirmiye, otuza, altmışa kadar çıktığı halde kendi talebelerinin tayinatını kendisi veriyordu. O kanaat ve iktisadın bereketiyle ve kendi beş-altı mavzer tüfeğini satmakla istiğna kaidesini bozmadı. O zaman meşhur Tahir Paşa gibi çok yardımcılar varken kaidesini bozmadı. O altmış-yetmiş senelik düstur-u hayatının bir işaret-i gaybiye ile altmış-yetmiş sene sonra o kanaat ve istiğnanın bir meyvesi inayet-i İlahiye ile ihsan edildi ki, o kadar mahkemeler ve yasaklar ve müsadereler ve eski harfle izin vermemekle beraber, kaç senedir dört-beş vilayet

vüs'atindeki manevî Medreset-üz Zehra'nın fedakâr talebelerinin tayinatını Risale-i Nur kendisi hediye etti.

Halbuki o nüshaların bir kısm-ı mühimmini hediye olarak mukabelesiz etrafa ve âlem-i İslâm ve Avrupa'ya gönderdiği ve elindeki nafakasını Nur'un teksirine sarfettiği halde, yine Nur'un nüshaları acib bir tarzda hem kendine, hem o hâlis fedakârlarına kâfi gelmesi, eski zamandaki işaret-i gaybiyesinin bir güzel meyvesi ve bir hikmeti olduğuna kat'iyyen kanaatim geldiğinden vasiyetnamemin âhirinde beyan ediyorum.

Bu vasiyetname benden sonra bâki kalan tayinat içinde de konulsun, tâ ki bazı insafsız insanlar "Bu Said günde beş-on kuruşla yaşadığı ve kimseden para almadığı halde şimdiki mirası yüzer lira görünüyor, nerede buldu?" dememek için bu hakikati izhar etmek münasib olur.

Şimdi manevî evlâdlarım, fedakâr hizmetkârlarım olan Zübeyr, Ceylan, Sungur, Bayram, Hüsnü, Abdullah, Mustafa gibi ve has ve hâlis Nur'un kahramanları olan Hüsrev ve Nazif, Tahirî, Mustafa Gül gibi zâtların nezaretinde o düsturumun muhafaza edilmesini vasiyet ediyorum.

Said Nursî

* * *

Bazı gazetelerde çıkan yalanlar hakkındaki bir tekzibi bera-yı malûmat gönderiyoruz.

Bazı muhalif gazeteler, Risale-i Nur talebelerine tekrar "tarîkat kurmuşlar" ittihamını yaptıklarını gördük. Bunun hakikatle hiçbir alâkası yoktur. Bu husus Risale-i Nur davasını gören ona yakın Ağır Ceza Mahkemesi'nin kat'iyyet kesbetmiş kararlarıyla sabittir. Hem tarîkata dair en küçük bir emareye, vaktiyle müsadere edilip sonra bilâ-kayd u şart sahiblerine iade edilen Risale-i Nur kitabları ve mektubları arasında tesadüf edilmemiştir. Bilakis Üstadımız Said Nursî'nin mektublarında ve müdafaalarında kat'î bir lisanla beyan ettiği: "Zaman tarîkat zamanı değil, imanı kurtarmak zamanıdır. Tarîkatsız Cennet'e giden pek çok, fakat imansız Cennet'e giden yoktur." ifadesi mevcuddur.

Bu sarahate ve bütün mahkeme ve müddeiumumîlerin otuz seneden beri tarîkat hususunda en küçük bir delile tesadüf edememelerine mukabil, dini ortadan kaldırmak isteyen ve bugünkü İslâmî inkişafı bir türlü hazmedemeyen, dine lâkayd hattâ aleyhindeki bir güruh, hakikat-ı İslâmiyete tarîkat namını verip kendi efkârları lehine bu vatanda bir zemin ihzar etmek peşindedirler. Elbette her defasında olduğu gibi, gizli dinsizlerin entrikaları ile, plânları ile ihdas edilen bu vakıa, bu vatan ve milletin lehine olarak tecelli edecektir. Ve Aydın ve Nazilli mahkemeleri de adaletli seleflerine ittibaen Nur şakirdlerini tebrie edeceklerdir.

Risale-i Nur'un bütün vatan sathında ve hattâ âlem-i İslâm ve Avrupa'nın pekçok yerlerinde hüsn-ü kabule mazhar olması ve Türkleri âlem-i İslâmla eski ittihada muvaffak edecek bir dünyevî semeresi Nur şakirdlerinin niyetlerinde olmadan netice vermesi ve hükûmetin bizzât İslâmiyete, dine, vicdan hürriyetine tam kıymet verip eski hükûmetin tahribatlarını tamire çalışması ve mukaddesata tecavüz edenlerin tenkili hakkında bir kanun çıkarmaya teşebbüsü gibi müsbet ve

ferahlatıcı pekçok hâdisatın aynı anında o asılsız mes'elenin ihdası, hükûmetin ve İslâmiyet'in aleyhinde olanların mahsulü olduğunda aslâ şübhe etmiyoruz.

Yalanlarının birkaç delili de şunlardır:

Üstadımız Said Nursî için "Bir şah ve bir padişah gibi yaşamakta ve gelen yardımlarla geçinmektedir." diye o vicdansızlar apaçık bir iftirada bulunmuşlardır. Said Nursî, amcasının çorbasını dahi içmemiş olup, hayatında kimsenin minneti altında kalmayıp, beş bin lira hediyeye beş para değer vermeden red ve iade eden, hayatındaki istiğna düsturunu en zalimane muameleler ve mahrumiyetler içinde kaldığı zamanlarda dahi bozmayan ve böylece izzet-i İslâmiye ve şeref-i diniyeyi muhafaza etmiş olan bir zâttır.

Evet Üstadımızın halkların hediyesini kabul etmemek düsturu, seksen senelik hayatı ile sabit olduğu ve otuz senelik müteaddid mahkemelerde dahi vesikalarla tahakkuk etmiş, dost ve düşmanın gözleri önünde zahir olmuştur. Bu bedihî hakikatın herkesçe bilindiği bir zamanda, böyle ittihamda bulunanların ne kadar dehşetli garazkâr olduklarını ehl-i vicdanın takdirlerine bırakıyoruz...

Ankara hükûmetinin adaletiyle Üstadımız Said Nursî'nin Risale-i Nur eserleri basılmaktadır. Hissesine düşen bir mikdar kitab fiatlarını Üstadımız, hayatını Nurlara vakfedip nafakasını çıkaramayan Nur talebelerine tayin olarak vermektedir. Kendisi de bugün artık herkesin malûmu olmuş olan a'zamî bir iktisad ve kanaatla yaşamaktadır. Ve bütün ömrü boyunca fevkalâde bir iktisad dairesinde kendini idare ettiğine, seksen senelik hayatını bir şahid-i sadık olarak gösteriyoruz.

Halkı Demokrat hükûmet aleyhine geçirmek plânlarını takib eden muhtelif gazetelerin diğer bir zahir yalanları ise, Nazilli'de iki mübarek adamın Ramazan-ı Şerif hakkındaki hasbihalini "İslâmî bir devlet kurmak" gibi siyasetvari bir tarzda tebdil edivermeleri, o sahte siyaset bezirgânlarının, çocukları dahi kandıramıyacakları acemîce bir iftira ve bir uydurmalarından ibarettir. Böyle yalanları yapmakla hangi maksadlarının istihsaline çabaladıkları kimsenin meçhulü değildir...

Nazilli'ye hiç gitmemiş olan, orada bir kimseyi tanımayan, kırk seneden beri "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip, siyasetle alâkasını kesen, yalnız ve yalnız Kur'an ve iman hakikatlarıyla imanı kurtarmak davasına ömrünü hasreden, bunun haricinde dünyevî

şeylerle alâkadar olmayan, seksenyedi yaşında, daima yatakta olan, zehirli hastalıkların tesiratıyla ölüm nöbetleri geçirip "Kabir kapısındayım." diyen ve sükûnet ve istirahata pek muhtaç olan Said Nursî gibi bir İslâm müellifini böyle siyasî iftiralarla mevzubahs etmek; çok vecihlerle vicdansızlıktır, müdhiş bir gaddarlıktır, âdi bir yalancılık derekesine sukuttur.

Herhangi bir din âlimine, bir bahane ile peygamberlik isnadını yapmak, doğrudan doğruya İslâmiyete bir taarruz ve Kur'ana bir ihanettir.

Üstadımız Said Nursî bütün ömrü müddetince sünnet-i seniyeye ittiba etmiş ve bir sünnet-i seniyeye muhalif hareket etmemek için i'dam cezalarını hiçe saymış ve sünnet-i seniyeyi ihya ve imanı muhafaza uğrunda yüzotuz parça eser te'lif etmiştir. Hunhar din düşmanlarına karşı hayatını istihkar ederek mücahede etmiş ve nihayet muvaffak ve muzaffer olmuştur. Evet ittiba-ı sünnet-i Ahmediyeye dair yazdığı bir eseri, otuz seneden beri binlerce nüsha neşrolmuştur. Fahr-i kâinat Resul-i Ekrem (A.S.M.) efendimizin son ve hak peygamber olduğuna dair muazzam bir eseri olan Mu'cizat-ı Ahmediye kitabı da meydandadır. Hakikat-ı hal böyle olduğu halde, Said Nursî'ye böyle bir ittihamı yapanların; hak ve hakikattan, insaf ve vicdandan ne kadar uzak oldukları kıyas edilsin. Bu ittihamı yapmak, şeytanların bile hatırından geçmez.

Bu hâdisenin bir sebebi şu olmak kavîdir ki; Risale-i Nur, aile hayatına büyük bir faide verip hanımların iffet ve namus ve ismetle ve saadetle hayat geçirmelerini temin ettiğinden, kadınlar Risale-i Nur'a çoklukla rağbet göstermektedirler. Buna bir hüsn-ü misal olarak hanımların neşrolunan birkaç makalesini din düşmanları görmüşler ve bolseviklik hesabına bir takım uydurma bahanelerle hücuma olamayacaklardır. geçmişlerdir. Fakat aslâ muvaffak maksadlarının tam aksine olarak, Risale-i Nur'un neşriyatı erkek ve kadınlar arasında hârika bir tarzda inkişaf etmektedir ve edecektir.

> Hastalığı münasebetiyle hizmetinde bulunan Tahirî, Zübeyr, Ceylan, Bayram, Sungur, Rüşdü

> > * * *

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

En mühim bir mahkemede son sözüm olarak Mahkeme-i Kübra'ya Şekva namıyla yazılan ve Tarihçe-i Hayat'ta birkaç defa neşrolunan ve mahkemede iken Ankara makamatına, Temyiz mahkemesine ve mahkeme reislerine gönderilen şekvanın sebebi o hâdisenin acib, garib, küçük bir nümunesi bu defa aynen başıma geldiği için o Mahkeme-i Kübra'ya şekvaya bir haşiyecik olarak beyan ediyorum:

İki gün evvel, çok müştak olduğum ve eski zamanda Anadolu medrese-i ilmiyesi hükmünde olan Konya'ya üç sebeb bahanesiyle;

Biri: İki hakikatlı nur kardeşim fakir halleriyle beraber büyük bir masrafa girip İzmir mahkemesine gitmişler. Dönüşlerinde yanıma uğradılar. Ben de onları kısmen masraftan kurtarmak için, hususî otomobilim ile Konya'ya kadar beraber almak,

İkincisi: Onbeş sene benim yanımda okumuş ve yirmi seneye yakın müftülük etmiş ve kırk seneden beri bir tek defadan başka görmediğim ve bütün kardeşlerim, akrabalarım içinde hayatta bir o kalmış olan kardeşimi ve çocuklarını ziyaret etmek ve onlarla görüşmek,

Üçüncüsü: Eski Said'in ve Yeni Said'in mühim üstadlarından olan ve onun müridleri olan Mevlevîlerin her yerde Risale-i Nur'la alâkadarlıkları cihetiyle çok alâkadar olduğum ve İmam-ı Rabbanî, İmam-ı Gazalî gibi mühim bir üstadım olan Mevlâna Celaleddin'i ziyaret için gitmiştim.

Hem Tarihçe-i Hayat'ta insanlarla görüşemediğime dair neşredilen yazı ki; ziyaretçilerle görüşemiyorum. Nasılki, hediyelerden men'etmek için Cenab-ı Hak hastalık verdiği gibi, bu hürmetkârane ziyaret de bir nevi hediye-i maneviye olduğundan, sesim kesilip bir eser-i inayet olarak konuşmaktan men'olunduğumdan kardeşimin evine dahi girmedim ki, konuşmayayım.

Hiç olmazsa Konya'da iki-üç gün kalmak zarurî iken mecburî olarak bir saat içinde namazımı kılıp dönmüşüm. Fakat orada bana birdenbire öyle bir vaziyet verildi ki, bütün gazetelerde neşrettiler. Kırk senedir bir defadan başka görüşmediğim kardeşimin evine dahi girip görüşemediğim ve konuşamadığım halde, sanki binler adamlarla görüşmüşüm gibi muamele gördüm.

Gerçi polislerin aldıkları emre binaen o vaziyetleri cidden büyük bir sehiv idi. Fakat bu şiddetli hastalıklı halîme muvafık geldiği için onlardan sıkılmadım. Bilakis helâl ettim. Allah razı olsun dedim, teşekkür ettim. Ben tebdil-i havaya çok muhtaç olduğum için; yazın dağlarda, kışın da kira ettiğim ayrı ayrı menzillerde gezmeye mecbur oluyorum. Bir yerde duramıyorum. Hastalığım şiddetleniyor. Niyet ettim, tekrar arasıra Konya gibi yerlere gideceğim. Hattâ kirasını verdiğim Emirdağı'nda iki menzilim, Eskişehir'de bir menzilim varken; o manasız vaziyet beni o tebdil-i havadan, o menzilleri ziyaret etmekten men'edilmeme sebeb olduğunu Konya'daki vaziyetten hissetmiştim. Ben kat'iyyen kimse ile görüşemiyorum. Bunun gibi âdetim hilafına bana yapılan çok gayr-ı kanunî muameleler var. İşte bu defaki mezkûr vaziyeti beyan eden şu ifadatım, evvelce yazılan Mahkeme-i Kübra'ya Şekva'ya bir zeyl olarak neşredilebilir.

Said Nursî

* * *

Reisicumhur'a ve Başvekil'e

Kabir kapısında ve seksen küsur yaşında, birkaç hastalıkla hasta bulunan ve ölüme kendini yakın gören bir bîçare garib ihtiyar der ki: Size iki hakikatı beyan ediyorum:

Evvelâ: Sizlerin Pakistan ve Irak'la gayet muvaffakıyetkârane ittifakını, bu millete kemal-i samimiyetle, sürur ve ferah ile kazanmanızı bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Bu ittifakınızı, inşâallah dörtyüz milyon İslâm'ın sulh-u umumîsine ve selâmet-i ammenin teminine kat'î bir mukaddeme olarak ruhumda hissettim. Ve namaz tesbihatındaki kuvvetli bir ihtar ile bunu size yazmaya mecbur kaldım. Otuz-kırk seneden beri dünyayı ve siyaseti terkettiğim halde, şiddetli bir alâka ile bu ihtar-ı kalbînin sebebi: Elli seneden beri imanı kurtarmak için gayet kısa bir yolu bulan ve Kur'anın bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur'un Arabistan ve Pakistan'da her yerden daha ziyade tesiratı olduğu ve makbul olması, hattâ aldığımız habere göre, mahkemece tesbit edilen mikdarın üç misli Risale-i Nur'un talebelerinin o havalide bulunmalarıdır. Bu sır için âhir hayatımda kabir kapısında bu netice-i azîmeyi görmek ve beyan etmeye ruhen mecbur oldum.

Sâniyen: Irkçılık fikri, Emevîler zamanında büyük bir tehlike verdiği ve hürriyetin başında "kulüpler" suretinde büyük zararı görülmesi ve birinci harb-i umumîde yine ırkçılığın istimali ile mübarek kardeş Arabların mücahid Türklere karşı zararı görüldüğü gibi, şimdi de uhuvvet-i İslâmiyeye karşı istimal edilebilir ve istirahat-ı umumiye düşmanları gizli dinsizler, yine o ırkçılıkla büyük zarar vermeğe çalıştıklarına emareler görünüyor. Halbuki menfî hareketle başkasının zararıyla beslenmek, ırkçılığın seciye-i fitrîsi olduğu halde; evvelâ başta Türk milleti dünyanın her tarafında müslüman olduğundan onların ırkçılıkları İslâmiyetle mezcolmuş, kabil-i tefrik değil. Türk, Müslüman demektir. Hattâ Müslüman olmayan kısmı, Türklükten de

çıkmışlar. Türk gibi Arablarda da Arablık ve Arab milliyeti İslâmiyetle mezcolmuş ve olmak lâzımdır. Hakikî milliyetleri İslâmiyettir. O kâfidir. Irkçılık, bütün bütün bir tehlike-i azîmdir. Sizin bu defaki Irak ve Pakistan'la pek kıymetdar ittifakınız, inşâallah bu tehlikeli ırkçılığın zararını def'edecek ve dört-beş milyon ırkçıların yerine, dörtyüz milyon kardeş Müslümanları ve sekizyüz milyon sulh ve müsalemet-i umumiyeye şiddetle muhtaç Hristiyan ve sair dinler sahiblerinin dostluklarını bu vatan milletine kazandırmaya tam bir vesile olacağına, ruhuma kanaat geldiğinden size beyan ediyorum.

Sâlisen: Altmışbeş sene evvel bir vali bana bir gazete okudu. Bir dinsiz müstemlekât nâzırı Kur'anı elinde tutup konferans vermiş. Demiş ki: "Bu, İslâmların elinde kaldıkça, biz onlara hakikî hâkim olamayız, tahakkümümüz altında tutamayız. Ya Kur'anı sukut ettirmeliyiz veyahut Müslümanları ondan soğutmalıyız."

İşte bu iki fikirle, dehşetli ifsad komitesi bu bîçare, fedakâr, masum, hamiyetkâr millete zarar vermeye çalışmışlar. Ben de altmışbeş sene evvel bu cereyana karşı, Kur'an-ı Hakîm'den istimdad eyledim. Hakikate karşı kısa bir yol ve bir de pek büyük bir Dârülfünun-u İslâmiye tasavvuru ile, altmışbeş senedir, âhiretimizi kurtarmak ve onun bir faidesi olarak hayat-ı dünyeviyemizi de istibdad-ı mutlaktan ve dalaletin helâketinden kurtarmaya ve akvam-ı İslâmiyenin mabeynindeki uhuvvetini inkişaf ettirmeye iki vesileyi bulduk:

Birinci Vesilesi: Risale-i Nur'dur ki; uhuvvet-i imaniyenin inkişafına kuvvet-i iman ile hizmet ettiğine kat'î delil, emsalsiz bir mazlûmiyet ve âcizlik haletinde te'lif edilmesi ve şimdi âlem-i İslâm'ın ekserî yerlerinde ve Avrupa ve Amerika'ya da tesirini göstermesi ve ihtilâlcilere ve dinsiz felsefeye ve otuz seneden beri dehşetli bir surette maddiyyun ve tabiiyyun gibi dinsizlik fikrine karşı galebe hiçbir ve mahkeme ve ehl-i vukuf dahi cerhedememesidir. İnşâallah bir zaman da, sizin gibi uhuvvet-i İslâmiyenin anahtarını bulan zâtlar, bu mu'cize-i Kur'aniyenin cilvesini âlem-i İslâm'a işittireceksiniz.

İkinci Vesilesi: Altmışbeş sene evvel Câmi-ül Ezher'e gitmek istiyordum. Âlem-i İslâm'ın medresesidir diye, ben de o mübarek medresede bir ders almaya niyet ettim. Fakat kısmet olmadı. Cenab-ı Hak rahmetiyle bir fikir ruhuma verdi ki: Câmi-ül Ezher Afrika'da bir

medrese-i umumiye olduğu gibi; Asya, Afrika'dan ne kadar büyük ise, daha büyük bir dârülfünun, bir İslâm üniversitesi Asya'da lâzımdır. Tâ ki İslâm kavimlerini, meselâ Arabistan, Hindistan, İran, Kafkas, Türkistan, Kürdistan'daki milletleri, menfî ırkçılık ifsad etmesin. Hakikî, müsbet ve kudsî ve umumî milliyet-i hakikiye olan İslâmiyet milliyeti ile اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ Kur'anın bir kanun-u esasîsinin tam inkişafına mazhar olsun. Ve felsefe fünunu ile ulûm-u diniye birbiriyle barışsın ve Avrupa medeniyeti, İslâmiyet hakaikıyla tam musalaha etsin. Ve Anadolu'daki ehl-i mekteb ve ehl-i medrese birbirine yardımcı olarak ittifak etsin diye vilayat-ı şarkıyenin merkezinde hem Hindistan, hem Arabistan, hem İran, hem Kafkas, hem Türkistan'ın ortasında Medreset-üz Zehra manasında. Câmi-ül Ezher üslûbunda dârülfünun; hem mekteb, hem medrese olarak bir üniversite için, tam ellibeş senedir Risale-i Nur'un hakaikına çalıştığım gibi, ona da çalışmışım. En evvel bunun kıymetini (Allah rahmet etsin) Sultan Reşad takdir edip yalnız binasını yapmak için yirmi bin altun lira verdiği gibi, sonra ben eski harb-i umumîdeki esaretimden döndüğüm vakit, Ankara'da mevcud 200 meb'ustan 163 meb'usun imzası ile 150 bin lira, o zaman paranın kıymetli vaktinde, aynı o üniversite için vermeyi kabul ve imza ettiler. Mustafa Kemal de içinde idi. Demek, şimdiki para ile beş milyon liraya yakın bir tahsisat vermekle, tâ o zamanda böyle kıymetdar bir üniversitenin tesisine herseyden ehemmiyet verdiler. Hattâ dinde çok lâkayd ve garblılaşmak ve an'anattan tecerrüd etmek taraftarı bulunan bir kısım meb'uslar dahi onu imza ettiler. Yalnız onlardan ikisi dediler ki: "Biz şimdi ulûm-u an'ane ve ulûm-u diniyeden ziyade garblılaşmaya ve medeniyete muhtacız." Ben de cevaben dedim:

Siz, farz-ı muhal olarak, hiçbir cihette ihtiyaç olmasa da ekser enbiyanın Asya'da, şarkta zuhuru ve ekser hükemanın ve feylesofların garbda gelmelerinin delaletiyle; Asya'yı hakikî terakki ettirecek, fen ve felsefenin tesiratından ziyade hiss-i dinî olduğu halde, bu fitrî kanunu nazara almayarak garblılaşmak namıyla an'ane-i İslâmiyeyi bıraksanız ve lâdinî bir esas yapsanız dahi, dört-beş büyük milletlerin merkezinde olan vilayat-ı şarkıyede millet, vatan selâmeti için dine, İslâmiyet'in

hakaikına kat'iyyen taraftar olmak, size lâzım ve elzemdir. Binler misallerinden bir küçük misal size söyleyeceğim:

Ben Van'da iken, hamiyetli Kürd bir talebeme dedim ki: "Türkler İslâmiyete çok hizmet etmişler. Sen onlara ne niyetle bakıyorsun?" dedim. Dedi: "Ben Müslüman bir Türk'ü, fâsık bir kardeşime tercih ediyorum. Belki babamdan ziyade ona alâkadarım. Çünki tam imana hizmet ediyorlar." Bir zaman geçti (Allah rahmet etsin) o talebem, ben esarette iken, İstanbul'da mektebe girmiş. Esaretten geldikten sonra gördüm. Bazı ırkçı muallimlerden aldığı aks-ül amel ile, o da Kürdçülük damarı ile başka bir mesleğe girmiş. Bana dedi: "Ben şimdi gayet fâsık, hattâ dinsiz de olsa bir Kürd'ü, sâlih bir Türk'e tercih ediyorum." Sonra ben onu birkaç sohbette kurtardım. Tam kanaatı geldi ki: Türkler, bu millet-i İslâmiyenin kahraman bir ordusudur.

Ey sual soran meb'uslar! Şarkta beş milyona yakın Kürd var. Yüz milyona yakın İranlı ve Hindliler var. Yetmiş milyon Arab var. Kırk milyon Kafkas var. Acaba birbirine komşu, kardeş ve birbirine muhtaç olan bu kardeşlere, bu talebenin Van'daki medreseden aldığı dersidinî mi daha lâzım? Veyahut o milletleri karıştıracak ve ırkdaşlarından başka düşünmeyen ve uhuvvet-i İslâmiyeyi tanımayan sırf ulûm-u felsefeyi okumak ve İslâmî ilimleri nazara almamak olan o merhum talebenin ikinci hali mi daha iyidir? Sizden soruyorum!

İşte bu cevabımdan sonra, an'ane aleyhinde ve her cihetle garblılaşmak fikrini taşıyanlar, kalktılar imza ettiler. İsimlerini söylemeyeceğim, Allah kusurlarını afvetsin, şimdi vefat etmişler.

Râbian: Madem Reis-i Cumhur gayet mühim mesail-i siyasiye içinde şark üniversitesini en ehemmiyetli bir mes'ele yapıp, hattâ hârika bir tarzda altmış milyon liranın o üniversiteye sarfı için bir kanun çıkarmak derecesinde fevkalâde bir hizmet ile medresenin medar-ı iftiharı ve kendisine büyük bir şeref verdiren bu medrese-i İslâmiyeye, eski hocalık hissiyatıyla başlaması, bütün şark hocalarını minnetdar etmiş. Ve şimdi orta-şarkta sulh-u umumînin temeltaşı ve birinci kal'ası olan bu üniversiteyi yine mesail-i azîme-yi siyasiye içinde yeniden nazara alması; elbette bu vatan, bu devlete, bu millete bu azîm faideli hizmeti netice verecek. Ulûm-u diniye o üniversitede esas olacak. Çünki hariçteki kuvvet tahribatı manevîdir, imansızlıkladır. O manevî tahribata karşı atom bombası, ancak manevî cihetinde

maneviyattan kuvvet alıp o tahribatı durdurabilir. Madem ellibeş sene bu mes'eleye bütün hayatını sarfetmiş ve bütün dekaikı ile ve neticeleri ile tedkik etmiş bir adamın bu mes'elede re'yini almak ve fikrini sormak lâzım gelirken; Amerika'da, Avrupa'da bu mes'eleye dair istişareye kendinizi mecbur bildiğinizden, elbette benim de bu mes'elede söz söylemeye hakkım var. Hamiyetkâr olan bütün bir millet namına sizden bekliyoruz.

Said Nursî

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, sıddık, fedakâr, hâlis, muhlis kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede hakikî, ciddî, metanetli arkadaşlarım!

Size gayet ehemmiyetli bir halimi ve dehşetli bir zahmet, fakat inayet-i İlahiye ile büyük bir rahmeti tazammun eden zahirî bir hastalığın manevî bir istirahat ve bir tamam-ı vazifeye bir alâmet olarak bir hastalığımı beyan ediyorum. Şekva değil, teşekkür ediyorum. Fakat sizden tahammülüm için dua istiyorum. O halet de şudur:

Ben kelimatı konuşurken birden manevî bir men' gibi şiddetli bir hararet başlıyor. Hattâ eskiden günde bir-iki defa su içerken şimdi yemeği pek az yediğim halde, yirmi-otuz defa su içmeye mecbur oluyorum. Hattâ iki gün evvel pek şiddetlendi. Ben bir tesemmüm zannettim. Hattâ bir vehme binaen yanımdaki kardeşlerime ifşa ettim. Bu gayet şiddetli hastalığıma karşı sabır ve tahammül niyaz ettim. Rahmet-i İlahiyeden rica ettim, birden kalbime geldi ki: Ekser hayatımdaki zahmetlerde bir inayet ve rahmet cilvesi bulunduğu gibi, inşâallah bunda da o cilve-i rahmet var ki, cinnî ve insî şeytanların ve dinsizlerin seni zehirlendirmek ve susturmaya çalışmaları, vazifenin tamam olmasına ve istirahatine rahmet-i İlahiye bir vesile oldu ki, geçen sene İşarat-ül İ'caz Tefsiri ve Mesnevî-i Arabî'yi bir sene müddetle ders vermeye başlamıştım. Gizli düşmanlarım cinnî ve insî şeytanlar, beni susturmaya desaisleri ile çalıştıkları halde, rahmet-i İlahiye hem İşarat-ül İ'caz'ın, hem Mesnevî-i Arabî'nin Türkçesini ihsan ettiğinden ve Risale-i Nur da ekseriyet itibariyle kendi kendine ders verip muallimlere ihtiyaç bırakmadığından, bu tedris vazifemde bana

istirahat ve tebrik nev'inde bir ihsan-ı İlahî olarak bu acib hastalık benim istirahatime medar oldu.

Hem benim ruhuma geldi ki: Senin binler, belki yüzbinler Saidcikler senin bedeline ders verecek ve konuşacaklar var. İhsan-ı İlahî ile Risale-i Nur, başka ilimler gibi meşakkatli derslere muhtaç değil. فَاتُّكَ بَعَيْن الْعِنَايَةِ Gavs-ı Geylanî'nin (K.S.) kerametkârane cümlesi, en dehşetli zaman gibi bunda da ayn-ı hakikat olduğu görüldü. Hem a'zamî ihlasın zedelenmemek için şimdi düşmanlar da dostlara inkılab ettiği bir zamanda sohbet etmek, konuşmak; bu dünyada da uhrevî hizmetlerin bir güzel ve fâni meyvelerine vesile olabilir. O vakit a'zamî ihlas ki, hiçbir şeye âlet olmayacak. Hem vazife-i İlahiyeye karışmamak için kader-i İlahî hakkımdaki bu şiddetli halete aleyhimde değil, lehimde olarak fetva müsaade etti. verdi. Ben vanımdaki vasiyetnamemdeki evlâd kabul ettiğim küçük evlâdları tevkil ediyorum. Onlarla konuşanı, benimle konuşmuş gibi kabul ediyorum...

> اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşiniz Said Nursî

Üstadımızın bu hastalığı gösteriyor ki, gizli dinsizler konuşturmamak için bir ilâç bulmuşlar, yedirmişler. Elhasıl; Üstadımızın musafahadan, sohbetten ve konuşmaktan men'edildiğini biz de görüyoruz.

Üstadımızın hizmetinde bulunan Tahirî, Zübeyr, Ceylan, Hüsnü, Bayram

Bera-yı malûmat hem resmî zâtlara, hem dostlara mühim bir hakikatı beyan ediyoruz:

Üstadımız gençliğinde ve hattâ çocukluğundan itibaren izzet-i ilmiyeyi muhafaza için şiddetle halktan istiğna ediyordu. Zekat ve sadakayı kat'iyyen almadığı gibi, İkinci Mektub'da da beyan edildiği üzere hediyeyi kabul etmiyordu. Bu halin, şimdiki ihtiyarlık ve zayıflık zamanında devam edebilmesi için, Cenab-ı Hakk'ın rahmetiyle o istiğna düsturu hastalığa inkılab etti. Yani mukabilsiz bir lokma alsa, derhal hasta olur. O lokmayı yiyemiyor. Üstadımız gençliğinde bu kadar muhtaç değildi. Tek başına yaşadığı zamanlar pek az bir masraf

kendisine kâfi idi. Şimdi pekçok talebelerine tayin verdiği ve birkaç hastalıkla hasta bulunduğu bir zamanda, o istiğna düsturunun muhafazası için, rahmet-i İlahiye onu mukabilsiz hediyelerden hasta ediyor. Aynen öyle de: Üstadımıza hürmet dahi manevî bir hediye gibi olduğundan, siddetle nâsın hürmetinden ve elini öpmesinden kaçıyordu. Tarihçe-i Hayatının ve İhtiyarlar Lem'asının şehadetiyle, gençliğinde emsallerinin fevkinde olarak Siirt'in Tillo kasabasında inzivaya girmişti. Ağrı Vilayetinde Şeyh Ahmed Hanî Hazretlerinin türbesine kapandı. Rusya'ya esir düştüğünde, doksan kadar esir zabit kendisinin dinî derslerini şevkle dinledikleri halde, üsera kampında Tatarların küçük hâlî bir câmiinde bir yer bularak orada yalnızlığa çekildi. İstanbul'da Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye a'zâlığı gibi cazib ve şaşaalı bir hayat içinde iken, Yuşa Tepesi'nde kimsesizliği tercih etti. Van'a döndüğünde pekçok eski ve yeni talebeleri arasında sürurlu bir ömrü istemeyerek Erek Dağı'ndaki bir mağaraya kapandı. En son defa, emsalsiz zulümlerin gördüğü senede neticesi hapishanelere gönderildiği zaman, kanunen tecrid müddeti onbeş gün olmasına rağmen, yirmi ay ve hattâ bütün hapis müddetince tecrid-i mutlakta tutulduğu halde kimseye şekva etmedi.

Bütün bu haller gösteriyor ki: Üstadımızın fitratında inziva daima hüküm sürmüştür. Fakat ihtiyarlığında pekçok yardıma, hizmete, sohbete muhtaç olduğu bir vakitte bunun devam etmesi için, bir nevi hastalık haleti verilmiş. Beş dakika konuşsa; şiddetli bir hararet başlıyor, sesi çıkmıyor. Hattâ Şafiî Mezhebinde olduğu için namazda Fatiha'yı kendisi işitecek derecede okuması lâzım gelirken, hastalık sebebiyle sesi çıkmadığından, Mezheb-i Hanefî'yi takliden namazlarını eda ediyor. Bu hastalığına dair, iki mühim doktorun iki raporu var. İstenilirse gösterilecektir.

Şimdi Risale-i Nur'un fevkalâde fütuhatı ve âlem-i İslâm'da dahi fevkalâde bir hüsn-ü kabule mazhar olması hengâmında, düşmanlar dahi dostlara inkılab ettiği bir zamanda Risale-i Nur'un a'zamî ihlasını (ki, rıza-yı İlahîden başka dünyevî, uhrevî hiçbir rütbeye, makama âlet etmemek) muhafaza için dehşetli bir merdümgiriz yani insanlardan tevahhuş ve sesi çıkmamak ve konuşmamak hastalığı ve elini öpmek, ona âdeta bir tokat vurmak gibi dokunmak vaziyeti, kat'iyyen bize kanaat verdi ki; bu bir istihdam-ı Rabbanîdir.

Hattâ bu hakikatların izharına vesile olan bir şahsı da üstadımız helâl etti.

(Haşiye): Üstadımızdan sorduk: Neden Risale-i Nur'un şaşaalı intişarı ve düşmanların dahi mağlub olup dostane vaziyet aldıkları bir zamanda insanlarla görüşmüyorsunuz?

Cevaben dedi ki: "Benim ile görüşmek isteyenler, ya muarızdır veya dosttur. Dost olsa, Risale-i Nur'un yüzbinler nüshası benim bedelime tam konuşuyor. Bana kat'iyyen ihtiyaç bırakmamış. Görüşmek isteyen muarız olsa, bu otuz sene zarfında pekçok mahkemeler ve ehl-i vukuflar tedkik ettikleri halde, ne Nur Risalelerinde ve ne de Nur Talebelerinde hiçbir suç bulamamışlar. Yirmidört mahkeme "Risale-i Nur'da suç bulamıyoruz." dedikleri; dört mahkeme de kat'iyyen umum Nur Risalelerine beraet vererek kaziye-i muhkeme haline gelen kararlarıyla bütün kitabları, mektubları sahiblerine iade etmesi, benim bedelime muarızlara tam cevab veriyor. Bana ihtiyaç kalmamış. Eğer şahsî görüşmek istenilse, bütün Nur Talebeleri bir cihette bu bîçare Said'in dava vekilleri olduğu gibi, İstanbul'da ve Ankara'da avukatları bulunduğundan, isteyenler onlarla görüşebilir."

Şiddetli hastalığı ve çok ihtiyarlığı için zarurî işlerini gören hizmetkârları

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Üstadımız ifade buvurdular ki:

Aleyhimizde olan Cumhuriyet Gazetesi müdafaamı çok yanlış ve gayet fena bir tarzda tağyir etmiş, hattâ "Bir câni yüzünden on masuma zarar gelmemesi için" cümlesinin yerine "Bir câni yüzünden on masumu zulmetten kurtarmak için" gibi hezeyanlar karıştırmış. Hem de o yazdığım cevab; beş-altı sene evvel İstanbul 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nde aynen söylenmiş, en mühim mes'elemde beraet verilmiş bir müdafaa iken; bir-iki ay evvel, bir bardak suda bir fırtına koparmak nev'inden, İstanbul seyahatimde gayet manasız garazkârane, bir savcı İsparta müddeiumumîsine havale edip manasız benim ifademi almaya iki resmî polis memuru gönderdi. Onlara dedim: O mes'eleye beş sene evvel cevab verilmiştir. İste o zamanki cevabım

da budur, dedim. Onlar da kabul ettiler. Hem de makine ile çıkardılar, hem o herife de göndermişler.

Şimdi uzak bir yerde tekrar manasız olarak bizden uzak bir kaymakama başkası onu vermiş. İftiracı gazete de "Onu kaymakam, savcıya vermiş." demesiyle Risale-i Nur'un bir kısım zayıf şakirdlerine vesvese ve bir evham vermek istemiştir. Bu yazıya Nur'un çok avukatları tekzib yazsınlar. O mes'elenin mevzuuna dair İstanbul sıhhî heyetinden dört rapor var. Fakat lüzumsuz olduğu için, kimseye göstermeye tenezzül etmedim. Hem de lüzum olmamış...

Said Nursî

Ankara'daki iki emniyet müdürüne çok selâm ediyorum. Böyle şeylere ehemmiyet vermesinler.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık kardeşlerimiz!

Evvelen: Üstadımız leyle-i beratınızı tebrik ediyor. Hem selâm ve dua ediyor.

Sâniyen: Diyarbekir'den dün aldığımız mektubda ifade edildiğine göre, Diyarbekir havalisiyle beraber şarkta şimdi ikiyüz kadar Nur dershaneleri açılmış. Ayrıca Diyarbekir'de kadınlara mahsus dört-beş dershane-i nuriye varmış. İnşâallah bu büyük bir hayrın alâmetidir.

Üstadımız on sene evvel işaret ve büyük menfaatını beyan ettiği Nur medreselerinin şimdi bu zamanda açılma işi, tam tahakkuk safhasına girmiş bulunuyor. O zaman demişti: "Şimdi resmen din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına izin verilmesine binaen Nur şakirdleri mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dershanei nuriye açmak lâzımdır. Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder, fakat herkes herbir mes'elesini tam anlamaz. İman hakikatlerinin izahı olduğu için; hem ilim, hem marifetullah, hem huzur, hem ibadettir. Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşâallah Nur medreseleri beş-on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor."

Üstadımız Barla'daki dokuz senelik ikametgâhı olan ve Risale-i Nur'un birinci dershanesi, hem altı vilayet genişliğindeki Medreset-üz Zehra'nın çekirdeği bulunan hanesini "Medrese-i Nuriye olarak" Risale-i Nur'a vakfetmişti. Şimdi onu müteakib hem Isparta ve civarı kazaları ve bazı köylerinde, hem Diyarbekir ve şarkta Nur dershaneleri açılmaktadır.

Bu suretle o dershanelerde Nurların okunması ve Nurlarla meşguliyete devam edenlere ve ders alanlara talebe-i ulûm şerefini kazandırmaktadır. Talebe-i ulûmun ise âdi harekâtı, hattâ uykusu dahi ibadet hükmüne geçtiğini bazı büyük müçtehidler beyan etmişler.

Sâlisen: Nurların radyo diliyle Anadolu ve âlem-i İslâm'a intişarının ilk mukaddemesi, mübarek leyle-i berata tevafuk etmesi, bu vatan ve âlem-i İslâm hakkında Risale-i Nur lehinde büyük bir hayrın alâmeti ve işaretidir.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşleriniz

Tahirî, Zübeyr, Sungur, Ceylan, Bayram

(Haşiye): Bu mektub aynı zamanda telgrafla veya mektubla Üstadımızın leyle-i beratlarını tebrik eden kardeşlerimize cevabdır.

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Umum dostlarıma ve Nur kardeşlerime bu vasiyeti ilân ediyorum: Ben şahsım itibariyle vazife-i Nuriyeyi yapmaya tâkatim kalmamış. Belki ihtiyaç da kalmamış. Hem müteaddid tesemmümlerle ve çok ihtiyarlık vaziyetiyle ve hastalıkla şimdiki hayatta kalmak, tahammülüm kalmamış gibidir. Şayet müştak olduğum ölüm elime geçmese de, zahirî hayatımda ölmüşüm gibi diye bu vasiyetimi yazıyorum.

Hâlık-ı Rahman-ı Rahîm'e hadsiz şükür olsun ki; bundan altmış-yetmiş sene evvel hilaf-ı âdet olarak tahsil-i ilim, hususan ilm-i imanî yolunda başkaların muavenetine yalvarmamak ve tam fakr-ı haliyle beraber Eski Said çocukluk, gençlik zamanında talebelerine tayinlerini kendi vermeye çalıştığı ve ancak kısa bir zaman beş tayin kabul edip mütebâki talebelerine bazan yirmi-otuz talebesine tayin verdiğinden; ilmi, vasıta-i cer etmeye o talebeler mecbur olmadılar. İktisad ve kanaatla o zaman muvaffak oldukları gibi, Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun ki, Eski Said gibi şimdi Risale-i Nur kendi hakikî

talebelerinin tayinlerini neşriyatıyla mükemmel vermeye başlamış. A'zamî ihlası kırmamak için Risale-i Nur has talebelerine, hususan nafakasını tedarik edemeyenleri tam tamına idare edecek derecede Risale-i Nur'un satılan nüshalarının beşten birisi Risale-i Nur'un hakkı olduğu cihetle şimdi elli-altmış talebesine kâfi sermayesi çıkıyor. Benim (bîçare Said'in) içinde hiçbir hakkı yoktur. Yalnız Risale-i Nur'un kıymetdar hâsiyeti ve şakirdlerinin şahs-ı manevîsinin kemal-i sadakatı bu manevî Nur bayramına vesile oldu.

Şimdi bütün talebelerin fevkinde diyerek değil, benim en yakınımda hizmetimde olup bir derece tam tarz-ı hareketimi bilenler ve yakından görenler içinde, dört-beş adamı mutlak vekil yapıyorum. Ben ölsem veya hayatta şuursuz kalsam, Nurlara karşı hizmetimin tarzını bilerek tam yapabilsinler. Şimdilik Tahirî, Sungur, Ceylan, Hüsnü ve bir-iki adam daha mutlak vekilim olarak vasiyet ediyorum. Şimdi Risale-i Nur'un satılan nüshalarının sermayesi, Risale-i Nur'un malıdır. Said de bir hizmetkârdır. Hayatta tayinini alabilir. Hattâ bugünlerde ölüm bana çok yakın göründü. Ben de altı vilayette bulunan elli-altmış talebeyi iki-üç sene Nur sermayesinden tayinini vermek kat'î niyet ederken, belki bazılarını bazı maniler onları talebelik hizmetinden vazgeçirecek diye vazgeçtim. Şimdi vasiyetimi yazdım.

Said Nursî

(Haşiye): Gavs-ı A'zam Şeyh-i Geylanî (R.A.) Risale-i Nur'a ve müellifine işaret ettiği keramet-i gaybiyesinde bir fıkrada تَعِيشُ سَعِيدًا diye maişet hususunda saadetle yaşayacağını ve en mes'ud olacağını haber vermiş. Halbuki biz Üstadımızın fakr u istiğnasını şimdiye kadar zahiren buna muhalif görüyorduk. Gavs-ı A'zam'ın bu ihbar-ı gaybiyesi Üstadımızın hayatında şimdi bilfiil görülmüş ki; küçüklüğünde daha on yaşında iken amcasının çorbasını içmezdi, minnet altına girmezdi. Ve ders verdiği eski talebelerinin maişetini de kendisi deruhde ederdi. Aynen şimdi de elli-altmış talebesinin tayinlerini vermesi, o gaybî ihbarın tam tahakkuk ve tezahür ettiğini göstermiştir.

Tahirî, Sungur, Ceylan

باسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Ecel muayyen olmadığı için benim şiddetli hastalığım her vakit gelebilir diye, evvelce yazdığım vasiyetnamelerimi teyiden bu vasiyetname de şiddetli, dâhilî bir hastalığımdan ihtar edildi. Ben de beyan ediyorum ki: Benim vefatımdan sonra, benim emaneten elimde bulunan Risale-i Nur sermayesi hem mu'cizatlı Kur'anımızı tab'ettirmek için Eskişehir'de muhafaza edilen sermaye, o Kur'anın tevafukla ve fotoğrafla tab'ına ait. 40(*) Yanımızdaki sermaye ise, Risale-i Nur'un sermayesidir. O sermaye Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun ki; yetmiş küsur sene evvel o zamanın âdetine muhalif olarak kendim fakirliğimle beraber onların tayinlerini verdiğime bir ihsan ve lütf-u Rabbanî olarak o zamandan elli-altmış sene sonra Cenab-ı Erhamürrâhimîn o örfî âdete muhalif kaidemi manevî ve geniş Medreset-üz Zehra'nın hâlis ve nafakasını temin edemeyen ve zamanını Risale-i Nur'a sarfeden talebelerine aynen ve eski zaman ihsan-ı İlahî neticesi olarak şimdi yanımızdaki sermaye onların tayinleridir ve tayinlerine sarf edilecek ve kaç senedir benim yaptığım gibi benim manevî evlâdlarım, benim vereselerim aynen öyle yapmak vasiyet ediyorum.

İnşâallah tam Risale-i Nur intişara başlasa; o sermaye şimdiki fedakâr, kendini Risale-i Nur'a vakfeden şakirdlerden çok ziyade fedakâr talebelere kâfi gelecek ve manevî Medreset-üz Zehra ve Medrese-i Nuriye çok yerlerde açılacak. Benim bedelime bu hakikate, bu hale manevî evlâdlarım ve has ve fedakâr hizmetkârlarım ve Nur'a kendini vakfeden kahraman ve herkesçe malûm kardeşlerim bu vasiyetin tatbikine yardımlarını rica ediyorum. Risale-i Nur itibariyle bana hiç ihtiyaç kalmadığı için âlem-i berzaha gitmek benim için medar-ı sürurdur. Siz mahzun olmayınız. Belki beni tebrik ediniz ki, zahmetten rahmete gidiyorum.

Çok hasta Said Nursî

Evet, biz Üstadımızın bu vasiyetine şahidiz.

Emirdağ'lı Çalışkan, Mustafa Acet, Safranbolu'lu Hüsnü, Ermenek'li Zübeyr, Çoğol'lu Bayram

Aziz, muhterem kardeşimiz Tahsin Bey!

Leyle-i Kadrinizi tebrik eder, muvaffakıyetler dileriz. Üstadımız size hususî selâm ediyor. Dedi ki:

"Tahsin'in neşrettiği Tarihçe-i Hayat yirmi büyük mecmua kadar faide verdi, fütuhat yaptı. Şimdi bir parça ilişmelerine kat'iyyen merak etmesin. Nazar-ı dikkati celbettiği için, büyük bir ilânname hükmüne geçti.

Şimdiye kadar nasılki yirmi senedir yirmi büyük mecmua perde altında intişar etmesiyle çok büyük fütuhata medar oldu. Tarihçe-i Hayat'ın da perde altında intişarı inşâallah aynı neticeyi verecek."

Sâniyen: Madem Cenab-ı Hak sizi Ankara'da Risale-i Nur'un başkumandanı olarak ihsan etmiş; Risale-i Nur'un, Kur'anın kırk vech-i i'cazından bir vechi olan nazmını beyan eden İşarat-ül İ'caz tefsirinin neşri de size müyesser oldu. O vech-i nazım yedi kısımdır. Bir kısmı tevafukattır. Tevafukatın bir nev'i de Lafza-i Celal'de görülen zahir tevafukattır. İşte mu'cizatlı Kur'anımız bu tevafukatı gösteriyor.

İnşâallah bu mu'cizatlı Kur'anın neşri ve tab'ı da size nasîb olacak. Evvelce Üstadımız onbin lira size göndermişti. Şimdi de Kur'anın âyetlerine tam muvafık olarak 6666 lirayı ki bu para, talebelerin iki senelik tayinatından fazla kalan paradır. Bunda bir sırr-ı azîm var, aynı altun para gibi mübarektir. Başkasına sarf etmemek lâzımdır. Size bazı Kur'anın cüzleri ile birlikte gönderiyoruz ve pekçok selâm ediyoruz.

اَلْبَاقِی هُوَ الْبَاقِی Kardeşleriniz Tahirî, Zübeyr, Ceylan, Sungur

باسْمه سُبْحَانَهُ

Ankara'ya bu defa geldiğimin mühim bir sebebi, İslâmiyet'e ciddî tarafdar Dâhiliye Vekili Namık Gedik'i görmek ve İslâmiyet'in kahramanı olan Adnan Bey'e ve Tevfik İleri gibi mühim zâtlara bir hakikatı söylemektir ki:

Hem Demokrat'a ezan-ı Muhammedî gibi çok kuvvet vermek ve Risale-i Nur'un neşrine müsaadesi gibi çok tarafdar olmak ve âlem-i İslâm'ı, hattâ bir kısım Hristiyan Devletlerini de memnun etmek için, Ayasofya'yı müzahrefattan temizleyip ibadet mahalli yapmaktır. Ben ise; bu mes'ele için, otuz sene siyaseti terkettiğim halde, bu nokta hatırı için Namık Gedik'i görmek istedim ve geldim. Adnan Bey, Namık Gedik ve Tevfik İleri gibi zâtların hatırı için başka yere gitmedim.

Hem Risale-i Nur, Kur'anın kanun-u esasîsiyle bütün Anadolu ve vilayat-ı şarkıyede asayişi temin eden Risale-i Nur'un beşyüzbin nüshası komünistliği susturduğu gibi, asayişi temin ettiğine bir delili budur ki: On küsur sene evvel Afyon Müddeiumumîsi "Altıyüz bin fedakâr talebesi var. Beşyüz bin nüsha Risale-i Nur'dan neşretmiş, belki asayişe zarar gelir." dedi. Ona karşı Said demiş ki: Madem altıyüz bin fedakâr talebesi var. Bu onbeş senedir bana bu kadar zulüm ediliyor. Bir tek vukuatı hiçbir zabıta ve mahkeme gösteremedi.

Hem dedim: Ey müddeiumumî! Eğer bin müddeiumumî, bin emniyet müdürü kadar asayişin teminine Risale-i Nur hizmet etmemiş ise, Allah beni kahretsin. Siz de bana ne ceza verirseniz verin dedim. O bu sözüme karşı hiçbir çare bulamadı.

Yalnız bir-iki sene sonra Nur'un bir küçük talebesi Risale-i Nur'a zarar gelecek zannıyla kendini intihar edecekti ki, tab'ettiği bir küçük risaleye zarar gelmesin. Sonra Üstadı onu men'etti ve küçücük bir hâdise oldu ve ikisi de barıştırıldı.

Halbuki bir Üstadın on tane fedakâr talebesi bulunsa (hattâ biri selâm etmiş tokat vurulmuş, biri elini öpmüş tahkir edilmiş) hiçbir fedakârı, asayişe ilişmemek için sükût etmişler. Said'den işitmişler ki: Benim yüz ruhum olsa, asayişe feda ediyorum. Onun için وَلَا تَزِرُ وَازِرَ أُخْرَى لَا تَزِرُ وَازِرَ أُخْرَى kanun-u esasîsiyle; beş câni yüzünden doksan masuma zarar gelmemek, bir câni yüzünden on masum çoluk çocuk, peder ve vâlidelerine zulüm etmemek için, Risale-i Nur iman hizmetiyle beraber asayişi tamamıyla temin edip herkesin kalbinde fenalığa karşı bir yasakçı bırakıyor. Ben de bin ruhum olsa, Kur'anın bu kanun-u esasîsine feda ettiğimi tarihçe-i hayat isbat ediyor ve meydandadır. Ve mahkemeler de kabul etmişler.

Hattâ tezahüre bir riyakârlık, bir hodfüruşluk, bir enaniyet manasını verip halklarla görüşmeyi de terk ettiği ve rahmet-i İlahiyenin ihsanı ile sesi de kesilmiş ki, dostlarla görüşmeye mecbur olmasın ve hatırları da kırılmasın.

* * *

Müddeiumumîler hakkında Üstadımızın garib bir halet-i ruhiyesini beyan etmek zamanı geldi.

Bana dedi ki:

"Otuz-kırk sene bu tazyikatımda, hukukullah manasında olan hukuk-u amme namındaki vazifelerle muvazzaf olan savcılar ekser hapislerimde, nefyimde şiddetlerini gördüğüm halde onlara karşı bir hiddet, bir küsmek bana gelmiyordu.

Sonra görüyordum: Onların zahirî şiddetine sebeb olan kusurları kendilerinde görmüyordum. Fakat çok defa bir zaman sonra, kader-i İlahînin başka kusuratıma binaen şefkat tokadının öyle savcıların eliyle geldiğini gördüm. Kader adalet yaptığı için, o şefkat tokadını ruh ve kalbimle kabul ettim. Zahirî sebebe binaen savcıların şiddetini helâl ediyorum.

Şimdi Cenab-ı Hakk'a şükür, o müddeiumumîlerin bir kısmı, vazifeleri olan hukuk-u umumiyenin müdafaası hukukullah nev'inden olduğu cihetle, bana karşı şiddet değil, bilakis hakikî adalet noktasında, umum İslâmiyet'e ve belki insaniyete de menfaatı olan Risale-i Nur'un hizmet-i imaniyesi cihetiyle şiddeti bırakıp kader-i İlahînin şefkat tokadına bakar gibi zahirî tazib, hakikaten yardım hükmüne geçtiği münasebetiyle, icin. ben de bu sırr-ı azîm bütün müddeiumumîlere karşı bir dostluk ve dua etmek vaziyetini aldım. Zahiren bana karşı şiddet-i hüküm görünen hâlât, o hizmet-i imaniyeye bir ilânname hükmüne geçti.

Ben de şimdi onlara, hukuk-u ammenin hukukullah hükmüne geçtiğini bilenlere, umumen selâm ve dua ediyorum. Bana olan şiddetlerini umumen helâl ediyorum."

Said Nursî

Üstadımızın sizlere yazdığı ayn-ı hakikat olan bu mektubunu arzediyorum.

Talebesi Sungur

* * *

Bedîüzzaman Said Nursî'nin Gazetelere Bir Mektubu

(Bize ait mes'eleleri yazan gazetelere hitaben yazdığım bu yazıyı neşretseler, bugünlerde olan aleyhimdeki isnadlarını helâl edeceğim. Şiddetli hastalığıma binaen bu kısacık mektubumu o gazeteler neşretsinler ki; bizi düşünen kardeşlerim kederlenmesin.)

Evvelâ: Bugünlerde olan mes'eleler için merak etmeyiniz. Hakkımızda tecelli eden, inayet ve rahmet-i İlahiye ile bu büyük bir hayırdır. Hem hasta olduğumdan konuşmaya ve görüşmeye de tahammül edemiyorum. Şimdi Risale-i Nur'un dâhil ve hariçteki fevkalâde intişarı ve geniş fütuhatı ile düşmanlar da dost olmuşlar. Herkesin konuşmak istemesine mukabil, inayet-i İlahiye ile sesim de kısılmış ki; daha Risale-i Nur bana ihtiyaç bırakmadığından görüşüp, konuşamıyorum.

Beni altı vilayetten davet etmeleri üzerine giderken önümüze gelen ve Risale-i Nur'un ve mesleğimin hakikatını anlayan dost memurlar, Emirdağı'nda istirahat etmemi ve şimdilik Emirdağı'nda kalmamı hükûmetin rica ettiğini bildirdiler. Zâten görüşmeye ve konuşmaya tahammül edemediğimden hakkımdaki bu dostane teklif ve vaziyet bir inayet oldu ki; beni davet eden çok vilayetlerdeki hakikî kardeşlerimin hatırları kırılmasın. Hem bazı vilayetlere gidip diğer vilayetlere gidemediğimden ileri gelen vaziyetimle, yüzbinlerle hakikî fedakâr talebelerim gücenmesinler.

Sâniyen: Benim bu seyahatlerimde kat'iyyen siyasetle alâkamın olmadığına bir delil; kırk seneden beri siyaseti terkettiğimden, yalnız ve yalnız Kur'anın bu zamana tam muvafık bir tefsiri olan Risale-i Nur küfr-ü mutlakı kırdığı için anarşistliğe ve tahribatçı cereyanlara karşı sed çektiği gibi, Kur'anın Risale-i Nur'a verdiği dersinde bir kanun-u esasî olan وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى olan وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى nasıyüzünden doksan masuma zulüm etmektir." diye olan uhrevî hizmetimiz; vatan, millet ve asayişe de büyük bir faidesi olması ciheti

ile, beni tecessüs eden veyahut da zahmet veren polis ve inzibatları da helâl ediyorum. Onları asayişin mücahid muhafızları diye kardeş gibi mesrurane kabul ettim.

Hattâ beni Ankara'dan çevirmelerini de kabul ettiğim gibi, hakkımda bir inayet-i İlahiyeye vesile olmaları cihetiyle Allah'a şükrettim. Ve kemal-i ferahla Ankara'dan döndüm.

Sâlisen: Her yerde Risale-i Nur'un intişarı ve okunması ve pek fazla müştakları bulunması dolayısıyla benimle görüşmek ve konuşmak ve davet etmek arzu ediyorlardı. Bu vaziyette, yirmi vilayete gitmemin zarureti vardı. Ancak Risale-i Nur'un tab'edildiği yerler olan Ankara, İstanbul ve Konya'ya gittim.

Beni Emirdağı'na çeviren dostlara şunu derim ki: Hakkımdaki bu muamele bir inayet ve rahmet-i İlahiyeye vesile oldu. Sıkılmıyorum. Yalnız benim yirmi sene kaldığım İsparta vilayetinde iki senelik kira ettiğim bir evim ve orada bazı eşyalarım var. Oranın havası da bir parça hastalığıma yarıyor. Hükûmetin müsaadeleriyle bir ay Emirdağı'nda, bir ay da kiraladığım İsparta'daki evimde bulunmak arzu ediyorum.

Said Nursî

* * *

Umum Nur Talebelerine Üstad Bedîüzzaman'ın vefatından önce vermiş olduğu en son derstir.

Aziz kardeşlerim!

Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. Rıza-yı İlahîye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmaktır, vazife-i İlahiyeye karışmamaktır. Bizler asayişi muhafazayı netice veren müsbet iman hizmeti içinde herbir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz.

Meselâ kendimi misal alarak derim: Ben eskiden beri tahakküme karsı bovun eğmemisim. Havatımda terzile tahakkümü kaldırmadığım, bir çok hâdiselerle sabit olmuş. Meselâ: Rusya'da kumandana ayağa kalkmamak, Divan-ı Harb-i Örfî'de i'dam tehdidine mahkemedeki paşaların suallerine beş para ehemmiyet vermediğim gibi, dört kumandanlara karşı bu tavrım tahakkümlere boyun eğmediğimi gösteriyor. Fakat bu otuz senedir müsbet hareket etmek, menfî hareket etmemek ve vazife-i İlahiyeye karışmamak hakikatı için; bana karşı yapılan muamelelere sabırla, rıza ile mukabele ettim. Cercis (A.S.) gibi ve Bedir, Uhud muharebelerinde çok cefa çekenler gibi sabır ve rıza ile karşıladım.

Evet meselâ: Seksenbir hatasını mahkemede isbat ettiğim bir müddeiumumînin yanlış iddiaları ile aleyhimizdeki kararına karşı, beddua dahi etmedim. Çünki asıl mes'ele bu zamanın cihad-ı manevîsidir. Manevî tahribatına karşı sed çekmektir. Bununla dâhilî asayişe bütün kuvvetimizle yardım etmektir.

Evet mesleğimizde kuvvet var. Fakat bu kuvvet, asayişi muhafaza etmek içindir. وَ لاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِرْرَ أُخْرَى düsturu ile ki: "Bir câni yüzünden; onun kardeşi, hanedanı, çoluk-çocuğu mes'ul olamaz." İşte bunun içindir ki, bütün hayatımda bütün kuvvetimle asayişi muhafazaya çalışmışım. Bu kuvvet dâhile karşı değil, ancak haricî tecavüze karşı istimal edilebilir. Mezkûr âyetin düsturu ile vazifemiz, dâhildeki asayişe bütün kuvvetimizle yardım etmektir. Onun içindir ki,

âlem-i İslâm'da asayişi ihlâl edici dâhilî muharebat ancak binde bir olmuştur. O da, aradaki bir içtihad farkından ileri gelmiştir. Ve cihad-ı maneviyenin en büyük şartı da; vazife-i İlahiyeye karışmamaktır ki, "Bizim vazifemiz hizmettir, netice Cenab-ı Hakk'a aittir; biz vazifemizi yapmakla mecbur ve mükellefiz." Ben de Celaleddin-i Harzemşah gibi, "Benim vazifem hizmet-i imaniyedir; muvaffak etmek veya etmemek Cenab-ı Hakk'ın vazifesidir." deyip ihlas ile hareket etmeyi Kur'andan ders almışım.

Haricî tecavüze karşı kuvvetle mukabele edilir. Çünki düşmanın malı, çoluk-çocuğu ganîmet hükmüne geçer. Dâhilde ise öyle değildir. Dâhildeki hareket müsbet bir şekilde manevî tahribata karşı manevî, ihlas sırrı ile hareket etmektir. Hariçteki cihad başka, dâhildeki cihad başkadır. Şimdi milyonlar hakikî talebeleri Cenab-ı Hak bana vermiş. Biz bütün kuvvetimizle dâhilde ancak asayişi muhafaza için müsbet hareket edeceğiz. Bu zamanda dâhil ve hariçteki cihad-ı maneviyedeki fark, pek azîmdir.

Bir mes'ele daha var. O da çok ehemmiyetlidir. Hükm-ü Kur'ana göre, bu zamanda mimsiz medeniyetin îcabatından olarak hacat-ı zaruriye dörtten yirmiye çıkmış. Tiryakilikle, görenekle ve itiyadla hacat-ı gayr-ı zaruriye, hacat-ı zaruriye hükmüne geçmiş. Âhirete iman ettiği halde, zaruret var diye ve zaruret zannıyla dünya menfaati ve maişet derdi için dünyayı âhirete tercih ediyor.

Kırk sene evvel bir başkumandan beni bir parça dünyaya alıştırmak için bazı kumandanları, hattâ hocaları benim yanıma gönderdi. Onlar dediler: "Biz şimdi mecburuz." إِنَّ الْمَحْظُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ رَبِيحُ الله وال

ihtiyaçlar haricinde başka hangi zaruret var? Sû'-i ihtiyardan, gayr-ı meşru meyillerden ve haram muamelelerden tevellüd eden hareketler, haramı helâl etmeye medar olamazlar. Sinema, tiyatro, dans gibi şeylerde tiryaki olmuş ise, mutlak zaruret olmadığı ve sû'-i ihtiyardan geldiği için, haramı helâl etmeye sebeb olamaz. Kanun-u beşerî de bu noktaları nazara almış ki; ihtiyar haricinde zaruret-i kat'iyye ile, sû'-i ihtiyardan neş'et eden hükümleri ayırmıştır. Kanun-u İlahîde ise, daha esaslı ve muhkem bir şekilde bu esaslar tefrik edilmiş.

Bununla beraber zamanın ilcaatı ile zaruretler ortalıkta zannederek bazı hocaların bid'alara tarafdarlığından dolayı onlara hücum etmeyiniz. Bilmeyerek "zaruret var" zannıyla hareket eden o bîçarelere vurmayınız. Onun için kuvvetimizi dâhilde sarfetmiyoruz. Bîçare, zaruret derecesine girmiş, bize muhalif olanlardan hoca da olsa onlara ilişmeyiniz. Ben tek başımla daha evvel aleyhimdeki o kadar muarızlara karşı dayandığım, zerre kadar fütur getirmediğim, o hizmeti imaniyede muvaffak olduğum halde; şimdi milyonlar Nur Talebesi olduğu halde, yine müsbet hareket etmekle onların bütün tahkiratlarına, zulümlerine tahammül ediyorum.

Biz dünyaya bakmıyoruz. Baktığımız vakitte onlara yardımcı olarak çalışıyoruz. Asayişi muhafazaya müsbet bir şekilde yardım ediyoruz. İşte bu gibi hakikatlar itibariyle, bize zulüm de etseler hoş görmeliyiz.

Risale-i Nur'un neşri her tarafta kanaat-ı tâmme verdi ki, Demokratlar dine taraftardırlar. Şimdi bir risaleye ilişmek; vatan, millet maslahatına tamamen zıddır.

Bir mahrem risale vardı ki, o mahrem risalenin neşrini men'etmiştim. "Öldükten sonra neşrolunsun." demiştim. Sonra mahkemeler alıp okudular, tedkik ettiler; sonra beraet verdiler. Mahkeme-i Temyiz, o beraeti tasdik etti. Ben de bunu dâhilde asayişi temin için ve yüzde doksan beş masuma zarar gelmemesi için neşredenlere izin verdim. "Said, meşveretle neşredebilir." dedim.

Üçüncü Mes'ele: Şimdi küfr-ü mutlak, öyle cehennem-i manevî neşrine çalışıyor ki, kâinatta hiçbir kâfir ona yanaşmamak lâzım geliyor. Kur'anın "Rahmeten lil-âlemîn" olduğunun bir sırrı budur ki: Nasıl Müslümanlara rahmettir; âhirete iman, Allah'a iman ihtimalini vermesiyle de, bütün dinsizlere ve bütün âleme ve nev'-i beşere rahmet olmasına bir nükte, bir işarettir ki; o manevî cehennemden

dünyada da onları bir derece kurtarmış. Halbuki şimdi fen ve felsefenin dalalet kısmı; yani Kur'anla barışmayan, yoldan çıkmış, Kur'ana muhalefet eden kısmı, küfr-ü mutlakı komünistler tarzında neşre başladılar. Komünistlik perdesinde anarşistliği netice verecek bir surette münafıklar, zındıklar vasıtasıyla ve bazı müfrit dinsiz siyasetçiler vasıtasıyla neşir ile aşılanmağa başlandığı için; şimdiki hayat, dinsiz olarak kabil değildir, yaşamaz. "Dinsiz bir millet yaşamaz." hükmü bu noktaya işarettir. Küfr-ü mutlak olduğu zaman, hakikatı halde yaşanmaz. Onun için Kur'an-ı Hakîm, bu asırda bir mu'cize-i maneviyesi olarak Risale-i Nur şakirdlerine bu dersi vermiş ki; küfr-ü mutlaka, anarşistliğe karşı sed çeksin. Hem çekmiş. Evet Çin'i, hem yarı Avrupa'yı ve Balkan'ları istila eden bu cereyana karşı bizi muhafaza eden Kur'an-ı Hakîm'in bu dersidir ki; o hücuma karşı sed çekmiş, bu suretle o tehlikeye karşı çare bulmuştur.

Demek bir müslüman mümkün değil, başka bir dine girip, ya Hristiyan ve Yahudi, hususan bolşevik gibi olmak... Çünki bir İsevî müslüman olsa, İsa Aleyhisselâm'ı daha ziyade sever. Bir Musevî müslüman olsa, Musa Aleyhisselâm'ı daha ziyade sever. Fakat bir müslüman, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın zincirinden çıksa, dinini bıraksa, daha hiçbir dine girmez, anarşist olur; ruhunda kemalâta medar hiçbir halet kalmaz. Vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur.

Onun için Cenab-ı Hakk'a şükür Kur'an-ı Hakîm'in işarat-ı gaybiyesi ile kahraman Türk ve Arab milletleri içinde lisan-ı Türkî ve Arabî ile bu asrı kurtaracak bir mu'cize-i Kur'aniyenin Risale-i Nur namıyla bir dersi intişara başlamış. Ve onaltı sene evvel altıyüzbin adamın imanını kurtardığı gibi, şimdi milyonlardan geçtiği sabit olmuş. Demek Risale-i Nur; beşeri anarşistlikten kurtarmağa bir derece vesile olduğu gibi, İslâm'ın iki kahraman kardeşi olan Türk ve Arab'ı birleştirmeye, bu Kur'anın kanun-u esasîlerini neşretmeğe vesile olduğunu düşmanlar da tasdik ediyorlar.

Madem bu zamanda küfr-ü mutlak Kur'an'a karşı çıkıyor. Küfr-ü mutlakta cehennemden ziyade dünyada da daha büyük bir cehennem var. Çünki ölüm madem öldürülmüyor. Her gün beşerde otuzbin cenaze ölümün devamına şehadet ediyor. Bu ölüm küfr-ü mutlaka düşenlere, yahut taraftar olanlara; hem şahsın i'dam-ı ebedîsi ve bütün

geçmiş, gelecek akrabalarının da i'dam-ı ebedîsi olarak düşündüğü için, Cehennem'den on defa daha fazla dehşetli Cehennem azabı çeker. Demek o Cehennem azabını küfr-ü mutlakla kalbinde duyuyor. Çünki herbir insan akrabasının saadetiyle mes'ud, azabıyla muazzeb olduğu gibi; Allah'ı inkâr edenlerin itikadlarınca bütün o saadetleri mahvoluyor, yerine azablar geliyor. İşte bu zamanda, bu dünyada bu manevî cehennemi insanların kalbinden izale eden tek bir çaresi var: O da Kur'an-ı Hakîm'dir. Ve bu zamanın fehmine göre onun bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur eczalarıdır.

Şimdi Allah'a şükrediyoruz ki, siyasî partiler içinde bir parti, bir parça bunu hissetti ki; o eserlerin neşrine mani' olmadı; hakaik-i imaniyenin dünyada bir cennet-i maneviyeyi ehl-i imana kazandırdığını isbat eden Risale-i Nur'a mümanaat etmedi, neşrine müsaadekâr davrandı; naşirlerine de tazyikattan vazgeçti.

Kardeşlerim! Hastalığım pek şiddetli, belki pek yakında öleceğim veyahut bütün bütün konuşmaktan -bazan men'olduğum gibi- men' edileceğim. Onun için benim Nur âhiret kardeşlerim, ehven-üş şerr deyip bazı bîçare yanlışçıların hatalarına hücum etmesinler. Daima müsbet hareket etsinler. Menfî hareket vazifemiz değil. Çünki dâhilde hareket menfîce olmaz. Madem siyasetçilerin bir kısmı Risale-i Nur'a zarar vermiyor, az müsaadekârdır; ehven-üş şerr olarak bakınız. Daha a'zam-üş şerden kurtulmak için; onlara zararınız dokunmasın, onlara faideniz dokunsun.

Hem dâhildeki cihad-ı manevî; manevî tahribata karşı çalışmaktır ki; maddî değil, manevî hizmetler lâzımdır. Onun için ehl-i siyasete karışmadığımız gibi, ehl-i siyaset de bizimle meşgul olmaya hiçbir hakları yok.

Meselâ: Bir parti bana binler vecihle sıkıntı verdiği halde, hattâ otuz senede hapisler de tazyikler de olduğu halde, hakkımı helâl ettim. Ve azablarına mukabil, o bîçarelerin yüzde doksanbeşini tezyif ve itirazlara, zulümlere maruz kalmaktan kurtulmaya vesile oldum ki, وَ لاَ مُورَى الْخُرَى وَازِرَةٌ وِزْرَ الْخُرَى وَازِرَةٌ وِزْرَ الْخُرَى O aleyhimizdeki partinin şimdi hiçbir cihetle aleyhimizde şekvaya hakları yoktur.

Hattâ bir mahkemede yanlış muhbirlerin ve casusların evhamları ile; bizi, yetmiş kişiyi, mahkûm etmek için sû'-i fehmiyle, dikkatsizliğiyle Risale-i Nur'un bazı kısımlarına yanlış mana vererek seksen yanlışla beni mahkûm etmeye çalıştığı halde, mahkemelerde isbat edildiği gibi, en ziyade hücuma maruz bir kardeşiniz, mahpus iken pencereden o müddeiumumînin üç yaşındaki çocuğunu gördü, sordu. Dediler: "Bu müddeiumumînin kızıdır." O masumun hatırı için o müddeîye beddua etmedi. Belki onun verdiği zahmetler; o Risale-i Nur'un, o mu'cize-i maneviyenin intişarına, ilânına bir vesile olduğu için rahmetlere inkılab etti.

Kardeşlerim, belki ben öleceğim. Bu zamanın bir hastalığı daha var; o da benlik, enaniyet, hodfüruşluk, hayatını güzelce medeniyet fantaziyesiyle geçirmek iştihası, tiryakilik gibi hastalıklardır. Risale-i Nur'un Kur'andan aldığı dersin en birinci esası: Benlik, enaniyet, hodfüruşluğu terk etmek lüzumudur. Tâ ihlas-ı hakikî ile imanın kurtarılmasına hizmet edilsin. Cenab-ı Hakk'a şükür, o a'zamî ihlası kazananların pek çok efradı meydana çıkmış. Benliğini, şan ü şerefini en küçük bir mes'ele-i imaniyeye feda eden çoktur. Hattâ Nur'un bîçare bir şakirdinin düşmanları dost olduğu vakit onunla sohbet etmek çoğaldığı için, rahmet-i İlahiye cihetinde sesi kesilmiş. Hem de ona takdirle bakanlar, isabet-i nazar hükmüne geçip onu incitiyor. Hattâ musafaha etmek de tokat vurmak gibi sıkıntı veriyor. "Senin bu vaziyetin nedir?" diye soruldu, "Madem milyonlar kadar arkadaşların var, neden bunların hatırlarını muhafaza etmiyorsun?"

Cevaben dedi: Madem mesleğimiz a'zamî ihlastır; değil benlik, enaniyet, dünya saltanatı da verilse, bâki bir mes'ele-i imaniyeyi o saltanata tercih etmek a'zamî ihlasın iktizasıdır. Meselâ: Harb içinde, avcı hattında, düşmanın top gülleleri arasında Kur'an-ı Hakîm'in tek bir âyetinin, tek bir harfinin, tek bir nüktesini tercih ederek, o gülleler içinde Habib kâtibine "Defteri çıkar!" diyerek at üstünde o nükteyi yazdırmış. Demek Kur'anın bir harfinin bir nüktesini, düşmanın güllelerine karşı terketmemiş; ruhunun kurtulmasına tercih etmiş.

O kardeşimize sorduk: "Bu acib ihlası nereden ders almışsın?" Demiş: İki noktadan:

Birisi: Âlem-i İslâmiyetin en acib harbi olan Bedir Harbi'nde namaz vaktinde cemaatten hissesiz kalmamak için, düşmanın hücumu ile

beraber mücahidlerin yarısı silâhını bırakıp cemaat hayrına şerik olmak, iki rek'at sonra onlar da hissedar olsun diye Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm bir hadîs-i şerifiyle emretmiş olmasıdır. Madem harbde bu ruhsat var. Ve madem cemaat hayrı da sünnet olduğu halde, o sünnete riayet etmek en büyük bir hâdise-i dünyeviyeye tercih edilmiş. Üstad-ı Mutlak'ın böyle bir işaretinden bir nüktecik alarak, biz de ruh u canımızla ittiba' ediyoruz.

İkincisi: Kahraman-ı İslâm İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü Celcelutiye'nin çok yerlerinde ve âhirinde bir himayetçi istemiş ki, namaz içinde huzuruna gaflet gelmesin. Düşmanları tarafından ona bir hücum manası hatırına gelmemek, sırf namazdaki huzuruna pek çok olan düşmanları tarafından bir hücum tasavvuruyla namazdaki huzuruna mani' olunmamak için bir muhafız ifriti dergâh-ı İlahîden niyaz etmiş.

İşte bu bîçare, ömrü bu zamanda hodfüruşluk içinde yuvarlanan bîçare kardeşiniz de; hem Sebeb-i Hilkat-i Âlem'den, hem Kahraman-ı İslâm'dan bu iki küçük nükteyi ders aldım. Ve bu zamanda çok lâzım olan Kur'anın esrarına ehemmiyet vermekle, harb içinde ruhunun muhafazasını dinlemeyerek, Kur'anın bir harfinin bir nüktesini beyan etmiş.

Said Nursî

(Haşiye): Ehl-i vukuf raporundaki tenkid kısmı, mahkemede kat'î cevabları verildiğinden ve müdafaatımın âhirinde yazıldığından, burada yazılmadı. Zâten o tenkidler, üç-dört risalede yalnız on cüz'î mes'eledir. Hem siyasî değil, ilmîdirler. Hem o itirazlar, sehiv ve hata olduğu, senedlerle mahkemede isbat edilmiştir. $\underline{\leftarrow}$

(Haşiye): Garib ve acib bir hâdise: Bu ayda bir gün avluva indim, baktım. Gelen kar üstünde, Risale-i Nur'un eczalarında tevafukatına işaret eden boyalar, kırmızı-sarı mürekkebler misillü, o karın üstünde serpilmiş katreler ve noktalar var. Çok hayret ettim. Sair yerlere baktım, avlumdan başka yerlerde yoktu. Endişe ettim, kalben dedim: Risale-i Nur umum memleketle, belki Kur'an hesabına küre-i arzla o derece alâkadardır ki. onun basına gelen beladan, musibetten bulutlar dahi kan ağlıyorlar. Bir-iki adam çağırdım, onlar da hayret ettiler. Benim endişe ve telaşımı gören hane sahibinin biraderzadesi Mehmed Efendi ki. ben karın çokluğundan zannetti kapamasından telaş ediyorum. Ben yukarı çıktıktan sonra, yolu açmak için o karı iki tarafa atıp o isaretli manidar kırmızı-sarı hâdise-i cevviyeyi kapatmıştı. Ona dedim: Kapatmasaydın daha iyi idi. Aynı günde, Risale-i Nur aleyhinde üç hâdise zuhur eyledi:

Birincisi: Afyon Adliyesiyle buradaki zabıta çavuşluğudur. Kitablarımın iadesine dair müracaatıma mukabil, "Daha temyizden tasdik gelmediğinden karışmayız" diye o cihetten benim ümidimi kırdı.

İkincisi: Aynı günde, benim ahvalimi tecessüs etmek için mahsus bir polisi, Afyon gönderdiğini öğrendik.

Üçüncüsü: Aynı günde İstanbul'da bir münafık, İhtiyar Risalesi'ni bahane ederek aleyhimizde propaganda etmiş, adliyeye aksettirmiş.

Bu gibi hâdiselerden müştaklar çekinmeye başladılar. Ben de لِكُلِّ مُصِيبَةٍ قَالُوا اِتَّا لِلَّهِ وَ اِتَّا اِلَيْهِ dedim, "Hasbünallahü ve ni'melvekil" siperine girdim. <u>ط</u>

(Haşiye): Âyet-ül Kübra'nın başındaki ihtarın âhirinde, "nazar-ı dikkati celbetmiş" cümlesine haşiyedir:

Evet İmam-ı Ali'nin (R.A) Âyet-ül Kübra hakkında verdiği haberi, tam tamına Denizli hâdisesi tasdik etti. Çünki bu risalenin gizli tab'ı hapsimize bir vesile oldu. Ve onun kudsî ve çok kuvvetli hakikatı galebesiyle, beraet ve necatımıza ehemmiyetli bir sebeb oldu. İmam-ı Ali'nin (R.A.) keramet-i gaybiyesini körlere de gösterdi. وَ بِالْآلِيَةِ hakkımızdaki duasının kabulünü isbat etti.

(Haşiye): Evet Risale-i Nur'un tercümanı hem fakir, hem âdi iken; şansız ve âmi bir haneden olduğu halde, tarihçe-i hayatında yazıldığı gibi; fevkalâde istiğna ve hediye ve sadakaları kabul etmemek ve emsalsiz bir izzet-i ilmiye namıyla kimseye baş eğmemek ve tenezzül etmemek ve haddinden bin derece ziyade işlere girişmek gibi haller, bu mezkûr sırdan ileri gelmiştir. $\stackrel{\longleftarrow}{\leftarrow}$

(*): Evet biz gözümüzle gördük, hiç şübhemiz kalmadı.

Buranın talebeleri namına Ceylan, İbrahim $\,\underline{\boldsymbol{\epsilon}}$

(*): Bu uzun mektubun tamamı, Konferans isimli kitabda neşredilmiştir. $\stackrel{\boldsymbol{\longleftarrow}}{}$

(Haşiye): Bu mektubu Üstadımızdan yeni almıştık. Ben yani Hüsrev, okuyordum, arkadaşım Tahirî yazıyordu. Gül kahraman kuşu odamızın penceresine konup Hüsrev'in başını görmekle bırakıp gitti.

Hüsrev, Tahirî <u>←</u>

8) (Haşiye): Merhum Abdullah Çalışkan'dır. Demokrat Parti'ye, muhalefette iken intisab etmişti. <u>←</u>

(*): Kardeşim Abdülmecid, Zübeyr, Mustafa Sungur, Ceylan, Mehmed Kaya, Hüsnü, Bayram, Rüşdü, Abdullah, Ahmed Aytimur, Âtıf, Tillo'lu Said, Mustafa, Mustafa, Seyyid Sâlih.

(Haşiye): Evet herbiri yüze mukabil binler Türk gençleri, masumları, ihtiyarları, Risale-i Nur'a şakird olmalarından, bu acib asırda, Türk Milletinin Devlet-i Abbasiye inkırazından İslâm yardımına koşmaları gibi, bu şakirdler dahi aynen koştular. Değil yalnız Said, belki bütün ehl-i hakikat tahsin eder, Türk'e dost olur. $\stackrel{\boldsymbol{\longleftarrow}}{}$

_____

11)

. (Haşiye): Demokrat çıktı, bir derece kırdı. 崔

, (Haşiye): Evet, biz gözümüzle gördük. Evet Nureddin, Evet Mehmed, Evet İsmail <u>←</u>

(Haşiye): Latif bir tevafuktur ki, bir aydan beri burada hiç yağmur gelmiyordu ve kalbimiz dahi malûm taarruzdan Nurculara gelen füturdan ağlıyordu. Birden Hüsrev'in iki gün evvel makine müjdesi ve Nazif'in bugün tafsilli mektubu ve makinenin yazısının nümunesi elime verildiği aynı zamanda, -ve bana hizmet edenler- Eskişehir ezan-ı Muhammedî'yi okumağa başlaması ve malûm çavuşa bana ihanet için emr-i cebrî veren adam tokat yediğini dedikleri aynı vakitte rahmet yağmuruyla çoktan ağlayan mahzun kalblerimizin büyük ferahlarına ve sevinç ve inşirahlarına tam tamına tevafuku ve tetabuku, inşâallah bir fâl-i hayırdır.

(Haşiye): Yanımda bulunan ve noksan tashihimden geçen bir Zülfikar'la bir Asâ-yı Musa'yı size gönderebilirim. Tam bir mukabeleden sonra, siz isterseniz kendi nüshalarınızı Mısır'a gönderirsiniz.

<u>~</u>

(Haşiye-1): Komünistliği, dinsizliği, anarşistliğin esaslarını neşreden bazı ceridelere matbuat kanunları ilişmediği halde, bu vatan ve milletin temel taşını muhafazaya pek tesirli bir surette hizmet eden Zülfikar ve Asâ-yı Musa mecmualarının makinelerine nasıl ilişebilir ve neden ilişirler? Hakikaten hayret ediyorum.

(Haşiye-2): Bu defaki yirmidört sahifede yalnız ikiüç noktada ¬ ¬ olmuş, başka yok. Bir (çok) kelimesi noksan, mana anlaşılır; daha tamamına bakamadım. 🛂

(Haşiye): Bu merhum kardeşimizin Nur'a ait müteaddid vazifelerini tamamen görecek ve şakirdlerin tensibiyle ve meşveretiyle intihab edilecek bir yeni kahraman bulununcaya kadar, o vazifeleri taksim-ül a'mal suretinde herbir şakird bir vazifesini yapmağa başlasın. Demirbaş Ali Osman, bu vazife Isparta'da sana düştü. Hem oradaki kardeşlerin meşvereti ile, onun yeri boş kalmamak için Nur'la onun gibi çok alâkadar birisi, şimdilik Denizli Hüsrev'i vaziyetini alsın. Ona hediye ettiğim takkeyi muhafaza etsin, tâ hakikî sahib çıkasıya kadar. ←

, (Haşiye): Bazı ehl-i keşfin kat'î müşahedesiyle sabittir. <u>←</u>

(Haşiye-1): Ehl-i siyasete hiç bakmadığım halde, bugün tesadüfen kulağıma girdi ki; bazı câmileri kaldırmak için bir mecliste, bir kısım dinsiz meb'uslar çalışmışlar. Aynı vakitte beni tesmim (zehirlendirmesi) ve Hasan Feyzi'nin ölüm hastalığı tesadüfe benzemiyor. Bu üç sû'-i kasd aynı zamanda birbiriyle alâkadar görünüyor. İkisi şimdilik akîm kaldı, birisi bir kahramanı aldı.

(Haşiye): Ya hiçbir cihetle hiçbir kanun, hattâ onların bazı keyfî kanunları bize ve Risale-i Nur'a ilişmiyorlar veyahut şimdiki bazı kanunları iliştiği halde; koca adliyeler ve üç büyük mahkemeler, istikbalde gelecek şiddetli nefret ve lanetten çekinmek için Nur'un ve bizim mahkûmiyetimize cesaret edemeyip ittifakla umumumuzun beraetine ve bütün Risale-i Nur'un iadesine karar verdikleri; ve ellerindeki kanun onlara siper olabilir, dağ gibi kuvvetli adliyeler çekindiği halde, muvakkat bir makam alan gaddar şahsiyetler bu zulmü yapmaları, elbette semavatı ve arzı kızdırıyor, daha hiddetime lüzum kalmıyor.

(Haşiye): Bu senenin emsalsiz bir rahmetli yağmuru ve ordunun başından şapkanın kısmen kalkması ve Kur'an mekteblerinin resmen açılması ve Zülfikar, Asâ-yı Musa'nın iman kurtarmak için tesirli bir surette intişar etmesi, bunun gibi çok rahmetli neticeleri vermesine delildir.

Umum kardeşlerimize binler selâm ve dua ediyoruz. ←

(Haşiye): Medreset-üz Zehra'nın maddî tesisine çok maniler bulunduğundan, şimdilik Nur şakirdlerinin heyet-i mecmuasının dairesinden ibarettir.

(Haşiye): Şayet biri biliyor, taallüm etmeğe muhtaç değilse ibadete muhtaç veya marifete müştak veya huzur ister. Onun için herkese lüzumlu bir derstir.

<u>~</u>

(Haşiye): Risale-i Nur'dan Arabî İşarat-ül İ'caz tefsiri otuz sene evvel, onun bu kıymetli hakperestane hükmüne işaret etmiş.

(Haşiye): Evet, buradaki Nur şakirdleri namına tasdik ediyoruz, hâdise aynen vuku' buldu.

Terzi Mustafa, İsmail, Mustafa, Hizmetkârı Nuri, Hayri ve Halil <u>←</u>

(Haşiye): Nurların esası ve hedefi, iman-ı tahkikî ve hakikat-ı Kur'aniyedir. Onun için üç mahkeme tarîkat noktasında beraet vermişler. Hem yirmi senede hiçbir adam dememiş ki, bana tarîkat vermiş. Hem bin seneden beri bu milletin ekser ecdadı bağlandığı bir meslek, sebeb-i mes'uliyet olamaz. Hem gizli münafıklar hakikat-ı İslâmiyete tarîkat namını takıp, bu milletin dinine taarruz ettiklerine karşı mukabele edenler, tarîkatla ittiham edilmez. Cem'iyet ise, uhuvvet-i İslâmiye cihetinde bir uhrevî kardeşliktir. Yoksa siyasî cem'iyet olmadığına üç mahkeme hüküm vermişler. ←

(Haşiye): İslâm hükûmetlerde Hristiyan ve Yahudi bulunması ve Hristiyan ve Mecusi hükûmetlerde Müslümanlar bulunduğu gösteriyor ki, idare ve asayişe bilfiil ilişmeyen muhaliflere kanunca ilişilmez. Hem imkânat, medar-ı mes'uliyet olamaz. Yoksa herkes bir adamı öldürebilir, herkesi bu imkânatla mahkemeye vermek lâzım gelir.

_____

28)

(Haşiye): İşte yazık oldu. 崔

(Haşiye): İşte mühim bir nümunesi: Seydişehir'li Hacı Abdullah'ın bütün mensubları, hem Kastamonu'da, hem Isparta'da, hem Eskişehir'de Risale-i Nur dairesini kendi tarîkat daireleri telakki etmişler ki, onlardan Nurlara rastlayanlar, takdirkârane sahib çıkıyorlar. Onlara bin bârekâllah!

(*): Evet, Üstadımız mükerreren Birinci Harb-i Umumî'den evvel çok defa bize ulûm-u Arabiyeyi ders verdiği zaman bize kat'î bir tarzda "Büyük ve umumî bir zelzele yaklaşıyor, hazırlanınız. O zaman herkes benim gibi mücerredlere gıbta edecekler." diye söylüyorlardı. Pek az zamanda, onun mükerreren verdiği haber aynen çıktı.

Horhor'daki eski talebeleri namına Medreset-ül Vaizîn mezunlarından:

Mehmed Sadık, Sabri, Mehmed Şefik, Mehmed Mihri, Hamza 🛃

(Haşiye): Yalnız aldatmak için bazı derin ve ehemmiyetli hakikatlara bir isim takıp, güya o hakikat anlaşılmış gibi âdileştiriyorlar. Meselâ: Bu elektrik kuvveti imiş deyip, o ince ve derin hakikatı ehemmiyetsiz yapıp âdi gösteriyorlar. Halbuki kudretin o mu'cizesinin hikmetleri iki sahife ile ancak ifade edildiği halde; bir tek isim takmakla, o hakikatı ve o küllî hikmeti gizleyip, gayet küçük ve basit bir perdesini yerine ikame ederek; o mu'cizeli eseri, kör kuvvete ve serseri tesadüfe ve mevhum tabiata isnad edip, Ebu Cehil'den daha echel bir dereceye düşüyorlar.

İşte irade-i İlahiyenin namuslarının ünvanları olan âdetullah kanunlarının birisine, beşer aczinden mahiyetini bilemediği o kanunun mahiyetine elektrik namını verip, tenvirdeki hârika mu'cize-i kudreti âdileştirmekle ve malûm birşey imiş gibi elektrik kuvveti diye bir isim takmakla, bunun gibi çok hârikulâde mu'cizat-ı kudret-i İlahiyeyi cahilane âdileştiriyorlar.

_____

32)

(Haşiye): Bu kelimede büyük bir hakikat hazinesinin anahtarına işaret var. ←

(Haşiye): Mu'cizat-ı Kur'aniye'de اَلْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ إِبَدَنِكَ ayetiyle gark olan Firavun'a der: "Bugün gark olan cesedine necat vereceğim." demesiyle umum Firavunların tenasüh fikrine binaen cenazelerini mumyalamakla maziden alıp müstakbeldeki ensal-i âtiyenin temaşagâhına göndermek olan mevt-âlûd, ibretnüma bir düstur-u hayatiyelerini ifade etmekle beraber, şu asr-ı âhirde o gark olan Firavun'un aynı cesedi olarak keşfolunan bir beden, o mahall-i gark denizinden sahile atıldığı gibi, zamanın denizinden asırların mevcelerinin üstünde şu asır sahiline atılacağı mu'cizane bir işaret-i gaybiye ifade eder. (Haşiyenin haşiyesi)

(Haşiyenin haşiyesi): Bu asırda ecnebiler aynı Firavun'un cesedini bulmuşlar. Müzehanelerine götürdükleri, ceridelerle neşredilmiştir. ←

_____

34)

, (Haşiye): Size bera-yı malûmat bilâhere gönderilecektir. <u>•</u>

(*): 25 sene müddetle el yazması ile Anadolu'da neşri bu şekilde olmuştur. <u>←</u>

<u>₩</u>

(Haşiye): Hattâ o zamandan evvel Türk olmayan bir talebem vardı. Eski medresemde hamiyetli ve gayet zeki o talebem ulûm-u diniyeden aldığı hamiyet dersiyle her vakit derdi: "Sâlih bir Türk elbette fâsık kardeşimden, babamdan bana daha ziyade kardeş ve akrabadır." Sonra aynı talebe tali'sizliğinden sırf maddî fünun-u cedide okumuş. Sonra ben dört sene sonra onun ile görüştüm. Hamiyet-i milliye bahsi oldu. O dedi ki: "Ben şimdi Râfızî bir Kürdü, sâlih bir Türk hocasına tercih ederim." Ben de "Eyvah" dedim. "Sen ne kadar bozulmuşsun." Bir hafta çalıştım, onu kurtardım, eski hakikatlı hamiyetine cevirdim. Sonra Meclis-i Meb'usandaki bana muhalefet eden meb'uslara dedim: "O talebenin evvelki hali Türk milletine ne kadar lüzumu var ve ikinci halinin ne kadar vatan menfaatına uygun olmadığını fikrinize havale ediyorum. Demek farz-ı muhal olarak siz başka yerde dünyayı dine tercih edip siyasetçe dine ehemmivet vermeseniz de. herhalde vilayetlerinde din tedrisatına a'zamî ehemmiyet vermek lâzım." O vakit bana muhalif meb'uslar da çıkıp o layihamı yüz altmışüç meb'us imza ettiler. Bu kadar imzayı taşıyan bir istidayı, elbette yirmiyedi sene istibdad-ı mutlak onu bozamamış.

(Haşiye): Şimdi hem Ankara, hem İstanbul, hem Samsun, hem Antalya Risale-i Nur'un neşrine başladığı cihetle; gizli din düşmanı komiteler o neşriyata karşı bir evham vermemek için, şimdilik has dostları da kabul etmemeye mecbur oldu. Tâ, Sözler'in tab'ı tamam oluncaya kadar.

(Haşiye): İslâmiyet milleti her şeye kâfidir. Din, dil bir ise, millet de birdir. Din bir ise, yine millet birdir. $\stackrel{\longleftarrow}{\underline{\leftarrow}}$

(Haşiye): Denizli'de bütün Risale-i Nur eczaları iade edilmesi ve İstanbul'da ve Ankara'da ele geçen bütün risaleleri iade etmeleri ve Tarsus-Mersin'de ellerine geçen umum risaleleri iade etmeleri ve dört ay Ankara bütün risaleleri tedkik ile iadesine ve beraetine karar vermeleri ve o beraet ve iadeyi Temyiz dört defa tasdik etmesi ve en ziyade uğraşan Afyon, dört sene sonra iki defa beraet ve iadesine karar vermesi gösteriyor ki; adliyeler tamamıyla hakikî adaletle iş görmüşler ki, yeni şeylerin ehemmiyeti kalmıyor. ←

, (*): On bin liradır. 崔